

บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์

นางสาวสุพิชชา วิมลโสภารัตน์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

ROLE OF LITERATURE ON PROTAGONISTS IN NOVELS AND FILMS

Miss Supitcha Wimonsoyarat

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication Arts) Program in Communication
Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

สุพิชชา วิมลโสภารัตน์ : บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์. (ROLE OF LITERATURE ON PROTAGONISTS IN NOVELS AND FILMS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร.ประภัสสร จันทร์สถิตย์พร, 241 หน้า.

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านและบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อชีวิตมีมากมายหลายเรื่อง หากแต่ในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาและวิเคราะห์ถึงบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกซึ่งมีชีวิตอยู่ในเรื่องเล่าทั้งในนวนิยายและภาพยนตร์ จึงได้เรื่องเล่าที่วรรณกรรมมีบทบาทหลักต่อพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราวจำนวน 7 เรื่อง ดังนี้ สุภาพบุรุษจำแลง, ฟาเรนไฮต์ 451 แผนหนังสือให้หมดโลก, มาทิลดา นักอ่านสุดวิเศษ, ชายชราผู้อ่านนิยายรัก, เดอะ รีดเดอร์, หัวใจน้ำหมึก และจอมโจรหนังสือ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาผ่านแนวคิดพลังของวรรณกรรม องค์ประกอบของการเล่าเรื่อง และการดัดแปลงสื่อ

ผลการวิจัยพบว่า ด้านบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์นั้น คือ ความสามารถในการสร้างความรื่นรมย์และจินตนาการ, ก่อเกิดการเปลี่ยนแปลงจากความไม่รู้เป็นความรู้ และเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร สำหรับการเล่าเรื่องในนวนิยายและภาพยนตร์สามารถแบ่งตามลักษณะของการเล่าเรื่องได้ 3 ประเภท ดังนี้ 1.วรรณกรรมเป็นจุดเริ่มต้นทำให้เกิดเรื่อง 2.วรรณกรรมมีส่วนในการดำเนินเรื่อง โดยวรรณกรรมเปรียบเสมือนตัวละครตัวหนึ่งที่ผุดดิ้งและเชื่อมร้อยเหตุการณ์ตลอดทั้งเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ 3.วรรณกรรมเป็นส่วนหนึ่งของเรื่อง ซึ่งปรากฏภาพของการอ่านและคลุกคลีกับหนังสือของตัวละครเอก แต่วรรณกรรมไม่ได้เข้าไปมีอิทธิพลต่อตัวเรื่องโดยตรง ส่วนการดัดแปลงภาพยนตร์จากนวนิยาย ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 2 ลักษณะทั้งในตัวเรื่องและตัวละคร โดยในตัวเรื่องพบว่าการขยายความ ตัดทอน และปรับเปลี่ยน ภายในองค์ประกอบของเรื่องเล่า อย่างไรก็ตามองค์ประกอบด้านแก่นเรื่องเป็นส่วนที่คงเดิมไว้ในตัวบทปลายทาง โดยเทคนิคที่ภาพยนตร์นิยมนำมาใช้คือการตัดสลับเหตุการณ์ใหม่ให้สอดคล้องกับเรื่องราวที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบัน ส่วนตัวละครมีการเพิ่มมิติและบทบาทให้กับตัวละครประกอบ โดยเฉพาะตัวละครที่เป็นผู้ช่วยเหลือตัวละครเอก

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

5584705528 : MAJOR COMMUNICATION ARTS

KEYWORDS: LITERATURE / NOVEL

SUPITCHA WIMONSOPARAT: ROLE OF LITERATURE ON PROTAGONISTS IN NOVELS AND FILMS. ADVISOR: PRAPASSORN CHANSATTIPORN, Ph.D., 241 pp.

This research was aimed to study and analyze role of literature that impact protagonists who lived in narrative both novels and films. A sample was chosen by character of protagonists who enchanted books or pay attention to read. Therefore, In this research had 7 stories about literature which was the main role in progress of protagonists and stories including Yentl the Yeshiva Boy, Fahrenheit 451, Matilda, The Old Man Who Read Love Stories, The Reader, Inkheart and The Book Thief. The research methodology was based on a textual analysis through 3 concepts; consist of power of literature, component of narrative and adaptation. The result of this research are as follows :

1. Role of literature on protagonists lead to pleasantness and imagination, know how to think wisely and can be build up friendship.

2. Narrative in novels and films able to classified in 3 types : 1) Literature is a cause of story; 2) Literature is involve in story, and; 3) Literature is on the part of story.

3. Adaptation from novels to films cause changes in 2 details: 1) Story has extension, reduction and modification in elements of narrative; nonetheless, It remains the same theme in films or secondary text; 2) Characters have increase dimension and role of minor characters especially the donor and the helper.

Field of Study: Communication Arts

Student's Signature .....

Academic Year: 2013

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์ ดร.ประภัสสร จันทร์สถิตย์พร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ ประธานกรรมการสอบ และ อาจารย์ ดร.วราภรณ์ ฉัตรชาติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น ต่างๆ ที่สำคัญมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ศรวิริศา เมฆไพบูลย์ อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาหนังสือพิมพ์และ สิ่งพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้คอยหยิบยื่นโอกาสในการทำหนังสือและเป็นผู้จุดประกายให้เกิด ความสนใจในการศึกษาด้านวรรณกรรม

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ภาควิชาการสื่อสารเชิงสุนทรีย์และบันเทิงคดี คณะนิเทศศาสตร์ รุ่น 3 ทุกคน สำหรับช่วงเวลาดีๆ ในชีวิตมหาวิทยาลัย (อีกครั้ง) โดยเฉพาะ น.ส.ชยานิส นาศิริรักษ์ และ น.ส. กัญต์ฤทัย สืบสายเพชร ที่คอยเป็นธุระให้กับเพื่อนคนนี้อยู่เสมอ รวมถึงเพื่อนๆ นอกภาคที่คอยส่งต่อ ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวกับงานวิจัยชิ้นนี้มาให้

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณทุกๆ คนในครอบครัวบุญจันทร์ ทั้งคุณตา คุณยาย คุณพ่อ คุณแม่ และน้องสาว ที่คอยเป็นแรงใจและให้คำปรึกษาในทุกโมงยามที่ต้องการ ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจเต็ม เปี่ยม พร้อมทั้งจะทำงานวิจัยชิ้นนี้ให้สำเร็จ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดพลังของวรรณกรรม.....	9
แนวคิดองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง.....	15
แนวคิดการดัดแปลงสื่อ (Adaptation).....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพลังของวรรณกรรม.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่อง.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงสื่อ.....	26
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	30
วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
การดำเนินงานวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	32
การนำเสนอข้อมูล.....	33
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	35

ข้อจำกัดในการวิจัย.....	227
ข้อเสนอแนะ.....	228
รายการอ้างอิง	229
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	241

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	จำแนกรายชื่อหนังสือตามประเภทของผู้อ่าน.....	31
ตารางที่ 3.2	แนวทางการนำเสนอผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในนวนิยายและภาพยนตร์	33
ตารางที่ 4.1	แสดงบทบาทของวรรณกรรมในสุภาพบุรุษจำแลง (Yentl the Yeshiva Boy).....	40
ตารางที่ 4.2	แสดงบทบาทของวรรณกรรมในฟาเรนไฮต์ 451 (Fahrenheit 451).....	45
ตารางที่ 4.3	แสดงบทบาทของวรรณกรรมในมาทิลดา (Matilda).....	53
ตารางที่ 4.4	แสดงบทบาทของวรรณกรรมในชายชราผู้อ่านนิยายรัก (The Old Man Who Read Love Stories).....	59
ตารางที่ 4.5	แสดงบทบาทของวรรณกรรมในเดอะ รี๊ดเดอร์ (The Reader).....	67
ตารางที่ 4.6	แสดงบทบาทของวรรณกรรมในหัวใจน้ำหมึก (Inkheart).....	76
ตารางที่ 4.7	แสดงบทบาทของวรรณกรรมในจอมโจรหนังสือ (The Book Thief).....	85
ตารางที่ 4.8	แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในสุภาพบุรุษจำแลง	97
ตารางที่ 4.9	แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในฟาเรนไฮต์ 451.....	110
ตารางที่ 4.10	แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในมาทิลดา.....	123
ตารางที่ 4.11	แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในชายชราผู้อ่านนิยายรัก	136
ตารางที่ 4.12	แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในเดอะ รี๊ดเดอร์.....	149
ตารางที่ 4.13	แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในหัวใจน้ำหมึก.....	165
ตารางที่ 4.14	แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในจอมโจรหนังสือ	183

สารบัญภาพ

หน้า

รูปที่ 4.1	เย็นเทลิขณะทำครัว.....	38
รูปที่ 4.2	เย็นเทลิกับพ่อ.....	38
รูปที่ 4.3	สอนหนังสือให้ฮาแดสส์.....	39
รูปที่ 4.4	ลองอ่านครั้งแรก.....	43
รูปที่ 4.5	เห็นต่างกับลินดา.....	44
รูปที่ 4.6	อ่านโมบี-ดิกกับครูฮันนี่.....	51
รูปที่ 4.7	ในห้องนั่งเล่น.....	52
รูปที่ 4.8	บนสนามเด็กเล่น.....	52
รูปที่ 4.9	บนโต๊ะอาหาร.....	52
รูปที่ 4.10	ไปเลือกตั้งและค้นพบว่าอ่านออกครั้งแรก.....	56
รูปที่ 4.11	ใช้แว่นขยายเป็นเครื่องช่วยในการอ่าน.....	57
รูปที่ 4.12	ดิ โอติสซีในห้องครัว.....	64
รูปที่ 4.13	อัคเคิลเบอร์รี่ ฟินนินในห้องนั่งเล่น.....	65
รูปที่ 4.14	ผู้รักของเลดี้แซตเทลีย์ในอ่างอาบน้ำ.....	65
รูปที่ 4.15	ดิน ดินบนเตียงนอน.....	65
รูปที่ 4.16	บันทึกเสียงลงเทป.....	66
รูปที่ 4.17	ฮันนาเซ็นซื้อรับพัสดุ.....	66
รูปที่ 4.18	ไม่อ่านหนังสือน้อยหมวกแดงให้เรซ่าฟัง.....	73
รูปที่ 4.19	เอลินอร์ให้พ่อมดมหัศจรรย์แห่งออซ.....	74
รูปที่ 4.20	ไม่อ่านเอาพายุออกมาจากหนังสือ.....	74
รูปที่ 4.21	เอลินอร์พบหนังสือถูกวางทิ้งไว้.....	75
รูปที่ 4.22	เมื่อกี้ลองอ่านออกเสียงทำให้โตโต้หลุดออกมา.....	75
รูปที่ 4.23	ลิเซลเขียนแนะนำชื่อตัวเองไม่ได้.....	82
รูปที่ 4.24	ฮันส์ช่วยอ่านคู่มือคนชุดหลุมศพ.....	82
รูปที่ 4.25	งานเฉลิมฉลองวันคล้ายวันเกิดของท่านผู้นำ.....	83
รูปที่ 4.26	ค้นพบห้องหนังสือของฮิลซ่า.....	84
รูปที่ 4.27	อ่านกับแมกซีในห้องใต้ดิน.....	84

รูปที่ 4.28	เยนเทิล	95
รูปที่ 4.29	อวีกเตอร์.....	95
รูปที่ 4.30	กาย มอนแท็ก.....	107
รูปที่ 4.31	แคลริส.....	108
รูปที่ 4.32	ลินดา.....	108
รูปที่ 4.33	กัปตัน.....	109
รูปที่ 4.34	ไมเคิล.....	147
รูปที่ 4.35	ฮันนา.....	147
รูปที่ 4.36	โมกับเม็กกี้.....	163
รูปที่ 4.37	ลีเซล.....	180
รูปที่ 4.38	ฮันส์.....	181
รูปที่ 4.39	แมกซ์.....	181
รูปที่ 4.40	อิลซ่า.....	182
รูปที่ 4.41	ถกกับพ่อเรื่องการอ่าน.....	188
รูปที่ 4.42	อ่านบทสวดในงานฝังศพพ่อ.....	189
รูปที่ 4.43	ถกปัญหาทางศาสนากับอาจารย์.....	189
รูปที่ 4.44	ฮาแดสส์.....	191
รูปที่ 4.45	เร็บบเมนเดล.....	191
รูปที่ 4.46	การตรวจค้นในสวนสาธารณะ.....	193
รูปที่ 4.47	หญิงเจ้าของบ้านเตรียมจุดไฟเผา.....	194
รูปที่ 4.48	เอพีไอตามสอดส่องพฤติกรรมของนายเวิร์มวู้ด.....	196
รูปที่ 4.49	แม่ พ่อ และพี่ชาย.....	197
รูปที่ 4.50	แฮร์รี่ ซินเนีย และไมเคิล.....	198
รูปที่ 4.51	นุชิญโญ่สอนชุดเรือ.....	199
รูปที่ 4.52	โจเซฟีนนำมอบกล่องไม้ให้อันโตนิโอ.....	200
รูปที่ 4.53	อาจารย์วิชาสัมมนา.....	204
รูปที่ 4.54	มิสมาร์เธอร์.....	204
รูปที่ 4.55	ดัสท์ฟิงเกอร์แสดงกลไฟกลางจัตุรัส.....	206
รูปที่ 4.56	เรซ่าขอให้ช่วย.....	207
รูปที่ 4.57	เม็กกี้เขียนตอนจบลงบนแขน.....	208
รูปที่ 4.58	ครอบครัวของเม็กกี้กลับมาพร้อมหน้า.....	208

รูปที่ 4.59 ดัสท์ฟิงเกอร์ได้พบหน้าภรรยาอีกครั้ง.....	209
รูปที่ 4.60 โตโต้ สุนัขของโดโรธี.....	209
รูปที่ 4.61 ราพันเซล.....	210
รูปที่ 4.62 สมุนของคาปริคอร์น.....	210
รูปที่ 4.63 หมูบ้านของคาปริคอร์น.....	211
รูปที่ 4.64 หมูบ้านของเฟโนกลิโอ.....	211
รูปที่ 4.65 รูดีดำน้ำเพื่อเก็บบันทึกให้ลิเซล.....	212
รูปที่ 4.66 ทั้งสองระบายความในใจ.....	212
รูปที่ 4.67 ฟรานซ์.....	213

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรมเป็นศิลปะแขนงหนึ่งในการถ่ายทอดเรื่องเล่า และเนื่องด้วยมนุษย์เป็นนักเล่าเรื่อง วรรณกรรมจึงไร้ซึ่งขีดจำกัด การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินใจมักจะเป็นมิติหนึ่งที่ได้รับ การพูดถึงอยู่เสมอ อย่างไรก็ตามยังมีแง่มุมอื่นของการอ่านซึ่งเป็นศาสตร์ที่น่าสนใจศึกษาไม่น้อย นั่นก็คือผลกระทบของการอ่านต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่ว่าจะเป็นการกระทบเข้าที่จิตใจหรือความคิด

ลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมคือตัวบทที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งสามารถสร้างจินตนาการให้ผู้อ่านติดตามหรือคิดล่องหน้าไปจากตัวหนังสือที่ปรากฏขึ้นได้ ความมหัศจรรย์ของ “ถ้อยคำ” เป็นที่ประจักษ์กันดีในหมู่นักอ่าน นักวรรณคดี กวีหรือนักเขียนมาตั้งแต่ยุคโบราณ เปลื้อง ณ นคร (2538: 36) กล่าวว่า “หนังสือเป็นที่รวมแห่งความรู้ความเพลิดเพลิน เป็นชุมทรัพย์ที่ไม่มีผู้ใดหวงห้าม นับเป็นชุมทรัพย์อันประเสริฐ ซึ่งเราอาจจะขุดเอามาเป็นประโยชน์ได้โดยเสียแรงและค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ถึงแม้ชุมทรัพย์แหล่งนี้จะเปิดให้คนไปขุดเอาได้อย่างเสรี แต่ก็มีคนเป็นอันมากไม่สามารถพบโชคลาภจากชุมทรัพย์แห่งนี้ เพราะเขาขาดเครื่องมือสำคัญคือการอ่าน”

หน้าที่ของวรรณกรรมประการหนึ่งซึ่งจะขาดไปเสียไม่ได้ นั่นคือวรรณกรรมเป็นบันทึกของชีวิตและสังคม บางคนยืนยันว่าวรรณกรรมกับสังคมต่างผูกพันกันอย่างแนบแน่น บรรจง บรรเจอด ศิลป์ นักวิจารณ์วรรณกรรมเขียนบทความ “ดูวรรณคดีจากสังคม ดูสังคมจากวรรณคดี” ซึ่งได้รับการตีพิมพ์รวมเล่มลงในหนังสือศิลปวรรณคดีกับชีวิต (2517) มีเนื้อหาส่วนหนึ่งวิจารณ์ถึงวรรณกรรม *ช่วงหลังภาพ* จากปลายปากกาของ “ศรีบูรพา” (กุหลาบ สายประดิษฐ์) โดยในบทความนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างหม่อมราชวงศ์กิริติกัมภพพรซึ่งตัวละครทั้งสองต่างสะท้อนภาพความเป็นตัวตนของชนชั้นทางสังคมที่แตกต่าง

วรรณกรรมทั้งหลายจึงเปรียบเป็นกระจกสะท้อนสังคมและชีวิตมนุษย์ การอ่านวรรณกรรมจึงถือเป็นหนทางหนึ่งในการอ่านชีวิต ดังที่กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (อ้างถึงใน รื่นฤทัย สัจจพันธุ์, 2549: 23) ทรงกล่าวถึงการศึกษาวรรณคดีไว้ว่า “ความมุ่งหมายของการศึกษาวรรณคดีจึงไม่เป็นแต่เพียงการแสวงหาความบันเทิงยามว่างงาน แต่เป็นการปลุกตนเองให้ตื่นขึ้น ชมชีวิต ให้รู้จักชมชื่น เห็นอกเห็นใจ และเข้าใจชีวิต เล็งเห็นชีวิตในส่วนรวม เห็นความสัมพันธ์แห่งเหตุผลและส่วนต่างๆ ของชีวิต สิ่งที่เราไม่เคยคิดว่าน่ารักน่าชมเราก็ได้ชมจากวรรณคดี แต่สิ่งที่เราได้ชมนั้น เราารู้สึกว่าเป็นแต่ส่วนหนึ่งของชีวิต การอ่านวรรณคดีจึงทำให้เรารู้จักชีวิตจิตใจของเพื่อนมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น”

มุมมองหนึ่งที่อยู่เบื้องหลังความแนบแน่นระหว่างคนกับหนังสือได้เป็นอย่างดีตามหลักปรัชญาการศึกษาที่มีอยู่ว่า “โลกของเราเป็นโลกซึ่งหนังสือได้สร้างขึ้นหรือบันดาลให้เป็นไป (Our world is the world that books have made)” นั่นคือหนังสือมีส่วนผลักดันให้คนเราเปลี่ยนแปลงแล้วความเปลี่ยนแปลงนั้นเองก็มีส่วนบันดาลพฤติกรรมของหนังสือด้วย (สุภา ศิริमानนท์, 2520: 26)

ด้วยเหตุนี้วรรณกรรมจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้เราเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ทำให้ผู้อ่านเกิดปัญญาและความคิด ช่วยให้คนเราได้ศึกษาอยู่ตลอดชีวิต โธมัส คาร์ไลน์ นักปรัชญาและนักเขียนชาวสก็อตแลนด์ ให้นิยามเกี่ยวกับหนังสือว่า “มหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดอยู่ในหนังสือ” เพราะหนังสือเปรียบเสมือนคลังรวบรวมความรู้ ความคิด วิทยาการต่างๆ ที่ได้รับการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และผู้อ่านสามารถหยิบฉวยขึ้นมาอ่านได้ทุกเมื่อ

นอกจากอ่านเอาเรื่องแล้วการอ่านและการเรียนรู้ที่ผ่านอารมณ์ เช่นการอ่านวรรณกรรมบันเทิงคดีประเภทการ์ตูนนวนิยายเรื่องสั้นๆ ยังช่วยให้เกิดการจดจำได้อย่างดีอีกด้วยโดยวิธีการนำข้อมูลทุกชนิดเข้าสู่สมอง ถ้าเป็นข้อมูลที่สร้างความสนุก ตื่นเต้น กระตือรือร้น สมองส่วนฮิปโปแคมปัส (Hippocampus) ซึ่งเป็นสมองส่วนความจำจะส่งความรู้ทั้งหมดเข้าสู่ระบบความจำถาวรของสมองยังบริเวณพื้นผิวสมองหรือคอเท็กซ์ ซึ่งเป็นสมองส่วนที่คิดและบันทึกเป็นความทรงจำถาวร และเก็บเข้าคลังข้อมูลในสมองต่อไป แต่ถ้าไม่มีอารมณ์มากำกับการเรียนรู้หรือไม่เกิดความรู้สึกร่วม สมองส่วนที่เรียกว่า อมิกดาลา (Amygdala) ซึ่งเป็นส่วนที่ก่อให้เกิดอารมณ์ต่างๆ ก็จะไม่ส่งสัญญาณไปยังฮิปโปแคมปัส แต่จะย้ายข้อมูลนี้ไปสู่หน่วยความจำชั่วคราวแทน (ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และพิรุณ อนุวัชศิริวงศ์, 2552: 80) มิติของวรรณกรรมที่มีต่อชีวิตจึงมีหลากหลายแง่มุมที่รอให้ศึกษา

มกุฏ อรฤดี บรรณาธิการสำนักพิมพ์ผีเสื้อ กล่าวในงานเสวนา “บทบาทบรรณาธิการในงานสื่อ” เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2556 ณ อาคารมกุฏสมมติวงศ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงคนเขียนและคนทำหนังสือในทุกวันนี้ยังไม่ได้มองเห็นถึงประชากรส่วนใหญ่ซึ่งเป็นหัวใจของประเทศไทย เพราะประชาชนอีก 90 เปอร์เซ็นต์ของประเทศไม่ได้อ่านวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี แต่พวกเขาอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับชีวิตและอาชีพของตนและเมื่อพูดถึงหนังสือ คนในแวดวงวรรณกรรมก็มักจะมองเห็นแต่คนแบบเดียวกันกับตัวเองเท่านั้น

จากข้อความข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงระบบหนังสือและวัฒนธรรมการอ่านในประเทศไทย สำหรับการอ่านผู้อ่านจะเลือกเรื่องที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์อยู่กับชีวิตและอาชีพของตัวเองเป็นหลัก ทำให้การอ่านวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีมีสัดส่วนที่น้อยนัก แต่หากจะมองในมุมที่ว่าพอจะมีโอกาสในการขยายฐานให้เกิดการอ่านวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี ซึ่งยังมีพื้นที่ว่างให้เติมเต็มอีกมากก็เป็นได้เช่นกัน เพราะด้วยตัวของวรรณกรรมเองก็มีคุณค่าในตัวเองมากพออยู่แล้ว ความโดดเด่นของวรรณกรรมบันเทิงคดีคือการเขียนขึ้นอย่างประณีต อันเกิดจากการสร้างสรรค์อย่างมีศิลปะด้วย

องค์ประกอบรวมในแง่ความงามของภาษา เนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอที่ผสมกันอย่างกลมกลืน มักทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการติดตามเรื่องราวไปโดยตลอด จนเกิดวลีที่ว่า “อ่านสนุกจนวางไม่ลง”

ปัจจุบันขอบเขตแห่งจินตนาการได้ถูกขยายออกจากเรื่องเล่าในหนังสือมาสู่สื่อประเภทอื่นๆ ด้วยเวทมนตร์ของเทคโนโลยีที่ช่วยเข้ามาเติมเต็มภาพฝันของนักสร้างสรรค์หลายๆ คนโลกแห่งบันเทิงคดีเกิดการพัฒนาข้ามสื่อ (transmedia) ในปี 2003 คำว่า Multiple Platforms (Stephen Jeffery-Poulter) และ Transmedia Storytelling (Henry Jenkins) เป็นที่พูดถึงกันแพร่หลายและก็ยังมีความหมายอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย แต่ไม่ว่าคำที่ใช้เรียกจะได้รับการพัฒนาไปอย่างไร สิ่งหนึ่งที่เป็นหัวใจของการข้ามสื่อก็คือ การสร้างประสบการณ์ให้กับเนื้อหาเหล่านั้นผ่านการผลิตผ่านสื่อที่หลากหลายด้วยการเล่าเรื่องหลายวิธี เพื่อดึงดูดผู้ชมและอธิบายเรื่องให้ชัดเจนผ่านสื่อที่แตกต่างกัน

Henry Jenkins (2003) กล่าวว่าเครื่องมือที่จะใช้ในการเล่าเรื่องในยุคปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพและมีความน่าสนใจคือ การใช้วิธีการแบบ Transmedia Storytelling ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องผ่านหลายๆ platform ไม่ใช่แค่การใช้วิธีผลิตหลายสื่อ หรือนำเสนอผ่านช่องทางที่หลากหลาย แต่สื่อต่างๆ ต้องมีการเล่าเรื่องที่เสริมกันโดยเอาจุดแข็งของแต่ละสื่อมาใช้

ดังนั้นการพัฒนาข้ามสื่อจึงเป็นรูปแบบการเล่าเรื่องและการกระจายเนื้อเรื่องผ่านหลายสื่อ และช่องทางแบบบูรณาการ ช่วยขยายเรื่องราวของตัวละคร เชื่อมเรื่องราวระหว่างภาคของเรื่องเล่า ทั้งหนังสือ นวนิยาย การ์ตูน ละครออนไลน์ ภาพยนตร์ ภาพยนตร์ภาคต่อ (Webisode Movie Sequel) ฯ โดยขยายเหตุการณ์และรายละเอียดปูพื้น (Background) ที่อาจไม่ได้กล่าวถึงในตัวตนทาง (Plai Jitinat, 2013: ออนไลน์)

จากคำอธิบายของการเล่าเรื่องแบบ Transmedia โดย โรเบิร์ต แพทเทิน (อ้างถึงใน Sakulsri Srisaracam, 2012: ออนไลน์) ผู้ก่อตั้งและซีอีโอ บริษัท Transmedia Storyteller Ltd. อธิบายถึงหลักการการเล่าเรื่องแบบ Transmedia ที่ต้องคำนึงถึงคือการเล่าเรื่องนั้นต้องดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องและมีพัฒนาการของเรื่องเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ไม่อยู่นิ่งกับที่โดยเรื่องเล่าที่ได้รับการถ่ายทอดผ่านหลายช่องทางต้องมีการเชื่อมโยงแบบบูรณาการกัน นั่นคือเนื้อหามีความสอดคล้อง ส่งเสริมกัน ไม่ได้แยกจากกันแล้วแค่นำเสนอหลายทาง

เรื่องเล่าเรื่องหนึ่งได้รับการถ่ายทอดผ่านหลายสื่อ (platform) โดยดึงเอาลักษณะความโดดเด่นเฉพาะตัวของแต่ละสื่อมาใช้ประโยชน์ในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้รับสาร ในมิติที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ที่สร้างความเต็มอิมได้มากยิ่งขึ้นดังที่ จรูญพร ปรปักษ์ประลัย (2552: 9-10) ผู้เขียนบท “ก้านกล้วย” ให้ความเห็นไว้ว่า การที่นักเขียนจะคิดเรื่องราวต่างๆ ออกมาได้นั้นไม่ใช่

ทุกอย่างจะแวบขึ้นมาเองในอากาศ การคิดมีกระบวนการทำงานที่เราสร้างขึ้นได้ เริ่มจากการหยิบยืมความคิดคนอื่นมาเสียก่อน การหยิบยืมนี้เกิดขึ้นได้ด้วยสิ่งมหัศจรรย์ที่เรียกกันว่า “หนังสือ” การอ่านยังให้ในเรื่องของจินตนาการและอารมณ์ที่ละเอียดอ่อน รวมถึงศิลปะของการใช้ภาษา และการเล่าเรื่องที่มีชั้นเชิง ซึ่งคนรุ่นก่อนได้ช่วยกันรังสรรค์ไว้หนังสือในโลกนี้มีมากมายจนอ่านอย่างไรก็ไม่หมด แต่อย่างจมอยู่กับหนังสือมากเกินไป จนละเลยที่จะเติมเต็มด้วยสื่ออื่นๆ ซึ่งช่วยกระตุ้นสมองของเราจากเรื่องราวเหล่านั้นได้

ในแวดวงการศึกษาได้ให้ความสนใจในประเด็นนี้เช่นกัน สังเกตจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงและสัมพันธ์ของเรื่องเล่าจากสื่อหนึ่งไปยังอีกสื่อหนึ่ง ในช่วงหลังมามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เฉพาะงานวิจัยด้านนิเทศศาสตร์นั้นมีอยู่หลายเรื่องเช่น การถ่ายโยงเนื้อหาทางเพศจากวรรณกรรมสู่ภาพยนตร์เรื่อง “จัน ดารา” (2545), การเล่าเรื่องและการดัดแปลง เดจโน้ต ฉบับหนังสือการ์ตูน แอนิเมชัน ภาพยนตร์ และนวนิยาย (2551), สัมพันธ์ของการเล่าเรื่องในสื่อการ์ตูน ละครโทรทัศน์ และนวนิยาย (2551), สุนทรียภาพการดัดแปลงข้ามสื่อ จากวรรณกรรมเรื่องสั้นและภาพเขียนชุดภูตผีของ เหม เวชกร เป็นละครโทรทัศน์และหนังสือการ์ตูน (2554), สัมพันธ์ในภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อเมริกันแนวแวมไพร์ร่วมสมัย (2554) เป็นต้น

เช่นเดียวกับกับศาสตร์ในการดัดแปลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นตำราทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ แพล แพลง และแปรรูปบทละคร (2544) ของ จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา, การเดินทางข้ามพรมแดนจากวรรณกรรมสู่แผ่นฟิล์ม โทมัส มันน “ความตายที่เวนิส” (2549) ของ พรสวรรค์ วัฒนางกูร และ Transmedia Television (2011) โดย Elizabeth Evans รวมถึงงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงข้ามสื่อระหว่างหนังสือกับภาพยนตร์ อย่าง “นิยายวิทยาศาสตร์ โลกหนังสือและภาพยนตร์” (2545) ของ ชัยวัฒน์ คุประตกุล, นิยายข้างจอ (2548) โดย วินทร์ เลียววาริณ, Novel to film an Introduction to the theory of adaption (1996) โดย Brian McFarlane และ The Impact of film (1973) ของ Roy Paul Madsen เป็นต้น

หนึ่งในการดัดแปลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุดก็คือ การดัดแปลงจากวรรณกรรมสู่ภาพยนตร์ โดยภาพยนตร์ที่หลายคนรู้จักกันดี เช่น ภาพยนตร์ชุด*แฮร์รี่ พอตเตอร์*ได้รับการดัดแปลงมาจากวรรณกรรมขายดีจากเกาะอังกฤษ โดยเจ.เค.โรว์ลิง, ภาพยนตร์ชุด*ทไวไลท์*จากนวนิยายที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับแวมไพร์ ชื่อเดียวกันของสเตฟานี เมเยอร์, ภาพยนตร์ชุด*เดอะ ฮังเกอร์เกมส์* ที่ส่งให้ชื่อของเจนนิเฟอร์ ลอว์เรนซ์ นักแสดงหลักของเรื่องเป็นที่จับตามองหลังจากภาพยนตร์ออกฉายในทันที นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์ที่ประสบความสำเร็จทั้งด้านรายได้และคำวิจารณ์ จนหลายคนอาจไม่ทราบว่าภาพยนตร์เหล่านี้ดัดแปลงมาจากวรรณกรรม อาทิ *ไซโค* (1960) ผลงานการกำกับของปรมาจารย์ภาพยนตร์แนวสยองขวัญ อัลเฟร็ด ฮิตช์ค็อกซึ่งสร้างจากนวนิยายของโรเบิร์ต บล็อก, *ฟอร์เรสต์ กัมพ์*

(1994) สร้างจากนวนิยายชื่อเดียวกันจากปลายปากกาของวินสตัน กูรัม, *ชอว์แซงค์* (1994) จากเรื่องสั้น *Rita Hayworth and Shawshank Redemption* ของสตีเฟน คิง และ *หุบเขาเร้นรัก* (2005) ซึ่งดัดแปลงจากเรื่องสั้น *Brokeback Mountain* ของนักเขียนหญิงชาวอเมริกัน แอนนี่ พอร์ซ

อย่างไรก็ตามการนำวรรณกรรมมาสร้างเป็นภาพยนตร์ย่อมต้องคำนึงถึงลักษณะของสื่อปลายทางคือภาพยนตร์ด้วย ลักษณะจำเพาะของภาพยนตร์คือ สื่อด้วยภาพและเสียงอันรวมถึงเสียงประกอบเหตุการณ์ตามธรรมชาติพร้อมดนตรีประกอบ สื่อภาพยนตร์แตกต่างจากงานเขียนที่อยู่ในรูปของตัวอักษร อีกประการหนึ่งในแง่มิติของเวลา คือภาพยนตร์จะสื่อด้วยภาพและเสียงในช่วงเวลาจำกัด ต่างจากการอ่านหนังสือที่จะอ่านซ้ำ ทั่วทั้งคั้งไว้ หยิบมาอ่านใหม่ หรือจะทำอะไรก็ได้ โดยผู้อ่าน “เล่น” กับจินตนาการของตนเอง ในขณะที่ภาพยนตร์จะฉายต่อเนื่องติดต่อบนจอเพียงครั้งเดียวจนกว่าจะจบ ภาพยนตร์จึงมีลักษณะบางประการที่คล้ายคลึงคุณสมบัติของละคร (Drama) ที่ต้องตรึงผู้ชมขณะชมไว้ให้ได้ด้วยคุณสมบัติที่ “ตื่นเต้นน่าสนใจ” ในระดับหนึ่งเพื่อให้ผู้ชมติดตามเรื่องได้โดยไม่เบื่อหน่าย คุณสมบัติ “Dramatic” นี้ทำให้ละครหรือภาพยนตร์น่าดู การสลับรูปแบบของการแสดงเพื่อให้เรื่องชวนติดตามและตรึงผู้ชมได้ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของภาพยนตร์และละครที่จะเป็นเครื่องวัดความสำเร็จของการแสดงนั้น (พรสวรรค์ วัฒนางกูร, 2552: 139-141)

ปัจจุบันมีงานวิจัยหลายเรื่องได้ทำการศึกษาบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อชีวิต หากแต่ในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาและวิเคราะห์ถึงบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอก ซึ่งมีชีวิตอยู่ในเรื่องเล่า เนื่องจากเห็นว่ายังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาในมุมมองนี้มาก่อน ประกอบกับพฤติกรรมการอ่านของพวกเขาก่อให้เกิดผลกระทบบางอย่างตามมา โดยตัวละครเอกในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่นำมาศึกษาล้วนเป็นผู้ใส่ใจในการอ่านหรือหลงใหลในหนังสือ

ในบางครั้งวรรณกรรมเล่มหนึ่งก็ทำหน้าที่เสมือนตะเกียงส่องนำทางให้นักอ่านทั้งหน้าเก่าและหน้าใหม่ได้ทำความรู้จักกับหนังสือที่เปี่ยมด้วยคุณค่าทางวรรณศิลป์เล่มอื่นๆ อีกมากมายตามที่ David Damrosch (อ้างถึงใน สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2555: 292) ได้พิจารณาวรรณกรรมเป็น 3 ประเภทด้วยกัน โดยประเภทแรกคือ วรรณกรรมคลาสสิก (The classics) ซึ่งในโลกตะวันตกมักจะเป็นวรรณกรรมกรีกหรือลาตินและมักจะแฝงไว้ซึ่งค่านิยมของจักรวรรดินิยม ประเภทที่สองคือ วรรณกรรมเอก (Masterpieces) ที่ประกอบกันเป็นกลุ่มงานที่ได้รับการยอมรับขึ้นหิ้ง งานกลุ่มนี้อาจจะเป็นงานวรรณกรรมโบราณหรืองานที่เขียนในยุคต่อมาก็ได้ ส่วนประเภทสุดท้ายคืองานที่อาจจะไม่ได้รับการยอมรับให้มีสถานะเหมือนสองประเภทแรก หากแต่ทำหน้าที่เป็นหน้าต่างที่นำผู้อ่านไปสู่โลกใหม่ที่แตกต่างได้เช่นกัน

นอกจากนี้นวนิยายที่นำมาศึกษาทุกเล่มยังได้รับความสนใจจากผู้สร้างภาพยนตร์นำไปดัดแปลง ต่อเติมจินตนาการจากหน้ากระดาษมาโลดแล่นลงสู่แผ่นฟิล์ม ในขณะที่ตัวละครนวนิยายจาก

หลายภาษาได้รับการแปลเป็นภาษาไทยเป็นเครื่องพิสูจน์ในขั้นต้นถึงความคมคาย แยกย่อยบางอย่างของเรื่องหรือความมีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับในระดับหนึ่ง ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาทั้งนวนิยายและภาพยนตร์ที่มีวรรณกรรมเป็นส่วนสำคัญต่อพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราว

ปัญหานำวิจัย

1. บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์เป็นอย่างไร
2. กลวิธีในการเล่าเรื่องของนวนิยายและภาพยนตร์ที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอกมีลักษณะเป็นอย่างไร
3. ลักษณะการดัดแปลงของภาพยนตร์ที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอกเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราวในนวนิยายและภาพยนตร์
2. เพื่อศึกษากลวิธีในการเล่าเรื่องของนวนิยายและภาพยนตร์ที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอก
3. เพื่อวิเคราะห์ภาพยนตร์ที่มีการดัดแปลงจากนวนิยายที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอก

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษากลวิธีการเล่าเรื่องผ่านการวิเคราะห์ตัวบทวรรณกรรมบันเทิงคดีทั้งเรื่องสั้นขนาดยาวและนวนิยายที่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยจำนวน 7 เรื่อง ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การคัดเลือกนวนิยายที่นำมาใช้ในงานวิจัยขึ้นนี้อย่างจำเพาะเจาะจง ซึ่งสามารถจัดประเภทเนื้อหาของนวนิยายตามแนวบรรณารักษศาสตร์ (อ้างถึงใน ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์, 2550: 216) อันประกอบไปด้วยนวนิยาย 9 ประเภทได้แก่ นวนิยายรัก นวนิยายสะท้อนสังคม นวนิยายผจญภัย อาชญากรรม นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ นวนิยายการเมือง นวนิยายอิงศาสนา และนวนิยายเชิงวิทยาศาสตร์ โดยผู้วิจัยคัดเลือกวรรณกรรมที่มีประเภทต่างๆ กันได้ 5 ประเภท ตามการแบ่งด้วยเกณฑ์เนื้อหาทาง

บรรณารักษศาสตร์และอีก 1 ประเภทที่ไม่ได้รับการกล่าวถึงคือ นวนิยายมหัศจรรย์ (Fantasy fiction) นวนิยายทั้งหมดได้รับการแปลเป็นภาษาไทยและได้รับการดัดแปลงเป็นภาพยนตร์แล้วทั้งสิ้น โดยนวนิยายทั้ง 7 เรื่องที่นำมาศึกษาประกอบไปด้วย

1. นวนิยายอิงศาสนา “*สุภาพบุรุษจำแลง (Yentl the Yeshiva Boy)*” (1873)

โดย ไอแซค บาเชวิส ซิงเกอร์ (โปแลนด์)

2. นวนิยายเชิงวิทยาศาสตร์ “*ฟาเรนไฮต์ 451 เผาหนังสือให้หมดโลก (Fahrenheit 451)*”

(1953) โดย เรย์ แบริดบิวรี (อเมริกัน)

3. นวนิยายมหัศจรรย์ (Fantasy fiction) “*มาทิลดา นักอ่านสุดวิเศษ (Matilda)*” (1988)

โดย โรอัลด์ ดาห์ล (อังกฤษ)

4. นวนิยายสะท้อนสังคม “*ชายชราผู้อ่านนิยายรัก (The Old Man Who Read*

Love Stories)” (1989) โดย หลุยส์ เซปุลเบดา (ชิลี-สเปน)

5. นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ “*เดอะ รีดีเดอร์ (The Reader)*” (1995)

โดย เบิร์นฮาร์ด ชริงค์ (เยอรมัน)

6. นวนิยายผจญภัย “*หัวใจน้ำหมึก (Inkheart)*” (2003)

โดย คอร์เนอเลีย ฟุงเคอ (เยอรมัน)

7. นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ “*จอมโจรหนังสือ (The Book Thief)*” (2006)

โดย มาร์กัส ซูซัค (ออสเตรเลีย)

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

วรรณกรรม หมายถึง งานสร้างสรรค์ผ่านการใช้ภาษาเป็นสื่อกลาง เช่น วรรณคดี นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร โดยเรื่องในวรรณกรรมยุคแรกๆ เป็นเรื่องเกี่ยวกับมนุษย์เป็นส่วนใหญ่

นวนิยาย หมายถึง เรื่องแต่ง (fiction) ที่เกิดจากจินตนาการของผู้เขียน ซึ่งอาจประกอบกับ ประสบการณ์หรือเรื่องจริง โดยมุ่งให้ความบันเทิง เพลิดเพลินใจแก่ผู้อ่านในขั้นต้น

บทบาทของวรรณกรรม หมายถึง บทบาทของหนังสือหรือผลลัพธ์จากการอ่าน ที่เกิดขึ้นกับตัวละครทั้งในนวนิยายและภาพยนตร์ที่ได้รับการดัดแปลงมา จนนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงบางอย่าง ไม่ว่าจะเป็นผลลัพธ์ในด้านบวกหรือด้านลบที่เกิดขึ้นกับตัวละคร

การดัดแปลง หมายถึง การเลือกตัด ขยาย และปรับเปลี่ยน เนื้อหาของตัวบทต้นทางอย่างสร้างสรรค์ โดยงานลักษณะนี้ต้องอาศัยการเลือกตีความของผู้ดัดแปลงควบคู่ไปกับความสามารถในการสร้างและรักษาอารมณ์ของเรื่องให้คงไว้เช่นเดิม ซึ่งจะทำให้ความสำคัญระหว่างสื่อต้นทางและสื่อปลายทางที่ได้รับการดัดแปลง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานเขียนที่วรรณกรรมมีบทบาทโดดเด่น ทำให้ตระหนักถึงคุณค่าของการอ่านและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้อ่านที่เปลี่ยนไปเมื่อได้เข้าไปสัมผัสกับโลกของวรรณกรรม
2. การวิเคราะห์เนื้อหาด้านการดัดแปลงสื่อจะทำให้ผู้อ่าน ผู้ชม และผู้สร้างสรรค์เห็นภาพรวมของศิลปะในการดัดแปลงจากนวนิยายไปเป็นภาพยนตร์ เพื่อเข้าใจถึงองค์ประกอบบางอย่างที่จำต้องแตกต่างกันและบางอย่างที่จำต้องมีจุดร่วมเดียวกัน
3. ผู้ที่ทำงานด้านหนังสืออาจนำข้อมูลไปเป็นฐานในการสร้างสรรค์นวนิยายแนวนี้ ซึ่งใช้กลวิธีในการเล่าเรื่องด้วยการสอดแทรกวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงเข้าไปในนวนิยาย ถือเป็นศิลปะแบบหนึ่งในการเล่าเรื่อง

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยเรื่อง “บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์” ผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่เกี่ยวข้องมาประกอบเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัย ประกอบไปด้วย 3 แนวคิดหลัก ดังนี้

1. แนวคิดพลังของวรรณกรรม
2. แนวคิดองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง
3. แนวคิดการดัดแปลงสื่อ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดพลังของวรรณกรรม

ช่วงเวลาขณะที่ถือหนังสืออยู่ในมือ คงเปรียบเสมือนบทกวีของโรเบิร์ต อาร์. สตีเวนสัน (อ้างถึงใน Manguel, 2547: 24) ที่เขียนไว้ในหนังสือเรื่อง “My Kingdom, A Child’s Garden of Verses” (1885) ว่า

โลกใบนี้ ข้าคือเจ้าผู้ปกครอง

เพราะข้า หม่อมมรจึงขับขาน

เพราะข้า ผูนกนางแอ่นจึงโบยบิน

ภาษาและวรรณกรรมไม่ใช่เพียงเครื่องมือในการสื่อสาร หากแต่เป็น “กระจกเงา” สะท้อนชีวิตและสังคม ศิลปะ ประวัติศาสตร์ ปรัชญา ภูมิปัญญา ฯ ที่สามารถมองเห็นกระบวนการสร้างและกระบวนการเสพที่ไหลเวียนต่อเนื่องอยู่ในชีวิตอย่างไม่ขาดสาย ความเปลี่ยนแปลงของภาษาสะท้อนให้เราเห็นความไม่หยุดนิ่งของสังคม ส่วนความเป็นอมตะของวรรณคดีบางเรื่อง ทำให้เราเห็นความสามารถในการสะท้อนความเป็นมนุษย์และแสดงสัจจะแห่งชีวิตได้อย่างงดงาม (รีนฤทัย สัจจพันธุ์, 2549: 36)

สอดคล้องกับมุมมองทางความคิดของ สมเกียรติ อ่อนวิมล ที่มีต่อพลังของงานวรรณกรรมกับชีวิต ดังที่เขาแสดงทัศนะไว้ในบทเปิดของ “มองโลกผ่านหนังสือ” (2551) ว่า “...มีหนังสือจำนวนมาก

เป็นวรรณกรรมสะท้อนบทเรียนแห่งชีวิตและสังคมทั้งที่เป็นสารคดีนวนิยายและมีอีกจำนวนมากเป็นวรรณคดีอมตะที่โลกรู้จักได้อ่านกันทั้งโลกมาเป็นเวลายาวนานและจะต้องอ่านกันต่อไปอีกเป็นอมตกาลหนังสือเหล่านี้ทำให้ผมมองตัวเองมองโลกรอบตัวมองเอกภพรอบโลกและมองเอกภพอื่นได้อย่างเข้าใจไม่มีสิ่งใดจะให้ความสุขต่อชีวิตเท่ากับความเข้าใจในสรรพสิ่งและแหล่งที่ให้ความเข้าใจในสรรพสิ่งนั้นคือหนังสือ"

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดพลังของวรรณกรรม ทำให้ผู้วิจัยสามารถจำแนกอิทธิพลของหนังสือที่เข้ามามีบทบาทต่อผู้อ่านได้หลักๆ ใน 3 ประเด็น ดังนี้

2.1 ด้านอารมณ์ความรู้สึก

ในสมัยที่อับบราฮัม ลินคอน อดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ยังเป็นเด็กอยู่นั้นเขาได้พกหนังสือติดตัวอยู่เสมอในระหว่างการทำงานไร่ ระหว่างพักเหนื่อยก็หยิบหนังสือขึ้นมาอ่าน ถ้อยคำอันไพเราะที่เขาได้อ่านพบในหนังสือได้ฝังแน่นอยู่ในจิตใจ และเขาได้หยิบยก ถ้อยคำเหล่านั้นมาใช้ในช่วงเวลาสำคัญอย่างการหาเสียงเลือกตั้ง การหาเวลาว่างในการอ่านหนังสือก็น่าจะพอทำได้ การเริ่มต้นอ่านแม้เพียงเล็กน้อยก็ยังดีกว่าไม่ได้อ่านเลยเป็นไหนๆ

จากการที่มนุษย์ได้สัมผัสกับความงามในรูปแบบต่างๆ จากผัสสะที่หลากหลายของตัวเรา จนก่อให้เกิดสิ่งที่เรียกว่าประสบการณ์ทางสุนทรียะ บางครั้งเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดายเพียงได้เห็นสีสันของธรรมชาติข้างทางหรือได้ยินเสียงฝนพรำเบาๆ บางครั้งเราก็ต้องจับจ่ายเพื่อให้ได้มาในราคาแพงระยับ ประสบการณ์ทางสุนทรียะยังหมายรวมถึงการเกิดอารมณ์คล้อยตามในทางลบได้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นสะเทือนใจ เศร้าใจ ฯ ซึ่งเป็นอารมณ์ร่วมที่มีต่อเหตุการณ์สมมติหรือการแสดง

อย่างไรก็ตามงานศิลปะไม่เพียงแต่จะมองดูสวยงามและสูงส่งโดยละเลยความอัปลักษณ์และความชั่วร้ายเลวทรามไปจนหมดเพราะศิลปะไม่เพียงแต่จะสามารถเขียนความงามให้งามยิ่งขึ้นหากแต่ขณะเดียวกันก็สามารถจะเขียนความเลวให้เลวยิ่งขึ้นได้เช่นกันผู้ประพันธ์สามารถเขียนได้ทั้งนักรบและวีรบุรุษหรือเขียนถึงตัวร้ายและอันธพาลได้ในคราวเดียวกันฉะนั้นความงามของศิลปะจึงมีความหมาย 2 ประการ ดังที่ บรรจง บรรเจอดศิลป์ (อ้างถึงใน มนตรี กรรพุมมาลย์, 2521: 23-24) ได้เสนอไว้ว่า "เป็นการสะท้อนความงามของชีวิตและเป็นการสะท้อนชีวิตได้อย่างงดงาม"

สุนทรียศาสตร์เป็นหนึ่งในวิชาของสาขาคหุวิทยา (anxiology) ซึ่งเป็นสาขาที่ศึกษาคุณค่าอุดมคติของความจริงความดีความงามและความบริสุทธิ์ทางใจทำให้สุนทรียนิเทศศาสตร์เป็นแนวคิดและกระบวนการที่ครอบคลุมถึงการสื่อสารที่มุ่งเน้นด้านความเพิลิตเพิลินใจและยังให้ความสำคัญกับทฤษฎีการแสดงออกทางอารมณ์ (expression theory) และทฤษฎีรูปแบบหรือรูปลักษณ์นิยม (form theory or formality) ดังนั้นการสื่อสารเชิงสุนทรียะจึงอาจมีความหมาย

เทียบเท่ากับการสื่อสารเชิงจินตคติ (Imaginative communication) หรือบันเทิงคดี (Entertainment) ซึ่งมุ่งให้ผลทางด้านอารมณ์ความรู้สึกและมีหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพทางจิตใจของผู้คนในสังคม (ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และคณะ, 2546: 5-6)

งานวรรณกรรมจึงเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิดของนักเขียนแต่ละคน ตามแนวทางการเล่าเรื่องที่แตกต่างกันแล้วสามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดขึ้นซึ่งทำให้ผู้อ่านได้สัมผัสกับความงามผ่านการอ่าน

2.2 ด้านความคิด

บรุนเนอร์ (Jerome Bruner, 1967) นักจิตวิทยาพัฒนาการได้นำเสนอแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านว่าเป็นการผสมผสานกระบวนการต่างๆ 3 กระบวนการเข้าด้วยกัน ดังนี้

1. **ขั้นค้นหาความรู้ (acquisition)** คือกระบวนการของการรวบรวมความรู้จากการอ่านใหม่ๆ เข้ามาแทนที่ความรู้เก่า หรือเป็นการจัดระเบียบโครงสร้างของความรู้ที่ได้รับมาให้เป็นระเบียบมากขึ้น
2. **ขั้นดัดแปลงความรู้ (transformation)** เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงข่าวสารความรู้ที่ได้รับมาจากการอ่านนั้น ให้เกิดประโยชน์ในสถานการณ์ใหม่ๆ หรือเกิดแนวความคิดใหม่ที่จะจัดระเบียบโครงสร้างของข่าวสารความรู้เดิมนั้น เพื่อให้สัมพันธ์หรือต่อเนื่องกับสถานการณ์หรือความรู้ใหม่
3. **ขั้นประเมินผลความรู้ (evaluation)** เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนหรือผู้อ่านจะประเมินว่าสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี หรือสามารถทำให้การเรียนรู้ก้าวหน้าขึ้นหรือไม่เพียงใด

การอ่านจึงช่วยให้ผู้อ่านมีแนวความคิดใหม่ๆ เกิดขึ้นจากประสบการณ์เดิม ความรู้เดิมที่มีอยู่มารวมกันเข้ากับความรู้ใหม่จนนำไปสู่การสร้างสรรค โดยอิทธิพลของประสบการณ์เดิมที่มีต่อการอ่านจะเห็นได้ชัดเจนในเรื่องการถ่ายโยงการเรียนรู้ (transfer of learning) อันเป็นกระบวนการที่ผลของการอ่านอย่างใดอย่างหนึ่ง มีอิทธิพลต่อการอ่านใหม่ ซึ่งมีทั้งการถ่ายโยงที่ทำให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ดีและเร็วขึ้นที่เรียกว่า positive transfer หรือการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งมีผลสนับสนุนหรือส่งเสริมการเรียนรู้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง และการถ่ายโยงที่ทำให้การอ่านสิ่งใหม่ช้าลงที่เรียกว่า negative transfer คือการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งมีผลขัดขวางหรือหยุดยั้งชะลอการเรียนรู้ในอีกสถานการณ์

ดังถ้อยความตอนหนึ่งที่ อัลแบร์โต แมนเกล (2547: 36) นักเขียนเจ้าของรางวัล Times Literary Supplement และ Prix Medecis กล่าวถึงการอ่านว่า “ผมเรียนรู้อย่างรวดเร็วว่าการอ่าน

เป็นกระบวนการและสะสมทวีคูณขึ้นเหมือนลำดับขั้นทางเรขาคณิต ในการอ่านสิ่งใหม่แต่ละครั้งก็คือ การต่อยอดของสิ่งใดๆ ก็ตามที่ผู้อ่านคนก่อนได้เคยอ่านมาแล้ว ผมเริ่มต้นโดยสรุปเรื่องราวเกี่ยวกับ ผลงานที่ได้อ่าน อาทิ จำนวนของคิปลิงนั้นโอหัง ของสติเวนสันแสดงความเป็นเด็ก ของจอยซ์เป็น อะไรที่ไม่สามารถเข้าใจได้...”

การอ่านเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นความสามารถในการแปลความหรือขยายความสิ่งที่อ่าน โดยใช้ ประสบการณ์ของตนเอง การนำเสนอความคิดใหม่หรือการสร้างข้อสรุปใหม่ และมีความสามารถในการประยุกต์ใช้สิ่งที่อ่านกับชีวิตประจำวัน หรือในสถานการณ์ใหม่เพื่อแก้ปัญหาได้ เป็นทักษะการอ่าน ขั้นสูงสุดของการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยมีนักการศึกษาแบ่งระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจออกเป็น ขั้นที่แตกต่างกันหลายแนวทาง แต่การเรียงลำดับของทักษะเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ พัฒนาจากความเข้าใจที่เกิดขึ้นโดยตรงอย่างจำกัดจากสื่อไปสู่ระดับที่ผู้อ่านสามารถสร้างความรู้ใหม่ได้ด้วย ตนเองอย่างเป็นอิสระจากอิทธิพลของผู้เขียนและสื่อที่อ่าน

แนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง คือ แนวทางการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพราะให้ออกาสผู้อ่านได้เลือกอ่านในสิ่งที่สนใจ หลากหลายประเภทด้วยตนเอง ในประเทศไทยมีการใช้วรรณกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการสอนอ่าน ให้แก่เด็กตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ประถม และมัธยมศึกษา โดยศึกษาถึงความรู้เกี่ยวกับการใช้ตัวอักษร เครื่องหมายต่างๆ ความคิดในการจัดลำดับ ขยายความ ตีความ ความพึงพอใจในการอ่าน และการ เขียน เป็นต้น (ธัญญา พิทยาพิทักษ์, 2553: 2-4)

2.3 ด้านจิตใจ

นอกจากวรรณกรรมจะทำให้เราสัมผัสได้ถึงความงาม มีส่วนช่วยในการพัฒนา ความคิด เปิดประสบการณ์ไปสู่เรื่องราวใหม่ๆ และสร้างความเพลิดเพลินให้เกิดขึ้นแล้ว ผลจากการ อ่านยังทำให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการปรับตัวเพื่อรับมือกับปัญหาที่เผชิญอยู่ จนถึงขั้นเกิดพัฒนาการ ในด้านใดด้านหนึ่งของตัวผู้อ่านเองด้วยวิธีการใช้วรรณกรรมเข้ามาเป็นเครื่องมือสร้างการเปลี่ยนแปลง ทางจิตใจของผู้อ่าน

พลังของวรรณกรรมในด้านการเยียวยาปรากฏให้เห็นมาตั้งแต่สมัยกรีกโบราณโดย อริสโตเติล เชื่อว่าหนังสือกับศิลปะอย่างอื่นสามารถจะเร้าอารมณ์ให้เกิดผลในทางที่ดีแก่ตัวบุคคล หลักฐานจากห้องสมุด Thebes มีคำจารึกว่า “หนังสือคือโอสถสำหรับจิตวิญญาณ” ต่อมาในช่วง ศตวรรษที่ 19 มีการนำหนังสือมาใช้ในบำบัดรักษาผู้ป่วยทางโรคประสาท โดยใช้หนังสือเป็นเครื่องมือ ประกอบการบำบัดรักษาทางการแพทย์และทางจิตเวช เนื้อหาของหนังสือมักมีสาระที่ก่อให้เกิด การ เรียนรู้วิชาการใหม่ๆ ช่วยให้คนไข้มองเห็นปัญหาของตนเองได้ทำความเข้าใจปัญหา และเกิด ความ

กล้าที่จะเผชิญหน้ากับปัญหา ร่วมกับการให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหาส่วนตัวของผู้รับการบำบัดผ่านการอ่านหนังสือ ต่อมาวิธีการนี้เป็นที่นิยมกันในสถาบันอื่นๆ ทั้งในโรงเรียน ศูนย์ให้คำปรึกษา สถานักักกัน กลุ่มผู้ติดยาเสพติด สถานพินิจเด็กและเยาวชน ฯ

คาโรไลน์ โชรด (Caroline Shrodes) (อ้างถึงใน สรียา จันทนฤกษ์, 2549: 21) กล่าวว่า “การบำบัดด้วยหนังสือเป็นกระบวนการของปฏิกิริยาระหว่างผู้อ่านกับจินตนาการในหนังสือที่จะนำอารมณ์ของผู้อ่านให้เป็นอิสระจากความนึกคิด” เนื่องจากหนังสือช่วยเบนความรู้สึกรุนแรงและจิตใจให้จดสนใจของผู้ป่วยไปอยู่ในเรื่องอื่นๆ แทนที่จะจดจ่ออยู่กับตนเองมากเกินไป และยังช่วยให้เกิดความผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์และจิตใจ โดยสามารถอธิบายผลที่เกิดจากการอ่านผ่านกระบวนการบำบัดด้วยหนังสือของ Monroe (อ้างถึงใน สรียา จันทนฤกษ์, 2549: 28-29) แบ่งออกเป็น 6 ขั้น ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการอ่าน ดู หรือฟัง (Read, View or Listen) เป็นแนวทางในการเพิ่มพูนประสบการณ์ชีวิตให้แก่ผู้รับการบำบัด โดยที่ผู้รับการบำบัดจะเกิดการเลียนแบบเชิงเปรียบเทียบ และนำตนเองเข้าไปมีส่วนร่วมในพฤติกรรมของตัวละครหรือประสบการณ์ที่ปรากฏในหนังสือ

2. ขั้นตอนการเลียนแบบเชิงเปรียบเทียบ (Identification) เป็นขั้นตอนที่ผู้รับการบำบัดเกิดการเลียนแบบเชิงเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของตัวละครหรือประสบการณ์ที่ประทับใจ โดยที่ผู้รับการบำบัดนำพฤติกรรมหรือประสบการณ์ของตัวละครมาเชื่อมโยงเข้ากับพฤติกรรมหรือประสบการณ์ในชีวิตของตนเอง ได้แก่ อารมณ์ แนวความคิด ปัญหา การอ่านและพฤติกรรม เป็นต้น ซึ่งจะมีผลทำให้สิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใต้สำนึกเปิดเผยมาอยู่ในระดับจิตสำนึก อันมีผลทำให้ผู้รับการบำบัดเกิดการระลึกได้และมีความเข้าใจตนเอง

3. ขั้นตอนการมีอารมณ์ความรู้สึกร่วมในประสบการณ์ (Experience vicariously) เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่เกิดจากการเลียนแบบเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งทำให้ผู้รับการบำบัดเกิดความรู้สึกเหมือนอยู่ในประสบการณ์จริง มีผลทำให้ผู้รับการบำบัดเกิดการถ่ายโยงอารมณ์ความรู้สึกของเหตุการณ์นั้นๆ แล้วเชื่อมโยงเข้ามาสู่ประสบการณ์ในชีวิตของตนเอง

4. ขั้นตอนการระบายอารมณ์ความรู้สึก ชุ่นข้องที่กดดันเพื่อคลายความทุกข์ (Catharsis) ภายหลังจากที่รู้ว่าผู้รับการบำบัดเกิดการเลียนแบบเชิงเปรียบเทียบและมีอารมณ์ความรู้สึกร่วมในประสบการณ์ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือแล้ว จะมีผลทำให้ผู้รับการบำบัดเกิดการระบายความชุ่นข้อง ความกดดันออกมา ซึ่งเป็นการปลดปล่อยสิ่งที่กดดันจิตใจ เป็นผลให้ความเครียดความกดดันลดลงและยังเปิดโอกาสให้ผู้รับการบำบัดได้เผชิญหน้ากับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

5. ขั้นตอนการหยั่งเห็น (Insight) เมื่อได้ระบายอารมณ์ความขุ่นข้องออกมาแล้ว จะทำให้ผู้รับการบำบัดสามารถมองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาของตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากการเข้าใจตนเองมากขึ้นและสามารถจัดระบบทางความคิดของตนเองได้ใหม่

6. ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรม (Change in attitude or behavior) หลังจากเกิดความเข้าใจในตนเองมากขึ้นผู้เข้ารับการบำบัดจะมองเห็นตนเองในแง่ดีมากขึ้น เกิดความคาดหวังสิ่งใหม่ๆ และสามารถเลือกแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไปได้ด้วยตนเอง

ด้วยวิธีการเล่าเรื่องในนวนิยายที่นำมาศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้ มีการนำเสนอให้ตัวละครเอก เป็นผู้ที่ถูกพันอยู่กับถ้อยคำและตัวอักษร ดังนั้นพฤติกรรมและพัฒนาการในแต่ละขั้นของตัวละครแต่ละตัวจึงสามารถนำหลักแนวคิดของ Monroe มาใช้ในการวิเคราะห์บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครและเรื่องราวต่างๆ ได้

ความหมายของวรรณกรรมหนึ่งเล่มสำหรับแต่ละคนอาจแตกต่างกัน เพราะวรรณกรรมเป็นมากกว่าหน้ากระดาษที่มีไว้บรรจุถ้อยคำหรือตัวอักษร และวรรณกรรมนี้เองที่ทำให้การอ่านมีคุณค่า วรรณกรรมมอบทั้งสุนทรียรสพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และยังต่อเติมจินตนาการให้ไม่รู้จบ อย่างที่ E.B.White กล่าวว่า “หนังสือคือเพื่อนที่ดีทั้งในยามเศร้าและในยามสุข เพราะหนังสือคือผู้คน เป็นผู้ที่มีชีวิตด้วยการแอบซ่อนตัวระหว่างปกหนังสือ” ยิ่งไปกว่านั้นในปัจจุบันคนเข้าถึงหนังสือได้ง่ายขึ้น จากการดำเนินงานของคนกลุ่มเล็กๆ ที่เล็งเห็นคุณค่าของงานวรรณกรรมจึงนำหนังสือเข้าหาคน ไม่ว่าจะเป็โครงการในต่างประเทศอย่างห้องสมุดรถไฟใต้ดิน ห้องสมุดอหิงสา ห้องสมุดตู้โทรศัพท์ ฯ หรือในประเทศไทยก็มีการจัดห้องสมุดสัญจร เช่น ห้องสมุดรถโฟล์ค ถือได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้เรา ได้เรียนรู้และรู้จักกับ “ผู้คน” ที่มีความแตกต่างทั้งรูปรสเนื้อหาและสัมผัส

บทบาทของงานวรรณกรรมไม่ว่าจะเป็เรื่องสั้น บทกวี นวนิยาย ฯ นอกจากจะให้สาระประโยชน์แก่ผู้อ่านแล้วส่วนสำคัญยิ่งของงานประเภทนี้คือให้ “ความเพลิดเพลิน” โดยการอ่านอย่างเพลิดเพลินจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกผ่อนคลายและทำให้อ่านได้ไม่รู้จักเบื่อ ในอีกมิติหนึ่งเมื่อมองผ่านด้านอารมณ์ความรู้สึกไปแล้ว วรรณกรรมยังมีหน้าที่ในการพัฒนาความคิดก่อให้เกิดการค้นหาคำรู้ใหม่ๆ ที่สามารถนำมาใช้ตัดแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ที่ต้องเผชิญ อันเกิดจากประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มารวมกันเข้ากับความรู้ใหม่จนนำไปสู่การสร้างสรรค นอกจากนี้วรรณกรรมยังเป็นเครื่องมือสร้างการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจได้อีกด้วย โดยเกิดจากปฏิกริยาระหว่างผู้อ่านกับจินตนาการในหนังสือซึ่งก่อให้เกิดการเลียนแบบเชิงเปรียบเทียบเรื่องราวของตัวเองกับเรื่องราวที่ได้อ่านในวรรณกรรมนำไปสู่ความเข้าใจตนเอง สามารถระบายอารมณ์ความรู้สึกขุ่นข้องเพื่อคลายความทุกข์การปลดเปลื้องสิ่งที่กอดตันจิตใจ หลังจากเกิดความเข้าใจในตนเองมากขึ้นย่อมเกิดความคาดหวังสิ่งใหม่ๆ และสามารถเลือกแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไปได้ด้วยตนเอง

แนวคิดองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง

เรื่องเล่าต่างๆ เป็นความพยายามของมนุษย์ที่จะลอกเลียนแบบธรรมชาติ นั่นคือมองว่าเรื่องเล่าเหล่านั้นเป็นเงาสสะท้อนในกระจกของโลกจริง องค์ประกอบต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องเล่าล้วนมีจุดมุ่งหมายเพื่อบอกเล่าความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคม อย่างไรก็ตามมุมมองร่วมสมัยกลับมองว่าเรื่องเล่าเหล่านั้นมิได้สะท้อนความเป็นจริง (reality) หากแต่เป็นกลวิธีในการประกอบสร้าง (construction) ความเป็นจริงที่เป็นไปได้ (potential reality) ของโลกที่เรารับรู้ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “จินตทัศน์ทางสังคม” จากฐานคติใหม่นี้ ทำให้จุดมุ่งหมายในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเล่า และการเล่าเรื่องจึงเปลี่ยนไปจากเดิม โดยหันมามุ่งเน้นที่จะศึกษาตรรกะภายใน (internal logic) ของเรื่องเล่าเหล่านั้น เพื่อที่จะหาคำตอบว่าความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้นมานั้นคืออะไร ใช้กลวิธีการใดในการสร้าง และสร้างขึ้นมาจากเป้าหมายใด (รัตนา จักกะพาก, 2547: 1)

เราอาจวิเคราะห์เรื่องเล่าในเชิง "เนื้อหาที่ถูกนำมาเล่า" โดยพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การกระทำของตัวละคร สถานที่ และเวลาที่เกิดเหตุขึ้นนั้นเกิดขึ้น ก็เพื่อค้นหาความหมายที่ภาพยนตร์ต้องการสื่อไปถึงคนดู นอกจากนั้น "เนื้อหา" อาจชักนำให้เราต้องศึกษาถึงบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในเรื่องเล่าเรื่องนั้น

ในขณะเดียวกัน เราอาจวิเคราะห์เรื่องเล่าในเชิง "กระบวนการเล่าเรื่อง" อันได้แก่ วิธีการสร้างพล็อต การใช้มุมมอง การเล่นกับลำดับเวลา กลวิธีสร้างความสมจริงให้ผู้ชมยอมรับความเป็นไปได้ หรือเราอาจวิเคราะห์เรื่องเล่าในเชิง "โครงสร้าง" ซึ่งเป็นการมองทะลุเนื้อหาและกระบวนการเล่าเรื่องลงไปถึงแก่นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในเรื่องเล่า

สำหรับการวิเคราะห์ภาพยนตร์ในฐานะเรื่องเล่าเราอาจนำเอาวิธีใดวิธีหนึ่งหรือผสมหลากหลายแนวมาใช้ร่วมกันในสัดส่วนต่างๆ กัน เช่น อาจยึดเอาการศึกษาเชิง "เนื้อหาที่ถูกนำมาเล่า" เป็นหลัก แล้วเอา "กระบวนการเล่าเรื่อง" มาสนับสนุน หรืออาจทำการวิเคราะห์ "โครงสร้าง" เพื่อใช้เปิดเผยบทบาทที่แท้จริงของ "เนื้อหาที่ถูกนำมาเล่า" แล้วใช้ "กระบวนการเล่าเรื่อง" มาอธิบายก็ย่อมได้ (ประชา สุวีรานนท์, 2540: 2-4)

ในการศึกษากลวิธีการเล่าเรื่องที่สนใจอารมณ์ คุณค่า และสุนทรียะของเรื่องเล่า ซึ่งเป็นสิ่งที่กาญจนา แก้วเทพ (2553: 271-292) ให้นิยามว่าเป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ของการเล่าเรื่อง ที่สนใจเป้าหมายและการทำบทบาทหน้าที่หลักในการประกอบสร้างความหมาย (Construction of meaning) ให้แก่สรรพสิ่งต่างๆ ในขั้นการวิเคราะห์ “กระบวนการประกอบสร้าง” นั่นคือให้ความสำคัญว่ามิวิธีการเล่าเรื่องอย่างไร (How to narrate) ซึ่งสามารถแยกองค์ประกอบของการเล่าเรื่องออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. องค์ประกอบของเรื่องเล่า (Component of narrative) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบใหญ่ ดังนี้

1.1 ตัวละคร (Character) ผู้ดำเนินเรื่อง ซึ่งเราสามารถแยกวิเคราะห์ได้ใน 2 แง่มุม คือ ประเภทของตัวละครว่าเป็นตัวละครแบบใด มีบทบาทหน้าที่ใดในเรื่อง และวิธีการสร้างตัวละครซึ่งสนใจกระบวนการสร้างตัวละคร เพื่อนำไปสู่ความหมายที่ต้องการ

นอกจากนี้ยังมีหลักการวิเคราะห์ตัวละครที่ได้รับความนิยมของ Vladimir Propp (อ้างถึงใน รัตนา จักกะพาก, 2547: 10-11) ซึ่งวิเคราะห์ตามเรื่องเล่าในนิทานรัสเซีย ได้แบ่งตามบทบาทของตัวละครออกเป็นหลายประเภท เช่น ผู้ร้าย (The Villain) เป็นปรปักษ์กับตัวละครหลักในเรื่อง, ผู้ให้ (The Donor) เป็นอาจารย์หรือผู้ให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหา, ผู้ช่วยเหลือ (The Helper) เป็นผู้ช่วยตัวละครหลักต่อกรกับผู้ร้ายหรือช่วยให้ตัวเองผ่านพ้นอุปสรรค, ผู้ส่งสาร (Dispatcher) เป็นผู้พบเห็นการกระทำผิดของผู้ร้ายแล้วนำไปบอกต่อ, เจ้าหญิง (The Princess), พระเอก (The Hero) และพระเอกจอมปลอม (The Flash Hero) เป็นตัวละครที่สร้างทำเป็นดี แต่มักเปิดเผยความชั่วร้ายในภายหลัง สำหรับตัวละครแต่ละตัวตามเกณฑ์ของพร็อพ หนึ่งตัวละครอาจเป็นได้มากกว่าหนึ่งบทบาท นั่นคือตัวละครอาจเปลี่ยนแปลงบทบาทของตัวเองได้

1.2 โครงเรื่อง (Plot) ช่วยเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่างๆ ด้วยตรรกะเชิงเหตุและผลแล้วก่อให้เกิดความหมายใหม่ขึ้นมา

1.3 แก่นเรื่อง (Theme) ในเรื่องเล่าทุกประเภทเราจะพบแก่นเรื่องแฝงอยู่ภายในเรื่องเล่าที่นั้นเสมอ โดยแก่นเรื่องเป็นแนวคิดหลักในการดำเนินเรื่อง ทำให้การประกอบสร้างความหมายของเรื่องเล่าเป็นไปตามที่ผู้สร้างตั้งใจ

1.4 ฉาก (Setting) โดยมีติของช่วงเวลาและสถานที่ที่จะประกอบกันเรียกว่า “ฉาก” ซึ่งสามารถแบ่งฉากออกเป็นหมวดใหญ่ๆ ได้ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะด้านกายภาพและลักษณะด้านสังคม-วัฒนธรรม โดยธัญญา สังขพันธ์านนท์ (2539: 191-193) ได้ทำการขยายความไว้ได้แก่

ธรรมชาติ : ป่าไม้ทุ่งหญ้าลำธาร

สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น : บ้านเรือนเครื่องใช้ไม้สอย

ช่วงเวลา/ยุคสมัย : ช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ตามท้องเรื่อง

การดำเนินชีวิตของตัวละคร : สภาพแบบแผนชีวิตประจำวันของตัวละคร
ชุมชนท้องถิ่นที่ตัวละครอาศัยอยู่

เชิงนามธรรม : สภาพแวดล้อมที่จับต้องไม่ได้แต่มีลักษณะเป็นความเชื่อ
ความคิดของคนเช่นค่านิยมธรรมเนียมประเพณี

1.5 เครื่องแต่งกาย (Costume) ซึ่งเป็นองค์ประกอบย่อยที่มาช่วยเสริม
องค์ประกอบหลัก โดยส่วนประกอบย่อยทั้ง 3 นี้จะทำหน้าที่เป็น “ชุดของสัญลักษณ์” ที่จะต้องควบคุม
ความหมายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเรื่องเล่า

1.6 ความขัดแย้งหรือปะทะขัดแย้ง (Conflict) ที่ทำให้ “เรื่องเล่า” มีความ
แตกต่างไปจากตัวบทด้านภาษาประเภทอื่น โดยอาจจัดแบ่งประเภทของความขัดแย้งได้ ดังนี้ ความ
ขัดแย้งภายในจิตใจ, ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน, ความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม และความ
ขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับพลังภายนอก นอกจากการวิเคราะห์ความหมายของความขัดแย้งแล้ว การ
วิเคราะห์วิธีการแก้ไขความขัดแย้งและบทสรุปของการคลี่คลายความขัดแย้งก็เป็นสิ่งที่ควรศึกษา
เช่นกัน

นอกจากนี้ในบางตำรายังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเล่าเรื่องอีกองค์ประกอบหนึ่งคือ
สัญลักษณ์เอาไว้ด้วย

1.7 สัญลักษณ์ (Symbol) ซึ่งปัทมวดี จารูวร (2528: 170) ให้ความหมาย
ว่าสัญลักษณ์คือการสื่อความหมายทั้งในรูปแบบคำพูดและภาพ

2. ตรรกะภายในของเรื่องเล่า (Internal logic) ประกอบด้วย 2 ส่วนย่อย ได้แก่

2.1 พัฒนาการของตัวเรื่อง เป็นการขยายรายละเอียดจากแนวคิดเรื่องโครง
เรื่อง ทำให้เห็นการพัฒนาตัวเรื่องของการเล่าเรื่องที่ประกอบด้วยขั้นตอนที่แน่นอน Gustav Freytag
(1968) ได้นำเสนอลักษณะการดำเนินเรื่องของเรื่องเล่าประเภทดราม่า หรือที่เรียกว่า “พีระมิดของ
ไฟรทาก” ดังนี้

ขั้นแรก Exposition เป็นขั้นแนะนำเรื่อง แนะนำตัวละครสำคัญๆ อาจ
แสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัย จิตใจ ความคิด หรือแนะนำสภาพแวดล้อมต่างๆ ไปของเรื่องราวว่าเกิดที่
ไหน ในยุคใด

ขั้นที่สอง Incidental moment เกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้นแล้วทำให้การ
ดำเนินชีวิตของตัวละครเปลี่ยนแปลงไป

ขั้นที่สาม Turning point เป็นจุดหักเหของเรื่องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ ทำให้เนื้อเรื่องพลิกผันไปในอีกด้านหนึ่ง

ขั้นที่สี่ Falling action ขึ้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง โดยตัวละครจะพยายามศึกษาว่าปัญหาเกิดขึ้นได้อย่างไรแล้วจะแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร ในขั้นนี้อาจมีการทอดจังหวะออกไปบ้างเพื่อสร้างความตื่นเต้น และในขณะที่ตัวละครกำลังแก้ปัญหานั้น เหตุการณ์จะตึงเครียดขึ้นจนถึงขั้น “วิกฤต”

ขั้นที่ห้า Climax เป็นขั้นที่ตัวละครเอกต้องตัดสินใจเด็ดขาดว่าจะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะผลนั้นจะออกมาเป็นอย่างไร

ขั้นที่หก Resolution/Conclusion/Closure เป็นขั้นที่ปัญหาต่างๆ จะคลี่คลายได้ข้อสรุปและต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ

2.2 มุมมองของผู้เล่าเรื่อง ผู้เล่าเรื่องคือเสียงบนกระดานซ์ มอง-ปิแยร์ เฟว์ (Jean Pierre Faye) ตั้งข้อสังเกตว่าในภาษาละตินนั้นคำว่าผู้เล่าเรื่องแปลว่าผู้รู้ ผู้เล่าเรื่องในนวนิยายนั้นอาจเป็นตัวละครเอกหรือตัวละครที่มีความสำคัญรองลงมา หรือไม่มีตัวละครใดทำหน้าที่เป็นผู้เล่าเรื่องเลยก็ได้ มุมมองที่ใช้ในการเล่าเรื่องแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ขึ้นอยู่กับว่าผู้เล่าเรื่องมีทัศนคติที่ไร้ออบเขตหรือมีทัศนคติจำกัดขอบเขต โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้ (Goldenstein, 2541: 59-67)

ทัศนคติไร้ออบเขต คือ ผู้เล่าเรื่องไม่ได้ถูกนำเสนอในเรื่องแต่เป็นผู้ควบคุมเนื้อเรื่องและตัวละคร ความรู้ของผู้เล่าเรื่องประเภทนี้เกี่ยวกับเรื่องราวทั้งหมดเป็นไปอย่างไร้ออบเขตจำกัด อยู่ในฐานะผู้รู้แจ้งประดุจพระเจ้าสามารถหยั่งลึกเข้าไปในจิตใจได้สำนึก สัญชาตญาณและความปรารถนา ผู้เล่าเรื่องประเภทนี้สามารถเล่าให้ผู้อ่านทราบถึงความคิดที่ซ่อนเร้นอย่างที่เราเรียกว่า “ผู้รู้แจ้ง”

ทัศนคติจำกัดขอบเขต คือการใช้มุมมองจากผู้เล่าเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง ทัศนคตินี้จึงถูกจำกัดเฉพาะสิ่งที่ผู้เล่าเรื่องเห็น ได้ยิน หรือรับรู้ สามารถแบ่งผู้เล่าเรื่องได้ 3 แบบ ดังนี้

1. ผู้เล่าเรื่อง-ผู้กระทำ “ฉัน” คือผู้เล่าเรื่องเป็นตัวเอก เล่าเรื่องตามมุมมองของเขา พุดถึงตัวเองด้วยสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ทัศนคตินี้จะทำให้การมองแคบเพราะเห็นเฉพาะแต่สิ่งที่ตัวละครเอกเห็น แต่การเล่าเรื่องจะหนักแน่น น่าเชื่อถือ เพราะผู้อ่านจะรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับโชคชะตาของตัวละครและได้ค้นพบโลกของนวนิยายไปพร้อมๆ กัน

2. เขา/คุณ คือผู้เล่าเรื่องที่พรรณนาประสบการณ์โดยไม่เปิดเผยตัวด้วยการใช้สรรพนามบุรุษที่สาม ซึ่งทำให้การเสนอเรื่องราวของเขามีลักษณะวัตถุวิสัยมากขึ้น ทำให้ตัวเองดูคล้ายถอยห่างออกจากเหตุการณ์ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

3. ผู้เล่าเรื่อง-ผู้เห็นเหตุการณ์ คือนวนิยายที่ใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งเล่าเรื่อง มีตัวละครที่เรียกตัวเองว่า “ฉัน” แต่ผู้เล่าเรื่องผู้นี้ไม่ใช่ตัวละครเอกของเรื่อง แต่เป็นตัวละครที่สำคัญรองลงมา ทำหน้าที่เล่าเรื่องของตัวละครเอกในฐานะของผู้สังเกตการณ์ ซึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ไม่มากนักน้อย ทรรศนะเช่นนี้ก่อให้เกิดปัญหาละเอียดอ่อนประการหนึ่งคือ ผู้เล่าเรื่องจะอยู่ในเหตุการณ์สำคัญ ทุกครั้งหรือไม่ การสนทนากับผู้อื่น การจับความจากคำพูดของคนอื่นอาจทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าการที่เล่าเรื่องนั้นแปลกปลอมได้ ผู้เล่าเรื่องผู้เห็นเหตุการณ์อาจมีส่วนเกี่ยวข้องในเหตุการณ์ในบางช่วง แต่นอกเหนือจากนั้นเขาจำเป็นต้องถูกจำกัดให้คาดเดาในสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเอก หรือเล่าสิ่งที่ตัวเอกยินดีเปิดเผยให้เขาทราบเท่านั้น

การวิเคราะห์เรื่องเล่าตามองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้ โดยการวิเคราะห์จะทำให้เราเห็นภาพรวมของเรื่องเล่าได้อย่างชัดเจน เริ่มตั้งแต่โครงเรื่องที่มีการเปิดไปจนกระทั่งจบตามพัฒนาการตัวเรื่อง 6 ขั้นตอนของไพเรทาก รวมถึงองค์ประกอบสำคัญทั้งแก่นเรื่อง, ตัวละคร, ฉาก, ความขัดแย้ง และมุมมองของผู้เล่าเรื่อง โดยการวิเคราะห์ในส่วนต่างๆ จะทำการเชื่อมรวมให้สัมพันธ์กันโดยตลอดทั้งเรื่อง ทั้งในด้านเนื้อหาและกระบวนการประกอบสร้างอีกทั้งการวิเคราะห์องค์ประกอบการเล่าเรื่องยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์กับเรื่องเล่ารูปแบบอื่นๆ ได้เช่นเดียวกัน

แนวคิดการดัดแปลงสื่อ (Adaptation)

โดยหลักการแล้วการนำผลงานวรรณศิลป์ เช่น นวนิยายมาสร้างเป็นภาพยนตร์ก็คือการนำเรื่องราวเหล่านั้นออกมาในรูปของภาพและเสียง แต่ภาพยนตร์ที่สร้างจากนวนิยายจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเรียบง่ายและผสมผสานของภาพและเสียงเท่านั้น แต่ยังมีองค์ประกอบอื่นซึ่งขึ้นอยู่กับว่า ผู้สร้างภาพยนตร์สามารถถ่ายทอดบรรยากาศของนวนิยายทั้งเรื่องซึ่งปรากฏเป็นตัวอักษรและไม่ได้ปรากฏเป็นตัวอักษรเหล่านั้นออกมาได้อย่างเป็นรูปธรรมได้อย่างไรและเพียงไร (พรสวรรค์ วัฒนางกูร, 2552: 64) เช่นเดียวกันกับที่ Dewitt Bodeen (อ้างถึงใน McFarlane, 1996: 7) นักเขียนบทร่วมจากภาพยนตร์ *Billy Budd* กล่าวถึงการดัดแปลงว่า เป็นวิธีการสร้างสรรค์งาน โดยงานลักษณะนี้ต้องอาศัย การเลือกตีความของผู้ดัดแปลงควบคู่ไปกับความสามารถในการสร้างและรักษาอารมณ์ของเรื่องให้คงไว้เช่นเดิม

สอดคล้องกับความคิดเห็นเรื่องความสำคัญของศิลปะแห่งการดัดแปลงที่ว่า สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น นวนิยาย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ภาพยนตร์และโทรทัศน์มีธรรมชาติที่แตกต่างกันในการนำเสนอ

สารออกมา เพราะฉะนั้นการดัดแปลงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำแต่ไม่ว่าจะแปลงไปอย่างไรสิ่งที่ควรรักษาเอาไว้คือเป้าหมายสุดยอดที่ผู้ประพันธ์ต้องการให้ผู้อ่านนิยายบรรลุถึงซึ่ง เท่ากับเป็นการเคารพเจตนากรรมของเจ้าของบทประพันธ์แต่ละท่าน (กาญจนา แก้วเทพ, 2537: 18-19)

ตัวบทแรกเรียกว่า “ตัวบทต้นทาง” และเรียกตัวบทที่ถูกสร้างต่อยอดมาจากตัวบทแรกว่า “ตัวบทปลายทาง” โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างตัวบทต้นทางและตัวบทปลายทางอาจมีแบบแผน ดังนี้ (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2552: 8)

1. การขยายความ (Extension) โดยในตัวบทปลายทางมีการเพิ่มเติมเนื้อหาอะไรที่ตัวบทต้นทางไม่มีบ้าง มีเหตุผลอะไรของการเพิ่มเติม และส่วนที่เพิ่มมาใหม่นี้เข้ามาเชื่อมโยงสัมพันธ์กับตัวบทที่มีอยู่แล้วอย่างไรหรือเพื่อหน้าที่อะไร การขยายความมีผลทำให้ความหมายทั้งหมดเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

2. การตัดทอน (Reduction) ในตัวบทปลายทางมีการตัดทอนเนื้อหาอะไรจากตัวบทต้นทางลงไปบ้าง มีเหตุผลอะไรของการตัดทอน และการตัดทอนนี้ส่งผลถึงเรื่องความหมายของตัวบทหรือไม่

3. การดัดแปลง/ปรับเปลี่ยน (Modification) ในตัวบทปลายทางมีการดัดแปลง/ปรับเปลี่ยนเนื้อหาอะไรจนทำให้ตัวบทปลายทางมีรูปลักษณ์ไม่เหมือนเดิมหรือแตกต่างไปจากเดิม

สำหรับขั้นตอนการดัดแปลง จักรกฤษณ์ ดวงพิตรา (2544: 159-191) ได้ให้คำแนะนำที่น่าสนใจแก่ผู้ที่ต้องการสร้างสรรค์ใหม่ไว้ ดังนี้

1. ผู้จัดทำบทต้องพึงระลึกเสมอว่า คนทำบทที่อยู่ในความฝันของผู้เขียนคือ ผู้ที่เคยอ่านเรื่องของผู้เขียนมาแล้วหลายเรื่อง สามารถจับจุดเด่นจุดด้อยได้ และสามารถดูออกว่านักเขียนคนนี้มีจุดยืนอย่างไร แตกต่างจากนักเขียนคนอื่นตรงไหน เมื่ออ่านแล้วอ่านอีกจนรู้จักผู้เขียนวรรณกรรมดีพอแล้วให้จับสาระสำคัญ อันเป็นหัวใจของวรรณกรรมเรื่องที่จะแปรรูปให้ได้

2. เลือกรูปแบบการนำเสนอ หรือประเภทของตัวบท ซึ่งแม้ว่าบทประพันธ์ต้นเรื่องกับบทดัดแปลงจะมีเนื้อหาเดียวกัน วัตถุประสงค์เดียวกัน แต่สามารถใช้วิธีการเล่าเรื่องที่แตกต่างกันได้

3. การให้ความเคารพต่อบทประพันธ์เดิมในระดับเริ่มแรกนั้น ก่อนอื่นผู้ดัดแปลงควรจะกำหนดขอบเขตประเด็นสำคัญที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงไปจากการเล่าเรื่องของต้นเรื่อง ก่อนพิจารณาเลือกตัวละคร หาเอกลักษณ์ และการกำหนดขอบเขตพฤติกรรมของตัวละคร เข้าใจการกระทำของตัวละคร กำหนดไปตั้งแต่เหตุจูงใจให้เกิดพฤติกรรมของตัวละคร เข้าใจการกระทำของตัวละคร กำหนดไปตั้งแต่เหตุจูงใจให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละคร รวมไปถึงฉากและบทสนทนาที่นำมาใช้ โดยทั้งสามส่วนนี้ไม่สามารถแยกขาดจากกันได้ เพราะเมื่อมีตัวละครแม้เพียงตัวเดียวก็ย่อม

จะต้องมีการกระทำของตัวละครเกิดขึ้น และจะมีผลต่อส่วนอื่นๆ ตามมา ผู้ดัดแปลงบทเป็นผู้ทรงสิทธิ์ที่จะตัด เติม เพิ่ม ลด และสลับบทบาทของตัวละครในเรื่องได้เพื่อความเหมาะสม ผู้ชมจึงอาจพบว่าตัวละครแปลกหน้าบางตัวละครที่ไม่เคยมีอยู่ในวรรณกรรมต้นเรื่องมาปรากฏตัว และมีบทบาทเด่นเป็นที่รู้จักในการแสดง

4. เมื่อผ่านกระบวนการข้างต้นมาแล้ว เพื่อความสมบูรณ์ของงานจำเป็นต้องมีขึ้น การตรวจแก้ก่อนนำไปจัดแสดงจริง

การดัดแปลงเนื้อหานั้นไม่ได้หมายความว่าต้องจำลองหรือสำเนาให้เหมือนกับต้นฉบับ แต่หมายถึงการสร้างสรรคขึ้นงานศิลปะภาพยนตร์ขึ้นมาใหม่นั้นเอง Kenneth Portnoy (1998 : 103) (อ้างถึงใน วรริทธิพร ศรีจันทร์, 2551: 19)

ในการวิเคราะห์ด้านการดัดแปลงสื่อ ผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่าง “นวนิยาย” ซึ่งเป็นตัวบทต้นทางและ “ภาพยนตร์” ในฐานะตัวบทปลายทางด้วยการพิจารณาเนื้อหาผ่านการขยายความ ตัดทอน และปรับเปลี่ยน โดยไม่ได้มุ่งเน้นด้านความเหมือนหรือต่างว่ามีมากน้อยเพียงใด หากแต่จะวิเคราะห์เพื่อให้เห็นถึงศิลปะในการดัดแปลงสื่อว่ามีลักษณะเป็นเช่นไร และการดัดแปลงนั้นส่งผลอย่างไรในเรื่องบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อพัฒนาการของตัวละครเอก และตัวเรื่อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพลังของวรรณกรรม

เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์ (2540) ได้ทำการศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านการ์ตูนกับการใช้ภาษาและความคิดสร้างสรรค์” โดยความคิดสร้างสรรค์ทำให้บุคคลมีความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ผสานความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้แก้ปัญหาและค้นพบสิ่งใหม่ๆ อันเป็นความสามารถด้านหนึ่งทางเขาวนปัญญา เป็นการคิดหลายทาง (divergent thinking) ที่ประกอบไปด้วยความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่น การคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ พบว่ากลุ่มผู้อ่านการ์ตูนมากมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่าผู้อ่านการ์ตูนน้อย โดยทักษะการเขียนไม่มีความแตกต่างกัน แต่รูปแบบการใช้ภาษาอย่างเป็นเหตุเป็นผลแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 โดยกลุ่มผู้อ่านการ์ตูนมากกว่ามีการใช้ภาษาอย่างเป็นเหตุผลน้อยกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง

ปาริชาติ สุคนธ์พานิช (2545) วิจัยเรื่อง “แฮร์รี่ พอตเตอร์ : วรรณกรรมเพื่อพัฒนานิสัยการอ่าน” พบว่าแก่นเรื่องหลักคือมิติด้านความกล้าหาญของแฮร์รี่ พอตเตอร์ ที่กล้าต่อสู้กับผู้ใหญ่ กล้ายืนหยัดต่ออาจารย์ของตัวเอง ทำทนายอำนาจชั่วร้าย และเผชิญหน้ากับปัญหาทั้งปวง สำหรับแก่นเรื่อง

รอง ได้แก่ มิตรภาพ ความรัก สัจธรรม จริยธรรมและคุณธรรม โครงเรื่องแบบหนังสือชุดจบในเล่ม แต่ตัวละครหลักเป็นคนเดิมดำเนินเรื่องและเหตุการณ์ต่อเนื่องกันทุกเล่ม ซึ่งสามารถจำแนกตัวละครออกเป็นตัวละคร ผู้ร้าย ผู้ช่วย/ผู้ให้ และตัวประกอบ มีวิธีการเล่าเรื่องโดยใช้กลยุทธ์การผสมผสานระหว่างเรื่องจริงที่คุ้นเคยเข้ากับจินตนาการของผู้แต่งอย่างลงตัวและแนบเนียน สอดแทรกการสั่งสอนทางอ้อม โดยเขียนแบบทำเรื่องยากให้เข้าใจได้ง่าย ในที่นี้ผู้วิจัยได้วิจัยเอกสารเพิ่มเติม เช่น ประวัติความเป็นมาของตัวละครต่างๆ สัตว์ที่ปรากฏในเรื่อง เป็นต้น โดยแฮร์รี่ พอตเตอร์ทำให้อ่านเปลี่ยนนิสัยการอ่านได้จริง จากแต่เดิมที่ไม่ชอบอ่านหนังสือกลายเป็นคนชอบอ่าน และยังส่งผลให้เกิดความต้องการอ่านหนังสือประเภทนี้ต่อไปอีก เนื่องจากผู้อ่านมีทัศนคติที่ดีต่อวรรณกรรมเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ แต่ข้อจำกัดของงานวิจัยชิ้นนี้คือผลการวิเคราะห์ด้านการพัฒนาการอ่านจำกัดอยู่ในช่วงเวลาเดียว ทำให้มีความเชื่อถือน้อย เนื่องจากไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นการพัฒนาสู่การมีนิสัยรักการอ่านที่ถาวรหรือไม่ และไม่สามารถใช้เป็นตัวแทนของผู้อ่านทั้งหมดได้

ชมนาด บุญอารีย์ (2546) ได้ศึกษา “การวิเคราะห์หนังสือพุทธศาสนาประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น” ที่มีช่วงอายุระหว่าง 12 – 14 ปี ในด้านลักษณะเนื้อหาของหนังสือ บันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น พบว่าต้องให้ความเพลิดเพลิน ส่งเสริมจินตนาการ ช่วยให้อ่านเกิดแนวคิดและทัศนคติที่ดี ผ่านการใช้ภาษาที่ง่าย การดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว และสร้างตัวละครที่มีชีวิตชีวาสมจริง โดยในต่างประเทศมีการจัดทำหนังสือศาสนาที่เขียนขึ้นเพื่อผู้อ่านกลุ่มนี้โดยเฉพาะ ซึ่งมีความสำคัญ 3 ประการ คือ มีส่วนช่วยในการค้นหาตัวตนของเด็ก เป็นตัวกำหนดสังคม และเป็นเครื่องมือในการบำบัดฟื้นฟูจิตใจ

เอนก รัตนจิตบรรจง (2548) วิจัยเรื่อง “บทบาทของหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นกับการเสริมสร้างคุณธรรมแก่เด็กและเยาวชน” โดยการศึกษาหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นประเภทกีฬาจำนวน 6 เรื่อง พบว่าคุณธรรมที่ปรากฏเด่นชัดในเนื้อหาของการ์ตูนญี่ปุ่น 3 อันดับแรกคือ ความอดทนซึ่งแสดงถึงการพยายามสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับผู้อ่าน ความมีสติสัมปชัญญะตระหนักรู้ในตนเอง และความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน สำหรับวิธีการสื่อสารกับผู้อ่านอย่างได้ผลคือการเลือกนำเสนอเรื่องราวที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน เพราะจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีส่วนร่วมไปกับเรื่องราวนั้นๆ ดังนั้น เมื่อสอดแทรกคุณธรรมหรือค่านิยมที่พึงปฏิบัติ ผู้อ่านก็จะเก็บจำเรื่องราวเหล่านั้นได้อันนำไปสู่การเลียนแบบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในที่สุด แต่ก่อนจะเกิดสัมฤทธิ์ผลดังข้างต้นได้คือการปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ปกครองที่มองการ์ตูนว่าเป็นเพียงสื่อบันเทิงที่ไม่สามารถสอดแทรกสาระและคุณธรรมใดๆ ได้เสียก่อน

ฉันทยา พิทยาพิทักษ์ (2553) วิจัยเรื่อง “การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวทางการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน” เพื่อเสริมสร้างความสามารถ

ในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลที่มีอายุ 5 – 6 ปี จากโรงเรียนอนุบาลสามเสน ด้วยการใช้นิทานสำหรับเด็กที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากภาษาในนิทาน เปิดทางเลือกในการอ่านในสิ่งพวกเขาที่สนใจด้วยตัวเอง และจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม ทั้งการสนทนา จัดสภาพแวดล้อมที่มีหนังสืออย่างเพียงพอ จัดให้มีกิจกรรมกลุ่มในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ อันเป็นแนวทางที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ภาษาของเด็ก โดยผู้วิจัยใช้ทฤษฎีสหบท (Transtextuality Theory) ของ Gerard Genette และให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ว่าต้องประกอบไปด้วยความสามารถในการแปลความหรือขยายความสิ่งที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์ของตนได้ นำเสนอความคิดใหม่หรือสร้างข้อสรุปใหม่ และประยุกต์ใช้สิ่งที่อ่านกับชีวิตประจำวันหรือสถานการณ์ใหม่เพื่อแก้ปัญหาได้ งานวิจัยชิ้นนี้ใช้การวัดผลจากการให้เด็กทำ Pre-test และ Post-test ผ่านการเล่าเรื่องใหม่จากโจทย์ที่ให้ไป พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มควบคุม เนื่องจากเด็กจะเกิดความสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ทางภาษาขณะอ่านตัวบท ซึ่งทำให้เด็กสามารถเข้าใจตัวบทได้ดีขึ้น และมีความสุขกับการสร้างความหมายหรือการอ่าน

อัมพร พินิจวัฒนา (2528) ได้ศึกษาผลของ “การใช้หนังสือบำบัดต่อความวิตกกังวลของเด็กป่วยในโรงพยาบาล: การศึกษาเฉพาะกรณีคนไข้โรคไต” จำนวน 8 คนโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือให้อ่านหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาของตนเองโดยตรงให้อ่านหนังสือทั่วไปสำหรับเด็กที่ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับตนเองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ระยะเวลาการวิจัยเชิงทดลองเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ พบว่าเด็กที่อ่านหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาของตนเองเป็นเพียงกลุ่มเดียวที่มีระดับความวิตกกังวลลดลง

นฤมล กิจไพศาลรัตน์ และ ธัญดา สุทธิธรรม (2529) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการบำบัดรักษาด้วยหนังสือในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก” ด้วยวิธีวิจัยเชิงทดลองโดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยกลุ่มทดลองที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือมีสภาพจิตใจดีขึ้น ความวิตกกังวลลดลง โดยคนกลุ่มนี้สนใจอ่านหนังสือประเภทศาสนา หลักธรรม และพิธีกรรมทางศาสนา มากที่สุด รองลงมาคือหนังสือความรู้ทั่วไป เช่น บทความ ความรู้รอบตัว โดยสนใจหนังสือประเภทสาระหนักอย่างภาษาและวิทยาศาสตร์น้อยที่สุด

อรรถจันต์ บัณฑิตย์ (2544) ได้ทำการศึกษา “การลดความเครียดของผู้ต้องขังวัยหนุ่ม โดยวิธีหนังสือบำบัด” พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 และมีอายุระหว่าง 18 – 25 ปี จากทัณฑสถานวัยหนุ่มทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ นครศรีธรรมราช พระนครศรีอยุธยา กำแพงเพชร และกรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน มีคะแนนความเครียดลดลงหลังได้รับการ

ดำเนินการหนังสือบำบัดแล้ว โดยคะแนนเมื่อเปรียบเทียบแล้ว คือ ก่อนการบำบัด 212.19 คะแนน และหลังบำบัด 135.11 คะแนน ซึ่งลดลงไป 77.08 คะแนน

สรียา จันทนฤกษ์ (2549) วิจัยเรื่อง “ผลของการบำบัดด้วยหนังสือต่อความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่บ้านสุขฤทัย คณะภคินีศรีชุมพาบาล” ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลอง ด้วยการให้กลุ่มทดลองอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดวิทยาที่สร้างการมองโลกในแง่ดีหรือให้กำลังใจตนเอง และหนังสือแนวให้ความรู้ในการตั้งครรภ์ การคลอด เลี้ยงทารก ซึ่งเป็นข้อมูลเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการเตรียมตัวก่อนคลอด พบว่าผู้หญิงที่มีปัญหาตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม เมื่อได้อ่านหนังสือที่สนใจและมีเนื้อหาสาระ อาจช่วยสะท้อนให้เกิดความเข้าใจในตัวเองหรือความเข้าใจในปัญหาต่างๆ ซึ่งการอ่านหนังสือดีๆ นั้นจะยับยั้งความเข้าใจปัญหาของตนเองและสังคมได้ดีขึ้น ทำให้ผู้อ่านหลุดพ้นจากสภาพความเป็นจริงในเวลานั้น ช่วยให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินชั่วระยะเวลาหนึ่ง ทั้งยังมีประโยชน์เชื่อถือได้ ทำให้เกิดความพอใจ ได้เรียนรู้เข้าใจ และค้นพบสิ่งใหม่ๆ เพิ่มขึ้น อันมีผลต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พัฒนาบุคลิกภาพและจิตใจของผู้อ่าน ซึ่งสามารถวัดผลหลังการทำแบบทดสอบได้ว่ากลุ่มผู้หญิงที่เป็นกลุ่มทดลองมีระดับความวิตกกังวลน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ และยังมีระดับความวิตกกังวลต่ำกว่าก่อนการทดลองอีกด้วย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพลังของวรรณกรรม เมื่อผู้อ่านเกิดการเชื่อมโยงตัวเองเข้ากับหนังสือทั้งในด้านความคิดและประสบการณ์จากเรื่องราวที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน จะทำให้ผู้อ่านมีความสุขกับการสร้างความหมายหรือการอ่าน โดยการอ่านนั้นจะยับยั้งความเข้าใจปัญหาของตนเองและสังคมได้ดีขึ้น เพราะเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีส่วนร่วมับเรื่องราวต่างๆ ทำให้ผู้อ่านหลุดพ้นจากสภาพความเป็นจริงในเวลานั้น ช่วยให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินชั่วระยะเวลาหนึ่ง ก่อให้เกิดความพอใจ ได้เรียนรู้เข้าใจ และค้นพบสิ่งใหม่ๆ อันเป็นความสามารถจากการคิดหลายทาง (divergent thinking) ที่เรียกว่า “ความคิดสร้างสรรค์” รวมถึงมีผลต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างแต่เดิมไม่ชอบอ่านหนังสือก็กลับกลายเป็นคนชอบอ่านได้จากการได้รู้จักกับวรรณกรรมเยาวชน แฮร์รี่ พอตเตอร์ ทั้งยังช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและจิตใจของผู้อ่าน

งานวิจัยข้างต้นเป็นการศึกษาบทบาทของหนังสือที่มีต่อคนจริงๆ ในขณะที่ผู้วิจัยมุ่งวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือที่มีต่อตัวละครเอกที่มีชีวิตอยู่ในเรื่องเล่า เพราะเห็นว่ายังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาในมุมมองนี้มาก่อน ประกอบกับความน่าสนใจของหนังสือที่ตัวละครอ่านล้วนได้รับการกล่าวถึงอยู่บ่อยครั้ง บางเล่มเป็นหนังสือคลาสสิก บางเล่มเป็นหนังสือร่วมสมัยที่หยิบมาอ่านคราใดก็ยังเข้าถึงจิตใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่อง

ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน (2539) วิจัยเรื่อง “วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี” พบว่าภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวละครเอกเป็นสตรีมีแก่นความคิดที่เกี่ยวข้องกับความรัก ครอบครัว อาชีพ สังคม และทางเลือกของชีวิต ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทของเพศหญิงในสังคมที่กำลังขยายตัวออกไป ไม่ใช่เพียงแต่บทบาทหน้าที่ภายในบ้านเท่านั้น โดยตัวละครหญิงจากภาพยนตร์ทั้ง 6 เรื่องซึ่งออกฉายระหว่างกรกฎาคม 2538 - มิถุนายน 2539 ที่นำมาศึกษามีบทบาทหลากหลายและมีลักษณะเป็นผู้กระทำมากกว่าตัวละครหญิงในภาพยนตร์ทั่วไป สำหรับความขัดแย้งที่เกี่ยวกับสังคม ภาพยนตร์เสนอให้ตัวละครเอกหญิงกล้าเผชิญหน้ากับปัญหา โดยลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อความยุติธรรมระหว่างเพศ

หฤทัย งามสุด (2542) วิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบการเสนอภาพเยาวชนในวรรณกรรมเยาวชนต่างวัฒนธรรม” พบว่าภาพรวมของวรรณกรรมเยาวชนในประเทศไทยมีจำนวนวรรณกรรมประเภทแนวสมจริงมากกว่าแนวจินตนาการอย่างเห็นได้ชัด ส่วนใหญ่นำเสนอเรื่องที่เกิดขึ้นในชนบท เน้นปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกอย่างเป็นรูปธรรม และยังพบว่าตัวละครที่เป็นเยาวชนมักตกอยู่ในฐานะเป็นฝ่ายรับ (passive) ของสถานการณ์ ในขณะที่วรรณกรรมต่างประเทศมีเรื่องแนวจินตนาการและเรื่องแนวสมจริงในปริมาณใกล้เคียงกัน โดยปัญหาที่เกิดขึ้นมักเป็นไปอย่างนามธรรมและมีความหลากหลายของประเด็น และเอื้อให้ตัวละครเยาวชนมีโอกาสแสดงบทบาทเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับได้อย่างเท่าเทียมกัน สำหรับปัจจัยเบื้องหลังและทรรศนะของบรรณาธิการต่อภาพเยาวชนในตลาดวรรณกรรมเยาวชนไทยคือเรื่องที่น่าเสนอส่วนใหญ่ยังเป็นการสั่งสอนแบบตรงไปตรงมาเพราะถูกใจผู้ปกครอง ทำให้ตลาดวรรณกรรมของไทยยังแคบ เนื่องจากผู้เขียนไม่เข้าใจเยาวชนอย่างแท้จริง

รัตนา จักกะพาก (2547) ศึกษาวิเคราะห์เรื่อง “จินตทัศน์ทางสังคมและกลวิธีการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ของอาคิระ คูโรซาวา ; การศึกษาวิเคราะห์” โดยศึกษาผลงานของคูโรซาวารวม 30 เรื่อง ประกอบกับการอ่านชีวประวัติและประสบการณ์ชีวิตของผู้สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อศึกษาเชื่อมโยงถึงแก่นสารภาพยนตร์ที่เขาต้องการสื่อถึงผู้ชม และภาพสะท้อนในมุมมองของตัวเขาในฐานะผู้กำกับ ผลการวิจัยพบว่า งานของคูโรซาวามุ่งเน้นที่ประเด็นเกี่ยวกับมนุษยธรรม โครงเรื่องมีลักษณะเป็นการสะท้อนปัญหาสังคม เนื้อเรื่องส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนธรรมดาตั้งแต่ชนชั้นกลางไปจนถึงชนชั้นกรรมาชีพแก่นเรื่องและโครงเรื่องส่วนใหญ่ไม่ซับซ้อน โดยมักจะตั้งคำถามว่า “มนุษย์ควรใช้ชีวิตอยู่อย่างไร” และจะนำเสนอปัญหาแบบตรงไปตรงมาของ “มนุษย์ผู้ไม่สมบูรณ์พร้อม” โดยเป็นเรื่องเกี่ยวกับอุดมการณ์ชีวิต ความเชื่อ ค่านิยม คติธรรมประจำชนชาติ และคำสั่งสอนที่เป็นบรรทัดฐานของสังคมสิ่งสำคัญในงานของเขาคือแสดงการตีแผ่จิตใจมนุษย์ที่มีความเป็นสากลไม่ว่าจะอยู่ในระดับ

โตของสังคมก็ตาม

วัชร กเวลกกุล (2554) วิจัยเรื่อง “การสื่อสาร “วิกฤตอัตลักษณ์” ในนวนิยายของ ฮารูกิ มูราคามิ และเรื่องสั้นแนวหลังสมัยใหม่ของไทย” โดยมุ่งเน้นไปที่การศึกษาอุปสรรคการเล่าเรื่อง และสหพทการสื่อสาร เนื่องจากยุคปัจจุบันเป็นยุคที่ผู้คนต่างต้องการแสวงหาตัวตนที่แท้จริงของตน ผลการวิจัยพบว่านวนิยายของมูราคามิมีการผูกเรื่องแบบปลายเปิด โดยตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่องที่ตระหนักถึงความขัดแย้งระหว่างตนเองกับสังคมแวดล้อม เนื่องจากกระแสของโลกาภิวัตน์และลัทธิบริโภคนิยม เมื่อตัวละครเอกประสบภาวะวิกฤตก็จะแสวงหนทางคลี่คลายด้วยการก้าวเข้าไปสู่โลกแห่งจินตนาการมากขึ้นเรื่อยๆ การนำเสนอกลุ่มตัวละครแบบฉบับเฉพาะตัวของผู้เขียน โดยอ้างอิงมิติความสัมพันธ์กับฉาก เพื่อผูกโครงเรื่องการหลบหนีจากอัตลักษณ์อันบกพร่องของตัวละคร โดยมีรูปสัญลักษณ์ของน้ำแทนจิต และมีบ่อน้ำแทนตัวตนมาเป็นตัวผูกเรื่อง และสัญลักษณ์อื่น เช่น เสื้อผ้าที่สวมใส่ใช้เป็นอัตลักษณ์แทนตน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอมุมมองอัตลักษณ์อันวิกฤตในนวนิยายของมูราคามิ ดังนี้ อัตลักษณ์สวมใส่จากภายนอก ชีวิตคือการแปลงโฉมครั้งแล้วครั้งเล่า การเคลื่อนย้ายอัตลักษณ์ออกจากความเป็นจริง และการเผชิญหน้ากับอัตลักษณ์คือความโดดเดี่ยว สำหรับสหพทการสื่อสาร วิกฤตอัตลักษณ์ระหว่างนวนิยายของมูราคามิกับเรื่องสั้นแนวหลังสมัยใหม่ของกลุ่มนักเขียนชาวไทย มีการนำเสนอปัจเจกในบทบาทของผู้หลบหนีและแสวงหาอัตลักษณ์ มีการใช้สัญลักษณ์ร่วมในการสื่อความหมายถึงอัตลักษณ์และการวิพากษ์วิกฤตอัตลักษณ์ เนื่องจากบริบททางสังคมหลังสมัยใหม่

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่องจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่งานวิจัยได้มีการวิเคราะห์โครงสร้างของการเล่าเรื่อง ผ่านองค์ประกอบสำคัญต่างๆ ของการเล่าเรื่อง ทั้งความชัดเจนของแก่นเรื่อง บทบาทหน้าที่และอัตลักษณ์ของตัวละคร การทำหน้าที่ของเรื่องเล่าต่างๆ ต่อผู้อ่าน ตั้งแต่จุดเริ่มต้นไปจนถึงจุดคลี่คลายและจุดจบของเรื่องซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมามุมมองในการวิเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่องมาปรับใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ และทำการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องพัฒนาการของตัวละครเอกในเรื่องควบคู่ไปกับพัฒนาการของเรื่องราว เนื่องด้วยผู้วิจัยสนใจพลังของวรรณกรรมในมิติที่ผูกพันอยู่กับชีวิตของผู้ที่ได้เข้ามาสัมผัส

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงสื่อ

พุทธรชชาติ สุขรอด (2545) วิจัยเรื่อง “การสื่อความหมาย การสร้างอารมณ์ขัน และสัมพันธ์บทในการ์ตูนระกากับบราณี” จากการ์ตูนวิเคราะห์การ์ตูนระกากับบราณี จำนวน 60 ตอน พบว่าการ์ตูนมีแก่นเรื่องแสดงทัศนะเกี่ยวกับสังคมมากที่สุด โดยตั้งคำถาม นำเสนอคำตอบ และใช้การอธิบาย เพื่อแสดงถึงสภาวะการณ์ของสังคม ด้วยการใช้อารมณ์ขันที่เล่นตลกกับเรื่องในชีวิตประจำวันผ่านกลวิธีการ

แสดงความจริงในอีกแง่มุมหนึ่งที่มีกฎมองข้าม สำหรับสัมพันธ์ของการ์ตูนเรื่องนี้ จากแบบเรียนเร็วใหม่เล่ม 1 ตอนต้น ได้พลิกประเด็นจากแบบเรียนที่มุ่งสอนเด็กมาเป็นสอนผู้ใหญ่ สลายลักษณะ “อุดมคติ” ของผู้ใหญ่ ครอบครัวยุคสังคมนิยม และเรื่องของการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ที่มีในแบบเรียน รวมถึงแสดงค่านิยมที่เปลี่ยนไปเกี่ยวกับรางวัลที่เด็กจะได้รับเมื่อประพฤติดี จากคำชมกลายเป็นความสะดวกสบาย เงินทองและความร่ำรวย เพราะการ์ตูนต้องการบอกผู้อ่านซึ่งเป็นผู้ใหญ่ว่าเด็กกำลังเลียนแบบผู้ใหญ่ที่ต้องการรางวัลเป็นวัตถุ

วรัทพร ศรีจันทร์ (2551) วิจัยเรื่อง “การเล่าเรื่องและการดัดแปลง เดธโนต์ ฉบับหนังสือการ์ตูน แอนิเมชัน ภาพยนตร์ และนวนิยาย” ศึกษาการนำเรื่องเล่าเดธโนต์มาดัดแปลงเพื่อเล่าเรื่องใหม่อีกครั้งทั้งแอนิเมชัน ภาพยนตร์ และนวนิยาย พบว่าแอนิเมชันมีการดัดแปลงจากตัวบทเดมเล็กน้อยที่สุดในขณะที่นวนิยายมีการเพิ่มตัวละครใหม่เข้ามามากที่สุด โดยมีตัวละครเก่าคงเหลืออยู่เพียงไม่กี่ตัวละครเท่านั้น ในส่วนที่เหมือนกันในทุกสื่อคือตัวละครหลักจะมีมิติที่หลากหลายกว่าตัวละครประกอบที่มีเพียงมิติเดียว โดยตัวละครหลักอย่างมิ โลห์ เป็นตัวแทนของจิตใต้สำนึกของมนุษย์ที่มีความปรารถนาที่จะลงโทษคนที่ทำผิดหรือคนที่ตนเกลียดผ่านเครื่องมือคือสมุดเดธโนต์

บุษดี อรสิริวรรณ (2551) วิจัยเรื่อง “กลวิธีการดัดแปลงวรรณกรรมสามก๊กเป็นการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรณวิเสศ” พบว่าการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรณวิเสศได้นำเอาเนื้อหาจากสามก๊กสำนวนต่างๆ ได้แก่ สามก๊กฉบับแปลใหม่ของวรรณไว พัธโนทัย, สามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) และละครโทรทัศน์ชุด “สามก๊ก” มาดัดแปลงให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น โดยมีการดัดแปลงองค์ประกอบต่างๆ 4 ประการ ได้แก่ เนื้อหา ตัวละคร บทสนทนา และฉาก ผ่านการดำเนินเรื่องที่รวดเร็ว ภาษากระชับ เข้าใจง่าย และสร้างอารมณ์ขันผ่านเนื้อหา ภาษา และภาพ โดยยังคงไว้ซึ่งแก่นเรื่องที่สำคัญ

อุมาพร มะโรจน์ (2551) วิจัยเรื่อง “สัมพันธ์ของการ์ตูนเรื่องเล่าเรื่องในสื่อการ์ตูน ละครโทรทัศน์ และนวนิยาย” โดยการศึกษาเรื่องตั้งดวงอาทิตย์และ Full House สะดุดรักที่ปักใจ พบว่าแก่นเรื่องและโครงเรื่องที่เกี่ยวกับความรักยังคงไว้เช่นเดิม ในส่วนที่เปลี่ยนแปลงคือรายละเอียดในโครงเรื่องรองที่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียด ตัดทอน และขยายความ โดยลักษณะของการสัมพันธ์ที่มีความแตกต่างกันใน 2 รูปแบบ คือ จากการ์ตูนสู่ละครโทรทัศน์และนวนิยายใช้การตัดทอนและเปลี่ยนแปลง ส่วนจากนวนิยายสู่การ์ตูนและละครโทรทัศน์ใช้การขยายความองค์ประกอบของการ์ตูนเรื่อง

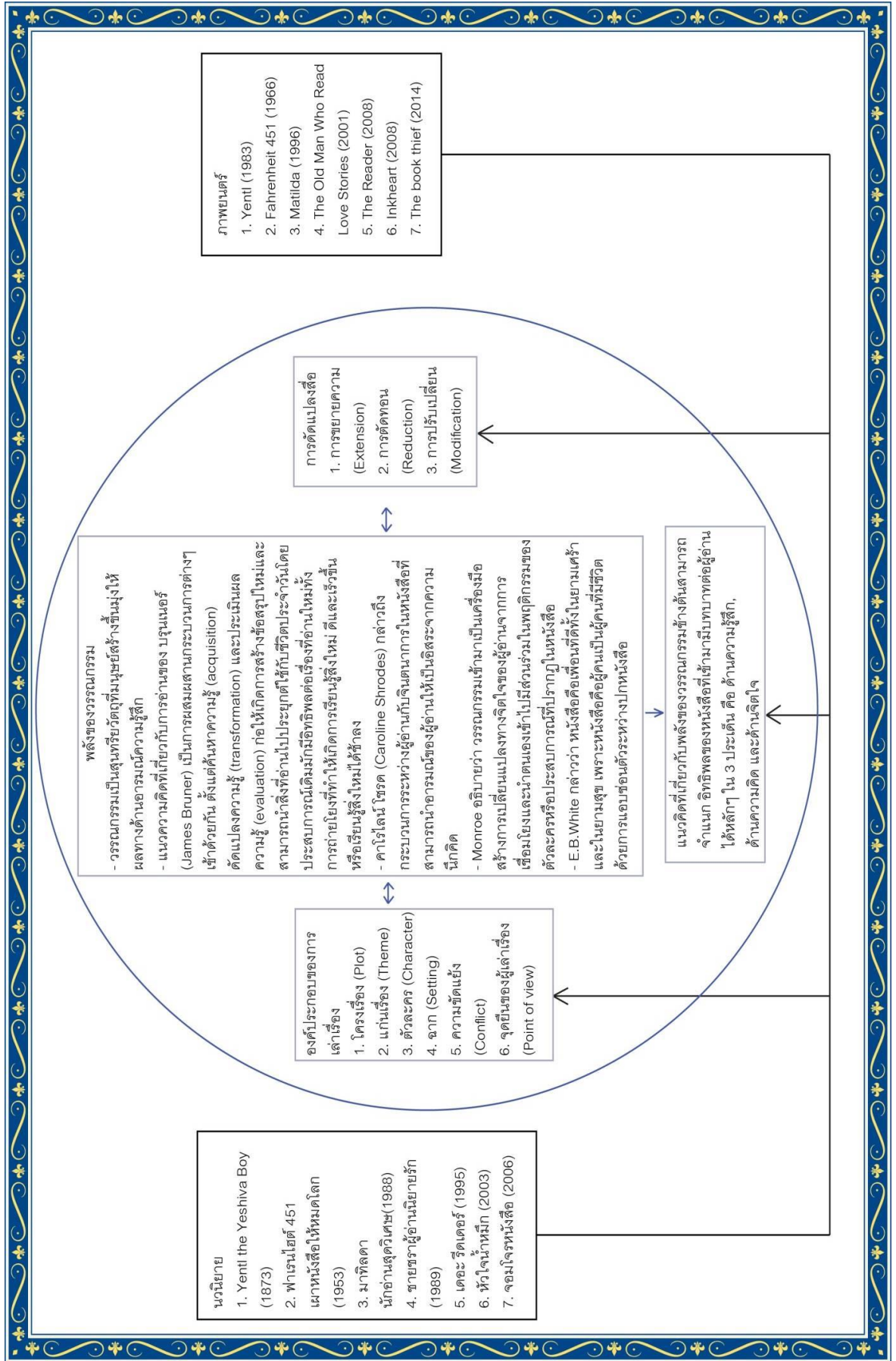
กฤษณะ คุปตามร (2554) วิจัยเรื่อง “สุนทรียภาพการดัดแปลงข้ามสื่อ จากวรรณกรรมเรื่องสั้นและภาพเขียนชุดภูติผีของ เหม เวชกร เป็นละครโทรทัศน์และหนังสือการ์ตูน” พบว่าศิลปะการเล่าเรื่องในวรรณกรรมเรื่องสั้นเรื่องผีของครูเหมมีการถ่ายทอดรสใน 3 มิติ คือ เล่าให้น่ากลัว เล่าให้โรแมนติก และเล่าให้เศร้าสะเทือนใจ โดยที่การเล่าเรื่องมีความสมจริงและมีลักษณะความเป็นไทย

อย่างมาก เมื่อได้รับการถ่ายทอดสู่ละครโทรทัศน์ทางผู้ผลิตยังคงเอกลักษณ์ต่างๆ จากตัวบทต้นทางไว้ได้อย่างดีอรรถรส ทั้งบรรยากาศ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฯ โดยเพิ่มเรื่องราวของความรักให้มากกว่าเดิม ละครโทรทัศน์ที่ได้รับการดัดแปลงจึงเป็นแนวที่มีมีความโรแมนติก ส่วนการดัดแปลงบทประพันธ์ไปสู่หนังสือการ์ตูนนั้นพบว่าผู้ผลิตตั้งใจจะคงภาพศิลปะทางภูติผี ฉากบรรยากาศ และตัวละครตามตัวบทต้นทางไว้ แต่มีการเปลี่ยนรสของเนื้อหาให้มีความตลกและสนุกสนาน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของการ์ตูนคือผู้อ่านที่เป็นเด็ก และเยาวชนเป็นส่วนใหญ่จึงต้องทำให้เข้าใจง่ายขึ้นนอกจากนี้ในตอนจบของเรื่องก็มีการปรับให้จบแบบหักมุมอีกด้วย

นิชฌานวีน จุลละพราหมณ์ (2554) วิจัยเรื่อง “สัมพันธ์บทในภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อเมริกันแนวแวมไพร์ร่วมสมัย” เพื่อวิเคราะห์การเล่าเรื่องระหว่างแนวแวมไพร์รูปแบบเก่าและแนวแวมไพร์ร่วมสมัย พบว่าจากตัวบทต้นแบบมาสู่ตัวบทร่วมสมัย เมื่อวิเคราะห์จากองค์ประกอบของการเล่าเรื่องพบว่า มีทั้งการคงเดิม ตัดทอน ขยาย และเปลี่ยนแปลง โดยองค์ประกอบที่สังเกตได้ชัดเจนที่สุดคือ โครงเรื่องที่ลดทอนความสยองขวัญลงแล้วเลือกที่จะเล่าเรื่องราวความรักระหว่างตัวละครเอกมาเป็นอันดับหนึ่ง ตัวละครแวมไพร์กลายเป็นตัวละครเอกไม่ใช่ตัวละครร้าย และฉาก ซึ่งถูกทำให้น่ากลัวน้อยลงแล้วสร้างเมืองสมมุติขึ้นมาแทนที่

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงจะทำการศึกษาโดยการใช้องค์ประกอบของการเล่าเรื่องมาเป็นแนวทาง มีการเปรียบเทียบระหว่างตัวบทต้นทางและตัวบทปลายทางว่ามีการตัดทอนขยายความ หรือปรับเปลี่ยนรายละเอียดไปมากน้อยเพียงใดและอย่างไร โดยผลการศึกษางานวิจัยส่วนใหญ่แล้วพบว่าการดัดแปลงที่เกิดขึ้นจะอยู่ภายใต้กรอบของการทำให้เหมาะสมกับลักษณะของสื่อปลายทาง เช่น ดัดแปลงเป็นการ์ตูนก็ต้องทำให้ร่วมสมัย กระชับ เข้าใจง่าย และสอดแทรกอารมณ์ขัน แต่หากดัดแปลงเป็นแอนิเมชันก็สามารถคงเนื้อหาและโครงสร้างจากต้นฉบับได้มากกว่า เป็นต้น นอกจากนี้การดัดแปลงยังคำนึงถึงกลุ่มผู้รับสารอีกด้วย โดยหากกลุ่มผู้รับสารเป็นเด็กก็จะทำให้เรื่องเล่าตลก สนุกสนาน และเข้าใจง่าย แต่หากผู้รับสารเป็นผู้ใหญ่ก็จะมีแก่นเรื่องที่หนักขึ้น อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับสังคม การเมือง หรือใช้สัญลักษณ์บางอย่างเพื่อสื่อความหมายในทางอ้อม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัย “บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์การเล่าเรื่องผ่านการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แนววัฒนธรรมศึกษา (Cultural approach) ที่มีแนวคิดหลักว่าตัวบทนั้นจะถูกผลิตมาพร้อมกับผู้อ่าน เมื่อมีการอ่านจึงมีความหมายเกิดขึ้น ร่วมกับการศึกษาตัวบทในฐานะ “เรื่องเล่า” เพื่อศึกษานวนิยายที่วรรณกรรมมีบทบาทหลักต่อพัฒนาการของเรื่อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับหนังสือ ซึ่งเปรียบเสมือนสมบัติทางปัญญาอันล้ำค่า ตะเกียงในวันที่มีมืดมิด และเป็นมิตรแท้ในทุกโมงยาม ประกอบด้วยนวนิยายจำนวน 7 เรื่องที่มีตัวละครหลักเป็นผู้ใฝ่ใจในการอ่านหรือให้ความสนใจในหนังสือ และเป็นนวนิยายสมัยใหม่ตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ซึ่งได้รับการแปลเป็นภาษาไทยรวมถึงได้รับการดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ ดังนี้

1. สุภาพบุรุษจำแลง (1873)	ผู้เขียน	ไอแซค บาเชวิส ซิงเกอร์
2. ฟาเรนไฮต์ 451เผาหนังสือให้หมดโลก (1953)	ผู้เขียน	เรย์ แบริดบิวรี
3. มาทิลดา นักอ่านสุดวิเศษ (1988)	ผู้เขียน	โรอัลด์ ดาห์ล
4. ชายชราผู้อ่านนิยายรัก (1989)	ผู้เขียน	หลุยส์ เซปูลเบดา
5. เดอะ ริดเดอร์ (1995)	ผู้เขียน	เบิร์นฮาร์ด ชริงค์
6. หัวใจน้ำหมึก (2003)	ผู้เขียน	คอร์เนอเลีย ฟุงเคอ์
7. จอมโจรหนังสือ (2006)	ผู้เขียน	มาร์กัส ซูซ์

การดำเนินงานวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในด้านนวนิยายจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการอ่านและจดบันทึก ประกอบ เพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องเล่า ส่วนภาพยนตร์จะทำการชมภาพยนตร์อย่างน้อย 2 รอบ เพื่อดูทั้งโครงสร้างและเนื้อหาของเรื่อง โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. วิเคราะห์บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์ โดยศึกษาจากพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราว ผ่านอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมที่มีต่อผู้อ่านใน 3 ด้าน คือ ความรู้สึก, ความคิด และจิตใจ

2. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แนววัฒนธรรมศึกษา (Cultural approach) ในงานวิจัยชิ้นนี้จะใช้หลักกระบวนการทัศน์ใหม่ของการเล่าเรื่อง เพื่อศึกษาการประกอบสร้างความหมายให้เกิดขึ้น โดยศึกษาการเข้ามาของวรรณกรรมในเรื่องเล่าด้วยการสังเกตจากพีระมิดของไพธากoras ทั้งนี้องค์ประกอบของการเล่าเรื่องที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

1. โครงเรื่อง (Plot) ซึ่งมีการนำพีระมิดของไพธากoras มาใช้ขยายรายละเอียดขององค์ประกอบนี้ โดยแบ่งออกเป็น 6 ชั้น ดังนี้

- 1.1 ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)
- 1.2 ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)
- 1.3 ชั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)
- 1.4 ชั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)
- 1.5 ชั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)
- 1.6 ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)

2. แก่นเรื่อง (Theme)

3. ตัวละคร (Character)

4. ฉาก (Setting)

5. ความขัดแย้ง (Conflict)

6. มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

3. วิเคราะห์การดัดแปลงเรื่องเล่าจากนวนิยายไปเป็นภาพยนตร์ โดยใช้แนวคิดการดัดแปลงสื่อมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ว่าการดัดแปลงมีลักษณะอย่างไรและส่งผลกระทบต่อบทบาทของวรรณกรรมภายในเรื่องหรือไม่อย่างไร

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบบันทึกข้อมูลสังเขปนนวนิยาย ประกอบด้วย

ผู้แต่ง

ผู้แปล

สำนักพิมพ์

ปีที่พิมพ์

ประเภท

2. แบบบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์

ผู้กำกับ

ผู้ผลิต / ผู้จัดจำหน่าย

ความยาว

ปีที่ผลิต

รูปแบบ

3. บันทึกรายชื่อวรรณกรรมที่ได้รับการกล่าวถึงในนวนิยายและภาพยนตร์แต่ละเล่ม เพื่อนำมาใช้ประกอบผลการวิจัยในส่วนบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอก

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลผ่านการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ด้วยการยึดเอาเนื้อหาของเรื่องเล่าเป็นหลัก โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์ โดยศึกษาจากพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราว พร้อมใช้ภาพประกอบในการพรรณนาบางส่วน

2. ผลวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องในนวนิยายที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอก และผลวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ที่ดัดแปลงมาจากนวนิยาย โดยมีรายละเอียดรูปแบบการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แนวทางการนำเสนอผลการวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องในนวนิยายและภาพยนตร์

นวนิยาย	ภาพยนตร์
<ul style="list-style-type: none"> - ผู้แต่ง - ผู้แปล - สำนักพิมพ์ - ปีที่พิมพ์ - ประเภท - โครงเรื่อง (Plot) <ol style="list-style-type: none"> 1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) 2. ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับ - ผู้ผลิต / ผู้จัดจำหน่าย - ความยาว - ปีที่ออกฉาย - รูปแบบ - โครงเรื่อง (Plot) <ol style="list-style-type: none"> 1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) 2. ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น

(Incidental moment) 3. ชั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point) 4. ชั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) 5. ชั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) 6. ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) - แก่นเรื่อง (Theme) - ตัวละคร (Character) - ฉาก (Setting) - ความขัดแย้ง (Conflict) - มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)	(Incidental moment) 3. ชั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point) 4. ชั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) 5. ชั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) 6. ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) - แก่นเรื่อง (Theme) - ตัวละคร (Character) - ฉาก (Setting) - ความขัดแย้ง (Conflict) - มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)
--	--

3. ผลการวิเคราะห์ภาพยนตร์ที่ได้รับการดัดแปลงจากนวนิยายที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอก โดยส่วนหนึ่งจะมีการนำเสนอภาพจากภาพยนตร์มาอธิบายร่วมกับคำบรรยาย เพื่อแสดงให้เห็นถึงศิลปะในการดัดแปลงสื่อ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลผ่านการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) แบบภววิสัยที่ยึดเอาเนื้อหาสาระของเรื่องเล่าเป็นหลักโดยนำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์ โดยศึกษาจากพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราว

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องในนวนิยายที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอกและภาพยนตร์ที่ดัดแปลงมาจากนวนิยายโดยอธิบายข้อมูลโดยสังเขปของสื่อแต่ละประเภทและนำองค์ประกอบของการเล่าเรื่องมาใช้ในการวิเคราะห์ซึ่งประกอบด้วย

1. ข้อมูลสังเขปนวนิยาย ได้แก่
ผู้แต่ง
ผู้แปล
สำนักพิมพ์
ปีที่พิมพ์
ประเภท
2. ข้อมูลสังเขปภาพยนตร์ ได้แก่
ผู้กำกับ
ผู้ผลิต / ผู้จัดจำหน่าย
ความยาว
ปีที่ออกฉาย
รูปแบบ
3. โครงเรื่อง (Plot) ซึ่งใช้การวิเคราะห์ตามพัฒนาการของตัวละครที่นำเสนอลักษณะการเดินเรื่องของเรื่องเล่าประเภทดราม่า ซึ่งเรียกว่า “พีรามิดของฟรันทัก” 6 ชั้น
4. แก่นเรื่อง (Theme)
5. ตัวละคร (Character)
6. ฉาก (Setting)
7. ความขัดแย้ง (Conflict)
8. มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ภาพยนตร์ที่ได้รับการดัดแปลงจากนวนิยายที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอก

4.1 บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์

วิเคราะห์ผ่านพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราวจากเรื่องเล่าทั้ง 7 เรื่องสามารถอธิบายถึงบทบาทของวรรณกรรมในด้านต่างๆ คือวรรณกรรมอาจเป็นเครื่องมือเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร ก่อให้เกิดความตระหนักรู้ สร้างความรื่นรมย์และจินตนาการ จนนำไปสู่ความคิดเชิงสร้างสรรค์ นอกจากนี้ผลของการอ่านยังทำให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการปรับตัวเพื่อรับมือกับปัญหาที่เผชิญอยู่ จนถึงเกิดพัฒนาการในด้านใดด้านหนึ่งของตัวละครเอกด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 สุภาพบุรุษจำแลง (Yentl the Yeshiva Boy)

เรื่องย่อ

เยนเทลเป็นหญิงสาวที่ไม่ชอบทำตัวอย่างหญิงสาวทั่วไปในสังคมยิว ในระหว่างที่ผู้หญิงคนอื่นๆ เก่งงานบ้านงานเรือน แต่เยนเทลกลับแอบศึกษาคัมภีร์ทางศาสนากับพ่อของเธอ และเธอก็รู้ตัวดีว่าตนเองไม่เหมาะที่จะใช้ชีวิตแต่งงาน เมื่อถึงโอกาสเหมาะเยนเทลจึงปลอมตัวเป็นผู้ชาย เพื่อมุ่งหน้าสู่โรงเรียนสอนศาสนาซึ่งเป็นหนทางที่เธอมุ่งมั่นจะเดินไป แต่โชคชะตากลับทำให้เธอต้องมาพบกับอวิกเตอร์ชายหนุ่มเพื่อนร่วมชั้นผู้ที่เธอตกหลุมรัก ทำให้เธอต้องเข้าไปพัวพันกับเรื่องวุ่นวายสารพัด แต่สุดท้ายแล้วเธอก็เลือกที่จะละทิ้งอดีตเอาไว้เบื้องหลัง เพื่อเดินทางไปสู่เส้นทางสายการศึกษา ซึ่งเป็นเป้าหมายเดิมที่เธอเลือกไว้แล้ว

เรื่องสั้นขนาดยาว “สุภาพบุรุษจำแลง”

ในสุภาพบุรุษจำแลงวรรณกรรมที่เข้ามามีบทบาทต่อตัวละครเอกคือคัมภีร์ทางศาสนาของยิว สอดคล้องกับสถานที่เกิดเหตุการณ์ภายในเรื่อง ซึ่งเป็นชุมชนชาวยิวในโปแลนด์

เนื่องจาก *เยนเทล* ซึ่งเป็นตัวละครเอกชอบการเรียนรู้และสนใจศึกษาศาสนา ยิ่งกว่าสิ่งใด ทั้งที่การศึกษาศาสนาเป็นเรื่องต้องห้ามของผู้หญิง พ่อของเธอเป็นบุคคลผู้จุดประกายในการศึกษาศาสนาให้กับเยนเทล ช่วงเวลาที่เธออาศัยอยู่กับพ่อ เขาได้เล่าเรื่องต่างๆ มากมายเกี่ยวกับโรงเรียนสอนศาสนา แรบไบคนอื่นๆ และปราชญ์ทางอักษรศาสตร์ให้เธอฟัง รวมถึงใช้เวลาศึกษาคัมภีร์ต่างๆ ร่วมกันตราบจนกระทั่งเขาจากโลกนี้ไป

เยนเทิลถูกหล่อหลอมขึ้นมาเป็นหญิงสาวผู้ปราดเปรื่องไม่เหมือนกับหญิงสาวคนอื่นๆ ในสมัยนั้น ในขณะที่พวกเธอจ่ายตลาด ปิดกวาดทำความสะอาดบ้าน เยนเทิลกลับนั่งศึกษาตำราอย่างคร่ำเคร่ง ความรักในความรู้นี้ส่งผลถึงเส้นทางในอนาคตที่เธอเลือกเดิน หลังจากพ่อผู้เป็นที่รักจากไป เยนเทิลรีบร้อนขายบ้านและทรัพย์สินแล้วปลอมตัวเป็นชายก่อนออกเดินทางไปสู่ลูบลิน

เธอได้พบ *อววิกเตอร์* สหายใหม่ที่มีความรักและทุ่มเทในการศึกษาไม่แพ้กัน จึงโกหกไปว่าตัวเองชื่อ *อันเซล* และกำลังมองหาโรงเรียนสอนศาสนาเจียบๆ สักแห่งหนึ่งอยู่ *อววิกเตอร์* จึงชักชวนให้ *อันเซล* ไปเรียนที่เดียวกันคือโรงเรียนเบเซฟ ทั้งสองศึกษาคัมภีร์โทราห์, คัมภีร์เพนทาทุค, คัมภีร์มิชนาห์, คัมภีร์เกมารา ด้วยกัน แต่เขากลับเป็นคนที่เธอตกหลุมรักและต้องสร้างเรื่องโกหกหลอกลวงใครหลายๆ คน เพียงเพราะเธอต้องการให้เขากลับมาเป็นคู่หูคู่เรียนเช่นเดิม จนเธอมักคิดโทษตัวเองอยู่เสมอว่า

“เราเป็นคนชั่วช้า เป็นคนบาปหมิ่นอาธรรม เป็นดุจเยโรโบม เบนเบบัทโอรสกษัตริย์ผู้ทำทลายพระเจ้า เธอพร้าบอกตัวเองเช่นนั้น เหตุผลเพียงประการเดียวของเธอสำหรับการยอมทนแบกรับภาระอันหนักหน่วงทั้งหลายเหล่านี้ก็คือ จิตวิญญาณของเธอกระหายอย่างยิ่งที่จะศึกษาคัมภีร์โทราห์”

น.157

ก่อนพิธีแต่งงานอันเซลถูกเรียกขึ้นไปบนธรรมาสน์ เพื่ออ่านข้อความในคัมภีร์โทราห์ และในวันแต่งงานอันเซลได้ยกข้อความจากคัมภีร์ทาลมุดกล่าวขึ้นเป็นกระทุ้ง จากนั้นเพื่อนฝูงผู้มาร่วมงานก็พากันอภิปรายถกเถียงกันในประเด็นต่างๆ อย่างไรก็ตามความลับที่ปกปิดไว้เริ่มปะทุพร้อมที่จะระเบิดอยู่ตลอดเวลา ทำให้เธอตัดสินใจสารภาพความจริงกับ *อววิกเตอร์* และเลือกที่จะเดินจากไป เพื่อมุ่งสู่วิถีทางของตัวเองพร้อมกับปฏิเสธคำโน้มน้าวขอแต่งงานของเขาอย่างไม่ลังเลใจ ดังที่เธอกล่าวกับ *อววิกเตอร์* ว่า

“ฉันอยากศึกษาคัมภีร์เกมาราและคัมภีร์อรรถาธิบายทั้งหลายกับเธอ ไม่ใช่ทำหน้าที่ปะชุนถุงทำให้เธอ...

...ฉันตั้งใจจะดำเนินชีวิตในแบบที่ฉันเป็น”

เยนเทิล : 168-169

ภาพยนตร์ “เยนเทิล”

ในปี 1904 เป็นยุคที่การศึกษาศาสนาไม่ว่างสำหรับผู้ชายเพียงเท่านั้น ผู้ชายถกกันด้วยเรื่องของหนังสือและการศึกษา ในขณะที่ผู้หญิงถกกันด้วยเรื่องราคาข้าวของ ผัก และปลา หนังสือที่อ่านยังถูกแบ่งประเภทให้กับผู้หญิงและผู้ชาย โดยผู้หญิงควรอ่านนิยาย, เรื่องสั้น, หนังสือภาพ ส่วนผู้ชายสามารถอ่าน *คัมภีร์คักดีลิตี* หรือ *ทาลมุด (Talmud)* ซึ่งเป็นคัมภีร์ศาสนาที่สำคัญที่สุดของศาสนายูดาห์ได้

ตั้งแต่ตอนเริ่มเรื่องภาพยนตร์ได้ปูพื้นให้ผู้ชมเห็นบุคลิกที่โดดเด่นของเยนเทิล ตัวละครเอกของเรื่อง โดยเธอเป็นหญิงสาวที่รักในการอ่านและการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผลมาจากการเติบโตขึ้นมาท่ามกลางกองตำราของพ่อ ในบ้านของพวกเขาหนังสือมากมายและพ่อของเธอก็ไม่เคยบังคับให้เยนเทิลต้องทำตัวเหมือนหญิงสาวคนอื่น เขาสอนหนังสือให้กับเธอและไม่เคยบ่นว่าเรื่องงานครัวที่ค่อนข้างบกพร่อง แม้ว่าเธอจะได้รับอิสระภายในบ้าน แต่เยนเทิลก็ยังคงมีความขឹងใจในทางเลือกของตัวเองว่าเหตุใดจึงไม่เท่าเทียมกับพวกผู้ชาย เธอถึงกับสวมชุดคลุมของพ่อแล้วสวดวิงวอนขอต่อพระเจ้าเป็นเจ้าให้ตัวเองได้มีอิสระที่จะเรียนรู้

รูปที่ 4.1 เยนเทิลขณะทำครัว

รูปที่ 4.2 เยนเทิลกับพ่อ

เมื่อพ่อของเธอเสียชีวิต เยนเทิลจึงเลือกที่จะปลอมตัวเป็นผู้ชาย เพื่อมุ่งสู่เส้นทางที่เธอได้แต่เคยคิดฝัน ด้วยการออกเดินทางไปยังโลกแห่งการศึกษาในโรงเรียนศาสนา เมื่อปราศจากอุปสรรคทาง

เพศที่สงวนการศึกษาศาสนาไว้ให้เฉพาะเพียงเพศชายเท่านั้น เธอจึงมีอิสระที่จะก้าวเดินไปบนถนนแห่งการเรียนรู้สายนี้ จนสามารถสานฝันให้กลายเป็นจริงได้

เนื้อหาในคัมภีร์ทางศาสนายังสร้างมิตรภาพให้กับอันเซลหรือเยนเทิลในร่างผู้ชายกับอวิกเตอร์ ชายหนุ่มที่บังเอิญพบกันระหว่างทาง ทั้งสองคุยกันอย่างถูกคอ พร้อมกันนั้นก็ถกเถียงกันถึงเนื้อหาที่ตีความได้จาก *คัมภีร์ทาลมุด (Talmud)* จนกระทั่งอวิกเตอร์รู้สึกถูกชะตากับเธอและชักชวนให้ไปเรียนที่เดียวกัน

สหายคนใหม่พาอันเซลไปพบแรบไบเพื่อรับบททดสอบ เธอถูกปัญหากับแรบไบมากมายเกี่ยวกับ *Hillel's Argument* และคำถามเหล่านั้นสร้างความประทับใจให้กับแรบไบเป็นอย่างมาก เขาจึงตอบรับอันเซลให้เข้าศึกษาในโรงเรียนสอนศาสนาแห่งนี้ พร้อมกับชื่นชมพ่อของลูกศิษย์คนใหม่ ว่าสอนลูกมาได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ในวันฉลองการสมรสระหว่างอันเซลกับฮาแดสส์ อวิกเตอร์ยังได้มอบถ้อยคำจากหนังสือ *Nachmonides the holy letter* ให้เป็นของขวัญในวันแต่งงานของคนทั้งคู่อีกด้วย หลังจากแต่งงานแล้ววรรณกรรมยังทำให้อันเซลอยากแบ่งปันเนื้อหาดี ๆ ในคัมภีร์ให้กับฮาแดสส์หญิงสาวที่เธอจำต้องแต่งงานด้วย การที่อันเซลสอนคัมภีร์ทาลมุดให้กับฮาแดสส์ถือเป็นการเปิดกรอบทางความคิดให้กับหญิงสาวอีกคนหนึ่ง ซึ่งได้รับการอบรมตามแบบแผนเยี่ยงกุลสตรีทุกกระเปียดนี้มาตลอดชีวิต

ในตอนจบด้วยความกระหายทางความรู้ที่ไม่มีสิ้นสุด เมื่อได้เรียนรู้แล้วเธอก็ต้องการแสวงหามากขึ้นไปอีก เป็นผลให้เยนเทิลเลือกที่จะก้าวต่อไปเพื่อตามหาจุดมุ่งหมายของตัวเองแทนที่จะหยุดอยู่กับความรักที่มีต่ออวิกเตอร์

รูปที่ 4.3 สอนหนังสือให้ฮาแดสส์

ผู้วิจัยพบว่าบทบาทของวรรณกรรมที่วิเคราะห์ผ่านพัฒนาการของตัวละครและเรื่องราวใน เยนเทิลนั้น ทำให้ตัวละครเอกหลุดพ้นจากกรอบของสังคม โดยแสดงให้เห็นถึงพลังของ ความปรารถนาที่จะได้รับการศึกษาทางศาสนาของตัวละครเอก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิด เรื่องราวต่างๆ ขึ้นตามมา ด้วยบุคลิกอันเด็ดเดี่ยวของเยนเทิลจึงทำให้เธอตัดสินใจปลอมตัวเป็นผู้ชาย เพื่อเข้าเรียน ส่วนในตอนจบด้วยความศรัทธาต่อการแสวงหาความรู้อย่างแรงกล้าของตัวละครเอกก็ ทำให้เธอเลือกที่จะมุ่งหน้าต่อไปด้วยการเดินทางออกตามหาสถานที่ที่เธอสามารถเรียนรู้ได้อย่าง อิสระเสรี

ตารางที่ 4.1 แสดงบทบาทของวรรณกรรมในสุภาพบุรุษจำแลง (Yentl the Yeshiva Boy)

บทบาทของ วรรณกรรม	นวนิยาย	ภาพยนตร์
พัฒนาการของตัว ละครเอกและ เรื่องราว	<ul style="list-style-type: none"> - เรียบ ทือดรอส พ่อของเยนเทิลเป็นบุคคล ผู้จุดประกายในการศึกษาศาสนาให้กับเธอ - ช่วงเวลาที่เธออาศัยอยู่กับพ่อ เขาได้เล่า เรื่องต่างๆ มากมายเกี่ยวกับโรงเรียนสอน ศาสนา แรบไบคนอื่นๆ และปราชญ์ทาง อักษรศาสตร์ให้เธอฟัง รวมถึงใช้เวลา ศึกษาคัมภีร์ต่างๆ ร่วมกัน ทำให้เยนเทิล เป็นหญิงสาวผู้ปราดเปรื่องไม่เหมือนกับ หญิงสาวคนอื่นๆ ในสมัยนั้น - เมื่อพ่อผู้เป็นที่รักจากไปเยนเทิลได้พบอา วิกเตอร์สหายใหม่ที่มีความรักและทุ่มเทใน การศึกษาไม่แพ้กัน - เธอปรารถนาที่จะศึกษาตำรับตำรา กับ เพื่อนใหม่คนนี้ตลอดไป เธอจึงทำทุกทาง เพื่อให้เขากลับมาเป็นเพื่อนเรียนที่สนิท สนมกันเช่นเดิม - ความลับที่ปกปิดไว้เริ่มทำให้เธอเป็นทุกข์ เยนเทิลจึงตัดสินใจสารภาพความจริงกับ อาวิกเตอร์ และเลือกที่จะเดินทางไปตาม วิธีทางของตัวเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - เยนเทิลเป็นหญิงสาวที่รักในการเรียนรู้ คัมภีร์ทางศาสนาโดยมีพ่อของเธอเป็นผู้ ถ่ายทอดวิชาให้ - เมื่อพ่อของเธอเสียชีวิต เยนเทิล ตัดสินใจออกเดินทางตามหาฝัน นั่นคือ อิสระภาพทางการศึกษา ด้วยการปลอม ตัวเป็นผู้ชาย - เธอได้เข้าเรียนในโรงเรียนสอนศาสนา ดังที่ตั้งใจไว้ พร้อมกับมีอาวิกเตอร์เป็น เพื่อนสนิท ทั้งสองมักถกเถียงกันถึง เนื้อหาในตำราที่ได้ร่ำเรียนมา - เยนเทิลได้แบ่งปันความรู้ที่ให้กับฮา แดสส์ หญิงสาวที่เธอจำเป็นต้องแต่งงานด้วย - ในตอนแรกฮาแดสส์ไม่สนใจสิ่งที่สามี พยายามพูดและทุ่มเทชีวิตจิตใจให้ แต่เธอ กลับค่อยๆ เรียนรู้และซึมซับเนื้อหา เหล่านั้น - แม้ในตอนจบเยนเทิลและอาวิกเตอร์ จะรู้ว่าใจตรงกัน แต่เยนเทิลเลือกที่จะ เดินทางต่อไป เพราะมีสิ่งที่จะต้อง การ มากกว่าความรักระหว่างหนุ่มสาว

4.1.2 ฟาเรนไฮต์ 451 (Fahrenheit 451)

เรื่องย่อ

โลกในยุคอนาคตที่การอ่านหนังสือเป็นเรื่องต้องห้าม กาย มอนแท็ก เป็นนักผจญเพลิงผู้จุดไฟเผาทำลายสิ่งต้องห้ามเหล่านั้น จนกระทั่งเขาได้พบกับเพื่อนบ้านคนใหม่ ผู้เข้ามาเปลี่ยนแปลงความคิดของเขาไปตลอดกาล เขาเริ่มตั้งคำถามกับตัวเองว่ากลายเป็นคนว่างเปล่าเช่นนี้ไปได้ได้อย่างไร กายเริ่มลงมืออ่านหนังสือที่ตัวเองขโมยมา ต่อมาไม่นานด้วยความเบื่อหน่ายในความไร้แก่นสารของภรรยาและเพื่อนๆ ของเธอ ทำให้กายตัดสินใจหนีบทกรวีขึ้นมาอ่านให้พวกเธอฟังดังๆ ความลับจึงถูกเปิดเผย เป็นเหตุให้เขาจำต้องเผาบ้านของตัวเองตามหน้าที่ และยังมีพลังมือฆ่าคนตายในเหตุการณ์ครั้งนี้ด้วย เขาพยายามหาทางหลบหนีการจับกุมจากเครื่องจักรสังหาร โดยได้รับความช่วยเหลือจากอดีตศาสตราจารย์ที่รู้จักกันโดยบังเอิญ จนนำไปพบกับกลุ่มคนที่เรียกแทนตัวเองด้วยชื่อนักเขียน

นวนิยาย “ฟาเรนไฮต์ 451”

กาย มอนแท็ก มีความลับที่ปิดบังเอาไว้ แม้แต่ มิลเดรด ภรรยาของเขาก็ยังไม่เคยล่วงรู้ ความลับนี้มาก่อน นั่นคือด้านหลังหน้าฉากช่องแอร์เป็นที่ที่เขาซุกซ่อนหนังสือเอาไว้ หนังสือที่เขาแอบหยิบออกมาจากบ้านหลังต่างๆ ก่อนที่เขาจะเผามันจนกลายเป็นเถ้า โดยที่ตัวเขาเองก็ไม่ว่าทำไมจึงทำเช่นนั้นและไม่เคยแม้แต่จะเปิดอ่านหนังสือที่ขโมยมาเลย จนกระทั่งการปรากฏตัวขึ้นของ แคลริส ตัวละครเด็กสาวข้างบ้านที่ชี้หน้าเขาด้วยคำถามที่ว่า “คุณเคยอ่านหนังสือที่คุณเผาบ้างไหม” และยังมีเหตุการณ์ที่หญิงชราเจ้าของบ้านไม่ยอมแยกจากหนังสือ เธอจึงถูกเผาไปพร้อมกับสิ่งที่เธอ “รัก”

เหตุการณ์นี้ได้เข้ามาจุดประกายความสงสัยที่มีอยู่ในตัวตลอดเวลาว่ามีบางสิ่งบางอย่างได้ขาดหายไปในชีวิต ซึ่งหนังสืออาจให้คำตอบกับเขาได้เป็นเหตุให้กายลงมืออ่านหนังสือที่ตัวเองขโมยมาอย่างซ้าๆ แม้จะไม่เข้าใจความหมายทั้งหมดในหนังสือ เหตุเริ่มแรกของการอ่านจึงเกิดขึ้นจากความตระหนักว่าหนังสือนั้นอาจสำคัญเกินกว่าที่จะเพิกเฉยอีกต่อไป

หนังสือที่เขาเลือกจากกองหนังสือที่แอบซ่อนไว้ภายในบ้านคือ *คัมภีร์ไบเบิล* เขาลงมืออ่านทันทีด้วยความรวดเร็ว โดยหวังว่าจะเก็บเกี่ยวทุกถ้อยคำเอาไว้ได้ก่อนหนังสือเล่มนั้นจะถูกค้นพบและเผาทำลาย แม้ว่าการอ่านหนังสือคือการทำผิดกฎหมายแต่เขาก็ยอมเสี่ยง เขาหวนนึกถึง เฟเบอร์ ชายชราอดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยที่เขาเคยพบ กายจึงติดต่อกับเฟเบอร์และขอความร่วมมือจากเขาในการคัดลอกคัมภีร์ไบเบิล โดยเฟเบอร์เสนอว่าเขาจะอ่าน “เดอะ บุค ออฟ จ๊อบ” ผ่านหูฟังที่คล้ายเปลือกหอยให้กายฟัง เพื่อที่ว่าเขาอาจจะเก็บเกี่ยวสาระสำคัญได้บ้าง

กายมีแผนการที่จะพิมพ์สำเนาของหนังสือที่ตัวเองมีเพิ่มเติมหากค้นพบว่าสิ่งเหล่านั้นมีคุณค่ามากพอ ในขณะที่เดียวกันการเก็บหนังสือไว้กับตัวนั้นเสี่ยงเกินไป กายจึงขอให้เฟเบอร์เก็บคัมภีร์ไบเบิลไว้และทำสำเนาเพิ่ม ระหว่างนั้นเฟเบอร์จึงกลายเป็นทั้งที่ปรึกษาและผู้ช่วยอ่านถ้อยคำบนหน้ากระดาษให้กายฟังผ่านวิทยุสื่อสารซึ่งเป็นสิ่งประดิษฐ์ของชายชรา

เรื่องราวคงจะดำเนินไปอย่างเรียบง่าย หากกายไม่หยิบบทกวี *หาดโดเวอร์* ขึ้นมาอ่านให้เพื่อนๆ ของมิลเดรดฟัง เหตุเพราะเขาทนกับบทสนทนาอันไร้สาระของพวกเธอไม่ได้ เมื่อได้ฟังแล้วบางคนร้องไห้ บางคนไว้วางใจเมื่อเห็นเพื่อนของเธอร้องไห้ ดังที่มิสซิสโบล์เอ่ยปากต่อว่ากายว่า

“...ฉันบอกเสมอว่าบทกวีกับน้ำตา บทกวีกับการฆ่าตัวตาย การร้องไห้ ความทุกข์ บทกวีกับความเจ็บไข้ เรื่องเหลวไหลทั้งนั้น ตอนนี้นี้ฉันมีข้อพิสูจน์แล้ว...คำพูดไร้สาระ มันรังแต่จะทำลายความสุข”

มิสซิสโบล์ : 114

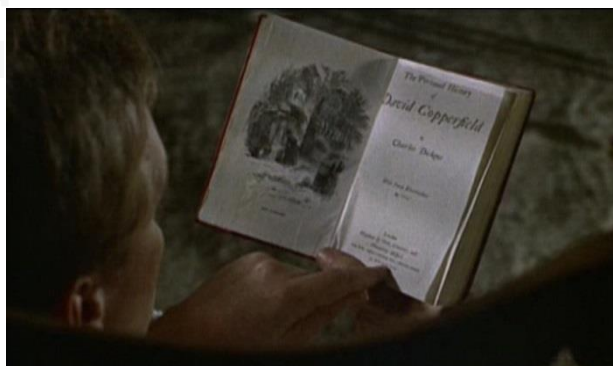
เมื่อกายคิดได้ว่าเขาทำอะไรลงไป เขารู้สึกเสียใจกับความผิดพลาดของตนเองที่รีบเปิดเผยตัวตนต่อหน้าคนอื่นมากเกินไป จากความผิดพลาดนั้นทำให้เขาต้องเผาบ้านของตนเองและหลบหนีจากการไล่ล่าออกนอกเมือง อย่างไรก็ตามหนังสือได้ชักจูงให้กายได้รู้จักกับกลุ่มคนอีกกลุ่ม พวกเขาแทนตัวเองด้วยชื่อของผลงาน นักเขียนและนักปรัชญาที่แต่ละคนท่องจำหนังสือของคนเหล่านั้นไว้ เช่น เพลโต, มาร์คัส โอเรโลัส, โจนาธาน สวิฟท์, ชาร์ลส์ ดาร์วิน, โซเพนฮาวเออร์, โอนัสไตร์น, อัลเบิร์ต ชไวทเซอร์, อริสโตเฟเนส, มหาตมะ คานธี, โคตมะ พุทธะ, ขงจื้อ, ไซมัส เลิฟ พีค็อก, ไซมัส เจฟเฟอร์สัน, ลินคอล์น และวรรณกรรมเล่มอื่นๆ เช่น บทละครของซอเฟอคลีส, พิรันเดลโล, ซอร์ และเชกสเปียร์, บทกวีของมิลตัน, งานเขียนของมิลเล่ย์ วิทแมน และฟอกเนอร์, *เดอะ สตอรี ออฟ ลิตเติ้ล แบล็ก แซมโบ* (*The story of little black sambo*) โดย เฮเลน แบนเดอร์แมน, *กระท่อมน้อยของลุงทอม* (*Uncle Tom's Cabin*) โดย แฮเรียต บีเชอร์ สโตว์, *เรื่องโปรด : ตัวกู, ฤๅษณ์* (*The Republic*) โดย เพลโต, *กัลป์ลิวเวอร์ฟจญภัย* (*Gulliver's Travels*) โดย โจนาธาน สวิฟท์, *วอลเดน* (*Walden*) โดย เฮนรี เดวิด ธอโร กาย มอนแท็ก ที่ท่องจำพระคริสตธรรมใหม่มาจนขึ้นใจจึงได้ชื่อแทนตัวเองว่า *พระคัมภีร์บทปัญญารักษ์กับวิวรรณ์* โดยพวกเขาคิดว่าความรู้ที่มีอยู่ในตัวของแต่ละคนมีคุณค่าพอที่จะสร้างโลกที่น่าอยู่ขึ้นกว่าเดิม

ภาพยนตร์ “ฟาเรนไฮต์ 451”

ในตอนเริ่มเรื่อง *กาย มอนแท็ก* เป็นเพียงคนคนหนึ่งที่อยู่ภายใต้ระบบ เขาปฏิบัติตัวถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคมและมีความสุขกับอาชีพนักผจญเพลิงที่ได้รับมอบหมายให้เผาหนังสือ จนเปรียบว่ากลิ่นน้ำมันก๊าดคือกลิ่นน้ำหอมประจำตัว จากคำตอบที่พูดออกไปได้อย่างคล่องปากในตอนแรกว่างานเผาหนังสือเป็นงานที่ดี เพราะช่วยกำจัดขยะที่ไม่น่าสนใจ ทำให้คนไร้สุขและต่อต้านสังคม เมื่อได้สนทนากับตัวละคร *แคลริส* เขาจึงเริ่มตั้งคำถามกับตัวเองถึงชีวิตที่ดูเป็นปกติสุขเช่นทุกวันนี้ว่าเป็นจริงละหรือ จนวันหนึ่งเขากลับมาพร้อมกับหนังสือที่ซ่อนไว้อย่างดีในเสื้อคลุม โดยนำเอาหนังสือไปซ่อนไว้ในช่องแอร์ก่อนที่กลางดึกคืนนั้นจะลุกขึ้นมาอ่านออกเสียงเบาๆ เพียงลำพัง ไล่อ่านไปตั้งแต่ไบรอนปกของหนังสือ

เมื่อตระหนักได้ว่าที่ผ่านมาเป็นเพียงแต่ความว่างเปล่า เขาจึงชวนขวยหาสิ่งที่ขาดหายไปด้วยการลงมืออ่าน *เดวิด คอปเปอร์ฟิลด์* โดย ชาร์ล ดิกเกนส์ หนังสือที่แอบขโมยมาเป็นเล่มแรก แล้วอ่านด้วยการเปล่งเสียงออกมาเบาๆ รวากับต้องการจะซึมซาบความงดงามของภาษา ระหว่างการอ่านเขารู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่าในหนังสือแต่ละเล่ม ภายในแต่ละหน้ากระดาษมีเรื่องราวที่จะบอกอีกมากมาย

ทุกๆ คืนหลังจากที่ดูแล้วว่าภรรยาหลับสนิท เขาจะแอบออกมานั่งอ่านหนังสือเพียงลำพังเล่มแล้วเล่มเล่าจนโต๊ะเต็มไปด้วยหน้ากระดาษที่เปิดกางเอาไว้ คืนที่ *ลินดา* ภรรยาของเขามาเห็นว่าเขากำลังทำอะไรอยู่ เธอพยายามเอาหนังสือออกจากที่ซ่อนเพื่อไปกำจัดทิ้ง ภายได้เข้ามาห้ามอย่างทันท่วงทีและประกาศว่าสิ่งเหล่านี้คือครอบครัวของเขา ในครั้งหนึ่งน้ำมันก๊าดเคยเป็นกลิ่นน้ำหอมสำหรับกาย แต่ในยามนี้หนังสือเปรียบเสมือนอากาศที่จะขาดไปไม่ได้ ซึ่งทำให้เขาไม่มีจิตใจให้กับการทำงานเหมือนเดิม

รูปที่ 4.4 ลองอ่านครั้งแรก

ในการวางเพลิงครั้งหลังสุดนักผจญเพลิงได้พบกับคลังหนังสือจำนวนมากภายในบ้านของหญิงชราคนหนึ่ง กัปตันเรียกทำให้เข้าไปหาในห้องใต้หลังคาที่มีหนังสือเรียงรายอยู่เต็มไปหมดทั้ง *โอเทลโล (Othello)* โดย เซตสเปียร์, *มาตามโบวารี (Madame Bovary)* โดย กุस्ताฟ โพลแบร์ต, *เจนแอร์ (Jane Eyre)* โดย ชาร์ลลอต บรอนเต้, *โลลิต้า (Lolita)* โดย วลาดีมีร์ นาโบคอฟ, *ภาพศิลปะของดาลี* ฯ รวมถึงชั้นวางหนังสือปรัชญาและอัตชีวประวัติอีกหลายชั้นแล้วกัปตันก็กล่าวกับเขาว่า ภายในหนังสือเหล่านี้ไม่มีสาระอะไรเลยที่จะนำมาใช้ได้ เหล่านักผจญเพลิงโยนหนังสือลงมากองสุมที่กลางบ้านแล้วราดเชื้อเพลิงลงไป

มุมมองของกายต่อสิ่งต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป โทรทัศน์ที่เคยให้ความสุขความบันเทิงกลับกลายเป็นสิ่งไร้สาระ เช่นเดียวกับกับบทสนทนา และผู้คนที่ยึดติดอยู่กับสิ่งฉาบฉวยภายนอก ทำให้เขาตัดสินใจหยิบนวนิยายเล่มหนึ่งขึ้นมาอ่านให้เพื่อนๆ ของลินดาที่มารอพูดคุยถามตอบกับโทรทัศน์ ฟังนวนิยายที่เป็นเรื่องของการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักยิ่ง ซึ่งทำให้คนคนหนึ่งหัวใจแตกสลาย อันเป็นการประกาศตัวว่าจะไม่ยอมโหม่โหลไปตามระบบอีกต่อไป

รูปที่ 4.5 เห็นต่างกับลินดา

เขามีแผนการที่ยิ่งใหญ่อยู่ในใจ นั่นคือการทำให้ระบบกลืนกินตัวเอง ด้วยการเอาหนังสือไปซ่อนไว้ในบ้านของนักผจญเพลิงทุกคนแล้วแจ้งเบาะแสไปที่สถานี เพื่อจะได้ไม่มีผู้ใดมาทำหน้าที่เผาหนังสืออีกต่อไป แต่แผนนั้นเป็นอันต้องยุติไปเมื่อลินดา ภรรยาของเขาเป็นผู้แจ้งเบาะแสเสียเองว่าที่บ้านมีหนังสือแอบซ่อนเอาไว้ ทำให้เขาต้องเป็นผู้เผาบ้านของตัวเองและหนีจากการจับกุมในฐานะผู้ทำผิดกฎหมาย พ่วงท้ายด้วยคดีฆาตกรรม

อย่างไรก็ตามการหลบหนีได้นำพาเขาไปหาคนกลุ่มใหม่ กลุ่มคนที่เรียกแทนตัวเองด้วยชื่อหนังสือ พวกเขาเผาหนังสือเช่นกัน แต่ก่อนจะเผาทุกคนต่างจดจำและบันทึกรายละเอียดของแต่ละย่อคำเอาไว้ในความทรงจำ ที่ซึ่งจะไม่มีใครสามารถค้นพบและทำลายได้ กายได้เข้าร่วมกับคนกลุ่มเล็กๆ กลุ่มนี้ ที่มีทั้งสตองดาร์ล, *อุตมรัฐ (The Republic)* โดย เพลโต, *วัดเฮอริงไฮต์ส (Wuthering heights)* โดย เอมีลี บรอนเต้, *อลิซในแดนมหัศจรรย์ (Alice in wonderland)* โดย เลวิส แครโรล,

คอยโกโตต์ (*Waiting for Godot*) โดย ซามูเอล เบ็คเกตต์, ปัญหาชาวยิว (*On the Jewish Question*) โดย ฌ็อง-ปอล ซาทร์, เดอะ คอร์แซร์ (*The Corsair*) โดย ลอร์ดไบรอน, เดอะ พิลกริมส์ โพรเกรส (*The Pilgrim's Progress*) โดย จอห์น บันยัน, บันทึกชาวอังคาร (*The Martian Chronicles*) โดย เรย์ แบริดบิวรี, เอกสารมรดกกรรมของพิควิก (*The Pickwick Papers*) โดย ชาร์ลส์ ดิกเกนส์, เจ้าผู้ปกครอง (*The Prince*) โดย นิกโคโล มาเคียเวลลี, สาวทรงเสน่ห์ (*Pride and Prejudice*) โดย เจน ออสเตน และยังมีคนอื่น ๆ อีกในกลุ่มนี้รวมแล้วประมาณ 50 คน โดยกายมีชื่อใหม่ว่า เอ็ดการ์ อัลัน โป, เทลล์ ออฟ มิสทรี แอนด์ อิมเมจินชั่น หนึ่งในผู้ร่วมกลุ่มเดอะ บุ๊ค พีเพิล บอกให้กายรีบอ่านหนังสือแล้วเผาทิ้งโดยเร็ว เพราะถึงจะเผาหนังสือไป แต่สารที่อ่านไปแล้วจะเข้าไปอยู่ในความทรงจำที่ซึ่งไม่มีใครสามารถหาพบได้นอกจากตัวเอง

อัลแบร์โต แมนเกล นักเขียนและนักอ่านได้กล่าวถึงฟาเรนไฮต์ 451 ว่า “เป็นอดีตของประวัติศาสตร์ที่ล้ำหน้าพวกเราไปอยู่ที่หน้าสุดท้ายในการบรรยายถึงอนาคต ซึ่งเป็นดั่งคำเตือนในฟาเรนไฮต์ 451 โดย เรย์ แบริดบิวรี ที่เขียนว่า หนังสือไม่ได้อยู่บนกระตาศอีกต่อไป แต่กลับอยู่ภายในจิตใจเรา” (2547 : 42)

บทบาทของวรรณกรรมที่วิเคราะห์ผ่านพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราวในฟาเรนไฮต์ 451 แสดงให้เห็นถึงการลุกขึ้นมาปฏิวัติตัวเองด้วยการต่อสู้กับระบบ จะเห็นได้ว่าธรรมชาติของตัวละครเอกทั้งในนวนิยายและภาพยนตร์ต่างมีเมล็ดพันธุ์ของความสงสัยใคร่รู้ในตัว เพียงได้คนมาสะกิดเมล็ดพันธุ์นี้เข้าสักหน่อย ต้นกล้าของความอยากรู้อยากเห็นในใจก็จะเติบโต คนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือ (*The Helper*) ในที่นี้คือเฟเบอร์ในนวนิยายและแคลริสในภาพยนตร์ เมื่อถึงเวลาที่กายก้าวออกมาจากเขตแดนที่เคยยึดถือว่าเป็นสิ่งถูกต้อง เขาจึงไม่ลังเลที่จะหาทางทำลายระบบ เพื่อให้คนอื่น ๆ ได้ตื่นรู้เช่นเดียวกับตนเอง ความพยายามในนวนิยายของเขาคือหาวิธีตีพิมพ์หนังสือให้มากขึ้น ส่วนในภาพยนตร์คือการวางยาให้ระบบทำลายตัวเอง แม้ว่าแผนการทั้งสองมีอันต้องล้มเลิกไป แต่เขาก็ยังมีโอกาสอีกหนเมื่อได้ไปรวมตัวกับกลุ่มคนหนังสือที่มีอุดมการณ์เดียวกัน เพียงแต่วิธีการนั้นต้องอาศัยเวลา

ตารางที่ 4.2 แสดงบทบาทของวรรณกรรมในฟาเรนไฮต์ 451 (*Fahrenheit 451*)

บทบาทของวรรณกรรม	นวนิยาย	ภาพยนตร์
พัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราว	- กายเริ่มอ่านจากความสงสัยว่าในหนังสือนั้นมีคุณค่าอะไรซ่อนอยู่ จนถึง	- กายเริ่มอ่านหนังสือจากความรู้สึกที่ว่ามีบางสิ่งบางอย่างขาดหายไปในชีวิต - หนังสือเล่มแรกที่เขาอ่านคือ <i>เดวิด คอป</i>

	<p>ชั้นทำให้หญิงชราตัดสินใจยอมตายไปพร้อมกับหนังสือดีกว่าอยู่โดยปราศจากสิ่งที่คุณรัก</p> <p>- เขาเลือกคัมภีร์ไบเบิลจากการปรึกษากับเฟเบอร์ เพราะต้องการนำหนังสือเล่มนี้ไปให้เฟเบอร์ทำสำเนา จากการได้เปิดอ่านผ่านตาอย่างรวดเร็วประกอบกับการที่เฟเบอร์คอยอ่านให้ฟัง เขาจึงตระหนักถึงคุณค่าของหนังสือว่าเป็นสิ่งที่มีอยู่จริงและไม่ได้ไร้สาระอย่างที่คนอื่นบอกให้เชื่อ</p> <p>- เมื่อสงครามระอุขึ้นเมืองทั้งเมืองถูกทำลาย ภายที่หลบหนีการจับกุมออกมา ก่อนหน้านั้นและกลุ่มชายอีก 6 คนที่เรียกแทนตัวเองด้วยชื่อนักเขียนเจ้าของผลงานที่แต่ละคนต่างท่องจำเนื้อหาเหล่านั้นได้จนขึ้นใจ ก็พร้อมใจกันกลับเข้าเมือง โดยหวังว่าจะเป็นส่วนหนึ่งในการฟื้นฟูเมืองขึ้นมาใหม่และทำให้น่าอยู่มากกว่าที่เคย</p>	<p><i>เปอร์ฟิลล์</i> โดย ชาร์ล ดิกเกนส์ เขาอ่านออกเสียงเบาๆ เพื่อซึมซับความงามของแต่ละถ้อยคำการอ่านหนังสือในยามดึกส่งดกกลายเป็นกิจวัตรที่ขาดไม่ได้</p> <p>- หนังสือเข้ามาช่วยดับความกระหายใคร่รู้ และกลายเป็นครอบครัวของเขา เหตุการณ์ที่หญิงชราจุดไฟเผาตัวเองไปพร้อมกับหนังสือ ทำให้กายสะเทือนใจเป็นอย่างมากเสียจนเขาต้องการกำจัดความไร้สาระที่แท้จริงและทำลายระบบการเผาหนังสือทิ้ง โดยการอ่านนวนิยายให้กับเพื่อนๆ ของภรรยาฟังและวางแผนจะนำหนังสือไปแอบซ่อนไว้ในบ้านของนักผจญเพลิงทีละคน แต่แผนการทำยสุดเป็นอันต้องยุติไป เพราะตัวเองถูกประกาศจับเสียก่อน</p> <p>- เขาหลบหนีไปหากลุ่มคนหนังสือตามคำแนะนำของแคลริส ที่นั่นเขาได้พบกับคนกลุ่มใหญ่มีทั้งเด็ก หญิงสาว ชายหนุ่ม และคนชรา ภายได้รับการแนะนำให้รับท่องจำหนังสือที่เขาติดตัวมาให้ได้โดยเร็ว เพราะจำเป็นต้องกำจัดหนังสือทิ้งในทันทีเพื่อไม่ให้มีใครค้นพบ กลุ่มคนที่มีความปรารถนาเช่นเดียวกันกับเขาต่างคนต่างตั้งใจทบทวนเนื้อหาของหนังสือจากความทรงจำของตัวเอง โดยหวังว่าความรู้ที่มีอยู่จะได้นำออกมาใช้ในสักวัน</p>
--	---	--

4.1.3 มาทิลดา (Matilda)

เรื่องย่อ

มาทิลดาเป็นเด็กหญิงตัวเล็กที่ฉลาดเข้าขั้นอัจฉริยะ แต่เธอเกิดมาในครอบครัวที่พ่อแม่แท้ๆ ไม่เห็นคุณค่าในตัวของเธอ เพราะมีแต่ยุ่งอยู่กับธุระของตัวเอง พวกเขาไม่ต้องการให้มาทิลดาอ่านหนังสือ แต่ต้องการให้ดูทีวี ไม่ได้ต้องการลูกฉลาดๆ แต่ต้องการลูกที่เชื่อฟังอย่างไร้กัตามมาทิลดาก็คิดหาวิธีให้ได้หนังสือมาอ่านด้วยตัวเองจากการไปเยี่ยมที่ห้องสมุด เมื่อโตพอที่จะเข้าโรงเรียนได้ มาทิลดา

กลับต้องพบกับคุณครูจอมโหดที่คอยแต่หาเรื่องเด็กตัวเล็ก ๆ แต่ยังมีครูฮันนี่ ครูประจำชั้นที่เห็น
แววความฉลาดในตัวเธอ และแล้วมาทิลดาก็ค้นพบว่าตัวเองมีพลังพิเศษอีกด้วย เธอจึงใช้พลังพิเศษนี้
ให้เป็นประโยชน์เสียเลย

นวนิยาย “มาทิลดา”

ครอบครัวเวิร์มวู้ด ประกอบไปด้วยนายและนางเวิร์มวู้ด *ไมเคิล* ลูกชายคนโต และ *มาทิลดา*
ลูกสาวคนเล็ก ทุกคนในครอบครัวมัวแต่ยุ่งอยู่กับเรื่องของตัวเอง ทำให้มาทิลดามีเวลาว่างตลอดบ่าย
ตามลำพัง หลังจากแม่ออกไปเล่นบิงโกที่เมืองข้างๆ เธอหัดอ่านหนังสือด้วยตัวเองได้ตั้งแต่ 3 ขวบจาก
กองหนังสือพิมพ์ในบ้านและพาตัวเองออกไปหาความรู้ในห้องสมุดในทุกบ่ายวันธรรมดาที่เธอถูกทิ้งไว้
ให้อยู่บ้านคนเดียว เริ่มแรกนั้นเธอไปห้องสมุดทุกวัน วันละ 2 ชั่วโมง เพื่อใช้เวลาอ่านหนังสือเล่มแล้ว
เล่มเล่าในมุมหนึ่งของห้องสมุด มาทิลดาเลือกเอาหนังสือมาเป็นโลกของเธอ โดยที่พ่อและแม่ของเธอ
นั้นปรารถนาที่จะให้ลูกสาวคนนี้เป็นเหมือนเด็กปกติคนอื่นๆ ที่ชอบดูโทรทัศน์มากกว่าจะมาอ่านอะไร
ไร้สาระ

ในตอนแรกภาพของเด็กหญิงตัวน้อยที่มาห้องสมุดเพียงลำพัง จึงสร้างความแปลกใจให้แก่
นางเฟลปส์ บรรณารักษ์เป็นอย่างมาก แต่ไม่นานภาพนั้นก็เป็นที่คุ้นตา ทั้งสองต่างพูดคุยกันเกี่ยวกับ
หนังสือที่เด็กหญิงอ่าน ต่อมาเมื่อมาทิลดาอ่านหนังสือสำหรับเด็กจนหมดแล้ว เธอจึงไปขอคำแนะนำ
จากบรรณารักษ์ให้ช่วยแนะนำหนังสือที่มีชื่อเสียงให้อ่านและเล่าว่าชอบเรื่อง *สวนลึกลับ (secret
garden)* มาก ทำให้นางเฟลปส์แปลกใจในความสามารถของเด็กหญิง แต่เธอก็ให้ความร่วมมือเป็น
อย่างดีตลอดระยะเวลาหกเดือนที่มาทิลดามาขลุกอยู่ในห้องสมุด

นางเฟลปส์ได้แนะนำวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงให้เด็กหญิงอีกหลายเล่ม ทั้ง *นิโคลัส นิกเคิลบี้*
(*The Life and Adventures of Nicholas Nickleby*), *โอลิเวอร์ ทวิสต์ (Oliver Twist)* และ *ความ
มุ่งหวังอันยิ่งใหญ่ (Great Expectations)* โดย ชาร์ล ดิกเกนส์, *สวนลึกลับ (Secret Garden)* โดย
ฟรานเชส ฮอดจสัน เบอร์เน็ตต์, *เจน แอร์ (Jane Eyre)* โดย ชาร์ลลอต บรอนเต้, *ความภูมิใจกับอคติ*
(*Pride and Prejudice*) โดย เจน ออสเตน, *เทสแห่งเดอร์เบอร์วิลล์ (Tess of the d'Urbervilles)*
โดย ธอมัส ฮาร์ดี้, *กลับสู่พิภพ (Gone to Earth)* โดย แมรี เว็บบ์, *คิม (Kim)* โดย รัถยาร์ด คิปลิง,
มนุษย์ล่องหน (The Invisible Man) โดย เอช.จี.เวลล์, *ชายชรา กับทะเล (The Old Man and the
Sea)* โดย เออร์เนสท์ เฮมิงเวย์, *เสียงและความโกรธ (The Sound and the Fury)* โดย วิลเลียม
ฟอล์คเนอร์ เรื่องราวชีวิตของแคนเดซ คอมป์สัน หญิงผู้ประพาศิตนในทางเพศอย่างเปี่ยมไปด้วย

เสรีภาพ เธอให้กำเนิดลูกสาวนอกกฎหมาย และต้องประสบอยู่แต่กับความทุกข์ใจและผิดหวังครั้งแล้วครั้งเล่าจากคู่ควง ผ่านมุมมองของพี่ชายและน้องชายภายในครอบครัวของเธอ

ผลแห่งความคับแค้น (*The Grapes of Wrath*) โดย จอห์น สไตน์เบ็ค, สหายที่ดี (*The Good Companions*) โดย เจ.บี.พรีสต์ลีย์, ก้อนหินแห่งเมืองไบรตัน (*Brighton Rock*) โดย เกรแฮม กรีน, ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (*Animal farm*) โดย จอร์จ ออร์เวลล์, ลูกม้าสีแดง (*The Red Pony*) โดย จอห์น สไตน์เบ็ค, ลอร์ด จิม (*Lord Jim*) โดย โจเซฟ คอนราด, หิมะแห่งคิลิแมนจาโร (*The Snows of Kilimanjaro*) โดย เออร์เนสต์ เฮมิงเวย์ และ เมาศลือกหมาป่า (*The Jungle book*) โดย ริดยาร์ด คิปลิง ซึ่งมาทิลดาได้ให้ความสนใจเต็มที่ โดยเธอสามารถบอกได้ว่าชอบเรื่องไหนเพราะอะไร และไม่ชอบเพราะเหตุใด เช่น หนูชอบจังเลย คุณดิกเกนส์ เขียนหนังสือเล่มอื่นๆ อีกหรือเปล่าคะ, คุณเฮมิงเวย์เขียนถึงอะไรหลายอย่างที่หนูไม่เข้าใจ

เนื่องจากเป็นห่วงเรื่องความปลอดภัยของเด็กหญิงที่ต้องเดินทางมาห้องสมุดตามลำพัง อยู่บ่อยๆ นางเฟลปส์จึงอธิบายถึงระบบยืมหนังสือไปอ่านที่บ้านได้ ดังนั้นมาทิลดาจึงไปห้องสมุดเพื่อยืมสัปดาห์ละครั้งเพื่อคืนและยืมหนังสือมาอ่านในห้องนอนเล็กๆ ของเธอแทบทุกบ่ายแทน การอ่านจึงกลายเป็นโลกอีกใบของเธอ

“หนังสือนำเธอท่องเที่ยวยังโลกใหม่ๆ ชักนำเธอให้รู้จักผู้คนที่น่าอัศจรรย์ซึ่งมีชีวิตน่าตื่นเต้น เหมือนได้นั่งในเรือใบใบสมัยก่อนกับโจเซฟ คอนราด ไปแอฟริกากับเออร์เนสต์ เฮมิงเวย์ ไปอินเดียกับริดยาร์ด คิปลิง เธอได้ท่องเที่ยวยังไปทั่วโลก ขณะนั่งอยู่ภายในห้องเล็กๆ ของเธอเองที่หมู่บ้านในอังกฤษ”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

น.29

ในเย็นวันหนึ่งนายเวิร์มวู้ดกลับบ้านมาอย่างหัวเสียจากที่ทำงาน เขาเห็นมาทิลดานั่งอ่านหนังสืออยู่อย่างเพลิดเพลินใจ เขาจึงตรงเข้าเล่นงานเด็กหญิงตัวน้อยทันที ด้วยการกล่าวหาว่าหนังสือที่เธออ่านเป็นเรื่องไร้สาระ แล้วดึงหนังสือจากมือเธอมาฉีกทิ้งจนเหลือเพียงเศษกระดาษ

ในวัยห้าขวบครั้งที่มาทิลดาเพิ่งได้เข้าโรงเรียนเป็นครั้งแรก เหตุเพราะพ่อแม่ของเธอไม่ได้เตรียมการเอาไว้เลยว่าลูกสาวถึงวัยที่จะต้องเข้าเรียนแล้ว อย่างไรก็ตาม การเข้าเรียนในโรงเรียนชากลับไม่เป็นอุปสรรคต่อมาทิลดา เพราะผลของการอ่านที่สั่งสมมาตั้งแต่เล็กทำให้เธอสามารถท่องแม่สูตรคูณได้คล่องแคล่วและอ่านหนังสือยากๆ ได้มากกว่าเพื่อนร่วมห้อง แม้แต่ ครูเจนนี่ ฮันนี่ ครู

ประจำชั้นผู้อ่อนโยนยังอดอัครจริยใจไปกับความสามารถของเด็กหญิงตัวน้อยคนนี้ได้ เธอถึงกับไปหาพ่อแม่ของมาทิลดาเพื่อเจรจาให้มีการสอนพิเศษเป็นการส่วนตัวกับมาทิลดา แต่กลับต้องแปลกใจเมื่อผู้ปกครองของเด็กหญิงไม่เป็นไปอย่างที่เธอคิด แคมยังปฏิเสธข้อเสนออย่างรวดเร็ว

หนังสือทำให้มาทิลดากลายเป็นเด็กที่เต็มเปี่ยมไปด้วยจินตนาการเมื่อผนวกเข้ากับความเฉลียวฉลาดที่มีอยู่แล้วเป็นทุนเดิมและพรสวรรค์ที่เพิ่งค้นพบ จึงทำให้เธอสามารถคิดหาวิธีแก้ไข ปัญหาของครูฮันนี่ได้ด้วยวิธีสุดสร้างสรรค์ โดยในภายหลังยังก่อเกิดเป็นสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างครูฮันนี่กับมาทิลดา

ภาพยนตร์ “มาทิลดา”

ครอบครัวเวิร์มวู้ดอาศัยอยู่ในบ้านที่แสนสบายใจกลางเมือง มาทิลดา เป็นลูกสาวคนเล็กของครอบครัวที่ไม่มีใครเอาใจใส่เธออย่างจริงจัง เมื่อเด็กน้อยอายุ 2 ขวบเธอก็เริ่มเรียนรู้ในการดูแลตัวเองได้แล้ว ในขณะที่พ่อออกไปทำงาน *ไมเคิล* พี่ชายออกไปโรงเรียน และแม่ออกไปเล่นบิงโก มาทิลดาในวัย 4 ขวบ จึงใช้เวลาว่างที่มีในการอ่านนิยายสารภายในบ้านจนครบหมดทุกเล่ม เมื่อเธอสามารถอ่านจนคล่องดีแล้วเธอก็ต้องการแสวงหาแหล่งความรู้ใหม่ให้กับตัวเอง

เธอขอให้พ่อซื้อหนังสือเล่มอื่นเข้าบ้าน แต่พ่อกลับปฏิเสธและบอกให้เธอไปดูโทรทัศน์ วันต่อมาเธอจึงต้องชวนขวายหาหนังสือมาอ่านให้ได้ด้วยตัวเอง มาทิลดาเริ่มต้นเข้าห้องสมุดนับแต่นั้นมา โดยมี *นางเฟลปส์* บรรณารักษ์หญิงชรามองดูเด็กหญิงด้วยความแปลกใจตลอดระยะเวลา 2-3 สัปดาห์ ก่อนที่นางจะแนะนำให้เด็กหญิงทำบัตรห้องสมุดเพื่อยืมหนังสือกลับได้ หลังจากนั้นมาทิลดาก็นำรถเข็นมาไว้ใช้บรรทุกหนังสือสำหรับนำกลับไปอ่านที่บ้าน โดยเรื่องี่อ่านประกอบไปด้วย *เอกสารมรณกรรมของพิควิก (The Pickwick Papers)* โดย ชาร์ลส์ ดิกเกนส์, *ลอร์น่า ดูน (Lorna Doone)* โดย อาร์.ดี.แบล็กมอร์, *คิม (Kim)* โดย รัดยาร์ด คิปลิง, *ลอร์ด จิม (Lord Jim)* โดย โจเซฟ คอนราด, โคลงของเชคสเปียร์ฯ เธออ่านหนังสือในทุกที่ที่ทั้งสนามเด็กเล่น, ห้องนอนของเธอ, โต๊ะอาหาร และหน้าโทรทัศน์ขณะที่พ่อแม่ของเธอดูรายการเกมโชว์

“และแล้วสมองน้อยๆ ของมาทิลดาก็ค่อยๆ แตกฉาน กล่อมเกลียดด้วยคำแนะนำของนักเขียนทุกคนที่มอบหนังสือออกสู่โลก ดั่งนาวาที่ล่องออกสู่ทะเล”

จุดเริ่มต้นของการอ่านนั้นเกิดจากการต้องอยู่คนเดียวภายในบ้านหลังใหญ่ ทั้งพ่อ แม่ และพี่ชายต่างวุ่นวายอยู่กับธุระของตัวเอง จนพวกเขาอาจลืมไปว่าได้ทิ้งให้เด็กหญิงตัวน้อยต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว การอ่านทำให้เธอค้นพบสิ่งที่ถนัดนั่นคือคณิตศาสตร์และวรรณกรรม มาทิลดาสามารถตอบได้ด้วยการคิดเลขในใจ แต่พ่อกลับหาว่าเธอเป็นเด็กซี้โกงแอบดูเฉลย อย่างไรก็ตามหนังสือเหล่านี้ให้ความหวังแก่มาทิลดาและปลุกปลอบใจว่า เธอไม่ได้อยู่เดียวดาย

แม้ว่าในบางครั้งมาทิลดาก็ถวิลหาเพื่อน หรือใครสักคนที่ใจดีและกล้าหาญเหมือนในหนังสือของเธอ แต่ดูเหมือนว่ามังกรพูดได้กับเจ้าหญิงผมยาวนั้นเป็นเพียงบุคคลที่มีอยู่แต่เพียงในนิทาน จนกระทั่งเธอได้เข้าเรียน ได้พบกับเพื่อนและครูประจำชั้นที่มาช่วยเยียวยาความอ้างว้างโดดเดี่ยวที่ต้องเผชิญมาตลอด 6 ปีครึ่ง

ในทุกๆ ครั้งที่มาทิลดาอ่านหนังสืออยู่อย่างตั้งใจ นายเวิร์มวู้ดก็แสดงท่าทางไม่พอใจออกมาอย่างชัดเจน จนกระทั่งมือเขียนของวันหนึ่งที่เขาสั่งให้ทุกคนต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเขาเท่านั้น เมื่อมาทิลดาเอาแต่อ่านหนังสือโดยไม่ดูโทรทัศน์ตามที่เขาสั่ง เขาจึงหยิบ *โมบี-ดิก* มาฉีกเป็นชิ้นๆ แล้วจับหัวมาทิลดาให้หันไปมองโทรทัศน์

ดูเหมือนว่าพ่อแม่ของเธอจะลืมไปแล้วว่าตอนนี้มาทิลดาอายุ 6 ขวบครึ่ง แต่ยังไม่เข้าโรงเรียน จนกระทั่งเธอต้องเตือนพ่อด้วยตัวเอง ประจวบเหมาะกับการที่ครูใหญ่โรงเรียนประถมแห่งหนึ่งมาซื้อรถมือสองของเขา เขาจึงจัดการให้มาทิลดาเข้าเรียนในโรงเรียนประถม *ครันแชมฮอลล์* ได้ในที่สุด ถึงแม้ภาพที่วาดหวังไว้เกี่ยวกับโรงเรียนกับความเป็นจริงจะไม่ตรงกันนักแต่เธอก็ตั้งใจที่ได้เข้าเรียน ในวันแรกของการเรียนเธอบอกกับครูประจำชั้นว่าเธอรักการอ่าน และอ่านได้ทุกอย่างเลยทีเดียว ล่าสุดที่กำลังอ่านอยู่ทุกวันนี้คือหนังสือของ *ชาร์ลส์ ดิกเกนส์* การบอก *ครูเจนนี่ ฮันนี่* ครูประจำชั้นไปเช่นนั้นเป็นเหมือนกับการถักทอสายใยแห่งความเข้าใจกันบางอย่างให้เกิดขึ้นระหว่างคนทั้งคู่

หลังเลิกเรียนครูฮันนี่มาหา *แฮร์รี่* และ *ซินเนีย เวิร์มวู้ด* ถึงที่บ้าน เพื่อชื่นชมลูกของพวกเขา และหวังว่าไม่กี่ปีมาทิลดาจะสามารถสอบเลื่อนชั้นเข้ามหาวิทยาลัยได้ หากได้รับการสอนพิเศษเพิ่มเติม แต่สิ่งที่ครูฮันนี่ต้องแปลกใจคือความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ไม่สนับสนุนใดๆ ต่อตัวเด็ก โดยเฉพาะนางเวิร์มวู้ดที่เห็นว่าการศึกษานี้ไม่สำคัญเท่าการแต่งตัวให้ดูดี ก่อนกลับครูฮันนี่แอบวาง *เกรียวกราวในดงหลิว (The Wind in the Willows)* โดย *เคนเนธ แกรห์ม* ซึ่งเป็นเรื่องราวการผจญภัยของ ตัวตุ่น หนูน้ำ คางคก และแบตเจอร์ ที่เป็นเพื่อนรักกัน โดยสัตว์แต่ละตัวต่างก็มีทัศนคติการมองโลกที่แตกต่างกันไปตามธรรมชาติและลักษณะนิสัยของสัตว์นั้นๆ เอาไว้ให้เด็กหญิง เหมือนกับจะเป็นกำลังใจให้มาทิลดาที่ต้องเผชิญหน้ากับความรู้สึกที่ว่าตัวเองแปลกหรือแตกต่างจากคนในครอบครัว

ในฉากสุดท้ายมาทิลดาเลือกที่จะหยิบเรื่องราวของวาฬสีขาวตัวมหึมาเรื่อง *มอบี-ดิก* (*Moby-Dick*) โดย เฮอร์มัน เมลวิลล์ มาอ่านให้ครูฮันนี่ผู้ปกครองคนใหม่ของเธอฟัง โดยเป็นเรื่องเดียวกันกับที่พ่อของเธอเคยฉีกทิ้ง เพราะไม่พอใจที่มาทิลดาไม่ยอมดูโทรทัศน์ตามที่สั่ง ดังนั้นการเลือกเรื่องนี้มาอ่านก็เหมือนเป็นการชดเชยความสัมพันธ์ที่ไม่ดีในอดีตให้กับตัวเอง

รูปที่ 4.6 อ่านมอบี-ดิกกับครูฮันนี่

บทบาทของวรรณกรรมที่วิเคราะห์ผ่านพัฒนาการของตัวละครและเรื่องราวในมาทิลดา คือ การที่หนังสือเข้ามาช่วยสร้างจินตนาการ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมความรู้ให้กับเด็กหญิง ทำให้เมื่อเข้าโรงเรียนแล้วมาทิลดาสามารถเรียนรู้ได้ไวกว่าเพื่อนร่วมชั้น

ทั้งนี้ บทบาทของวรรณกรรมในภาพยนตร์มีทั้งคงเดิมและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับอุปนิสัยที่เปลี่ยนไปของตัวละครเอก ในช่วงเริ่มแรกของการอ่านเกิดจากความรู้สึกระส่ำระสายของมาทิลดา เธอจึงสอนให้ตัวเองอ่านหนังสือเพื่อหลบหนีเข้าสู่โลกแห่งจินตนาการ ผลของการอ่านทำให้มาทิลดาเป็นเด็กที่เต็มเปี่ยมไปด้วยจินตนาการ เมื่อผนวกเข้ากับความเฉลียวฉลาดที่มีอยู่แล้วเป็นทุนเดิมและพรสวรรค์ที่เพิ่งค้นพบ จึงทำให้เธอสามารถคิดหาวิธีแก้ไขปัญหาคือครูฮันนี่ในตอนท้ายเรื่องได้อย่างสร้างสรรค์

ส่วนเรื่องที่ปรับเปลี่ยนคือเธอมักจะใช้ห้องนอนเล็กๆ ของตัวเองเป็นมุมสงบในการอ่านหนังสือ ส่วนในภาพยนตร์เธออ่านหนังสือทุกที่ทั้งสนามเด็กเล่น, ห้องนอนของเธอ, โต๊ะอาหาร และหน้าโทรทัศน์ขณะที่พ่อแม่ของเธอดูรายการเกมโชว์ นอกจากนี้มาทิลดายังใช้หนังสือเป็นสิ่งเชื่อมโยงและสานต่อมิตรภาพกับครูฮันนี่ เพราะทั้งสองชอบอ่านหนังสือและมีชาร์ลส์ ดิกเกนส์ เป็นนักเขียนคนโปรดเหมือนกัน

รูปที่ 4.8 บนสนามเด็กเล่น

รูปที่ 4.7 ในห้องนั่งเล่น

รูปที่ 4.9 บนโต๊ะอาหาร

ตารางที่ 4.3 แสดงบทบาทของวรรณกรรมในมาทิลดา (Matilda)

บทบาทของ วรรณกรรม	นวนิยาย	ภาพยนตร์
พัฒนาการของ ตัวละครเอก และเรื่องราว	<p>- มาทิลดาที่เริ่มสอนตัวเองให้อ่านหนังสือได้ตั้งแต่ 3 ขวบ เริ่มจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารที่กองอยู่ในบ้าน พอ 4 ขวบเธอก็สามารถอ่านได้เก่งจนต้องมองหาแหล่งความรู้ใหม่ เพราะที่บ้านมีหนังสืออยู่เพียงเล่มเดียวนั่นก็คือ “วิธีทำอาหารอย่างง่าย”</p> <p>- เธอพาตัวเองไปยังห้องสมุดทุกวัน วันละ 2 ชั่วโมง เพื่อใช้เวลาอ่านหนังสือเล่มแล้วเล่มเล่าในมุมหนึ่งของห้องสมุด</p> <p>- เมื่อมาทิลดาอ่านหนังสือสำหรับเด็กจนหมดแล้ว เธอจึงไปขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ให้ช่วยแนะนำหนังสือที่มีชื่อเสียงให้อ่าน</p> <p>- ตลอดระยะเวลาหกเดือนที่มาทิลดา มาขลุกอยู่ในห้องสมุด บรรณารักษ์ได้แนะนำวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงให้เด็กหญิงอีกหลายเล่ม ซึ่งมาทิลดาได้ให้ความสนใจเต็มที่โดยเธอสามารถบอกได้ว่าชอบเรื่องไหนเพราะอะไรและไม่ชอบเพราะเหตุใด</p> <p>- หนังสือทำให้มาทิลดากลายเป็นเด็กที่เต็มเปี่ยมไปด้วยจินตนาการ เมื่อผนวกเข้ากับ ความเฉลียวฉลาด ที่มีอยู่แล้วเป็นทุนเดิมและพรสวรรค์ที่เพิ่งค้นพบ จึงทำให้เธอสามารถคิดหาวิธีแก้ไขปัญหาของครูอันนี้ได้ด้วยวิธีสุดสร้างสรรค์ในตอนท้ายเรื่อง</p>	<p>- เนื่องจากถูกทิ้งไว้อย่างเดียวดายภายในบ้าน มาทิลดาในวัย 4 ขวบใช้เวลาว่างที่มีในการอ่านนิตยสารภายในบ้านจนครบหมดทุกเล่ม</p> <p>- เธอขอให้พ่อซื้อหนังสือเล่มอื่นเข้าบ้าน แต่พ่อกลับปฏิเสธและบอกให้เธอไปดูโทรทัศน์ วันต่อมาเธอจึงต้องขวนขวายหาหนังสือมาอ่านให้ได้ด้วยตัวเอง มาทิลดาเริ่มต้นเข้าห้องสมุดนับแต่นั้นมา</p> <p>- มาทิลดาอ่านหนังสือในทุกที่ที่ทั้งสนามเด็กเล่น, ห้องนอนของเธอ, โต๊ะอาหาร และหน้าโทรทัศน์ขณะที่พ่อแม่ของเธอดูรายการเกมโชว์</p> <p>- หนังสือเหล่านี้ให้ความหวังแก่มาทิลดา และปลุกปลอบใจว่า เธอไม่ได้อยู่เดียวดาย แต่ในบางครั้งเธอก็วิงวอนเพื่อนหรือใครสักคนที่ใจดีและกล้าหาญเหมือนในหนังสือของเธอ แต่ดูเหมือนว่ามังกรพูดได้กับเจ้าหญิงผมยารนั้นเป็นเพียงบุคคลที่มีอยู่แต่เพียงในนิทาน จนกระทั่งเธอได้เข้าเรียน ได้พบกับเพื่อนและครูประจำชั้นที่มาช่วยเยียวยาความอ้างว้างโดดเดี่ยวที่ต้องเผชิญมาตลอด 6 ปีครึ่ง</p> <p>- ในวันแรกที่เข้าเรียนมาทิลดาบอกกับครูประจำชั้นว่าเธอรักการอ่าน และอ่านได้ทุกอย่างเลยทีเดียวน จากนั้นมาหนังสือจึงเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงและสานต่อมิตรภาพให้เกิดขึ้นระหว่างมาทิลดาและครูอันนี้ เพราะทั้งสองชอบทั้งหนังสือและชาร์ลส์ ดิกเกนส์ พอๆ กัน</p>

4.1.4 ชายชราผู้อ่านนิยายรัก (The Old Man Who Read Love Stories)

เรื่องย่อ

อันโตนิโอ โฆเซ โบลีบาร์ โปรอานโญ ชายชราผู้อาศัยอยู่ในเขตอันห่างไกลทางใต้ของเอกวาดอร์ เขาเพิ่งค้นพบว่าตัวเองอ่านหนังสือออกในวัย และที่อ่านออกนั้นก็เพียงการค่อยๆ อ่านแบบรวมพยางค์ทีละคำเท่านั้น เขามักจะใช้แว่นขยายในการช่วยอ่านเสมอ จนได้เจอกับบาทหลวงผู้จุดประกายให้รู้จักกับหนังสือเกี่ยวกับความรัก จนแกต้องออกเดินทางจากป่าใหญ่มาสู่เมืองเพื่อหาหนังสือเกี่ยวกับความรักมาอ่านให้จงได้ แต่ที่อยู่อาศัยอันเงียบสงบของแกกำลังจะเปลี่ยนไป ด้วยน้ำมือของขบวนการผู้บุกรุกแผ่นดินและตั้งรกรากหาประโยชน์จากป่าเสียเอง รวมทั้งพวกแยงกี้ที่เห็นทุกสิ่งทุกอย่างอย่างเป็นเพียงสิ่งไร้จิตใจ จะมีความหมายเพียงแต่มูลค่าที่จะได้รับจากสิ่งเหล่านั้น ทำให้สัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แห่งนี้มานานต้องถูกไล่ล่า โดยกลุ่มคนที่เรียกตัวเองว่ามนุษย์ผู้มีอารยะ

นวนิยาย “ชายชราผู้อ่านนวนิยายรัก”

เหตุบังเอิญที่ทำให้ อันโตนิโอ โฆเซ โบลีบาร์ โปรอานโญ ชายชราผู้มีอายุย่างเข้าวัย 70 ค้นพบว่าตนเองสามารถอ่านหนังสือออกซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับที่ฟันของเขาค่อยๆ หลุดไป คือการได้อ่านประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเลือกตั้งประธานาธิบดีตามระบอบประชาธิปไตย

แกยื่นหน้าเข้าใกล้กระดาษที่ทั้งสองคนนั้นส่งให้ไม่มั่นใจนัก แล้วก็แปลกใจที่รู้ว่าตนถอดรหัสสัญลักษณ์กลับเหล่านั้นได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

น. 79

การอ่านหนังสือออกเป็นการค้นพบครั้งสำคัญที่สุดในชีวิต จนเขารู้สึกว่าตัวเองเป็นดั่งผู้ครอบครองยาถอนพิษร้ายแห่งความชรา แต่เขากลับไม่มีอะไรให้อ่าน จนกระทั่งวันหนึ่งเรือชูเกอร์นำบาทหลวง มาพร้อมกับสิ่งเสียดาย เขาจึงแอบอ่าน *ชีวประวัตินักบุญฟรานซิสโก* ของบาทหลวงผู้ผล็อยหลับไป หนังสือเล่มนั้นเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัตินักบุญฟรานซิสโก อันโตนิโอเริ่มอ่านทีละพยางค์จนเป็นคำด้วยความอยากรู้ในสิ่งที่ปรากฏอยู่บนหน้ากระดาษ

เมื่อบาทหลวงตื่นขึ้นคนทั้งสองจึงได้สนทนากันเกี่ยวกับเรื่องราวในหนังสือ ทำให้แอนโตนิโอค้นพบว่ายังมีหนังสือเล่มอื่นๆ ที่มีเนื้อหาหลากหลายกันไป ทั้งผจญภัย วิทยาศาสตร์ สิ่งมีชีวิต เรื่องความรัก ฯ เรื่องราวเกี่ยวกับความรักนี่เองเป็นสิ่งที่เขาสนใจ เพราะเขาเคยได้ยินเรื่องความรักถ่ายทอดผ่านบทเพลงมาก่อน เรื่องราวที่สามารถสะกดให้คนนั่งงั้นได้ด้วยเนื้อเพลงเพียงท่อนเดียว

ชายชราเริ่มคิดหาทางให้ได้หนังสือมาครอบครองสักเล่มหนึ่ง ด้วยความพยายามเขาจึงจับลิงมิโกกับนกแก้วมาใช้เป็นค่าเรือโดยสารออกเดินทางจากป่าใหญ่มาสู่เมืองเอล โดราโดได้ บนเรือชูเกอร์เขาได้พบกับ รูบิกุนโด โลอาซามิน หมอพื้นเป็นครั้งแรก แอนโตนิโอเล่าถึงเรื่องราวที่เพิ่งค้นพบให้กับหมอพื้นฟัง แล้วหมอก็เสนอว่าจะช่วยหาหนังสือมาให้โดยที่ชายชราไม่จำเป็นต้องออกเดินทางเองก็ได้ แต่แอนโตนิโอยังไม่รู้ว่าตนเองอยากอ่านหนังสือเกี่ยวกับอะไร เขาจึงบอกไว้ว่ารอให้รู้เสียก่อนแล้วจึงจะไหว้วานให้หมอพื้นหาหนังสือมาให้ในคราวหลัง เป็นเวลากว่าห้าเดือนเต็มๆ ที่ชายชราใช้เวลาอยู่ในห้องสมุด ใช้แว่นขยายส่องดูหน้ากระดาษเพื่อฝึกอ่านและหาแนวหนังสือที่ชอบ

ชายชราใช้เวลาเกือบครึ่งหนึ่งของเวลาซึ่งพักอาศัยอยู่ที่เอล โดราโด หมดไปกับการอ่าน หัวใจ (*Heart : A school-boy's journal*) ของ เอ็ดมุนโด เดอ อามิชิส เรื่องราวดำเนินไปได้ด้วยดี เป็นหนังสือที่แกวางไม่ลง แกพักสายตาอ่อนล้าเพื่อจะได้อ่านต่อ แต่เมื่ออ่านหลายๆ เข้าตกบ่ายวันหนึ่ง แกบอกตัวเองว่าเป็นไปไม่ได้ที่คนเราจะทุกข์หนักมากมายปานนี้ และคนเราจะทำผิดพลาดอะไรกันนักหนา คงต้องบ้าแน่ๆ ที่อ่านแล้วสนุก ขณะเมื่อชายหนุ่มผู้นำสงสาร ตัวละครของเรื่องคือหนุ่มน้อยลอมบาเดียผู้กำลังระทมทุกข์

ในที่สุดหลังจากสำรวจหนังสือหมดทั่วห้องสมุดแกก็เจอหนังสือที่ถูกต้องจริงๆ เรื่อง เอล โรซารีโอ ของ ฟลอเรนซ์ แอล. บาร์เกิ้ล ซึ่งเป็นเรื่องราวของความรัก ความรักทุกหนทุกแห่ง บรรดาตัวละครมีความทุกข์ และความสุข สลับความเศร้าอันงดงามรูปแบบหนึ่ง จนกระทั่งแว่นขยายของแกเปียกชุ่มด้วยน้ำตา... ชายชรากลับไปยังเอล อิดิลิโอพร้อมหนังสือเล่มนั้น เพื่อที่จะอ่านจนจบครั้งไม่ถ้วนอยู่ตรงหน้าต่าง

น. 91-92

ชายชราเลือกได้แน่แล้วว่าหนังสือที่ชอบอ่านคือนิยายรัก หลังจากนั้นเป็นต้นมาเขาก็ฝากให้หมอพื้นเป็นผู้นำหนังสือมาให้ทุกครั้งที่เรือมาเทียบท่าที่เอล อิดิลิโอ ซึ่งเขาก็รับหนังสือไปด้วยความถูกใจ

การอ่านประสมคำทีละคำเข้าด้วยกันซ้ำๆ ด้วยการออกเสียงเบาๆ ราวกับกำลังชิมอาหาร เมื่ออ่านได้แล้วจึงออกเสียงซ้ำรวดเดียวต่อเนื่องกันเป็นประโยค ด้วยวิธีการนี้ทำให้เขาสามารถเข้าถึง

อรรถรสและความคิดที่ปรากฏในหนังสือได้ สำหรับย่อหน้าไหนที่ถูกใจเป็นพิเศษก็จะอ่านซ้ำหลายๆ ครั้ง เพื่อซึมซับถึงความงดงามของภาษา

สถานที่โปรดในการอ่านหนังสือคือที่โต๊ะกินข้าวตัวสูง ซึ่งสามารถยืนอ่านหนังสือได้ครั้งละนานๆ และบนเปลญวนถักทอด้วยปอกระเจา เขาใช้เวลาอยู่กับ *Lover of the forgotten garden* โดย Georges Ahnet ซึ่งเป็นเรื่องราวความรักของปอลกับหญิงสาวที่เกิดขึ้นในเมืองเวนิส ประเทศอิตาลีระหว่างอ่านเขาก็สร้างจินตนาการถึงสิ่งของที่ได้รับการเอ่ยถึงในหนังสือ สิ่งของที่ไม่เคยเห็นและไม่เคยได้ยินชื่อมาก่อน อย่างรูปร่างหน้าตาของเรือคอนโดล่าว่าจะมีลักษณะเป็นอย่างไร รวมถึงการอ่านที่ทำให้เขาเกิดการรำลึกถึงเรื่องที่เคยเกิดขึ้น อย่างเรื่องจูบที่เขาอ่านพบใน *To love and to be loved* นิยายจบลงด้วยเรื่องจูบที่ทำให้เขาย้อนคิดไปถึงจูบของภรรยาผู้ล่วงลับด้วยเชื้อไข้มาลาเรีย

ในครั้งที่ไปออกล่าแม่เสือมือพิฆาตระหว่างความมืดมิดโรยตัวลงมาชายชราหยิบนิยายรักเล่มที่ยังอ่านค้างไว้ขึ้นมาอ่าน คนอื่นๆ ในทีมล่าแม่เสือจึงเกิดความสนใจและขอให้ชายชราอ่านหนังสือให้พวกเขาฟัง เกิดการถกเถียงถึงเรื่องราวที่ไม่อาจเข้าใจได้ อย่างเมืองที่ตั้งอยู่บนน้ำนั้นเขาใช้อะไรทำให้เมืองลอยอยู่ได้ ความลำบากของการอาศัยอยู่ในเมืองซึ่งผู้คนใช้เรือเป็นพาหนะในการสัญจร แล้วหากเกิดน้ำท่วมใหญ่เมืองที่ตั้งอยู่จะไม่จมไปละหรือ

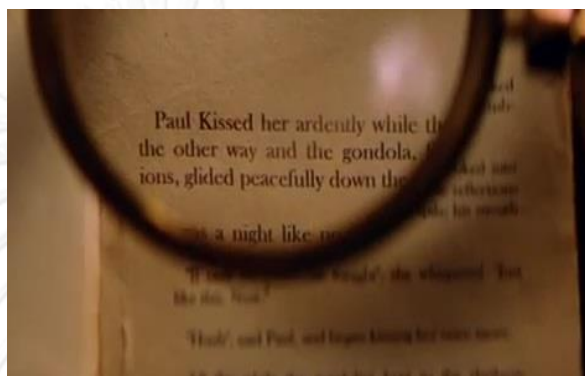
ภาพยนตร์ “The Old Man Who Read Love Stories”

อันโตนิโอ ค้นพบว่าตัวเองสามารถอ่านออก จากความบังเอิญที่ต้องไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ที่โต๊ะลงชื่อผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยขอให้เขาอ่านบัตรลงคะแนน ชายชราจึงค่อยๆ สะกดออกเสียงทีละคำอย่างใจเย็น เมื่อนั้นเองที่เขาค้นพบยาถอนพิษแห่งเวียชรา ด้วยความปลาบปลื้มใจที่อ่านออกจึงกลับไปหาผู้ใหญ่บ้านอีกครั้งเพื่อหาอะไรมาอ่านนอกจากฉลากปลากะป๋องที่บ้าน แต่ผู้ใหญ่บ้านก็มีเพียงแค่หนังสือพิมพ์เท่านั้น

รูปที่ 4.10 ไปเลือกตั้งและค้นพบว่าอ่านออกครั้งแรก

เขาไปขอ หมอรูปิกุนโด หมอฟันที่มักเดินทางมากับเรือบรรทุกสินค้าทุกครั้งที่ย้ายท่าในเอล อติลีโอ ให้ช่วยหาคัมภีร์ไบเบิลมาให้อ่าน แต่หมอมคิดว่าหนังสือประเภทอื่นดูน่าสนใจมากกว่า เขาจึง พาอันโตนิโอไปแนะนำให้อ่านกับ โจเซฟินน่า ลูกจ้างของผู้ใหญ่บ้าน เธอไม่รู้ว่าเขาชอบหนังสือ ประเภทไหนจึงพูดถึงแนวที่เธอชอบอ่าน นิยายที่บรรยายเรื่องราวทั้งแสนเศร้าและสุขสมของความรัก เอาไว้ อันโตนิโอรู้สึกสนใจในเรื่องราวที่กล่าวถึงจึงขอให้เธอช่วยเลือกให้อ่านสักเล่มหนึ่ง หลังจากนั้น เป็นต้นมาเขาก็กลายเป็นชายชราผู้อ่านนิยายรัก

รูปที่ 4.11 ใช้แว่นขยายเป็นเครื่องช่วยในการอ่าน

ชายชรายืนอ่านหนังสืออยู่ริมหน้าต่าง เขาค่อยๆ สะกดคำทีละคำ แล้วอ่านออกเสียงรวดเร็วโดยรวมเป็นประโยค เพื่อรับอารมณ์ของเรื่องราวจาก *To love and to be loved* นิยายรักเล่มล่าสุดที่เขาใจจดใจจ่ออยู่กับมัน นิยายจบลงด้วยเรื่องจบ จบที่ทำให้จดจำว่าพวกเขามีชีวิตอยู่ไปเพื่อสิ่งใด อันโตนิโอจึงย้อนคิดไปถึงจบของเขากับภรรยาผู้ล่วงลับด้วยเชื้อไข้มาลาเรีย

วิธีที่เขาใช้อ่าน *To love and to be loved* โดย Azel Stevens Roe คือการค่อยๆ สะกดคำทีละคำ แล้วอ่านออกเสียงรวดเร็วโดยรวมเป็นประโยค เพื่อรับอารมณ์ของเรื่องราว เขาพบว่านิยายรักมีแต่คำที่น่าสนใจทั้งคำศัพท์ใหม่ๆ และความหมายของประโยคที่บางทีก็ซับซ้อนจนต้องถกเถียงกับตัวเอง ซึ่งเขามักทำเป็นปกติในขณะที่อ่านรวมถึงคิดพิจารณาการกระทำของตัวละครในเรื่อง รวมถึงจินตนาการเชื่อมโยงมาสู่เรื่องราวของตัวเองและคนใกล้ตัว เขาอธิบายให้ผู้ถามถึงเรื่องราวของหนังสือที่อ่านอยู่ว่าเป็นนิยายที่เกี่ยวกับความรัก ส่วนสาเหตุที่เขาชอบอ่านเพราะการได้ติดตามถ้อยคำ และประโยคล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งสวยงาม และในบางครั้งการอ่านทำให้เขาลืมความป่าเถื่อนโหดร้ายของมนุษย์ไปได้บ้างความป่าเถื่อนในตัวของคนอื่นๆ รวมถึงตัวเขาเอง

หมอฟันรูปิกุนโดเป็นผู้ช่วยรับส่งหนังสือให้กับชายชรา โดยเขาจะนำหนังสือที่อันโตนิโออ่านจบแล้วไปคืนให้กับโจเซฟินน่า โดยที่ชายชราขอให้ช่วยหาอะไรที่เข้มข้นกว่านี้ให้เขาด้วย รูปิกุนโดเดินกลับมาที่ท่าเรือพร้อมนิยายรักตามที่ชายชราขอ *Lover of the forgotten garden* โดย Georges

Ahnet ชายชรามองที่หน้าปกแล้วถามถึงตอนจบว่าแสนสุขหรือเปล่า หมอไม่ตอบคำถามนี้เพียงแต่ใบตามคำบอกของโจเซฟินน่าว่า นิยายเล่มนี้จะทำให้น้ำตาไหลพราก ชายชราพอใจกับหนังสือเล่มใหม่ เขากลับบ้านแล้วเริ่มไล่อ่านตั้งแต่หน้าปกไป โดยหวังว่าเรื่องราวในเล่มจะเป็นเรื่องของคู่รักไม่ใช่เพียงเรื่องของคนรักสวน

ชายชรายืนอ่านนิยายเล่มใหม่พร้อมกับถกเถียงกับตัวเองถึงการกระทำของตัวเองในเรื่องอย่างการจับคู่ที่มีความหมายกับคนทั้งสองขนาดไหน และยังจินตนาการไปถึงภาพคนรู้จักที่ไม่น่าจะเข้ากันได้กับเรื่องจูบเสยสัณนิตัวอย่างหมอรูบิคุนโด

ความสนใจในนิยายรักชักนำให้คนสองคนได้มารู้จักและรักกัน อย่างไรก็ตามเช่นเดียวกันกับโจเซฟินน่า แม้ว่าอันโตนิโอจะอ่านเรื่องรักตั้งมากมาย แต่เขาก็กังไม่แน่ใจว่าตัวเองสามารถเข้าใจความหมายของ “ความรัก” อย่างแท้จริง จากคำถามที่อันโตนิโอมีต่อตัวเองเรื่องจูบกับภรรยาของเขา, คำถามของโจเซฟินน่าที่ว่ารักคืออะไร, คำถามของอันโตนิโอที่มีต่อหมอบอกว่าคนเราจะสามารถรักคนอื่นได้อย่างแท้จริงหรือ

คืนหนึ่งระหว่างออกเดินทางตามลำแม่เสือ อันโตนิโอหยิบเอากล่องไม้ที่โจเซฟินนำมามอบให้ออกมา ในนั้นประกอบด้วยแว่นขยายสำหรับอ่านหนังสือและนิยายเล่มที่เขาอ่านค้างอยู่ ชายผู้ร่วมเดินทางคนหนึ่งถามเขาว่าอ่านหนังสือได้จริงๆ หรือ อ่านเรื่องอะไรอยู่ แล้วทำไมถึงอ่าน อันโตนิโออธิบายถึงหนังสือที่อ่านอยู่ว่าเป็นนิยายที่เกี่ยวกับความรัก เขาชอบอ่านเพราะการได้ติดตาม ถ้อยคำและประโยคสั้นแล้วแต่เป็นสิ่งสวยงาม และในบางครั้งการอ่านทำให้เขาลืมความป่าเถื่อนโหดร้ายของมนุษย์ไปได้บ้าง

ในตอนจบของภาพยนตร์เรื่องนี้อันโตนิโอและโจเซฟินน่าได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันภายในกระท่อม หลังเล็กติดริมแม่น้ำของอันโตนิโอมีรักให้แก่กันและกันไม่ต่างจากตอนจบของนิยายที่ทั้งสองผลัดกันอ่านจากแสงตะเกียง แต่เขาก็ไม่ลืมความโหดร้ายที่เป็นเหมือนเหรียญอีกด้านหนึ่งของมนุษย์

บทบาทของวรรณกรรมที่วิเคราะห์จากพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราวในเรื่องชายชราผู้อ่านนิยายรักพบว่า เมื่อชายชราได้สัมผัสกับโลกของตัวหนังสือแล้วก็เหมือนกับเขาได้ไปสัมผัสกับโลกกว้าง ทั้งสถานที่ที่เขาไม่เคยไป สิ่งที่เขาไม่เคยเห็นและไม่เคยรู้จัก ที่สำคัญคือทำให้เขาได้รับรู้ด้านที่อ่อนโยนภายในจิตใจของมนุษย์ห่างไกลจากภาพอดีตที่เขาเคยรับรู้มา

ส่วนของเหตุการณ์เริ่มแรกที่ทำให้อันโตนิโอค้นพบว่าตัวเองสามารถอ่านหนังสือออกได้นั้นเกิดจากการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่ในส่วนของการค้นพบว่าเหตุใดชายชราจึงต้องอ่านนิยายรักนั้นเปลี่ยนแปลงไปโดยในนวนิยายชายชราได้พูดคุยกับบาทหลวงจนรู้ว่าหนังสือบนโลกนี้นั้นมีอยู่หลายประเภทและชายชราเลือกที่จะออกเดินทางตามหาด้วยตัวเองว่าแท้จริงแล้วชอบอ่านนิยายประเภทใด

	<p>เดือนเต็มๆ ที่เขาใช้เวลาอยู่ในห้องสมุด ใช้แว่นขยายส่องดูหน้ากระดาษเพื่อฝึกอ่านและหาแนวที่เขาชอบ จนในที่สุดก็เลือกได้แน่แล้วว่าหนังสือที่ชอบอ่านคือนิยายรัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - การอ่านประสมคำที่ละคำเข้าด้วยกัน ซ้ำๆ ด้วยการออกเสียงเบาๆ ราวกับกำลังชิมอาหาร เมื่ออ่านได้แล้วจึงออกเสียงซ้ำรวดเดียวต่อเนื่องกันเป็นประโยค ด้วยวิธีการนี้ทำให้เขาสามารถเข้าถึงอรรถรสและความคิดที่ปรากฏในหนังสือได้ สำหรับย่อหน้าไหนที่ถูกใจเป็นพิเศษก็จะอ่านซ้ำหลายๆ ครั้ง เพื่อซึมซับถึงความงดงามของภาษา - สถานที่โปรดในการอ่านหนังสือคือที่โต๊ะกินข้าวตัวสูง ซึ่งสามารถยืนอ่านหนังสือได้ครั้งละนานๆ และบนเปลญวนถักทอด้วยปอกระเจา ระหว่างอ่านเขาก็สร้างจินตนาการถึงสิ่งของที่ไม่ได้รับการเอ่ยถึงในหนังสือ สิ่งของที่ไม่เคยเห็นและไม่เคยได้ยินชื่อมาก่อน อย่างรูปร่างหน้าตาของเรือคอนโดล่าว่าจะมีลักษณะเป็นอย่างไร - ในครั้งที่ไปออกล่าแม่มดระหว่างความมืดมิดโรยตัวลงมาชายชราหิบนิยายรักเล่มที่ยังอ่านค้างไว้ขึ้นมาอ่านคนอื่นๆ ในที่มืดจึงเกิดความสนใจและขอให้ชายชราอ่านหนังสือให้พวกเขาฟัง เกิดการถกเถียงถึงเรื่องราวที่ไม่อาจเข้าใจได้ อย่างเมืองที่ตั้งอยู่บนน้ำนั้นเขาใช้อะไรทำให้ลอย แล้วหากเกิดน้ำท่วมใหญ่เมืองที่ตั้งอยู่จะไม่จมไปล่ะหรือ - แต่สุดท้ายแล้วอันโตนิโอเลือกที่จะหันหลังให้กับเอล อิตีลีโอ กระท่อม 	<p>เดี่ยวรวมเป็นประโยค เพื่อรับอรรถรสของเรื่องราว เขาพบว่านิยายรักมีแต่คำที่น่าสนใจทั้งคำศัพท์ใหม่ๆ และความหมายของประโยคที่บางทีก็ซับซ้อนจนต้องถกเถียงกับตัวเอง ซึ่งเขามักทำเป็นปกติในขณะที่อ่านรวมถึงคิดพิจารณาการกระทำของตัวละครในเรื่อง รวมถึงจินตนาการเชื่อมโยงมาสู่เรื่องราวของตัวเองและคนใกล้ตัว เขาอธิบายให้ผู้ที่ถามถึงเรื่องราวของหนังสือที่อ่านอยู่ว่าเป็นนิยายที่เกี่ยวกับความรัก ส่วนสาเหตุที่ชอบอ่านเพราะการได้ติดตาม ถ้อยคำ และประโยกล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งสวยงาม และในบางครั้งการอ่านทำให้เขาลืมความป่าเถื่อนโหดร้ายของมนุษย์ไปได้บ้างทั้งความป่าเถื่อนของคนอื่นๆ รวมถึงตัวเขาเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสนใจในนิยายรักชักนำให้คนสองคนได้มารู้จักและรักกัน อย่างไรก็ตามเช่นเดียวกันกับโจเซฟินน่า แม้ว่าอันโตนิโอจะอ่านเรื่องรักตั้งมากมาย แต่เขาก็ยังไม่แน่ใจว่าตัวเองสามารถเข้าใจความหมายของ “ความรัก” อย่างแท้จริง จากคำถามที่อันโตนิโอมีต่อตัวเองเรื่องจูบกับภรรยาของเขา, คำถามของโจเซฟินน่าที่ว่ารักคืออะไร, คำถามของอันโตนิโอที่มีต่อหมาว่าคนเราจะสามารถรักคนอื่นได้อย่างไรแท้จริงหรือ - ในตอนจบของภาพยนตร์เรื่องนี้อันโตนิโอและโจเซฟินน่าได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันภายในกระท่อมหลังเล็กติดริมแม่น้ำของอันโตนิโอมีรักให้แก่กันและกันไม่ต่างจากตอนจบของนิยายที่ทั้งสองผลัดกันอ่าน
--	--	---

	ริมน้ำ และนิยายรักที่ประกอบไปด้วย ถ้อยคำที่สวยงามจนบางครั้งทำให้ลืม ความป่าเถื่อนของมนุษย์ไป แล้วออก เดินทางอีกครั้ง หายลับไปในฝันป่าอเม ซอนพร้อมกับความละอายใจในสิ่งที่ทำ ว่าช่างไร้ศักดิ์ศรีและชั่วช้าสามานย์	
--	--	--

4.1.5 เดอะ รีดเดอร์ (The Reader)

เรื่องย่อ

เรื่องของ “มิกาเอล” เด็กหนุ่มวัยสิบห้ากับ “ฮันนา” สาวใหญ่วัยสามสิบหก แรกเริ่มเดิมทีเด็กหนุ่มมีความลุ่มหลงอยู่ในกามารมณ์แปลกใหม่ที่ตนเองเพิ่งค้นพบ สิ่งที่ยึดเหนี่ยวพวกเขาไว้ด้วยกันคือการที่เด็กหนุ่มต้องอ่านวรรณกรรมชั้นเอกของโลก อาทิ มหากาพย์โอดิสซีย์ ของโฮเมอร์ เฒ่าผจญทะเล ของเออร์เนสต์ เฮมมิงเวย์ หรือสงครามและสันติภาพ ของลีโอ ตอลสตอยให้เธอฟังทุกครั้งก่อนอาบน้ำและร่วมรักด้วยกัน แล้ววันหนึ่งเธอก็จากไปโดยไม่มีแม้แต่คำล่ำลา มิกาเอลจึงใช้ชีวิตส่วนใหญ่ไปกับการอ่านหนังสือ จนวันหนึ่งเขาได้มีโอกาสนพบกับฮันนาอีกครั้งระหว่างฝึกงานอยู่ในศาล เธอถูกจับกุมในข้อหาพยายามฆ่าเชลยศึกในค่ายกักกันและถูกตัดสินจำคุกด้วยความผิดที่ไม่ได้ก่อ มีเพียงเหตุผลเดียวที่สามารถช่วยให้เธอหลุดจากคดีได้ เพียงแต่เธอก็ยังเลือกที่จะเก็บความลับนั้นไว้กับตัวเอง

นวนิยาย “เดอะ รีดเดอร์”

ในช่วงเวลาของความเจ็บเหงาจากการต้องนอนป่วยด้วยโรคตับอักเสบเป็นเวลานานหนุ่มน้อย *มิกาเอล* ได้ค้นพบว่าแม้ร่างกายจะอ่อนแอ แต่จินตนาการนั้นก็กลับไม่เคยหยุดนิ่งเอาเสียเลย เรื่องราวและตัวละครในหนังสือออกมาโลดแล่นจนแทบจะสัมผัสได้ สิ่งเหล่านั้นแปรเปลี่ยนห้องนอนของเขาให้กลายเป็นโลกอันแสนมหัศจรรย์ เขารับรู้ว่าตัวเองเป็นคนกลางๆ ประเภทที่ไม่เป็นที่โดดเด่นสะดุดตาของใคร แต่มีความเชื่อมั่นอยู่เต็มเปี่ยมว่าสักวันตัวเองจะกลายเป็นคนเท่และได้รับการยอมรับจากคนรอบข้าง

เมื่อได้พบกับ *ฮันนา* สาวใหญ่ผู้มีใบหน้าแข็งแรงแต่ดึงดูดใจอย่างประหลาด เขาก็แอบไปพบเธอทุกครั้งหลังโรงเรียนเลิกซึ่งเป็นช่วงเลิกงานของฮันนา จนกระทั่งเธอรู้ว่าเขาแอบโดดเรียนวิชาสุดท้ายเพื่อมาพบเธอ เธอโกรธจัดเมื่อทราบความจริงแล้วสั่งให้ “เด็กน้อย” ไปทุ่มเทกับการเรียนให้มากๆ ไม่เช่นนั้นแล้วเธอจะไม่พบกับเขาอีก มิกาเอลจึงทุ่มเทให้กับการเรียนอย่างจริงจังจนสอบเลื่อนขั้นได้ในที่สุด

ในภายหลังเมื่อเธอถามถึงเรื่องที่เขาเรียนที่โรงเรียน เขาก็เล่าให้ฟังถึงวรรณกรรมต่างๆ ทั้งหนังสือวิชาการ บทละคร และนวนิยายที่ได้อ่านในชั้นเรียน เธอจึงขอให้เขาอ่านเรื่องเหล่านั้นให้ฟัง โดยให้เหตุผลว่าชอบที่จะฟังเสียงอันไพเราะของเขามากกว่าที่จะอ่านเอง อีกทั้งยังเป็น การทบทวนบทเรียนไปในตัวอีกด้วย นั่นทำให้การอ่านหนังสือเข้ามาเป็นกิจกรรมร่วมกันอย่างหนึ่งของคนทั้งคู่ที่ต้องกระทำร่วมกัน นับวันมิกาเอลก็ยิ่งอ่านให้อันนาฟังนานขึ้นเรื่อยๆ จากครึ่งชั่วโมงไปเป็นค่อนข้างชั่วโมง และร่วมชั่วโมงในที่สุด วรรณกรรมที่เขาอ่านมีทั้งบทกวีของโฮเมอร์ (Homer), ซิเซโร (Cicero) และเกอเธ่ (Goethe), *เฒ่าผจญทะเล (The Old Man and the Sea)* โดย เออร์เนสต์ เฮมิงเวย์, *ดิ โอดิสซีย์ (The Odyssey)* โดย โฮเมอร์, *บทละครเรื่องเอมิเลีย กาล็อตตี (Emilia Galotti)* โดย Gotthold Ephraim Lessing และนวนิยาย *แผนร้ายกับความรักรัก (Intrigues and Love)* โดย Friedrich Schiller

ในการทะเลาะกันอย่างรุนแรงครั้งแรก หลังจากคืนดีกันแล้วอันนาขอให้มิกาเอลอ่าน *บันทึกของคนไม่เอาไหน (Memories of a Good-for-Nothing)* ของ โจเซฟ ฟอน ไอเซนดอร์ฟ ซึ่งอ่านค้างไว้หนังสือเล่มนี้อ่านออกเสียงง่ายกว่าเอมิเลียและแผนร้ายกับความรักรัก บันทึกของคนไม่เอาไหนเป็นบทกวีว่าด้วยการกระทำชวนหัวหมุนของตัวเอกเขาเป็นคนไม่เอาไหนที่ต้องปลอมตัวหลบหนีการถูกตามล่า อันนาขอการปลอมตัว ความซับซ้อนของโครงเรื่อง และการที่ตัวละครเอกต้องถูกตามล่าและพัวพันซุลมุน พร้อมกับนั้นเธอก็วิจารณ์ตัวละครเอกว่าเป็นคนที่ทำอะไรไม่ได้เรื่อง ทำอะไรไม่เคยสำเร็จทำอะไรก็ไม่เป็น และซ้ำร้ายก็คือไม่ยอมทำอะไรทั้งนั้น

เธอเป็นผู้ฟังที่กระตือรือร้นในขณะที่มิกาเอลเปล่งถ้อยคำออกมาอย่างมีจังหวะจะโคน ช่วงเวลาในการตีพิมพ์ของถ้อยคำเริ่มยืดขยายออกไปจากครึ่งชั่วโมงไปเป็นกว่าชั่วโมง ประสบการณ์ที่มีร่วมกันนี้ยังคงอยู่ในความทรงจำของมิกาเอลอย่างกระจ่างชัด

แม้เวลาได้ล่วงเลยไปจากเด็กหนุ่มกลายเป็นหนุ่มใหญ่วัยฉกรรจ์ และเขาได้พบกับเธออีกครั้งในศาลมิกาเอลได้พยายามทบทวนเรื่องของอันนาตั้งแต่เขาได้รู้จักเธอและจากคำให้การระหว่างพิชารณาคดี ซึ่งทำให้เขาค้นพบว่าแท้จริงแล้วอันนาอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ และเธอรู้สึกอายนี่ไม่อาจอ่านเขียนได้เกินกว่าจะเปิดเผยความลับนั้นต่อผู้อื่น เป็นเหตุให้ตลอดชีวิตของเธอมีทางเลือกน้อยนิดเหลือเกิน

ตอนท้ายของเรื่องในช่วงระหว่างการตัดสินใจว่าตัวเองจะเล่นบทบาทอะไรดีในงานสายกฎหมายระหว่างอัยการหรือทนายความจำเลย มิกาเอลจึงเริ่มอ่านหนังสือใส่เทปบันทึกเสียงเพื่อส่งให้อันนา หลังจากที่อันนาถูกจำคุกมาแล้วเป็นเวลา 8 ปี เริ่มด้วยเรื่องแรกคือ *ดิ โอดิสซีย์* ที่กล่าวถึงการเดินทางกลับบ้านของยูลิสซีส ซึ่งใช้เวลานานกว่า 10 ปี ภายหลังจากสงครามเมืองทรอยสิ้นสุดลง เขายังจดบันทึกรายละเอียดว่าอ่านเรื่องไหนไปแล้วบ้างตลอดระยะเวลาที่เขาส่งเทปบันทึกเสียงไปให้เธอ เรื่องที่

อ่าน เช่น วรรณกรรมของอันตัน เชคอฟ, สนิทชเลอร์, คาฟกา, ฟริสซ์, จอห์นสัน, บาคมานน์ และ เลนซ์

ตลอดระยะเวลาที่เขาส่งเทพบันทึกลงเสียงไปให้เธอ เขาพบว่า การอ่านออกเสียงนั้นทำได้ เชื่องช้ากว่าการอ่านในใจก็จริงอยู่ ทว่าเมื่อได้อ่านออกเสียงไปแล้ว เนื้อหาในหนังสือจะยังคงอยู่ใน ความทรงจำไม่รู้ลืม เขายังเพลิดเพลินใจในบทกวีที่ได้อ่าน รวมถึงตัดสินใจลงมือเขียนงานของตัวเอง ด้วยการทุ่มเททั้งพลังความคิดและจินตนาการลงไป แล้วอ่านลงเทพส่งไปให้เธอฟัง

อีก 4 ปีต่อมาเธอเขียนจดหมายถึงเขาเป็นครั้งแรกด้วยถ้อยคำไม่กี่บรรทัด แสดงความชื่นชอบและชอบใจในสิ่งที่เขาส่งมาให้ หลังจากนั้นเธอก็ทยอยส่งโน้ตมาให้เขาอย่างไม่ขาดสายจนกระทั่งถึงปีที่ 18 ของการจองจำ ทำให้มิกาเอลดีใจเป็นอย่างยิ่งต่อการเขียนได้ของอันนาดังที่เขาจดบันทึกลงเอาไว้ว่า

“ผมเข้าใจดีว่าพวกเขาต้องเสียสมองแค่ไหนในการปกปิดความจริงที่ไม่รู้จักการอ่านการเขียนเสีย พลังงานแม้ในการดำรงชีวิตธรรมดาๆ การไม่รู้หนังสือเหมือนกับการถูกจองจำ เมื่อค้นพบความกล้าที่จะเรียน เขียน อ่านได้แล้วอันนาก็หลุดพ้นจากการจองจำ ก้าวไปสู่อิสรภาพ”

มิกาเอล : 230-231

เมื่ออ่านได้แล้วอันนาจึงเริ่มหาหนังสือที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์, สงคราม โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับค่ายกักกันมาอ่าน เช่น เรื่องราวของผู้ตกเป็นเหยื่อ ของ ฟรีโม เลวี, เอลี วีเซล, ทาดีอุสซ์ โบโรวสกี และฌอง อาเมอริ, อัตชีวประวัติของรูคอล์ฟ เฮสส์, รายงานเกี่ยวกับไอด์แมนในเยรูซาเล็ม ของ อันนาห์ อาเรนด เพื่อทำความเข้าใจถึงเรื่องราวและผลกระทบจากเรื่องราวที่ครั้งหนึ่งเธอไม่อาจเข้าใจได้อย่างเต็มที่

ภาพยนตร์ “เดอะ รีดเดอร์”

จากความป่วยไข้ด้วยโรคไข้อีดำอีแดง ทำให้ ไมเคิล ที่ต้องนอนชมอยู่บนเตียงเป็นเวลานาน รู้สึกเบื่อหน่ายเพราะแม้แต่จะอ่านหนังสือยังทำไม่ได้ แต่เขายังคงเฝ้าคิดถึงสาวใหญ่ที่เข้ามาช่วยเหลือเขาในวันฝนตกคนนั้น เมื่อพิษไข้บรรเทาลงเขาจึงแวะไปขอบคุณเธอที่ห้อง บ้านของไมเคิลเป็นครอบครัวที่มีฐานะเขามีพี่น้อง 4 คน

เมื่อ ปีเตอร์ พ่อของไมเคิลอนุญาตให้เขาไปโรงเรียนอีกครั้งหลังจากลูกชายบอกว่าตัวเองหายป่วยดีแล้ว ไมเคิลจึงสามารถแอบไปหา ฮันนา ได้บ่อยๆ เธอถามว่าเขาเรียนอะไรบ้างที่โรงเรียน เขาจึงพูดภาษาละตินและอ่านภาษกรีกให้เธอฟัง เมื่อเธอถามถึงวรรณกรรมที่เรียนเป็นภาษาเยอรมันมีเรื่องใดบ้าง เขาจึงหยิบบทละครของก๊อธโธ อิมเมเลสซิ่ง เรื่อง *เอมิเลีย กาล็อตตี* ขึ้นมา เธอจึงขอให้เขาอ่านให้ฟัง แม้จะออกตัวว่าอ่านไม่เก่งแต่ฮันนาก็เอ่ยปากชมเขาอย่างจริงจัง

วันหนึ่งไมเคิลขึ้นรถรางขบวนที่ฮันนาทำงานอยู่ แต่เขาขึ้นไปบนตู้ที่ 2 เมื่อฮันนาที่ทำงานอยู่ในตู้แรกมองเห็นเธอกลับทำเหม็น ซึ่งทำให้ไมเคิลรู้สึกสับสนเป็นอย่างมากจึงไปรพบเธอที่หน้าห้องของเธอ ทั้งสองมีปากเสียงกันเพราะความเข้าใจผิด การทะเลาะครั้งแรกของทั้งคู่ทำให้ไมเคิลเรียนรู้ว่าเขาต้องเป็นฝ่ายยอมอ่อนให้กับฮันนาก่อน ภายหลังฮันนากโทษให้เขาแล้วลำดับกิจกรรมใหม่คือให้อ่านหนังสือก่อนแล้วค่อยมีความสัมพันธ์กัน งานวรรณกรรมที่ไมเคิลอ่านให้ฮันนาฟังมีหลากหลายประเภท ส่วนใหญ่เป็นผลงานที่มีชื่อเสียงระดับโลก อย่าง *ดิ โอดิสซีย์ (The Odyssey)* โดย โฮเมอร์, *การผจญภัยของฮัคเคิลเบอรี่ ฟินน์ (The Adventures of Huckleberry Finn)* โดย มาร์ก ทเวน, *ผู้รักของเลดีแชตเติลีย์ (Lady Chatterley's Lover)* โดย ดี.เอช.ลอว์เรนซ์, *ติน ตินผจญภัย (The Adventures of Tintin)* โดย จอร์จ เรมี ฯ เธอมักมีอารมณ์ร่วมไปกับเรื่องราวต่างๆ และชะตากรรมของตัวละคร ทำให้เขาสนุกกับการอ่านมากพอๆ กับที่เธอสนุกกับการฟัง ระหว่างการไปเที่ยวชนบทด้วยกันครั้งแรกฮันนาชวนซึ่งไปกับการร้องประสานเสียงในโบสถ์ที่พวกเขาพบกลางทาง ทำให้ไมเคิลพลอยมีความสุขจนนั่งแต่งกลอนให้กับเธอ

รูปที่ 4.12 ดิ โอดิสซีย์ในห้องครัว

รูปที่ 4.13 ฮัคเคิลเบอรี ฟินน์ในห้องนั่งเล่น

รูปที่ 4.14 ชูรักของเลดีแซตเติลลีย์ในอ่างอาบน้ำ

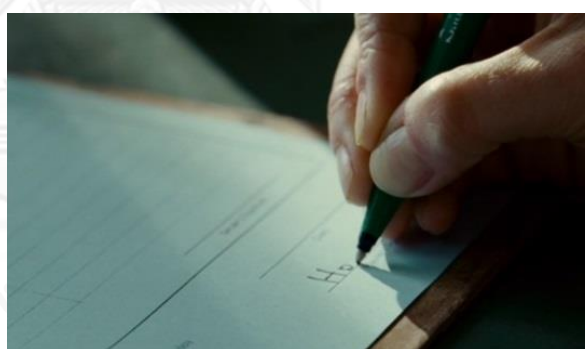
รูปที่ 4.15 ติน ตินบนเตียงนอน

ในวันเกิดของไมเคิลเพื่อนๆ ของเขาจะจัดฉลองวันเกิดให้ แต่เขาปฏิเสธแล้วไปรอพบฮันนา แทน อย่างไรก็ตามคนทั้งคู่กลับมีปากเสียงกันอีก โดยไมเคิลตัดพ้อว่าทุกอย่างต้องขึ้นอยู่กับฮันนาทุกที ทั้งๆ ที่วันนี้เป็นวันเกิดของเขาแท้ๆ แต่เธอกลับไม่เคยถามถึง เมื่อสงบศึกกันได้แล้วเธอขอให้เขาอ่าน *สงครามและสันติภาพ* ของ ลีโอ ตอลสตอย ให้ฟัง ก่อนจะบอกให้เขาไปหาเพื่อนได้แล้ว ส่วนเธอก็เก็บข้าวของแล้วจากไปโดยไม่บอกกล่าว

ไมเคิลได้เข้าเรียนในโรงเรียนกฎหมายและเลือกลงวิชาสัมมนา อาจารย์ให้เข้าอ่าน *คำถามต่อสำนึกของชาวเยอรมัน* โดย คาร์ล เจสเปอร์ ก่อนที่จะไปฟังการพิจารณาคดีซึ่งเป็นที่กล่าวขานในขณะนั้นคือ การฆาตกรรมอย่างจงใจของทหารหน่วยเอส เอสต่อเชลยสงครามชาวยิวในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ในศาลเขาได้พบกับฮันนาอีกครั้งโดยเธอตกอยู่ในฐานะจำเลยจากการเป็นผู้คุมค่ายกักกัน ในช่วงโค้งสุดท้ายของการพิจารณาคดีผู้พิพากษาขอให้จำเลยพิสูจน์ลายมือว่าใครเป็นคนเขียนรายงาน เวลานั้นเองที่ไมเคิลตระหนักว่าฮันนาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ในขณะเดียวกับที่ฮันนายอมรับผิดแต่ไม่ยอมเขียน

รูปที่ 4.16 บันทึกลงเสียงลงเทป

รูปที่ 4.17 ฮันนาเซ็นชื่อรับพัสดุ

เวลาผ่านไปไมเคิลในวัยกลางคนได้กลับบ้านอีกครั้ง เขาพบหนังสือมากมายที่เคยอ่านในอดีต แล้วตัดสินใจหยิบขึ้นมาอ่านลงเทปแล้วส่งไปให้ฮันนาในคุก เขาใช้เวลาอ่านเรื่องแล้วเรื่องเล่าจนต้องทำบันทึกรายชื่อหนังสือขึ้นมา ส่วนฮันนาหลังจากที่ได้รับเทปจำนวนมากแล้ว เธอจึงเข้าไปขอยืม *The Lady with the Little Dog* โดย อันตัน เชคอฟ แล้วเปิดหนังสือไปพร้อมกับฟังเสียงจากเทปเพื่อหาคำซ้ำๆ บนหน้าหนังสือ เพราะเธอต้องการที่จะหัดเรียนอ่านเขียนด้วยตัวเอง

บทบาทของวรรณกรรมที่วิเคราะห์ผ่านพัฒนาการของตัวละครและเรื่องราวในเดอะ ริดเดอร์ คิงปฏิเสธไม่ได้ว่าตัวละครฮันนาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้มิคาเอลหรือไมเคิลเกิดการอ่านอย่างจริงจัง และในตอนสุดท้ายไมเคิลก็เลือกเป็นนายจำเลย ซึ่งเหตุผลในการตัดสินใจส่วนหนึ่งน่าจะมาจากอิทธิพลของฮันนา ในขณะที่วรรณกรรมก็เข้ามามีส่วนผลักดันพฤติกรรมของตัวละครทั้งสองเช่นเดียวกัน

สำหรับบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อมิคาเอลหรือไมเคิลในตอนแรกคือ จากเด็กหนุ่มที่ต้องทนทุกข์อยู่กับความเจ็บป่วยเรื้อรังก็ได้การอ่านออกเสียงเข้ามาเยียวยาจิตใจ ทำให้ลืมความทุกข์ไปชั่วขณะหนึ่งเพราะจดจ่ออยู่กับการอ่านให้คนที่ตัวเองรักฟัง ส่วนในตอนหลังที่เขาอัดเทปเสียงส่งให้ฮันนาในคุกนั้นบทบาทของวรรณกรรมถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการแก้ไขให้กับความรู้สึกผิดที่เขามีต่อเธอ

ด้านบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อฮันนาคือการฟังเป็นเครื่องทดแทนการที่อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ ทำให้เธอได้ปลดปล่อยตัวตนให้เป็นอิสระไปตามแต่จินตนาการจากสิ่งที่ได้ยิน ส่วนในตอนท้ายเมื่อเธออ่านหนังสือออกแล้ว ฮันนาก็หันมาศึกษาเรื่องเกี่ยวกับค่ายกักกัน, ชีวิตของเชลยสงครามฯ ซึ่งเป็นเหมือนกับการชดเชยต่อเรื่องที่เคยทำผิดไปในอดีต

ตารางที่ 4.5 แสดงบทบาทของวรรณกรรมในเดอะ ริดเดอร์ (The Reader)

บทบาทของวรรณกรรม	นวนิยาย	ภาพยนตร์
พัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราว	<ul style="list-style-type: none"> - ความเจ็บป่วยจากโรคร้ายเข้ามาบ้านทอน สุขภาพกายของมิคาเอล แต่หนังสือเข้ามาช่วยเยียวยาความคิดและจินตนาการของเขา เรื่องราวและตัวละครในหนังสือเล่มต่างๆ ออกมาโลดแล่นจนแทบจะสัมผัสได้ สิ่งเหล่านั้นแปรเปลี่ยนห้องนอนของเขาให้กลายเป็นโลกอันแสนมหัศจรรย์ - เขาได้พบกับฮันนาผู้ที่ขอให้เขาอ่านวรรณกรรมประเภทต่างๆ ให้ฟัง ทั้งบทกวี บทละคร เรื่องแต่งที่มีชื่อเสียงในเยอรมันและระดับโลก - ช่วงเวลาในการอ่านเริ่มยาวนานขึ้นจากครึ่งชั่วโมงเป็นกว่าชั่วโมง ระหว่างที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - หลังจากที่ไมเคิลมีความสัมพันธ์กับฮันนาได้สักพักหนึ่งแล้ว เธอขอให้เขาอ่านวรรณกรรมต่างๆ ที่ได้เรียนมาให้ฟัง โดยชื่นชมการอ่านของเขา - พวกเขามีปากเสียงกันครั้งแรก ฮันนาจึงลำดับกิจกรรมระหว่างพวกเขาใหม่ โดยให้เริ่มต้นด้วยการอ่านหนังสือให้เธอฟัง จนกว่าเธอจะพอใจไมเคิลเริ่มต้นทำด้วยความต้องการเอาใจฮันนา แต่ไม่นานเขาก็รู้สึกสนุกสนานที่ได้เปล่งเสียงออกมา - เขาเลือกวรรณกรรมหลากหลายประเภททั้งมหากาพย์ นวนิยายคลาสสิก ไปจนถึงการ์ตูนมาอ่านให้เธอฟัง

	<p>ถ้อยคำพร้อออกมา ฮันนาก็ทำหน้าที่เป็นผู้ฟังที่กระตือรือร้นอยู่เสมอ ทั้งวิจารณ์ ตี และชมเรื่องที่ได้รับฟัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - แม้ว่าเส้นทางชีวิตของคนทั้งสองจะไม่ได้มาบรรจบกัน มिकाเอลมีภาระหน้าที่ต่อตัวเองและครอบครัว ส่วนฮันนาถูกตัดสินจำคุกตลอดชีวิตจากความผิดในอดีต แต่เมื่อมिकाเอลมีเวลาเขาก็ได้อุทิศช่วงเวลาเหล่านั้นไปกับการอ่านหนังสือใส่เทปเพื่อส่งให้ฮันนาที่อยู่ในคุก - นอกจากเขาจะทำเพื่อฮันนาที่อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้แล้ว เขายังรู้สึกว่าคุณตัวเองก็ได้รับความเพลิดเพลินในการอ่านไม่น้อยเช่นกัน - หลังจากที่ส่งเทปให้ตลอดระยะเวลา 4 ปี ในที่สุดก็มีโน้ตสั้นๆ เขียนด้วยลายมือของฮันนาส่งมาขอบคุณเขา เธอเริ่มหัดอ่านจากการฟังเทปที่เขาส่งให้ซ้ำๆ พร้อมกับพยายามอ่านแบบคำต่อคำจากหนังสือทำให้เธอเรียนรู้สัมผัสของเสียงและคำจนกระทั่งเธอสามารถเขียนได้ - เมื่ออ่านได้แล้วฮันนาจึงเริ่มหาหนังสือที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์, สงคราม โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับค่ายกักกันมาอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ขณะที่ฮันนาฟังเธอมักมีอารมณ์ร่วมไปกับชะตากรรมของตัวละครในเรื่อง และเอ่ยปากวิพากษ์วิจารณ์นักเขียนทุกครั้งหลังฟังจบ - หนังสือที่เธอขอให้เขาอ่านให้ฟังหลังจากการทะเลาะกันครั้งสุดท้าย ก่อนที่เธอจะหายตัวไปอย่างไร้ร่องรอยคือสงครามและสันติภาพ - หลังจากที่ฮันนาได้รับการพิพากษาให้จำคุกตลอดชีวิตและภายหลังการหย่าร้างของไมเคิลกับเกอร์ทรูด เขาเริ่มต้นอ่านหนังสือให้เธอฟังอีกครั้ง คราวนี้ทำผ่านเครื่องบันทึกเสียงแล้วส่งเทปเหล่านั้นไปให้เธอ - ด้วยความที่ฟังมาตลอดชีวิต ฮันนาจึงเริ่มหัดเรียนอ่านเขียนด้วยตัวเองจากเทปที่เขาส่งมาให้ แล้วส่งโน้ตฉบับแรกไปให้เขา - เธอรอคอยจดหมายตอบกลับและยังเพียรส่งโน้ตไปให้เขาสม่ำเสมอ แต่ก็ได้รับเพียงเทปบันทึกเสียงเท่านั้น - ไมเคิลได้มาหาเธอครั้งหนึ่งก่อนที่ฮันนาจะได้รับการปล่อยตัว พวกเขาพูดคุยกันหลายเรื่องรวมถึงความตายของชาวยิว เขาบอกว่าเธอไม่ได้เรียนรู้อะไรเลยตลอดเวลาที่ผ่านมา เธอจึงตอบกลับมาว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้คือการหัดอ่านหนังสือ
--	---	--

4.1.6 หัวใจน้ำหมึก (Inkheart)

เรื่องย่อ

เม็กก็อาศัยอยู่กับพ่อผู้เป็นหมอนหนังสือ ชีวิตของเธอจึงรายล้อมไปด้วยกองหนังสือและตัวอักษรมากมาย แล้ววันหนึ่งการเดินทางมาเยือนของชายหน้าบากได้นำพาพวกเขาตรงไปสู่การผจญภัยในโลกของหนังสือ ทำให้เม็กก็ค้นพบความจริงเกี่ยวกับการหายตัวไปอย่างลึกลับของแม่ เหตุผลที่

พ่อของเธอไม่ยอมอ่านหนังสือให้ฟัง และการใช้ชีวิตอยู่ไม่ติดที่ตลอดเวลา เหมือนกำลังวิ่งหนีจากอันตรายบางอย่างที่น่าสะพรึงกลัว

นวนิยาย “หัวใจน้ำหมึก”

บ้านของ *เม็กกี้* เป็นบ้านที่มีแต่หนังสือ ไม่ใช่แค่บนชั้นแต่ยังกองอยู่ใต้โต๊ะ บนเก้าอี้ ที่มุมห้อง ในครัว ห้องน้ำ หลังโทรทัศน์ และตู้เสื้อผ้า มีทั้งกองเล็ก กองใหญ่ เล่มหนา เล่มบาง ทั้งเก่าและใหม่ เม็กกี้สืบทอดนิสัยรักการอ่านมาจาก *โม* พ่อของเธอซึ่งเป็น “หมอหนังสือ” ทั้งสองคนมักนั่งอ่านหนังสือจนลืมเวลาอยู่บ่อยๆ จนทำให้เขาพาเธอไปส่งที่โรงเรียนสายอยู่หลายครั้ง ในคราวที่คนแปลกหน้าชื่อ *นิวผู้หวน* มาปรากฏตัวที่บ้านในวันฝนตก

หลังจากชายหน้าบากกลับไปแล้ว *โม* สั่งให้เม็กกี้รีบเก็บของ เธอไม่ลืมที่จะหยิบหนังสือใส่ลงกล่องสมบัติเพื่อเอาไว้อ่านระหว่างทางจากบรรดาเรื่องที่เธอชอบอ่านซ้ำแล้วซ้ำอีกทั้ง *พิน็อคคิโอ (Pinocchio)* โดย การ์โล กอลโลดี, *แม่มด (Witch)*, *ดิ โอดิสซีย์ (The Odyssey)* โดย โฮเมอร์, *ไซคลอปส์ยักษ์ตาเดียว (Cyclopes)*, *ปีเตอร์ แพน (Peter Pan)* โดย เจ. เอ็ม. แบร์รี, *ทอม ซอว์เยอร์ ผจญภัย (The Adventures of Tom Sawyer)* และ *การผจญภัยของฮัคเคิลเบอรี่ ฟินน์ (The Adventures of Huckleberry Finn)* โดย มาร์ก ทเวน, *ด็อกเตอร์เจคิลล์กับมิสเตอร์ไฮด์ (The Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde)* โดย โรเบิร์ต หลุยส์ สตีเวนสัน, *เชอร์ล็อก โฮลม์ส (Sherlock Holmes)* โดย อาร์เธอร์ โคนัน ดอยล์, *กษัตริย์อาเธอร์กับอัศวินโต๊ะกลม (King Arthur)* โดย เฟลิซิติ์ บรู๊กส์, *ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์ (The Lord of the Ring)* โดย เจ.อาร์.อาร์.โทลคีน และ *ไพด์ ไพเพอร์ (The Pied Piper of Hamelin)* โดย ฟีน้องตระกูลกริมม์ ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับนักเป่าขลุ่ยล่อลูกหมาในเทพนิยาย

“ถ้าลูกเอาหนังสือติดไปด้วยเวลาเดินทาง ก็จะเกิดเรื่องประหลาดขึ้น หนังสือจะเริ่มสะสมความทรงจำของลูกไว้ หลังจากนั้นลูกแค่เปิดหนังสือออก ลูกก็จะกลับไปยังที่ที่อ่านหนังสือเล่มนั้นเป็นครั้งแรก...”

โม : 21

นอกจากนี้การที่มีหนังสือติดตัวไปด้วยตลอดเวลาเดินทาง ทำให้เธอรู้สึกเหมือนอยู่บ้าน เพราะหนังสือเป็นเพื่อนที่ไม่เคยเฉย เป็นเพื่อนที่ฉลาด เข้มแข็ง กล้าหาญ และเปี่ยมประสบการณ์

หนังสือคอยปลอบใจให้คลายเศร้า และแก้เบื่าระหว่างรอโมทำงาน หนังสือเล่มที่ซ่อนไว้ใต้สุดของกล่องเป็นหนังสือที่เมื่อกี่ว่าตัวเอง โดยมีโมคอยเขียนคำบรรยาย ช่วยเข้าเล่มด้วยกระดาษสีสดฉาด และทำตราประทับประจำตัวของเมื่อกี่ให้ด้วย แต่สิ่งเดียวที่เขาไม่เคยทำให้เธอเลยคือการอ่านหนังสือให้ฟัง

โมนำหนังสือปกหุ้มด้วยผ้าลินินสีเขียวอ่อนดูไม่น่าสนใจติดตัวไปด้วย พวกเขาเดินทางไปถึงบ้านของ เอลินอร์ ญาติคนหนึ่งของครอบครัว บ้านอันใหญ่โตของป่าเอลินอร์เต็มไปด้วยหนังสือในทุกๆ ห้องและยังมีห้องหนังสือหายากที่นำต้นตำหรับใครก็ตามที่ได้มาเห็น ภายในบ้านได้ทำการขยายห้องสมุดจนยึดพื้นที่ห้องพักแขกไปหมด ตามห้องโถงและทางเดินเรียงรายไปด้วยชั้นหนังสือในห้องสมุดใหญ่ก็เต็มไปด้วยตู้กระจกสำหรับหนังสือเก่าและหนังสือที่เปิดค้างไว้ลามด้วยโซ่ทองเหลือง บ่งบอกถึงความโบราณและล้ำค่าของหนังสือแต่ละเล่มที่เธอมีไว้ในครอบครอง จนเมื่อกี่อดใจไม่ได้ที่จะจ้องดูภาพวาดในหนังสืออย่างใกล้ชิด แต่ก่อนที่โมจะเริ่มทำงานเขาได้นำหนังสือเล่มหนึ่งออกมาฝากให้ป่าเอลินอร์ช่วยเก็บไว้ เหตุการณ์นี้โมตั้งใจทำอย่างเป็นความลับแต่เมื่อกี่บังเอิญมาเห็นเข้าเธอขอร้องที่จะดูหนังสือเล่มนั้นให้เห็นกับตาปกของหนังสือเป็นสีเขียวเงิน เมื่อกี่พลิกเปิดดูแต่ก็ไปสะดุดตากับภาพประกอบของสัตว์ที่มีหางเป็นพวงตัวหนึ่ง แต่ยังไม่ทันได้อ่านหนังสือก็ถูกเก็บกลับไป

หัวใจน้ำหมึก คือหนังสือเก่าคร่ำคร่าปกสีเขียวอ่อนที่ไม่พกติดตัวเสมอ เขาเคยอ่านหนังสือเล่มนี้ให้เมื่อกี่และ เรซ่า ภรรยาของเขาฟังในวันเกิดครบ 3 ขวบของเมื่อกี่ แต่เหตุการณ์ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้นเมื่อการอ่านของเขาตึงเอา *คาปริคอร์นกับบาสต้า* ตัวละครผู้ชั่วร้ายกับสมุนมือมืด และนิ้วฝุ่นนักเล่นกลไฟ ซึ่งตัวละครจากในเรื่องออกมา ส่วนภรรยาของเขาหายตัวไป เขาลองอ่านอีกจนเสียงแหบแห้ง เพื่อแก้ไขความผิดพลาดที่เกิดขึ้นแต่ก็ไม่เป็นผล มีคนหายตัวเข้าไปในหนังสือมากเกินไปจนในที่สุดเขาก็ยอมแพ้

“คำวั้นนั้นเธอเลือกหัวใจน้ำหมึกออกมา เธอชอบเรื่องผจญภัย เรื่องที่เต็มไปด้วยความรุ่งเรืองและความทุกข์ยาก เธอจำชื่ออัครวันใต้เงาของกษัตริย์อาเธอร์ได้ทุกคน เธอรู้ทุกอย่างเรื่องโบวล์ฟีและเกรนเดล รวมถึงเรื่องเทพเจ้าเก่าแก่และเรื่องวีรบุรุษที่ไม่เก่าเท่าไรด้วย เรื่องโจรสลัดเธอก็ชอบเหมือนกัน แต่หนังสือที่เธอชอบที่สุดคือน้อยต้องมีอัครวันสักคน มังกรสักตัว หรือภูตก็ได้ เธอเข้าข้างมังกรเป็นประจำ ดูเหมือนเรื่องหัวใจน้ำหมึกจะไม่มีมังกรสักตัว แต่ก็เต็มไปด้วยความรุ่งเรืองและความทุกข์ยากและมีภูตกับก๊อบลินตั้งเยอะ”

เมื่อโมถูกสมุนของคาปริคอร์นจับตัวไปสาวน้อยตัดสินใจออกเดินทางตามหาพ่อ แต่กลับได้พบความจริงว่าหนังสือ *หัวใจน้ำหมึก* ยังคงอยู่ที่บ้านหลังนี้ เพราะเอลินอร์นึกอยากอ่านขึ้นมาเลยสลับเอาหนังสือเล่มอื่นไปไว้แทนที่เล่มจริง นิ้วฝุ่นซึ่งมีโอกาสเข้าไปใกล้หัวใจน้ำหมึกเป็นครั้งแรกในรอบหลายปี ได้ลองเปิดอ่านไปเรื่อยๆ แต่ก็ต้องหยุดอยู่แค่กลางเล่มเท่านั้นเพราะไม่กล้าพอที่จะรับรู้ตอนจบของตัวเอง แต่เขาก็ยังหวังเสมอว่าสักวันหนึ่งจะได้กลับเข้าไปอยู่ในโลกที่จากมา

ณ หมู่บ้านของคาปริคอร์น เม็กก็ได้เจอโมอีกครั้งในกรุงที่คุมขัง เขาจึงเล่าถึงความจริงในอดีตที่ปกปิดไว้ตลอดมา นั่นคือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตอนเม็กก็อายุเพียง 3 ขวบ ตอนที่แม่ของเม็กก็ยังคงอยู่ด้วยกัน หญิงสาวขอให้เขาอ่านหัวใจน้ำหมึกให้เธอและลูกน้อยฟัง เมื่ออ่านไปเรื่อยๆ โดยไม่ทันคาดคิดตัวละครในหนังสือทั้งนิ้วฝุ่น บาสต้า และคาปริคอร์นต่างปรากฏตัวขึ้นมาอยู่ในห้องนั่งเล่น ในขณะเดียวกันกับที่แม่ของเม็กก็หายตัวไป โมอ่านหนังสือจนเสียงแหบแห้งหวังจะได้ภรรยากลับมา แต่เธอก็ไม่ปรากฏตัวอีกเลยกลับมีเพียงของสิ่งอื่นจากโลกนิยายมาแทนที่

นิ้วฝุ่นยังคงวนเวียนขอร้องให้โมอ่านหัวใจน้ำหมึกอีกรอบ เพื่อพาเขากลับไปสู่โลกในหน้ากระดาษซึ่งโมเคยลองแล้ว แต่ก็ไม่สำเร็จเขาตัดสินใจออกเดินทาง เพราะไม่ต้องการให้จอมวายร้ายจากหนังสือมายุ่งเกี่ยวกับเม็กก็ ส่วนตัวเองก็เลิกอ่านหนังสือออกเสียงอีกนับแต่นั้นเป็นต้นมา

คาปริคอร์นสั่งให้เอาหัวใจน้ำหมึกที่รวบรวมมาทั้งหมดเผาทิ้งต่อหน้าต่อตาของนิ้วฝุ่น และยังคงบังคับให้โมอ่านเอาสมบัติออกมาจาก *เกาะมหาสมบัติ (Treasure Island)* โดย โรเบิร์ต หลุยส์ สตีเวนสัน และ *พันหนึ่งราตรี (The Arabian Nights)* เรื่องแรกโมสามารถเรียกทรัพย์สมบัติออกมาได้ตามคาด แต่เรื่องที่สองกลับมีเด็กชายชาวอาหรับอายุพอๆ กับเม็กก็ปรากฏตัวออกมาแทนที่ลูกสมุนคนหนึ่งของคาปริคอร์นซึ่งหายตัวไป คาปริคอร์นจึงสั่งให้หยุดการอ่านไว้แต่เพียงเท่านั้น นิ้วฝุ่นซึ่งถูกคาปริคอร์นหักหลังจึงกลายเป็นผู้ช่วยให้ทั้งหมดหนีออกมา เอลินอร์ตัดสินใจกลับบ้านก่อนจากกันเธอได้มอบหนังสือบทกวีให้กับเม็กก็ เม็กก็ซึ่งมีความปรารถนาที่จะทำให้ทุกอย่างมีชีวิตขึ้นมาได้อย่างโมจึงเพียงอ่าน โดยหวังว่าจะเกิดปาฏิหาริย์ขึ้น

ในระหว่างที่เธอสับสนและขวัญเสียจากการถูกจับตัวมาคุมขังไว้ในหมู่บ้านของคาปริคอร์นอีกครั้ง เม็กก็เกิดความกลัวและรู้สึกโดดเดี่ยวเป็นอย่างมากในสถานการณ์เช่นนี้ เธอจึงหาหนังสือมาอ่านเพื่อปลอบใจตัวเอง โดยเลือกจากเรื่องที่มีคือ *อเล็กซานเดอร์มหาราช (Alexander the Great)*, *ดิโอดิสซีย์ (The Odyssey)* และ *ปีเตอร์ แพน (Peter Pan)* เม็กก็จึงเลือกปีเตอร์แพนมาอ่านแล้วออกเสียงเพียงเบาๆ ตามไปด้วย

“ได้โปรดเถอะ ช่วยพาฉันออกไปจากที่นี่ที่สักชั่วโมงหรือสองชั่วโมงก็ได้ ช่วยพาฉันไปไกลๆ ด้วยเถอะ”

เม็กกี้ : 343

ครั้งนี้เมื่อเธอลงมืออ่านเม็กกี้ก็ได้เรียกทิงเกอร์เบลออกมาโดยบังเอิญ เมื่อคาปริคอร์นรู้ว่าเธอเป็นวาจาสิทธิ์อีกคนจึงทดสอบให้เธออ่านเอาสิ่งของออกมาจากหนังสือ *ตุ๊กตาทหารดีบุกผู้กล้า (The Steadfast Tin Soldier)* ของ ฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์เซน เมื่อเห็นว่าเม็กกี้เป็นวาจาสิทธิ์จริง เขาก็บังคับให้เม็กกี้อ่านเอาเงาพระสมุนที่ร้ายกาจที่สุดของเขาออกมา

ในขณะนั้น *เฟโนกลิโอ* นักเขียนชาวผู้เขียนหัวใจน้ำหมึก ซึ่งถูกจับตัวมาพร้อมกับเม็กกี้ก็เริ่มลงมือเขียนตอนจบของเรื่องหัวใจน้ำหมึกใหม่ เม็กกี้ซ่อนกระดาษแผ่นนั้นไว้ในแขนเสื้อ บนแท่นพิธิเม็กกี้พร้อมแล้วที่จะเผชิญหน้ากับเงา เธอเริ่มอ่านตามตัวอักษรในหนังสือไปเรื่อยๆ จนเงาปรากฏร่างออกมาแล้วเธอก็เปลี่ยนไปอ่านจากกระดาษที่นักเขียนมอบให้แทน โดยเปลี่ยนเงาให้เชื่อฟังเธอเมื่อถึงตอนจบที่ให้เงาปลิดชีพคาปริคอร์นและรับเอาลูกสมุนทั้งหมดของเขาไป แต่เม็กกี้ก็ไม่แข็งพอที่จะสังหารใครซึ่งเป็นเวลาเดียวกันกับที่พ่อของเธอมารับช่วงอ่านต่อได้ทันพอดี

คาปริคอร์นตายส่วนสมุนร้ายก็สลายตัวไป หลังจากนั้นเม็กกี้จึงอ่านให้เงานั้นแตกกระจายออกไปแล้วนำชาวบ้านผู้บริสุทธิ์ที่เป็นเหยื่อของคาปริคอร์นกลับคืนมาแทน หมู่บ้านจึงถูกเติมเต็มด้วยบรรดาญาติ ก๊อบลิน และสิ่งมีชีวิตในหนังสือ ทั้งหมดตัดสินใจอาศัยอยู่ที่บ้านของเอลินอร์ เธอเริ่มเขียนบันทึกความทรงจำ เอลินอร์และดาร์ริอุสช่วยกันหาหนังสือใหม่มาเติมเต็มแทนเล่มเก่าๆ ที่ถูกสมุนของคาปริคอร์นเผาทิ้งและทำลายไป โดยมีโมคอยช่วยซ่อมแซมเล่มเก่าที่ยังมีสภาพพอใช้ได้อยู่ ส่วนเม็กกี้วางแผนที่จะสร้างสรรค์เวทมนตร์อีกชนิดหนึ่งขึ้นมา นั่นก็คือลงมือเขียนเรื่องแต่งสักเรื่องหนึ่ง

ภาพยนตร์ “เปิดตำนานอิงค์ฮาร์ท มหัศจรรย์ทะเลโลก”

หัวใจน้ำหมึก (Inkheart) โดย เฟโนกลิโอ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับดินแดนมหัศจรรย์อันประกอบไปด้วยเหล่าภูติ คนแคระ ก๊อบลิน ยักษ์ตีนโต ต้นไม้กระซิบกระซาบ สระน้ำพึมพำ ถนนโคลน เจ้าชาย ขาวนา และคนที่มีความใจมืดดำด้วยความชั่วร้ายราวกับน้ำหมึกอย่างคาปริคอร์น

เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นใน “เปิดตำนานอิงค์ฮาร์ท มหัศจรรย์ทะเลโลก” มาจากการเป็นนักเล่านิทานที่มีพรสวรรค์ของ *โม* ที่สามารถอ่านเอาสิ่งต่างๆ ออกมาจากหนังสือได้ ในช่วงแรกที่เขายังไม่รู้ตัวว่าเป็นลึนเงินนั้น *โม* ได้นั่งเล่านิทาน *หนูน้อยหมวกแดง* โดย ฟีน้องตระกูลกริมม์ ให้ภรรยาและลูก

สาวฟัง ทันใดนั้นได้มีผ้าคลุมสีแดงปลิวลงมาตกอยู่ที่รั้วบ้าน ผ่านไปไม่นานก็เกิดเหตุไม่คาดคิดขึ้น เมื่อเขาอ่านเอา *คาปริคอร์น บาสต้า* และ *ดัสท์ฟิงเกอร์* ตัวละคร 3 ตัวออกมาจากเรื่อง *Inkheart* ในขณะที่ภรรยาของเขาหายตัวไป

รูปที่ 4.18 โมอ่านหนังสือจนหมดเล่มให้เรซาฟัง

นับแต่นั้นมาโมก็ออกเดินทางตามหา *Inkheart* เพื่อหาทางดึงเรซา กลับคืนมา พร้อมกับหลบหนีบรรดา “คน” ที่หลุดออกมาจากในหนังสือ และไม่ยอมเล่นนิทานใดๆ ให้ *เม็กกี้* ลูกสาวของเขาได้ฟังอีก แต่ด้วยความที่เขามีอาชีพเป็นหมอนหนังสือ จึงเปิดโอกาสให้เม็กกี้ได้คลุกคลีอยู่กับหนังสือมาตั้งแต่เด็ก เธอรักในตัวอักษรและกลืนกระดากและคิดว่าสักวันจะเป็นนักเขียนให้ได้ โดยมีโมคอยบอกคอยเตือนอย่างหวาดๆ ว่า “คำที่ถูกเขียนคือสิ่งที่มีอำนาจ”

ในระหว่างที่หนีจากเงาของอดีตโมก็พาเม็กกี้ไปหา *เอลินอร์* คุณยายใหญ่ของเม็กกี้ บ้านหลังใหญ่โตของเอลินอร์ตั้งอยู่ติดทะเล ภายในห้องสมุดเต็มไปด้วยหนังสือหายากและเปียกไปด้วยคุณค่าทางจิตใจ เธอพูดถึง *เรซา* หลานสาวหรือแม่ของเม็กกี้ด้วยความคิดถึง ก่อนจะมอบ *พ่อมดมหัศจรรย์แห่งออส (The Wonderful Wizard of Oz)* โดย แอล แฟรงก์ โบม หนังสือที่ครั้งหนึ่งหลานสาวที่หายตัวไปอย่างไร้ร่องรอยของเธอชอบอ่านให้เม็กกี้ เมื่อเธอหายตัวไปเอลินอร์ซึ่งเป็นคนเก็บเอาไว้จึงได้ส่งต่อความทรงจำดีๆ ถึงหลานสาวผ่านหนังสือไปให้กับเม็กกี้ เด็กหญิงอ่านจนลืมเวลาพอรู้ตัวอีกทีฟ้าข้างนอกก็มืดครึ้มและมีสายฝนโปรยปราย

ณ หมู่บ้านของคาปริคอร์น โม เม็กกี้ และเอลินอร์ถูกจับขังร่วมกับบรรดาสัตว์ประหลาดที่หลุดออกมาจากหนังสือ โมจึงเล่าความจริงให้ทั้งสองคนฟังว่าตัวเองเป็นผู้มีความสามารถพิเศษในการอ่านเอาสิ่งต่างๆ ออกมาจากหนังสือหรือที่เรียกว่า “ลีนเงิน” ครั้งหนึ่งเขาได้อ่าน *Inkheart* แล้วทำให้ตัวละครในหนังสือคือคาปริคอร์น บาสต้า สมุนของจ้าวปีศาจ และดัสท์ฟิงเกอร์ นักเล่นกลไฟหลุด

ออกมา ส่วนเธอก็หายเข้าไปแทน ความจริงแล้วคาปริคอร์นมีนักอ่านที่มีพรสวรรค์เหมือนกับโมอยู่กับตัวชายคนนั้นชื่อ *ดาร์ริอุส* แต่ดาร์ริอุสมักพูดตะกุกตะกัก ทำให้สิ่งที่เรียกออกมาไม่ได้ตั้งใจคาปริคอร์นอย่างตัวละครราพันเซล จากเรื่อง *ราพันเซล (Rapunzel)* โดย พี่น้องตระกูลกริมม์ ก็กลายเป็นหญิงสาวผมยุ่งเหยียดพันกันและมีตัวอักษรพาดผ่านบนใบหน้า โมจึงถูกจับตัวมาแล้วบังคับให้อ่าน *พันหนึ่งราตรี (The Arabian Nights)* เพื่อเอาสมบัติออกมา

พายุในหน้า 14 ของพอมดมหัสจรรย์แห่งออส ได้ช่วยให้พวกเขาหลบหนีออกจากหมู่บ้านของคาปริคอร์นได้สำเร็จ ที่สำคัญคือพอมดมหัสจรรย์แห่งออสทำให้เม็กก็ค้นพบว่าตัวเองมีพรสวรรค์ในการอ่านเหมือนกับพ่อของเธอ จากการที่เธอได้ยินเสียงตัวละครในหนังสือพูดคุยกัน เธอจึงลองอ่านออกเสียง ปรากฏว่า *ไตไต* สุนัขสีดำของโดโรธีหลุดออกมา ในขณะที่เดียวกันกับที่บาสต้าและสมุนอีกคนเดินทางมาพบและล่วงรู้ความลับว่าเม็กก็มีพรสวรรค์เหมือนกันกับโมจึงจับตัวเม็กก็และนักเขียนชรา กลับไปยังหมู่บ้าน พร้อมกับทดสอบให้เม็กก็ลองอ่าน *การผจญภัยของฮัคเคิลเบอรี่ ฟินน์ (The Adventures of Huckleberry Finn)* โดย มาร์ก ทเวน เพื่อเรียกบางสิ่งบางอย่างออกมาทางด้านเอลินอร์ที่เกิดเปลี่ยนใจไม่กลับบ้านได้ย้อนกลับมาหา แต่ไม่เจอเฟโนกลิโอแต่กลับพบพอมดมหัสจรรย์แห่งออสถูกวางทิ้งไว้ จึงรู้ว่าหลานสาวต้องถูกพวกของคาปริคอร์นจับตัวไปอีกเป็นแน่

รูปที่ 4.19 เอลินอร์ให้พอมดมหัสจรรย์แห่งออส

รูปที่ 4.20 โมอ่านเอาพายุออกมาจากหนังสือ

รูปที่ 4.21 เอลินอร์พบหนังสือถูกวางทิ้งไว้

รูปที่ 4.22 เม็กก็ลองอ่านออกเสียงทำให้โตโต้หลุดออกมา

โตโต้มีส่วนช่วยคาบเอาตอนจบใหม่ที่เพโนกลิโอเพิ่งเขียนเสร็จไปให้เม็กก็บนแทนพีธี เนื่องจากเธอถูกคาปริคอร์นบังคับให้อ่านเอาเงาภรรยาออกมา แต่ในตอนจบเธอได้แก้ไขเสียใหม่ด้วยการเขียนเรื่องราวใส่ลงบนแขนของตัวเอง แล้วอ่านให้คาปริคอร์นสลายกลายเป็นธุลีไปพร้อมกับสมุนทั้งหลาย ส่วนเงาภรรยาที่สลายตัวจนสิ้นตัวตนไป และยังอ่านให้เพโนกลิโอเข้าไปอยู่ในหนังสือตามที่เขาหวังไว้ ด้านโมก็ได้ทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับดัสท์ฟิงเกอร์ด้วยการอ่านเขากลับเข้าไปในโลกของ Inkheart

บทบาทของวรรณกรรมที่วิเคราะห์ผ่านพัฒนาการของตัวละครและเรื่องราวในหัวใจน้ำหมึกคือ เม็กก็ที่ใช้จินตนาการในโลกของวรรณกรรม ในขณะที่ในความเป็นจริงแล้วเธอไม่สามารถใช้ได้อย่างเต็มที่ ทั้งในนวนิยายและภาพยนตร์เม็กก็และโมพ่อของเธอมิชีวิตผูกพันอยู่กับหนังสือ ทำให้เม็กก็ก็เป็นเด็กรักการอ่านแต่เธอก็ยังมีความฝันอีกอย่างหนึ่งด้วย นั่นคือการเป็นนักเขียน การผจญภัยที่ดำเนินมาตลอดทั้งเล่มทำให้เม็กก็สัมผัสประสบการณ์มากมายพอและตัดสินใจจะลงมือเขียนในท้ายที่สุด

ตารางที่ 4.6 แสดงบทบาทของวรรณกรรมในหัวใจน้ำหมึก (Inkheart)

บทบาทของวรรณกรรม	นวนิยาย	ภาพยนตร์
<p>พัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อกีส์สืบทอดนิยายรักการอ่านมาจากโม พ่อของเธอซึ่งเป็นหมอหนังสือ ทั้งสองคนมักนั่งอ่านหนังสือจนลืมเวลาอยู่บ่อยๆ - เธอมีกล่องสมบัติของตัวเองเอาไว้ใส่หนังสือเล่มโปรดเวลาต้องเดินทาง เพราะหนังสือทำให้เธอรู้สึกเหมือนอยู่บ้าน อีกทั้งคอยปลอบใจให้คลายเศร้า และแก้เบื่อระหว่างรอพ่อของเธอทำงาน - โมนำหนังสือปกหุ้มด้วยผ้าลินินสีเขียวอ่อนดูไม่น่าสนใจติดตัวไปด้วย พวกเขาออกเดินทางไปยังบ้านของเอลินอร์ญาติคนหนึ่ง โดยมีนิ้วผู้ชายหน้าบากตามมาขอร่วมทางในนาที่สุดท้าย - ภายในบ้านของเอลินอร์ตามห้องโถงและทางเดินเรียงรายไปด้วยชั้นหนังสือในห้องสมุดใหญ่เต็มไปด้วยตุ๊กระจกสำหรับหนังสือเก่าและหนังสือที่เปิดค้างไว้ล้ามด้วยไซ่ทองเหลือง - โม่ฝาก <i>หัวใจน้ำหมึก</i> หนังสือปกเขียวเล่มนั้นให้เอลินอร์ช่วยเก็บรวมไว้กับหนังสือเล่มอื่น ราวกับกำลังแอบซ่อนให้พ้นจากสายตาของใครบางคน - เขาเคยอ่านหัวใจน้ำหมึกให้เมื่อกีส์และเรซ่า ภรรยาของเขาฟังเมื่อ 9 ปีก่อน แต่เหตุการณ์ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้นเมื่อเขาตั้งเอาคาปริคอร์น บาสต้า และนิ้วผู้ ตัวละครจากในเรื่องออกมา ส่วนภรรยาของเขาหายตัวไป - โม่ถูกลูกน้องของคาปริคอร์นจับตัวไปพร้อมหยิบหนังสือไปผิเดเล่ม โม่ถูกคา 	<ul style="list-style-type: none"> - นิยายเรื่อง Inkheart เป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องราวการผจญภัยในภาพยนตร์ หลังจากโมอ่านเอาตัวละครในเรื่องออกมา ส่วนภรรยาของเขากลับหายเข้าไปแทน - โม่พาเมื่อกีส์ออกเดินทางตามนวนิยายเรื่องนั้นอยู่หลายปี ระหว่างนั้นเขาก็กลัวที่จะอ่านออกเสียง นั่นทำให้เขาไม่เคยเล่านิทานให้เมื่อกีส์ได้ฟังอีกเลย - ดันด์สท์ฟิงเกอร์ซึ่งเป็นตัวละครที่ถูกโมอ่านออกมาโดยบังเอิญ ก็พยายามทำทุกทางเพื่อให้ตัวเองได้กลับไปที่หอคอบครัวซึ่งอยู่ในโลกน้ำหมึกนั้นอีกครั้ง - เอลินอร์ที่มีศักดิ์เป็นคุณยายใหญ่ของเมื่อกีส์ได้มอบ พ่อมดมหัศจรรย์แห่งออซเพื่อส่งต่อความทรงจำดีๆ ที่มีต่อเรซ่าหลานสาวหรือแม่ของเมื่อกีส์ให้กับเธอ - เมื่อกีส์ซึ่งมีโอกาสได้คลุกคลีอยู่กับหนังสือ เพราะอาชีพหมอหนังสือของพ่อ ทำให้เธอรักและผูกพันกับบรรดาดาวอักษร โดยมีความฝันที่จะเป็นนักเขียน - พวกเขาของคาปริคอร์นจอมวายร้ายจากนวนิยายตามหาโมจนเจอ จากความช่วยเหลือของดันด์สท์ฟิงเกอร์ พวกเขายึด Inkheart ที่โมเพิ่งหาพบไป แล้วเผานหนังสือเล่มอื่นๆ ภายในบ้านของเอลินอร์รวมถึงพ่อมดมหัศจรรย์แห่งออซก่อนจะควบคุมตัวทั้งหมดไปหาคาปริคอร์น - ดันด์สท์ฟิงเกอร์ช่วยเมื่อกีส์หยิบหนังสือซึ่ง

	<p>ปรีคอรัน บังคับให้อ่านเกาะมหาสมบัติ และพันหนึ่งราตรี เขาสามารถเรียก สมบัติออกมาได้มากมายรวมถึงเด็ก หนุม่อีกคนหนึ่งด้วย</p> <p>- นิวฟูนซึ่งรู้สึกแปลกแยกกับโลกใบนี้ ทำให้เขาหวงหาและต้องการกลับไป ยังโลกของตัวเองเขาจึงร่วมมือกับคา ปรีคอรันในการบอกเบาะแสของโม และนำหัวใจน้ำหมึกเล่มจริงกลับมาให้ พร้อมเม็กก็และเอลินอร์ แต่เมื่อพบว่า ตัวเองถูกคาปรีคอรันทรยศ เขาจึง ช่วยเหลือทุกคนออกมาจากหมู่บ้าน</p> <p>- พวกเขาได้พบกับเฟโนกลีโอคนเขียน หัวใจน้ำหมึก ก่อนที่เฟโนกลีโอและ เม็กก็จะถูกสมุนของคาปรีคอรันจับตัว ไปอีกครั้ง</p> <p>- ระหว่างที่เม็กก็ถูกจับขังไว้ เธอหนีปีเตอร์แพนขึ้นมาอ่านและเรียกทิงเคอร์เบลออกมาได้โดยบังเอิญ เมื่อคาปรีคอรันรู้ว่าเธอเป็นวาจาสิทธิ์อีกคน เขา จึงบังคับให้เม็กก็อ่านเอาเงามรณะสมุนที่ร้ายกาจที่สุดของเขาออกมา</p> <p>- เฟโนกลีโอลงมือเขียนตอนจบของ เรื่องนี้ใหม่ แล้วเม็กก็จึงซ่อนกระดาษ แผ่นนั้นไว้ในแขนเสื้อ เธอลงมืออ่าน บนแท่นพิธีและด้วยความช่วยเหลือ ของโม ทำให้คาปรีคอรันตายส่วนสมุน ร้ายก็สลายตัวไป และฟื้นคืนชีวิตให้ผู้ บริสุทธิ์ที่ถูกทำร้าย</p> <p>- เม็กก็วางแผนที่จะสร้างสรรค์เวท มนตร์อีกชนิดหนึ่งขึ้นมา นั่นก็คือลงมือ เขียนเรื่องแต่งสักเรื่องหนึ่ง</p>	<p>เปรียบเสมือนของดูต่างหน้าของแม่เธอ ขึ้นมาจากกองไฟ แต่เด็กสาวปฏิเสธที่ จะรับความช่วยเหลือจากคนใจร้าย</p> <p>- โมถูกคาปรีคอรันบังคับให้อ่านเอา สมบัติออกมาจากพันหนึ่งราตรี เหยียด ทองมากมายร่วงหล่นสู่พื้น รวมถึงเด็ก หนุม่อปรีคอรันคนหนึ่ง</p> <p>- หนังสือพ่อมดมหัศจรรย์แห่งออซ ซึ่งดัสท์ฟิงเกอร์เก็บไว้ ได้ถูกนำออกมา ใช้ในการช่วยเหลือทั้งหมดให้หลบหนี ออกจากหมู่บ้านของคาปรีคอรัน รวมถึงทำให้เม็กก็ได้อ่านพบว่าตัวเอง เป็น “ลันเงิน” จากการอ่านเอาโตโต้ สุนัขของโดโรธีออกมา และหนังสือเล่ม นี้ยังเป็นเบาะแสให้เอลินอร์ได้รู้ว่าเม็กก็ ถูกพวกคาปรีคอรันจับตัวไปอีกครั้ง</p> <p>- บนแท่นพิธี ณ หมู่บ้านของคาปรีคอรัน เม็กก็ที่ถูกบังคับให้อ่านเอาเงามรณะออกมาได้ลงมือเขียนและ เปลี่ยนแปลงตอนจบของเรื่องใหม่ เธอ ลงโทษคนชั่วให้สูญสลายไปและนำ ครอบครัวยุติกลับมาอยู่พร้อมหน้า</p> <p>- ในตอนจบโมทำตามสัญญาที่ให้ไว้ กับดัสท์ฟิงเกอร์ด้วยการอ่านเขากลับ เข้าไปสู่โลกที่จากมา</p>
--	---	--

4.1.7 จอมโจรหนังสือ (The Book Thief)

เรื่องย่อ

ในช่วงที่สงครามโลกครั้งที่ 2 กำลังระอุ เด็กชายและเด็กหญิงต้องพลัดพรากจากครอบครัว เพื่อเดินทางไปหาแหล่งพักพิงที่ปลอดภัย รวมถึง ลีเซล เมมิงเกอร์ เด็กหญิงตัวน้อยที่ได้เข้ามาอยู่ในการอุปถัมภ์ของครอบครัวฮูเบอร์มานซึ่งอาศัยอยู่บนถนนเก่าโทรมแถบชานเมืองมิวนิก ลีเซลสนิทกับพ่ออุปถัมภ์อย่างรวดเร็ว เธอเริ่มอ่านหนังสือด้วยความช่วยเหลือของชายคนนี้ ผู้มีอาชีพรับทาสีและเล่นทึบเพลงเป็นงานอดิเรก ลีเซลมีความสุขกับการอยู่ในโลกแห่งหนังสือ ดินแดนแห่งจินตนาการ เธอได้หนังสือเล่มแรกมาไว้ในครอบครองจากความบังเอิญ จากนั้นจึงเริ่มด้วยการฉวยจากที่ต่างๆ โดยเฉพาะจากห้องสมุดบ้านนายกเทศมนตรี ทำให้เธอได้รับสมญานามจากเพื่อนๆ ว่า จอมโจรหนังสือ

นวนิยาย “จอมโจรหนังสือ”

ในระหว่างพิธีฝังศพน้องชายที่ต้องมาป่วยตายระหว่างการเดินทางไปหาครอบครัวอุปถัมภ์ พลันสายตาของ ลีเซล เมมิงเกอร์ ก็ไปสะดุดเข้ากับหนังสือปกดำที่โผล่ออกมาจากกองหิมะ เธอตัดสินใจเก็บมันไว้เองโดยไม่บอกใคร

ลีเซลที่นับถือนิยายลูเธอรัน ต้องเข้าเรียนในโรงเรียนที่เป็นคาทอลิก พวกเขายังพบว่าเธออ่านไม่ออกเขียนไม่ได้อีกด้วย ในวัย 9 ขวบลีเซลจึงถูกส่งไปเรียนกับเด็กอนุบาลที่เพิ่งหัดเรียนพยัญชนะ ลีเซลมักฝันร้ายจนฉีรตที่นอน ฮันส์ ฮูเบอร์มาน พ่ออุปถัมภ์จึงเข้ามาช่วยดูแลเขาช่วยจัดการกับเตียงที่เปียก จึงพบกับหนังสือปกดำที่ลีเซลซ่อนไว้ใต้พูกหน้าปกเขียนว่า *ตัวรลับเหว่อ* คู่มือ 12 ขั้นตอนในการฉาบปกกิจอย่างประสบความสำเร็จ พิมพ์โดย สมาคมฉาบปกกิจบาเยิร์น เขาถามลีเซลว่าอยากอ่านหนังสือเล่มนี้ไหม เมื่อแม่หนูตอบรับนั้นจึงเป็นคืนแรกของชั้นเรียนเที่ยงคืนที่ปาปามาช่วยเด็กหญิงให้อ่านเขียนด้วยการอ่านออกเสียงพร้อมวาดรูปประกอบให้ดู จากนั้นจึงเกิดการสอนพิเศษขึ้นโดยปาป ฮันส์ ห้องเรียนเที่ยงคืนเริ่มขึ้นราวๆ ตีสองหรือกว่านั้น แม้ว่าเขาเองก็อ่านได้ไม่คล่องนักก็ตาม ฮันส์ก็พยายามสอนให้ลีเซลอ่านออกเสียงพยัญชนะไปพร้อมกับวาดภาพประกอบให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ห้องใต้ดินถูกจำลองเป็นห้องเรียนโดยมีกำแพงด้านหนึ่งเป็นกระดานสำหรับเขียนอ่าน

อย่างไรก็ตามเมื่อมีการทดสอบการอ่านเลื่อนชั้นของลีเซล เธอก็ยังอ่านไม่คล่องอยู่ดี เมื่อมีการทดสอบการอ่านในห้องเรียนเธอจึงอ่านไม่ได้จนถูกเพื่อนล้อแม่หนูทนไม่ได้เมื่อถูกล้อหนักๆ เข้าจนมีเรื่องชกต่อยกับเด็กผู้ชายในห้อง เธอถูกลงโทษแต่ก็ไม่เจ็บเท่าความอับอายที่อ่านแบบผิดๆ ถูกๆ เธอจึงตั้งใจพัฒนาการอ่านเขียนให้ดีขึ้น ในช่วงเทศกาลคริสต์มาสแม้ว่าครอบครัวฮูเบอร์มานจะยากจน

แต่ลิเซลก็ได้หนังสือเล่มเล็กๆ 2 เล่มเป็นของขวัญ คือ *เฟาสต์ เจ้าตูป* โดย มัตเธอุส อ็อตเทิลเบิร์ก เรื่องราวของสุนัขพันธุ์เยอรมันเชพเพิร์ด ที่มีภาพประกอบเป็นภาพการ์ตูนของสุนัขน้ำลายไหลย่อยพูดได้ และ *ประกายดาว* โดย อินกริด ธิบพินสไตน์

การอ่านหนังสือทั้งสองเล่มนั้นซ้ำหลายๆ รอบทำให้การอ่านของเธอคล่องแคล่วขึ้นตามลำดับ ในคาบเรียนหนึ่งครูให้เด็กๆ ฝึกเขียนจดหมายลิเซลตั้งใจแน่วแน่ว่าจะส่งจดหมายฉบับนั้นให้แม่แท้ๆ ของตัวเอง แต่จดหมายที่ส่งไปก็ไม่ได้รับการตอบกลับมาอีกเลย

วันเกิดของอิตเลอร์ในปี 1940 ผู้คนออกมาเฉลิมฉลองที่จัตุรัสพร้อมจุดไฟเผาวัสดุทุกอย่างเท่าที่รวบรวมได้ รวมทั้งบรรดาหนังสือและกระดาษ โดยที่ลิเซลไม่เห็นด้วยกับการกระทำเช่นนี้เลย

“แม่ในใจจะบอกว่าเป็นคืออาชญากรรม แต่หนังสือสามเล่มของเธอเป็นสิ่งมีค่าที่สุดที่เธอมี จึงรู้สึกเหมือนถูกบังคับให้มองดูพวกมันถูกไฟมอดไหม้... ลิเซลเริ่มคลายกังวลที่ต้องเสียหนังสือตอนมองลอดช่องว่างระหว่างผู้คนเห็นกองหนังสือที่ยังไม่เสียหาย พวกมันถูกตีแผ่ แกราดให้เปียก และถึงขั้นถูกถ่มน้ำลาย ทำให้นึกถึงเด็กที่ไม่มีใครรัก หงอยเหงา เศร้าสร้อย เดียวดาย สับสน ไร้กำลังต่อสู้ ไม่มีใครชอบ...”

น. 118

หลังงานเฉลิมฉลองเสร็จสิ้นขึ้นช้าๆ ลูกโกยออกจากจัตุรัส พอดีกับที่ลิเซลเหลือบไปเห็นหนังสืออีกเล่มที่ยังไม่มอดไหม้ไปกับกองเพลิง เธอจึงฉวยจังหวะที่คิดว่าไม่มีใครเห็นหยิบ *ยักษ์ใหญ่* หนังสือปกสีน้ำเงิน ที่บรรจุเรื่องราวของยิวคนหนึ่งที่มีมั่งคั่ง แต่เพื่อหนายการปล่อยชีวิตให้ผ่านไปวันๆ อย่างที่เขาพูดถึง มันคือการยักษ์ใหญ่ให้ปัญหา และความพอใจกับช่วงเวลาที่มีมนุษย์คนหนึ่งมีอยู่บนโลกนี้ออกมาจากกองถ่านในวันนั้นเอง หลังจากนั้นเธอได้ค้นพบว่าในบ้านของนายกเทศมนตรีมีห้องสมุด กำแพงแต่ละด้านเต็มไปด้วยชั้นวางหนังสือที่แน่นแต่เป็นระเบียบ

“เธอไล่มือไปตามชั้น ฟังเสียงนิ้วกระทบสันหนังสือแต่ละเล่ม เหมือนเสียงดนตรี หรือเสียงเท้าเคาะจังหวะ เธอใช้มือทั้งสองข้างเลื่อนมือเร็วขึ้น จากชั้นหนึ่งไปยังอีกชั้นจากนั้นก็หวาดเสียวเธอดังก้อง...มือเลื่อนไปข้างหน้าปล่อยให้คิ้วมือสัมผัสสันของแต่เล่ม รู้สึกเหมือนมีเวทมนตร์ เหมือนความงดงาม เหมือนแสงสะท้อนจากโคมระย้า หลายครั้งเธอแทบจะหยิบหนังสือออกจากชั้น แต่ไม่กล้าเพราะมันดูดีเกินไป”

น. 144

อิลซ่า เฮอร์มาน ภรรยาของนายกเทศมนตรี หญิงผู้ดูโศกเศร้าอยู่ตลอดเวลาเปิดประตูต้อนรับเธอให้เข้าไปสัมผัสกับห้องสมุดที่มีหนังสือเรียงรายเต็มผนังทุกๆ ด้าน หลังจากนั้นลิเซลแหวะเวียนมานั่งอ่านหนังสืออยู่เงียบๆ กับอิลซ่าเป็นประจำทุกครั้งที่ลิเซลมารับผ้าไปซักรีด

การปรากฏตัวของ แมกซ์ แวนเดนเบิร์ก หนุ่มชาวฮิวที่มากพร้อมกับชื่อ *ไมน์ คัมพ์ การต่อสู้ของข้าพเจ้า* โดย ฮิตเลอร์ อยู่ในมือ หนังสือที่เอาไว้อ่านเอกสารแนะนำตัวที่อ้างอิงได้ว่าเขาเป็นลูกชายของเพื่อนร่วมรบกับฮันส์ ฮูเบอร์มานในสมัยสงครามโลกครั้งแรก แมกซ์ได้มาขออาศัยหลบภัยอยู่กับครอบครัวฮูเบอร์มาน ทำให้ทุกคนต่างหวาดหวั่นในตอนแรกแต่ลิเซลก็ค่อยๆ ปรับตัวเข้ากับ ความลับนี้ได้เช่นเดียวกันกับปรับตัวเข้าหาแมกซ์ จนทั้งสองกลายเป็นเพื่อนกันเนื่องจากความเหมือนกันในหลายๆ ด้านเช่นทั้งคู่เป็นนักชกนักสู้เหมือนกันหรือตื่นขึ้นกลางดึกเพราะฝันร้ายที่ตามหลอกหลอนจากการสูญเสียผู้ที่เป็นที่รัก ทั้งสองมักนั่งอยู่ด้วยกันเงียบๆ โดยต่างคนต่างอ่านสิ่งที่ตัวเองสนใจ

เหตุจากเศรษฐกิจไม่ดีทำให้อิลซ่าจำเป็นต้องบอกยกเลิกบริการซักรีดจากบ้านของลิเซล แม้จะไม่มีธุระกับบ้านของนายกเทศมนตรีอีกต่อไป แต่ความรู้สึกอยากอ่านนั้นไม่มีวันเหือดหาย ลิเซลจึงปรึกษากับรูดีว่าควรจะไปโมยของกินที่บ้านของนายกเทศมนตรีเพราะเธอคุ่นเคยกับที่นั่นดีการลงมือครั้งนี้ประสบความสำเร็จสำหรับลิเซลเธอสามารถหยิบ *คนผิวปาก* เรื่องราวของฆาตกรต่อเนื่องที่ใช้มีดเป็นอาวุธสังหารมาไว้ในครอบครอง แต่ รูดี เพื่อนซี้ที่ช่วยดูต้นทางให้ก็ต้องทนหิวต่อไป เหตุการณ์ครั้งนี้รูดีจึงตั้งฉายาให้ลิเซลว่า *จอมโจรหนังสือ* ลิเซลอ่านคนผิวปากให้แมกซ์ที่นอนชมเพราะพิชใช้ฟังจนจบเล่ม ตามด้วย *แดร์ ทโรมเทรเกอร์ คนพกฝัน* เรื่องราวเกี่ยวกับเด็กกำพร้าที่ฝันอยากจะเป็นบาทหลวง หนังสืออีกเล่มที่ขโมยมาจากห้องสมุดบ้านนายกเทศมนตรี

ลิเซลยังขโมยหนังสือเล่มอื่นๆ มาจากบ้านหลังนั้นอีก ทั้ง *บทเพลงแห่งรัตติกาล* และ *พจนานุกรมดูเดินและสารานุกรมฉบับสมบูรณ์* โดยเล่มแรกลิเซลต้องออกแรงขโมย ส่วนเล่มที่สองเหมือนกับว่าอิลซ่าต้องการให้หยิบไปโดยเธอวางไว้ริมหน้าต่างให้สามารถหยิบไปได้ง่ายๆ

ในที่สุดสงครามก็ย่างกรายเข้ามาสู่เมืองโมลส์คิง ครอบครัวฮูเบอร์มานต้องรีบไปเข้าหลุมหลบภัยของเพื่อนบ้าน เพราะห้องใต้ดินของตนนั้นตื่นเกินไป ภายในหลุมหลบภัยของเพื่อนบ้านประกอบด้วยหลายครอบครัว มีเด็กๆ เกาะกุมอยู่กับพ่อแม่เพราะความหวาดกลัว เสียงระเบิดและแรงสั่นสะเทือนที่เริ่มขึ้นทำให้พวกแกร้องไห้เสียงดัง ลิเซลจึงหยิบคนผิวปากขึ้นมาอ่านดังๆ ให้ทุกคนได้ยิน เสียงที่เกิดขึ้นภายในหลุมหลบภัยจึงค่อยๆ เงียบลงเหลือไว้เพียงเสียงจากปากลิเซลและเสียงพลิกหน้ากระดาษ

นอกจากนี้ลีเซลยังอ่านหนังสือให้ยิวหนุ่มที่ครอบครัวฮูเบอร์มานแอบให้ที่หลบซ่อนฟังในยามที่เขาไม่สบายจนกระทั่งหายดีและเขาได้มอบหนังสือทำมือ 2 เล่ม ได้แก่ *คนค้ำหัว* ซึ่งบอกถึงที่มาของตัวเขาและความสำคัญของลีเซลที่มีต่อยิวคนหนึ่ง และ *คนเขยาคำ* สมุดรวบรวมความคิด จิปาถะสำหรับลีเซลให้กับเธอก่อนจากไป เธอยังทำหน้าที่อ่านหนังสือในหลุมหลบภัยให้ทุกคนในหลุมฟัง ส่วนในเวลาอื่นลีเซลก็มีโอกาสได้ไปอ่านหนังสือให้กับ *คุณนายโฮลซ์ฟเฟิล* ศัตรูคู่อาฆาตของนางโรซ่าฟังในตอนแรกเพื่อแลกกับเสบียงเล็กๆ น้อยๆ แต่ในเวลาต่อมาขึ้นเป็นไปเพื่อคลายความโศกเศร้าและความหดหู่ที่เกิดขึ้นให้เบาบางลง

ในระหว่างที่ลีเซลเพลิดเพลินอยู่กับการอ่าน แต่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับครอบครัววันเป็นผลมาจากสงคราม เธอจึงเกิดความสับสนกับสิ่งที่เกิดขึ้น ด้วยความสับสนโกรธแค้นกับความไม่เป็นจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งขัดกับความสุขที่เธอได้รับขณะอ่านหนังสือ ทำให้ลีเซลย้อนกลับมาที่บ้านของนายกเทศมนตรีอีกครั้ง เธอฉีกหนังสือเป็นแผ่นๆ เพื่อลองโทษความสุขของตัวเองและทิ้งจดหมายไว้ให้อิลซ่า เธอermanว่าจะไม่กลับมาที่ห้องสมุดนี้อีกต่อไป

“ภาพเหล่านั้นคือโลก ขยับเคี้ยวอยู่ในตัวเธอขณะนั่งอยู่กับหนังสือดีๆ ปกที่สวยงาม หวงดงาม มันเคี้ยวเคี้ยวอยู่ในตัวเธอขณะจ้องมองหน้ากระดาษที่เต็มไปด้วยกรอบ ตรงกลางเต็มไปด้วยข้อความและถ้อยคำ...อย่าทำให้ฉันมีความสุขนักเลย ได้โปรดอย่าเติมเต็มและทำให้ฉันคิดว่ามีแต่เรื่องดีๆ ออกมาจากในนี้ ดูรอยฟกช้ำของฉันสิ ดูรอยหวดนั้นสิ เห็นรอยกรีดในใจฉันไหม...ถ้อยคำมีดีตรงไหน”

ลีเซล : 514

อิลซ่ามาหาสาวน้อยที่บ้าน เธอบอกให้ลีเซลให้ให้อภัยตัวเองพร้อมกันนั้นก็ได้ออบสมุดจดบันทึกเป็นของขวัญแก่สาวน้อย ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการลงมือเขียนบันทึกเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตของเธอทุกๆ คืนภายในห้องใต้ดิน

หนังสือเล่มแรกถูกขโมยจากกองหิมะ ส่วนเล่มที่สองจากกองไฟ และยังมีเล่มอื่นที่มีคนมอบให้เธออีก ทุกคนบอกว่าเธอมีหนังสือทั้งหมดสิบสี่เล่ม แต่เธอมองว่าเรื่องราวของเธอถูกเขียนขึ้นเพราะหนังสือสิบเล่มเป็นพิเศษ และสิบเล่มนั้น หกเล่มถูกขโมยมา เล่มหนึ่งเจอบนโต๊ะในห้องครัว มีสองเล่มเป็นฝีมือของยิวที่หลบซ่อนตัว และอีกเล่มถูกนำมาให้เธอในยามป่วยสี่เหลี่ยมอ่อนอันนิ่มนวล ซึ่งเป็นสิ่งที่ยมทูตเผ่าสังเกตุการกระทำของแม่หนูจอมโจรหนังสือ

เมื่อเริ่มลงมือบันทึกเรื่องราว ลีเซลต้องสงสัยว่าตั้งแต่เมื่อไหร่ที่หนังสือเหล่านั้นกับถ้อยคำต่างๆ เริ่มไม่ได้เป็นแค่บางอย่าง แต่เป็นทุกสิ่งทุกอย่างของเธอ จะใช้ตอนที่เธอเห็นห้องซึ่งเต็มไปด้วยชั้นหนังสือหรือเปลว หรือตอนที่แม็กซ์ แวนเดนเบิร์ก มาถึงถนนฮิมเมิล แลกความทุกข์เต็มสองอุ้งมือมาพร้อมกับหนังสือ ไมน์ คัมพ์ การต่อสู้ของข้าพเจ้า ของฮิตเลอร์ หรือตอนที่อ่านหนังสือในหลุมหลบภัย หรือตอนเดินขบวนครั้งสุดท้ายไปยัง ค่ายกักกันในเมืองดาเซา หรือจะเป็นหนังสือ คนเขย่าคำ

ยมทูต : 41

ภาพยนตร์ “The Book Thief”

ณ ถนนเฮเว่น เยอรมนี, เดือนกุมภาพันธ์ 1938 ลีเซล เมมิงเกอร์ ถูกส่งมาพบกับนายและนาง ฮูเบอร์มานที่จะกลายเป็นผู้ปกครองคนใหม่นับแต่บัดนี้ไป นางฮูเบอร์มานดูจะไม่ค่อยพอใจเด็กหญิงนัก เนื่องจากเธอคาดหวังว่าจะได้รับอุปการะเด็ก 2 คนเพื่อเบียดเบียน 2 เท่า แต่กลับไม่เป็นดังใจหวัง ลีเซล ค้นพบในไม่ช้าว่าบ้านหลังเล็กของครอบครัวฮูเบอร์มานประกอบไปด้วย ฮันส์ ฮูเบอร์มาน พ่อใหม่ใจดี ผู้ชอบเล่นหีบเพลงเป็นงานอดิเรก และ โรซ่า ฮูเบอร์มาน หญิงปากร้ายแสนเข้มงวด

หนังสือเล่มแรกที่ลีเซลแอบเก็บมานั้นเป็นดั่งที่รำลึกถึงน้องชายผู้ล่วงลับ แม้ว่าในตอนนั้นเธอ จะไม่รู้แม้กระทั่งความหมายของตัวอักษรที่ปรากฏบนหน้าปกเลยก็ตาม การอ่านไม่ออกและเขียน ไม่ได้ซึ่งเคยเป็นบมลึกลงในใจ จนกระทั่งวันหนึ่งที่ถูกเพื่อนๆ ที่โรงเรียนล้อว่าเป็นยัยโง่ ผลักดันให้ลีเซลอยากเอาชนะคำสบประมาทนั้น

รูปที่ 4.24 ลีเซลเขียนแนะนำชื่อตัวเองไม่ได้

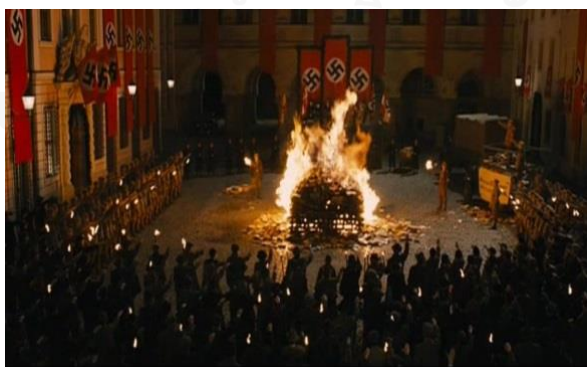
รูปที่ 4.23 ฮันส์ช่วยอ่านคู่มือคนชุดหลุมศพ

ฮันส์ ฮูเบอร์มาน พ่ออุปถัมภ์ของลีเซลถือเป็นอาจารย์คนแรกที่ทำให้เธอได้เรียนรู้ถึงความมหัศจรรย์ของตัวอักษร เขาสอนให้เธอรู้จักการประสมคำและสนับสนุนการอ่านเขียนของเธออย่างเต็มที่ การอ่านของลีเซลเริ่มพัฒนาขึ้นตามลำดับด้วยความช่วยเหลือจากนายฮูเบอร์มาน เขาลงมือเปลี่ยนผนังของห้องใต้ดินให้กลายเป็นกระดานขนาดใหญ่ เพื่อเอาไว้ใช้ฝึกการอ่านเขียนของลีเซล ด้วยความพยายามของคนทั้งคู่ *คู่มือคนขูดหลุมศพ (Die Brüchardiebin)* จึงเป็นหนังสือเล่มแรกๆ ที่ช่วยกันอ่านจนจบเล่ม ลีเซลซึ่งเป็นเด็กเรียนรู้ไวยังคงหมั่นฝึกสะกดคำยากๆ ด้วยตัวเองอยู่เสมอ ทั้งคำจากป้ายร้านค้า, จดหมาย และ *มนุษย์ล่องหน (The Invisible Man)* โดย เอช. จี. เวลส์ หนังสืออีกเล่มที่ลีเซลแอบหยิบมาจากกองเก้าอี้ในงานเฉลิมฉลองวันคล้ายวันเกิดของท่านผู้นำ ซึ่งได้มาจากตรงกลางจัตุรัสที่หนังสือกลายเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีกองสมกันอยู่

การมาถึงของ *แมกซ์ ฟานเดนเบิร์ก* และการค้นพบว่าหลังบานประตูของบ้านหลังใหญ่ของ *อิลซ่า เฮอร์มันน์* มีห้องหนังสือที่รายล้อมไปด้วยตู้หนังสือสูงตั้งแต่พื้นจรดเพดาน ลีเซลหยิบ *อาชีพนฝัน (The Dream Carrier)* ขึ้นมาอ่าน หนังสือที่กล่าวถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นสิ่งที่เด็กๆ หลายคนวาดฝันไว้ว่าสักวันหนึ่งจะเกิดขึ้นกับตัวเอง

หลังจากใช้เวลาอยู่ในห้องหนังสือร่วมกันระยะหนึ่งแล้ว หลิงสูงวัยผู้นั้นก็บอกให้ลีเซลกลับมาที่นี้อีกเมื่อไหร่ก็ได้ การพบกับแมกซ์และอิลซ่าจึงเป็นเสมือนการค้นพบประตูเข้าสู่โลกแห่งจินตนาการในอีกรูปแบบหนึ่ง โดยเฉพาะแมกซ์ ซึ่งเป็นหนุ่มช่างฝัน แม้ว่าต้องหลบซ่อนอยู่ภายในห้องใต้ดิน แต่แมกซ์กลับเป็นผู้เปิดดวงตาของลีเซล เขายกคำพูดของอริสโตเติลที่ว่า “ความทรงจำเป็นเอกลักษณ์ของจิตวิญญาณ” แล้วขอให้เธอช่วยบรรยายถึงสภาพอากาศภายนอก ในตอนแรกลีเซลบอกอย่างติดๆ ซัดๆ แต่เมื่อแมกซ์กระตุ้นให้เธอใช้สายตาบรรยายภาพที่เห็น ลีเซลจึงเริ่มพรรณนาถึงสรรพสิ่งได้อย่างชัดเจนและสวยงาม

อย่างไรก็ตามในวันหนึ่ง *คุณเบอร์เกอร์ไมสเตอร์* เจ้าของบ้านและสามีของอิลซ่ามาพบลีเซลอยู่ในห้องหนังสือเข้า เขาจึงยกเลิกการบริการซักรีดจากโรงซักและห้ามไม่ให้ลีเซลกลับมาที่นี้อีก

รูปที่ 4.25 งานเฉลิมฉลองวันคล้ายวันเกิดของท่านผู้นำ

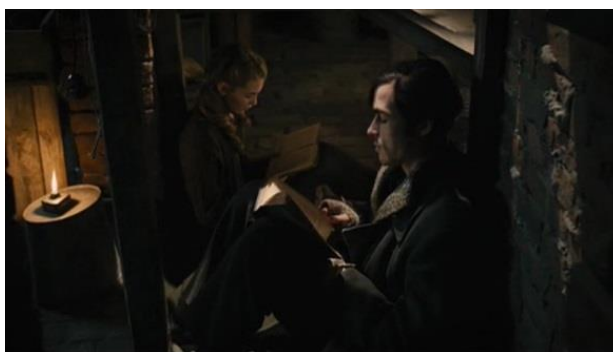
รูปที่ 4.26 ค้นพบห้องหนังสือของอิสซ่า

แมกซ์ยังเป็นผู้มอบบันทึกเล่มแรกให้กับลิเซล ด้วยการพาตัวเธอลงไปบนหนังสือแล้วตั้งชื่อหนังสือใหม่ว่า “เขียน”

“เพราะคำคือการเขียน และถ้อยคำคือชีวิต หน้ากระดาษว่างเปล่าเหล่านี้กำลังรอให้เธอเติมเต็มอยู่นะลิเซล”

แมกซ์

ดังนั้นในขณะที่แมกซ์ป่วยหนักเพราะพิษไข้จากสภาพอากาศที่หนาวเย็นในห้องใต้ดิน ลิเซลจึงตั้งใจอ่าน *มนุษย์ล่องหน* ให้แมกซ์ฟัง และยังแอบไปขโมยหนังสือที่บ้านของอิสซ่ามาอ่านให้เขาฟังเพิ่มเติมเพื่อให้เขาฟังอยู่เสมอ และแม้ว่าเขาจะต้องจากบ้านซูเบอร์มานไป ลิเซลก็ไม่เคยละทิ้งตัวอักษร และถ้อยคำอีกเลย ในเดือนพฤศจิกายน 1942 ระเบิดเริ่มลงถึบนถนนเฮเว่น ท่ามกลางความหวาดกลัวของผู้คนในห้องใต้ดินลิเซลเริ่มต้นเล่าเรื่องเกี่ยวกับการมีชีวิตอยู่ของทุกๆ คนหนึ่ง ทุกคนในหลุมหลบภัยต่างตั้งใจฟังเรื่องเล่านั้นอย่างมีความหวัง คราวใดที่ต้องลงไปหลบอยู่ในห้องใต้ดินลิเซลก็จะคอยเล่าเรื่องที่จะช่วยปลอบประโลมใจให้ทุกคนได้ฟัง

รูปที่ 4.27 อ่านกับแมกซ์ในห้องใต้ดิน

“สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้คือ ชีวิตไม่เคยให้สัญญา จะดีกว่าถ้าฉันได้เริ่มต้น ฉันพยายามที่จะไม่ใส่ใจ... แต่ฉันรู้ดีว่าทั้งหมดมันเริ่มต้นที่รถไปขบวนนั้น หิมะที่โปรยปรายและน้องชายของฉัน ข้างนอกรถคันนั้นโลกถูกโยนเข้าสู่มวลหิมะ และที่ๆ เรียกว่าเฮเวนสตรีท ชายคนหนึ่งกับหีบเพลงและหญิงคนหนึ่งที่ถูกคลุมไว้ด้วยฟ้าคะนอง ฝ้า รอคารมาถึงของลูกสาวคนใหม่ เขาอาศัยอยู่ใต้ห้องบันไดราวกับนกฮูกไร้ปีกที่นิ่งเงียบ จนกระทั่งดวงอาทิตย์ หลงลืมว่าใบหน้าเขาเป็นเช่นไร หนังสือที่ลอยบนผิวน้ำราวกับปลาสีแดงกำลังว่ายน้ำเด็กชายที่มีผมสีเหลือง...”

ใจความส่วนหนึ่งจากบันทึกของลิเซลซึ่งพูดถึงทุกคนที่เธอรักตั้งแต่การเดินทางด้วยรถไฟมา กับแม่และน้องชาย การได้เจอกับฮันส์และโรซ่า ฮูเบอร์มาน พ่อและแม่ใหม่ การได้พบกับแมกซ์ที่ต้องหลบซ่อนตัวอยู่แต่ในห้องใต้ดิน และวีรกรรมของรูดีที่ว่ายน้ำไปเก็บบันทึกของเธอขึ้นมาให้จากแม่น้ำสายเย็นเฉียบ

บทบาทของวรรณกรรมที่วิเคราะห์ผ่านพัฒนาการของตัวละครและเรื่องราวในจอมโจรหนังสือคือ การที่ตัวละครเอกได้รับมิตรภาพมากมายจากคนแปลกหน้าผ่านการอ่าน โดยลิเซลได้มีปฏิสัมพันธ์กับคนหน้าใหม่ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต หลังจากต้องพรากจากครอบครัวแท้ๆ โดยมีพ่ออุปถัมภ์ที่คอยอ่านหนังสือที่ให้เธอฟัง จนสามารถประสมคำและออกเสียงตามเขาได้ แมกซ์ที่คอยนั่งอ่านหนังสือเป็นเพื่อนเงียบๆ ทำมกลางแสงสลัวในห้องใต้ดินและมอบเรื่องเล่ามากมายเกี่ยวกับชีวิตของเขาให้ฟัง และฮิลชาที่เปิดประตูต้อนรับลิเซลเข้าสู่ห้องหนังสือ ทำให้เธอได้สัมผัสกับโลกของวรรณกรรมที่เด็กหญิงคนหนึ่งจากย่านยากจนอาจไม่มีโอกาสได้เข้าถึง

ตารางที่ 4.7 แสดงบทบาทของวรรณกรรมในจอมโจรหนังสือ (The Book Thief)

บทบาทของวรรณกรรม	นวนิยาย	ภาพยนตร์
พัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราว	<ul style="list-style-type: none"> - ลิเซล เมมิงเกอร์ เด็กหญิงวัย 9 ขวบต้องหลบหนีภัยสงครามมาอยู่กับครอบครัวอุปถัมภ์ เธออ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ ระหว่างการเดินทางเธอแอบหยิบ “หนังสือ” สิ่งที่ตัวเองก็ยังไม่เข้าใจคิดมีมาด้วย - เธอได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กๆ ชั้นอนุบาล 	<ul style="list-style-type: none"> - ลิเซล เมมิงเกอร์ เด็กหญิงวัย 12 ต้องสูญเสียน้องชายระหว่างหลบหนีภัยสงคราม เพื่อมาอาศัยอยู่กับครอบครัวอุปถัมภ์ โดยเธอแอบเก็บหนังสือปกสีดำที่เป็นตั้งอนุสรณ์ ในการรำลึกถึงน้องชายมาจากหลุมศพของเขา - คุณครูให้ลิเซลเขียนชื่อเพื่อแนะนำตัวเอง

<p>แต่ยังคงออกเสียงพยัญชนะไม่คล่อง จนกระทั่งฮันส์ พ่ออุปถัมภ์เปิดชั้นเรียนเที่ยงคืน เพื่อสอนเธอขึ้นมา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในการทดสอบการอ่านเพื่อเลื่อนชั้น ลีเซลประหม่าจนสอบไม่ผ่านและถูกเพื่อนในห้องล้อเลียน เธอจึงตั้งใจจะพัฒนาตัวเอง - เธอได้รับของขวัญวันคริสต์มาสจากครอบครัวฮูเบอร์มานเป็นหนังสือ 2 เล่ม ทั้งๆ ที่ฐานะของพวกเขาค่อนข้างขัดสน เธอจึงอ่านหนังสือเล่มละหลายรอบจนอ่านคล่องในที่สุด - ลีเซลลงมือขโมยหนังสือเล่มที่ 2 จากกองไฟ ในวันเฉลิมฉลองวันเกิดของฮิตเลอร์ในปี 1940 และต่อมาได้ค้นพบห้องสมุดของนายกเทศมนตรี ภายใต้การดูแลของอิลซ่าภรรยานายกเทศมนตรี - เมื่อพิษเศรษฐกิจเลื่องงานจนครอบครัวของนายกเทศมนตรีไม่สามารถจ้างซักรีดได้อีก ลีเซลจึงหมดธุระกับที่นั่น แต่เธอก็ยังคงแวะเวียนไปยังบ้านของนายกเทศมนตรี เพื่อให้ได้สัมผัสกับหนังสือและขโมยบางเล่มออกมาจากห้องสมุด เธอนำมาอ่านให้แมกซ์ หมุ่มมียวที่หลบซ่อนตัวอยู่ในบ้านฟังในขณะที่เขาป่วย - การอ่านออกเสียงต่างๆ ของลีเซล ช่วยปลอบใจผู้คนในหลุมหลบภัยในยามที่เสียงระเบิดและเสียงเตือนภัยดังกึกก้องอยู่ภายนอก นอกจากนี้เธอยังได้รับการว่าจ้างให้ไปอ่านหนังสือเพื่อแลกกับเสบียงเล็กน้อยๆ อีกด้วย - ลีเซลได้รับหนังสือจากแมกซ์ เป็นหนังสือทำมือที่ทำให้เธอโดยเฉพาะ - เวลาผ่านไปหลายปีเด็กหญิงค่อยๆ เรียนรู้และซึมซับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นรอบ 	<p>แต่เด็กหญิงเขียนได้เพียงเครื่องหมายกากบาท ทำให้เธอถูกเพื่อนร่วมชั้นหัวเราะเยาะและถูกเด็กตัวโตกว่าตัวอายโง่</p> <ul style="list-style-type: none"> - พ่ออุปถัมภ์สอนให้เธอรู้จักการประสมคำและสนับสนุนการอ่านเขียนของเธออย่างเต็มที่ เขาใช้ผนังของห้องใต้ดินแทนกระดานดำ - ทั้งสองช่วยกันอ่านคู่มือคนชุดหลุมศพจนจบเล่ม ต่อด้วยมนุษยศาสตร์ หนังสืออีกเล่มที่ลีเซลแอบขโมยมา - ลีเซลช่วยโรซ่านำผ้าไปส่งที่บ้านหลังใหญ่บนเขา ที่นั่นเธอได้พบกับหญิงวัยกลางคนหน้าตาอมทุกข์ ผู้ต้อนรับเธอเข้าสู่ห้องหนังสือที่อัดแน่นไปด้วยรูปเล่มที่สวยงามของหนังสือเรียงรายอยู่เต็มชั้นวาง - แมกซ์ ชายแปลกหน้ามาขออาศัยอยู่กับครอบครัวฮูเบอร์มาน เขาขอให้ลีเซลช่วยพรรณนาบรรยากาศภายนอกบ้านให้ฟังทุกๆ วัน - ลีเซลไปนั่งอ่านหนังสือกับอิลซ่าอยู่บ่อยครั้ง จนกระทั่งถูกนายผู้ชายของบ้านจับได้ เขาจึงบอกยกเลิกบริการซักรีดจากโรซ่าและไม่ต้อนรับลีเซลอีกต่อไป - แมกซ์ป่วยเพราะสภาพอากาศเลวร้าย ลีเซลจึงหาหนังสือมาอ่านให้เขาฟัง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่เธอแอบเข้าไปขโมยมาจากห้องสมุดที่บ้านหลังใหญ่บนเขา - เมื่อแมกซ์หายดี เขาก็ต้องรีบหนีออกจากบ้านฮูเบอร์มาน ก่อนจากไปเขาบอกกับลีเซลว่าหากคิดถึงก็ให้เขียนบันทึกลงในหนังสือที่เขามอบให้ “เธอพบฉันได้ในถ้อยคำของเธอ ฉันจะอยู่ตรงนั้นเสมอ” - ลีเซลก็ไม่เคยละทิ้งตัวอักษรและถ้อยคำอีกเลย เธอเล่าเรื่องที่ได้อ่านมาให้เพื่อนบ้านในหลุมหลบภัยได้ฟัง โดยเรื่องของเธอ
---	---

	<p>กาย ทำให้เธอรู้สึกต่อต้านความสงบสุขที่ได้จากการอ่าน ในขณะที่ความเป็นจริงนั้น โทตรีัย ลีเซลจึงไม่คิดที่จะกลับไปยังห้องสมุดของนายกเทศมนตรีหรือแหล่งพักพิงใจของเธออีก</p> <p>- อิลซ่า มาหาลีเซลถึงบ้านเพื่อบอกเธอให้อย่าละทิ้งความสุขนั้น แล้วมอบสมุดบันทึกให้เด็กสาวก่อนจากไป</p> <p>- ลีเซลเริ่มเขียนบันทึกจากความทรงจำของเธอ ทุกๆ คืนภายในห้องใต้ดินบ้านฮูเบอร์มาน</p>	<p>เลือกมาเล่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความหวังและการมีชีวิตอยู่ ทั้งยังเริ่มลงมือเขียนบันทึกเหตุการณ์ที่ผ่านมาในชีวิตของตัวเอง</p>
--	---	--

4.2 กลวิธีการเล่าเรื่องในนวนิยายที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอกและภาพยนตร์

4.2.1 กลวิธีการเล่าเรื่องในสุภาพบุรุษจำแลง (Yentl the Yeshiva Boy)

เรื่องสั้นขนาดยาว “สุภาพบุรุษจำแลง”

ผู้แต่ง ไอแซค บาเชวิส ซิงเกอร์

ผู้แปล วิมล กุณราชา

สำนักพิมพ์ Douglas & McIntyre, Vancouver / นาค

ปีที่พิมพ์ 1873

ประเภท นวนิยายอิงศาสนา

โครงเรื่อง (Plot)

1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) *เยนเทิล* ตัดสินใจออกจากบ้านที่ยาเนฟ หลังจากพ่อของเธอเสียชีวิต เพราะรู้ความต้องการของตัวเองแน่ชัดแล้วว่าจะไม่รออยู่ให้พ่อสี่แม่ซึกมาตะล่อมให้เธอแต่งงาน เธอจึงออกเดินทางไปจากบ้านเกิด

2. ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment) ระหว่างทางเธอแวะพักที่โรงแรมอันเชลไกล์ๆ กับเมืองชามอสส์ จึงได้พบกับ *อาวิกเตอร์* นักศึกษาศาสนาทำทางนักรงขามที่เข้ามาช่วยเธอไว้จากการถูกรังแก เธอจึงแนะนำตัวเองว่าชื่อ *อันเชล* และกำลังมองหาโรงเรียนศาสนาแห่งใหม่ที่เหมาะกับตนเองอยู่ เขาจึงชักชวนเธอให้ไปเรียนที่เบเซฟ โรงเรียนที่เขาเรียนอยู่

จากคำถามไถ่ของอันเซล อวิกเตอร์จึงเล่าให้ฟังว่าเขาเพิ่งเสียแม่ไปจึงต้องพักเรียนกลางคัน อันเซลยังได้รู้อีกด้วยว่าอวิกเตอร์เคยหมั้นหมายกับ ฮาแดสส์ บุตรีคหบดีผู้มั่งคั่งของเมืองเบเซฟ แต่เป็นต้องยกเลิกไปอย่างกะทันหัน และด้วยเหตุอันใดนั้นเขาไม่อยากจะถึง

3. **จุดหักเหของเรื่อง (Turning point)** เมื่อเข้าเรียนที่เบเซฟแล้วทั้งอันเซลและอวิกเตอร์ได้จับคู่เรียนด้วยกัน ทำให้ทั้งสองกลายเป็นเพื่อนสนิทกันอย่างรวดเร็ว อันเซลได้รับการปันส่วนให้ไปรับประทานอาหารที่บ้านของคหบดี อัลเทอร์ วิชเคาเวอร์ พ่อของฮาแดสส์ เมื่อกลับมาอวิกเตอร์ก็จะถามเธอเกี่ยวกับเรื่องของฮาแดสส์อยู่เสมอ ครั้งหนึ่งอวิกเตอร์เอ่ยปากว่าอันเซลควรจะแต่งงานกับฮาแดสส์ ดีกว่าให้เธอตกไปอยู่ในมือชายอื่นที่เขาไม่รู้จัก ส่วนตัวเขาเองก็รีบตัดใจแล้วไปหมั้นหมายกับ เพเซ่ หญิงม่ายนางหนึ่งที่เขาไม่ได้รัก เมื่องานหมั้นผ่านไปอวิกเตอร์เริ่มตีตัวออกห่างอันเซลและเพื่อนฝูง เพราะเขาต้องไปเข้าสู่หéraของอีกนิกายหนึ่งที่ทางบ้านคหบดีนั้นนับถือ อันเซลรู้สึกว้าวเมื่อไม่มีอวิกเตอร์อยู่ข้างกายแล้วชีวิตนั้นช่างว่างเปล่า เธอเริ่มกินไม่ได้นอนไม่หลับ ก่อนจะตัดสินใจวางแผนแต่งงานกับฮาแดสส์ เพื่อดึงอวิกเตอร์ให้กลับมาใกล้ชิดกับตนเองอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้ฮาแดสส์เป็นสะพานเชื่อมความสัมพันธ์

4. **ขั้นตอนเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)** อวิกเตอร์มาหาอันเซลเพื่อแสดงความยินดีเรื่องการแต่งงานที่กำลังจะเกิดขึ้น อีกทั้งยังมีท่าทางเป็นมิตรกว่าเดิมและเปิดเผยความลับเรื่องทั้งหมั้นระหว่างเขากับฮาแดสส์ต้องยกเลิกไปนั้น เกิดจากพี่ชายคนหนึ่งของเขาฆ่าตัวตาย ซึ่งการฆ่าตัวตายถือเป็นข้อห้ามทางศาสนาที่ไม่อาจยกโทษให้ได้ ทั้งสองให้คำมั่นว่าจะรักษามิตรภาพนี้ไว้ตราบนานเท่านาน หลังจากนั้นแม้ว่าอวิกเตอร์จะแต่งงานไปกับเพเซ่แล้ว แต่อันเซลก็ยังคอยแวะเวียนไปพูดคุยกับเขาหลังเสร็จภารกิจจากสุหéraจนเย็นค่ำทุกวัน

ในขณะที่งานสมรสของอันเซลก็ใกล้กำหนดเข้ามาทุกที แต่ละวันอันเซลจะตำหนิตัวเองว่าเป็นพวกโกหกหลอกลวง แต่เธอก็ทำใจไม่ได้ที่จะเปิดเผยความลับ เพราะเหตุการณ์นั้นบานปลายเสียแล้ว ส่วนตัวเองก็ถลำลึกลงไปกับคำลวงทุกที จนล่วงเข้าสู่วันแต่งงานอันเอิกเกริก และเธอก็หลอกลวงให้ทุกคนเชื่อว่าฮาแดสส์สูญเสียความบริสุทธิ์ไปในคืนแต่งงานได้จริง ส่วนฮาแดสส์หลังจากอยู่กับอันเซลนานวันเข้าก็เริ่มรักสามใจจนหมดใจ ตรงข้ามกับคู่ของอวิกเตอร์และเพเซ่ที่ดูจะเข้ากันไม่ได้เลย เพราะเพเซ่นั้นคิดเห็นอะไรก็เป็นแต่เรื่องเงินทองไปหมด ซ้ำยังด่าว่าอวิกเตอร์เป็นนักศึกษาล้นหลังยาวที่ฟังพาไม่ได้

5. **ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)** การอยู่กับแบบหลอกลวงกับฮาแดสส์ ทำให้อันเซลรู้สึกเหมือนมีไฟมาสุ่มอก เธอรู้สึกละอายใจกับความรักที่ฮาแดสส์มีให้ ประกอบกับชาวบ้านเริ่มตั้งข้อสงสัยว่าเหตุใดอันเซลจึงไม่เคยไปอาบน้ำร่วมกับคนในหมู่บ้านเลย อันเซลจึงตัดสินใจชวน อวิก

เตอร์ไปพักผ่อนยังเมืองข้างๆ ในวันหยุดยาว โดยบอกเขาว่ามีความลับสำคัญที่ต้องเปิดเผยให้รับรู้ เมื่อไปถึงห้องพักอันเซลจึงบอกความจริงแก่อาวิกเตอร์ว่าเธอนั้นเป็นหญิงและมีชื่อว่า เยนเทิล

ในตอนแรกชายหนุ่มไม่เชื่อเธอจึงเปลี่ยนผ้าให้เขาดู ทำให้อาวิกเตอร์รู้สึกตระหนกถึงเรื่องราวที่ผ่านมามากมาย เขาทั้งโกรธที่เธอโกหก แต่อีกใจก็รู้สึกรักหญิงสาวร่างสูงโปร่งคนนี้ไปแล้ว เขาพยายามโน้มน้าวให้เธอแต่งงานด้วย แต่เยนเทิลปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ที่เธอทำทั้งหมดนี้ก็เพราะต้องการศึกษาคัมภีร์ร่วมกับเขา ไม่ใช่ทำหน้าที่ปะชุนถุงเท้าให้กับเขา เธอเสนอให้เขาหย่ากับภรรยาจากรายแล้วไปแต่งงานกับฮาแดสส์ ทั้งสองจึงช่วยกันคิดหาทางทำให้งานแต่งงานระหว่างอันเซลกับฮาแดสส์เป็นโมฆะ

6. ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) อันเซลส่งใบหย่าไปยังครอบครัวของคหบดีแล้วหายตัวไปอย่างลึกลับ ชาวบ้านพากันคาดเดาไปต่างๆ นานาถึงเรื่องที่เกิดขึ้น ฮาแดสส์ได้แต่นอนชมและร้องไห้คร่ำครวญ ส่วนอาวิกเตอร์ก็ไม่ปริปากถึงเรื่องที่เกิดขึ้นกับใครเลย เวลาผ่านไปไม่นานคหบดีประกาศให้มีการจัดงานสมรสใหม่ ระหว่างอาวิกเตอร์และฮาแดสส์ ทั้งสองอยู่กินจนมีลูกชายด้วยกันคนหนึ่งและเขาตั้งชื่อให้แก้วว่า อันเซล

แก่นเรื่อง (Theme)

ความมุ่งมั่นตั้งใจประกอบกับความเด็ดเดี่ยวกล้าหาญนำไปสู่ความสำเร็จ ดังที่ตัวละครเอกตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวด้วยการปลอมตัวเป็นผู้ชายแล้วก้าวเข้าสู่เส้นทางการเรียนรู้สายศาสนา

ตัวละคร (Character)

เยนเทิล หรือ อันเซล หญิงสาวรูปร่างผอมสูง เยนเทิลไม่ชอบทำสิ่งที่ผู้หญิงโดยทั่วไปทำกัน ทั้งงานบ้านงานเรือนและการพูดคุยที่ไร้สาระ หากแต่ในความคิดของเธอกลับเต็มไปด้วยคำถามและความสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาในคัมภีร์ต่างๆ ทางศาสนา และเธอรู้ดีว่าตัวตนเองคงไม่เหมาะสมกับชีวิตแต่งงาน ภายหลังจากปลอมตัวเป็นผู้ชายแล้วเธอก็ค้นพบว่าชีวิตนี้คงอยู่ไม่ได้หากปราศจากตำราและโรงเรียนศาสนา สำหรับในสายตาของสาวๆ ที่มีต่ออันเซลนั้น พวกเธอมองว่าเขาเป็นหนุ่มน้อยรูปงามและมีลักษณะพิเศษบางอย่างในตัวที่น่าค้นหา

อาวิกเตอร์ ชายหนุ่มรูปร่างผอมสูงเขามีเคราะห์าสีดำเข้มจนเกือบเป็นสีน้ำเงิน แต่กลับดูซีดเซียว เหตุจากการที่ต้องสูญเสียแม่และถูกยกเลิกการหมั้นกับหญิงที่รัก อาวิกเตอร์เป็นผู้ซุกซ่อนให้

อันเซลเข้าเรียนศาสนาที่เดียวกัน และได้กลายเป็นคู่เรียนที่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกันได้อย่างสนิใจ

ฮาแดสส์ อดีตคู่มั่นของอาวิกเตอร์ เธอเป็นหญิงร่างโปร่งบาง คอยาวระหง แก้มบวม มีดวงตาสีฟ้า และผมสีบลอนด์ ดูน่าทะนุถนอม ในเวลาที่มันักศึกษาศาสนามารับประทานอาหารปันส่วนที่บ้าน เธอจะเป็นคนคอยนำอาหารมาเสิร์ฟทำให้ได้พบกับอันเซล ฮาแดสส์ใส่ใจรูปลักษณ์ภายนอกที่ต้องทำให้ดูสวยงามอยู่เสมอ เธอมักส่องกระจกเงาและเปลี่ยนทรงผมทุกอาทิตย์

เพเซ่ หญิงม่ายร้างสามมีที่กลายเป็นภรรยาของอาวิกเตอร์ เธอมีรูปร่างอ้วนเตี้ยและขี้นั่นซึ่งเป็นที่บรูษไม่ค่อยพึงใจ อย่างไรก็ตามเพเซ่มีหัวทางด้านการค้าทำให้หล่อนมีฐานะมั่งคั่งจากการลงทุนในร้านขายปลาแฮร์ริง น้ำมันดิน หม้อ และกระทะ

เรีบ อัลเทอร์ วิชเคาเวอร์ คหบดีผู้ร่ำรวยที่สุดในเบเซฟ เขามักเอื้อเฟื้อต่อคนที่เขาชอบใจอย่างอันเซลที่ถึงจะเป็นกำพวด แต่เขาก็ไม่รังเกียจที่จะให้แต่งงานเข้าบ้าน

พีตเทิล พ่อของเพเซ่และพ่อค้าหนังสัตว์ เขานับถือนิกายฮาสิติมจึงคาดหวังให้ลูกชายเข้าศึกษาในสุเหร่าของนิกายนี้

เรีบ ท็อดรอส พ่อของเยนเทิลผู้ป่วยเรื้อรังและเสียชีวิตไปตั้งแต่ตอนเริ่มเรื่อง แต่เขาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทต่อการอ่านของเยนเทิล โดยท็อดรอสเป็นคนให้การศึกษาคัมภีร์ทางศาสนาแก่ลูกสาว และถึงกับเอ่ยปากชมเรื่องความเฉลียวฉลาดของเธอว่า “เยนเทิล เจ้ามีจิตวิญญาณของผู้ชายโดยแท้”

ฉาก (Setting)

เมื่อไล่ตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายในเรื่องจะพบว่า มี 4 เมืองในประเทศโปแลนด์ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางของตัวละครในเรื่อง ได้แก่ เมืองยานเฟ, ซามอสค์, เบเซฟ และลูบลิน โดยยานเฟเป็นบ้านเดิมของตัวละครเอกก่อนออกเดินทาง เธอได้พบกับชายหนุ่มที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงชะตาชีวิตที่โรงแรมเล็กๆ ในเมืองซามอสค์ แล้วพากันเดินทางไปร่ำเรียนศาสนาที่เมืองเบเซฟ ซึ่งเป็นฉากสำคัญที่ตัวละครเอกได้รับการศึกษาทางศาสนาและได้แต่งงาน ก่อนจะออกมาเปิดเผยความลับว่าตนเองเป็นผู้หญิงที่เมืองลูบลินแล้วหายตัวไป

ความขัดแย้ง (Conflict)

ปมด้านความขัดแย้งที่เด่นชัดที่สุดในสภาพบุรุษจำแลงคือ ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครเอก ที่เธอต้องการได้รับการศึกษาศาสนาเยี่ยงผู้ชายจึงต้องปลอมตัวเป็นชาย เพื่อให้ได้เข้าไปเรียนในโรงเรียนสอนศาสนา ความปรารถนาที่ขัดกับหลักคำสอนของศาสนา อีกทั้งฝืนวิถีชีวิตปกติของผู้หญิงชาวฮิวทั่วไป ประกอบกับการที่เธอเผลอใจไปรักเพื่อนสนิท ทำให้เอนเทิลต้องสร้างเรื่องโกหกเรื่องใหญ่ขึ้นมา นั่นคือแต่งงานอยู่กับผู้หญิงด้วยกัน และผลของการกระทำนั้นคือ ความละอายใจที่ก่อตัวขึ้นทำให้เธอเริ่มรู้สึกว้าวุ่นกับปิดความลับนี้ต่อไปไม่ไหว จนกระทั่งบีบบังคับให้เธอต้องเลือกว่าจะทนอยู่อย่างนี้ต่อไปหรือยอมเปิดเผยความจริง โดยในหลายๆ ช่วงที่ตัวละครต้องตัดสินใจเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งฝืนใจตัวเอง มักปรากฏอาการกินไม่ได้และนอนไม่หลับอย่างชัดเจน

“อันเชลตัดสินใจอยู่หลายครั้งหลายคราที่จะหลบลี้หนีไปจากเบเซฟก่อนที่จะสายเกินการณ เพื่อยุติละครชวนหัวอันพิลึกพิศดารนี้ ซึ่งน่าจะเป็นผลงานของปีศาจมากกว่ามนุษย์ แต่เธอตกอยู่ใต้พลังอำนาจบางอย่างที่ไม่อาจฝืนต้านทานได้...”

น.156

“ตอนกลางคืนอันเชลนอนไม่หลับ คิดแต่จะหลบลี้หนีหน้าไปอยู่ตลอดเวลา การอยู่กับฮาแดสส์ด้วยการหลอกดวงเธอยิ่งทวีความทุกข์เจ็บปวดมากขึ้นทุกที ความรักและความนุ่มนวลอ่อนโยนของฮาแดสส์ที่มี ทำให้เธอละอายใจยิ่งนักความทุ่มเทของแม่ยายและพ่อตา รวมทั้งความหวังของพวกเขาก็อยากจะมีหลาน เป็นภาระอันหนักยิ่งสำหรับเธอ...”

น.161

สำหรับตัวละครอวิกเตอร์ก็เต็มไปด้วยความขัดแย้งภายในจิตใจเช่นกัน เพราะความรักที่ไม่สมหวังกับฮาแดสส์ ทำให้เขาเคยคิดที่จะฆ่าตัวตายอย่างที่พี่ชายเขาทำ และความผิดหวังนี้เองที่ทำให้เขารีบแต่งงานไปกับหญิงม่าย เพื่อตัดใจจากอดีตคู่หมั้นที่อยากจะลืมเลือน

ในส่วนของความขัดแย้งที่ตัวละครเอนเทิลแสดงออกต่อสังคมคือ ความเพิกเฉยต่อการจับคู่แต่งงานที่พ่อสื่อแม่ชักต่างคาดหวังให้หญิงสาวตัวคนเดียวผู้นี้ออกเรือนไปกับคนที่เหมาะสม และด้วย

ความกดดันนี้เองที่ทำให้เยนเทิลตัดสินใจขายบ้านและทรัพย์สินสมบัติทั้งหมด หันหลังเดินออกมาจากบ้านเกิดแล้วมุ่งหน้าสู่อีกเมืองหนึ่งที่เธอคาดหวังว่าจะได้ทำตามสิ่งที่ใจปรารถนามานาน

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ผู้เล่าเรื่องบรรยายสภาพเมืองและสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนในเมืองไปพร้อมๆ กับการดำเนินเรื่องของตัวละครหลัก โดยในบางช่วงผู้เล่าให้น้ำหนักกับความคิดของคนภายในเมืองที่มีต่อพฤติกรรมของตัวละครสำคัญๆ ภายในเรื่อง เหมือนกับเสียงซุบซิบที่ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักกับตัวละครในมุมมองที่แตกต่างออกไป อย่างไรก็ตามผู้เล่ายังคงตามติดความคิดของตัวละครเอกอย่างใกล้ชิด ทั้งความสับสนขัดแย้งในใจ อารมณ์ขุ่นมัวที่ปรากฏ และแรงจูงใจในการกระทำแต่ละอย่างของเยนเทิลหรืออันเซล ในขณะที่เดียวกันก็ตั้งใจจะเหตุผลในการตัดสินใจบางอย่างของอาวิกเตอร์ไว้ เพื่อเก็บไว้ให้ผู้อ่านได้รับรู้เหตุผลนั้นพร้อมกับตัวละครเอก การถ่ายทอดเรื่องราวผ่านหลายมุมมองเช่นนี้อาจกล่าวได้ว่า ผู้เล่าเรื่องอยู่ในฐานะของผู้รู้ที่กุมชะตาทั้งหมดของตัวละครภายในเรื่องเอาไว้

ภาพยนตร์ “Yentl”

ผู้กำกับ	บาร์บรา สไตรแซนด์
ผู้ผลิต / ผู้จัดจำหน่าย	Barwood Films / MGM
ความยาว	137 นาที
ปีที่ออกฉาย	1983
รูปแบบ	ภาพยนตร์เพลงแนวชีวิต-ความรัก

โครงเรื่อง (Plot)

1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) ภาพของเกวียนบรรทุกหนังสือมุ่งหน้าไปยังตลาดในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง *เยนเทิล* หญิงสาวร่างสูงโปร่งกำลังเดินจ่ายตลาด แต่เธอกลับไม่ได้สนใจผักปลา เพราะมัวแต่สนใจหนังสือมากกว่า เมื่อเธอจะขอซื้อตำราจากคนขาย เขากลับบอกว่าหนังสือพวกนั้นไม่ได้มีไว้สำหรับผู้หญิงซึ่งเป็นกฎที่ต้องทำตาม อย่างไรก็ตามเยนเทิลกลับดื้อแพ่งจนได้ตำราเล่มนั้นมา

2. **ขั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)** เมื่อถึงเวลาหนึ่งผู้หญิงก็ต้องแต่งงานออกเรือนไป แต่นั่นไม่ใช่สิ่งที่เยนเทิลต้องการ พ่อของเธอจึงให้ข้อคิดว่าผู้หญิงก็มีความสำคัญไม่แพ้ผู้ชาย เพราะพวกเธอให้กำเนิดชีวิตใหม่ที่จะมาช่วยสืบทอดภูมิความรู้ต่อไป ทั้งสองยุคตีความคิดเห็นเรื่องการแต่งงานของเยนเทิลไว้เพียงว่าเขารู้สึกภูมิใจในตัวลูกสาวคนนี้ แต่ต่อมาไม่นานด้วยสุขภาพที่ทรุดโทรมพ่อของเธอจึงเสียชีวิตลง เมื่อเธอไม่เหลือใครให้ต้องห่วงอีกต่อไป เยนเทิลจึงตัดสินใจปลอมตัวเป็นผู้ชายแล้วออกเดินทางไปสู่โลกกว้างอย่างที่เธอเคยคิดฝันไว้

ระหว่างการเดินทางเยนเทิลอธิษฐานขอความกล้าจากพ่อผู้ล่วงลับ ขอให้เขาให้อภัยต่อการกระทำของเธอในครั้งนี้ แต่นั่นเป็นเพราะตัวเองไม่มีทางเลือกอื่นที่ดีกว่า จนกระทั่งเธอข้ามฟากไปถึงเมือง Koszerna Karczma ภายในโรงเตี๊ยมเล็กๆ แห่งหนึ่งเธอได้พบกับ *อววิกเตอร์* ชายหนุ่มที่ดูเฉลียวฉลาดคนหนึ่ง เขาก็กำลังอยู่ในช่วงไว้ทุกข์ให้กับน้องชายที่จากไปด้วยโรคร้ายเช่นกัน ส่วนอีกคนเป็นหนุ่มแวนที่มีท่าทางร่าเริงชื่อชิมเมเล่ เขาถามว่าเธอจะเดินทางไปโรงเรียนสอนศาสนา (Yeshiva) แห่งไหน เธอจึงบอกว่ากำลังมองหาที่เงียบๆ พวกเขาจึงแนะนำว่าโรงเรียนในเมืองเบเซฟที่พวกเขาเรียนอยู่น่าจะเหมาะกับเธอ ทั้งสามจึงออกเดินทางไปด้วยกัน

เยนเทิลภายใต้รูปโฉมใหม่จึงโกหกว่าตัวเองชื่อ *อันเซล* แล้วอาศัยอยู่ร่วมชายคาเดียวกับอววิกเตอร์ ซึ่งเป็นทั้งพี่เลี้ยงและสหายคนสนิทของเธอ เขาพาอันเซลไปพบกับครอบครัวของคู่มั้น เธอจึงได้พบกับ *ฮาแดสส์* หญิงสาวสวยผู้มีผมสีแดงและดวงตากลมโตสีเขียว อันเซลได้แต่มองคนทั้งคู่ที่ดูสมกันราวกับกิ่งทองใบหยกพร้อมกันกับเกิดความรู้สึกสับสนแปลกๆ ขึ้นภายในใจ

3. **ขั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)** ภายในสวนสาธารณะที่หนุ่มๆ มาว่ายน้ำกัน อววิกเตอร์ในสภาพเปลือยเปล่านั้นชวนให้อันเซลลงเล่นน้ำด้วยกันแต่เธอปฏิเสธ เพราะไม่อย่างนั้นคงถูกเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง เธอจึงวิ่งหนีมาและได้รู้ว่าความหวั่นไหวอ่อนแอในใจที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเพราะอววิกเตอร์

งานแต่งระหว่างอววิกเตอร์กับฮาแดสส์ถูกยกเลิก เมื่อความจริงถูกเปิดเผยว่าน้องชายของอววิกเตอร์ไม่ได้ตายด้วยโรคร้าย แต่เขาฆ่าตัวตายต่างหาก พ่อของฮาแดสส์จึงไม่ยอมรับในตัวของอววิกเตอร์อีกต่อไป อันเซลเข้ามาปลอบใจว่าเขาอาจตกหลุมรักใหม่ได้กับใครอีกคน บางทีเธอคนนั้นอาจไม่สวยเท่าฮาแดสส์และบางทีเธอคนนั้นอาจมีผมสีน้ำตาล หลังจากนั้นอันเซลได้รับเชิญไปที่บ้านของฮาแดสส์ *เรีบ อัลเทอร์* ให้คำตอบว่าเขาต้องการสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับลูกสาวเพียงคนเดียว การเลือกคู่ครองย่อมส่งผลถึงทายาทที่จะถือกำเนิดขึ้นมาด้วย พวกเขาจึงเสนอให้อันเซลมาเป็นคู่มั้นคนใหม่ของฮาแดสส์

เมื่ออันเซลนำเรื่องนี้ไปปรึกษากับอวีกเตอร์ เขากลับสนับสนุนเธอเต็มที่ว่าให้แต่งงานไปกับฮาแดสส์ โดยเขายกกฎหมายเรื่องที่ว่าแม่หม้ายของพี่ชายหรือน้องชายสามารถแต่งงานกับพี่หรือน้องอีกคนหนึ่งได้ด้วยความสะดวกสบาย หากอีกหนึ่งคนตายไป และด้วยสถานะของอันเซลและตัวเขาเองนั้นเหมือนกับพี่น้องกันอยู่แล้วทำให้เรื่องนี้ยอมเป็นไปได้ ฟากอันเซลปฏิเสธข้อเสนอนี้หัวชนฝาด้วยรู้ดีแก่ใจว่าเรื่องนี้เป็นไปไม่ได้

4. ขั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) อวีกเตอร์ที่ตรอมใจเก็บข้าวของเตรียมออกเดินทางไปทีอื่น อันเซลตามมาห้ามแต่ถูกเขาตอบกลับมาว่าเรื่องที่เกิดขึ้นไม่ได้มีเขียนไว้ในตำราที่อ่านหรอก แต่นี่คือชีวิตเป็นเรื่องของหญิงกับชายและความรู้สึกที่เรียกว่ารัก อันเซลเห็นอวีกเตอร์กำลังหันหลังจากไป ในที่สุดเธอจึงยอมรับปากเข้าพิธีแต่งงานกับฮาแดสส์เพื่อเขา

5. ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) อันเซลวางแผนเดินทางไปซื้อหนังสือในเมืองใหญ่ที่ห่างไกลออกไปเป็นเวลา 3 วัน โดยมีอวีกเตอร์เป็นเพื่อนร่วมทาง ก่อนออกเดินทางเธอได้ล่ำลา กับฮาแดสส์และขอให้เธอทบทวนบทเรียนที่ได้สอนไปให้ฟัง อันเซลบอกว่าจะเปิดเผยความลับบางอย่างกับอวีกเตอร์หากเดินทางไปถึงลูบลิน (Lublin) แล้ว เมื่อถึงที่พักอันเซลลองหยั่งเชิงด้วยการยกตัวอย่างกับอวีกเตอร์ว่าเขาจะอย่างไรหากไม่สามารถเรียนเขียนอ่านได้ตั้งใจ แต่ต้องทำอะไรหลาย ๆ ซ່อนๆ ในที่แรกอวีกเตอร์ยังไม่เข้าใจถึงนัยของคำถาม จนกระทั่งอันเซลบอกว่าตัวเองชื่อเยนเทิลเป็นผู้หญิงที่ปลอมตัวมา เพื่อให้ได้รับโอกาสในการเรียนที่วานั้น เมื่ออวีกเตอร์ได้รู้ความจริงเขาก็โกรธจนแทบคลั่ง ซ้ำยังกล่าวหาว่าเธอเป็นปีศาจ เขาเค้นความจริงจากเธอจนได้รับรู้ถึงความรู้สึกที่แท้จริง และยังทำให้อวีกเตอร์ค้นพบว่าตัวเองก็รักหญิงสาวในคราบหนุ่มน้อยคนนี้เช่นกัน แต่ก็ยังมีอีกคนหนึ่งที่ต้องคิดถึงนั่นคือฮาแดสส์

6. ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) เยนเทิลจำต้องเลือกเส้นทางระหว่างความรักที่มีต่ออวีกเตอร์และอิสรภาพในการเรียนรู้ ทั้งสองช่วยกันคิดหาทางออกจากสถานการณ์ที่น่ากระอักกระอ่วนนี้ เช้าวันรุ่งขึ้นเยนเทิลออกมาส่งอวีกเตอร์พร้อมฝากจดหมายไปถึงท่านแรบไบและฮาแดสส์ ก่อนเอย่ลากับอวีกเตอร์ ทั้งอวีกเตอร์และฮาแดสส์ได้ครองคู่กันที่สุดในที่สุด ส่วนเยนเทิลได้ออกเดินทางไปตามความฝันของตัวเอง

แก่นเรื่อง (Theme)

หากไม่หยุดนิ่งแล้วกล้าที่จะลงมือทำก็ไม่มีสิ่งใดยากเกินความตั้งใจ แม้ว่าจะมีกรอบทางสังคมมากำหนดก็ตาม

ตัวละคร (Character)

เอนเทิล หรือ อั้นเซล หญิงสาวร่างสูงโปร่ง ผมและนัยน์ตาสีน้ำตาล เธอชอบที่จะเรียนรู้และมุ่งมั่นอยู่กับการอ่านตำรา แสดงความคิดเห็น และตีความจากสิ่งที่ได้อ่าน โดยไม่สนใจว่าสิ่งที่ตัวเองทำอยู่นั้นขัดแย้งกับชนบททางสังคมที่จำกัดการศึกษาเอาไว้ให้กับผู้ชายเพียงเท่านั้น เธอมีคำถามว่า “ทำไม” ติดปากอยู่เสมอ

แรบไบ (เรีบ) เมนเดล พ่อของเอนเทิลเป็นนักบวชชาวยิวที่คอยสอนและถ่ายทอดความรู้ในคัมภีร์ให้กับเด็กหนุ่มในหมู่บ้าน เขาไม่เคยปิดกั้นลูกสาวจากการเรียนรู้ทั้งยังสอนให้อ่านคัมภีร์ แต่ก็ต้องทำแบบปิดบังจากสายตาของเพื่อนบ้าน

อาวิกเตอร์ ชายหนุ่มผู้เฉลียวฉลาดจากโรงเรียนสอนศาสนาเบเซฟ เขาเป็นผู้ชักชวนให้อั้นเซลไปเข้าเรียนที่เดียวกัน และยังกลายเป็นเพื่อนสนิทกันอย่างรวดเร็วจากการที่ชอบถกถึงเนื้อหาในตำราเรียน รวมถึงปรึกษาปัญหาด้านอื่นๆ อยู่เสมอ

รูปที่ 4.28 เอนเทิล

รูปที่ 4.29 อาวิกเตอร์

ฮาแดสส์ สาวสวยผู้มีความมั่นใจสูงและดวงตาสีเขียว อดีตคู่หมั้นของอาวิกเตอร์ แต่ต้องมาแต่งงานกับอั้นเซล เธอได้รับการอบรมให้จัดการงานภายในบ้านได้อย่างไม่มีบกพร่อง แม้ว่าจะดูเหมือนเป็นตัวละครที่ถูกกระทำ (passive character) แต่เมื่ออั้นเซลหยิบบ้านเลือกในการศึกษาให้เธอก็สามารถซึมซับได้อย่างรวดเร็วและเปลี่ยนเป็นผู้ที่คิดเองได้ว่าจะเลือกทำหรือไม่ทำอะไร

แรบไบ (เรีบ) อัลเทอร์ พ่อของฮาแดสส์ หัวหน้าครอบครัวที่คาดหวังให้ทุกคนในบ้านปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสังคมและเขาต้องการแต่สิ่งที่ดีที่สุดเพื่อคนในครอบครัวเท่านั้น

ฉาก (Setting)

ยุโรปตะวันออก ปี 1904 หมู่บ้านในชนบทของชาวอิว ผู้หญิงได้รับการคาดหวังให้เป็นแม่บ้านแม่เรือน ดูแลสามีและให้กำเนิดทายาท แต่ถูกกีดกันไม่ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา เพราะสังคมได้มอบหน้าที่ทางการศึกษาให้กับผู้ชาย โดยมีโรงเรียนสอนศาสนาเป็นสถานศึกษาสำคัญ สังเกตได้จากประเภทของหนังสือที่ควรอ่านของแต่ละเพศซึ่งแตกต่างกัน โดยผู้หญิงควรอ่านนิยาย, เรื่องสั้น, หนังสือภาพ ส่วนผู้ชายสามารถอ่านคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ได้และภายในศาสนสถานเต็มไปด้วยชายผู้กำลังประกอบศาสนกิจส่วนผู้หญิงต้องนั่งแอบดูอยู่เงียบๆ ที่ชั้นบน

ความขัดแย้ง (Conflict)

เย็นเทิลกับครรลองหรือชนบทของสังคมเป็นสิ่งที่เด่นชัดที่สุดตั้งแต่ต้นเรื่อง เธอชอบที่จะเรียนรู้และอยู่กับตำราสารพัน แต่ก็ต้องออกไปจ่ายตลาด ทำกับข้าว ดูแลบ้านตามหน้าที่ที่สังคมกำหนดให้ เป็นไป สังคมที่คาดหวังให้ผู้หญิงมีบทบาทแค่เพียงในบ้านส่วนภาระหน้าที่นอกบ้านนั้นเป็นเรื่องของผู้ชาย ตัวอย่างของผู้หญิงที่ดีก็คือฮาแดสส์ เธอเป็นผู้หญิงที่อวิกเตอร์เฝ้าฝันหา เป็นกุลสตรีที่เพียบพร้อมทั้งความงามและกิริยามรรยาทอ่อนหวาน พร้อมกันนั้นก็สามารดูแลบ้านได้เป็นอย่างดี ตรงกันข้ามกับเย็นเทิลที่ไม่เก่งเรื่องการจัดการบ้านเอาเสียเลย

ด้านความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครเอกนั้น เป็นผลที่เกี่ยวข้องกับตัวละครอวิกเตอร์ ทั้งสิ้น ทั้งในการเลือกที่ต้องแต่งงานกับผู้หญิงด้วยกันเพื่อหนีวรั้งอวิกเตอร์ไว้ หรือในตอนจบที่ต้องเลือกระหว่างความรักกับความฝันโดยในการเลือกครั้งแรกเธอใช้อารมณ์ขึ้นมาอยู่เหนือเหตุผล ส่วนในครั้งหลังนั้นเป็นไปในทางกลับกัน ส่วนประเด็นเรื่องความขัดแย้งระหว่างคนกับคน แม้จะไม่ใช่สิ่งที่เด่นชัดของเรื่อง แต่กลับเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้สถานการณ์พลิกผันไป โดยความขัดแย้งนั้นคือการที่เรีบอัลเทอร์รู้เรื่องที่น่าองชายของอวิกเตอร์หรือว่าที่ถูกเขยฆ่าตัวตายจนต้องยกเลิกการหมั้นหมาย เนื่องด้วยความเชื่อที่ว่าความวิปริตคือปีศาจร้ายซึ่งวนเวียนอยู่ในสายโลหิต และรอคอยวันที่จะแสดงตัวออกมา

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ใช้มุมมองของตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่องเสียเอง โดยเย็นเทิลนำพาผู้ชมให้ตามติดไปกับชีวิตของเธอ และเผชิญหน้ากับสถานการณ์อันบีบคับพร้อมๆ กัน ทำให้การดำเนินเรื่องน่าเชื่อถือเพราะ

ผู้ชมเข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกของเยนเทิลหรืออันเซล เห็นใจในโชคชะตาของเธอ จึงเอาใจช่วยตัวละครเอกให้คิดหาทางพ้นฝ่าอุปสรรคไปให้ได้

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในสุภาพบุรุษจำแลง

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	นวนิยาย	ภาพยนตร์
โครงเรื่อง	<p><u>ขั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u> เยนเทิล ตัดสินใจออกจากบ้านที่ยาเนฟ หลังจากพ่อของเธอเสียชีวิต เธอรีบร้อนขายบ้านและทรัพย์สินแล้วปลอมตัวเป็นชายก่อนออกเดินทางไปสู่ลูบลิน เพื่อหาโรงเรียนศาสนาเงียบๆ สักแห่งหนึ่ง</p> <p><u>ขั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u> เยนเทิลได้พบกับ อาวิกเตอร์ นักศึกษาศาสนา เธอแนะนำว่าตัวเองชื่ออันเซลกำลังมองหาโรงเรียนแห่งใหม่อยู่ อาวิกเตอร์จึงชวนไปเรียนด้วยกันที่เบเซฟ</p> <p><u>ขั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u> อันเซลและอาวิกเตอร์ได้จับคู่เรียนด้วยกัน ทั้งสองกลายเป็นเพื่อนสนิทกันอย่างรวดเร็ว อันเซลได้รู้จักกับ ฮาแดสส์ สาวสวยอดีตคู่มั้นของอาวิกเตอร์และเป็นคนที่เขายังคงรักอยู่เสมอ อาวิกเตอร์เสนอให้อันเซลแต่งงานกับฮาแดสส์เพราะอยากให้เพื่อนช่วยดูแลคนรักให้ ส่วนเขาก็รีบตัดใจไปรับหมั้นกับ เพเซ่ หญิงม่ายแทน อันเซลใช้การแต่งงานกับฮาแดสส์มาเป็นสะพานเชื่อมความสัมพันธ์กับอาวิกเตอร์</p> <p><u>ขั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u> คู่ของอันเซลไปกันได้ดี ต่างจากคู่ของอาวิกเตอร์ที่ภรรยาขี้บ่นและกตขี้น้ำมูก อย่างไรก็ตามอันเซลรู้สึกผิดตลอดเวลาที่ต้องหลอกลวงคนมากมาย</p> <p><u>ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u></p>	<p><u>ขั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u> ในยุคที่สังคมจำกัดการศึกษาไว้ให้เฉพาะผู้ชาย เยนเทิลซึ่งอาศัยอยู่กับพ่อผู้เป็นศานาจารย์กลับสนใจอ่านตำราวิชาการในบ้านของพวกเขามีหนังสือมากมายและพ่อของเธอก็ไม่เคยบังคับให้เยนเทิลต้องทำตัวเหมือนหญิงสาวคนอื่น เขาสอนหนังสือให้กับเธอและไม่เคยบ่นว่าเรื่องงานครัวที่บกพร่อง แต่เยนเทิลก็ยังมีความข้องใจในทางเลือกของตัวเองว่าเหตุใดจึงไม่เท่าเทียมกับพวกผู้ชาย</p> <p><u>ขั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u> พ่อของเยนเทิลเสียชีวิตลง เมื่อเธอไม่เหลือใครให้ต้องห่วงอีกแล้ว เธอจึงตัดสินใจปลอมตัวเป็นชายแล้วออกเดินทางไปสู่โลกกว้างอย่างที่เคยคิดฝันไว้ เยนเทิลเปลี่ยนชื่อเป็นอันเซลแล้วได้เข้าเรียนที่โรงเรียนศาสนาแห่งหนึ่ง โดยมีอาวิกเตอร์เป็นเพื่อนเรียนและเพื่อนสนิท</p> <p><u>ขั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u> เยนเทิลค่อยๆ รู้ใจตัวเองว่าเริ่มมีใจให้กับอาวิกเตอร์ ในขณะที่เดียวกันกับที่ชายหนุ่มถูกยกเลิกการหมั้นหมาย</p> <p><u>ขั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u> ทั้งที่รู้ว่าทำผิดแต่อันเซลก็ยอมแต่งงานกับฮาแดสส์อดีตคู่มั้นของอาวิกเตอร์ เพียงเพราะเธอจำใจทำตามคำร้องขอของเขาเพื่อหนีความจริงเขาไว้</p> <p><u>ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u></p>

	<p>อันเซลตัดสินใจเปิดเผยความลับกับอวิกเตอร์ เขาโกรธที่เธอโกหก แต่อีกใจก็รู้สึกรัก เยนเทิลไปแล้ว เขาพยายามโน้มน้าวให้เธอ แต่งงานด้วย แต่เยนเทิลปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ที่เธอทำทั้งหมดนี้ก็เพราะ ต้องการศึกษาคัมภีร์ร่วมกับเขา ทั้งสองจึงช่วยกันคิดหาทางทำให้งานแต่งงานระหว่างเธอกับฮาแดสส์เป็นโมฆะ</p> <p><u>ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u></p> <p>อันเซลส่งใบหย่าไปยังครอบครัวของคหบดี แล้วหายตัวไป เวลาผ่านไปไม่นาน คหบดีประกาศให้มีการจัดงานสมรสใหม่ ระหว่างอวิกเตอร์และฮาแดสส์ ทั้งสองมีลูกชายด้วยกันคนหนึ่ง และเขาตั้งชื่อให้แก่ว่าอันเซล</p>	<p>เมื่ออยู่ร่วมชายคาเดียวกันอันเซลได้สอนหนังสือให้กับฮาแดสส์ ส่วนฮาแดสส์ก็เริ่มตกหลุมรักหญิงสาวในคราบชายหนุ่ม ทำให้อันเซลรู้สึกผิดมากขึ้นทุกทีจึงตัดสินใจที่จะบอกความจริงกับอวิกเตอร์ เมื่อเขาทราบว่าอันเซลแท้จริงเป็นผู้หญิงเขาก็โกรธจนแทบคลั่งเขาเค้นความจริงจากเธอจนได้รับรู้ถึงความรักที่ค่อยๆ เติบโตขึ้นในใจระหว่างกันมานานแล้ว แต่ยังมีอีกคนหนึ่งที่ต้องคิดถึงนั่นคือฮาแดสส์</p> <p><u>ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u></p> <p>ทั้งสองช่วยกันคิดหาทางออกจากสถานการณ์ที่น่าจะระอึกระอ่วนนี้ เยนเทิลตัดสินใจเลือกเดินทางตามฝัน เธอฝากจดหมายไปถึงท่านแรบไบและฮาแดสส์ก่อนเอยลาไปกับอวิกเตอร์</p>
แก่นเรื่อง	ความมุ่งมั่นตั้งใจประกอบกับความเด็ดเดี่ยวกล้าหาญนำไปสู่ความสำเร็จ	หากไม่หยุดนิ่งแล้วลงมือทำก็ไม่มีความตั้งใจ
ตัวละคร	<p>- เยนเทิล หรือ อันเซล หญิงสาวรูปร่างผอมสูง เยนเทิลไม่ชอบทำสิ่งที่ผู้หญิงโดยทั่วไปทำกัน ทั้งงานบ้านงานเรือนและการพูดคุยที่ไร้สาระ หากแต่ในความคิดของเธอกลับเต็มไปด้วยข้อซักถามในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคัมภีร์ต่างๆ ทางศาสนา</p> <p>- อวิกเตอร์ ชายหนุ่มรูปร่างผอมสูงเขามีเคราะห์นาสิดำเข้มจนเกือบเป็นสีน้ำเงิน แต่กลับดูซืดเซียว เขากลายเป็นคู่เรียนที่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกันได้อย่างสนิทใจ</p> <p>- ฮาแดสส์ อดีตคู่หมั้นของอวิกเตอร์ เธอเป็นหญิงร่างโปร่งบาง คอยอาระหง แก้มบวม มีดวงตาสีฟ้า และผมสีบลอนด์ ดูน่าทะนุถนอม ฮาแดสส์ใส่ใจรูปลักษณะภายนอกที่ต้องทำให้ดูสวยงามอยู่เสมอ</p> <p>- เพเซ่ หญิงม่ายร้างสามมีที่กลายมาเป็นภรรยาของอวิกเตอร์ เธอมีรูปร่างอ้วนเตี้ยและขี้บ่นซึ่งเป็นสิ่งที่บุรุษไม่ค่อยพึงใจ อย่างไรก็ตามเพเซ่มีหัวใจด้าน การค้าทำ</p>	<p>- เยนเทิล หรือ อันเซล หญิงสาวร่างสูงโปร่งผอมและนัยน์ตาสีน้ำตาล เธอชอบที่จะเรียนรู้และมุ่งมั่นอยู่กับการอ่านตำรา แสดงความคิดเห็น และตีความจากสิ่งที่ได้อ่าน โดยไม่สนใจว่าสิ่งที่ตัวเองทำอยู่นั้นขัดแย้งกับชนบททางสังคมที่จำกัดการศึกษาเอาไว้ให้กับผู้ชายเพียงเท่านั้น เธอมีคำถามว่า “ทำไม” ติดปากอยู่เสมอ</p> <p>- เร็บ เมนเดล พ่อของเยนเทิลเป็นศาสตราจารย์ที่คอยสอนและถ่ายทอดความรู้ในคัมภีร์ให้กับเด็กหนุ่มในหมู่บ้าน เขาไม่เคยปิดกั้นลูกสาวจากการเรียนรู้ทั้งยังสอนให้อ่านคัมภีร์ แต่ก็ต้องทำแบบปิดบังจากสายตาของเพื่อนบ้าน</p> <p>- อวิกเตอร์ ชายหนุ่มผู้เฉลียวฉลาดจากโรงเรียนศาสนาเบเซฟ เขาเป็นผู้ชักชวนให้อันเซลไปเข้าเรียนที่เดียวกัน และยังกลายเป็นเพื่อนสนิทกันอย่างรวดเร็ว จากการที่ขอถกถึงเนื้อหาในตำราเรียน รวมถึงปรึกษาปัญหาด้านอื่นๆ อยู่เสมอ</p>

	<p>ให้หล่อนมีฐานะมั่งคั่งจากการลงทุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เร็บ อัลเทอร์ วิชเคาเวอร์ คหบดีผู้ร่ำรวยที่สุดในเบเซฟ เขามักเื้อื่อเพื่อต่อคนที่เขาชอบใจ อย่างอันเซลที่ถึงจะเป็นกำพร้าแต่เขาก็ไม่รังเกียจที่จะให้แต่งเข้าบ้าน - ฟิตเทิล พ่อของเพเชและพ่อค่านั่งสัตว์เขานับถือนิกายฮาสิติมจึงคาดหวังให้ลูกเขยเข้าศึกษาในสุเหร่าของนิกายนี้ - เร็บ ท็อดรอส พ่อของเอนเทิลผู้ป่วยเรื้อรังและเสียชีวิตไปตั้งแต่ตอนเริ่มเรื่อง แต่เขาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทต่อการอ่านของเอนเทิล โดยท็อดรอสเป็นคนให้การศึกษาคัมภีร์ทางศาสนาแก่ลูกสาว 	<ul style="list-style-type: none"> - ฮาแดสส์ สาวสวยผู้มีผมหยิกสีแดงและดวงตาสีเขียว อดีตคู่หมั้นของอาวิกเตอร์ แต่ต้องมาแต่งงานกับอันเซล เมื่ออันเซลหยิบยื่นทางเลือกในการศึกษาให้ เธอก็สามารถซึมซับได้อย่างรวดเร็ว - เร็บ อัลเทอร์ พ่อของฮาแดสส์ หัวหน้าครอบครัวที่คาดหวังให้ทุกคนในบ้านปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสังคมและเขาต้องการแต่สิ่งที่ดีที่สุดเพื่อคนในครอบครัวเท่านั้น
ฉาก	เมือง 4 เมืองในประเทศโปแลนด์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเส้นทางการเดินทางของตัวละครในเรื่อง ได้แก่ เมืองยานฟ, ซามอสค์, เบเซฟ และลูบลิน สำหรับสถานที่ที่เป็นฉากสำคัญคือเมืองเบเซฟ ซึ่งอันเซลได้เข้าเรียนในโรงเรียนสอนศาสนาและแต่งงาน	ยุโรปตะวันออกปี 1904 หมู่บ้านในชนบทของชาวยิว ผู้หญิงได้รับการคาดหวังให้เป็นแม่บ้านแม่เรือน ดูแลสามีและให้กำเนิดทายาท แต่ถูกกีดกันไม่ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา เพราะสังคมได้มอบหน้าที่ทางการศึกษาให้กับผู้ชาย โดยมีโรงเรียนสอนศาสนาเป็นสถานศึกษาสำคัญ
ความขัดแย้ง	ความขัดแย้งภายในจิตใจ : เอนเทิล, อาวิกเตอร์ ความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม : เอนเทิลกับชนบ	ความขัดแย้งภายในจิตใจ : เอนเทิล ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : เร็บ อัลเทอร์กับอาวิกเตอร์ ความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม : เอนเทิลกับสังคม
มุมมองของผู้เล่าเรื่อง	ผู้เล่าเรื่องบรรยายสภาพเมืองและสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนภายในเมืองไปพร้อมๆ กับการดำเนินเรื่องของตัวละครหลัก โดยในบางช่วงผู้เล่าให้น้ำหนักกับความคิดของคนภายในเมืองที่มีต่อพฤติกรรมของตัวละครสำคัญๆ ภายในเรื่อง เหมือนกับเสียงซุบซิบที่ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักกับตัวละครในมุมมองที่แตกต่างออกไป	ตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่องโดยเอนเทิลนำพาผู้ชมให้ตามติดไปกับชีวิตของเธอ และเผชิญหน้ากับสถานการณ์อันบีบบังคับพร้อมๆ กัน ทำให้การดำเนินเรื่องน่าเชื่อถือ เพราะผู้ชมเข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกของเอนเทิลหรืออันเซล เห็นใจในโชคชะตาของเธอจึงเอาใจช่วยตัวละครเอกให้คิดหาทางฟันฝ่าอุปสรรคไปให้ได้

4.2.2 กลวิธีการเล่าเรื่องในฟาเรนไฮต์ 451 (Fahrenheit 451)

นวนิยาย “ฟาเรนไฮต์ 451”

ผู้แต่ง	เรย์ แบริดบิวรี
ผู้แปล	กรกฏ
สำนักพิมพ์	Ballantine Books, New York City / เอ็นเธอร์บุ๊กส์
ปีที่พิมพ์	1953
ประเภท	นวนิยายวิทยาศาสตร์

โครงเรื่อง (Plot)

นวนิยายเรื่องนี้สมมุติเรื่องราวให้เกิดขึ้นในโลกยุคอนาคต (ศตวรรษที่ 24) ซึ่งมีบทบาทแห่งโลกใหม่ที่ผู้เขียนกำหนดขึ้นและผู้อ่านควรรู้เพื่อจะได้มีความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

451 องศาฟาเรนไฮต์	อุณหภูมิที่เผากระดาษจนมอดไหม้
451	หมายเลขสัญลักษณ์ของกลุ่มนักผจญเพลิง
นักผจญเพลิง	ผู้จุดไฟเผาทำลาย
หนังสือ	สิ่งต้องห้ามทางกฎหมาย
โทรทัศน์	ปัจจัยในการดำรงชีพ
ชีวิต	การปิดกั้นสิ่งที่ทำให้จิตใจหดหู่เศร้าหมอง
ประชากร	ผู้เสพแต่ความสุข

1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) เมื่อสัญญาณเตือนไฟดิ่งขึ้นที่สถานีดับเพลิง *กาย มอนแท็ก* กับเพื่อนนักผจญเพลิงก็พร้อมแล้วที่จะ “จุดไฟ” เผาบ้านต้นเหตุให้กลายเป็นจุน เหตุเพราะในโลกในอนาคตบ้านแต่ละหลังมีพลาสติกหุ้มกันไฟเอาไว้อย่างดี ไฟจึงไม่อาจผลาญทำลายอาคารที่อยู่ติดกันได้ อีกต่อไป แต่หนังสือคือสิ่งผิดกฎหมายตามที่รัฐกำหนดไว้ น้ำมันก๊าดจึงกลายเป็นน้ำหอมสำหรับกาย เขาชอบมองเปลวเพลิงสีส้มแดงทำหน้าที่ของมันก่อนจะก่อตัวสูงขึ้นไปบนท้องฟ้ายามราตรี ราวกับตนเองเป็นวาทยกรผู้ควบคุมจังหวะของการเผาไหม้

2. **ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)** ในวันหนึ่งระหว่างทางกลับบ้าน เขาบังเอิญพบกับ *แคลริส แมคเคิลแลน* เด็กสาวที่เพิ่งย้ายมาอยู่ข้างบ้าน ทั้งสองสนทนากันไปตลอดทางโดยส่วนใหญ่เด็กสาวจะเอ่ยคำถามประหลาดๆ ขึ้นมาเสมอ และก่อนที่ทั้งสองจะเดินมาถึงบ้าน เธอกลับเอ่ยถามเขาว่า “คุณมีความสุขมั๊ยคะ” ซึ่งเป็นคำถามที่น่าหัวเราะสำหรับเขาในตอนนั้น

บรรยากาศของสงครามเริ่มส่งกลิ่นไปทั่วเมือง โลกในยุคอนาคตเป็นสถานที่สำหรับเทคโนโลยีอย่างแท้จริง ไม่เว้นแม้แต่ในบ้านที่ต่างคนต่างอยู่ได้ด้วยการฟังเสียงเพลงจากเปลือกหอยที่ติดแนบอยู่กับหู หรือเลือกที่จะดูโทรทัศน์จอยักษ์ที่ติดอยู่บนผนังบ้านทั้งสี่ด้าน ซึ่งสามารถคุยตอบโต้ได้มากกว่าจะพูดคุยกับคนในครอบครัวจริงๆ เช่นเดียวกันกับกายและมิลเดรดที่เหมือนกับคนแปลกหน้าภายใต้หลังคาเดียวกัน

3. **ชั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)** กายยังได้พบกับแคลริสอยู่บ่อยครั้ง และทุกครั้งเธอจะตั้งคำถามถึงสิ่งต่างๆ ที่เขาก็ไม่เคยคาดคิดเช่นกัน เธอทำให้เขาค่อยๆ ซึมซาบไปกับความสวยงามของธรรมชาติรอบตัวมากกว่าความเร่งรีบที่จะมองแล้วผ่านไป หรือสาระอันหาไม่ได้ระหว่างบทสนทนาของผู้คนที่เธอคอยสังเกต แต่แล้ววันหนึ่งเขาก็ไม่ได้เห็นเธอหรือครอบครัวของเธออีกเลย เธอจากไปพร้อมกับความคิดที่เปลี่ยนแปลงไปของกาย เขาเริ่มตั้งคำถามกับตัวเองว่าเขากลายเป็นคนสมองว่างเปล่าไปได้อย่างไร

4. **ชั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)** เหตุการณ์สำคัญอย่างหนึ่งได้เกิดขึ้นเมื่อทีมนักผจญเพลิงได้รับแจ้งเหตุว่ามีหญิงชราครอบครองหนังสือไว้ในบ้านมากกว่าพันเล่ม พวกเขาเดินทางไปทำหน้าที่เช่นเคย แต่ครั้งนี้เจ้าของบ้านไม่ยอมแยกจากหนังสือ เธอยินดีที่จะตายไปพร้อมกับสิ่งนั้น ซึ่งเป็นสาเหตุให้กายลงมืออ่านหนังสือที่ตัวเองขโมยมา เขาเริ่มติดต่อกับเฟเบอร์และขอความร่วมมือในการคัดลอกตำรา

5. **ชั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)** ในระหว่างนั้นมีมิลเดรดได้ชวนเพื่อนๆ ของเธอมาดูโทรทัศน์ที่บ้าน กายเห็นถึงความไร้สาระของพวกเธอ เขาจึงหยิบบทกวีขึ้นมาอ่านให้พวกเธอฟังดั่งๆ ทว่าเรื่องกลับเลวร้ายยิ่งกว่าเดิม เพราะในคืนเดียวกันนั้นเองเขากลับต้องมายืนอยู่หน้าบ้านของตัวเองในชุดผจญเพลิง เพื่อพบกับความจริงที่ว่ามิลเดรดเป็นคนโทรแจ้งความ เขาจำใจต้องจุดไฟเผาบ้านของตัวเอง ก่อนจะพลั้งมือเผา *ปิตตี้* หัวหน้านักผจญเพลิงไปอีกคน

กายกลายเป็นคนร้ายผู้มีความผิดฐานฆ่าคนตายและต่อต้านรัฐบาล เขาได้รับคำแนะนำจากเฟเบอร์ให้หนีล่องใต้ไปตามลำน้ำเพื่อจะได้แกะรอยยากขึ้น กายเดินทางออกห่างจากเมืองไปเรื่อยๆ จนพบกับกลุ่มคนที่มองภายนอกแล้วไม่อาจล่วงรู้ได้เลยว่าแต่ละคนสามารถจำเนื้อหาใน

หนังสือได้ไม่ต่างจากห้องสมุดเคลื่อนที่ และยังมีคนเช่นนี้อีกหลายพันกระจายตัวอยู่กันตามทางรถไฟ และเลียบบแม่น้ำ

6. ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) บรรยากาศของสงครามตึงเครียดขึ้นเรื่อยๆ เครื่องบินเจ็ตทยอยชนผู้คนออกจากเมือง ในขณะที่เครื่องบินทิ้งระเบิดบรรจุอาวุธทำลายล้างเต็มลำ สงครามจบลงในพริบตาเดียวเมื่อระเบิดตกกระทบเป้าหมาย ทำให้เมืองทั้งเมืองเหลือเพียงแต่ฝุ่น ก่อนที่กลุ่มของกาย มอนแท็กจะเริ่มเดินทางย้อนกลับเข้าไปในเมือง เพื่อใช้ความรู้ที่แต่ละคนมีในการเยียวยา “เมือง” ที่ถูกทำให้พินาสลงตรงหน้า

แก่นเรื่อง (Theme)

ในสังคมที่มีการกดขี่ประชาชนด้วยการควบคุม ปิดกั้น และทำลายเสรีภาพของผู้คน ในท้ายที่สุดแล้วจะมีกลุ่มคนลุกขึ้นมาต่อต้านการกดขี่นั้นแล้วปลดแอกตนเองให้เป็นอิสระ

ตัวละคร (Character)

กาย มอนแท็ก ตัวละครเอกของเรื่อง เขาเป็นนักผจญเพลิงที่มีหน้าที่ต้องเผาทำลายหนังสือในโลกอนาคตแต่เกิดขบถเสียเองในตอนกลางเรื่อง เขาจึงมีคุณสมบัติของตัวละครทั้งสองแบบคือในตอนต้นเรื่องเป็นตัวละครผู้ถูกกระทำ (Passive character) โดยถูกครอบงำจากระบบให้เดินไปตามเส้นทางที่ควรจะเป็นไป เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นในตอนกลางเรื่องลักษณะของตัวละครนี้ได้เปลี่ยนไปสู่การเป็นผู้กระทำ (Active character) มากขึ้น เพราะเขาเริ่มมีเป้าหมายและการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

แคลริส แมคเคิลแลนด์ ปรากฎตัวขึ้นในฐานะของตัวละครผู้กระทำผู้มีลักษณะตรงข้ามกับคนในสังคมส่วนใหญ่ทั้งในด้านความคิดและการดำเนินชีวิต เธอเป็นเด็กสาววัย 17 ที่เพิ่งย้ายมาอยู่ข้างบ้านของกาย และยังเป็นผู้ชี้แนะให้เขาได้มองเห็นถึงรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ของสรรพสิ่งที่อยู่รอบตัว จนกระทั่งเธอเสียชีวิตลงเพราะอุบัติเหตุตามคำบอกเล่าของบิดา และครอบครัวของแคลริสพากันย้ายไปอยู่ที่อื่นหลังการสูญเสียชีวิตครั้งนี้

บิดา หัวหน้านักผจญเพลิงของกาย เขาเผาหนังสือแต่กระนั้นเขาก็อ่านหนังสือเหล่านั้นด้วย แม้จะผิดกฎหมายแต่เขาก็ให้เหตุผลว่าควรต้องการเรียนรู้ให้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่โดยเขาบอกกับกายถึงสิ่งที่เขาอ่านไว้ว่า

“...หนังสือพวกนี้ไม่มีอะไรเลย ไม่มีอะไรที่น่าจะเชื่อหรือนำไปสอนใครได้ ถ้าเป็นนวนิยายก็จะมีแต่เรื่องราวของคนที่ไม่ดีตัวตน จินตนาการที่ถูกกุขึ้น ถ้าไม่ใช่นวนิยายมันก็แย่งกว่าศาสตราจารย์คนหนึ่งจะวิจารณ์อีกคนหนึ่งว่าโง่เง่า นักปรัชญาจะกันด่ากันและกัน ต่างวิ่งวุ่นเอาดาวขึ้นแขวนบนฟ้าและพยายามดับดวงตะวัน อ่านจบนายก็จะหลงทาง”

ปิดตู้ : 71

จากบทสนทนาระหว่างที่ปิดตู้ไปเยี่ยมกายที่บ้านนั้นแสดงให้เห็นถึงความรอบรู้ของชายผู้นี้ แม้เขาจะยืนยันว่าหนังสือเป็นสิ่งไร้สาระชนิดหนึ่ง แต่ในขณะที่เดียวกันก็ได้อ่านผ่านตามาแล้วหลายเล่ม สุดท้ายแล้วการตายของปิดตู้ยังเป็นปริศนาว่าเขาต้องการให้กายลงมือฆ่าตนเองหรือเป็นเพียงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น

เฟเบอร์ อดีตศาสตราจารย์ด้านปรัชญา ผู้บังเอิญพบกับกายในสวนสาธารณะเมื่อปีก่อนหน้านี้ แม้ว่าจะเป็นคนที่มีความรู้มากคนหนึ่ง แต่เขาเลือกที่จะหลบซ่อนตัวเองอยู่ในเงามากกว่าจะแสดงตัวหรือไปรวมกลุ่มกับคนอื่นๆ นอกเมือง จนกระทั่งกายติดต่อมาหาเขาเพื่อขอความช่วยเหลือในตอนแรกเขาปฏิเสธที่จะพบหน้าเพราะไม่ไว้ใจ แต่ด้วยทริลลียของกายทำให้เฟเบอร์ยอมให้ความร่วมมือได้ในที่สุด

มิลเดรด ภรรยาของกายผู้ตกอยู่ภายใต้กระแสสายของระบบ เธอยอมรับเอาสิ่งที่เทคโนโลยีหยิบยื่นให้มาทั้งหมด จนกลายเป็นยึดติดต้องพึ่งพาสิ่งเหล่านั้น ทั้งวิทยุเปลือ ก หอยที่ต้อ งใส่ติดหูไว้ตลอดเวลาและรายการโทรทัศน์ “วงศาคนาญาติ” ที่เธอต้องการมีส่วนร่วมพูดคุยกับคนในจอด้วยทุกครั้ง รวมถึงการเลือกคบแต่เพื่อนที่มีลักษณะนิสัยเหมือนกันกับตัวเองเท่านั้นเธอจึงปฏิเสธในการเข้าหาหนังสือเมื่อกายบังคับให้เธออ่านกับเขาด้วยดังคำพูดที่เธอยืนยันกับสามีว่า

“หนังสือไม่มีตัวตนเหมือนคน ตอนที่คุณอ่านฉันก็ดูไปเรื่อยๆ แต่ไม่มีใครเลย”

มิลเดรด : 83

ฉาก (Setting)

โลกในยุคอนาคต (ศตวรรษที่ 24) ที่โทรทัศน์เข้ามามีบทบาทอย่างมากในชีวิต ในขณะที่หนังสือเป็นสิ่งต้องห้าม เป็นของอันตราย เป็นสิ่งไม่มีสาระที่หากใครได้อ่านแล้วอาจไปทำลายความคิดของคนคนนั้นให้ผิดเพี้ยนไปได้ จึงมีการสั่งให้กำจัดหนังสือเหล่านั้นด้วยการเผา ผู้คนอยู่กันอย่างรีบเร่ง และขาดจินตนาการเพราะสื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถนำเสนอภาพ เสียง และความสมจริงในด้านต่างๆ ได้อย่างครบถ้วนอยู่แล้ว

ความขัดแย้ง (Conflict)

ความขัดแย้งภายในจิตใจของกายนอนแท็กนั้นมีมาก่อนหน้าที่จะได้เจอกับแคลริส ด้วยอาชีพนักผจญเพลิงที่ต้องเผาทำลายหนังสือ แต่เขากลับแอบเอาหนังสือบางส่วนมาเก็บไว้ในช่องแอร์ที่บ้าน โดยปิดบังไม่ให้ผู้ใดล่วงรู้แม้แต่ภรรยา เมื่อเขาได้พบปะพูดคุยกับแคลริสและยังพบเจอกับตัวละครอย่างหญิงชราเจ้าของบ้าน ที่ยอมตายไปพร้อมกับกองเพลิงตึกว่าอยู่โดยปราศจากหนังสือ จึงกลายเป็นการกระตุ้นให้เขาต้องการอ่าน

เมื่อได้อ่านแล้วนั้นย่อมเป็นการทำผิดกฎหมายไปสู่ความขัดแย้งระหว่างกายกับปิตต์หัวหน้าของเขา เป็นเหตุให้เขาถูกตามล่าตัวและกลายเป็นจำเลยของสังคม เหตุเพราะไม่ยอมก้มหัวให้กับระบบของสังคม เขาจึงออกจากสังคมที่คุ้นเคยเพื่อไปรวมกับกลุ่มคนที่ถูกคนส่วนใหญ่มองว่า “นอกคอก” นอกจากนี้นวนิยายยังได้เล่าถึงสภาพของสังคมในโลกอนาคตไปพร้อมๆ กับชะตากรรมของตัวละครเอก นั่นคือสงครามที่พร้อมจะอุบัติขึ้นได้ทุกเมื่อ

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

เล่าเรื่องในรูปแบบของทรศนะไร้ขอบเขต โดยกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ตัวละครเอกต้องเผชิญ รวมถึงสิ่งที่เขาคิดไปพร้อมกับบอกเล่าถึงสถานการณ์ภายนอกที่เกิดขึ้นกันไปแบบคู่ขนาน แม้ว่าจะเป็นทรศนะแบบผู้รู้แจ้ง แต่มุมมองของผู้เล่าเรื่องในนวนิยายเรื่องนี้ให้ความสำคัญกับตัวละครเอกเป็นส่วนใหญ่ ด้วยการติดตามชีวิต หยั่งรู้ถึงความคิด สิ่งที่กำลังจะตัดสินใจกระทำ ตลอดจนเมื่อลงมือทำไปแล้ว ทำให้ผู้อ่านรู้สึกใกล้ชิดกับตัวละครและยังเป็นการสร้างน้ำหนักให้กับการตัดสินใจของตัวละครเอกว่าล้วนแล้วแต่มีที่มาที่ไปและมีเหตุผลรองรับ

ภาพยนตร์ “ฟาเรนไฮต์ 451”

ผู้กำกับ	ฟร็องซัว ทรูฟโฟ
ผู้ผลิต / ผู้จัดจำหน่าย	Anglo Enterprises Vineyard Film Ltd. / Universal Pictures
ความยาว	112 นาที
ปีที่ออกฉาย	1966
รูปแบบ	แนววิทยาศาสตร์-ระทึกขวัญ
โครงเรื่อง (Plot)	

1. **ขั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)** ภายในสถานีนักผจญเพลิงหลายนายเตรียมพร้อมออกปฏิบัติการพวกเขาต่างมีจุดหมายเดียวกันคือออกเดินทางไปยังบ้านของเป้าหมายชายคนหนึ่งได้รับโทรศัพท์ปริศนาแจ้งให้เขารีบออกจากบ้านทันทีในขณะเดียวกันกับเสียงไซเรนได้ดังขึ้นบนถนนหน้าบ้านของเขานักผจญเพลิงบุกค้นบ้านหลังนั้นอย่างคล่องแคล่วพวกเขาพบหลักฐานคือหนังสือจำนวนมากที่ถูกซุกซ่อนอยู่ในของใช้ต่างๆเช่นคอมพิวเตอร์ฯก่อนที่จะนำสิ่งผิดกฎหมายเหล่านั้นออกมาหน้าบ้านโดยมีชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงมามุ่งดูกองไฟที่ถูกจุดขึ้นโดยฝีมือของ *กาย มอนแท็ก* นักวางเพลิง

2. **ขั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)** ภายในเดินทางกลับบ้านหลังการปฏิบัติการกิจของวันนั้นเสร็จสิ้นลงเขาเห็นผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งมีหน้าตาละม้ายคล้ายภรรยาของเขาแต่เธอกลับเป็นคนเดินเข้ามาทักเขาก่อนโดยแนะนำตนเองว่าชื่อ *แคลริส* เป็นครู เธอพูดถึงเรื่องราวต่างๆมากมายทั้งความเพี้ยนเพี้ยนของตัวเองและคำถามอีกสารพัดเช่นทำไมคุณถึงเผาหนังสือ, หมายเลข 451 หมายถึงอะไร ซึ่งกายตอบทุกคำถามของเธออย่างเต็มใจไม่มีที่ตำราคาถาแต่อย่างใดก่อนที่แคลริสจะทิ้งคำถามสุดท้ายไว้ว่า “คุณมีความสุขไหม”

เมื่อกลับถึงบ้าน *ลินดา* ภรรยาของเขากำลังดูโทรทัศน์อยู่เขาจึงบอกข่าวดีกับเธอว่ากำลังจะได้รับการเลื่อนขั้นแต่สิ่งที่ลินดาถามกลับมาก็คือเมื่อไหร่ทั้งคู่จะสามารถซื้อทีวีติดผนังอีกเครื่องหนึ่งได้เสียที่อีกทั้งยังชวนเขามาเล่นถามตอบกับโทรทัศน์ในรายการวงศาตคณาญาตริรายการเกมส์โชว์ที่ให้ผู้ชมทางบ้านสามารถสวมบทบาทเป็นนักแสดงคนหนึ่งในรายการทุกแห่งภายในบ้านเต็มไปด้วยอุปกรณ์ทันสมัยและที่ขาดไม่ได้คือโทรทัศน์และโทรศัพท์ในทุกห้อง

3. **ขั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)** นอกจากกายจะเป็นพนักงานดีเด่นที่กำลังจะได้เลื่อนขั้นแล้ว เขายังทำหน้าที่ฝึกสอนให้กับคนหนุ่มรุ่นใหม่ที่จะก้าวเข้ามาทำหน้าที่นี้ โดยเขาสอนการ

ค้นหาที่ซ่อนของหนังสือภายในบ้าน แต่กลับรู้สึกว่ามีบางสิ่งบางอย่างได้ขาดหายไปในชีวิต ลินดายังคงติดโทรศัพท์และใส่หูฟังก่อนนอน เขาเริ่มแอบนำหนังสือกลับมาที่บ้าน

การตรวจค้นหาผู้ที่มีหนังสือไว้ในครอบครองยังเป็นไปอย่างเข้มงวดไม่เว้นแม้แต่ในสนามเด็กเล่น แคลริสสะกดยตามกายแล้วทำเป็นบังเอิญเจอกับเขาที่หน้าสถานี เธอขอคำปรึกษากับเขาเรื่องปัญหาที่โรงเรียน ระหว่างนั้นนักผจญเพลิงคนหนึ่งแอบเห็นทั้งคู่เดินเข้าไปในร้านอาหารตรงข้ามสถานี เธอขอให้เขาไปเก็บของที่โรงเรียนเป็นเพื่อน แคลริสจึงปลอมเสียงเป็นภรรยาของเขาเพื่อโทรศัพท์ไปขอลางานให้กลับบ้าน

4. ขั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) เธอคิดว่าเขาไม่เหมือนกับคนอื่นๆ ที่เคยเจอ เพราะกายรับฟังเรื่องราว จึงถามเขาอีกครั้งว่าทำไมจึงมาเลือกทำอาชีพนี้ เมื่อกายได้ฟังดังนั้นเขาจึงเปิดเผยกับเธอว่าเขาได้ลองอ่านหนังสือไปบ้างแล้ว

กายยังคงไปทำงานตามปกติ แต่ความที่ใจคอไม่ค่อยอยู่กับตัวทำให้เขาวางตัวในที่ทำงานตึๆ ซัดๆ ไปบ้าง หญิงชราเจ้าของบ้านยื่นมองการกระทำเหล่านั้นด้วยสีหน้าบอกรักไม่ถูก พวกเขาขอให้เธอออกจากบ้านไปเสีย เพื่อจะได้ลงมือทำงานของตัวเองให้เสร็จสิ้นไป แต่หญิงชรากลับเป็นผู้ลงมือขั้นสุดท้ายด้วยตัวเอง ท่ามกลางความตกตะลึงของทีมนักผจญเพลิงโดยเฉพาะกาย

5. ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) ในวันนั้นเมื่อกลับมาถึงบ้านกายเห็นลินดาชวนเพื่อนๆ มาดูโทรศัพท์ที่บ้าน พร้อมการพูดคุยแต่เรื่องที่เขาเห็นว่าไร้สาระ ทันใดนั้นเขาก็หยิบนวนิยายเล่มหนึ่งขึ้นมาอ่านให้เพื่อนของลินดา จนคนหนึ่งร้องไห้อย่างหนักส่วนเพื่อนคนอื่นๆ ขอให้เขาหยุดอ่านเสียที พร้อมกับประณามการกระทำของเขาวามีแต่นำความทุกข์มาสู่ชีวิตก่อนออกจากบ้านไป และทำให้ลินดาไม่พอใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างมาก ลินดาพยายามเกลี้ยกล่อมให้เขาทิ้งหนังสือพวกนั้นไป โดยชูว่าถ้าไม่ทำตามที่ขอเธอก็จะเป็นคนจากไปเสียเองด้านที่บ้านของแคลริสเธอสามารถหลบหนีการบุกค้นบ้านมาได้อย่างหวุดหวิดในขณะที่ลุงของเธอ นั้นถูกจับกุมตัวไป

เมื่อกายรู้เรื่องที่บ้านของแคลริสเขาจึงมาดักเธอ จนได้ความว่าเธอกำลังเตรียมหนีออกนอกเมืองไปสมทบกับคนกลุ่มเล็กๆ ที่เรียกตัวเองว่า “เดอะ บู้ค ฟิเฟิล” ซึ่งพวกเขาอาศัยอยู่ใกล้จุดสิ้นสุดของรางรถไฟสายเก่า แต่ต้องกลับมาทำลายหลักฐานชื่อที่อยู่ของเพื่อนๆ ของลุงซึ่งซ่อนไว้ภายในบ้านเสียก่อน เธอขอให้กายเดินทางไปกับเธอด้วยแต่เขาปฏิเสธไป

คนทั้งคู่บอกลากันและหวังว่าสักวันคงได้พบกันใหม่ ในขณะนั้นลินดาได้ไปแจ้งเบาะแสว่าที่บ้านมีหนังสือซุกซ่อนอยู่ เมื่อกายไปถึงสถานีสัญญาณเตือนดังขึ้นทันที แต่แล้วเขาก็ต้องแปลกใจเพราะรถสีแดงคันใหญ่มาจอดอยู่หน้าบ้านของตัวเอง พอติดกับที่ลินดาเดินสวนออกมาหน้าบ้าน เธอกล่าวลาด้วยการบอกว่าเธอหนีไม่ไหวอีกต่อไป ด้วยความแค้นใจที่ถูกทรยศเขาจึงเผาบ้านของตนเอง

ไล่ตั้งแต่ห้องนอนที่สร้างความทรงจำมากมายระหว่างเขาและเธอ ไปจนถึงโทรทัศน์ที่เธอรักเป็นหน้า หน้า ก่อนจะทำใจฝากหนังสือได้ลง ระหว่างการจุดไฟเผาหนังสือ หัวหน้าของเขาก็ยังคงพูดถึง ความไร้สาระยิ่งพูดถึงเหมือนจะยุให้กายโกรธยิ่งขึ้น เขาจึงพลั้งมือเผาหัวหน้าไปพร้อมกับทุกสิ่งที่เขา รัก

6. ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) กายออกเดินไปตามเส้นทางที่แคลริส เคยบอกไว้จนได้เจอกับกลุ่มเดอะ บัค พิเพิล กายพบกับแคลริสอีกครั้ง ที่ริมฝั่งแม่น้ำอีกด้านหนึ่งแคล ริสชี้ชวนให้กายดูปูที่กำลังถ่ายทอดเรื่องราวในหนังสือให้กับหลานชายตัวเล็ก ในตอนแรกเด็กชายยัง จำได้อย่างติดขัดแต่เมื่อเวลาผ่านไปจากฤดูใบไม้ร่วงสู่ฤดูหนาว เด็กชายก็สามารถท่องจำเรื่องราว ทั้งหมดได้อย่างคล่องแคล่ว เช่นเดียวกันกับคนอื่นๆ ในกลุ่มที่ต่างตั้งหน้าตั้งตาทบทวนข้อมูลที่ตนเองรู้ ด้วยการท่องออกมา

แก่นเรื่อง (Theme)

การถูกจำกัดสิทธิอย่างสุดโต่งจะนำไปสู่การต่อต้าน โดยคนที่ถูกรีดรอนสิทธิ นั้น ซึ่งผลลัพธ์ อาจเป็นไปได้ 2 แบบ คือ ได้รับสิ่งที่เรียกร้องหรือถูกกำจัดออกจากระบบด้วยการทำให้เป็นเสียงส่วน น้อยในสังคม

ตัวละคร (Character)

กาย มอนแท็ก ตัวละครเอกของเรื่อง หม่อมนักผจญเพลิงผู้กำลังจะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้น ชีวิตทั้งที่ทำงานและที่บ้านดูจะเป็นไปได้ด้วยดีเพียงแต่เขารู้สึกว่ามีบางอย่างขาดหายไป แล้วเขาก็เริ่ม อ่านสิ่งที่ตัวเองเผามาตลอดระยะเวลา 5 ปี เนื่องจากเป็นคนที่มีความจริงจังลงมือทำอะไรแล้วก็จะทำ ให้สุด การม่อ่านของเขาจึงเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้ความคิด ของเขาเริ่มเป็นอิสระมากขึ้นและมีมุมมองแปลกใหม่ต่อสิ่งที่ไม่เคยสังเกตเห็น

รูปที่ 4.30 กาย มอนแท็ก

แคลริส เพื่อนบ้านใหม่ของกาย หญิงสาววัย 20 เธอเป็นครูและเป็นคนเริ่มตั้งคำถามกับกาย ถึงความสุขในชีวิต เป็นผู้ใฝ่ฝันหัวใจให้กายอยากลองอ่านหนังสือโดยไม่เกรงกลัวว่าเขามีอาชีพใด เนื่องจากเธอมองเห็นว่ากายแตกต่างจากคนอื่น เพราะเขาฟังทุกเรื่องของเธอโดยไม่มีท่าทีเหยียดหยัน นอกจากนี้เธอยังเป็นผู้บอกเส้นทางที่จะสามารถตามหากลุ่ม “เดอะ บู้ค พิเพิล” ให้กับกายในตอนท้ายเรื่อง ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับเขาเมื่อถึงสถานการณ์คับขันที่ต้องหลบหนีออกนอกเมือง

ลินดา ภรรยาของกายเธอเป็นเสมือนตัวแทนของคนส่วนใหญ่ในโลกอนาคต เป็นขี้ตัวตรงขำมของแคลริส เธอทำตามสิ่งที่คนอื่น ๆ ทำกันและหลีกเลี่ยงทุกสิ่งทุกอย่างที่ก่อให้เกิดความทุกข์ เมื่อเห็นสามีนั่งอ่านหนังสือซึ่งเป็นสิ่งผิดกฎหมายอยู่ เธอจึงพยายามหาทางกำจัดแต่เขาก็กลับขัดขวาง เธอขอร้องให้ทำลายทิ้งเมื่อเขาไม่เห็นด้วย เธอจึงไปแจ้งเบาะแสเพื่อให้ระบบได้ทำหน้าที่ของมันเอง ลินดาเพียงแค่เห็นหนังสือก็กล่าวโทษแล้วว่าไม่ดี โดยไม่ได้พยายามที่จะเปิดรับสิ่งใหม่เพราะเธอเคยชินกับระบบอันคุ้นเคยที่มอบความสุขและความปลอดภัยมากกว่าต้องการจะต่อต้านและท้าทาย

กัปตัน หัวหน้านักผจญเพลิงของกาย เขาคาดหวังที่จะเลื่อนตำแหน่งให้กาย แต่การกระทำช่วงหลังๆ ของกาย ทำให้กัปตันเริ่มไม่แน่ใจในตัวลูกน้องคนนี้แต่เขาก็พยายามจะชักจูงและชี้แจงให้กายเห็นถึงข้อบกพร่องของหนังสืออยู่ตลอดเวลา โดยหวังว่ากายจะกลับมาเป็นพวกพ้องของตนได้อย่างสนิทใจอีกครั้ง อย่างไรก็ตามการยิ่งชี้แจงของกัปตันกลับยิ่งแสดงให้เห็นว่าตัวเขาเองเป็นผู้ที่อ่านหนังสือมาไม่น้อย เพียงแต่เขาเลือกที่จะแสดงออกไปตามความต้องการของสังคม

รูปที่ 4.31 แคลริส

รูปที่ 4.32 ลินดา

รูปที่ 4.33 กัปตัน

ฉาก (Setting)

โลกในยุคอนาคตแสดงภาพของการเดินทางด้วยพาหนะความเร็วสูงอย่างรถไฟลอยฟ้า เครื่องร้อน แต่ก็ยังมีการนำเสนอภาพของการเดินทางรูปแบบเก่าให้เห็นทั้งเรือพายและรางรถไฟบนดินที่ไม่ได้ใช้แล้ว บ้านเรือนมีรูปทรงคล้ายกล่องที่จัดวางไว้เรียงรายกันไป บ้านแต่ละหลังจะต้องมีเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งโทรทัศน์เปรียบเสมือนปัจจัยที่ขาดไม่ได้ของคนในยุคนี้

ความขัดแย้ง (Conflict)

การเลือกที่จะอ่านหนังสือทำให้คนกลุ่มหนึ่งกลายเป็นผู้ทำผิดกฎหมายไป ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างความคิดของคนกับสิ่งที่สังคมคาดหวังจะให้ เป็น ตัวละครกาย มอนแท็กเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของความขัดแย้ง เริ่มแรกเขาได้รับความชื่นชมจากหัวหน้าและในที่ทำงานจากการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยม ต่อมาความต้องการเติมเต็มตัวเองด้วยหนังสือ แต่หน้าที่บอกเขาให้ทำลายจึงเกิดเป็นความขัดแย้งในจิตใจที่สำนึกรับผิดชอบสวนทางกับความต้องการ อิทธิพลของความขัดแย้งภายในจิตใจของเขาค่อยๆ ปรากฏออกมาจนหัวหน้าและผู้ร่วมงานสังเกตได้ ก่อให้เกิดความไม่ไว้วางใจในตัว เขารวมถึงการที่ภรรยาไม่เห็นด้วยกับการกระทำนั้น เธอต้องการกำจัดหนังสือไปให้พ้นบ้านในขณะที่เขาบอกว่าสิ่งเหล่านี้คือครอบครัว ความขัดแย้งจึงไต่ระดับมาสู่ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

เมื่อเขาต้องเผาบ้านของตัวเองจากการมีหนังสือไว้ในครอบครอง และยังปลั้งมือฆ่าคนตายไปในเหตุการณ์นี้กลายเป็นผู้ต้องหาที่หลบหนีการจับกุม เหตุจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั้งหมดทำให้เขาเปลี่ยนสถานะจากผู้ที่เคยได้รับความชื่นชมและไว้วางใจกลายเป็นบุคคลผู้ที่ไม่พึงประสงค์ของสังคม

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ใช้การเล่าเรื่องแบบไม่จำกัดขอบเขต โดยใช้มุมมองและการลำดับภาพด้วยการพาผู้ชมไปในทุกที่ ติดตามการกระทำสำคัญๆ ที่ส่งผลต่อภาพรวมของเรื่อง เช่น ฉากการไปแจ้งเบาะแสของลินดาที่สถานี ฉากที่เพื่อนนักผจญเพลิงแอบเห็นกายกำลังขโมยหนังสือมาจากที่เกิดเหตุ โดยใช้วิธีการตัดสลับเหตุการณ์เพื่อให้ผู้ชมมองเห็นทุกแง่มุมที่เป็นเหตุเป็นผลของเรื่อง

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในพาเรนไฮต์ 451

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	นวนิยาย	ภาพยนตร์
โครงเรื่อง	<p><u>ขั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u> การปฏิบัติหน้าที่วันนี้สำเร็จเป็นที่น่าพอใจของกาย มอนแท็กเขาเผาหนังสือไปได้มากที่สุดทีเดียว</p> <p><u>ขั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u> ระหว่างทางเดินกลับบ้านเขาเจอเด็กสาวคนหนึ่งที่มาแนะนำตัวเองว่าชื่อแคลริสแมคเคลแลนด์เป็นเพื่อนบ้านคนใหม่ เธอทำให้เขาเพลิดเพลินไปกับบทสนทนาอันแปลกประหลาด</p> <p><u>ขั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u> กายได้พบกับแคลริสอยู่บ่อยครั้งและทุกครั้งเธอจะตั้งคำถามถึงสิ่งต่างๆที่เขากไม่เคยคาดคิดแต่แล้ววันหนึ่งเธอก็จากไปพร้อมกับความคิดที่เริ่มเปลี่ยนแปลงไปของเขา โดยตั้งคำถามกับตัวเองว่าเขากลายเป็นคนสมองว่างเปล่าไปได้อย่างไร</p> <p><u>ขั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u> เหตุการณ์ที่หญิงชราจุดไฟเผาตัวเองไปพร้อมกับหนังสือทำให้เขาเริ่มลงมืออ่านหนังสือที่ตัวเองขโมยมาในขณะที่หัวหน้าปัดตีเริ่มเห็นความผิดปกติของกายจึงมาเยี่ยมเขาที่บ้านและอธิบายถึงความไร้สาระของหนังสือ</p>	<p><u>ขั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u> สัญญาณเตือนดังขึ้นภายในสถานีดับเพลิง นักผจญเพลิงทุกคนรวมทั้งกาย มอนแท็กก็พร้อมออกปฏิบัติภารกิจ พวกเขาเดินทางไปยังบ้านของเป้าหมายเพื่อค้นหาและเผาทำลายสิ่งผิดกฎหมายอย่าง “หนังสือ” โดยมีชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงมางดูเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น</p> <p><u>ขั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u> กายเดินทางกลับบ้านระหว่างทางเขาพบกับแคลริสครูสาวที่มาแนะนำตัวเองว่าเป็นเพื่อนบ้านใหม่ เธอเล่าถึงความพ้อฝันของตัวเองและถามคำถามกายอีกสารพัดก่อนที่จะทิ้งคำถามสุดท้ายไว้ว่าคุณมีความสุขไหม</p> <p><u>ขั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u> กายเป็นพนักงานดีเตนและกำลังจะได้เลื่อนขั้น แต่เขากลับรู้สึกว้าวุ่นใจบางสิ่งขาดหายไปในชีวิต ลินดาภรรยาของเขายังคงติดโทรศัพท์และใส่หูฟังก่อนนอน จนวันหนึ่งเขากลับมาพร้อมกับหนังสือที่ซ่อนไว้อย่างดีในเสื้อคลุม โดยแอบเอาหนังสือไปเก็บไว้ในช่องแอร์ก่อนที่กลางดึกคืนนั้นจะถูกขโมยไปอ่านออกเสียงเบาๆเพียงลำพัง</p> <p><u>ขั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u></p>

	<p>กายติดต่อกับเฟเบอร์คนที่รู้จักกันโดยบังเอิญและขอความร่วมมือจากเขาในการคัดลอกคัมภีร์ไบเบิล โดยเฟเบอร์เสนอว่าเขาจะอ่าน “เดอะบูคออฟจ๊อบ” ผ่านหูฟังที่คล้ายเปลือกหอยให้กายฟัง <u>ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u> วันหนึ่งมีลีสวอนเพื่อนมาดูโทรทัศน์ที่บ้าน กายเบื่อกับความไร้แก่นสารของพวกเธอ เต็มทนเขาจึงหยิบบทกวีขึ้นมาอ่านให้พวกเธอฟังถึงความลึกลับจึงถูกเปิดเผย และเป็นเหตุให้เขาต้องจำใจเผาบ้านของตัวเองตามหน้าที่ และยังพลังมือฆ่าปีศาจในเหตุการณ์ครั้งนี้ กลายเป็นคนร้ายผู้มีความผิดฐานฆ่าคนตายและต่อต้านรัฐบาลเขาได้รับคำแนะนำจากเฟเบอร์ให้หนีล่องใต้ไปตามลำน้ำแล้วเดินไปตามรางรถไฟเก่าๆ จนพบกับกลุ่มคนที่เรียกแทนตัวเองด้วยชื่อนักเขียน <u>ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u> ในเวลาเดียวกันกับที่สงครามตึงเครียดถึงขีดสุด ระเบิดถูกปล่อยลงมาทำให้เมืองทั้งเมืองเหลือเพียงฝุ่นก่อนที่กลุ่มของกายเริ่มเดินทางย้อนกลับเข้าไปในเมืองเพื่อใช้ความรู้ที่แต่ละคนมีในการเยียวยา “เมือง” ที่ถูกทำให้พินาศลงตรงหน้า</p>	<p>กายยังคงไปทำงานตามปกติแต่ใจคอนั้นไม่ค่อยอยู่กับตัวทำอะไร ในการวางเพลิงครั้งล่าสุดพวกเขาได้พบกับคลังหนังสือจำนวนมหาศาลภายในบ้านของหญิงชราคนหนึ่ง กับต้นเรียกกายให้เข้าไปหาในห้องใต้หลังคาที่มีหนังสือเรียงรายอยู่เต็ม แล้วบอกกับเขาว่า ภายในหนังสือเหล่านี้ไม่มีสาระอะไรเลยที่จะนำมาใช้ได้ พวกเขาขอให้หญิงชราออกจากบ้านไปเสีย แต่เธอกลับปฏิเสธแล้วลงมือจุดไฟด้วยตัวเอง ท่ามกลางความตกตะลึงของทีมนักผจญเพลิงโดยเฉพาะกาย <u>ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u> ในวันนั้นกายพบเพื่อนๆ ของภรรยาที่มารวมตัวกันดูโทรทัศน์ที่บ้าน พร้อมพูดคุยแต่เรื่องที่ไร้สาระ เขาจึงหยิบนวนิยายเล่มหนึ่งขึ้นมาอ่านให้พวกหล่อนฟังด้านบ้านของแคลริสที่ถูกบุกค้นแต่เธอหลบหนีออกมาได้ทัน เธอจึงชวนให้เขาไปสมทบกับคนกลุ่มเล็กๆ ที่เรียกตัวเองว่า “เดอะบูค พีเพิล” ตอนแรกเขาปฏิเสธ แต่เมื่อลินดาไปแจ้งเบาะแสว่าที่บ้านมีหนังสือซุกซ่อนไว้ เขาจำใจต้องลงมือเผาบ้านของตัวเองและยังเผาที่พักกับกองเพลิงด้วย <u>ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u> กายออกเดินทางไปตามเส้นทางที่แคลริสได้บอกไว้เขาพบกับกลุ่มคนที่เรียกแทนตัวเองด้วยชื่อนักเขียนและชื่อหนังสือ พวกเขาแนะนำให้กายรีบท่องหนังสือที่นำติดตัวมาแล้วเผาหนังสือทิ้งไปเพื่อจะได้ไม่มีใครมาขโมยไปได้ เช่นเดียวกับคนอื่นๆ ในกลุ่มที่ต่างตั้งหน้าตั้งตาทบทวนข้อมูลที่ตนเองรู้ด้วยการท่องออกมา</p>
แก่นเรื่อง	<p>ในสังคมที่มีการกดขี่ประชาชนด้วยการควบคุม ปิดกั้น และทำลายเสรีภาพของผู้คน ในท้ายที่สุดแล้วจะมีกลุ่มคนลุกขึ้นมาต่อต้าน</p>	<p>การถูกจำกัดสิทธิอย่างสุดโต่งจะนำไปสู่การต่อต้าน</p>

ตัวละคร	<ul style="list-style-type: none"> - กาย มอนแท็ก ร่วมงานกับหน่วยผจญเพลิงมาเกือบ 10 ปีมีผมสีเหมือนเถาถ่านหรือเกือบดำ - มิลเดรด หรือ มิลลี่ ภรรยาของกาย ผู้หลงวนอยู่กับกระแสของเทคโนโลยี - แคลริส เป็นเด็กสาววัย 17 ช่างเพื่อฝันและกระตือรือร้นต่อธรรมชาติรอบกาย เธออาศัยอยู่กับพ่อ แม่ และลุง - เฟเบอร์ อดีตศาสตราจารย์ด้านปรัชญา เป็นผู้ช่วยอ่านคัมภีร์ไบเบิลให้กายฟังและยังเป็นผู้บอกเส้นทางที่จะไปตามหา “กลุ่มคนหนังสือ” ที่อาศัยอยู่รอบนอกเมืองแก่เขา - บิตตี้ หัวหน้าหน่วยผจญเพลิงของกาย เขาพูดคุยถึงหนังสืออย่างคนที่อ่านมา มาก แต่กลับบอกว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นเพียงเรื่องไร้สาระ 	<ul style="list-style-type: none"> - กายมอนแท็กมีผมสีบลอนด์เขากำลังจะได้เลื่อนขั้นจากที่มีประสบการณ์ทำงานในหน่วยมาแล้ว 5 ปี - ลินดาภรรยาของกาย เธอเฝ้าถามถึงโทรทัศน์เครื่องใหม่ที่พวกเขาควรซื้อหลังจากกายได้เลื่อนขั้น - แคลริสสาวสวยวัย 20 ผู้มีหน้าตาละม้ายคล้ายกับภรรยาของกายเธอมีอาชีพเป็นครูและเป็นผู้เปิดมุมมองใหม่ให้กับกาย โดยเฉพาะเรื่องการอ่านและยังเป็นผู้ชักชวนให้เขาหนีไปรวมกลุ่มกับคนหนังสือที่อยู่นอกเมือง - หญิงชราเจ้าของบ้านที่เต็มไปด้วยหนังสือ เธอรู้จักกับแคลริส - กัปตัน เขาพยายามจะชักจูงและชี้แจงให้กายเห็นถึงข้อบกพร่องของหนังสืออยู่ตลอดเวลา โดยหวังว่ากายจะกลับมาเป็นพวกพ้องของตนได้อย่างสนิทใจอีกครั้ง
ฉาก	<p>โลกยุคอนาคต (ศตวรรษที่ 24) รถไฟฟ้าใต้ดินเป็นพาหนะในการเดินทางจากตัวเมืองไปสู่ชานเมืองภาพความวุ่นวายของตัวเมืองที่ทุกอย่างต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยมีบรรยากาศความคุกรุ่นของสงครามแทรกอยู่ตลอดทั้งเรื่อง</p>	<p>โลกยุคอนาคตที่มีรถไฟลอยฟ้าความเร็วสูงเป็นพาหนะ บ้านเรือนรูปทรงคล้ายกล่องตั้งเรียงรายกันไป โดยทุกบ้านจะมีเสาอากาศรับสัญญาณโทรทัศน์</p>
ความขัดแย้ง	<p>ความขัดแย้งภายในจิตใจ : กาย มอนแท็ก, เฟเบอร์</p> <p>ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : กายกับมิลลี่, กายกับบิตตี้</p> <p>ความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม : กายกับระบบ</p>	<p>ความขัดแย้งภายในจิตใจ : กาย มอนแท็ก</p> <p>ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : กายกับลินดา, กายกับกัปตัน</p> <p>ความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม : กายกับระบบ</p>
มุมมองของผู้เล่าเรื่อง	<p>ทรศนะไร้ชอบเขตกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ตัวละครเอกต้องเผชิญ รวมถึงสิ่งที่เขาคิดไปพร้อมกับบอกเล่าถึงสถานการณ์ภายนอกที่เกิดขึ้นกันไปแบบคู่ขนาน แม้ว่าจะเป็นทรศนะแบบผู้รู้แจ้ง แต่มุมมองของผู้เล่าเรื่องในนวนิยายเรื่องนี้ให้ความสำคัญกับตัวละครเอกเป็นส่วนใหญ่</p>	<p>ทรศนะไร้ชอบเขตโดยกล้องพาผู้ชมไปในทุกที่ ติดตามการกระทำสำคัญๆ ที่ส่งผลต่อภาพรวมของเรื่อง เช่น ฉากการไปแจ้งเบาะแสของลินดาที่สถานี ฉากที่เพื่อนนักผจญเพลิงแอบเห็นกายกำลังขโมยหนังสือมาจากที่เกิดเหตุ โดยใช้วิธีการตัดสลับเหตุการณ์เพื่อให้ผู้ชมมองเห็นทุกแง่มุมที่เป็นเหตุเป็นผลของเรื่อง</p>

4.2.3 กลวิธีการเล่าเรื่องในมาทิลดา (Matilda)

นวนิยาย “มาทิลดา นักอ่านสุดพิเศษ”

ผู้แต่ง	โรอัลด์ ดาห์ล
ผู้แปล	สาลิณี คำฉันท
สำนักพิมพ์	Jonathan Cape, London / ผีเสื้อ
ปีที่พิมพ์	1988
ประเภท	นวนิยายมหัศจรรย์ (Fantasy fiction)

โครงเรื่อง (Plot)

1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) *มาทิลดา* เด็กหญิงตัวน้อยผู้เฉลียวฉลาด แต่กลับเป็นตัวละครหลักในสายตาของพ่อแม่รวมถึงพี่ชายของเธอ ด้วยความรอบรู้เกินเด็กอื่นๆ ในวัยเดียวกัน อย่างไรก็ตาม *ครอบครัวเวอร์มวู้ด* ก็ไม่ได้ใช้ความฉลาดไปในทางที่ดีเสียหมด โดยเฉพาะ *นายเวอร์มวู้ด* พ่อค้ารถมือสองและพ่อผู้มีหน้าตาเหมือนหนูของมาทิลดา เขากลับใช้ความฉลาดในการโกงเข็มไมล์เพื่อขายรถให้ได้ในราคาที่ดีขึ้น และสารพัดเทคนิคในการเอาธมมาย่อมแมวขาย

2. ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment) เมื่อมาทิลดาารู้กลวิธีโกงของพ่อเธอ เธอกลับโกรธและคำนห้วนผาดตรงข้ามกับ *ไมเคิล* พี่ชายที่เธอออกเห็นดีเห็นงามไปด้วย

มาทิลดาตัดสินใจแค้นใจแค้นกับความร้ายกาจของพ่อแม่เธอ ในชั้นแรกนายเวอร์มวู้ดได้รับบทเรียนเป็นหมวกติดหมอนบนศีรษะด้วยกาบแบบเหนียวพิเศษ ทำให้พ่อของเธอต้องงุนงงในการจัดการกับหมวกใบนั้น จนไม่สามารถสร้างความรำคาญให้กับเธอได้เป็นสัปดาห์ พ่อของเธอหัวเสียกับกิจการค้ารถที่ไม่ค่อยดี เลยมาลงเอกับมาทิลดาด้วยการฉีกหนังสือที่เด็กหญิงกำลังอ่าน เหตุการณ์นี้ทำให้มาทิลดาโกรธมาก เธอไปขอยืมนกแก้วพูดได้มาจากเพื่อนแล้วมาหลอกพ่อของเธอว่ามีผีอยู่ในบ้าน และดูเหมือนว่าความไม่ลงรอยระหว่างพ่อลูกคู่นี้คงไม่มีวันจบสิ้นง่ายๆ

บุคคลผู้หนึ่งที่เห็นจะมีบทบาทสำคัญที่สุดก็คือครูใหญ่ของโรงเรียนที่เด็กๆ ต่างเรียกว่า *ครูเขาวัว* ซึ่งมีบุคลิกตรงข้ามกับครูอื่นนี่ไปเสียทุกอย่าง เพราะครูเขาวัวนั้นทั้งตัวใหญ่ ดุร้าย แถมยังเกลียดเด็กเป็นที่สุด จนทุกคนในโรงเรียนต่างหวาดกลัวผู้ใหญ่นักไปหมด วิศวกรรมของครูเขาวัวคือการจับเด็กๆ ที่มีผมยาวพอจะขยี้มได้แล้วเหวี่ยงเด็กคนนั้นไปบนอากาศเหมือนกับการขว้างก้อนอย่างไรอย่าง

นั้น และยังลงโทษเด็กๆ ที่เธอไม่ชอบใจด้วยการให้ยึนนิ่งๆ อยู่ในตู้แขวนคอ ซึ่งมีผนังแหลมคมทั้งสิ้น ด้าน

3. **ขั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)** มาทิลดาไม่เห็นด้วยการลงโทษของครูเขาวัวที่มีต่อเด็กๆ เลย แล้วก็ถึงจุดเดือดของเธอเมื่อหนูน้อยถูกกล่าวหาว่าเป็นคนเอาจิ้งเหลนใส่ในแก้วน้ำของครูใหญ่ เธอโกรธมากและเพ่งมองจนทั้งแก้วน้ำและจิ้งเหลนในแก้วล้มกระเด็นหกใส่ตัวครูใหญ่ ในเหตุการณ์ครั้งนี้มาทิลดาค้นพบตัวเองว่ามีพลังวิเศษคือการรวบรวมพลังความโกรธไว้ที่ดวงตาแล้วเพ่งไปที่สิ่งของเพื่อควบคุมให้เคลื่อนไหวไปได้ดังใจ เธอบอกเล่าให้ครูฮันนี่ได้ทราบถึงพลังมหัศจรรย์นี้

4. **ขั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)** ครูฮันนี่ชวนมาทิลดาไปที่กระท่อมเล็กๆ ซึ่งเป็นที่อยู่ของเธอ มาทิลดาจึงได้ทราบว่าที่จริงแล้วครูฮันนี่มีบ้านแสนสะดวกสบายน่าอยู่ซึ่งเป็นมรดกจากพ่อแม่ผู้ล่วงลับ แต่กลับถูกป่าแก่ๆ ยึดเอาไว้ด้วยความไม่ชอบธรรม และป่าคนนั้นไม่ใช่ใครอื่นเพราะเป็นครูเขาวัวนั่นเอง

5. **ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)** มาทิลดาแอบฝึกฝนพลังวิเศษนี้อยู่จนจนถึงคราวทดลองใช้จริง ซึ่งบุคคลผู้นั้นจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจากครูเขาวัวหรือ *ป่ากาธา* ของครูฮันนี่ บทเรียนครั้งนี้คือการใช้พลังเคลื่อนไหวขอลูกบนกระดานดำ เพื่อสั่งให้อาณานิคมทุกสิ่งทุกอย่างให้กับเงินนี้ เมื่อครูเขาวัวเห็นดังนั้นก็ตกใจจนหมดสติ ก่อนหนีออกไปจากโรงเรียนแล้วไม่กลับมาอีกเลย

6. **ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)** ในขณะที่บ้านเวิร์มวู้ดเกิดเรื่องจากการที่นายเวิร์มวู้ดรับซื้อรถที่ถูกขโมยมาแล้วเอามาย้อมแมวขาย ทำให้ต้องรีบหนีออกนอกประเทศอย่างบอบบ์ มาทิลดาซึ่งไม่ทันได้ตั้งตัวรีบวิ่งไปขอความช่วยเหลือจากครูฮันนี่ เพราะเธอไม่อยากร้ายไปสเปนและอยากอยู่กับครูฮันนี่มากกว่า

ด้วยความเร่งรีบของครอบครัวเวิร์มวู้ด เมื่อมาทิลดาขอร้องว่าตัวเองอยากอยู่ที่นี่ โดยครูฮันนี่เป็นผู้รับรองว่าจะคอยดูแลเด็กหญิงตัวน้อยให้เอง นายและนางเวิร์มวู้ดจึงตัดสินใจจากไปในทันที โดยไม่หันกลับมามองคนที่อยู่ข้างหลังอีกเลย

แก่นเรื่อง (Theme)

ความคิดและจินตนาการที่สั่งสมมาจากการอ่านนำไปสู่พัฒนาการทางการเรียนรู้ของเด็ก ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด

ตัวละคร (Character)

มาทิลดา เวิร์มวู้ด เด็กหญิงตัวเล็กผมดำผู้รับรู้ได้ไวและมีความเฉลียวฉลาด เมื่ออายุขวบครึ่ง เธอสามารถพูดได้ชัดเจนและรู้คำพูดเท่ากับผู้ใหญ่ส่วนมาก เมื่ออายุสามขวบหนูน้อยสอนตัวเองให้อ่านหนังสือและพออายุสี่ขวบเธอก็อ่านได้คล่องและรวดเร็ว เธอสามารถเดินไปห้องสมุดและยืมหนังสือกลับมาอ่านที่บ้านโดยลำพังได้ก่อนที่จะเข้าเรียนเสียอีก ความถนัดของมาทิลดาคือคณิตศาสตร์และวรรณกรรม นิสัยอย่างหนึ่งของเด็กหญิงคือรักความยุติธรรม เธอไม่ชอบเห็นใครคดโกงผู้อื่น ถ้าเธอก็จะหาวิธีลงโทษคนเหล่านั้นให้จนได้ไม่เว้นแม้แต่พ่อแท้ๆ ของเธอเอง นอกจากนี้มาทิลดายังมีพลังพิเศษในการเคลื่อนย้ายสิ่งของจากการรวบรวมพลังไว้ที่สายตาก็ด้วย

แฮรี่ เวิร์มวู้ด พ่อของมาทิลดาและพ่อค้ำรถยนต์มือสอง เขาเป็นชายร่างเล็กที่มีหน้าตาเหมือนหนู และฟันหน้ายื่นออกมาภายใต้หนวดหรือมแสร์ เขามักแต่งกายด้วยเสื้อนอกลายหมากรุกสีฉูดฉาด และสิ่งที่เขาเก่งกว่าใครคือการแก้ปัญหาที่เกิดกับรถยนต์ อย่างการผสมซีลเลอร์กับน้ำมันกระปุกเพื่อแก้อายุรถส่งเสียงกึกก้อง หรือลดเลขบอกหลักไมล์ด้วยสว่านไฟฟ้า คติพจน์ประจำใจของเขาคือ “คนชื่อไม่มีทางรวย” เขามองว่ามาทิลดาเป็นเด็กน่ารักอายุช่างกวนโมโห และเป็นจอมแสบไม่เข้าเรื่อง

นางเวิร์มวู้ด แม่ของมาทิลดาเป็นแม่บ้านที่ชอบออกไปเล่นบิงโกยามบ่าย เธอเป็นสตรีร่างใหญ่ที่มักยอมผมเป็นสีบลอนด์เงินเสมอ เพื่อปกปิดผมสีน้ำตาลเหมือนขนหนูของตัวเองและชอบแต่งหน้าหนาเตอะ เมนู่มือเย็นที่เธอมักจัดเตรียมให้กับสมาชิกในครอบครัวคืออาหารสำเร็จรูปหรือปลากัดมันฝรั่งทอดแบบใส่ถาดสำหรับเอามากินหน้าโทรทัศน์ได้

ไมเคิล เวิร์มวู้ด หรือ ไมค์ พี่ชายที่มีอายุห่างจากมาทิลดาเพียงปีเดียว ในสายตาของพ่อแม่แล้วไมค์เป็นเด็กดีที่เชื่อฟังคำสั่งสอน แต่ที่จริงแล้วเขาเป็นเพียงเด็กธรรมดาๆ ที่ได้รับการโอ้อวดเกินเหตุจากพ่อแม่ ไมค์ยังได้รับการคาดหวังให้เป็นผู้สืบทอดธุรกิจค้ำรถยนต์มือสองต่อจากพ่อของเขา

นางเฟลปส์ บรรณารักษ์ประจำห้องสมุดสาธารณะผู้ยินดีต้อนรับเด็กหญิงตัวน้อยเสมอ เธอช่วยแนะนำหนังสือที่มีชื่อเสียงหลายเล่มให้มาทิลดา เมื่อเด็กหญิงไม่แน่ใจว่าจะอ่านเรื่องอะไรต่อไปดี เมื่อเด็กหญิงถามถึงบางเรื่องที่ยังไม่เข้าใจ นางเฟลปส์จึงให้คำแนะนำไปว่า

“อย่ากังวลในส่วนที่หนูไม่เข้าใจ ปล่อยให้สบายปล่อยให้ถ้อยคำผ่านไปรอบตัวหนู

เหมือนเวลาฟังดนตรี”

นางเฟลปส์ : 27

ครูเจนนี่ ฮันนี่ หญิงสาวที่เป็นครูประจำชั้นของมาทิลดา เธอมีใบหน้ารูปไข่ ดวงตาสีน้ำเงิน และผมสีน้ำตาล เจ้าของรูปร่างบอบบางเพริ้วลม ครูฮันนี่เป็นคนสงบเงียบแต่อ่อนโยนอยู่ในที่จึงเป็นที่รักของเด็กๆ ทุกคน ข้อเท็จจริงอีกอย่างหนึ่งเกี่ยวกับครูฮันนี่คือเธอเป็นหลานสาวแท้ๆ ของครูใหญ่ เธอสูญเสียพ่อและแม่ไปตั้งแต่อายุ 5 ขวบ ป้าอากาธาจึงกลายมาเป็นผู้ปกครองของเธอ แต่เมื่อเริ่มอาชีพครูได้ไม่นานเธอก็ขอแยกออกมาอยู่ในบ้านหลังเล็กๆ เก่าโทรมเพียงลำพังดีกว่าตกเป็นทาสของป้าไปตลอดชีวิต

ครูเขาวัวหรืออากาธา เธอเป็นครูใหญ่ผู้หน้าเกรงขาม หญิงวัยกลางคนผู้ที่มีร่างกายใหญ่โตเพราะเคยเป็นนักกีฬาขว้างก้อนมาก่อน ดังจะสังเกตได้จากกล้ามเนื้อเป็นมัดๆ บ่ากว้าง และท่อนแขนแข็งแรง นอกจากนี้ใบหน้าของครูเขาวัวยังเป็นสิ่งที่ทำให้คนกลัวได้อีกด้วย เธอมีคางยื่นอย่างคนรื้อนปากอย่างคนดุร้าย และดวงตาสีเทาที่ดูโหดร้าย เธอมักแต่งกายด้วยเครื่องแบบเฉพาะตัวอันประกอบไปด้วยเสื้อสีน้ำตาล กางเกงขี้น้ำสีเขียว สายคาดเอวหนังกว้างเส้นใหญ่ และรองเท้าหุ้มส้นสีน้ำตาลพื้นหนา ครูใหญ่ชอบลงโทษเด็กตัวเล็กๆ ด้วยการจับโยนเหมือนการขว้างก้อนหรือลงโทษด้วยวิธีพิสดารรูปแบบต่างๆ

ฉาก (Setting)

หมู่บ้านในชนบทแห่งหนึ่งของอังกฤษ ประกอบไปด้วยห้องสมุดสาธารณะตั้งอยู่ในบริเวณหมู่บ้านและเป็นสถานที่ที่ไม่ไกลจากบ้านของมาทิลดามากเกินไป เพราะเด็กหญิงสามารถเดินมาห้องสมุดได้เพียงลำพัง และโรงเรียนสำหรับเด็กเล็กชื่อ โรงเรียนประถมครั้นเชม ฮอลล์ ตัวตึกสร้างด้วยอิฐแข็งแรง โดยมีนักเรียนประมาณ 250 คน ในขณะที่บ้านเช่าของครูฮันนี่หรือกระท่อมเก่าของชาวไร่ตั้งอยู่ไกลออกไปแวดล้อมไปด้วยต้นไม้หลากชนิด ส่วนบ้านที่ป้าอากาธาอาศัยอยู่นั้นอยู่ริมหมู่บ้าน โดยตั้งอยู่ใกล้ป่าละเมาะหลังเนินเขา มีชื่อเรียกว่า บ้านสีแดง เพราะเป็นตึกหลังเล็กสร้างด้วยอิฐแดงตามแบบนิยมในรัชสมัยของพระเจ้าจอร์จ

ความขัดแย้ง (Conflict)

จากการที่ตัวละครหลักในนวนิยายเรื่องมาทิลดาแสดงออกถึงความดีและไม่ดีอย่างชัดเจน ถ้าดีก็ดีอย่างที่สุดอย่างครูฮันนี่ หรือถ้าร้ายก็ร้ายอย่างที่สุดเหมือนกับครูใหญ่ ทำให้ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างคนกับคนเป็นไปในแง่ของความคิดที่ต่างกันอย่างสุดขั้ว ดังนั้นการที่มาทิลดาไม่เห็นด้วยกับการกระทำของพ่อ เธอจึงคิดหาวิธีลงโทษเขาไม่ว่าจะเป็นหมวกติดกาว เอานกแก้วมาปลอมเป็น

เสียงผี หรือการสลับน้ำยาย่อมผมของแม่กับน้ำยาบำรุงผมของพ่อ เพื่อหวังจะให้เขาได้สำนึกแต่สิ่งเหล่านั้นกลับเป็นเพียงการชะลอความร้ายกาจเอาไว้เท่านั้นเอง

ความขัดแย้งระหว่างครูใหญ่กับเด็กๆ ผู้หวาดกลัว เมื่อมีคนกล้าท้าทายครูใหญ่จึงเป็นธรรมดาที่พวกเพื่อนๆ จะเอาใจช่วย อย่างในตอน “บรูซ บ็อกหรือเตอร์ กับขนมเค้ก” ที่เด็กชายตัวอ้วนกลมแอบไปกินขนมเค้กของครูใหญ่เข้า เธอจึงสั่งลงโทษให้เขากินเค้กซ็อกโกแลตขนาดมหึมาที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 18 นิ้วคนเดียวให้หมดทั้งก้อนต่อหน้าเด็กทั้งโรงเรียน

ขณะที่ขนมเค้กชิ้นสุดท้ายหายเข้าปาก ก็มีเสียงไซโยให้ร้องกึกก้องดังจากบรรดาผู้ชม เด็กๆ กระโดดขึ้นยืนบนเก้าอี้ ร้องตะโกน ตบมือ และตะเบ็งเสียงว่า “บรูซ เก่งมาก! ยอดไปเลยบรูซ นายชนะได้เหรียญทองแล้วละบรูซ!”

น.155

ความขัดแย้งทางความคิดระหว่างครูอันนี้กับนางเวิร์มวู้ดเมื่อครั้งที่ครูอันนี้มาหาพ่อแม่ของมาทิลดาที่บ้าน เพื่อชี้ให้เห็นว่าลูกของพวกเธอมีความสามารถเกินกว่าเด็กทั่วไป และมีศักยภาพพอที่จะเลื่อนชั้นไปสู่ระดับที่สูงกว่านี้ได้ หากได้รับการสอนแบบตัวต่อตัว แต่ทัศนคติของนางเวิร์มวู้ดที่มีต่อเรื่องนี้คือ

“ฉันไม่ชอบนักเรียนหญิงที่คงแก่เรียนนักหรอก ผู้หญิงควรจะสนใจเรื่องแต่งเนื้อแต่งตัวให้สวย ต่อไปภายหน้าจะได้หาสามีดีๆ ได้ หน้าตาสวยนะสำคัญกว่าหนังสือนะคะ ครูยังก็”

นางเวิร์มวู้ด : 116

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ผู้เขียนเป็นผู้เล่าเรื่องแทนตัวเองด้วยสรรพนามผม โดยใช้สายตาของบุคคลภายนอกมองเข้าไปในเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้น พร้อมสอดแทรกความคิดเห็นของตัวเองลงไปตลอดเรื่อง เช่น

“ผมคิดว่าผมคงสนุกมากในการเขียนสมุดปกก่อนปิดภาคให้พวกเด็กนำเบื้อในชั้นเรียนของผม”

น.16

สิ่งที่ดีในตัวมาทิลดาก็คือ ถ้าคุณได้พบเธอตามทางและพูดคุยกับเธอ คุณก็อาจคิดว่าเธอเป็นเด็กอายุห้าขวบครึ่งธรรมดาๆ คนหนึ่ง เธอเกือบจะไม่แสดงความเฉลียวฉลาดออกมาเลย และไม่เคยโอดวอด--

น.120

ภาพยนตร์ “Matilda อธิฤทธิ์คุณหนูแรงฤทธิ์”

ผู้กำกับ	แดนนี่ เดอวิตต์
ผู้ผลิต / ผู้จัดจำหน่าย	Jersey Films / TriStar Pictures
ความยาว	100 นาที
ปีที่ออกฉาย	1996
รูปแบบ	แนวตลก-แฟนตาซี

โครงเรื่อง (Plot)

1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) นายและนาง เวิร์มวู้ด รับตัว มาทิลดา ทารกน้อยออกจากโรงพยาบาล พร้อมกับบ่นว่าถึงความยุ่งยากและค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียเพิ่มสำหรับสมาชิกใหม่คนนี้
2. ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment) วันหนึ่งพ่อของเธอกลับบ้านมาคุยอวดถึงความสำเร็จในการขายรถวันนั้น แล้วให้ลูกชายคำนวณหามูลค่าส่วนต่างที่ได้รับ มาทิลดาสามารถคำนวณเลขในใจได้ทันทีแต่พ่อของเธอไม่เชื่อ มาทิลดาโกรธมากกลางดึกคืนนั้นเธอแอบเอาน้ำยาบำรุงผมที่เขาใช้เป็นประจำทุกวันออกมาผสมกับน้ำยากัดสีผม ทำให้เขาต้องใส่หมวกออกจากบ้านระหว่างพาลูกๆ ไปดูการทำงานที่อูร์ธ ที่ถนนหน้าบ้านนั่นเอง มีรถของเจ้าหน้าที่สืบสวนกำลังสอดส่องดูพฤติกรรมของคนภายในบ้านอยู่
3. ชั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point) นายเวิร์มวู้ดพาเด็กๆ ไปดูที่ทำงานและสอนเทคนิคการโกงหลากหลายรูปแบบให้ ทั้งเชื่อมกันชนหน้ารถด้วยกาว, ใช้ซี่ล้อยกหลบเสียงเกียร์ดังและลดเลข

บอกหลักไม้ลัดด้วยสว่าน มาทิลดาจึงบอกว่าพ่อเป็นคนซีโกง ทำอย่างนี้เท่ากับโจรชัดๆ เขากลับตะคอกออกมาว่า “ฉันทูกแกผิด” เธอเลยเอากาวที่ใช้เชื่อมกันชนมาทาลงในหมวกเสียเลย ทำให้เขาถอดหมวกไม่ได้เมื่อไปถึงร้านอาหาร และอารมณ์เสียตลอดทั้งวันจนบังคับให้มาทิลดาดูโทรทัศน์ เด็กหญิงเพิ่งมองโทรทัศน์ด้วยความโมโห เธอเพิ่งเสียจนกระทั่งอยู่ดีๆ โทรทัศน์ก็ระเบิดได้เอง เหตุการณ์ครั้งนี้ทุกคนในบ้านลงความเห็นว่า เป็นเพียงอุบัติเหตุ

4. ขึ้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) ในวันแรกที่เข้าเรียนการปรากฏตัวขึ้นของครูใหญ่หรือ *ครูเขาวัว* ทำให้เด็กๆ ที่รวมตัวกันอยู่ในสนามรวมถึงมาทิลดาต่างหวาดกลัว แต่ยังมีคุณครู *ฮันนี่* ครูประจำชั้นใจดีและเพื่อนใหม่ช่างพูดคุยอย่าง *ลาเวนเดอร์* ทำให้เวลาที่โรงเรียนไม่น่าหวาดหวั่นจนเกินไปนัก มาทิลดาสามารถตอบคำถามสูตรคูณคณิตศาสตร์ยากๆ ได้จนครูฮันนี่รู้สึกประทับใจกับเด็กคนนี้เป็นพิเศษ

ในวันหนึ่งที่โรงเรียนครูใหญ่เรียกให้เด็กเข้ามารวมตัวในห้องประชุม ที่นั่นเธอเรียกตัวเด็กชายบรูซ บ็อกทรีดเตอร์ ให้ออกมายืนข้างหน้า แล้วกล่าวโทษว่าเป็นเด็กซี้ชโหมยแอบกินเค้กช็อกโกแลตของครูใหญ่ ก่อนจะลงโทษโดยการให้เขาจัดการกินขนมเค้กบอนด์มัทมาให้หมดไม่อย่างนั้นจะไม่ให้ลงจากเวที เด็กชายตัวอ้วนกินเค้กไปเรื่อยๆ จนเกือบจะยอมแพ้ แต่มาทิลดาตะโกนเชียร์ว่าเขาทำได้ก่อนที่คนอื่นๆ จะส่งเสียงเชียร์ผสมโรง จนในที่สุดเค้กทั้งก้อนก็หายเข้าปากของเขาไป เหตุการณ์นี้ทำให้ครูใหญ่ไม่พอใจมากและส่งกักบริเวณเด็กทุกคน

ขากลับเข้าบ้านมาทิลดาสังเกตเห็นรถที่มีผู้ชายสองคนทำท่าทางลับๆ ล่อๆ เธอจึงบอกพ่อแม่ว่ามีตำรวจมาเฝ้าอยู่หน้าบ้านหลายวันแล้ว แต่พ่อหาว่าเธอเป็นนังเด็กเลี้ยงเกาะ ในขณะที่รถที่ครูใหญ่ซื้อไปเริ่มออกฤทธิ์ เธอจึงมาหาเรื่องเอากับมาทิลดาโดยจับเด็กหญิงขังคุกมิด และยังหาว่ามาทิลดาเป็นคนเอาตัวกิ้งก่าใส่ลงไปในแก้วน้ำของเธออีก มาทิลดาจึงจ้องมองไปที่แก้วน้ำจนมันพลิกคว่ำและกิ้งก่ากระเด็นไปอยู่บนตัวครูใหญ่ มาทิลดาจึงแน่ใจแล้วว่าตัวเองมีพลังวิเศษ เธอเล่าเรื่องนี้ให้ครูฮันนี่ฟังพร้อมกับสาธิตให้ดู แต่พลังนั้นก็ไม้ออกมาตามที่ตั้งใจ ครูฮันนี่ไม่ได้หาว่าเธอเป็นเด็กซี้โกหกและยังชวนเธอไปที่บ้านของครูอีกด้วย

ระหว่างทางกลับบ้านของครูฮันนี่ ทั้งคู่เดินผ่านบ้านสองชั้นหลังงามที่ครูใหญ่อาศัยอยู่ พร้อมกับที่ครูฮันนี่เล่าถึงเรื่องราวความขมขื่นในวัยเด็กของเธอให้มาทิลดาฟัง จากการที่ต้องเสียทั้งพ่อและแม่ไปตั้งแต่ยังเล็กและมีน้ำอากาธาเป็นผู้ปกครอง จนสบโอกาสให้หนีออกมาอยู่คนเดียวได้ในที่สุด เพื่อให้กำลังใจว่าถึงจะเกิดมาในครอบครัวที่ไม่มีใครรัก แต่ว่าสักวันทุกสิ่งจะเปลี่ยนไปแน่นอน

5. ขึ้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) ครูฮันนี่เล่าให้ฟังต่ออีกว่าการที่รีบหนีออกมาจากบ้าน ทำให้ลิ้มหยิบตุ๊กตาลิซซีที่มีคุณค่าทางจิตใจต่อเธอออกมาด้วยและเป็นเรื่องที่ยังเสียใจไม่

หาย มาทิลดาจึงชวนครูแอบเข้าไปในบ้านครูใหญ่ แต่ก็เกือบถูกจับได้เสียก่อนจะหยิบตุ๊กตาออกมา มาทิลดากลับบ้านไปเจอกับพ่อที่กำลังหัวเสีย จึงขอให้เขาตะโกนตำไล้เธอ ซึ่งทำให้เธอค้นพบว่า ความลับของพลังคือ “ความโกรธ” นั่นเอง มาทิลดาได้ฝึกฝนพลังวิเศษจนใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว เธอย้อนกลับไปที่บ้านครูใหญ่เพียงลำพังเพื่อเอาตุ๊กตาลีซซี่และส่งสอนครูใหญ่นิดหน่อยด้วยการใช้พลังมาป่วนให้ไฟตก, ทำให้หน้าต่างเปิดปิดเอง, เร่งความเร็วของเข็มนาฬิกา ฯ

ครูใหญ่ซึ่งเป็นคนที่เชื่อในโชคกลางกัลวจนลนลาน แต่สติยังไม่กระเจิงไปเสียก่อนเมื่อเห็นโบว์ ผูกผมที่ปลิวมาติดหน้ารถ เธอรู้ได้ทันทีว่าผู้ก่อความเมื่อตอนกลางวันคือเด็กแสบมาทิลดา ด้วยความตั้งใจที่จะส่งสอนเธอจึงเข้ามาในชั้นเรียนของครูฮันนี่ แต่ก็ต้องพบกับเรื่องเหลือเชื่ออีกครั้งเมื่อถ้อยคำเริ่มปรากฏขึ้นเองบนกระดานดำ ซึ่งเป็นแผนของมาทิลดาที่ต้องการปลอมเป็นผีแม่ก้นสฟของครูฮันนี่ เพื่อทวงบ้านและสมบัติคืนให้กับลูกสาวของตัวเอง ครูใหญ่ได้แต่ตกใจแต่พ่อได้สติเธอก็ลุกขึ้นมาทำร้ายนักเรียนในชั้นอีกครั้ง แต่เด็ก ๆ ไม่ยอมทนอีกต่อไป พวกเขาพากันขับไล่ครูใหญ่ออกจากโรงเรียนด้วยการปาข้าวของใส่

6. ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) นับจากนั้นครูเขาวัวหายสาบสูญไป ส่วนครูฮันนี่ได้บ้านกลับคืนมาโดยมีมาทิลดาเป็นแขกประจำ เรื่องราวดำเนินไปด้วยดีจนกระทั่งบ่ายวันหนึ่งเมื่อรถของครอบครัวเวิร์มวู้ดมาจอดเทียบหน้าบ้านของครูฮันนี่ เพื่อรับตัวมาทิลดาไปสนามบิน โดยให้เหตุผลว่าทั้งบ้านจะย้ายไปอยู่เกาะกวม แต่มาทิลดาไม่ยอมไปและขออยู่ที่นี้กับครูฮันนี่ ทั้งพ่อและแม่ดูลังเลเล็กน้อยก่อนจะยอมเซ็นเอกสารรับบุตรบุญธรรมให้ ครูฮันนี่และมาทิลดาจึงได้เป็นครอบครัวเดียวกันอย่างสมบูรณ์ ครูฮันนี่ได้เป็นครูใหญ่และมาทิลดาก็ได้ค้นพบว่าชีวิตเป็นเรื่องสนุก และเธอแทบจะไม่ใช้พลังวิเศษที่มีนั้นอีกเลย

แก่นเรื่อง (Theme)

การมอบความรักความเอาใจใส่ให้กับเด็ก ๆ เป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย เพราะความรักความอบอุ่นที่มีภายในครอบครัวสามารถเปลี่ยนแปลงให้ “บ้าน” กลายเป็นสถานที่ที่น่าอยู่ที่สุด

ตัวละคร (Character)

มาทิลดา เวิร์มวู้ด เด็กหญิงตัวเล็กที่ต้องพึ่งพาตัวเองตั้งแต่เด็ก เพราะพ่อแม่ไม่ค่อยเอาใจใส่ และไม่เคยมองเห็นความฉลาดเฉลียวและเรียนรู้ได้ไวของเธอเลย ความเพิกเฉยของพวกเขาทำให้กว่า มาทิลดาจะได้เข้าเรียนก็อายุ 6 ขวบครึ่ง แต่ด้วยความที่เธอสอนตัวเองให้อ่านหนังสือได้ตั้งแต่ 4 ขวบ

จึงทำให้เธอรักการอ่านและไม่มีปัญหาในการปรับตัวกับชั้นเรียนใหม่แต่อย่างใด นอกจากพลังสมองอันล้นเหลือแล้วมาทิลดายังมีพลังมหัศจรรย์ในการเคลื่อนย้ายสิ่งของได้ตามใจคิดอีกด้วย

แฮร์รี เวิร์มวู้ด พ่อของมาทิลดาเป็นพ่อค้ารถมือสองที่มีรูปร่างอ้วนเตี้ย เขาทำธุรกิจบนพื้นฐานของความเห็นแก่ตัว เช่น เชื้อมกันชนหน้ารถด้วยกาวยุ, ใช้ซีดีเสียงกลบเสียงเกียร์ดัง, ลดเลขบอกหลักไมล์ด้วยสว่าน และเขายังรับซื้อชิ้นส่วนจากรถที่ถูกขโมยมาเพื่อให้ได้ราคาถูกที่สุดอีกด้วย เป็นเหตุให้ถูกตามจับตาดูโดยเจ้าหน้าที่สืบสวนกลางแห่งสหรัฐอเมริกา (เอฟบีไอ)

ซินเนีย เวิร์มวู้ด แม่ของมาทิลดาเป็นแม่บ้านผู้รักการเล่นบิงโกเป็นชีวิต เธอมีรูปร่างผอมสูง งานอดิเรกอีกอย่างหนึ่งของเธอคือการดูแลตัวเองให้สวยตลอดเวลา

ไมเคิล เวิร์มวู้ด พี่ชายจอมแสบของมาทิลดา เขาแก่กว่าเธอหลายปีตัวใหญ่เพราะกินแต่อาหารขยะมักเรียกมาทิลดาว่า “น้องเอ๋อ” และแกล้งเธอทุกครั้งที่มีโอกาส

เจนนี่ ฮันนี่ ครูประจำชั้นที่รักของเด็กๆ ทุกคนรวมถึงมาทิลดา สาวสวยผู้เติบโตมาโดยไม่ได้รับความอบอุ่นอย่างเต็มที่ เนื่องจากกำพร้าพ่อแม่ตั้งแต่เด็ก โดยมีน้าอากาธาเป็นผู้ใจร้ายเป็นผู้ปกครอง อย่างไรก็ตามเธอเติบโตขึ้นมาด้วยความเข้มแข็งและเด็ดเดี่ยวจนสามารถยืนอยู่ได้ด้วยตัวเอง

ครูเขาวัวหรืออากาธา ครูใหญ่ผู้แข็งแกร่งและดุร้ายจนน่ากลัว เธอเป็นอดีตนักกรีฑาโอลิมปิก เชี่ยวชาญทั้งการทรมาน้ำหนักและฟุ่กเหลนเธอยังเป็นน้องสาวต่างมารดาของพ่อครูฮันนี่ เมื่อแม่ของเจนนี่เสียชีวิต พ่อจึงขอร้องเธอให้มาช่วยดูแลลูกสาวตัวน้อย ดังนั้นเมื่อเขาเสียชีวิตไปอีกคนน้าอากาธาจึงกลายเป็นผู้ปกครองของเด็กหญิงเจนนี่ ฮันนี่แต่เพียงผู้เดียว

ฉาก (Setting)

เมืองแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ประกอบไปด้วยห้องสมุดสาธารณะที่อยู่ห่างจากหมู่บ้านจัดสรรหลังงามของมาทิลดาไปประมาณ 10 บล็อก ระหว่างทางมีผู้คนสัญจรกันไปมาอย่างขวักไขว่สำหรับโรงเรียนที่มาทิลดาเข้าเรียนนั้นชื่อว่าโรงเรียนประถมครันเชมฮอลล์ที่ดูเก่าแก่จนเกือบจะเรียกได้ว่าเก่าโทรม ระหว่างทางเดินจากโรงเรียนไปยังบ้านของครูฮันนี่ซึ่งเป็นกระท่อมหลังน้อยที่ดูอบอุ่นน่าอยู่รายล้อมไปด้วยต้นไม้ขนาดชนิด จะต้องเดินผ่านบ้านสองชั้นหลังใหญ่ที่ครูเขาวัวอาศัยอยู่

ความขัดแย้ง (Conflict)

ในภาพยนตร์เรื่องมาทิลดาปมความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นสิ่งที่ปรากฏชัดเจนโดยเรื่องเล่าเลือกที่จะนำเสนอความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในหน่วยที่เล็กที่สุดอย่างครอบครัวและโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยที่ใกล้ชิดและสัมพันธ์กับเด็กๆ มากที่สุดเช่นกัน โดยมาทิลดาแกล้งพ่อ เพราะต้องการให้เขาสำนึกผิดในสิ่งที่กระทำ และในบางครั้งเธอก็ยังหวังอยากให้ตัวเองมีคนรักและเอาใจใส่มากกว่านี้ ภายใต้หน้ากากของเด็กหญิงผู้เด็ดเดี่ยวสามารถพึ่งพาตัวเองได้ในทุกๆ ทาง

เมื่อครั้งที่ครูฮันนี่ไปหาผู้ปกครองของมาทิลดาที่บ้าน เพื่อต้องการให้ครอบครัวของเด็กหญิงสนับสนุนด้านการศึกษาให้ลูกสาวผู้มากความสามารถ แต่กลับได้รับการปฏิเสธโดยไม่ใยดี โดยบทสนทนาระหว่างครูฮันนี่กับนางเวิร์มวู้ดนั้นแสดงให้เห็นถึงความคิดที่สวนทางกัน

“ผู้หญิงนะไม่ได้ดีหรอกถ้าทำอวดฉลาด คุณคุยกับฉันเป็นตัวอย่างสิ คุณเลือกเรียนส่วนฉันเลือกเลิก ฉันมีบ้านสวยๆ สามที่ที่ดี ในขณะที่คุณต้องก้มหน้าก้มตาสอนเอ บีซี”

ซินเนีย เวิร์มวู้ด

ด้านครูใหญ่ผู้ไม่เป็นที่รักของเด็กๆ เพราะชอบใช้ “อำนาจ” ที่มีในการลงโทษพวกเขาด้วยวิธีโหดร้ายทารุณ โดยเด็กๆ พยายามออกแรงต่อต้านอยู่อย่างเงียบๆ เหมือนคลื่นใต้น้ำ เมื่อมีโอกาสให้พวกเขาได้ปลดปล่อยในเหตุการณ์กินเค้กช็อกโกแลตของบรูซ พวกเขาพร้อมจะเปิดเผยด้วยการส่งเสียงให้กำลังใจเพื่อนอย่างออกนอกหน้า และในตอนท้ายที่สุดเธอก็กลายเป็นผู้ที่ไม่มีใครต้องการ เมื่อเด็กๆ รวมใจกันขับไล่ครูใหญ่ออกจากโรงเรียน

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

มีผู้บรรยายเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยไม่เปิดเผยตัวตนว่าเป็นใคร แต่ใช้สายตาของบุคคลภายนอกมองเข้าไปในเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินไป เช่น ตอนเปิดเรื่องเสียงบรรยายกล่าวถึงความไม่เหมือนใครของคนแต่ละคนที่เกิดขึ้นมาบนโลกใบนี้ ผู้เล่าเรื่องมีลักษณะรู้ชัดถึงทุกเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นจึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นมุมมองแบบทรศนะไร้ขอบเขต

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องในมาทิลดา

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	นวนิยาย	ภาพยนตร์
โครงเรื่อง	<p><u>ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u></p> <p>มาทิลดาเด็กหญิงตัวน้อยผู้เฉลียวฉลาดในครอบครัวที่ไม่ค่อยใส่ใจเธอนัก ทำให้เธอมักใช้เวลาว่างยามบ่ายไปกับการอ่านหนังสือ</p> <p><u>ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u></p> <p>การที่พ่อของมาทิลดาใช้กลโกงในการขายรถมือสอง ทำให้เด็กหญิงไม่พอใจ จึงคิดหาวิธีลงโทษเขาด้วยหมวกติดกาวเอานกแก้วมาปลอมเป็นเสียงผีหรือสลับ น้ำยาย้อมผมของแม่กับน้ำยาบำรุงผมของพ่อเพื่อหวังจะให้เขาได้สำนึกแต่สิ่งเหล่านั้นกลับเป็นเพียงการชะลอความร้ายกาจเอาไว้เท่านั้นเอง เมื่อมาทิลดาได้เข้าเรียนเธอได้พบกับครูใหญ่สุดโหดที่ชอบลงโทษเด็กเล็กๆ ด้วยวิธีพิสดาร</p> <p><u>ชั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u></p> <p>มาทิลดาไม่เห็นด้วยกับการลงโทษของครูเขาวัวที่มีต่อเด็กๆ แล้วก็ถึงจุดเดือดของเธอเมื่อหนูน้อยถูกกล่าวหาว่าเป็นคนเอาจิ้งเหลนใส่ในแก้วน้ำของครูใหญ่เธอโกรธมากและเพ่งมองจนทั้งแก้วน้ำและจิ้งเหลนในแก้วล้มกระเด็นหกใส่ตัวครูใหญ่มาทิลดาจึงค้นพบตัวเองว่ามีพลังวิเศษเธอตัดสินใจบอกเล่าพร้อมทั้งพิสูจน์ให้ครูฮันนี่ได้ทราบถึงพลังมหัศจรรย์นี้</p> <p><u>ชั้นต่อเนื่อง จากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u></p> <p>ครูฮันนี่ชวนมาทิลดาไปที่บ้าน ซึ่งเป็นเพียงกระท่อมเล็กๆเก่าโทรมครูเล่าให้มาทิลดาฟังถึงชีวิตวัยเด็กและความจริงที่ว่าเธอมีบ้านแสนสะดวกสบายน่าอยู่ซึ่งเป็นมรดกจากพ่อแม่ผู้ล่วงลับแต่กลับถูกป่าแก่ๆยึดไป และป่าคนนั้นไม่ใช่ใครอื่น</p>	<p><u>ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u></p> <p>นายและนางเวิร์มวูดรับตัวมาทิลดาทารกน้อยกลับบ้าน พร้อมกับบ่นว่าถึงความยุ่งยากและค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียเพิ่มสำหรับสมาชิกใหม่คนนี้เมื่อมาทิลดาสามารถอ่านหนังสือออกเธอขอให้พ่อซื้อหนังสือเล่มอื่นเข้าบ้าน แต่พอกลับปฏิเสธและบอกให้เธอไปดูโทรทัศน์ วันต่อมาเธอจึงเริ่มต้นเข้าห้องสมุดด้วยตัวเอง</p> <p><u>ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u></p> <p>เช้าวันที่นายเวิร์มวูดกำลังจะพาลูกๆ ไปดูการทำงานที่อูร์ถ ที่ถนนหน้าบ้านนั้นเองมีรถของเจ้าหน้าที่สืบสวนกำลังสอดส่องดูพฤติกรรมของคนภายในบ้านอยู่</p> <p><u>ชั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u></p> <p>ธุรกิจรถมือสองของเฮรี่ เวิร์มวูดแท้จริงแล้วคือการหลอกข่มแมวมวยขายรถ มาทิลดาจึงตำหนิพ่อของตัวเองตรงๆตามด้วยการแอบเอาถาดทาหมวกของเขา ทำให้วันนั้นทั้งวันเขาอารมณ์เสียตลอดเวลาจนกระทั่งมือเย็นที่เขาสั่งให้ทุกคนต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเขาเท่านั้น แต่มาทิลดากลับอ่านหนังสือโดยไม่ดูโทรทัศน์ตามที่เขาสั่ง เขาจึงหยิบโมบี้-คิคมานึกเป็นชิ้นๆ แล้วจับหัวมาทิลดาให้หันไปมองโทรทัศน์ เด็กหญิงเพ่งมองโทรทัศน์ด้วยความโมโหจนกระทั่งโทรทัศน์ระเบิด เหตุการณ์ครั้งนี้ทุกคนในบ้านลงความเห็นว่า เป็นเพียงอุบัติเหตุ</p> <p><u>ชั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u></p> <p>เมื่อมาทิลดาอายุ 6 ขวบครึ่งเธอเพิ่งได้เข้าเรียนที่โรงเรียนประถม ครันแชมฮอลล์ ที่นั่นเธอได้พบเพื่อนใหม่ทั้งลาเวนเดอร์, บรูซ และครูฮันนี่ที่เอาใจเธอเป็นพิเศษ ทำให้เธอมีความสุขกับการไปโรงเรียน เว้นเสียแต่ว่าการ</p>

	<p>เธอคือครูเขาวัวนั่นเอง</p> <p><u>ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u></p> <p>มาทิลดาใช้พลังจากดวงตาเคลื่อนไหว ซอล์กับกระดานดำ เพื่อส่งให้ “อากาธา” คืบคลานทุกอย่างให้กับ “เจนนี่” เมื่อครูเขาวัวเห็นดังนั้นก็ตกใจจนหมดสติ ก่อนหนีออกไปจากโรงเรียนแล้วไม่กลับมาอีกเลย</p> <p><u>ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u></p> <p>มิตรภาพของครูฮันนี่กับมาทิลดาก่อตัวแน่นแฟ้นขึ้นในขณะที่บ้านเวิร์มวู้ดเกิดเรื่องจนต้องรีบหนีออกนอกประเทศอย่างรีบร้อน มาทิลดาจึงไปขอความช่วยเหลือจากครูฮันนี่เมื่อมาทิลดาขอเรื่องว่าตัวเองอยากอยู่ที่นั่นโดยครูฮันนี่เป็นผู้รับรองว่าจะคอยดูแลเด็กหญิงให้เองนายและนางเวิร์มวู้ดจึงตัดสินใจจากไปในทันที</p>	<p>ต้องพบเจอกับครูใหญ่ที่ดูร้ายอันน่ากลัวที่บ้าน</p> <p>ทอนความสุขเล็กๆ ของเธอไป</p> <p><u>ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u></p> <p>ครูฮันนี่เล่าถึงเรื่องราวความขมขื่นในวัยเด็กของเธอให้มาทิลดาฟังทำให้เด็กหญิงรู้ว่าแท้จริงแล้วครูฮันนี่เป็นหลานแท้ๆ ของครูเขาวัวและบ้านหลังใหญ่ นั่นคือสมบัติที่พ่อทิ้งเอาไว้ให้ครูสาวมาทิลดาค้นพบพลังวิเศษในการเคลื่อนย้ายสิ่งของได้ตั้งใจคิด เธอจึงใช้พลังที่ได้รับมานี้สร้างอุบายทางบ้านและสมบัติคืนให้กับครูฮันนี่</p> <p><u>ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u></p> <p>ครูเขาวัวหายสาบสูญไป ส่วนครูฮันนี่ได้บ้านกลับคืนมาโดยมีมาทิลดาเป็นแขกประจำในบ่ายวันหนึ่งครอบครัวเวิร์มวู้ดมารับตัวมาทิลดาไปสนามบินเพื่อหนีการจับกุม แต่มาทิลดาเกลี้ยกล่อมจนพ่อและแม่ยอมเซ็นเอกสารรับบุตรบุญธรรมให้ครูฮันนี่</p>
แก่นเรื่อง	ความรู้ ความคิด และจินตนาการสั่งสมได้ด้วย การอ่าน	ความรักความอบอุ่นเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสมาชิกภายในครอบครัว
ตัวละคร	<ul style="list-style-type: none"> - มาทิลดา เวิร์มวู้ด เด็กหญิงตัวเล็กผมหอมดำ ผู้รับรู้ได้ไวและมีความฉลาดเฉลียวเกินตัว ความถนัดของมาทิลดาคือคณิตศาสตร์ และวรรณกรรม และยังเป็นเด็กหญิงที่รักความยุติธรรมที่สุดคนหนึ่งด้วย - แฮร์รี่ เวิร์มวู้ด พ่อของมาทิลดาและพ่อคาร์ลยนต์มือสอง มีหน้าตาเหมือนหนู และฟันหน้ายื่นออกมา เขามักแต่งกายด้วยเสื้อนอกหลายหมาก รุกสีฉูดฉาด คติพจน์ประจำใจของเขา คือ “คนชื่อไม่มีทางรวย” เขามองว่ามาทิลดาเป็นเด็กน่ารำคาญ ช่างกวนโมโห และเป็นจอมแสบไม่เข้าเรื่อง - นางเวิร์มวู้ด แม่ของมาทิลดาเป็นแม่บ้านที่ชอบออกไปเล่นบิงโกยามบ่าย เธอเป็นสตรีร่างใหญ่ที่มักยอมหมกเป็นสืบลอนด์เงิน ชอบแต่งหน้าหนาจัด และมี 	<ul style="list-style-type: none"> - มาทิลดา มักใช้โบว์เส้นเล็กๆ ผูกผมของตัวเองเมื่อไปเรียน เธอเป็นเด็กที่พึ่งพาตัวเองได้ แต่ภายในใจของเธอนั้นกลับรู้สึกที่ตัวเองโดดเดี่ยวทำให้เธอมีอารมณ์อ่อนไหวมากพอกับความเป็นอัจฉริยะ - แฮร์รี่ เวิร์มวู้ด พ่อของมาทิลดาและพ่อคาร์ลยนต์มือสอง มีรูปร่างอ้วนกลม - ซินเนีย เวิร์มวู้ด นอกจากจะชอบแต่งตัวแต่งหน้าสวยๆ แล้วเธอยังติดคุยโทรศัพท์กับเพื่อนและมีนิสัยชอบดูโทรทัศน์เป็นอย่างดี เธอเป็นหญิงร่างผอมสูง - ไมเคิล เวิร์มวู้ด พี่ชายของมาทิลดาเขาแก่กว่าเธอหลายปี เป็นเด็กชายตัวใหญ่เพราะกินแต่อาหารขยะ มักเรียกมาทิลดาว่า “น้องเอ๋อ” และแกล้งเธอทุกครั้งที่มีโอกาส - ครูเจนนี่ ฮันนี่ เป็นหญิงสาวที่กล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้ปกครองของมาทิลดา

	<p>ความคิดว่าหน้าตาสวยสำคัญกว่ามีความรู้มาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไมเคิลเวิร์มวู้ด หรือ ไมค์ พี่ชายที่มีอายุห่างจากมาทิลดาเพียงปีเดียวเขาเป็นเด็กธรรมดาที่ได้รับการโอรังเกินเหตุจากพ่อแม่ - นางเฟลปส์บรรณารักษ์ประจำห้องสมุดสาธารณะ เธอช่วยแนะนำหนังสือที่มีชื่อเสียงหลายเล่มให้มาทิลดาเมื่อเด็กหญิงไม่แน่ใจว่าจะอ่านเรื่องอะไรต่อไปดี - ครูฮันนี่ ครูประจำชั้นของมาทิลดา เป็นคนสงบเยือกแต่อ่อนโยนอยู่ในที่จึงเป็นที่รักของเด็กๆ ทุกคน และยังเป็นหลานสาวแท้ๆ ของครูเขาไว้อีกด้วย - ครูเขาไว้ออกการธา ครูใหญ่ผู้นำเกรงขาม หญิงวัยกลางคนผู้ที่มีร่างกายใหญ่โต เพราะเคยเป็นนักกีฬาขว้างก้อนมาก่อน ชอบลงโทษเด็กตัวเล็กๆ ด้วยการจับโยนเหมือนการขว้างก้อนหรือลงโทษด้วยวิธีพิสดารรูปแบบต่างๆ 	<p>ลดา ในตอนจบหลังจากที่ครูเขาไว้อื่นหายไปแล้ว ครูฮันนี่ได้ขึ้นเป็นครูใหญ่ของโรงเรียนประถม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูเขาไว้อ ครูใหญ่ของโรงเรียนที่มาทิลดาเข้าเรียน เธอมีร่างกายกำยำแข็งแรงและไร้ซึ่งความปรานี เป็นตัวละครที่เป็นด้านตรงข้ามกับครูฮันนี่ทั้งนิสัยใจคอและรูปร่างหน้าตา - ลาเวนเดอร์ เพื่อนซี้ร่างเล็กของมาทิลดา มีนิสัยชอบทำทนายและเป็นคนเอากิ่งก่าใส่ไว้ในเหยือกน้ำของครูใหญ่ - บรูซ บ็อกหรือตเตอร์ เด็กชายจอมพลังที่สามารถกินขนมเค้กปอนด์ยักษ์ตามคำสั่งของครูใหญ่ได้หมดเพียงลำพัง เขายังเป็นเพื่อนกลุ่มเดียวกับมาทิลดาด้วย
ฉาก	<p>หมู่บ้านในชนบทแห่งหนึ่งของอังกฤษ ประกอบไปด้วยห้องสมุดสาธารณะและโรงเรียนสำหรับเด็กเล็กชื่อโรงเรียนประถมครันเชมฮอลล์บ้านเช่าของครูฮันนี่หรือกระท่อมเก่าโทรมของชาวไร่ตั้งอยู่ไกลออกไปภายในบ้านปราศจากสิ่งอำนวยความสะดวกใดๆ ทั้งสิ้น ส่วนบ้านที่ป่ากาธาอาศัยอยู่นั้นอยู่ริมหมู่บ้านโดยตั้งอยู่ใกล้ป่าละเมาะหลังเนินเขามีชื่อเรียกว่าบ้านสีแดงเพราะเป็นตึกหลังเล็กสร้างด้วยอิฐแดงตามแบบนิยมในรัชสมัยของพระเจ้าจอร์จ</p>	<p>เมืองแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกาประกอบไปด้วยห้องสมุดสาธารณะที่อยู่ห่างจากหมู่บ้านจัดสรรหลังงามของมาทิลดาไปประมาณ 10 บล็อกที่ระหว่างทางมีผู้คนสัญจรกันไปมาอย่างขวักไขว่บ้านของครูฮันนี่เป็นกระท่อมหลังน้อยที่ดูอบอุ่นน่าอยู่รายล้อมไปด้วยต้นไม้ขนานาชนิดและภายในบ้านน่าอยู่เป็นระเบียบสะอาดสะอ้านส่วนบ้านสองชั้นหลังใหญ่ของครูเขาไว้อตั้งอยู่ระหว่างทางไปบ้านของครูฮันนี่กับโรงเรียน</p>
ความขัดแย้ง	<p>ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : มาทิลดากับพ่อ, ครูใหญ่กับเด็กๆ , ครูฮันนี่กับนางเวิร์มวู้ด</p>	<p>ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : มาทิลดากับครอบครัว, ครูฮันนี่กับผู้ปกครองของมาทิลดาและครูใหญ่กับเด็กๆ</p>
มุมมองของผู้เล่าเรื่อง	<p>ผู้เขียนเป็นผู้เล่าเรื่องแทนตัวเองด้วยสรรพนามผม</p>	<p>มีผู้บรรยายเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยไม่เปิดเผยตัวตนว่าเป็นใคร</p>

4.2.4 กลวิธีการเล่าเรื่องในชายชราผู้อ่านนิยายรัก (The Old Man Who Read Love Stories)

นวนิยาย “ชายชราผู้อ่านนิยายรัก”

ผู้แต่ง	หลุยส์ เซปูล์เบตา
ผู้แปล	สถาพร ทิพย์ศักดิ์
สำนักพิมพ์	Mariner Books, Massachusetts / ผีเสื้อ
ปีที่พิมพ์	1989
ประเภท	นวนิยายสะท้อนสังคม

โครงเรื่อง (Plot)

1. ขึ้นแนะนำเรื่อง (Exposition) บริเวณท่าเรือเล็กๆ ของ *เอล อิติลิโอ* หมู่บ้านแห่งหนึ่งในแถบลุ่มแม่น้ำนังการิตาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผืนป่าเมซอนในเอกวาดอร์ เต็มไปด้วยชาวบ้านที่มารอเอาเสบียงรุ่นใหม่ทีแพงลำเลียงขึ้นจากเรือ เพราะของรุ่นก่อนที่นำมาส่งให้นั้นก็นานกว่าครึ่งปีมาแล้วพร้อมกันนั้นก็ต้องการมาหาหมอฟัน *รูบิกันโด* เพื่อจัดเศษฟัน ทำฟันปลอม และทำความสะอาดฟัน คนที่มารอต้องต่อแถวใกล้ๆ กับเก้าอี้ของช่างตัดผมหรือที่หมอเรียกว่าห้องทันตกรรม กลุ่มคนที่มาวนเวียนอยู่ใกล้ๆ ห้องทันตกรรมคือพวก *ชิบาโร* ชนพื้นเมืองที่ไม่ค่อยเป็นที่ต้อนรับนักของ *เผ่าซูอาร์* เพราะเห็นว่าพวกนี้ป่าเถื่อนผิดมนุษย์
2. ขึ้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment) เมื่อรักษาฟันของคนสุดท้ายเสร็จ หมอฟันก็พร้อมจะลงเรือกลับเข้าเมือง แต่มีเหตุให้ต้องรอไปก่อนเขาจึงไปพูดคุยกับ *อันโตนิโอ โฆเซ โบลิบาร์ โปรอานโญ* ชายชราที่รู้จักกันมานานแล้ว ระหว่างนั้นเรือแคนูสองลำได้นำเอาศพของ *แยงกี* มาส่งที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน สอบถามได้ความว่าพวกซูอาร์ไปเจอศพนี้เข้าบริเวณเหนือน้ำ บาดแผลมีรอยฉีกขาดตั้งแต่คางถึงไหล่ขวา ผู้ใหญ่บ้านกล่าวหาพวกซูอาร์ทันทีว่าเป็นคนฆ่าชายผมทองรายนี้เพื่อชิงทรัพย์ ทั้งที่คนพื้นเมืองตัดทอนแล้วผู้ใหญ่บ้านก็ไม่ยอมเชื่อ จนกระทั่งชายชราพาพิสูจน์ให้เห็นว่าการตายในครั้งไม่ได้เกิดจากน้ำมีอมมนุษย์หากแต่เกิดจากเสือตัวเมีย ซึ่งหนังลูกเสือผืนเล็กขนาดไม่เกินสองฝ่ามือจำนวนห้าผืนในเป้ของแยงกีเป็นหลักฐานที่ประจักษ์แก่สายตาของทุกคน

การกระทำของแยงกีในครั้งนี้ทำให้แม่เสือคลั่งแค้นนอน เพราะเสือตัวนี้สามารถตามแกะรอยผู้ที่พรากชีวิตน้อยๆ ไปจากมันและสังหารไปแล้วหนึ่งราย มันยอมไม่หยุดอยู่เท่านั้นแน่ ทุกคนเห็นพ้อง

ต้องกันว่าผู้ใหญ่บ้านควรรายงานเรื่องนี้ให้ทางการทราบและเตือนนักขุดทองที่มาตั้งแคมป์ริมฝั่งแม่น้ำให้รู้โดยเร็ว

อันโตนิโออาศัยอยู่ในกระท่อมมุงแฝกริมแม่น้ำเพียงคนเดียว แต่ก่อนนั้นเขาและภรรยาเป็นชาวภูเขาที่อพยพลงมาหาที่ทางของตัวเองริมแม่น้ำอันสมบูรณ์ พวกเขาซื้อที่ดินกลุ่มคนที่ช่วยให้ทั้งสองอยู่รอดด้วยการสอนให้ล่าสัตว์ จับปลา และสร้างบ้านที่ทนลมทนฝน แม้จะอุดมสมบูรณ์เพียงใดแต่การเพาะปลูกก็ไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ในแถบนี้ เพราะฝนจะชะล้างเอาหน้าดินและเมล็ดพันธุ์ที่หว่านไว้ไปกับสายน้ำจนหมด

หลังการจากไปของภรรยาอันเป็นที่รักด้วยเชื้อไข้มาลาเรีย อันโตนิโอได้เรียนรู้วิธีการเดินป่า แคะรอยสัตว์ และดำรงชีวิตเยี่ยงชาวเผ่าซัวร์คนหนึ่ง ก่อนจำใจจากมาสู่วิถีของชาวแม่น้ำเอล อิติลีโอตามเดิมจวบจนปัจจุบัน ช่วงเวลาที่เขาจากไปหมู่บ้านได้เปลี่ยนแปลงไปจากเงื้อมมือของมนุษย์ผู้มาอาศัยผืนป่า เหตุเพราะชาวบ้านบุกรุกพื้นที่ป่ามากขึ้น มีนักขุดทองมาแสวงหาผลประโยชน์มากมาย เปลี่ยนจากป่าไม้เขียวชอุ่มให้กลายเป็นทะเลทราย ทำให้สัตว์ป่าทั้งดุร้ายและเจ้าเล่ห์มากขึ้นเพื่อความอยู่รอด

3. จุดหักเหของเรื่อง (Turning point) เรือแคนูนำเอาศพของนักขุดทองที่ชาวพื้นเมืองรู้จักดีมาอีกราย คราวนี้ไม่มีใครสงสัยอีกต่อไปแล้วว่าเขตายด้วยเหตุใด นอกเสียจากฝีมือของเสือตัวเดิมที่ยังคงคุ่มคั่งอยู่นั่นเอง และเรื่องที่น่าประหลาดอีกอย่างหนึ่งคือพวกเขาได้รู้ว่าเสือตัวนี้เริ่มเดินทางเข้าใกล้หมู่บ้านแล้ว เหตุการณ์บังชี้ต่อมาคือล่อของพ่อค้าที่อาศัยอยู่ชายหมู่บ้านที่อยู่ๆ ก็วิ่งเตลิดเข้ามาในหมู่บ้านพร้อมกับร่องรอยของการถูกตะปบที่สีข้างจนเลือดโชกไปหมด ผู้ใหญ่บ้านสั่งให้อันโตนิโอเข้าร่วมการเดินทางล่าสัตว์ที่เกี่ยวไล่ตะปบคนไปทั่วตัวนั้นกับลูกทีมคนอื่นๆ ที่เขาหามาได้ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านรู้ดีถึงฝีมือการแคะรอยอย่างหาตัวจับได้ยากของชายชราผู้นี้

4. ขั้นตอนเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) คณะเดินทางรอนแรมมาถึงที่พักของพ่อค้าเจ้าของล่อเคราะห์ร้ายตัวนั้น ยังไม่ทันก้าวถึงประตูบ้านพวกเขาก็พบศพของเจ้าของร้าน และอีกศพที่อยู่ลึกเข้าไปในพงหญ้า ตกตึกคืนนั้นพวกเขาได้ยินเสียงย่าของบางอย่างดังมาจากข้างนอกแต่เมื่อออกไปดูกลับไม่พบเสือตัวนั้นแต่อย่างใด

5. ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) ผู้ใหญ่บ้านเกลี้ยกล่อมพร้อมเสนองเงินให้ชายชราเพื่อให้เขาออกแคะรอยและฆ่าเสือตัวนั้นเสีย เพราะเห็นว่าชายชราที่มีประสบการณ์ในป่ามากกว่าใครและคนอื่นๆ จะอยู่เป็นตัวถ่วงในงานนี้เสียเปล่า ชายชรารับคำขอนั้นไว้ด้วยเห็นว่าเสือตัวนี้ควรได้รับการเมตตาให้ตายด้วยวิธีการสุ์แบบตัวต่อตัวอย่างสมศักดิ์ศรี เขาตามรอยเสือตัวนั้นไปและเฝ้ารอที่จะเผชิญหน้ากับแม่เสือ ในการหยั่งเชิงกันไม่มีฝ่ายใดได้เปรียบเสียเปรียบกันมากนัก จนกระทั่งเขาถูกเสือ

ตะปบจนล้มกลิ้งก่อนเสื่อตัวนั้นจะหนีหายไป เมื่อลุกขึ้นได้เขาพบเสื่ออีกตัวหนึ่งที่ตัวเล็กกว่าเสื่อตัวเมื่อครู่ มันคือเสื่อตัวผู้ที่ถูกแยงก็ยังคงได้รับบาดเจ็บสาหัสและใกล้ตายเต็มที ชายชราจึงเป็นผู้ปลิดชีพของมันด้วยความเวทนา เขาออกค้นหาร่องรอยของเสื่อตัวเมียอีกครั้ง ด้วยการลั่นไกปืนเพียงครั้งเดียว กระสุนตรงสู่ร่างสัตว์ใหญ่ที่เต็มไปด้วยความหยิ่งผยองและสง่างาม มันจบชีวิตลงทันที

6. ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) ดวงตาของชายชราเต็มไปด้วยความพร่ามัวจากม่านน้ำตาและสายฝน เขาร้องไห้เพราะความระอวยใจต่อสิ่งที่เกิดขึ้น เกลียดชังในการกระทำของมนุษย์ผู้แสวงหาผลประโยชน์ แล้วก็เริ่มออกเดินทางไปในทิศทางอันตรงข้ามกับเอล อิตีลิโอ หมู่บ้านที่เขาอาศัยอยู่มาเกือบตลอดชีวิต

แก่นเรื่อง (Theme)

มนุษย์และธรรมชาติต่างพึ่งพาอาศัยกัน เมื่อมนุษย์เริ่มกอบโกยธรรมชาติยอมถูกทำลาย ซึ่งปัญหาการรุกรานนี้ปรากฏอยู่ในแทบทุกสังคมที่ธรรมชาติยังมีความอุดมสมบูรณ์พอให้ตั้งตวงหาผลประโยชน์ได้

“ทั้งชาวนิคมนักขุดทองต่างทำเรื่องโง่เขลาทุกแบบภายในป่า ทำลายป่าไม่ยั้งคิด สิ่งนี้เองทำให้สัตว์บางประเภทกลายเป็นสัตว์ดุร้าย บางครั้งเพียงอยากได้พื้นที่ราบสักสองสามเมตร พวกมันตัดโค่นต้นไม้ไม่คำนึงถึงอะไรทั้งสิ้น ปล่อยให้หนักแน่นอยู่เดียวดาย...”

อันโตนิโอ : 76

ตัวละคร (Character)

อันโตนิโอ โชมเซ่ โบลิบาร์ โปรานโญ เป็นชายชราผู้มีอายุย่างเข้าวัย 70 ก่อนที่เขาจะย้ายมาลงหลักปักฐานในแถบลุ่มแม่น้ำในเอกวาดอร์นั้น เขาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านซานหลุยส์บนภูเขา เขาอ่านหนังสือออกด้วยการอ่านรวมพยางค์อย่างช้าๆ แล้วออกเสียงซ้ำรวดเดียวอย่างต่อเนื่องทั้งประโยคเพื่อจะได้รรถรสตามอารมณ์ของเรื่อง แต่เขียนหนังสือไม่เป็น

ผู้ใหญ่บ้านเป็นบุคคลที่น่ารังเกียจสำหรับชาวบ้านในแถบนี้ตลอดระยะเวลา 7 ปีที่ย้ายมาประจำการเขาถูกย้ายมาตกอับในหมู่บ้านห่างไกลทางทิศตะวันออกด้วยเหตุเพราะฉ้อโกง แต่ก็ยังไม่พินิจเสียเติมด้วยการใช้อำนาจชุดรีดภาษีชาวบ้านในทุกวิถีทาง เขาเป็นชายอ้วนที่มีเหงื่อท่วมตัวและชอบดื่มเบียร์เป็นประจำ

รูปิกุนโต โลอาซามิน หมอพื้นผู้มาให้บริการคนในเอล อิติลิโอปีละ 2 ครั้ง โดยเขาเดินทางมากับเรือชูเกอร์ที่ใช้บรรทุกสินค้าที่จำเป็นต่อการยังชีพมายังหมู่บ้านเล็กๆ ห่างไกลแห่งนี้ และยังเป็นผู้ทำหน้าที่จัดหาหนังสือให้ชายชราทุกครั้งที่เขามาเยี่ยมเยือนเอล อิติลิโอเขาเกลียดชังรัฐบาลทุกรัฐบาลเช่นเดียวกันกับพวกแยงกี้ที่เดินทางมากับบริษัทค้าน้ำมัน

ชนเผ่าซูอาร์ ชนพื้นเมืองผู้พึ่งพาอาศัยผืนป่าเมซอนเป็นบ้าน สถานที่อยู่ กิน เกิด และตาย พวกเขาอยู่ไม่ติดที่ด้วยการโยกย้าย เพื่อให้ธรรมชาติมีเวลาฟื้นคืนตัว นอกจากนี้ยังมีความถนัดในการล่าสัตว์ จับปลา รู้วิธีเดินป่า โดยมีลูกดอกอาบยาพิษและมีดเดินป่าเป็นเครื่องมือพิฆาต พวกเขาแต่งกายด้วยสภาพเกือบเปลือย ใบหน้าทาด้วยสีของผลคำแสด และมีเครื่องประดับหลากสีบนศีรษะและแขน

พวกชิบาโร ชนพื้นเมืองอีกกลุ่มหนึ่ง มีประเพณีตามแบบอย่างเผ่าอาปาเช่ต่อพวกผิวขาวคือการตัดศีรษะของศัตรูหลังจากรบชนะได้ แล้วนำเศษผ้าของเหยื่อมาใช้นุ่งห่ม นอกจากนี้พวกเขายังใช้หินแม่น้ำฝนจนแหลมเพื่อให้ง่ายต่อการกัดเคี้ยว

ฉาก (Setting)

เอล อิติลิโอ หมู่บ้านในแถบลุ่มแม่น้ำนังการิตซาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผืนป่าเมซอนของเอกวาดอร์ในบริเวณพื้นที่ซึ่งเป็นข้อพิพาทอยู่กับเปรู รัฐบาลเอกวาดอร์สนับสนุนให้ชาวนิคมาตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบ ซึ่งเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านแห่งนี้ โดยรัฐบาลสัญญาจะให้ที่ดินผืนใหญ่และความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่ชาวนิคที่เข้ามาทำกินทุกคน แต่พื้นที่บริเวณนี้เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำยากต่อการเพาะปลูก เพราะสายฝน สายลมที่กระหน่ำหนักคอยชะล้างความอุดมสมบูรณ์ของหน้าดินเกือบตลอดเวลา ผลผลิตที่พอจะทำรายได้ให้กับชาวนิคในแถบนี้คือกล้วยดิบและเมล็ดกาแฟ

ความขัดแย้ง (Conflict)

ในตอนที่อันโตนิโอย้ายมาลงหลักปักฐานที่เอลอิตีลิโอใหม่ๆ นั้นธรรมชาติไม่ค่อยปรานีกับเขาเท่าใดนักโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนที่สายฝนและสายลมกระหน่ำมาน้ำในแม่น้ำเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ทำให้พวกเขาถูกตัดขาดจากคนอื่นและยังนำพาเอาเมล็ดพันธุ์ที่เขากับภรรยาหว่านไว้ไปจนหมดในปีที่ 2 หลังการลงแรงไปกับผืนดินผืนน้อยที่ไม่ได้รับผลผลิตตอบแทน ไข่ปากก็ได้พรากภรรยาของเขาไปตลอดกาลเช่นเดียวกับชาวนิครุ่นแรกอีกหลายชีวิตที่จากไปด้วยสาเหตุต่างๆ นานาทั้งกินของป่าที่ไม่รู้จักพิษไข้ และเป็นอาหารของสัตว์ป่าที่หิวโหยบางตัว

อย่างไรก็ตามความมุ่งหวังที่จะพลิกผืนป่าเมซอนให้กลายเป็นที่ดินทำกินของชาวนิคม ประกอบกับความเจริญที่คืบคลานมาพร้อมกับยางก็ได้ทำให้มนุษย์เปลี่ยนเป็นผู้กระทำต่อธรรมชาติ

“พวกนั้นมากันเป็นกลุ่มๆ ส่งเสียงเอะอะโวยวาย พกอาวุธมากพอจะทำสงครามได้ แล้วก็มุ่งตรงเข้าป่า พร้อมจะกำจัดทุกสิ่งทุกอย่างที่เคลื่อนไหวได้...ก่อนกลับพวกนั้นถ่ายรูปกับบรรดาหนังสือที่ขังกับเสาไม้

...ขณะที่ชาวนิคมทำลายล้างป่าโดยสร้างผลงานขึ้นโบว์แดงของมนุษย์ที่เจริญ นั่นคือทะเลทราย”

อันโตนิโอ : 76 – 77

ความขัดแย้งที่เกิดจากความแตกต่างในวิถีการดำรงชีวิต แม้จะเป็นชนพื้นเมืองเช่นเดียวกัน แต่พวกเขาก็กลับถูกมองว่าป่าเถื่อนและถูกขับไล่ไปโดยชนเผ่าซูอาร์เพราะพฤติกรรมที่ป่าเถื่อน โหดร้ายผิดธรรมชาติของมนุษย์ อย่างการยึดถือประเพณีตัดศีรษะของศัตรู ในขณะที่ชาวนิคมเองก็ มองว่าชนเผ่าซูอาร์เป็นคนป่าไร้อารยธรรม ดังสายตาที่ชาวบ้านมองอันโตนิโอ ภายหลังจากที่เขาเพิ่ง แยกตัวออกมาจากการไปเรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่ในกลุ่มของชนเผ่าซูอาร์ใหม่ๆ หรือเหตุการณ์ที่เรือชูเกอร์ นำศพแองกีสพแรกเข้ามาในหมู่บ้าน แล้วผู้ใหญ่บ้านก็กล่าวโทษพวกซูอาร์ทันทีว่าฆ่าชายผู้นี้เพื่อชิง ทรัพย์ โดยไม่คิดจะพิจารณาในแง่มุมอื่นเสียด้วยซ้ำ

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

การดำเนินเรื่องของนวนิยายชายชราผู้อ่านนิยายรัก ใช้มุมมองแบบทรศนะไร้ขอบเขตที่สามารถเข้าถึงสิ่งที่ตัวละครคิดและต้องการทำ เมื่อต้องการเล่าในรูปแบบให้ตัวละครเอกคิดทบทวน กับตัวเองผู้เล่าเรื่องจะใช้สรรพนามแทนด้วยคำว่า “เขา” แต่เมื่อต้องการให้ผู้อ่านเกิดระยะห่างกับตัวละคร ผู้เล่าจะเลือกใช้สรรพนามแทนอันโตนิโอว่า “แก” ซึ่งมักใช้อธิบายการกระทำในขณะนั้นของ ชายชราเป็นส่วนใหญ่

ภาพยนตร์ “The Old Man Who Read Love Stories”

ผู้กำกับ

Rolf de Heer

ผู้ผลิต	Fildebroc
ความยาว	115 นาที
ปีที่ออกฉาย	2001
รูปแบบ	แนวชีวิต-ผจญภัย

โครงเรื่อง (Plot)

1. ขึ้นแนะนำเรื่อง (Exposition) *อันโตนิโอ โปลิบาร์* อาศัยอยู่อย่างโดดเดี่ยว ผู้คนเรียกเขาว่า “ชายขรา” เมื่อ 40 ปีที่แล้วเขาก็กับภรรยาละทิ้งบ้านเกิดที่อยู่บนภูเขา เพื่อมาตั้งรกรากอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ ณ หมู่บ้าน *เอล อิติลิโอ* ตามที่รัฐบาลสัญญาว่าจะให้ที่ดินทำกินผืนใหญ่และความช่วยเหลือต่างๆ แก่ ขวานิคมนที่ยอมมาลงหลักปักฐานที่นี่ แต่คำสัญญาของรัฐบาลดูท่าว่าจะยังไม่เป็นจริงในเร็ววัน

2. ขึ้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment) ฝนที่ตกลงมาทำให้ *เอล อิติลิโอ* ถูกตัดขาดจากโลกภายนอก เรือบรรทุกเสบียงสินค้าก็เข้ามาที่นี่เพียงปีละ 2 ครั้ง ที่ท่าเรือชายขราและชาวบ้านหลายคนกำลังมุ่งดูการถอนฟันของหมอ *รูบิกุนโด* อยู่ ขณะนั้นเรือแคนูของชนพื้นเมืองได้ล่องมาเทียบท่า พร้อมกับนำเอาศพคนผิวขาว (กรีนโก) มาด้วย เมื่อ *อันโตนิโอ* เห็นชายชนพื้นเมืองเหล่านั้นก็ย้อนคิดไปถึง *นุซิวโย* เพื่อนของเขาซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งของเผ่า ในตอนที่พบกันเขาได้ช่วยนำ *อันโตนิโอ* ที่ถูกงูกัดไปรักษา แม้จะแตกต่างกันแต่ชนพื้นเมืองก็ต้อนรับ *อันโตนิโอ* อย่างดี

ศพกรีนโกถูกยกขึ้นมาที่ท่าเรือ ผู้ใหญ่บ้านกล่าวหาว่าพวกชนพื้นเมืองเป็นคนฆ่าชายคนนี้ แต่ชายขราอธิบายลักษณะบาดแผลว่าเกิดจากเสือเพศเมียตัวใหญ่ โดยพิสูจน์ได้จากกลิ่นฉี่เสือที่อยู่บนศพ นอกจากนี้หมอฟันยังค้นเจอแผ่นหนังลูกเสือกที่ยังสดๆ อยู่ในกระเป๋าของชายเคราะห์ร้าย ซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันข้อสันนิษฐานของชายขราอีกทาง

3. ขึ้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point) เรือแคนูล่องมาที่หมู่บ้านพร้อมกับนำศพของชาย อีกรายมาด้วย ผู้ใหญ่บ้านถามกับชายขราว่าจะจัดการอย่างไรต่อไปในเวลานี้ที่เสือเริ่มเข้าใกล้หมู่บ้านเข้ามาทุกขณะ ระหว่างนั้นเขาก็หยิบเอาถุงเงินของผู้ตายขึ้นมาแจกจ่ายให้คนที่อยู่ร่วมเหตุการณ์ โดยเก็บไว้เองเป็นส่วนใหญ่ หลังจากผู้คนแยกย้ายไปแล้วผู้ใหญ่วินบอกกับชายขราว่าต้องลงมือทำอะไรสักอย่าง หมอ *รูบิกุนโด* มาหา *อันโตนิโอ* ที่กระท่อมและปรึกษาเรื่องการเข้าร่วมทีมล่าแม่เสือ โดยเขาเห็นว่าชายขราควรปฏิเสธคำชวนของผู้ใหญ่บ้านไป แต่ชายขรากลับลึกคิดว่าถึงอย่างไรผู้ใหญ่วินก็ต้องไปหาคนใหม่มาร่วมทีมจนได้

ระหว่างที่อันโตนิโออ่านหนังสืออยู่ก็มีเสียงดังเอะอะมาจากหมู่บ้าน เมื่อเดินไปดูว่าเกิดอะไรขึ้นเขาจึงเห็นล่อของเจ้าของร้านขายของริมหมู่บ้าน มันกำลังตื่นตระหนกจากบาดแผลยาวลึกที่สีข้าง และดินทุนทรายก่อนจะถูกยิงทิ้งแล้วแบ่งชิ้นส่วนแจกจ่ายกันไป ภาพที่ล่อถูกยิงทำให้เขาหวงคิดไปถึงคำพูดของนุชิญญาที่ว่า พวกเราไม่ล่าเสือจากัวร์เพราะเนื้อของมันกินไม่ได้ แต่นักล่าผิวขาวกลับเดินทางมาพร้อมกับอาวุธปืนที่ก่อให้เกิดความตายอย่างทุกซ์ธรรมดา

4. ขึ้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) ผู้ใหญ่บ้านเอาชิ้นส่วนตับมาให้ชายชราที่บ้าน ทำให้อันโตนิโอคิดถึงครั้งล่าสุดที่ชายอ้วนคนนี้มาหา เขาต้องการให้อันโตนิโอนำนักท่องเที่ยวนิวชาวไปเที่ยวป่า ซึ่งครั้งนั้นทั้งสองทะเลาะกันรุนแรงเพราะอันโตนิโอไม่ชอบที่คนขามาเยี่ยมยามกับข้าวของภายในบ้าน โดยไม่ให้ความเคารพสิทธิของคนอื่น จึงไล่คณะเดินทางออกไป จนผู้ใหญ่บ้านไม่พอใจเชื่อว่าที่ดินแห่งนี้ไม่ใช่ของตาแก่อย่างเขา แต่พื้นที่ริมแม่น้ำเข้ามาในระยะทางเท่านี้ถือเป็นผู้สมบัติของรัฐ

คณะนักล่าทั้ง 6 ประกอบด้วยอันโตนิโอ, หมอรูปิกุนโด, ผู้ใหญ่บ้าน และชายฉกรรจ์อีก 3 คน เตรียมวางแผนการออกเดินทางอยู่ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ระหว่างนั้นโจเซฟีนนำเดินมาหาอันโตนิโอพร้อมมอบกล่องไม้ให้เขากล่องหนึ่ง และหยิบข้าวของเตรียมเดินทางออกปจากที่ทำงาน ผู้ใหญ่บ้านจึงถามเธอว่าจะไปไหน เธอจึงหันมาตอบอย่างไม่แยแสว่าจะย้ายไปอยู่กับอันโตนิโอก่อนจะเดินทางออกไป

ระหว่างการเดินทางผู้ใหญ่บ้านคอยแต่จะเป็นตัวถ่วงอยู่ตลอดเวลา ด้วยการแต่งตัวไม่เหมาะสมกับการเดินป่าอย่างยิ่ง ทั้งเสื้อกันฝนตัวหนาหนักที่ทำให้เดินช้าลงและรองเท้าบูตที่คอยแต่จะทำให้ลื่นไถลและจมลงโคลน อันโตนิโอเตือนเขาให้ระวังแมงป่องแต่ผู้ใหญ่บ้านกลับหาว่าชอบขู่ให้กลัว แต่ทั้งหมดก็เดินทางไปจนถึงร้านค้าของเจ้าของล่อจนได้ พวกเขาเจอศพหนึ่งใกล้บ้านส่วนอีกศพอันโตนิโอเป็นผู้พบ เขาหยิบถุงบรรจุแร่ใยเหล็กของผู้ตายขึ้นมาแล้วค่อยๆ โยนสิ่งที่ทำให้คนบุกรุกป่า ตัดถนนตึงดูคนนักแสวงโชค และนักท่องเที่ยวนิวเข้ามาทั้งไปทะเลขึ้นจนหมดถุง ก่อนจะไปเรียกให้คนอื่นๆ มาช่วยกันนำศพทั้งสองไปโยนแม่น้ำ กลางดึกคืนนั้นขณะที่มีนักล่ากำลังพูดคุยกันอยู่ อันโตนิโอได้ยินเสียงความเคลื่อนไหวภายนอกที่พุกแต่ไม่พบอะไรผิดปกติ

5. ขึ้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) เช้าวันต่อมาผู้ใหญ่บ้านมาทำการตกลงกับอันโตนิโอว่าให้เขาออกล่าและฆ่าแม่เสือร้ายทิ้ง และรัฐจะให้รางวัลตอบแทนอย่างงาม ที่สำคัญจะไม่ไปยุ่งวุ่นวายในที่ดินของเขาอีก ชายชราไม่ได้สนรางวัลล่อใจแต่เขาก็ตกลงจะทำงานนี้ให้ คณะเดินทางทั้งหมดจึงเดินทางกลับไปเหลือชายชราอยู่เพียงผู้เดียว ตกกลางคืนเขาไม่อาจทำสมาธิจดจ่ออยู่กับการอ่านได้เหมือนอย่างเคย อาจเป็นเพราะความกลัวกับสิ่งที่จะต้องเผชิญ แม้ว่าครั้งนี้จะไม่ใช่ครั้งแรกที่เขาออกล่าเสือก็ตาม

มหัศจรรย์ของการอ่านออกเปรียบดั่งยาถอนพิษแห่งวัยชราของเขา ตอนแรกเขาไม่มีสิ่งใดให้อ่าน จนกระทั่งได้รับคำแนะนำโจเซฟินน่า

รูบิกุนโด โลอาซามิน หมอพื้นเพื่อนต่างวัยของอันโตนิโอภายหลังจากที่ชายชราขอให้เขา ช่วยหาคัมภีร์ไบเบิลให้อ่าน รูบิกุนโดมีความคิดเห็นว่าหนังสือประเภทอื่นอาจดูน่าสนใจกว่า เขาจึง แนะนำให้อันโตนิโอรู้จักกับโจเซฟินน่าและเป็นตัวกลางคอยรับส่งนิยายรักให้กับอันโตนิโอในเวลา ต่อมา รูบิกุนโดชอบพูดหยอกล้อเรื่องการเป็นนักอ่านตัวยงของอันโตนิโออยู่เสมอ ในฐานะหมอเขาได้ ร่วมเดินทางไปกับคณะล่าแม่เสือด้วย

โจเซฟินน่า ลูกจ้างสาวที่ทำงานอยู่ในที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน เมื่อหมอรูบิกุนโดให้เธอช่วยแนะนำ หนังสือให้ชายชรา เธอจึงไม่คิดว่าเขาจะสนใจในแนวที่เธอชอบอ่าน

“ที่นี่มีแต่นิยายรัก มีแต่เรื่องที่ทำให้ปวดใจ รักที่สิ้นหวัง

และตอนจบที่แสนสุข”

โจเซฟินน่า

เมื่อเขาบอกว่าสนใจนิยายรักเธอก็แนะนำเล่มโปรดที่อ่านแล้วซาบซึ้งใจให้กับอันโตนิโอ นั่น เป็นจุดเริ่มต้นของการพบกันอันนำไปสู่ความสัมพันธ์ของคนทั้งสอง เธอมีความเห็นว่าผู้ชายที่อ่าน นิยายรักและยอมรับว่าอ่านมันนั้นดูเง้าน้อยกว่าผู้ชายที่ขบถเยียดว่าภรรยาของเขาต่างหากที่คิด เช่นนั้น

ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการผู้ชอบใช้อำนาจชุดรีดภาษีประชาชน เนื่องจากนิสัยฉ้อโกงทำให้เขาไม่ เป็นที่รักของคนในหมู่บ้านเท่าใดนัก แต่ตัวเขากลับไม่รู้สึกเดือดร้อนใจหากยังได้ผลประโยชน์นั้นมา ผู้ใหญ่บ้านมักมองคนอื่นๆ ด้วยสายตาดูถูกรวมถึงเหมารวมว่าชนพื้นเมืองเป็นพวกคนป่าเถื่อนไร้ อารยะ

นูซิญาญู ชายชนพื้นเมืองเพื่อนสนิทของอันโตนิโอ ผู้สอนให้เขารู้จักวิธีเอาตัวรอดในป่า จนกระทั่งพวกกรีนโกเข้ามาแล้วเกิดการปะทะกันระหว่างทั้งสองฝ่าย กรีนโกและชนพื้นเมืองเสียชีวิต ไปหลายคน รวมถึงทำให้นูซิญาญูที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสก่อนจะเสียชีวิตในที่สุด ก่อนตายอันโตนิโอ ได้รับการร้องขอจากเพื่อนให้ไปตามล่าคนที่พยายามจะฆ่าเขา อันโตนิโอมุ่งมั่นที่จะตามล่าในที่สุด เขา ได้สังหารชายผิวขาวคนนั้นด้วยปืนแล้วนำศพกลับมาให้เพื่อน แต่ตามความเชื่อของชนพื้นเมือง การที่ อันโตนิโอทำเช่นนั้นเท่ากับว่าวิญญาณของนูซิญาญูจะไม่มีวันได้ไปผุดไปเกิด

ชนพื้นเมือง ชนพื้นเมืองมีความเชื่อว่าต้องตัดศีรษะของศัตรู ผู้ที่ลงมือฆ่าคนในชนเผ่านี้แล้ว นำมาย่อส่วนลงเป็นศีรษะขนาดเล็กเปลือกตา จมูก และปากถูกเย็บปิดสนิท การฆ่าด้วยการใช้ลูกดอก อายบยาพิจะทำให้ความกล้าปรากฏขึ้นบนใบหน้าของผู้ตาย แต่การใช้ปืนฆ่าให้ตายจะทำให้เกิดความหวาดกลัวและเจ็บปวดบนใบหน้าและไม่อาจใช้ส่งวิญญาณของผู้ที่ถูกเขาฆ่าให้ไปผุดไปเกิดได้

กรินโก เป็นศัพท์แสลงของชาวอเมริกาใต้ที่ใช้เรียกคนผิวขาวหรือชาวต่างประเทศ ผู้มาจากประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร

(Setting)

เอล อิติลิโอ หมู่บ้านริมแม่น้ำในประเทศเอกวาดอร์ มีภูมิอากาศแบบประเทศเขตร้อนชื้นที่ฝนตกสลับกับแดดออกอยู่ตลอดทั้งปี หากเป็นฤดูที่ฝนตกหนักจนทำให้แม่น้ำเอ่อ ท้นขึ้นมา จะทำให้หมู่บ้านแห่งนี้ถูกตัดขาดจากโลกภายนอก เรือลำเลียงสินค้าที่มาจากเมืองใหญ่นำเสบียงมาส่งที่เอล อิติลิโอปีละ 2 ครั้ง ผู้คนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งนี้ส่วนใหญ่เป็นชาวนิคมที่อพยพมาจากพื้นที่อื่นในประเทศ และกลุ่มชนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่อย่างกระจัดกระจายอยู่ไม่เป็นหลักแหล่งในบริเวณนี้ นอกจากนี้ยังมีพวกกรินโกและพวกนักขุดทองที่หลังไหลมาแสวงหาโชคในแถบนี้ นำเอาความเจริญ ถนนที่ตัดผ่านป่าไม้ และนักท่องเที่ยวมา

ความขัดแย้ง (Conflict)

ความขัดแย้งภายในตัวเองของอันโตนิโอ โบลิบาร์ ชายชราผู้อ่านนิยายรัก ในอดีตที่เขาได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับชนพื้นเมือง ที่นั่นสอนเขาได้เรียนรู้ที่จะเคารพทุกสิ่งที่มีธรรมชาติมอบให้ การออกล่าเกิดขึ้นเมื่อหิวเท่านั้นไม่ใช่เพื่อความเพลิดเพลินใจ ดังนั้นเมื่อจะต้องออกตามล่าและฆ่าแม่เสือแล้ว เขาจึงรู้สึกว่สิ่งที่กำลังทำอยู่นั้นไม่ถูกต้อง เกิดการตั้งคำถามกับตัวเองว่าเขาเป็นใคร ยิ่งใหญ่มาจากไหน จึงจะพิชิตแม่เสือนักล่าผู้แกร่งขามตัวนี้ได้ ทั้งที่สาเหตุของความหายนะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากน้ำมือของมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้เริ่มกระทำต่อครอบครัวของพวกเขาเมื่อก่อน

ในความแตกต่างทางชาติพันธุ์วรรณาก่อให้เกิดการแบ่งแยกทางสีผิว ในเรื่องนี้ชาวนิคมเรียกคนผิวขาวว่ากรินโก ในขณะที่ชาวนิคมก็เรียกชนพื้นเมืองว่าคนป่า นำมาซึ่งการดูถูกเหยียดหยามระหว่างกัน โดยตัวละครผู้ใหญ่บ้านกล่าวหาว่าชนพื้นเมืองเป็นคนฆ่าชายคนแรกทันทีโดยไม่พิจารณาถึงความจริงในแง่มุมอื่นใด หรือความเห็นว่าการแตกต่างเป็นของแปลกที่หาชมได้ยาก อย่างในฉากที่นักท่องเที่ยวเข้ามาซื้อค้อน หยิบจับข้าวของภายในบ้านของอันโตนิโอแล้วถ่ายรูป เป็นต้น

สภาพอากาศเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่งของคนแถบนี้ หากโชคร้ายอาจถึงขั้นเสียชีวิต เพราะไข้ป่า อย่างภรรยาของอันโตนิโอ ยังไม่นับรวมถึงสัตว์มีพิษชนิดต่างๆ และอันตรายจากสัตว์นักล่าที่หิวโหยเพราะถูกคนรุกรานพื้นที่ที่เคยอุดมสมบูรณ์ไปด้วยแหล่งอาหาร สภาพความเป็นอยู่เช่นนี้ทำให้นักถึงกฎของการคัดเลือกทางธรรมชาติของชาร์ลส์ ดาร์วินที่ว่า “ผู้ที่แข็งแกร่งเท่านั้นจึงอยู่รอด”

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ภาพยนตร์เรื่อง “The Old Man Who Read Love Stories” หรือ “Un viejo que leía novelas de amor” เปิดเรื่องด้วยเสียงบรรยายแนะนำเรื่องราวของผืนป่าและตัวละคร ในขณะที่เรื่องราวดำเนินไปนั้นก็ได้มีการถ่ายทอดความคิด หวังคำนึงของตัวละครเอกผ่านการตัดสลับเหตุการณ์ในอดีตที่มีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ปัจจุบันที่กำลังเกิดขึ้น มุมมองของผู้เล่าเรื่องจึงเป็นแบบอิสระไร้การจำกัดขอบเขต

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องในชายชราผู้อ่านนิยายรัก

องค์ประกอบการเล่าเรื่อง	นวนิยาย	ภาพยนตร์
โครงเรื่อง	<p><u>ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u></p> <p>บริเวณท่าเรือเล็กๆ ของ <i>เอล อิดิลิโอ</i> หมู่บ้านแห่งหนึ่งในแถบลุ่มแม่น้ำนังการิตซา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผืนป่าอเมซอนในเอกวาดอร์ เต็มไปด้วยชาวบ้านที่มารอเอาเสบียงรุ่นใหม่ที่เพิ่งลำเลียงขึ้นจากรือพร้อมกันนั้นก็ต้องการมาหาหมอฟัน <i>รูบิ กุนโต</i> คนที่มารอต้อนรับต่อแถวใกล้ๆ กับเก้าอี้ของช่างตัดผมหรือที่หมอเรียกว่าห้องทันตกรรม ชาวนิคมมาวนเวียนอยู่ใกล้ๆ รวมทั้งพวก <i>ชิบาโร</i> คนพื้นเมืองที่ไม่ค่อยเป็นที่ต้อนรับนักของ <i>เผ่าซูฮาร์</i> เพราะเห็นว่าพวกนี้ป่าเถื่อนผิดมนุษย์</p> <p><u>ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u></p> <p>เรือแคนูสองลำได้นำเอาศพของ <i>แยงกี</i> มาส่งที่ท่าทำการผู้ใหญ่บ้าน สอบถามได้</p>	<p><u>ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u></p> <p><i>อันโตนิโอ โบลิวาร์</i> อาศัยอยู่อย่างโดดเดี่ยว ผู้คนเรียกเขาว่า “ชายชรา” เมื่อ 40 ปีที่แล้วเขาก็ภรรยาละทิ้งบ้านเกิดบนภูเขา มาตั้งรกรากริมฝั่งแม่น้ำ <i>เอล อิดิลิโอ</i> ชายชรากำลังยืนอ่านหนังสืออยู่ริมหน้าต่างด้วยใจจดจ่อ พร้อมกับค่อยๆ สะกดคำทีละคำ</p> <p><u>ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u></p> <p>เรือแคนูของชนพื้นเมืองได้ล่องมาเทียบท่า พร้อมกับนำเอาศพคนผิวขาว มา (<i>กรินโก</i>) ด้วย ชายชราอธิบายลักษณะบาดแผลว่าเกิดจากเสือเทศเมียตัวใหญ่ นอกจากนี้หมอฟันยังค้นเจอแผ่นหนังลูกเสือที่ยังสดๆ อยู่ในกระเป๋าของชายเคราะห์ร้าย ซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันข้อสันนิษฐานของชายชราอีกทาง หมอฟันเดินมาขึ้นชมการกระทำ</p>

<p>ความว่าพวกซูอาร์ไปเจอศพนี้เข้าบริเวณ เหนือน้ำ บาดแผลมีรอยฉีกขาดตั้งแต่คาง ถึงไหล่ขวา ชายชราเป็นคนพิสูจน์ได้ว่า ผู้ตายถูกเสือดัวเมียทำร้าย หมอพื้นเข้า ชื่นชมกับความสามารถในการไขความลับ ของชายชรา นำเอานิยายรักตามคำขอม มาให้ แล้วจากไปพร้อมกับเรือชูเกร <u>จุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u> เรือแคนูนำเอาศพของนักชุดทองที่ชาว พื้นเมืองรู้จักดีมาอีกราย คราวนี้ไม่มีใคร สงสัยอีกต่อไปแล้วว่าเขตายด้วยเหตุใด และได้รู้ว่าเสือดัวนี้เริ่มเดินทางเข้าใกล้ หมู่บ้านแล้ว เหตุการณ์บ่งชี้ต่อมาคือล่อ ของพ่อค้าที่อาศัยอยู่ชายหมู่บ้านที่อยู่ๆ ก็ วิ่งเตลิดเข้ามาในหมู่บ้านพร้อมกับ ร่องรอยของการถูกตะปบที่สีข้างจนเลือด โชกไปหมด ผู้ใหญ่บ้านสั่งให้อันโตนิโอเข้า ร่วมการเดินทางล่าสัตว์ที่เกี่ยวข้องตะปบ คนไปทั่วตัวนั้นกับลูกทีมคนอื่นๆ ที่เขาหา มาได้ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านรู้ดีถึงฝีมือการ แกะรอยอย่างหาตัวจับได้ยากของชาย ชราผู้นี้ <u>จุดหักเหของเรื่อง</u> <u>(Falling action)</u> ขณะเดินทางรอนแรมมาถึงที่พักของ พ่อค้าเจ้าของล่อเคราะห์ร้ายตัวนั้น พวก เขาก็ไปศพของเจ้าของร้าน และอีกศพที่ อยู่ลึกเข้าไปในพงหญ้า ระหว่างความมืด มืดโรยตัวลงมาชายชราหยิบนิยายรักเล่ม ที่ยังอ่านค้างไว้ขึ้นมาอ่าน คนอื่นๆ ในทีม ล่าจึงเกิดความสนใจและขอให้ชายชรา อ่านหนังสือให้พวกเขาฟังเกิดการถกเถียง ถึงคำที่ไม่อาจเข้าใจได้ จนกระทั่งเสียงย่า ของบางอย่างดังมาจากข้างนอกแต่เมื่อ ออกไปดูกลับไม่พบเสือดัวนั้นแต่อย่างใด <u>จุดหักเหของเรื่องที่สำคัญที่สุด (Climax)</u> ผู้ใหญ่บ้านเกลี้ยกล่อมให้ชายชราตามล่า และฆ่าเสือดัวนั้น เขารับคำขอนั้นไว้ด้วย</p>	<p>ของอันโตนิโอ ชายชราจึงหยิบหนังสือเล่มที่ อ่านจบแล้วขึ้นมาคืนและขอให้หมอไปเอา เล่มใหม่จาก <i>โจเซฟิน</i> มาให้อีกเล่ม <u>จุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u> ไม่กี่วันต่อมาศพอีกศพหนึ่งก็ถูกนำมา หมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านจึงบอกกับชายชราว่า ต้องลงมือทำอะไรสักอย่าง หมอรูปิกุนโดมา หาอันโตนิโอที่กระท่อมและปรึกษาเรื่องการ เข้าร่วมทีมล่าแม่เสือดัว โดยเขาเห็นว่าชายชรา ควรปฏิเสธคำชวนของผู้ใหญ่บ้านไป แต่ชาย ชรากลับคิดว่าถึงอย่างไรผู้ใหญ่บ้านก็ต้องไป หากคนใหม่มาร่วมทีมจนได้ หลังจากนั้นล่อ ของพ่อค้าที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสก็เตลิดเข้า มาในหมู่บ้าน ทำให้พวกเขาตระหนักแล้วว่า แม่เสือดัวนั้นเริ่มใกล้เข้าหมู่บ้านมาทุกที <u>จุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u> คณะล่าทั้ง 6 ประกอบด้วยอันโตนิโอ, ผู้ใหญ่บ้าน, หมอรูปิกุนโด และชายฉกรรจ์ อีก 3 คน ระหว่างเดินทางผู้ใหญ่บ้านคอย แต่จะเป็นตัวถ่วงอยู่ตลอดเวลา คืนหนึ่ง อันโตนิโอหยิบเอาสิ่งของที่โจเซฟินนำมอบ ให้ออกมา ในนั้นประกอบด้วยแว่นขยาย สำหรับอ่านหนังสือและนิยายเล่มที่เขาอ่าน ค้างอยู่ เพื่อนร่วมเดินทางเกิดความสนใจใน เรื่องที่ชายชราอ่านอยู่ <u>จุดหักเหของเรื่องที่สำคัญที่สุด (Climax)</u> เมื่อผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าการออกตามล่าในครั้งนี้ นี้ยังไม่ได้เรื่องเสียที เขาจึงเกลี้ยกล่อมให้ ชายชราออกตามล่าตามล่าเพราะคิดว่าเป็น วิธีที่ดีกว่า อันโตนิโอแกะรอยแม่เสือดัวจน เจอตัวมัน แต่เขาถูกตะปบกลิ้งตกเขาไปใน การต่อสู้ครั้งแรก ที่นั่นเขาได้พบกับเสือดัว ตัวผู้ที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสกำลังนอนรอ ความตายอยู่ อันโตนิโอจำต้องตัดใจจึงมัน ทิ้งให้พ้นความทรมาน จากนั้นเขาไปซ่อนตัว อยู่ใต้เรือแคนูล่าเก่าเพื่อรอเวลาให้แม่เสือดัว โงมตีอีกครั้ง เขาอนฝันกลางวันไปถึง</p>
---	--

	<p>เห็นว่าเสื่อตัวนี้ควรได้รับการเมตตาให้ตายด้วยวิธีการสู้แบบตัวต่อตัวอย่างสมศักดิ์ศรี เขาตามรอยเสื่อตัวนั้นไปและเฝ้ารอที่จะเผชิญหน้ากับแม่เสื่อ แต่ถูกเสื่อตะปบจนล้มกลิ้งก่อนเสื่อตัวนั้นจะหนีหายไป เมื่อลุกขึ้นได้เขาพบเสื่ออีกตัวหนึ่งที่ตัวเล็กกว่าเสื่อตัวเมื่อครู่ มันคือเสื่อตัวผู้ที่ถูกแยงก็ยงจนได้รับบาดเจ็บสาหัสและใกล้ตายเต็มที ชายชราจึงเป็นผู้ปลิดชีพของมันด้วยความเวทนา เขาออกค้นหาร่องรอยของเสื่อตัวเมียอีกครั้ง ด้วยการลั่นไกปืนเพียงครั้งเดียวกระสุนตรงสู่ร่างสัตว์ใหญ่ที่เต็มไปด้วยความหึงผยองและสง่างามมันจบชีวิตลงทันที</p> <p><u>ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ</u></p> <p><u>(Conclusion)</u></p> <p>ดวงตาของชายชราเต็มไปด้วยความพร่ามัวจากม่านน้ำตาและสายฝน เขาร้องไห้เพราะความละอายใจต่อสิ่งที่เกิดขึ้นเกลียดชังในการกระทำของมนุษย์ผู้แสวงหาผลประโยชน์ เขาปล่อยร่างไร้วิญญาณของแม่เสื่อผอมโซไปตามลำน้ำก่อนจะโยนปืนทิ้งแม่น้ำอย่างโกรธแค้นแล้วเริ่มออกเดินทางไปในทิศทางอันตรงข้ามกับเอล อิดิลิโอ</p>	<p>เรื่องราวในอดีต ที่ได้เรียนรู้ว่าปืนไม่ใช่อาวุธที่ทำให้ตายอย่างมีศักดิ์ศรีได้เท่ากับลูกดอกอาบยาพิษ เขาตกใจตื่นเพราะปืนลั่นถูกเข้าตัวเอง อันโตนิโอจึงออกมาจากที่ซ่อนแล้วโยนปืนทิ้งน้ำ โดยให้สัญญากับตัวเองว่าจะไม่แตะต้องอาวุธร้ายชนิดนี้อีก เขาทำลูกดอกอาบยาพิษตามแบบฉบับของชนพื้นเมืองแล้วใช้เป็นอาวุธในการพิฆาตแม่เสื่อ ก่อนจะนำร่างไร้วิญญาณของมันลอยตามแม่น้ำไป</p> <p><u>ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ</u></p> <p><u>(Conclusion)</u></p> <p>อันโตนิโอเดินทางกลับสู่บ้านของเขาที่เอลอิดิลิโอ ระหว่างทางเขาเฝ้าคิดทบทวนถึงเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นว่าสาเหตุทั้งหมดล้วนแล้วมาจากพวกกรีนโกที่เห็นแก่ตัว รวมถึงรัฐบาลที่ไม่ควบคุมการรุกรานป่าไม้พร้อมกับท่าท้อสาปแช่งต้นเหตุทั้งหมดที่ทำให้เขาต้องตัดสินใจเช่นนี้ อันโตนิโอกลับมาเจอโจเซฟินนานอนหลังบรอเขาอยู่บนเปลญวน หลังจากนั้นทั้งสองจึงใช้แสงจากตะเกียงอ่านนิยายรักร่วมกัน</p>
แก่นเรื่อง	มนุษย์และธรรมชาติต่างพึ่งพาอาศัยกัน เมื่อมนุษย์เริ่มกอบโกยธรรมชาติย่อมถูกทำลาย	เหรียญสองด้านของความเป็นมนุษย์ ทั้งความโหดร้ายและความอ่อนโยน
ตัวละคร	<p>- อันโตนิโอ โฆเซ โบลิบาร์ โปรอนโญ เป็นชายชราผู้มีอายุย่างเข้าวัย 70 ปี ก่อนที่เขาจะย้ายมาลงหลักปักฐานในแถบลุ่มแม่น้ำในเอกวาดอร์นั้น เขาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านซานหลุยส์บนภูเขา เขาอ่านหนังสือออกด้วยการอ่านรวมพยางค์อย่างช้าๆ แล้วออกเสียงซ้ำรวดเดียวอย่างต่อเนื่องทั้งประโยคเพื่อจะได้รรถรสตามอารมณ์ของเรื่อง แต่เขียนหนังสือไม่เป็น</p> <p>- ผู้ใหญ่บ้าน ชายอ้วนผู้ชอบดื่มเบียร์เป็น</p>	<p>- อันโตนิโอ ขวานิคมผู้ย้ายมาลงหลักปักฐานบนพื้นที่ลุ่มแม่น้ำในประเทศเอกวาดอร์ ตามคำสัญญาของรัฐบาลที่จะมอบที่ดินทำกินให้กับผู้ที่ต้องการมาตั้งตัวใหม่บนผืนดินแห่งนี้ เขาค้นพบว่าตัวเองสามารถอ่านหนังสือออกโดยบังเอิญ ความมหัศจรรย์ของการอ่านออกเปรียบดั่งยาถอนพิษแห่งวัยชรา</p> <p>- ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการผู้ชอบใช้อำนาจขูดรีดภาษีประชาชน เนื่องจากนิสัยฉ้อโกงทำ</p>

	<p>ประจำ เขาเป็นบุคคลน่ารังเกียจสำหรับชาวบ้านในแถบนี้ ตลอดระยะเวลา 7 ปีที่ ย้ายมาประจำการ ผู้ใหญ่บ้านใช้อำนาจ ชูตรีตภาชีจากชาวบ้านทุกวิถีทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูบิกุนโต โลอาซามิน หมอพื้นผู้มา ให้บริการคนในหมู่บ้านปีละ 2 ครั้ง โดย เขาเดินทางมากับเรือชูเกรบรทุกสิน ค่า เขาเป็นผู้ทำหน้าที่จัดหาหนังสือให้กับ ชายชราทุกครั้งที่มาเยี่ยม - ชนเผ่าซุอาร์ ชนพื้นเมืองที่อาศัยผืนป่าอเมซอนเป็นบ้าน สถานที่อยู่กิน เกิด และ ตาย พวกเขาอยู่ไม่ติดที่ด้วยการโยกย้าย ถิ่น เพื่อให้ธรรมชาติมีเวลาฟื้นคืนตัว นอกจากนี้ยังมีความถนัดในการล่าสัตว์ จับปลา รู้วิธีเดินป่า โดยมีลูกดอกอาบยา พิษและมีดเดินป่าเป็นเครื่องมือพิฆาต พวกเขาแต่งกายด้วยสภาพเกือบเปลือย ใบหน้าทาด้วยสีของผลคำแสด และมี เครื่องประดับหลากสีบนศีรษะและแขน - พวกฆิบาโร ชนพื้นเมืองอีกกลุ่มหนึ่ง มี ประเพณีตามแบบอย่างเผ่าอาปาเซต่อ พวกผิวขาว คือการตัดศีรษะของศัตรู หลังจากรบชนะได้ แล้วนำเศษผ้าของ เขี่ยมาให้ชุ่มหม่ม นอกจากนี้พวกเขายังใช้ หินแม่น้ำฝนฟันจนแหลม เพื่อใ้่าง่ายต่อ การกัดเคี้ยว 	<p>ให้เขาไม่เป็นที่รักของคนในหมู่บ้านเท่าใด นึก แต่ตัวเขากลับไม่รู้สึกรู้สีกเดือดร้อนใจหาก ยังได้ผลประโยชน์นั้นมา ผู้ใหญ่บ้านมักมอง คนอื่นๆ ด้วยสายตาดูถูกรวมถึงเหมารวมว่า ชนพื้นเมืองเป็นพวกคนป่าเถื่อนไร้อารยะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูบิกุนโต โลอาซามิน หมอพื้นเพื่อนต่างวัย ของอันโตนิโอ ภายหลังจากที่ชายชรา มา ขอให้เขาช่วยหาคัมภีร์ไบเบิลให้อ่าน รูบิกุน โตมีความคิดเห็นว่าหนังสือประเภทนี้อาจ ดูน่าสนใจกว่า เขาเป็นผู้แนะนำให้อันโตนิโอ รู้จักกับโจเซพินน่าและเป็นตัวกลางคอย รับส่งนิยายรักให้กับอันโตนิโอในเวลาต่อมา รูบิกุนโตชอบพูดหยอกล้อเรื่องการเป็นนัก อ่านตัวยงของอันโตนิโออยู่เสมอ ในฐานะ หมอเขาได้ร่วมเดินทางไปกับคณะล่าแม่เสือ ด้วย - นูซิญาญู ชายชนพื้นเมืองเพื่อนสนิทของ อันโตนิโอ ผู้สอนให้เขารู้จักวิธีเอาตัวรอดใน ป่า - โจเซพินน่า ลูกจ้างสาวที่ทำงานอยู่ในที่ ทำ การผู้ใหญ่บ้าน เป็นคนช่วยแนะนำนิยายรัก ให้กับอันโตนิโอ
ฉาก	<p>เอล อิติลิโอ หมู่บ้านในแถบลุ่มแม่น้ำนัง การิตซา ส่วนหนึ่งของผืนป่าอเมซอนของ เอกวาดอร์ ในบริเวณพื้นที่ซึ่งเป็นข้อ พิพาที่อยู่กับเปรู แต่พื้นที่บริเวณนี้เป็นที่ ราบลุ่มแม่น้ำยากต่อการเพาะปลูก เพราะสายฝน สายลมที่กระหน่ำหนัก คอยชะล้างความอุดมสมบูรณ์ของหน้า ดินเกือบตลอดเวลา ผลผลิตที่พอจะทำ รายได้ให้กับชาวนิคมในแถบนี้คือกล้วย ดิบและเมล็ดกาแฟ</p>	<p>เอล อิติลิโอ หมู่บ้านริมแม่น้ำในประเทศ เอกวาดอร์ มีภูมิอากาศแบบประเทศเขตร ้อนชื้นที่ฝนตกสลับกับแดดออกอยู่ตลอด ทั้งปี พวกนักขุดทองที่หลั่งไหลมาแสวงหา โชคในแถบนี้ได้นำเอาความเจริญ ถนนที่ตัด ผ่านป่าไม้ และนักท่องเที่ยวเข้ามายัง หมู่บ้านอันห่างไกลแห่งนี้</p>
ความขัดแย้ง	<p>ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : พวกฆิบาโรกับชนเผ่าซุอาร์, ชนเผ่าซุอาร์กับชาว</p>	<p>ความขัดแย้งภายในจิตใจ : อันโตนิโอ โบลิบาร์</p>

	นิคม, ชาวนิคมกับคนผิวขาว ความขัดแย้งระหว่างคนกับธรรมชาติ : ผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้กับสัตว์ป่า ต้นไม้ และสภาพอากาศ	ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน: ชาวนิคมกับคนผิวขาว, ผู้ใหญ่บ้านกับชนพื้นเมือง ความขัดแย้งระหว่างคนกับธรรมชาติ: ผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้กับสัตว์ป่า ต้นไม้ และสภาพอากาศ
มุมมองของผู้เล่าเรื่อง	ทรยศอะไรที่ชอบเขตที่สามารถหยั่งถึงสิ่งที่ตัวละครคิดและต้องการทำ เมื่อต้องการเล่าในรูปแบบให้ตัวละครเอกคิดทบทวนกับตัวเองผู้เล่าเรื่องจะใช้สรรพนามแทนด้วยคำว่า “เขา” แต่เมื่อต้องการให้ผู้อ่านเกิดระยะห่างกับตัวละคร ผู้เล่าจะเลือกใช้สรรพนามแทนอันโตนิโอว่า “แก” ซึ่งมักใช้อธิบายการกระทำในขณะนั้นของชายชราเป็นส่วนใหญ่	เปิดเรื่องด้วยเสียงบรรยายแนะนำเรื่องราวของผืนป่าและตัวละครในขณะที่เรื่องราวดำเนินไปนั้นก็ได้มีการถ่ายทอดความคิดหวังคำนึงของตัวละครเอกผ่านการตัดสลับเหตุการณ์ในอดีตที่มีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ปัจจุบันที่กำลังเกิดขึ้น มุมมองของผู้เล่าเรื่องจึงเป็นแบบอิสระไร้การจำกัดขอบเขต

4.2.5 กลวิธีการเล่าเรื่องในเดอะ รี๊ดเดอร์ (The Reader)

นวนิยาย “เดอะ รี๊ดเดอร์”

ผู้แต่ง   เบิร์นฮาร์ด ชริงค์

ผู้แปล   สมชัย วิพิศมากุล

สำนักพิมพ์   Vintage Books, New York City / มติชน

ปีที่พิมพ์   1995

ประเภท   นวนิยายอิงประวัติศาสตร์

โครงเรื่อง (Plot)

1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) ระหว่างทางกลับบ้านของ *มิคาเอล แบร์ก* เด็กนักเรียนหนุ่มวัย 15 อากาศของโรคตับอักเสบได้เล่นงานเขาจนอาเจียนออกมาหมดไส้หมดพุง ผู้ที่เข้ามาช่วยเหลือเขาในตอนนั้นเป็นสาวร่างใหญ่ที่ภายหลังเขาได้ทราบว่าเป็นชื่อ *ฮันนา ฟราวชมิทซ์*

2. ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment) จากการพบกันครั้งแรกเขาได้ไปหาเธอเพื่อขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือและเจตนาที่อยากจะพบเธออีกครั้ง แล้วเขาก็ได้ร่วม

รักกัน หลังจากนั้นมิกะเอลจึงต้องหาข้ออ้างเพื่อที่เขาจะได้กลับบ้านซ้ำได้ ด้วยการบอกกับครอบครัวว่าจะกลับไปเรียนหนังสืออีกครั้ง เนื่องจากอาการป่วยที่เป็นมานานทำให้เขาเบื่อกับที่จะเดินเล่นและนอนแหมะอยู่บนเตียงเต็มทน แต่ที่สำคัญคือเขาอยากใช้เวลาอยู่กับเธอ โดยเขาจะโดดเรียนในช่วงโมงสุดท้ายเพราะเป็นช่วงเดียวกันกับที่เธอเลิกงานคือหมดกะสำหรับพนักงานเก็บตัวรถรางกะเช้า

ทุกครั้งก่อนที่ทั้งคู่จะร่วมรักกันพวกเขาจะต้องอาบน้ำร่วมกันก่อนเสมอ เช่นเดียวกันกับในครั้งแรกที่เธอสั่งให้เขาไปอาบน้ำหลังตัวเปียนอมมแมมไปด้วยฝุ่นถ่าน กิจวัตรเช่นนี้เป็นไปไม่เคยขาด ฮันนาได้เปลี่ยนไปทำกะบ่ายทำให้พวกเขาได้ใช้เวลาอยู่ร่วมกันในช่วงเย็น แต่ใช่ว่าการคบกันของพวกเขาจะราบรื่นโดยปราศจากการทะเลาะเบาะแว้งกันในครั้งแรกที่ทะเลาะกันมิกะเอลเพียรพยายามขอโทษฮันนาอยู่นาน แม้จะเขียนจดหมายก็แล้วแต่ก็ไม่ได้รับการตอบกลับจากเธอ แต่การทะเลาะกันครั้งรุนแรงที่สุดคงจะเป็นระหว่างที่เขาพาเธอไปเที่ยวชมนิทรรศการในช่วงวันหยุดหลังเทศกาลวันอีสเตอร์ ซึ่งเป็นวันหนึ่งที่เขาตื่นแต่เช้าเพื่อไปหาอาหารเช้าและหวังว่าจะมีดอกไม้ติดมือกลับมาให้กับคนที่ยังนอนอยู่บนเตียง ก่อนออกจากห้องไปเขาเขียนข้อความบอกเธอว่าจะออกไปข้างนอกเดี๋ยวจะรีบกลับ แต่เมื่อมิกะเอลกลับเข้ามาก็ต้องพบว่าเธอกำลังโกรธจัดและผลอทำร้ายเขาจนบาดเจ็บ ก่อนที่ตัวเองจะร้องไห้อย่างเอาเป็นเอาตายพร้อมกันนั้นก็ถามเธอว่าหายไปไหนมา โดยที่เขาเองก็ยืนยันว่าได้ทิ้งโน้ตไว้ให้เธอแล้ว แต่หาเท่าไรโน้ตนั้นก็ไม่มีอยู่ในที่ที่มันควรอยู่เสียแล้ว

ฤดูกาลผ่านไปเด็กน้อยของฮันนาค่อยๆ เติบโตขึ้น เมื่อเปิดเทอมใหม่เขาได้พบเจอเพื่อนใหม่ กิจกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจอย่างการสังสรรค์รอบสระว่ายน้ำ เล่นฟุตบอล ฯ แม้ว่ากิจวัตรของทั้งคู่จะยังคงเดิมแต่บางสิ่งบางอย่างได้เปลี่ยนไป เวลาที่เขาให้กับเธอเริ่มลดน้อยลงและความอดทนต่ออารมณ์เสียเป็นนิจของฮันนาก็ทำให้มิกะเอลยอมรับได้ยากขึ้นเรื่อยๆ แล้ววันหนึ่งก่อนช่วงปิดเทอมฤดูร้อนฮันนาก็จากไปอย่างไร้ร่องรอย

3. จุดหักเหของเรื่อง (Turning point) หลังจากช่วงเวลาเหล่านั้นชีวิตของมิกะเอลยังคงดำเนินต่อไปได้แต่ไม่มีอะไรให้จดจำมากนัก จนเขาได้พบกับเธออีกครั้งในห้องพิจารณาคดีในศาล ครั้งนี้บทบาทของทั้งสองต่างกันไปเธอกลายเป็นจำเลยในคดีที่เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ชีวิตระหว่างช่วงสงคราม ซึ่งเธอปฏิบัติหน้าที่เป็นหนึ่งในผู้คุมเชลยจากหน่วยเอส เอส ในขณะที่มิกะเอลมารับฟังการพิจารณาคดีอันยืดเยื้อในฐานะนักศึกษากฎหมาย

4. ขั้นตอนเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) เธอถูกกล่าวหาว่ามีกบฏเปิดประตูโบสถ์ระหว่างเกิดเพลิงไหม้จากการทิ้งระเบิด ที่ทำให้เชลยต้องตายหมู่และยังเป็นผู้เขียนรายงานสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยคำกล่าวหานี้มาจากจำเลยอีกคนที่เป็นอดีตผู้คุมเช่นเดียวกับเธอ และท้ายที่สุดเธอกลับยอมรับว่าตนเองเป็นผู้เขียนรายงานนั้นแต่เพียงผู้เดียว ในขณะที่เดียวกับที่มิกะเอลตระหนักได้ว่าฮันนาอ่านหนังสือไม่ออก แต่เขาก็ไม่ได้บอกเรื่องนี้กับผู้พิพากษาด้วยตระหนักถึงคำปรึกษาจากพ่อที่

แนะนำกับเขาไว้ว่า ใครก็ไม่มีสิทธิเลือกว่าสิ่งไหนดีสำหรับคนอื่นมากเท่ากับคนผู้นั้นเป็นผู้ตัดสินใจ เลือกด้วยตนเอง ปรากฏว่าคำพิพากษานั้นตัดสินให้ฮันนาถูกจำคุกตลอดชีวิต

เวลาผ่านไปไม่นานนักมิคาเอลตัดสินใจแต่งงานกับ *เกอร์ทรูด* เพื่อนเรียนและเพื่อนร่วมอาชีพ เสมียนศาลเมื่อรู้ว่าเธอตั้งครรภ์ลูกของเขา แต่เมื่อลูกสาวตัวน้อยอายุได้เพียง 5 ขวบพวกเขาก็แยกทางกัน เขาพยายามสร้างความสัมพันธ์กับผู้หญิงคนอื่น ๆ แต่กลับไม่ประสบความสำเร็จนัก

5. ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) ในปีที่ 18 ของการจำคุก ฮันนาได้รับการบรรเทาโทษ มิคาเอลได้รับการติดต่อจากพศดีเพราะเห็นว่าเขาเป็นเพียงคนเดียวที่มีการติดต่อกับฮันนามาเป็นเวลาหลายปี เมื่อทราบข่าวการพ้นโทษของฮันนาเขาได้เตรียมการหาที่พักและงานให้เธอตามคำแนะนำของพศดี แต่วันที่เขาไปปรับเพื่อนำเธอสู่อิสรภาพเขากลับพบว่าเธอแขวนคอตายเสียแล้ว

6. ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) ฮันนาทิ้งเงินจำนวนหนึ่งไว้ในกระป๋องใบชาและเงินฝากในธนาคารอีกจำนวนหนึ่ง โดยต้องการให้เขาจัดการมอบให้แก่เหยื่อที่หนีรอดมาได้ จากเหตุการณ์เพลิงไหม้โบสถ์ในครั้งนั้นมิคาเอลทำตามคำขอของเธอ เขาไปพบหญิงผู้รอดชีวิตจากเหตุการณ์ครั้งนั้น เธอปฏิเสธเงินทั้งหมดจะรับก็แต่เพียงกระป๋องใส่ใบชาไว้เพียงอันเดียว

แก่นเรื่อง (Theme)

เมื่อไม่รู้ (หนังสือ) ก็เปรียบเหมือนกับการถูกจองจำ เมื่อค้นพบความกล้าที่จะเรียน เขียน อ่านก็จะทำให้หลุดพ้นจากการจองจำแล้วก้าวไปสู่อิสรภาพ นอกจากนี้จากการอ่านยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาเข้าใจคนอื่น ทำให้สามารถข้ามผ่านความเกลียดชังไปได้

ตัวละคร (Character)

มิคาเอล แบร์ก ตัวละครเอกเป็นเด็กหนุ่มวัย 15 ปีในตอนเริ่มเรื่องผู้เคยต้องทุกข์ทนกับโรคตับอักเสบ เขามีความรักชวนลุ่มหลงอยู่กับฮันนา เขาเติบโตขึ้นมาในครอบครัวที่มีฐานะปานกลางเป็นลูกชายคนรองและมีน้องสาวอีกหนึ่งคน มิคาเอลเดินทางในสายอาชีพนักกฎหมาย และเป็นเหตุทำให้เขาได้พบกับรักแรกอีกครั้ง ในภายหลังเขากลายเป็นนักประวัติศาสตร์กฎหมาย

ฮันนา ฟราวชมิทซ์ พนักงานเก็บตัวบรรดราววัย 36 เธออพยพมาจากบ้านเกิดที่ประเทศโรมาเนีย ตั้งแต่อายุ 16 ปี โดยเข้าทำงานที่บริษัทซีเมนส์อยู่ช่วงหนึ่งก่อนไปทำงานให้กับกองทัพเยอรมันในช่วง

สงครามในหน่วยเอส เอส ฮันนาเป็นนักฟังที่ตั้งอกตั้งใจอย่างแท้จริง เธอมักให้ความคิดเห็นที่มีอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปกับเรื่องราว

พ่อของมิกาเอล ศาสตราจารย์ด้านปรัชญาผู้ครุ่นคิดอยู่ตลอดเวลา เป็นคนค่อนข้างเงิบขริ่ม และไม่ค่อยแสดงความรักที่มีต่อลูกๆ ออกมาเท่าใดนัก เขามักมีท่าทีเฉยชาต่อครอบครัว แต่ภายใต้ความเฉยชา นั้นได้ซุกซ่อนความคิดที่เฉียบแหลมไว้ โดยเขาเป็นผู้ให้คำแนะนำเชิงปรัชญาแก่มิกาเอลในเรื่องที่ลูกขายนามมาปรึกษาเกี่ยวกับการได้ล่องรู้ความลับของผู้อื่นว่าเรามีสิทธิที่จะเปิดเผยหรือไม่ หากการเปิดเผยนั้นเป็นประโยชน์กับตัวจำเลย

เกอร์ทรูด ภรรยาของมิกาเอล เธอเป็นเพื่อนเรียนและเพื่อนร่วมงานของเขา แต่ทั้งสองแยกทางกันเมื่อจูเลีย ลูกสาวตัวน้อยอายุได้ 5 ขวบ

ฉาก (Setting)

เหตุการณ์ตอนต้นเรื่องเกิดขึ้นในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีหลังจากจบสงครามโลกครั้งที่ 2 ไปแล้วประมาณ 15 ปี เป็นช่วงที่ประเทศเริ่มฟื้นตัวจากภาวะสงครามและปัญหาทางการเมืองเริ่มถูกสะสาง ต่อเนื่องมาจนถึงการพิจารณาคดีของฮันนาในปี 1965 และสิ้นสุดลงหลังจากการได้ลดหย่อนโทษจำคุกในปี 1983

ความขัดแย้ง (Conflict)

การที่มิกาเอลไม่สามารถตอบตัวเองได้ว่าความรู้สึกที่มีต่อฮันนานั้นเป็นความรักหรือความหลง ก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจของเขา ประกอบกับปัญหาด้านศีลธรรมที่เขาคบหากับผู้หญิงที่แก่คร่ำแก่แม่ ทำให้เขารู้สึกละอายและต้องแอบซ่อนไว้ไม่ให้ครอบครัวรับรู้ เป็นสาเหตุให้เขามีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับอดีตภรรยา รวมถึงผู้หญิงอีกหลายคนในชีวิตที่เขาไม่สามารถพัฒนาและรักษาความสัมพันธ์เหล่านั้นเอาไว้ได้

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนที่เห็นได้อย่างชัดเจนในเรื่องนี้นอกจากความขัดแย้งด้านเชื้อชาติอารยันกับยิวแล้ว คำให้การปรักปรำในศาลของอดีตเจ้าหน้าที่หน่วยเอส เอส คนอื่นๆ ที่มีต่อฮันนา ถือได้ว่าเจตนาโยนความผิดให้กับผู้ร่วมปฏิบัติงาน ในภาวะวิกฤติที่ต่างคนต่างต้องการเอาตัวรอด อาจมีคนอื่นอย่างฮันนามากมายที่กลายเป็น “แพะ” ต้องมารับโทษหนักที่สุดแต่เพียงผู้เดียว

ตัวจำลองซึ่งเป็นผู้กระทำผิดกับโจทก์ที่ตกอยู่ในฐานะผู้ถูกกระทำ ในที่นี้หน่วยเอส เอสตกเป็น จำเลยของสังคม (ชาวเยอรมัน) ในฐานะกระทำการโดยประมาททำให้ผู้อื่น (ชาวยิว) ถึงแก่ความตาย แต่ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งที่ไม่ควรละเลยคือพวกเขาเหล่านั้นต่างปฏิบัติหน้าที่ภายใต้คำสั่ง ของกองทัพ

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่องเล่าเรื่องตามมุมมองของเขาพูดถึงตัวเองด้วยสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ในที่นี้มีคาเอลแทนตัวเองด้วย “ผม” โดยเขาเล่าจากมุมมองในปัจจุบันไปสู่อดีตที่ต้องรำลึกถึง แบ่งเป็น 3 ช่วงชีวิตของเขา คือวัยเด็ก วัยหนุ่ม และปัจจุบัน

ภาพยนตร์ “เดอะรีดเดอร์”

ผู้กำกับ	สตีเฟน ดาลดรี
ผู้ผลิต / ผู้จัดจำหน่าย	Mirage Enterprises / The Weinstein Company
ความยาว	124 นาที
ปีที่ออกฉาย	2008
รูปแบบ	แนวชีวิต-ความรัก

โครงเรื่อง (Plot)

1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) กรุงเบอร์ลิน, ประเทศเยอรมนี ปี 1995 *ไมเคิล เบิร์ก* ในวัยผู้ใหญ่เขามีความสัมพันธ์กับผู้หญิงหลายคนในชีวิตเรื่องราวเล่าย้อนถึงความทรงจำในช่วงชีวิตวัยรุ่น ในช่วงที่เขาอาศัยอยู่ณเมือง Neustadt เยอรมันตะวันตกในปี 1958 ในวันหนึ่งที่ฝนตกทุกคนต่างเร่งรีบที่จะกลับที่พักเด็กหนุ่มคนหนึ่งเดินโซซัดโซเซไปหยุดในอาคารหลังโทรม ก่อนที่จะอาเจียนออกมา ขณะนั้นเองที่มีผู้หญิงคนหนึ่งมาช่วยเขาและพาส่งบ้าน หมอวินิจฉัยว่าเขาป่วยด้วยไข้ไอ้ดำอีแดงต้องหยุดเรียนเพื่อพักอยู่บ้านงานอดิเรกของเด็กหนุ่มคือการสะสมแสตมป์

2. ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment) เมื่ออาคารดีซี้นไมเคิลได้ย้อนกลับมาขอพบคุณหญิงที่ช่วยเขาเอาไว้ ก่อนออกจากบ้านของคุณหญิงคนนั้นเขาแอบเห็นเธอใส่ถุงน่องด้วย

ท่วงท่าธรรมดา แต่ตราตรึงใจเขายิ่งนักเมื่อเธอจับได้ว่าเขาแอบมอง เขาจึงวิ่งหนีไปแต่ไม่อาจลืมภาพติดตาแน่นได้เลยเขาขึ้นรถรางเพื่อจะได้เห็นหน้าเธอก่อนจะตัดสินใจกลับมาหาอีกครั้ง หญิงสาวขอให้เด็กหนุ่มช่วยขนถาดสำหรับเป็นเชื้อเพลิงไปที่ห้อง เขารับหน้าที่นั้นแต่กลับทำเนื้อตัวมอมแมม เธอจึงเสนอให้เขาอาบน้ำที่นี้ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้คนทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน

3. จุดหักเหของเรื่อง (Turning point) เมื่อเขากลับไปเรียนได้อย่างปกติแล้วทำให้ไมเคิลสามารถแอบไปหาฮันนาได้บ่อยๆ เธอขอให้เขาอ่านหนังสือให้ฟังความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสองดูจะเป็นไปด้วยดี จนกระทั่งเกิดมีปากเสียงกันด้วยเรื่องเล็กน้อยครั้งแรก ทำให้ไมเคิลเรียนรู้ว่าเขาต้องเป็นคนที่ยอมลงให้กับฮันนาก่อน เขาพาเธอไปเที่ยววนอกเมือง ในร้านอาหารระหว่างทางฮันนาเลือกที่จะสั่งอาหารตามเด็กหนุ่มแต่สายตาของเธอกลับจับจ้องอยู่ที่กลุ่มลูกเสือโต๊ะข้างๆ ที่กำลังสนุกสนานกับการอ่านรายชื่ออาหารบนเมนู พวกเขาเพลิดเพลินกับวันอันแสนสุขกันอย่างเต็มที่

กลุ่มเพื่อนร่วมชั้นของเขามักพากันไปว่ายน้ำในสระใกล้โรงเรียน สังคมของไมเคิลเปิดกว้างขึ้น ในขณะที่ฮันนาได้ทราบข่าวการเลื่อนตำแหน่ง ในวันเกิดของไมเคิลเพื่อนๆ ของเขาจะจัดฉลองวันเกิดให้แต่เขาปฏิเสธแล้วไปรอพบฮันนาแทน อย่างไรก็ตามคนทั้งคู่กลับมีปากเสียงกันอีกเธอเก็บข้าวของแล้วจากไปโดยไม่บอกกล่าว เมื่อเขามาหาเธออีกครั้งก็พบเพียงห้องที่ว่างเปล่า

4. ขั้นตอนเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) ในชั้นเรียนกลุ่มสัมมนาพิเศษที่โรงเรียนกฎหมาย Heidelberg ในปี 1966 ไมเคิลเป็นหนึ่งในกลุ่มนักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมฟังการพิจารณาคดีที่กำลังเป็นที่กล่าวถึงในขณะนั้น เขาพบกับฮันนาในศาลแต่เธอปรากฏตัวในฐานะจำเลยที่ก่อให้เกิดการฆาตกรรมหมู่ในเหตุการณ์ขบวนการ

เหตุการณ์ภายในศาลจำเลยฮันนายอมรับว่ามีส่วนช่วยในการคัดเลือกนักโทษไปค่ายเอาชวิทซ์ที่ซึ่งทุกคนรู้ดีว่าหากเชลยถูกส่งตัวไปแล้วก็ต้องพบกับความตายสถานเดียว จากปากคำของพยานซึ่งเป็นเหยื่อผู้รอดชีวิตเพียง 2 คนจากเหตุการณ์เพลิงไหม้ในครั้งนั้น ทำให้รู้ว่าฮันนามีวิธีการคัดเลือกคนไม่เหมือนผู้คุมคนอื่นๆ เธอจะให้อาหารและที่นอนดีๆ กับเหยื่อที่อ่อนแอหรือคนป่วยแล้วให้เด็กผู้หญิงเหล่านั้นอ่านหนังสือให้ฟังก่อนจะส่งพวกนั้นไปตาย จำเลยร่วมคนอื่นๆ เริ่มใส่ความฮันนาบอกว่าเธอเป็นต้นคิดทั้งหมดและเป็นคนเขียนรายงานเท็จเหล่านั้น

5. ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) ไมเคิลวิ่งหนีออกมาเขาไปปรึกษากับอาจารย์ว่าตัวเองมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อจำเลยคนหนึ่ง แต่ตัวจำเลยเองกลับอยากปกปิดเรื่องนี้เป็นความลับเพราะเธออายุ อาจารย์บอกกับเขาว่าสิ่งที่รู้สึกนั้นไม่สำคัญเลย เมื่อเทียบกับสิ่งที่เราทำแต่ด้วยความรู้สึกขัดแย้งในตัวเอง ทำให้เขาไม่อาจไปพบเธอได้วันนั้นไมเคิลเลือกที่จะไปหาเพื่อนนักศึกษาสาวที่ห้องนอนของเธอแล้วมีความสัมพันธ์กันแทน เข้าวุ่นง่วนฮันนาใส่ชุดหน่วยเอสเอสมารับฟังการ

พิจารณาคติผู้พิพากษาตัดสินให้ฮันนาฆิพซึมีความผิดฐานฆาตกรรม 300 คดีและมีโทษจำคุกตลอดชีวิต

หลายปีผ่านไปไมเคิลตัดสินใจอ่านหนังสือใส่เทพส่งไปให้ฮันนาในคุก 4 ปีต่อมาเขาได้รับจดหมายขอบคุณสั้นๆ จากเธอ ด้านไมเคิลก็ไม่เคยหยุดอ่านเลยแต่เขาก็ไม่เคยตอบกลับเช่นกัน หลังจากนั้น 8 ปี ฮันนาได้ลดหย่อนโทษไมเคิลได้รับการติดต่อจากเรือนจำ เพื่อทำงานและที่อยู่ให้กับนักโทษหญิงฮันนา เขาเดินทางไปที่เรือนจำที่นั่นเขาได้พบกับหญิงชราผมขาวนั่งอยู่โดดเดี่ยวในโรงอาหาร เธอทักทายเขาเหมือนเป็นเด็กน้อยคนเดิม เขาจึงบอกเรื่องจัดการงานและบ้านเอาไว้ให้แล้ว แต่ความรู้สึกที่มีให้แก่กันนั้นไม่เหมือนเดิมฮันนายืนยันว่าชอบฟังมากกว่าที่จะอ่านเอง ก่อนกลับเขาบอกว่าจะมารับเธอในอีกหนึ่งอาทิตย์ แต่ไม่มีการสัมผัสใดๆ ก่อนจากลา เมื่อถึงวันที่ต้องไปรับฮันนาออกจากคุก เขากลับพบกับข่าวร้ายที่ว่าฮันนาฆ่าตัวตายในพินัยกรรมระบุว่า เงินในกระป๋องชากับเงินในธนาคารอีก 7,000 มาร์กขอมอบให้ไมเคิลนำไปจัดการมอบให้กับเหยื่อแม่ลูกในคราวนั้น

6. ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) เขาเดินทางไปหาเหยื่อคนที่เป็นลูกสาวในบอสตัน, สหรัฐอเมริกา เธอรับไว้แต่กระป๋องใบชาส่วนเงินจะเอาไปทำอะไรก็ตามใจ ไมเคิลจึงเสนอให้นำไปบริจาคแก่องค์กรยิวเพื่อการรู้หนังสือ เหตุการณ์ตัดกลับมาที่ปัจจุบันในเดือนมกราคม 1995 ไมเคิลขับรถพาสุนัขลูกสาวไปยังโบสถ์ที่เขาเคยพาฮันนามา ที่นั่นเขาฝังร่างของเธอไว้แล้ว แนะนำให้ลูกสาวรู้จักกับป้ายหลุมศพของฮันนา ก่อนที่จะเล่าเรื่องราวเมื่อครั้งที่เขาได้พบกับเธอเป็นครั้งแรกให้จูลีฟัง

แก่นเรื่อง (Theme)

การเติมเต็มให้แก่กันและกันของคนคู่หนึ่งด้วยการอ่านออกเสียงและการรับฟังอย่างตั้งใจ โดยการอ่านได้เข้ามาช่วยเยียวยาให้ลืมความทุกข์ไปชั่วขณะ ส่วนการฟังได้เข้ามาทดแทนในส่วนที่อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ ทำให้เกิดการปลดปล่อยตัวตนให้เป็นอิสระ

ตัวละคร (Character)

ไมเคิล แบร์ก เด็กหนุ่มจากครอบครัวชนชั้นกลางมีพี่น้อง 4 คนเขามีรักแรกและรักเดียวให้กับหญิงสูงวัยกว่า หลังจากได้พบฮันนาเขาก็กลายเป็นนักอ่านที่สนุกสนานกับการอ่านออกเสียงให้เธอ ฟังไมเคิลมุ่งมั่นที่จะเดินสายกฎหมาย ตอนท้ายของเรื่องเขาได้เป็นทนายความมีลูกสาวหนึ่งคนก่อนที่จะ

หย่าขาดกับภรรยาที่เป็นเพื่อนเรียนมาด้วยกัน ต่อจากนั้นก็มีความสัมพันธ์แบบไม่ผูกมัดกับผู้หญิงอื่นหลายคนเรื่อยมา

ฮันนา ชมิตซ์ พนักงานเก็บตั๋วบนรถราง เธอเคยเป็นยามของหน่วยเอส เอส ทำให้ตกเป็นจำเลยในเหตุฆาตกรรมหมู่ชาวยิวที่ถูกเพลิงไหม้ในโบสถ์และเป็นผู้คัดเลือกเชลยให้ไปตายในค่ายเอาชวิทซ์รวม 300 คดี ก่อนหน้านี้ฮันนาเกือบจะได้รับเลื่อนขั้นในบริษัทซีเมนต์แต่เธอลาออกมาเข้าร่วมกองทัพเสียก่อน เนื่องจากต้องการปกปิดความจริงที่ว่าเธออ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ ซึ่งเป็นสาเหตุเดียวกันกับที่เธอต้องจากไปเมื่อได้รับการทาบตามให้เลื่อนขั้นในบริษัทเดินรถ ตลอดช่วงฤดูร้อนที่ฮันนาและไม่เคยพบกัน เธอเป็นคนขอให้เขาอ่านหนังสือให้ฟัง

รูปที่ 4.34 ไมเคิล

รูปที่ 4.35 ฮันนา

อาจารย์วิชากฎหมาย เขาเป็นผู้เปิดประเด็นว่าสังคมถูกขับเคลื่อนไปกฎหมาย ไม่ใช่ศีลธรรม จรรยาอย่างที่เราเข้าใจผิดกัน ความยุติธรรมย่อมอยู่เหนือความรู้สึก และเป็นผู้ให้คำปรึกษากับไมเคิลเมื่อเขาอยู่ในภาวะสับสนในตัวเอง

จูเลีย ลูกสาวของไมเคิลกับเกอร์ทรูด การที่พ่อแม่หย่ากันและพ่อแม่ไม่สามารถเริ่มต้นและรักษาความสัมพันธ์กับใครได้นานนั้น เธอคิดว่าต้องมีสาเหตุสำคัญอยู่เบื้องหลังท่าทีห่างเหินเย็นชาของผู้เป็นพ่อ

มิสมาร์เธอร์ หนึ่งในผู้รอดชีวิตจากเหตุการณ์เพลิงไหม้ในโบสถ์ เธอเป็นผู้ลุกขึ้นมาเขียนหนังสือตีแผ่ความจริงและชีวิตระหว่างสงคราม ในฐานะเชลยชาวยิวคนหนึ่งและเป็นพยานคนสำคัญในคดีฆาตกรรมหมู่

“มีคนถามฉันอยู่หลายครั้งว่าได้อะไรจากค่ายกักกันบ้าง ฉันขอบอกว่าคุณจะไม่ได้อะไรมากมายเลย”

มิสมาร์เธอร์

ฉาก (Setting)

รายละเอียดช่วงเวลาที่ปรากฏในภาพยนตร์เริ่มเรื่องปี 1958 และจบลงในปี 1995 โดยเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นในเมือง Neustadt เยอรมันตะวันตก, โรงเรียนกฎหมาย Heidelberg, กรุงเบอร์ลิน และเมืองบอสตัน สหรัฐอเมริกา สามารถอธิบายตามลำดับปีที่เกิดเหตุการณ์ได้ ดังนี้ ไมเคิลและฮันนาพบกันครั้งแรก (1958), ฮันนาจากไป (1959), พวกเขาพบกันอีกครั้งในศาล (1966), ไมเคิลอ่านหนังสือลงเฑสงให้ฮันนา (1976), ฮันนาเขียนจดหมายตอบฉบับแรก (1980), ฮันนาได้รับการปล่อยตัวและฆ่าตัวตาย (1988), ไมเคิลพาจูเลียไปเยี่ยมหลุมศพฮันนา (1995)

ความขัดแย้ง (Conflict)

ความขัดแย้งภายในตัวเองของไมเคิล เกิดจากความรู้สึกสับสนที่มีมากขึ้นภายในใจของไมเคิล ผลักดันให้เขาไปเยือนค่ายกักกันแห่งหนึ่ง สภาพที่เขาเห็นคือโรงนอนโรงอาบน้ำเศษซาก เสื้อผ้าและร่องเท้าของเหยื่อจำนวนมาก ภาพเหล่านั้นยิ่งทำให้เขาเศร้าใจกับประวัติศาสตร์ที่น่าจดจำและถึงจะรู้ว่าฮันนาไม่ได้เป็นคนเดียวที่ผิดแต่อย่างไรเธอก็ยังมีส่วนรับผิดชอบในการตายของยิวจำนวนมากอยู่ดี ทำให้เขาไม่สามารถไปพบฮันนาได้อีกหรือส่งจดหมายตอบกลับตลอดระยะเวลาที่เธอได้รับโทษแม้ว่าจะยังรักเธออยู่ก็ตาม

เมื่อฟังการพิจารณาคดีเสร็จกลุ่มนักศึกษาจะต้องถกกันถึงเรื่องที่ได้เรียนรู้ในแต่ละวัน พวกเขาถกกันถึงกฎหมายและความยุติธรรม ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนสังคมนักศึกษาชาวเยอรมัน บางคนเห็นว่าเยอรมันไม่ได้เป็นผู้รับเคราะห์แต่เป็นยิวต่างหาก ในขณะที่อีกคนไม่สามารถทำใจรับฟังคำก่นด่านั้นได้ ความละเอียดใจที่เกิดขึ้นกับคนรุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีส่วนในการสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นระหว่างความคิดของชาวเยอรมันด้วยกันเองไม่มากนักน้อย ซึ่งหน่วยเอส เอสเป็นเพียงตัวแสดงแทนกลุ่มหนึ่งที่ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำในอดีต เป็นผลให้พวกเขาถูกผลักออกไปนอกวงของสังคมเยอรมันยุคปัจจุบัน

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่องโดยเล่าจากความทรงจำตามมุมมองของเขา พูดถึงตัวเองด้วยสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ทำให้การเล่าเรื่องหนักแน่น น่าเชื่อถือ และผู้ชมรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับโชคชะตาของตัวละครและได้ค้นพบแรงจูงใจและรายละเอียดของเหตุการณ์ไปพร้อมๆ กัน สลับกับการใช้มุมมองแบบทรศนะไร้ออบเขตนำพาให้ผู้ชมเห็นถึงความรู้สึกและการกระทำของตัวละครอันน่าตั้งแตสายตาของเธอที่แอบมองกลุ่มลูกเสืออ่านเมนูอาหารด้วยความสนใจ การได้รับข่าวการเลื่อนชั้น อารมณ์ความรู้สึกเมื่อไม่เคิลไม่เข้ามาเยี่ยมตามที่ขอพบ และภาพการตัดสินใจฆ่าตัวตายของเธอ

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องในเดอะ ริดเดอร์

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	นวนิยาย	ภาพยนตร์
โครงเรื่อง	<p><u>ขั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u> ระหว่างทางกลับบ้านของ <i>มิกาเอล แบร์ก</i> เด็กนักเรียนหนุ่มวัย 15 อากาของโรคตับอักเสบได้เล่นงานเขาจนอาเจียนออกมาหมดไส้หมดพุง ผู้ที่เข้ามาช่วยเหลือเขาในตอนนั้นเป็นสาวร่างใหญ่ที่ภายหลังเขาได้ทราบว่าหล่อนชื่อ <i>ฮันนา ฟราวชมิทซ์</i></p> <p><u>ขั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u> จากการพบกันครั้งแรกเขาได้ไปหาเธอเพื่อขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือ</p>	<p><u>ขั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u> กรุงเบอร์ลิน, ประเทศเยอรมนีปี 1995 <i>ไมเคิล เบิร์ก</i> ในวัยผู้ใหญ่เขามีความสัมพันธ์กับผู้หญิงหลายคนในชีวิตเรื่องราวเล่าย้อนถึงความทรงจำในช่วงชีวิตวัยรุ่นในช่วงที่เขาอาศัยอยู่ณเมือง Neustadt เยอรมันตะวันตกในปี 1958 วันหนึ่งที่ฝนตกทุกคนต่างเร่งรีบที่จะกลับที่พักเด็กหนุ่มคนหนึ่งเดินโซซัดโซเซไปหยุดในอาคารหลังโทรมก่อนที่จะอาเจียนออกมาขณะนั้นเองที่มีผู้หญิงคนหนึ่งมาช่วยเขาและพาส่งบ้านหมอวินิจฉัยว่าเขาป่วยด้วยไข้ไอ้ดำสีแดงต้องหยุดเรียนเพื่อพักอยู่บ้าน</p>

<p>นำไปสู่การร่วมรักกันของคนทั้งสอง เธอขอให้เขาอ่านวรรณกรรมที่ได้เรียนมาให้ฟัง โดยให้เหตุผลว่าชอบที่จะฟังเสียงอันไพเราะของเขามากกว่าที่จะอ่านเอง</p> <p>ฤดูกาลผ่านไปเด็กน้อยของฮันนาค่อยๆเติบโตขึ้น เวลาที่เขามีให้กับเธอเริ่มลดน้อยลงและความอดทนต่ออารมณ์เสียเป็นนิจของฮันนาก็ทำให้มีคาเอลยอมรับได้ยากขึ้นเรื่อยๆ แล้ววันหนึ่งก่อนช่วงปิดเทอมฤดูร้อนฮันนาก็จากไปอย่างไร้ร่องรอย</p> <p><u>จุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u></p> <p>มีคาเอลยังดำเนินต่อไปได้แต่ไม่มีอะไรให้จดจำมากนัก จนเขาได้พบกับเธออีกครั้งในห้องพิจารณาคดีในศาล ครั้งนี้บทบาทของทั้งสองต่างกันออกไปเธอกลายเป็นจำเลยในคดีที่เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ชีวิตระหว่างช่วงสงคราม ซึ่งเธอปฏิบัติหน้าที่เป็นหนึ่งในผู้คุมขอลจากหน่วยเอสเอส ในขณะที่มีคาเอลมารับฟังการพิจารณาคดีอันยืดยาวในฐานะนักศึกษากฎหมาย</p> <p><u>จุดต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u></p> <p>เธอถูกกล่าวหาว่ามีกบฏแฉเปิดประตูโบสถ์ระหว่างเกิดเพลิงไหม้จากการทิ้งระเบิดที่ทำให้เชลยต้องตายหมู่และยังเป็นผู้เขียนรายงานสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะเดียวกันมีคาเอลได้พยายามทบทวนเรื่องของฮันนาตั้งแต่เขาได้รู้จักเธอและจากคำให้การระหว่างพิจารณาคดี ซึ่งทำให้เขาค้นพบว่าแท้จริงแล้วฮันน่าน่าอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ แต่เธอรู้อีกอย่างที่ไม้อาจอ่านเขียนได้เกินกว่าจะเปิดเผย</p> <p>ความลับนั้นต่อผู้อื่นคำพิพากษาคัดสินให้ฮันนาได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต</p> <p><u>จุดสิ้นสุดครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u></p> <p>ในปีที่ 18 ของการจำคุก ฮันนาได้รับการบรรเทาโทษ มีคาเอลได้รับการติดต่อจาก</p>	<p><u>จุดเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u></p> <p>เมื่ออาการดีขึ้นไมเคิลได้ย้อนกลับมาขอบคุณหญิงที่ช่วยเขาเอาไว้ เขาบอกเล่าถึงความน่าเบื่อที่ต้องนอนชมอยู่บนเตียงแม้แต่จะอ่านหนังสือยังทำไม่ได้เลย เขาตัดสินใจกลับมาหาเธออีกครั้ง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้คนทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน</p> <p><u>จุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u></p> <p>สังคมของไมเคิลเปิดกว้างขึ้นในขณะที่ฮันนาได้ทราบข่าวการเลื่อนตำแหน่งความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสองดูจะเป็นไปด้วยดีจนกระทั่งเกิดมีปากเสียงกันครั้งสุดท้ายในวันเกิดของไมเคิลเธอเก็บข้าวของแล้วจากไปโดยไม่บอกกล่าว เมื่อเขามาหาเธออีกครั้งก็พบเพียงห้องที่ว่างเปล่า</p> <p><u>จุดต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u></p> <p>ในชั้นเรียนกลุ่มสัมมนาพิเศษที่โรงเรียนกฎหมาย Heidelberg ในปี 1966 ไมเคิลเป็นหนึ่งในกลุ่มนักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมฟังการพิจารณาคดีที่กำลังเป็นที่กล่าวถึงในขณะนั้น เขาพบกับฮันนาในศาล เธอปรากฏตัวในฐานะจำเลยที่ก่อให้เกิดการฆาตกรรมหมู่ในเหตุการณ์ขบวนการฆาตกรรมต่างๆ เริ่มใส่ความฮันนา ผู้พิพากษาจึงขอให้พิสูจน์ลายมือว่าใครเป็นคนเขียนรายงานเวลานั้นเองที่ไมเคิลตระหนักว่าฮันน่าน่าอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ในขณะเดียวกับที่ฮันน่ายอมรับผิดแต่ไม่ยอมเขียน</p> <p><u>จุดสิ้นสุดครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u></p> <p>ไมเคิลวิ่งหนีออกมาเขาไปปรึกษากับอาจารย์ว่าจะช่วยจำเลยคนหนึ่งได้อย่างไร แต่ด้วยความรู้สึกขัดแย้งในตัวเองทำให้เขาไม่อาจไปพบเธอได้ วันนั้นไมเคิลเลือกที่จะไปหาเพื่อนนักศึกษาสาวที่ห้องนอนของเธอแล้วมีความสัมพันธ์กันแทนหลายปีผ่านไปไมเคิลกลับไปเยี่ยมบ้านเกิดอีกครั้งแล้วตัดสินใจอ่าน</p>
--	--

	<p>พัศดีเพราะเห็นว่าเขาเป็นเพียงคนเดียวที่มี การติดต่อกับฮันนามาเป็นเวลาหลายปี เมื่อทราบข่าวการพันโทของฮันนาเขาได้เตรียมการหาที่พักและงานให้เธอตามคำแนะนำของพัศดี แต่วันที่เขาไปรับเพื่อนำเธอสู่อิสราภาพเขากลับพบว่าเธอแขวนคอตายเสียแล้ว</p> <p><u>ชั้นคดีคล้ายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u></p> <p>ฮันนาทิ้งเงินจำนวนหนึ่งไว้ในกระป๋องใบชาและเงินฝากในธนาคารอีกจำนวนหนึ่ง โดยต้องการให้เขาจัดการมอบให้แก่เหยื่อที่หนีรอดมาได้จากเหตุการณ์เพลิงไหม้โบสถ์ในครั้งนั้นมิคาเอลทำตามคำขอของเธอ เขาไปพบหญิงผู้รอดชีวิตจากเหตุการณ์ครั้งนั้น เธอปฏิเสธเงินทั้งหมดจะรับก็แต่เพียงกระป๋องใส่ใบชาไว้เพียงอันเดียว</p>	<p>หนังสือใส่เทปส่งไปให้ฮันนาในคุก ปีต่อมา 4 เขาได้รับจดหมายขอบคุณสั้นๆจากเธอ ก่อนที่เขาจะได้รับการติดต่อจากเรือนจำว่าฮันนาใกล้พ้นโทษแล้ว เมื่อถึงวันที่ต้องไปรับฮันนาออกจากคุก เขากลับพบกับข่าวร้ายที่ว่าฮันนาฆ่าตัวตาย ในพินัยกรรมระบุว่าเงินทั้งหมดขอให้ไมเคิลนำไปจัดการมอบให้กับเหยื่อแม่ลูกในคราวนั้น</p> <p><u>ชั้นคดีคล้ายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u></p> <p>เขาเดินทางไปหาเหยื่อคนที่เป็นลูกสาวในบอสตัน, สหรัฐอเมริกา เธอรับไว้แต่กระป๋องใบชาส่วนเงินจะเอาไปทำอะไรก็ตามใจไมเคิล เขาจึงเสนอให้นำไปบริจาคแก่องค์กรยิวเพื่อการรู้หนังสือ เหตุการณ์ตัดกลับมาที่ปัจจุบันในเดือนมกราคม 1995 ไมเคิลขับรถพาจูเลียไปยังโบสถ์ที่เขาเคยพาฮันนามา ที่นั่นเขาฝั่งร่างของฮันนาไว้ แล้วแนะนำให้ลูกสาวรู้จักกับป้ายหลุมศพของเธอ ก่อนที่จะเล่าเรื่องราวเมื่อครั้งที่เขาได้พบกับเธอเป็นครั้งแรกให้จูเลียฟัง</p>
แก่นเรื่อง	เมื่อไม่รู้ (หนังสือ) ก็เปรียบเหมือนกับการถูกจองจำ	การเติมเต็มให้แก่กันและกันของคนคู่หนึ่ง ด้วยการอ่านออกเสียงและการรับฟังอย่างตั้งใจ
ตัวละคร	<p>- มิคาเอลแบร์ก เด็กหนุ่มวัย 15 ปีในตอนเริ่มเรื่อง เขามีความรักชวนลุ่มหลงอยู่กับฮันนา เขาเติบโตขึ้นมาในครอบครัวที่มีฐานะปานกลางเป็นลูกชายคนรองและมีน้องสาวอีกหนึ่งคน มิคาเอลเดินทางในสายอาชีพนักกฎหมาย และเป็นเหตุทำให้เขาได้พบกับรักแรกอีกครั้ง ในภายหลังเขากลายเป็นนักประวัติศาสตร์กฎหมาย</p> <p>- ฮันนา พราวชมิตซ์ พนักงานเก็บตัวบนรถรางวัย 36 เธออพยพมาจากบ้านเกิดที่ประเทศโรมาเนียตั้งแต่อายุ 16 ปี โดยเข้าทำงานที่บริษัทซีเมนส์อยู่ช่วงหนึ่งก่อนไปทำงานให้กับกองทัพเยอรมันในช่วงสงคราม ในหน่วยเอสเอสฮันนาเป็นนักฟัง</p>	<p>- ไมเคิลแบร์ก เด็กหนุ่มจากครอบครัวชนชั้นกลางมีพี่น้อง 4 คน เขามีรักแรกและรักเดียวให้กับหญิงสูงวัยกว่า หลังจากได้พบฮันนาเขาก็กลายเป็นนักอ่านที่สนุกสนานกับการอ่านออกเสียงให้เธอฟัง ไมเคิลมุ่งมั่นที่จะเดินสายกฎหมาย ตอนท้ายของเรื่องเขาได้เป็นทนายความมีลูกสาวหนึ่งคนก่อนที่จะหย่าขาดกับภรรยาที่เป็นเพื่อนเรียนมาด้วยกัน ต่อจากนั้นก็มีความสัมพันธ์แบบไม่ผูกมัดกับผู้หญิงอื่นหลายคนเรื่อยมา</p> <p>- ฮันนา ชมิตซ์ พนักงานเก็บตัวบนรถราง เธอเคยเป็นยามของหน่วยเอสเอส ทำให้ตกเป็นจำเลยในเหตุฆาตกรรมหมู่ชาวยิวที่ถูกเพลิงไหม้ในโบสถ์ ตลอดช่วงฤดูร้อนที่ฮันนา</p>

	<p>ที่ตั้งอกตั้งใจอย่างแท้จริง เธอมักให้ความสำคัญ เห็นที่มีอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปกับเรื่องราว</p> <ul style="list-style-type: none"> - พ่อของมิคาเอล ศาสตราจารย์ด้านปรัชญาผู้ครุ่นคิดอยู่ตลอดเวลา เป็นคนค่อนข้างเงียบขรึม และไม่ค่อยแสดงความรักที่มีต่อลูกๆ เขามักมีท่าทีเฉยชาต่อครอบครัว แต่ชุกซ่อนความคิดที่เฉียบแหลมไว้ โดยเขาเป็นผู้ให้คำแนะนำเชิงปรัชญาแก่มิคาเอล - เกอร์ทรูด ภรรยาของมิคาเอล เธอเป็นเพื่อนเรียนและเพื่อนร่วมงานของเขา แต่ทั้งสองแยกทางกันเมื่อจูเลีย ลูกสาวตัวน้อยอายุได้ 5 ขวบ 	<p>และไม่เคิลพบกัน เธอเป็นคนขอให้เขาอ่านหนังสือให้ฟัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์วิชากฎหมาย เขาเป็นผู้เปิดประเด็นว่าสังคมถูกขับเคลื่อนไปกฎหมาย ไม่ใช่ศีลธรรมจรรยาอย่างที่เราเข้าใจผิดกัน ความยุติธรรมย่อมอยู่เหนือความรู้สึก และเป็นผู้ให้คำปรึกษากับไมเคิลเมื่อเขาอยู่ในภาวะสับสนในตัวเอง - จูเลีย ลูกสาวของไมเคิลกับเกอร์ทรูด การที่พ่อแม่หย่ากันและพ่อไม่สามารถเริ่มต้นและรักษาความสัมพันธ์กับใครได้นานนั้น เธอคิดว่าต้องมีสาเหตุสำคัญอยู่เบื้องหลังท่าทีห่างเหินเย็นชาของผู้เป็นพ่อ - มิสมาร์เธอร์ หนึ่งในผู้รอดชีวิตจากเหตุการณ์เพลิงไหม้ในโบสถ์ เธอเป็นผู้ลุกขึ้นมาเขียนหนังสือตีแผ่ความจริงและชีวิตระหว่างสงคราม ในฐานะเชลยชาวยิวคนหนึ่ง และเป็นพยานคนสำคัญในคดีฆาตกรรมหมู่
ฉาก	<p>ตอนต้นเรื่องเกิดขึ้นในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี หลังจากจบสงครามโลกครั้งที่ 2 ไปแล้วประมาณ 15 ปี เป็นช่วงที่ประเทศเริ่มฟื้นตัวจากภาวะสงคราม ต่อเนื่องมาจนถึงการพิจารณาคดีของฮันนาในปี 1965 และสิ้นสุดลงหลังจากการที่ฮันนาได้ลดหย่อนโทษจำคุกในปี 1983</p>	<p>เริ่มเรื่องปี 1958 และจบลงในปี 1995 โดยเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นในเมือง Neustadt เยอรมันตะวันตก, โรงเรียนกฎหมาย Heidelberg, กรุงเบอร์ลิน และเมืองบอสตัน สหรัฐอเมริกา อธิบายตามลำดับปีที่เกิดเหตุการณ์ได้ ดังนี้ ไมเคิลและฮันนาพบกันครั้งแรก (1958), ฮันนาจากไป (1959), พวกเขาพบกันอีกครั้งในศาล (1966), ไมเคิลอ่านหนังสือลงเทปส่งให้ฮันนา (1946), ฮันนาเขียนจดหมายตอบฉบับแรก (1980), ฮันนาได้รับการปล่อยตัวและฆ่าตัวตาย (1988), ไมเคิลพาจูเลียไปเยี่ยมหลุมศพ (1995)</p>
ความขัดแย้ง	<p>ความขัดแย้งภายในจิตใจ : มิคาเอลแบร์ก, ชาวเยอรมันรุ่นใหม่ ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : ยิวกับอารยัน, จำเลยคนอื่นๆ กับฮันนา ความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม : หน่วย ss กับชาวเยอรมัน</p>	<p>ความขัดแย้งภายในจิตใจ : ไมเคิลเบิร์ก, ชาวเยอรมันรุ่นใหม่ ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : ยิวกับอารยัน นักศึกษากฎหมายภายในกลุ่มสัมมนา, จำเลยคนอื่นๆ กับฮันนา ความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม : หน่วย ss กับชาวเยอรมัน</p>

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง	ตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่อง เล่าเรื่องตามมุมมองของเขา พูดถึงตัวเองด้วยสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ในที่นี้มีคาเอลแทนตัวเองด้วย “ผม” โดยเขาเล่าจากมุมมองในปัจจุบันไปสู่อดีตที่ต้องรำลึกถึงแบ่งเป็น 3 ช่วงชีวิตของเขา คือวัยเด็ก วัยหนุ่ม และปัจจุบัน	ตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่องโดยเล่าจากความทรงจำตามมุมมองของเขาสลับกับการใช้มุมมองแบบทรศนะไร้ขอบเขตน่าพาให้ผู้ชมเห็นถึงความรู้สึกและการกระทำของตัวละครฮันนา ตั้งแต่สายตาของเธอที่แอบมองกลุ่มลูกเสืออ่านเมนูอาหารด้วยความสนใจ การได้รับข่าวการเลื่อนชั้น อารมณ์ความรู้สึกเมื่อไมเคิลไม่เข้ามาเยี่ยมตามที่ขอพบ และภาพการตัดสินใจฆ่าตัวตายของเธอ
------------------------	--	---

4.2.6 กลวิธีการเล่าเรื่องในหัวใจน้ำหมึก (Inkheart)

นวนิยาย “หัวใจน้ำหมึก”

ผู้แต่ง	คอร์เนอเลีย ฟุงเค่อ
ผู้แปล	วิชรวิชญ์
สำนักพิมพ์	Cecilie Dressler Verlag, Hamburg / นานมีบุ๊คส์
ปีที่พิมพ์	2003
ประเภท	นวนิยายผจญภัย

โครงเรื่อง (Plot)

1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) ในคืนฝนพรำคืนหนึ่งการมาเยือนของ *นีวผู้่น* ชายผู้มีแผลเป็นซีดขาวพาดผ่านใบหน้าทำให้ชีวิตของสาวน้อย *เม็กกี* และพ่อของเธอ *โม* (มอร์ติเมอร์ โพลชาร์ต) ต้องเปลี่ยนแปลงไปอีกครา เมื่อโมต้อนรับนีวผู้่นเข้าบ้านทั้งสองกระซิบกระซาบกันในสิ่งที่เม็กกีไม่เข้าใจอยู่ในห้องซอมหนังสือหรือห้องทำงานของพ่อ เหตุการณ์คืนนั้นทำให้ทั้งสองต้องรีบออกเดินทางไปที่อื่นราวกับกำลังหนีอะไรบางอย่างโดยโมให้เหตุผลว่ามีงานต้องไปซอมและดูแลหนังสือที่บ้านของ *ป่าเอลินอร์* ญาติคนหนึ่งของแม่

แต่ก่อนจะออกเดินทางนีวผู้่นได้มารอทั้งสองอยู่หน้ารั้วบ้านแล้วพร้อมกับบอกร้องขอเพื่อร่วมเดินทางครั้งนี้ด้วยโดยนีวผู้่นพูดถึงคำแปลกๆ อย่าง *วาลาสีทรี* และ *คาปริคอร์น* ทำให้มีผู้ร่วมเดินทางเพิ่มมาอีกคนและสัตว์เลี้ยงของเขา *กวิน* อีเห็นที่มีเขาน้อยๆ งอกออกมาอีกหนึ่งตัวระหว่างเดินทางลง

ไต่ไปยังบ้านป่าเอลินอร์นิ้วฝุ่นเล่าถึงความโหดร้ายของตัวคาปริคอร์นและเหล่าสมุนจอมโฉดให้เม็กกี้ฟัง

เมื่อเดินทางมาถึงบ้านของป่าเอลินอร์ เม็กกี้บังเอิญไปเห็นภาพประกอบในหนังสือที่พ่อของเธอกำลังมอบให้ป่า เม็กกี้ตามหานิ้วฝุ่นเพราะภาพของสัตว์หางพวงที่ปรากฏอยู่ในหนังสือตัวนั้นเหมือนกับกิน นิ้วฝุ่นไม่ได้ตอบคำถามของเธอแต่นัดแนะให้เม็กกี้มาดูการแสดงของเขาที่สวนหลังบ้านในเวลาตีคืนนั้นแทน

2. ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment) เม็กกี้ตื่นตะลึงกับความสามารถในการควบคุมไฟของนิ้วฝุ่นจนกระทั่งได้ยินเสียงผู้ชายพูดคุยกันดังออกมาจากในบ้าน เธอเข้าบ้านไปทันได้เห็นโมถูกล้อมและบังคับให้ออกเดินทางไปกับคนกลุ่มหนึ่งพร้อมกับหนังสือปกเขียว โมจากไปเช่นเดียวกันกับนิ้วฝุ่นที่กลืนหายไปกับความมืดมิดในคืนนั้น

เอลินอร์สัญญาว่าจะตามหาโมแน่นอน ในขณะที่เดียวกันกับที่นิ้วฝุ่นย้อนกลับมาอีกครั้งเขาเสนอตัวเป็นผู้นำทางไปยังหมู่บ้านของคาปริคอร์นเพื่อตามหาโม แต่เหตุผลแอบแฝงคือเขาได้รับคำสั่งใหม่จากคาปริคอร์นให้มาเอาหัวใจน้ำหมึกพร้อมกับตัวลูกสาวของวาจาสิทธิ์ไปยังหมู่บ้าน แม้จะยอมรับการเสนอตัวของนิ้วฝุ่นแต่เอลินอร์กลับไม่ไว้วางใจชายหน้าบคนนี้เลย ถนนทอดยาวไปสู่ทางขรุขระมากขึ้นจนในที่สุดทั้งสามก็มาถึงหมู่บ้านของคาปริคอร์นจนได้ *บาสต้า* สมุนของคาปริคอร์นต้อนรับเม็กกี้และเอลินอร์ไปพบเจ้านาย

3. ชั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point) ทั้งสองพบความจริงว่านิ้วฝุ่นเป็นคนทรยศ หัวใจน้ำหมึกถูกคาปริคอร์นยึดไปก่อนจะส่งพวกเธอไปกักตัวไว้ใน “กรง” ที่คุมขัง ที่นั่นเม็กกี้ได้พบหน้าพ่อของเธออีกครั้ง โมจึงเริ่มเล่าความจริงให้ทั้งสองฟัง

ในเวลานี้คาปริคอร์นมีนักอ่านออกเสียงอีกคนหนึ่งอยู่ด้วย สังกัดจากลูกสมุนคนอื่นๆ ที่ถูกดึงออกมาจากหนังสือมีจำนวนมากขึ้นเป็นกองทัพ แต่นักอ่านคนนี้ได้ทำให้เขาพอใจนักเพราะลูกสมุนที่ออกมาต่างก็พิกลพิการและบางครั้งก็ยิ่งเรียกสิ่งที่ต้องการจริงๆ ออกมาไม่สำเร็จ เหตุนี้เองเขาจึงต้องการตัวโมโดยใช้นิ้วฝุ่นเป็นตัวหลอก ด้านนิ้วฝุ่นเองนั้นไม่ได้ต้องการทรยศใคร แต่คาปริคอร์นให้สัญญาว่าจะมอบหัวใจน้ำหมึกให้หากทำงานนี้สำเร็จ ทั้งๆ ที่เขาทำตามสัญญาได้แล้ว แต่คาปริคอร์นกลับทรยศนิ้วฝุ่นด้วยการเผาหัวใจน้ำหมึก ที่รวบรวมไว้หลายเล่มตลอดระยะเวลาหลายปีทิ้งไปต่อหน้าต่อตา

คาปริคอร์นสั่งให้โมอ่านเอาสมบัติออกมาโดยใช้เม็กกี้และเอลินอร์เป็นตัวประกัน ทำให้การอ่านมีอันต้องหยุดชะงักลง ส่วนเจ้าหนูจากทะเลทรายก็ถูกควบคุมตัวเอาไว้ ด้วยความเจ็บใจจากการ

ถูกหักหลังและคิดว่าอยู่ต่อไปคงไม่ดีแน่ ในคืนนั้นเองนิ้วฝุ่นเป็นผู้มาช่วยปลดปล่อยทั้งสามและเจ้าหนู ฟาริต ออกจากกรงโดยยื่นข้อเสนอว่าจะต้องพาเขาติดรถไปด้วย

4. ขึ้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) รถยนต์พาผู้หลบหนีไปได้ไม่กี่กิโลเมตรก็หมด พวกเขาช่วยกันพรางรถก่อนออกเดินเท้าต่อไป เพื่อหลบหนีทั้งหมดปลอดภัยเอลินอร์เดินทางกลับบ้านส่วนคนอื่นๆ ออกเดินทางไปหาเฟโนกลีโอนักเขียนผู้เขียนหัวใจน้ำหมึก

โมตามหาเฟโนกลีโอจนพบและเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ชายชราฟัง ในตอนแรกเรื่องทั้งหมดฟังดูไม่น่าเชื่อเป็นอย่างยิ่งจนชายชราขอร้องว่าอยากเห็นหน้าตัวละครที่เขาสร้างขึ้นมากับมือ นิ้วฝุ่นได้รู้ตอนจบของตนเองในเรื่องว่าเขาตายด้วยน้ำมือลูกสมุนคนหนึ่งของคาปริคอร์น เพราะต้องการปกป้องกวิน ทำให้เขาตัดสินใจไปโดยมีฟาริตติดตามไปด้วย อย่างไรก็ตามนิ้วฝุ่นก็ยังไม่ทิ้งความหวังที่จะกลับไปสู่โลกของตัวเอง เขาจึงเดินทางย้อนกลับไปยังหมู่บ้านของคาปริคอร์น เพื่อขโมยหัวใจน้ำหมึกเล่มสุดท้ายที่ยังไม่ถูกเผาทิ้งตามคำที่ไม่เคยบอกเล่าไว้ระหว่างการหลบหนี

ด้านโมและเม็กก็ยังคงพักอยู่ใกล้ๆ กับบ้านของนักเขียน เนื่องจากโมมีแผนการร่วมกับเฟโนกลีโอในการเขียนหัวใจน้ำหมึกขึ้นมาอีกฉบับ ส่วนเอลินอร์เมื่อเดินทางกลับถึงบ้านแล้วเธอก็ต้องตกใจสุดขีด เมื่อหนังสือแสนรักทั้งหมดถูกเหยียบย่ำและเผาทำลาย โดยฝีมือคนของคาปริคอร์น เธอรีบเดินทางมาสมทบกับโมทันที

ในระหว่างที่โมกับเอลินอร์ออกไปข้างนอกบาสต้าและสมุนก็ออกตามหาตัวเชลยจนพบเม็กก็และเฟโนกลีโอก่อนที่จะจับทั้งสองกลับมายังหมู่บ้าน ในขณะที่นิ้วฝุ่นแอบลอบเข้าไปหาความช่วยเหลือจาก *เรซัว* สาวใช้ผู้เป็นไปของคาปริคอร์นโดยเขาต้องการให้เธอช่วยสืบหาเบาะแสของหนังสือให้

เมื่อสาวน้อยและนักเขียนเดินทางมาถึงหมู่บ้านพวกเขาได้พบกับ *มอร์โทลา* หญิงชราผู้วางอำนาจสั่งการแทนที่จะเป็นคาปริคอร์น หญิงชราไม่ค่อยถูกกับบาสต้านักเพราะนางคอยแต่จะค่อนแคะเรื่องความผิดพลาดของเขายู่บ่อยๆ โดยเฉพาะความเชื่อเรื่องโชคกลางอันมงายของบาสต้า

โมและเอลินอร์ต้องการไปช่วยเหลือเม็กก็และนักเขียนชรา แต่ถูกริ้วฝุ่นและฟาริตขัดขวางไว้ระหว่างทางเพราะนิ้วฝุ่นกลัวว่าโมจะทำเขาเสียแผน คืนนั้นนิ้วฝุ่นมาหาเรซัวอีกครั้งแต่เขาถูกบาสต้าคุมตัวไว้ทันทีที่ด้านเม็กก็ที่ถูกคุมตัวไว้ เธอเลือกหยิบปืนเตอร์ แพนขึ้นมาอ่านออกเสียงเบาๆ และแล้วแสงหนึ่งกลับปรากฏขึ้นในห้องนอน แสงนั้นมาจาก *ทิงเคอร์เบล* ด้วยความมุงงของทั้งคู่เฟโนกลีโอแนะนำให้ซ่อนภูติจิ๋วไว้ แต่ก็ไม่พ้นสายตาสมุนของคาปริคอร์นอยู่ดี เม็กก็ถูกนำตัวไปหาเจ้านายภายในโบสถ์ที่สั่งการของคาปริคอร์น เม็กก็พบว่านิ้วฝุ่นถูกจับแขวนไว้บนแท่นกับผู้หญิงอีกคนหนึ่ง แต่คนหลังนี่เองที่ทำให้เม็กก็หน้าซีดไปเพราะสาวน้อยมั่นใจว่าหญิงผู้นั้นเป็นแม่ของเธออย่างแน่นอน จากการ

สันนิษฐานของเฟโนกลีโอเขาแน่ใจว่าสิ่งที่คาปริคอร์นอยากให้นักอ่านเรียกออกมาก็คือ เกาหาสลับใช้ อันทรงพลังของคาปริคอร์น

เมื่อฟาริตไม่เห็นนิ้วฝุ่นกลับมาเสียที่เขาจึงวางแผนช่วยเหลือกับโมและเอลินอร์ ส่วนเฟโนกลีโอหาทางหลอกล่อบาสต้าจนได้กระดากกับปากกามาสนใจ เขาเริ่มลงมือเขียนโดยทันทีที่เขาลองเปลี่ยนแปลงเรื่องราวบางอย่างให้จบลงในอีกแบบ แล้วให้เม็กก็อ่านออกเสียงปรากฏว่า การทดลองครั้งนี้ได้ผลตามที่เขาและโมคาดเอาไว้ ทำให้เรื่องราวการผจญภัยครั้งนี้อาจไม่จบลงอย่างที่คาปริคอร์นคาดหวังเอาไว้เสียแล้ว

เอลินอร์หวังว่าจะไปขอความช่วยเหลือจากตำรวจ เธอออกเดินทางไปตามลำพังแต่โชคไม่เข้าข้าง เมื่อตำรวจที่ไปหากลับเป็นพรรคพวกคนหนึ่งของคาปริคอร์นเธอจึงถูกจับขังแทน ในที่คุมขังเธอได้พบกับเรซ่าหลานสาวคนโปรด ภายหลังจากที่นิ้วฝุ่นสามารถหลบหนีออกไปได้ไม่นาน

5. ขั้นการตัดสินใจครั้งสุดท้ายที่สำคัญที่สุด (Climax) ก่อนงานฉลองเพื่อต้อนรับเงาจะเริ่มขึ้นเฟโนกลีโอก็ยังคงเขียนต่อไปไม่หยุด แต่ในที่สุดแล้วเขาก็ยื่นกระดากแผ่นหนึ่งที่เต็มไปด้วยลายมือขยุกขยิกให้เม็กก็ เป็นตอนจบของหัวใจน้ำหมึกที่เธอต้องแอบซ่อนไว้เพื่ออ่านในงานคืนนี้ ส่วนฟาริตกับโมก็ได้ตกลงกันว่าจะใช้ไฟในการช่วยเหลือครั้งนี้เริ่มด้วยการวางเพลิงบ้านพักของคาปริคอร์น

6. ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) ความชั่วร้ายถูกกำจัดออกไป เหลือไว้เพียงเงา แม้ว่าทุกคนที่มาจากโลกหนังสือจะหายไปหมดแล้ว แต่บาสต้ากับมอร์โธลากลับไม่หายไปอย่างไรก็ตามทั้งสองแผ่นหนีไปทันที ส่วนนิ้วฝุ่นที่ยังติดค้างอยู่ที่นี้ได้ออกเดินทางไปหาผู้ที่จะสามารถอ่านให้เขากลับคืนสู่โลกในกระดาก โดยมีเจ้าหนูฟาริตติดตามไปด้วย

แก่นเรื่อง (Theme)

“เพราะความกลัวพิฆาตทุกสรรพสิ่ง ทั้งความคิด จิตใจ และจินตนาการ” หากสามารถเอาชนะความกลัวได้แล้วเราก็จะเป็นอิสระ ในที่นี้จะหลุดพ้นจากความกลัวได้ด้วยการปลดปล่อยจินตนาการให้เป็นอิสระผ่านการอ่าน

ตัวละคร (Character)

เม็กก็ เด็กสาววัย 12 ปีผู้สั่งสมความรักในการอ่านมาจากพ่อของเธอโดยมักจะมีหนังสือที่อ่านค้างไว้ซุกอยู่ที่หมอนเสมอ เม็กก็เต็มเปี่ยมไปด้วยความคิดสร้างสรรค์และคิดว่าเสียงกระซิบของ

หนังสือแต่ละเล่มไม่เหมือนกัน แต่เสียงกรอบแกรบของกระดาษนั้นสามารถขับไล่ฝันร้ายไปได้ เธอมีความปรารถนาเล็กๆ ที่จะเป็นนักอ่านผู้มีวาจาสิทธิ์เหมือนกับพ่อของเธอ

มอร์ติเมอร์ โพลชาร์ต “โม” พ่อของเม็กก็เป็ “หมอนหนังสือ” หรือผู้ที่คอยซ่อมแซมดูแลหนังสือให้มีสภาพดีเยี่ยมเหมือนเดิมเป็นหัวหน้าครอบครัวที่พร้อมจะทุ่มเทให้การปกป้องครอบครัวอย่างเต็มที่

นิวฟัน ตัวละครที่ถูกโมอ่านออกมาจากหนังสือ เขาเป็นนักเล่นกลที่มีความเชี่ยวชาญในการเล่นกับไฟ และยังเป็นคนที่แน่วแน่ต่อจุดมุ่งหมายของตัวเอง นั่นคือการได้กลับไปสู่โลกในหัวใจน้ำหมึกอีกครั้ง ไม่ว่าจะการกระทำที่ได้มานั้นจะดีงามหรือเลวร้ายเขาก็ไม่สนใจ แต่โดยธรรมชาติเล็กๆ แล้วนิวฟันไม่ได้เป็นคนเลวร้าย

คาปริคอร์น ตัวร้ายของเรื่องเป็นบุคคลผู้กระหายอำนาจ เป็นชายร่างใหญ่รูปร่างซบพอมแบบหนังหุ้มกระดูก ผิวขาวซีดเหมือนกระดาษเปล่า มีดวงตาสีซีดเหมือนเหรียญเงินที่ไร้ความรู้สึก เขามีความสามารถพิเศษในการสร้างความกลัวขึ้นทุกรูปแบบ เขามีปมด้อยที่ต้องการปิดบังไม่ให้ใครรู้คือการเกิดมาในชนชั้นแรงงานพ่อเป็นช่างตีเหล็ก ส่วนแม่เป็นเพียงสาวใช้เขาจึงถูเรื่องขึ้นมาว่าตนเองมีเชื้อสายชนชั้นสูง

บาสต้า ลูกสมุนของคาปริคอร์น นิสัยใจคอโหดเหี้ยม มีมิดเป็นอาวุธประจำกาย แต่ถูกหลอกได้ง่าย เพราะความเชื่อเรื่องโชคกลางอย่างสุดโต่งของเขา บาสต้ามักสวมเชิ้ตขาวแขนยาว ปักดอกไม้สีแดงบนรังคัม เพื่อปกปิดรอยไหม้จากการวางเพลิงให้กับคาปริคอร์นเมื่อนานมาแล้ว

เอลินอร์ ลอเรตัน หญิงขราร่ำรวยผู้มีใจรักหนังสืออย่างยิ่ง นางมีความสงสัยใคร่รู้ที่ไม่มีวันเหือดหาย ถ้าได้กล้าเสียเธอมีใบหน้าดุตัน ประกอบไปด้วยจมูกแหลมๆ บนใบหน้าเล็กเหยี่ยว่น และผมสีเทาที่รวบสูงซ้อออกไปทุกทิศทางราวกับไม่ค่อยให้ความสนใจกับตัวเองมากนัก

ฟาริต เด็กหนุ่มที่หลุดออกมาจากพันธรัชาติ เขาปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ง่ายพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากนิวฟันอยู่ตลอดเวลา

เฟโนกลิโอ ผู้เขียนเรื่องหัวใจน้ำหมึก เขามีท่าทางน่าเกรงขาม ภายใต้อันตาัยบยันเหมือนเต่า และมีอายุราวๆ 60 ปีหรือกว่านั้น

เทเรซ่า แม่ของเม็กก็ เธอหลุดเข้าไปในหนังสือหัวใจน้ำหมึกจากการอ่านของโมเมื่อหลายปีก่อน แต่กลับออกมาได้อีกครั้งจากการอ่านของดาร์ริอุสแต่กลับไม่สามารถพูดได้ เธอกลายเป็นสาวใช้คนโปรดของคาปริคอร์นและเขาให้เธอสอนการเขียนอ่านให้

มอริโหลลาหรือยายนก แม่ของคาปริคอร์นที่ต้องปิดบังฐานะของตนเองเพื่อหน้าตาของลูก เธอตั้งตนเป็นหัวหน้าแม่บ้านอยู่ในหมู่บ้านของคาปริคอร์นและแม่แต่สมุนของเขายังต้องยำเกรงเธอ

ดาร์ริอุส ชายร่างเล็กอายุไม่มากไปกว่าโม แต่ตัวผอม หลังค่อม และสวมแว่นสายตาที่พันเทปกาวไว้แน่น เขาเป็นวาจาสิทธิ์ที่คาปริคอร์นตามหาเจอเมื่อ 5 ปีที่แล้ว และบังคับให้มาทำงานอยู่ในหมู่บ้าน โดยที่ดาร์ริอุสเองก็ไม่เต็มใจทำให้เขามักอ่านตะกุกตะกักอยู่เสมอ

ฉาก (Setting)

ยุคปัจจุบัน ณ หมู่บ้านร้างซึ่งเป็นหมู่บ้านของคาปริคอร์นคือเมืองสมมุติในประเทศอิตาลีซึ่งมีภูมิประเทศติดกับภูเขา เนินเขา และทะเล มีระยะห่างจากบ้านของเอลินอร์ค่อนมาทางใต้ประมาณ 300 กิโลเมตร

ความขัดแย้ง (Conflict)

นี่ผู้ต้องเผชิญหน้ากับบททดสอบระหว่างความต้องการกับความถูกต้องและควรทำตั้งแต่เริ่มเรื่องเลยก็ว่าได้ เขาถูกคาปริคอร์นหลอกใช้ให้บอกเบาะแสของโมและหัวใจน้ำหมึก เพื่อแลกกับการได้กลับไปอยู่ในโลกที่ตัวเองคุ้นเคย ด้านเม็กก็มีความขัดแย้งภายในตัวเองเช่นกัน แม้ว่าเธอจะเป็นเด็กที่เปี่ยมไปด้วยความสร้างสรรค์และจินตนาการ แต่ในบางครั้งความกลัวก็เป็นสิ่งที่ปิดกั้นความคิดดีๆ หรือพรากเอาการตัดสินใจขึ้นเด็ดขาดไปจากเธอ อย่างไรก็ตามในตอนจบของเรื่องตัวละครทั้งสองได้เรียนรู้ที่จะเอาชนะความขัดแย้งภายในตัวเองด้วยการกล้าเผชิญหน้า และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นไปที่ละขั้น

สำหรับความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนภายในเรื่องนั้นมีการปะทะกันอย่างชัดเจนระหว่างคน 2 กลุ่มคือ เหล่าวายร้ายและกลุ่มของตัวละครเอก ซึ่งในที่สุดความชั่วร้ายก็กลายเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ไป

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

แบบทรศนะไร้ขอบเขต ผู้เล่าเรื่องสามารถหยั่งลึกเข้าไปในความคิดที่ซ่อนเร้นของตัวละครเดินทางติดตามตัวละครทุกตัวไปได้ทุกที่อย่างอิสระ ทำให้ผู้อ่านเห็นเหตุการณ์โดยภาพรวมที่เกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์ที่เอลินอร์เดินทางออกไปหาความช่วยเหลือจากหมู่บ้านใกล้ๆ เพียงลำพัง ผู้เล่าเรื่องได้

บอกเล่าให้ผู้อ่านเห็นถึงลักษณะนิสัยใจคออันเด็ดเดี่ยวและความคิดของเธอหรือการแสดงความคิดเห็นของผู้เล่าเรื่องผ่านตัวละครอย่างในตอนแรกที่เมื่อก็รู้ว่าเฟโนกลิโอเขียนให้นิ้วฝุ่นถูกฆ่าตายแต่คาปริคอร์นกลับลอยนวล เธอรู้สึกอยากกล่าวโทษนักเขียนชราคนนั้น จนเขาจำเป็นต้องชี้แจงกับเธอให้เข้าใจ

“ใช่ ฉันปล่อยให้เขารอดไป เขาเป็นหนึ่งในตัวร้ายที่ดีที่สุดของฉัน ฉันจะไปฆ่าเขาทั้งได้ยังไง ในชีวิตจริงก็เป็นแบบนี้เหมือนกัน ฆาตกรตัวสำคัญรอดไปได้และอยู่อย่างมีความสุขไปจนตาย ขณะที่คนดีๆ ตายไป บางครั้งคนที่ดูดีด้วย โลกมันเป็นอย่างนี้ทำไมในหนังสือจะต้องแตกต่างล่ะ”

เฟโนกลิโอ : 245

ภาพยนตร์ “เปิดตำนานอสังหาริมทรัพย์มหัศจรรย์ทะลุโลก”

ผู้กำกับ	เอียน ซอฟต์ลีย์
ผู้ผลิต	New Line Cinema
ความยาว	106 นาที
ปีที่ออกฉาย	2008
รูปแบบ	แนวผจญภัย-แฟนตาซี

โครงเรื่อง (Plot)

1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) มีนักเล่นิทานผู้มีพรสวรรค์อยู่ไม่มากนักบนโลกนี้ พวกเขาถูกขนานนามว่า “ลีนเงิน” และยังมีน้อยคนที่ไม่รู้ว่าตนเองมีพรสวรรค์นั้น แต่กว่าจะรู้จักก็สายเกินไปเสียแล้ว *มอร์ติเมอร์ โพลชาร์ต* หรือ *โม* กำลังนั่งเล่า “หนูน้อยหมวกแดง” ให้ภรรยาและลูกสาวตัวน้อยของเขาฟัง ทันใดนั้นได้มีผ้าคลุมสีแดงปลิวลงมาตกอยู่ที่รั้วบ้าน

12 ปีต่อมา *โม*พา *เม็กกี* ลูกสาวของเขาเดินทางไปยังหมู่บ้านแห่งหนึ่ง เพื่อรับชมหนังสือและตามหาหนังสือที่เขาพยายามควานหาตลอดระยะเวลาหลายปี เขาเข้าไปในร้านหนังสือโบราณแล้วแนะนำตัวว่าเป็นหมอนั่งหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการซ่อมแซมหนังสือแก่เจ้าของร้าน ก่อนจะขอตัวเดินดูหนังสือภายในร้าน จนกระทั่งเขาได้ยินเสียงที่คุ้นเคยดังออกมาจากชั้นวางหนังสือ

ชั้นหนึ่ง ที่นั่นเขาได้พบกับ Inkheart ด้านเม็กก็ได้พบเจอชายแปลกหน้าที่มาแนะนำตัวว่าชื่อ *ดัสท์ฟิงเกอร์* และเคยพบกับเธอมาก่อนเมื่อนานมาแล้ว ในขณะที่เด็กหญิงกำลังสับสน โมก็ออกมาจากร้านหนังสือพอดี

ดัสท์ฟิงเกอร์ขอบคุณกับโมตามล่ำพั้ง เขาเกลี้ยกล่อมให้โมแก้ไขเรื่องที่เคยทำผิดพลาด ด้วยการส่งเขาและ *กวิริน* สัตว์เลี้ยงคู่ใจกลับบ้าน พร้อมกันนั้นก็ได้แจ้งข่าวเรื่องคาปริคอร์นให้โมรู้ตัวว่าเขากำลังตามล่าเงินอยู่ โมตัดสินใจพาเม็กก็หลบหนีจากดัสท์ฟิงเกอร์และคาปริคอร์นไปหา *เอลินอร์* คุณยายใหญ่ของเม็กก็ซึ่งอาศัยอยู่ที่อิตาลี

2. ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment) ดัสท์ฟิงเกอร์ตามมาถึงบ้านของเอลินอร์ เขานำเอาสมุนของคาปริคอร์นมาด้วย พวกนั้นรื้อค้นห้องสมุด ช่มชู่โม และเผาหนังสือทิ้ง ก่อนจะควบคุมตัวคนในบ้านทั้งหมดไปกับพวกตน บนใบหน้าสมุนของคาปริคอร์นแต่ละคนมีตัวอักษรสีดำพาดผ่าน บางคนก็มีใบหน้าไม่ได้สัดส่วน มีเพียงบาสต้ามีมิดเท่านั้นที่ดูแล้วมีหน้าตาปกติที่สุด ระหว่างที่ถูกคุมขังโมได้เล่าเรื่องที่เขามีพรสวรรค์เป็นพวกเงินให้ลูกสาวฟั้ง

3. ชั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point) พวกเขาถูกนำไปหาคาปริคอร์นซึ่งตั้งตนเป็นหัวหน้าใหญ่ เขาให้ *ดาร์ริอุส* นักอ่านเงินแต่ติดอ่าง อ่านเอาราวพันเซลออกมา เธอมีผมสีทองยาวสลวย แต่ทว่าใบหน้ากลับมีตัวอักษรสีดำพาดผ่านเช่นเดียวกับลูกสมุนคนอื่นๆ ของ คาปริคอร์น เพราะเหตุนี้เองคาปริคอร์นจึงต้องการตัวโมมาแทนที่ดาร์ริอุสผู้ไม่ได้เรื่อง คาปริคอร์นบังคับให้โมอ่านเอาสมบัติออกมา โดยใช้เม็กก็กับเอลินอร์เป็นตัวประกัน โมจึงจำใจทำตามถ้อยคำของเขานำเอาเหรียญทองมหาศาลออกมารวมถึงเด็กชายปริศนาคนหนึ่งด้วย เมื่อเห็นคาปริคอร์นได้สมบัติเป็นที่พอใจแล้ว ดัสท์ฟิงเกอร์จึงลุกขึ้นมาทวงถามสัญญาที่จะส่งตนกลับเข้าไปในหนังสือ แต่เขาก็กลับถูก คาปริคอร์นหักหลังแล้วเผา Inkheart ทิ้งไปต่อหน้าต่อตา

ดัสท์ฟิงเกอร์ไปหา *เรซ่า* สาวใช้คนหนึ่งของคาปริคอร์น เธอช่วยทำแผนที่มือให้เขา ทำให้เขารู้ความจริงว่าเรซ่าที่เป็นไปคนนี้เป็นคนเดียวกับภรรยาของโม เขาสัญญาว่าจะช่วยให้เธอหลุดพ้นจากตรวนและเจอครอบครัวของเธอ ดัสท์ฟิงเกอร์ให้กวิรินไปขโมยกุญแจไขตรวนมาให้เรซ่า ส่วนตัวเองไปหาโมในคุก เขาแอบได้ยินพวกโมคุยกันถึงคนเขียน Inkheart ว่าน่าจะมีสำเนาอยู่อีกแน่นอน ดัสท์ฟิงเกอร์จึงเสนอตัวว่าจะช่วย เขาให้โมอ่านเอาพายุออกมาจากหนังสือ แล้วทั้งหมดรวมถึง *ฟาริด* เด็กชายปริศนาที่โมอ่านออกมาจึงพากันหลบหนีออกนอกหมู่บ้านของคาปริคอร์น แต่ด้วยเหตุการณ์จวนตัวดัสท์ฟิงเกอร์จึงไม่ได้ย้อนกลับไปช่วยเรซ่า

4. ชั้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) พวกเขามุ่งหน้าไปหาคนเขียนนิยายซึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน Alassio ทางตอนใต้ของอิตาลี เมื่อเดินทางมาถึง เอลินอร์ขอตัวกลับบ้านไป

จัดการหนังสือที่เหลืออยู่ของตัวเอง ส่วนโมและเม็กก็ออกตามหา *เฟโนกลิโอ* พวกเขาเล่าอย่างไร นักเขียนก็ไม่เชื่อ จนต้องพาไปดูให้เห็นกับตาว่าดัสท์ฟิงเกอร์มาอยู่ที่นั่นแล้วจริงๆ พวกเขาพบดัสท์ฟิงเกอร์กำลังเล่นกลอยู่กลางตลาด ฟาริตขอให้เขาสอนกลลมหายใจมังกรให้ แต่เฟโนกลิโอกลับปลั่งปากบอกไปว่าดัสท์ฟิงเกอร์ตายตอนจบเพราะต้องการปกป้องกวินจากสมุนของคาปริคอร์น

แม้ว่าจะตกใจที่ได้รู้ความจริงแต่ดัสท์ฟิงเกอร์ก็ยังคงการกลับไปหาลูกและภรรยาของเขาอีกครั้ง โม เฟโนกลิโอ และดัสท์ฟิงเกอร์จึงกลับไปช่วยกันค้นหาสำเนาของ Inkheart อีกครั้งและพบต้นฉบับในที่สุด หลังจากนั้นดัสท์ฟิงเกอร์ยอมบอกความจริงกับโมว่าเขาพบเรซ่าในหมู่บ้านของ คาปริคอร์น แต่เขาให้โมสัญญาว่าจะช่วยอ่านเขากลับไปหาครอบครัวแล้วเขาถึงจะช่วยพาไปหาเรซ่าโมและดัสท์ฟิงเกอร์ออกเดินทางไปยังหมู่บ้านคาปริคอร์นอีกครั้ง ระหว่างทางพวกเขาพบว่าฟาริตและกวินแอบอยู่หลังรถ สมุนของคาปริคอร์นตามมาจนเจอตัวเม็กก็และเฟโนกลิโอ พวกเขาจึงจับทั้งกลับหมู่บ้านไป

สามหนุ่มแอบเข้าไปในหมู่บ้านเพื่อช่วยเรซ่าแต่ดัสท์ฟิงเกอร์ถูกจับตัวได้ ฟากเม็กก็ถูกบังคับให้อ่านเอาบางอย่างออกมาเพื่อพิสูจน์พรสวรรค์ของเธอจนเป็นที่พอใจของคาปริคอร์น เขาจึงบอกจุดประสงค์ที่แท้จริงว่าต้องการให้อ่านเอาเงามรณะออกมา เมื่อเม็กก็ปฏิเสธเขาจึงพาไปดูนักโทษหลบหนีที่ต้องถูกลงโทษสถานหนัก แต่คนที่ถูกจับแขวนไว้ในตาข่ายยักษ์ก็คือเรซ่าแม่ของเธอนั่นเอง

ภายในที่คุมขังเม็กก็และเฟโนกลิโอได้พบดัสท์ฟิงเกอร์อีกครั้ง เมื่อบาสต้าลงมายังที่คุมขังเขาถูกดัสท์ฟิงเกอร์หลอกล่อจนตัวเองพลาดท่าเสียเอง แต่เมื่อดัสท์ฟิงเกอร์จะช่วยพวก เม็ก ก็เขาก็ไม่มีเวลาพอ จึงแอบหลบหนีไปตามลำพังพร้อมกับความรู้สึกผิด จนต้องย้อนกลับมายังหมู่บ้านอีกครั้ง

5. ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) ระหว่างนั้นเฟโนกลิโอ นั่งคิดและลงมือเขียนตอนจบของเรื่องนี้ใหม่ ฝ่ายเอลินอร์ที่เดินทางมาถึงหมู่บ้านคาปริคอร์นก็ร่วมมือกับดาร์ริอุสหนักอ่านในการชิงตัวประกัน ในขณะที่เม็กก็เตรียมอ่านฟาริตและดัสท์ฟิงเกอร์ก็วางเพลิง โดยมีเฟโนกลิโอที่ใช้ให้โตโต้คาบเอาตอนจบใหม่ที่เพิ่งเขียนเสร็จไปให้เม็กก็ เงามรณะค่อยๆ เผยโฉมออกมาพอดีกับที่ได้ตอนจบใหม่ที่เธอได้รับ ซึ่งเปลี่ยนให้เงามรณะหันมาทำลายคาปริคอร์น แต่ยังไม่ทันอ่านจบดึกกระดากก็ถูกสมุนของคาปริคอร์นชิงไปเสียก่อน ท่ามกลางความโกลาหลเอลินอร์ควมบ้ายุนิคอร์นเข้ามาช่วยพร้อมกับสัตว์ประหลาดที่ถูกเรียกออกมาจากหนังสือเข้ามาป่วนบริเวณแท่นพิธี โมที่กระโจนเข้ามาช่วยในช่วงนั้นจึงโยนปากกาให้เม็กก็พร้อมกับบอกให้เธอเขียนตอนจบต่อเองเลย ส่วนเขาก็ไปช่วยเรซ่าและเฟโนกลิโอที่ถูกขังอยู่ในกรง เม็กก็เขียนใส่แขนของตัวเองโดยเธออ่านให้คาปริคอร์นสลายกลายเป็นธุลีไปพร้อมกับสมุนทั้งหลาย ส่วนเงามรณะอสูรร้ายก็สลายตัวจนสิ้นตัวตนไป และยังอ่านให้เฟโนกลิโอเข้าไปอยู่ในหนังสือตามที่เขาหวังไว้

6. ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) ในที่สุดครอบครัวก็ได้กลับมาอยู่กันพร้อมหน้า โดยเสียงของเรซาก็กลับคืนมาดังเดิม เมื่อดัสท์ฟิงเกอร์เห็นภาพเช่นนั้นเขาจึงไม่หวังให้โมเสียสละอ่านให้ตัวเองอีก เพราะรู้ว่าโมคงไม่ยอมเสี่ยงสูญเสียภรรยาไปอีกครั้ง เขาจึงจากไปเงียบๆ โดยมีฟาริตที่ขโมย Inkheart มาให้คอยติดตามมาด้วย อย่างไรก็ตามโมตามดัสท์ฟิงเกอร์มาและอ่านให้เขาตามสัญญา ดัสท์ฟิงเกอร์ได้กลับไปพบหน้าภรรยาสมใจ โดยมีนกสีฟ้าออกมาแทน ส่วนฟาริตได้ซ่อนกวินเอาไว้กับตัวเพื่อไม่ให้ดัสท์ฟิงเกอร์ต้องตายในตอนจบ และเด็กชายได้ไปอยู่กับครอบครัวของโมตามคำชวนของแม็กกี้

แก่นเรื่อง (Theme)

มนุษย์สามารถทำทุกอย่างได้เพื่อคนที่ตัวเองรัก โดยบางครั้งสิ่งนี้ก็ไปว่าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้คนอื่นต้องเดือดร้อน หรือความรักที่บังตาจะกลับกลายเป็นจุดอ่อนที่คนอื่นนำมาใช้เล่นงานตัวเอง

ตัวละคร (Character)

แม็กกี้ เด็กสาวที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสงสัยใคร่รู้ แม็กก็สงสัยในเรื่องการหายตัวไปอย่างเป็นปริศนาของแม่และความพยายามในการตามหาหนังสือเล่มหนึ่งของพ่อว่าอาจมีความเชื่อมโยงกัน เมื่อได้ยินเสียงในหนังสือคุยกันเธอก็ลองอ่านออกเสียงย่อหน้านั้นทันทีและพบว่าตัวเองมีพรสวรรค์ในการอ่านเช่นเดียวกันกับพ่อของเธอ ความสงสัยทำให้เธอเป็นคนกล้าที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาและยังมีบุคลิกเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวกว่าลักษณะภายนอกที่เห็น แม็กก็มีความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักเขียนซึ่งสถานการณ์ที่พลิกผันในตอนท้ายของเรื่อง ทำให้เธอได้พิสูจน์ฝีมือการแต่งเรื่องของตัวเอง

มอร์ติเมอร์ โพลชาร์ต หรือ โม พ่อของแม็กกี้ เขาเป็นผู้มีความสามารถพิเศษในการอ่านเอาสิ่งต่างๆ ออกจากหนังสือหรือที่เรียกว่า ลินเงิน แต่ความสามารถพิเศษที่ตนเองไม่เคยรู้ตัวว่ามีมาก่อนได้พรากภรรยาไปจากเขา โมจึงตระเวนออกตามหา Inkheart หนังสือต้นเหตุเล่มนั้นตลอดระยะเวลาหลายปี เพื่อนำเธอผู้เป็นที่รักกลับบ้าน ควบคู่ไปกับการเป็นหมอหนังสือที่คอยซ่อมแซมดูแลหนังสือโบราณให้กับร้านหนังสือที่เป็นทางผ่าน

รูปที่ 4.36 โม่กับเม็กกี้

ดัสท์ฟิงเกอร์ นักเล่นกลไฟที่ถูกโม่อ่านออกมาจาก Inkheart โดยบังเอิญเมื่อ 12 ปีที่แล้ว ทำให้เขาพลัดพรากจากภรรยาและลูก ดัสท์ฟิงเกอร์จึงพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตัวเองได้กลับเข้าไปในโลกหนังสืออีกครั้ง ไม่ว่าจะต้องโกหกตลบตะแลงหรือทรยศหักหลังใครทั้งที่แท้จริงแล้วเขาเป็นคนมีพื้นฐานทางจิตใจที่ดี

คาปริคอร์น ตอนที่อยู่ในหนังสือเขาเป็นเพียงลูกสมุนของราชาปีศาจ แต่เมื่อถูกโม่อ่านออกมา เขาก็ตั้งตนเป็นหัวหน้าเสียเอง โดยคาปริคอร์นมีความสุขกับชีวิตใหม่ที่มีเงินและอำนาจ แต่เขาก็ยังไม่พอใจเพราะแผนการล่าสุดคือการได้เป็นเจ้าผู้ครองโลก

เอลินอร์ ป้าของเรซามีศักดิ์เป็นคุณยายของเม็กกี้ เธออาศัยอยู่ในบ้านเก่าแก่เพียงลำพังโดยมีหนังสือเป็นเพื่อนมาตลอดชีวิต ภายใต้อาณาจักรแห่งหนึ่ง และดูไม่ค่อยมีอัยยาศัยแต่เป็นคนใจดีและเด็ดเดี่ยวคนหนึ่ง

ฟาริต เด็กชายชาวตะวันออกกลางวัยใกล้เคียงกับเม็กกี้ เขาถูกโม่อ่านออกมาโดยบังเอิญจากเรื่องพันหนึ่งราตรี เมื่อเริ่มปรับตัวเข้ากับโลกใหม่ได้เขาจึงรู้สึกตื่นเต้นกับทุกๆ อย่างรอบตัวแม้ตอนแรกจะคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเพียงความฝัน โดยฟาริตขอให้ดัสท์ฟิงเกอร์สอนลมหายใจมังกรให้ เมื่อประกอบกับทักษะในการย่องเบาแล้วเขาจึงมีส่วนช่วยในแผนชิงตัวประกัน

บาสต้า สมุนเอกมือนีตของคาปริคอร์น ตัวละครที่หลุดออกมาชุดแรกจากการอ่านของโม่และเป็นคู่ปรับกับดัสท์ฟิงเกอร์ แม้จะเป็นมือนีตที่โหดเหี้ยมแต่จุดอ่อนของเขากลับอยู่ที่ความเชื่อเรื่องโชคกลางอย่างเหนียวแน่น

เฟโนกลิโอ นักเขียนชราผู้มีความปรารถนาที่จะได้ไปอยู่ในเรื่องของตัวเองแต่ง เฟโนกลิโอ หลงใหลในทุกๆ รายละเอียดของ Inkheart ยิ่งเมื่อได้มาสัมผัสด้วยตัวเอง หลังจากถูกพาตัวไปยัง หมู่บ้านของคาปริคอร์นแล้วเขาก็ยังตีความยากที่จะถอนตัว ตามคำบอกกล่าวกับแม็กกี้ที่ว่า

“บางครั้งโลกที่เราเขียนลงบนกระดาษจะเป็นมิตรและน่าอยู่กว่าโลกจริงๆ เสียอีก”

เฟโนกลิโอ

ดาริอุส นักอ่านที่มีพรสวรรค์เช่นเดียวกับโมเพียงแต่พรสวรรค์นั้นไม่สมบูรณ์เพราะการอ่านติดอ่าง เขาถูกคาปริคอร์นบังคับให้อ่านตามคำสั่ง แต่ผลที่ได้กลับไม่เป็นที่พอใจ โดยตัวละครคนที่ถูกอ่านออกมาจะมีตัวอักษรสีดำพาดผ่านหน้าหรือบางคนก็มีหน้าตาผิดเพี้ยนไป ส่วนสมบัติที่หวังไว้กลับกลายเป็นสัตว์ประหลาดออกมาแทนที่

เรซ่า ภรรยาของโม เมื่อ 12 ปีก่อนเธอถูกดึงเข้าไปในหนังสือ ต่อมาดาริอุสอ่านเธอออกมาแต่มีสภาพไม่สมบูรณ์เพราะเสียงของเธอหายไป เรซ่าถูกกักขังไว้เป็นสาวใช้ในหมู่บ้านของคาปริคอร์น และต่อมาได้รู้จักกับดัสท์ฟิงเกอร์

ฉาก (Setting)

ยุคปัจจุบันเหตุการณ์เกิดขึ้นในอิตาลีเป็นส่วนใหญ่บ้านเรือนตั้งอยู่ริมทะเลและโอบล้อมไปด้วยภูเขา โดยมีหมู่บ้านของคาปริคอร์นซึ่งตั้งอยู่บนภูเขาเป็นฉากหลัก หมู่บ้านนี้มีสภาพถูกทิ้งร้างไม่ได้รับการเอาใจใส่ บ้านเรือนไร้สีสันตั้งติดกันเรียงรายไปตลอดทางเดินเล็กๆ ภายในหมู่บ้าน ผิดกันกับหมู่บ้าน Alassio ทางตอนใต้ของอิตาลี ซึ่งเป็นที่อยู่ของเฟโนกลิโอ นักเขียนชรา โดยหมู่บ้านริมชายฝั่งแห่งนี้ดูมีชีวิตชีวาด้วยพลังขับเคลื่อนของผู้คนและบ้านเรือนที่ได้รับการดูแลเป็นอย่างดีทั้งน้ำพุกลางจัตุรัสและพันธุ์ไม้นานาชนิด

ความขัดแย้ง (Conflict)

ภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอภาพของการปะทะกันระหว่างฝ่ายดีและฝ่ายร้ายอย่างชัดเจน โดยมีดัสท์ฟิงเกอร์อยู่ระหว่างพื้นที่สีเทาตรงกลาง ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้ตัวละครดัสท์ฟิงเกอร์เกิดความ

ขัดแย้งในจิตสำนึกของตนเองว่าจะทำตามสิ่งที่ตนปรารถนา (Id) หรือจะเลือกทำในสิ่งที่ถูกต้อง (Ego) มากกว่ากัน บางครั้งอดก็ชนะอีโก้ ดังในฉากที่ต้องรีบหลบหนีออกจากหมู่บ้านของคาปริคอร์นในครั้งแรก เขาจำใจทิ้งเรซ่าซึ่งกำลังตกที่นั่งลำบากไว้ เพราะกลัวว่าหากคนอื่นรู้ความจริงจะไม่มีใครออกมาหา Inkheart อีกต่อไป แต่บางครั้งสำนึกส่วนดีก็เป็นฝ่ายชนะ เช่น เหตุการณ์ที่เขาหนีออกจากคุกได้แล้วแต่ก็ยังย้อนกลับมาช่วยพวกโม ความสับสนขัดแย้งในตัวเองของดัสท์ฟิงเกอร์จึงมีส่วนช่วยผลักดันให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้น

ด้านความขัดแย้งระหว่างพวกของโมและพวกของคาปริคอร์นซึ่งเกิดขึ้นตลอดทั้งเรื่อง แสดงให้เห็นถึงความกล้าที่จะเผชิญหน้ากับความชั่วร้ายของฝ่ายตัวละครเอก ซึ่งท้ายสุดแล้วพวกเขาสามารถควบคุมอำนาจแห่งความชั่วร้ายนั้นให้หันกลับไปเล่นงานคนที่ต้องการมันเป็นที่สุดได้สำเร็จ

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ใช้มุมมองอย่างผู้รู้แจ้งตั้งแต่การเกริ่นเริ่มเรื่องถึงคนที่มีพรสวรรค์ในการอ่านหรือพวกสิ้นเงิน แม้แต่ตัวละครก็ยังไม่รู้ว่าตัวเองมีพรสวรรค์นั้นอยู่ ต่อจากนั้นยังใช้วิธีการเล่าเรื่องด้วยการพาผู้ชมไปยังจุดที่เกิดเหตุการณ์สำคัญได้โดยทันที ไม่ว่าจะเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหนหรือเกิดขึ้นได้อย่างไร แม้แต่เสียงและความคิดของเธอในตอนที่ไม่ได้ผู้เล่าก็เลือกที่จะทำให้ผู้ชมสามารถรับรู้ได้อย่างชัดเจน บางครั้งการกำหนดให้ตัวละครรับรู้ความจริงไปพร้อมกับผู้ชมก็เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งในการเล่าเรื่อง เนื่องจากสามารถสร้างทั้งความแปลกใจและความกระตือรือร้นให้เกิดขึ้นพร้อมกัน อย่างในฉากที่ดัสท์ฟิงเกอร์ได้รู้ว่าตัวเองจะต้องตายในตอนจบจากคำบอกเล่าของเฟโนกลีโอ หรือการเขียนและอ่านในทันทีของเม็กก็เพื่อปราบคาปริคอร์นและเงามรณะ เป็นต้น

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเล่าเรื่องในหัวใจน้ำหมึก

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	นวนิยาย	ภาพยนตร์
โครงเรื่อง	<u>ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u> ในคืนฝนพรำคืนหนึ่งการมาเยือนของ นิ้วฝุ่น ชายผู้มีแผลเป็นซีดยาวพาดผ่าน ใบหน้า ทำให้ชีวิตของสาวน้อย เม็กก็ และ โม พ่อของเธอต้องเปลี่ยนแปลงไป เหตุการณ์คืนนั้นทำให้ทั้งสองต้องรีบออก เดินทางไปที่อื่นราวกับกำลังหนีอะไร	<u>ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u> เรื่องราวกล่าวถึงนักเล่านิทานผู้มีพรสวรรค์ซึ่ง ถูกขนานนามว่า “สิ้นเงิน” <i>มอร์ติเมอร์ โพล ชาร์ต</i> หรือ โม กำลังนั่งเล่านิทาน “หนูน้อย หมวกแดง” ให้ภรรยาและลูกสาวฟัง ทันใด นั้นได้มีผ้าคลุมสีแดงปลิวลงมาตกอยู่ที่รั้วบ้าน 12 ปีต่อมาโมพา <i>เม็กก็</i> ลูกสาวของเขา

<p>บางอย่าง โดยไม่ให้เกิดผลว่ามีงานต้องไปซ่อมและดูแลหนังสือที่บ้านของ ป้าเอลิเนอร์ ญาติคนหนึ่งของแม่ แต่ก่อนจะออกเดินทางนี้ว่าผู้ที่ได้มารอทั้งสองอยู่หน้ารั้วบ้านแล้ว เขาขอร่วมเดินทางไปด้วยพร้อมกับ กวิน อีเห็นมีเขา บ้านหลังใหญ่โตของป้าเต็มไปด้วยหนังสือในทุกๆ ห้องไม่ได้นำหนังสือเล่มหนึ่งออกมาฝากให้ป้าเอลิเนอร์ช่วยเก็บไว้ เหตุการณ์นี้ไม่ตั้งใจทำอย่าง เป็นความลับ แต่เมื่อกี้บังเอิญมาเห็นเข้า เธอขอร้องที่จะดูหนังสือเล่มนั้นให้เห็นกับตา ส่วนนี้ว่าผู้ได้เชิญชวนให้เมื่อกี้มาดู การแสดงของเขาที่สวนหลังบ้านในเวลา ดึกคืนนั้น</p> <p><u>ขึ้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น</u> (Incidental moment)</p> <p>เมื่อกี้ตื่นตะลึงกับความสามรถในการควบคุมไฟของนิ้วผู้ จนกระทั่งได้ยินเสียงผู้ชายพูดคุยกันดังออกมาจากในบ้าน เธอเข้าบ้านไปทันได้เห็นโมถูกล้อมและ บังคับให้ออกเดินทางไปกับพวกนั้นพร้อมกับหนังสือปกเขียว โมจากไปเช่นเดียวกันกับนิ้วผู้ที่กลืนหายไปกับความมืดมืดในคืนนั้นสาวน้อยตัดสินใจออกเดินทางตามหาพ่อ แต่กลับได้พบความจริงว่าหนังสือ หัวใจน้ำหมึก ยังคงอยู่ที่บ้านหลังนี้ เพราะเอลิเนอร์นี่ก็อยากอ่านขึ้นมาเลยสลับเอาหนังสือเล่มอื่นไปไว้แทนที่เล่มจริง ในขณะเดียวกันกับที่นิ้วผู้ย้อนกลับมาอีกครั้ง เขาเสนอตัวเป็นผู้นำทางไปยัง หมู่บ้านของคาปริคอร์น</p> <p><u>ขึ้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u></p> <p>ทั้งสองพบความจริงว่านิ้วผู้เป็นคนทรยศ พวกเธอถูกนำไปขังไว้ใน “กรง” ที่นั่นเมื่อกี้ได้พบหน้าพ่อของเธออีกครั้ง โมเล่าความจริงให้ทั้งสองฟังถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตอนเมื่อกี้ก็อายุเพียง 3 ขวบ เขาอ่านหัวใจน้ำหมึกให้เรซ่าและลูกฟัง โดย</p>	<p>เดินทางไปยังหมู่บ้านแห่งหนึ่ง เพื่อรับซ่อมหนังสือและตามหาหนังสือที่เขาพยายาม ความหามาตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ได้พบกับ Inkheart ในที่สุด <i>ดัสท์ฟิงเกอร์</i> ตามหาโมจนพบและเกลี้ยกล่อมให้โมแก้ไขเรื่องที่เคยทำผิดพลาดด้วยการส่งเขาและกวินสัตว์ เลี้ยงคู่ใจกลับบ้าน แต่ไม่ตัดสินใจพาเมื่อกี้ หลบหนีจากดัสท์ฟิงเกอร์ไปหา <i>เอลิเนอร์</i> คุณยายใหญ่ของเมื่อกี้ซึ่งอาศัยอยู่ที่อิตาลี เธอพูดถึง <i>เรซ่า</i> หลานสาวซึ่งเป็นแม่ของเมื่อกี้ด้วยความคิดถึง ก่อนจะมอบ <i>The Wonderful Wizard of Oz</i> ให้เมื่อกี้เด็กหญิงอ่านหนังสือ จนล้มเวลา</p> <p><u>ขึ้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u></p> <p>ดัสท์ฟิงเกอร์ตามมาถึงบ้านของเอลิเนอร์ เขา นำเอาสมุนของคาปริคอร์นมาด้วย พวกนั้น รื้อค้นห้องสมุด ช่มชู่โม และเผาหนังสือทิ้ง ก่อนจะควบคุมตัวคนในบ้านทั้งหมดไปยัง หมู่บ้านของคาปริคอร์นโมเล่าความจริงให้ทั้งสองคนฟังว่าตัวเองมีความสามารถพิเศษในการอ่านเอาสิ่งต่างๆ ออกมาจากหนังสือหรือที่เรียกว่า ลินเงิน ครั้งหนึ่งเขาได้อ่าน <i>Inkheart</i> แล้วทำให้ตัวละครในหนังสือคือคาปริคอร์น บาสต้า และดัสท์ฟิงเกอร์ นักเล่น กลไฟหลุดออกมาแต่ทำให้เรซ่าหายตัวไป</p> <p><u>ขึ้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u></p> <p>พวกเขาถูกนำตัวไปหาคาปริคอร์นซึ่งตั้งตน เป็นหัวหน้าใหญ่ คาปริคอร์นบังคับให้โมอ่านเอาสมบัติออกมา โดยใช้เมื่อกี้กับเอลิเนอร์เป็นตัวประกัน โมสามารถนำเอาเหรียญทอง มหาศาลออกมารวมถึงเด็กชายปริศนาคนหนึ่งด้วย ดัสท์ฟิงเกอร์ลุกขึ้นมาทวงถามสัญญาที่จะส่งตนกลับเข้าไปในหนังสือแต่เขากลับถูกคาปริคอร์นหักหลังแล้วเผา <i>Inkheart</i> อตาทิ้งไปต่อหน้าดัสท์ฟิงเกอร์ไปหา <i>เรซ่า</i> สาวใช้คนหนึ่งของคาปริคอร์น เธอช่วยทำแผลที่มีอให้เขา ทำให้เขารู้ความจริงว่าเรซ่าที่</p>
---	--

<p>ไม่ทันคาดคิดตัวละครในหนังสือทั้งนิ้วฝุ่น บาสต้า และคาปริคอร์นต่างปรากฏตัว ขึ้นมาอยู่ในห้องนั่งเล่น ในขณะที่เดียวกันเรซ่าได้หายตัวไป นิ้วฝุ่นยังคงวนเวียน ขอร้องให้โมอ่านหัวใจน้ำหมึกอีกแต่โมก็ทำไม่สำเร็จ คาปริคอร์นเผาหัวใจน้ำหมึกที่รวบรวมไว้หลายเล่มตลอดระยะเวลาหลายปีทิ้งไปต่อหน้าต่อตา แล้วสั่งให้โมอ่านเอาสมบัติออกมาโดยใช้เม็กกี้และเอลินอร์เป็นตัวประกัน เรื่องแรกโมสามารถเรียกทรัพย์สมบัติออกมาได้ แต่เรื่องที่ สองกลับมีเด็กชายชาวอาหรับอายุพอๆ กับเม็กกี้ปรากฏตัวออกมาแทนที่ถูกสมุน คนหนึ่งของคาปริคอร์นการอ่านมีอันต้องหยุดชะงักลง ส่วนเจ้าหนูจากทะเลทรายก็ถูกควบคุมตัวเอาไว้ด้วยความเจ็บใจจากการถูกหักหลัง ในคืนนั้นเองนิ้วฝุ่นเป็นผู้ มาช่วยปลดปล่อยทั้งสามและเจ้าหนู ฟวริต ออกจากกรง โดยยื่นข้อเสนอว่า จะต้องพาเขาติดรถไปด้วย</p> <p><u>ขั้นตอนเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u></p> <p>ทั้งหมดปลอดภัยเอลินอร์เดินทางกลับบ้าน ส่วนคนอื่นๆ ออกเดินทางไปหา เฟโนกลิโอ นักเขียนผู้เขียนหัวใจน้ำหมึกนี้ นิ้วฝุ่นรู้ว่าตัวเองจะตายในตอนจบจึงตัดสินใจ แต่เขาก็ไม่ทิ้งความหวังที่จะได้กลับไปยังสถานที่อันคุ้นเคย ส่วนเม็กกี้และเฟโนกลิโอถูกบาสต้าจับตัวไปอีกครั้ง เอลินอร์ที่กลับมาสมทบจึงออกเดินทางไปพร้อมกับโม ระหว่างถูกกักขังอยู่ในหมู่บ้านเม็กกี้ค้นพบว่าตัวเองเป็นวาจาสิทธิ์เหมือนกับพ่อของเธอ เมื่อคาปริคอร์นรู้เข้าเขาจึงบังคับให้เม็กกี้อ่านเอาเงามรณะสมุนผู้ชั่วร้ายออกมา</p> <p><u>ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u></p> <p>ก่อนงานฉลองเพื่อต้อนรับเงาจะเริ่มขึ้น เฟโนกลิโอเขียนตอนจบใหม่ของหัวใจน้ำ</p>	<p>เป็นใบ้เป็นคนเดียวกับภรรยาของโม เขาช่วยพวกโมและฟวริต หลบหนีออกนอกหมู่บ้านของคาปริคอร์น แต่ด้วยเหตุการณ์จวนตัวดัสท์ฟิงเกอร์จึงไม่ได้ย้อนกลับไปช่วยเรซ่า <u>ขั้นตอนเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u></p> <p>พวกเขามุ่งหน้าไปหาคนเขียนนิยายทางตอนใต้ของอิตาลีตอนแรกเฟโนกลิโอไม่เชื่อเรื่องที่โมเล่า แต่พอได้พบกับดัสท์ฟิงเกอร์ซึ่งกำลังเล่นกลอยู่กลางตลาดเขาก็เชื่อสนิทใจ แต่กลับปลั่งปากบอกว่าดัสท์ฟิงเกอร์ตายตอนจบเพราะต้องการปกป้องกวีนิพนธ์จากสมุนของคาปริคอร์นเมื่อค้นต้นฉบับ Inkheart จนเจอ ดัสท์ฟิงเกอร์จึงยอมบอกความจริงกับโมว่า เขาพบเรซ่าในหมู่บ้านของคาปริคอร์น แต่เขาให้โมสัญญาว่าจะช่วยอ่านเขากลับไปหาครอบครัวแล้วเขาถึงจะช่วยพาไปหาเรซ่าด้าน เม็กกี้ที่อาศัยอยู่ที่บ้านของเฟโนกลิโอลองอ่านออกเสียงปรากฏว่าโตได้สู้กับซีดาของโดโรธี หลุดออกมา ในขณะที่เดียวกันกับที่บาสต้าและสมุนอีกคนเดินทางมาพบและล่วงรู้ความลับว่าเม็กกี้มีพรสวรรค์เหมือนกัน พวกเขาจึงจับทั้งนักเขียนและเด็กหญิงไปสามหนุ่มที่ ล่วงหน้ามาก่อนแอบเข้าไปในหมู่บ้านเพื่อช่วยเรซ่าแต่ดัสท์ฟิงเกอร์กลับถูกจับตัวได้ ฟากเม็กกี้ก็ถูกบังคับให้อ่านเอาเงามรณะออกมา เมื่อเธอปฏิเสธจึงถูกนำตัวไปดู นักโทษหลบหนีที่ต้องถูกลงโทษสถานหนัก แต่คนที่ถูกจับแขวนไว้ในตาข่ายยักษ์ก็คือเรซ่าแม่ของเธอนั่นเองภายในที่คุมขังเม็กกี้และเฟโนกลิโอได้พบดัสท์ฟิงเกอร์อย่างไรก็ตามดัสท์ฟิงเกอร์สามารถหลบหนีไปได้ แต่ก็เต็มไปด้วยความรู้สึกผิดจนต้องย้อนกลับมายังหมู่บ้านอีกครั้ง</p> <p><u>ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u></p> <p>เฟโนกลิโอนั่งคิดและลงมือเขียนตอนจบของเรื่องนี้ใหม่ ฝ่ายเอลินอร์ที่เดินทางมาถึงหมู่บ้านคาปริคอร์นก็สมคบกับดาโรสนักอ่าน</p>
--	---

	<p>หมึกจนเสร็จ เขายื่นกระดาษให้เม็กก็ เธอ จึงซ่อนไว้ในแขนเสื้อเพื่ออ่านในงานคืนนี้ ส่วนฟาริดกับโมก็ได้ออกไปว่าจะใช้ไฟ ในการช่วยเหลือครั้งนี้เริ่มด้วยการ วางเพลิงบ้านพักของคาปริคอร์นบนแท่น พิธีเม็กก็พร้อมที่จะเผชิญหน้ากับเงา เธอ เริ่มอ่านตามตัวอักษรในหนังสือไปเรื่อยๆ จนเงาปรากฏร่างออกมา แล้วเธอก็ เปลี่ยนไปอ่านจากกระดาษที่นักเขียน มอบให้แทน โดยเปลี่ยนเงาให้เชื่อฟังเธอ เมื่อถึงตอนจบที่ให้เงาปลิดชีพคาปริคอร์น และรับเอาลูกสมุนทั้งหมดของเขาไปเม็ก ก็ก็ใจไม่แข็งพอที่จะสังหารใคร ซึ่งเป็น เวลาเดียวกันกับที่พ่อของเธอมารับช่วง อ่านต่อได้ทันพอดี</p> <p><u>ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u></p> <p>ความชั่วร้ายถูกกำจัดออกไปเหลือไว้เพียง เงา เม็กก็จึงอ่านให้เงานั้นแตกกระจาย ออกไปแล้วนำชาวบ้านผู้บริสุทธิ์ที่เป็น เหยื่อของคาปริคอร์นกลับคืนมาแทน แม้ว่าทุกคนที่มาจากโลกหนังสือจะ หายไปหมดแล้วแต่บาสต้าก็บยายนกลับ ไม่หายไป อย่างไรก็ตามพวกเขาแผ่นหนี ไปทันที ส่วนนิ้วฝุ่นที่ยังติดค้างอยู่ที่นี้ได้ออกเดินทางไปหาผู้ที่จะสามารถอ่านให้ เขากลับคืนสู่โลกในกระดาษ โดยมีฟาริด ติดตามไปด้วย</p>	<p>ในการชิงตัวประกันในขณะที่เม็กก็เตรียม อ่านฟาริดและดัสท์ฟิงเกอร์ก็วางเพลิง โดยมีเฟโนกลิโอที่ใช้ให้โตโต้คาบเอาตอนจบใหม่ที่เพิ่งเขียนเสร็จไปให้เม็กก็ แต่เธอยังไม่ทัน อ่านจบตีกระดาษก็ถูกสมุนของคาปริคอร์นชิง ไปเสียก่อน ท่ามกลางความโกลาหลโมที่เข้ามาช่วยได้โยนปากกาให้เม็กก็พร้อมกับบอกให้ เธอเขียนตอนจบต่อเองเลย เม็กก็เขียนใส่ แขนของตัวเองโดยเธออ่านให้คาปริคอร์นสลายกลายเป็นธุลีไปพร้อมกับสมุนทั้งหลาย ส่วนเงามรณะอสูรร้ายก็สลายตัวจนสิ้นตัวตนไป และยังอ่านให้เฟโนกลิโอเข้าไปอยู่ใน หนังสือตามที่เขาหวังไว้</p> <p><u>ขั้นคลี่คลาย ต่อเนื่อง ไป จนถึง ตอน จบ (Conclusion)</u></p> <p>ครอบครัวก็ได้กลับมาอยู่กันพร้อมหน้า โดย เสียงของเรซาก็กลับคืนมาดังเดิม เมื่อดัสท์ฟิงเกอร์เห็นภาพเช่นนั้นเขาจึงไม่หวังให้โมเสียสละอ่านให้ตัวเองอีก เพราะรู้ว่าโมคงไม่ ยากเสี่ยงสูญเสียภรรยาไปอีกครั้ง เขาจึง จากไปเงียบๆ โดยมีฟาริดที่ขโมย Inkheart มาให้คอยติดตามมาด้วย อย่างไรก็ตามโม ตามดัสท์ฟิงเกอร์มาและอ่านให้เขาตาม สัญญา ดัสท์ฟิงเกอร์ได้กลับไปพบหน้าภรรยา สมใจ ส่วนฟาริดได้ซ่อนกวินเอาไว้กับตัวเพื่อไม่ให้ดัสท์ฟิงเกอร์ต้องตายในตอนจบ และ เด็กชายได้ไปอยู่กับครอบครัวของโมตามคำ ขวัญของเม็กก็</p>
แก่นเรื่อง	ความกลัวเป็นตัวจำกัดศักยภาพที่แท้จริง ของมนุษย์	มนุษย์สามารถทำทุกอย่างได้เพื่อคนที่ตัวเอง รัก
ตัวละคร	<p>- เม็กก็ เด็กสาววัย 12ปีผู้สั่งสมความรัก ในการอ่านมาจากพ่อของเธอ เธอมีความปรารถนาเล็กๆ ที่จะเป็นนักอ่านผู้มีวิชา สิทธิเหมือนกับพ่อของเธอ</p> <p>- มอร์ติเมอร์ โพลชาร์ต “โม” พ่อของเม็ก ก็เป็น “หมอหนังสือ” หรือผู้ที่คอย ซ่อมแซม ดูแลหนังสือให้มีสภาพดีเยี่ยม เหมือนเดิม เป็นหัวหน้าครอบครัวที่พร้อม</p>	<p>- เม็กก็ เด็กสาวที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสงสัยใคร่รู้ ความสงสัยทำให้เธอเป็นคนกล้าที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาและยังมีบุคลิกเข้มแข็ง เด็ดเดี่ยวกว่าลักษณะภายนอกที่เห็น เม็กก็มี ความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักเขียนซึ่งสถานการณ์ที่ พลิกผันในตอนท้ายของเรื่อง ทำให้เธอได้ พิสูจน์ฝีมือการแต่งเรื่องของตัวเอง</p> <p>- มอร์ติเมอร์ โพลชาร์ต หรือ โม พ่อของเม็ก</p>

<p>จะทุ่มเทให้กับการปกป้องครอบครัวอย่างเต็มที่</p> <p>- นิวฟูน ตัวละครที่ถูกโมอ่านออกมาจากหนังสือ เขาเป็นนักเล่นกลที่มีความเชี่ยวชาญในการเล่นกับไฟ และยังเป็นคนที่แน่วแน่ต่อจุดมุ่งหมายของตัวเอง นั่นคือการได้กลับไปสู่โลกในหัวใจน้ำหมึกอีกครั้ง ไม่ว่าจะการกระทำที่ได้มานั้นจะดีงามหรือเลวร้ายเขาก็ไม่สนใจ แต่โดยธรรมชาติลึกๆ แล้วไม่ได้เป็นคนเลวร้าย</p> <p>- คาปริคอร์น บุคคลผู้กระหายอำนาจ เป็นชายร่างใหญ่ รูปร่างซบพอมแบบหนังหุ้มกระดูก ผิวขาวซีดเหมือนกระดาดขเปล่า มีดวงตาสีซีดเหมือนเหรียญเงินที่ไร้ความรู้สึก เขามีปมด้อยที่ต้องการปิดบังไม่ให้ใครรู้คือการเกิดมาในชนชั้นแรงงาน พ่อเป็นช่างตีเหล็กส่วนแม่เป็นเพียงสาวใช้ จึงรู้เรื่องขึ้นมาว่าตนเองมีเชื้อสายชนชั้นสูง</p> <p>- บาสต้า ลูกสมุนของคาปริคอร์น นิสัยใจคอโหดเหี้ยม มีมิดเป็นอาวุธประจำกาย แต่ถูกหลอกได้ง่าย เพราะความเชื่อเรื่องโชคกลางอย่างสุดโต่งของเขา บาสต้ามักสวมเชิ้ตขาวแขนยาวปักดอกไม้สีแดงบนรังคัม เพื่อปกปิดรอยไหม้จากการวางเพลิงให้กับคาปริคอร์นเมื่อนานมาแล้ว</p> <p>- เอลินอร์ ลอเรตัน หญิงขราร่ำรวยผู้มีใจรักหนังสืออย่างยิ่ง นางมีความสงสัยใคร่รู้ที่ไม่มีวันเหือดหาย กล้าได้กล้าเสีย เธอมีสีหน้าดูดี ประกอบไปด้วยจมูกแหลมๆ บนใบหน้าเล็กที่หยวนๆ และผมสีเทาที่รวบสูงช้อยออกไปทุกทิศทางราวกับไม่ค่อยให้ความสนใจกับตัวเองมากนัก</p> <p>- ฟาริต เด็กหนุ่มที่หลุดออกมาจากพันธู์หนึ่งราตรี เขาปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ง่าย พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากนิวฟูนอยู่ตลอดเวลา</p>	<p>ก็ เขาเป็นผู้มีความสามารถพิเศษในการอ่านเอาสิ่งต่างๆ ออกมาจากหนังสือหรือที่เรียกว่า ลินเงิน แต่ความสามารถพิเศษนี้กลับปรากฏกรรยาไปจากเขา โมจึงตระเวนออกตามหา Inkheart หนังสือต้นเหตุเล่มนั้นตลอดระยะเวลาหลายปี เพื่อนำเธอผู้เป็นที่รักกลับบ้าน ควบคู่ไปกับการเป็นหมอหนังสือที่คอยซ่อมแซมดูแลหนังสือโบราณให้กับร้านหนังสือที่เป็นทางผ่าน</p> <p>- ดัสท์ฟิงเกอร์ นักเล่นกลไฟที่ถูกโมอ่านออกมาจาก Inkheart โดยบังเอิญเมื่อ 12 ปีที่แล้ว ทำให้เขาพลัดพรากจากภรรยาและลูก เขาจึงพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตัวเองได้กลับเข้าไปในโลกหนังสืออีกครั้ง ไม่ว่าจะต้องโกหกตลบลตะแลงหรือทรยศหักหลังใครทั้งที่แท้จริงแล้วเขาเป็นคนมีพื้นฐานทางจิตใจที่ดี</p> <p>- คาปริคอร์น ตอนที่อยู่ในหนังสือเขาเป็นเพียงลูกสมุนของราชาปีศาจ แต่เมื่อถูกโมอ่านออกมาเขาก็ตั้งตนเป็นหัวหน้าเสียเอง โดยคาปริคอร์นมีความสุขกับชีวิตใหม่ แต่เขาก็ยังไม่พอใจเพราะแผนการล่าสุดคือการได้เป็นเจ้าผู้ครองโลก</p> <p>- เอลินอร์ ป้าของเธอมีศักดิ์เป็นคุณยายของเม็กก็ เธออาศัยอยู่ในบ้านเก่าแก่เพียงลำพัง โดยมีหนังสือเป็นเพื่อนมาตลอดชีวิต ภายใต้ท่าทางแข็งๆ และดูไม่ค่อยมีอริยาศัยแต่เป็นคนใจดีและเด็ดเดี่ยวคนหนึ่ง</p> <p>- ฟาริต เด็กชายชาวตะวันออกกลางวัยใกล้เคียงกับเม็กก็ เขาถูกโมอ่านออกมาโดยบังเอิญจากเรื่องพันธู์หนึ่งราตรี เมื่อเริ่มปรับตัวเข้ากับโลกใหม่ได้เขาจึงรู้สึกตื่นเต้นกับทุกอย่างรอบตัวแม้ตอนแรกจะคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเพียงความฝัน</p> <p>- บาสต้า สมุนเอกมื้อมืดของคาปริคอร์น ตัวละครที่หลุดออกมาชุดแรกจากการอ่านของโมและเป็นคู่ปรับกับดัสท์ฟิงเกอร์ แม้จะมีมิดที่โหดเหี้ยมแต่จุดอ่อนของเขาอยู่ที่ความเชื่อเรื่องโชคกลางอย่างเหนียวแน่น</p>
--	---

	<p>- เฟโนกลิโอ ผู้เขียนเรื่องหัวใจน้ำหมึก เขามีท่าทางน่าเกรงขาม ภายใต้อำนาจที่ยับย่นเหมือนเต่า และมีอายุราวๆ 60 ปี หรือกว่านั้น</p> <p>- เทเรซ่า แม่ของเม็กกี้ เธอหลุดเข้าไปในหนังสือหัวใจน้ำหมึกจากการอ่านของโมเมื่อก่อนหลายปีก่อน แต่กลับออกมาได้อีกครั้งจากการอ่านของดาร์ริอุสแต่กลับไม่สามารถพูดได้ เราซักกลายเป็นสาวใช้คนโปรดของคาปริคอร์นและเขาให้เธอสอนการเขียนอ่านให้</p> <p>- มอร์โทลา หรือยายนง แม่ของคาปริคอร์นที่ต้องปิดบังฐานะของตนเองเพื่อหน้าตาของลูก เธอตั้งตนเป็นหัวหน้าแม่บ้านอยู่ในหมู่บ้านของคาปริคอร์นและแม้แต่สมุนของเขายังต้องยำเกรงเธอ</p> <p>- ดาร์ริอุส ชายร่างเล็กอายุไม่มากไปกว่าโมตัวผมม หลังค่อม และสวมแว่นสายตาที่พันเทปกาวไว้แน่น เขาเป็นวาจาสิทธิ์ที่คาปริคอร์นตามหาเจอเมื่อ 5 ปีที่แล้ว และบังคับให้มาทำงานอยู่ในหมู่บ้าน โดยดาร์ริอุสมักอ่านตะกุกตะกักอยู่เสมอ</p>	<p>- เฟโนกลิโอ นักเขียนชราผู้มีความปรารถนาที่จะได้ไปอยู่ในเรื่องของตัวเองแต่ง เขาหลงใหลในทุกๆ รายละเอียดของ Inkheart ยิ่งเมื่อได้มาสัมผัสด้วยตัวเอง หลังจากถูกพาตัวไปยังหมู่บ้านของคาปริคอร์นแล้วเขาก็ยิ่งตั้งคำถามที่ยากที่จะถอนตัว</p> <p>- ดาร์ริอุส นักอ่านที่มีพรสวรรค์เช่นเดียวกับโม เพียงแต่อ่านติดอ่าง เขาถูกคาปริคอร์นบังคับให้อ่านตามคำสั่ง แต่ผลที่ได้กลับไม่เป็นที่พอใจเพราะตัวละครคนที่ถูกอ่านออกมาจะมีตัวอักษรสีดำพาดผ่านหน้าหรือบางคนก็มีหน้าตาผิดเพี้ยนไป ส่วนสมบัติที่หวังไว้กลับกลายเป็นสัตว์ประหลาดออกมาแทน</p> <p>- เรซ่า ภรรยาของโม เมื่อ 12 ปีก่อนเธอถูกดึงเข้าไปในหนังสือ ต่อมาดาร์ริอุสอ่านเธอออกมาแต่มีสภาพไม่สมบูรณ์เพราะเสียงของเธอหายไป เราถูกกักขังไว้เป็นสาวใช้ในหมู่บ้านของคาปริคอร์นและต่อมาได้รู้จักกับดัสท์ฟิงเกอร์</p>
ฉาก	<p>ยุคปัจจุบัน ณ หมู่บ้านร้างซึ่งเป็นหมู่บ้านของคาปริคอร์นคือเมืองสมมุติในประเทศอิตาลีซึ่งมีภูมิประเทศติดกับภูเขา เนินเขา และทะเล มีระยะห่างจากบ้านของเอลินอร์ค่อนข้างมาทางใต้ประมาณ 300 กิโลเมตร</p>	<p>อิตาลียุคปัจจุบัน บ้านเรือนตั้งอยู่ริมทะเลและโอบล้อมไปด้วยภูเขา โดยมีหมู่บ้านของคาปริคอร์นซึ่งตั้งอยู่บนภูเขาเป็นฉากหลัก หมู่บ้านนี้มีสภาพถูกทิ้งร้างไม่ได้รับการเอาใจใส่ ผิดกันกับหมู่บ้าน Alasio ทางตอนใต้ของอิตาลี ซึ่งเป็นที่อยู่ของเฟโนกลิโอ นักเขียนชรา โดยหมู่บ้านริมชายฝั่งแห่งนี้ดูมีชีวิตชีวาด้วยพลังขับเคลื่อนของผู้คน และบ้านเรือนที่ได้รับการดูแลเป็นอย่างดีทั้งน้ำพุกลางจัตุรัสและพื้นที่ไม้สนามาชนิด</p>
ความขัดแย้ง	<p>ความขัดแย้งภายในจิตใจ : นิวฟูน, เม็กกี้</p> <p>ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : พวกของตัวละครเอก (โม, เม็กกี้, เอลินอร์, ดัสท์ฟิงเกอร์, ฟาริต, เรซ่า, เฟโนกลิโอ และดาร์ริอุส) และพวกของคาปริคอร์น (บาสต้า และสมุนคนอื่นๆ)</p>	<p>ความขัดแย้งภายในจิตใจ : ดัสท์ฟิงเกอร์</p> <p>ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : พวกของตัวละครเอก (โม, เม็กกี้, เอลินอร์, ดัสท์ฟิงเกอร์, ฟาริต, เรซ่า, เฟโนกลิโอ และดาร์ริอุส) และพวกของคาปริคอร์น (บาสต้า และสมุนคนอื่นๆ)</p>

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง	แบบทรศนะไร้ขอบเขต ผู้เล่าเรื่องสามารถหยั่งลึกเข้าไปในความคิดที่ซ่อนเร้นของตัวละคร เดินทางติดตามตัวละครทุกตัวไปได้ทุกที่อย่างอิสระ ทำให้ผู้อ่านเห็นเหตุการณ์โดยภาพรวมที่เกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์ที่เอลินอร์เดินทางออกไปหาความช่วยเหลือจากหมู่บ้านใกล้เคียง เพียงลำพัง ผู้เล่าเรื่องได้บอกเล่าให้ผู้อ่านเห็นถึงลักษณะนิสัยใจคออันเด็ดเดี่ยวและความคิดของเธอ หรือการแสดงความคิดเห็นของผู้เล่าเรื่องผ่านตัวละคร	ใช้มุมมองอย่างผู้รู้แจ้งตั้งแต่การเกริ่นเริ่มเรื่องถึงคนที่มีพรสวรรค์ในการอ่านหรือพลิกเงิน แม้แต่ตัวละครก็ยังไม่รู้ว่าตัวเองมีพรสวรรค์นั้นอยู่ ต่อจากนั้นยังใช้วิธีการเล่าเรื่องด้วยการพาผู้ชมไปยังจุดที่เกิดเหตุการณ์สำคัญได้โดยทันที ไม่ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหนหรือเกิดขึ้นได้อย่างไร แม้แต่เสียงและความคิดของเราในตอนที่ถูกไม่ได้ผู้เล่าก็เลือกที่จะทำให้ผู้ชมสามารถรับรู้ได้อย่างชัดเจน
------------------------	--	--

4.2.7 กลวิธีการเล่าเรื่องในจอมโจรหนังสือ (The Book Thief)

นวนิยาย “จอมโจรหนังสือ”

ผู้แต่ง	มาร์กัส ซูซัค
ผู้แปล	ปีจา
สำนักพิมพ์	Picador, Australia / เวิร์ล พับลิชชิง
ปีที่พิมพ์	2006
ประเภท	นวนิยายอิงประวัติศาสตร์

โครงเรื่อง (Plot)

1. ขึ้นแนะนำเรื่อง (Exposition) เหตุการณ์ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 “แม่หนูจอมโจร” ลีเซล เมมิงเกอร์ สูญเสียน้องชายระหว่างเดินทางไปหาครอบครัวอุปถัมภ์ ลีเซลและแม่ช่วยกันทำพิธีฝังศพด้วยความช่วยเหลือของสัปเหร่อท่ามกลางหิมะขาวโพลนร่างน้อยๆ ของเด็กชายถูกฝังไว้ เธอแอบเก็บหนังสือปกดำที่บังเอิญเจอเอาไว้กับตัว สองแม่ลูกออกเดินทางต่อจนถึงถนนฮิมเมิลแห่งเมืองโมลชคิง ซึ่งนายและนางฮูเบอร์มานรอคอยเธออยู่ ลีเซลจำใจพรางจากแม่มาอาศัยอยู่กับครอบครัวอุปถัมภ์ในบ้านหลังเล็กที่มีสภาพคล้ายกับกล่องไม้ขีดไฟ

ฮันส์ ฮูเบอร์มาน เป็นช่างทาสีและนักเป่าทึบเพลงในบางเวลาส่วน โรซา ฮูเบอร์มาน นั้นรับจ้างซักผ้าที่รับมาจากบ้านคนมีฐานะ บนถนนฮิมเมิลมีตราก่อเกิดนอกบ้านเด็กๆ เนื้อตัวมอมแมมมักออกมาเล่นกันตรงลานโล่งๆ ลีเซลได้พบกับ รูดี้ สไตเนอร์ เพื่อนซี้ผมสีมะนาว จากการ

เตะบอล เขาตั้งใจจะเป็นวีรบุรุษให้ได้ แต่นักวิ่งผิวสีผู้คว้าเหรียญทองโอลิมปิกมาแล้วถึงสี่สมัยอย่าง เจสซี โอเวนส์

แม้ว่าในปี 1933 ชาวเยอรมันร้อยละ 90 จะสนับสนุนฮิตเลอร์เหลือเพียงร้อยละ 10 ที่ไม่สนับสนุน แต่ครอบครัวฮูเบอร์มานก็ยังไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคนาซีเนื่องจากฮันส์เคยรับจ้างทาสีให้กับบ้านคนยิว ไบร็องขอเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคจึงยังไม่ได้รับอนุมัติ ในช่วงแรกที่ย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านใหม่ลีเซลมักฝันร้ายบ่อยๆ นักเข้าจนถึงชั้นฉีดยาที่นอน แต่ฮันส์มาพบเข้าพร้อมกับเจอหนังสือปกดำที่ถูกซ่อนอยู่ เขาจึงอาสาสอนหนังสือให้กับเธอ

2. **ขั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)** สงครามโลกครั้งที่ 2 อุบัติขึ้นในปี 1939 เป็นช่วงที่ลีเซลได้เลื่อนชั้นแต่การอ่านของเธอก็ยังไม่คล่องอยู่ดี ช่วงระหว่างสงครามเป็นเวลาที่ยากลำบากสำหรับหลายๆ ครอบครัวรวมถึงครอบครัวฮูเบอร์มานด้วย เนื่องจากเศรษฐกิจไม่ดีทำให้คนจ้างชักรีดน้อยลงทุกที การเฉลิมฉลองวันเกิดของฮิตเลอร์ในปี 1940 มาพร้อมกับเสียงไซโยห์ร้องและการเผาอะไรก็ได้ที่ชาวบ้านรวบรวมมาบริเวณลานที่จัดงาน ผู้คนชาวเยอรมันมารวมตัวกันลั่นหกลม แม่หนูเป็นหนึ่งในนั้นเธอสวมเครื่องแบบยุวชนฮิตเลอร์จากการชุมนุมเธอได้ยินคำว่า คอมมูนิสเทน เห็นการเผาทำลาย และกองไฟกองโตบวกกับการต้องพลัดพรากจากแม่แท้ๆ การสูญเสียน้องชายและจดหมายที่ส่งไปไม่ถึงลีเซลประติดประต่อเรื่องราวว่าทั้งหมดเกิดขึ้นเพราะ *ฟูร์เรอร์* *อดอล์ฟ ฮิตเลอร์*

ลีเซลแอบเก็บหนังสือเล่มหนึ่งขึ้นมาจากกองเก้าอี้ แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่อาจรอดพ้นสายตาของ *ฮิลชา เฮอร์มาน* ภรรยาขายกเทศมนตรีไปได้ ด้วยความประหวั่นในความผิดของตัวเองทำให้ลีเซลไม่กล้าไปรับผ้าที่บ้านขายกเทศมนตรีอยู่นาน จนถูกมามาขู่ว่าจะลงโทษในที่สุดเธอก็ต้องไปเผชิญหน้ากับคุณนายเฮอร์มานจนได้ แต่กลับกลายเป็นว่าฮิลชาให้การต้อนรับเธอเป็นอย่างดี

มิตรภาพระหว่างลีเซลและรูดีแน่นแฟ้นขึ้นขึ้นจากการขโมยพืชผลของชาวสวน เหตุเพราะความยากจนทำให้อาหารไม่เคยเพียงพอสำหรับเด็กๆ บนถนนฮิมเมิลทั้งสองคนไปเข้ากลุ่มกับเด็กโตกว่าเพื่อขโมยแอปเปิ้ลมันฝรั่งหรือแม้กระทั่งหัวหอม จนรูดีเกือบถูกจับได้ในครั้งหลังสุดพอดีกับที่หัวหน้ากลุ่มต้องเดินทางไปอีกเมืองทำให้กลุ่มขโมยตัวน้อยต้องสลายตัวไปเป็นการชั่วคราว

3. **ขั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning point)** ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 ฮันส์ ฮูเบอร์มานได้เข้าร่วมรบกับกองทัพ ตอนนั้นเขาเป็นเพียงชายหนุ่มผอมแก้ง่ามที่นั่นเขาได้พบกับเพื่อนผู้สอนให้เขาเล่นทึบเพลงและเป็นคนเดียวกับช่วยให้เขารอดตายมาได้ แต่เพื่อนคนนั้นกลับต้องตายแทน หลังสิ้นสุดสงครามฮันส์ออกตามหาครอบครัวเยอรมันเชื้อสายยิวของเพื่อน เพื่อนำทึบเพลงไปคืนแต่ภรรยาของเขาปฏิเสธไม่ยอมเห็นของเตือนใจ ก่อนกลับฮันส์ทิ้งชื่อและที่อยู่เอาไว้ให้เมื่อเธอและลูกน้อยต้องการ

ความช่วยเหลือของเขา เวลาว่างเลยมาสู่ปัจจุบันแล้วเวลาแห่งการขอความช่วยเหลือก็มาถึง แมกซ์ แวนเดนเบิร์ก หมู่ชาวยิวหรือเด็กชายตัวน้อยในวันนั้นเดินทางมาหาเขาถึงที่บ้าน

ครอบครัวฮูเบอร์มานจึงช่วยกันซ่อนหนุมยิวไว้ในห้องใต้ดินของตัวเองและสัญญาว่าทุกคนต้องไม่แพร่พรายความลับนี้ออกไปไม่เช่นนั้นแล้วอาจหมายถึงชีวิตของทุกคน อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจที่ไม่ยอมฟื้นตัวเพราะสงครามทำให้ผู้จ้างซักรีดคนสุดท้ายหรือครอบครัวนายกเทศมนตรี จำต้องปฏิเสธการบริการจากนางฮูเบอร์มาน ในระหว่างนั้นกลุ่มขโมยได้รวมตัวกันอีกครั้ง แต่หัวหน้า เปลี่ยนคนไปหัวหน้ากลุ่มคนใหม่ไม่ถูกกับรูดีและลิเซล ทั้งสองจึงออกจากกลุ่มไปหาทางของตัวเอง ลิเซลเสนอว่าควรจะไปขโมยของที่บ้านของนายกเทศมนตรีเพราะเธอคุ้นเคยกับที่นั่นดีการลงมือครั้งนี้ ประสบความสำเร็จ สำหรับลิเซลแม่หนูสามารถหยิบ *คนผิวปาก* มาไว้ในครอบครอง ส่วนรูดีนั้นก็ต้อง ทนหิวต่อไปเพราะหนังสือกินไม่ได้ เหตุการณ์ครั้งนี้รูดีจึงตั้งฉายาให้ลิเซลว่า *จอมโจรหนังสือ*

4. ขึ้นต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) ธุรกิจทาสีของฮันส์กลับมาดีขึ้นอีกครั้ง เนื่องจากชาวเมืองต้องการให้เขาทาสีหน้าต่างบ้านให้ทึบเข้าไว้เพื่อบดบังแสงไฟและหลบสายตาของ ศัตรู ลิเซลกับปาปาเดินไปตามถนนในเมือง มิวนิคเพื่อรับทาสีบ้าน ในบางครั้งฮันส์ก็ทาสีให้กับคนที่ไม่ มีเงินเพื่อแลกกับบุหรี่ปริมาณหรือคูกี้กับน้ำชาเพียงเท่านั้น

เมื่อสงครามอย่างกรายมาเยือนโมลส์คิง สัญญาอันตึงเครียดกับครอบครัวฮูเบอร์มานต้องรีบ ไปเข้าหลุมหลบภัยของเพื่อนบ้าน เพราะห้องใต้ดินของตนนั้นตื่นเกินไป ในขณะที่แมกซ์ผู้ออกไปไหน ไม่ได้ต้องเผชิญชะตากรรมอยู่เพียงลำพัง

5. ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) ในขบวนแหวยิวเพื่อเดินทางไปยังค่ายกักกันดา เขา ชายชราชาวยิวคนหนึ่งล้มลง เขากำลังจะถูกเหยียบตายโดยไม่มีใครสนใจ แต่แล้วนายฮูเบอร์มาน ก็เข้ามาช่วยเหลือ ผลตอบแทนจากความเมตตาในครั้งนั้นคือรอยยิ้มที่หลังและถูกเพื่อนบ้านคนอื่น กล่าวหาว่าเป็นพวกรักยิว และยังเป็นเหตุให้แมกซ์ต้องรับภาระหนีออกจากบ้านฮูเบอร์มานไป เพราะบ้านหลังนี้อาจถูกตรวจค้นเมื่อไหร่ก็ได้ ก่อนจากแมกซ์ทิ้งหนังสือภาพทำมือไว้ให้ลิเซล การ ตรวจค้นไม่เกิดขึ้นแต่ *เกสตาโป* ก็มายังถนนฮิมเมิลจริง เพียงแต่จุดประสงค์ของพวกเขาคือต้องการ เกณฑ์รูดีให้เข้าร่วมกองทัพเพราะรู้เรื่องความสามารถในการวิ่งเร็วของเขา แต่พ่อแม่รูดีปฏิเสธไป เพราะเห็นว่าลูกรังเด็กเกินกว่าจะเข้าร่วมสงคราม

การลงโทษฮันส์มาในรูปแบบจดหมายแสดงความยินดีต่อการเข้าร่วมพรรคนาซีของเขา พร้อมกับความต้องการร่วมรบ ซึ่งพ่อของรูดีก็ถูกเกณฑ์ไปร่วมรบเช่นกัน ในกองทัพฮันส์เป็นหน่วยเฝ้า ระวังทางอากาศ มีหน้าที่คอยดับไฟและช่วยเหลือใครก็ตามที่ติดอยู่ในสนามรบรวมถึงการเก็บศพ

ครั้งหนึ่งในขบวนแห่ยวู๊ดี่ชวนลีเซลไปแอบแจกขนมปังให้กับนักโทษจนเกือบถูกจับได้ ระหว่างสงครามฮันส์เกิดอุบัติเหตุทำให้ขาหัก เขาจึงถูกส่งมาพักฟื้นที่บ้านก่อนเข้าปฏิบัติงานในฝ่ายเสมียนที่มิวนิก ทุกคนดีใจมากกับการกลับบ้านในครั้งนี้

ในขบวนแห่ยวู๊ดี่ครั้งสุดท้ายลีเซลได้พบกับแมกซ์ที่รวมอยู่ในขบวนนั้นด้วย เธอพยายามพูดคุยกับเขาถึงหนังสือภาพทั้งสองเล่ม แต่ก็ถูกทหารเยอรมันแยกตัวคนทั้งคู่ออกจากกัน ทหารต้อนแมกซ์เข้าขบวน ในขณะที่รูดีมารั้งตัวลีเซลไว้ หลังจากนั้นเธอจึงเล่าความจริงเกี่ยวกับยิวในห้องใต้ดินให้รูดีฟังทั้งหมด

6. ชั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) ไม่กี่วันต่อมาลีเซลถึงบ้านเพื่อมอบสมุดบันทึกให้ ลีเซลเริ่มลงมือเขียนเรื่องราวในชีวิตของตัวเองทุกวัน จนกระทั่งในคืนหนึ่งอันเงียบสงบของปี 1943 ทุกคนเข้านอนกันหมด แต่ลีเซลเลือกที่จะมาอ่านทวนบันทึกจอมโจรในห้องใต้ดิน โดยที่ไม่มีมีการเตือนล่วงหน้าจากเสียงสัญญาณ ระเบิดถูกทิ้งลงมาบนถนนฮิมเมิล แรเงระเบิดทำลายอาคารทุกหลังในย่านนั้น ทำให้ทุกคนที่ลีเซลรักจากไปอย่างไม่มีวันกลับทั้งป๊าป้า มามา และรูดี รวมถึงชีวิตอีกมากมายบนถนนสายนี้ แต่ลีเซลก็ยังได้ใช้ชีวิตต่อมาอีกนานก่อนที่ยมทูตจะมาจับดวงวิญญาณของเธอไป

แก่นเรื่อง (Theme)

ท่ามกลางความโหดร้ายนั้นยังมีความดีงามหลงเหลืออยู่ โดยความดีงามที่มีถูกนำเสนอผ่านมิตรภาพของคนในย่านนั้น ความเมตตาของชาวเยอรมันต่อชาวยิว ความอารีของเพื่อนมนุษย์ด้วยกันนั่นเองที่ได้ช่วยขับไล่บรรยากาศอันมืดมิดของสงครามให้บรรเทาเบาบางลง

ตัวละคร (Character)

ลีเซล เมมิงเกอร์หรือ “แม่หนู” เด็กกำพร้าวัย 10 ขวบเจ้าของฉายา จอมโจรหนังสือ เธอสูญเสียน้องชายที่รักระหว่างเดินทางมาหาครอบครัวอุปถัมภ์ จึงมักจะนอนฝันร้ายอยู่บ่อยๆ เรื่องราวในความฝันซึ่งเกิดขึ้นจากความโหดร้ายที่ต้องเผชิญระหว่างการเดินทาง เธอรักหนังสือแม่ต้อนแรกจะยังอ่านไม่คล่องแต่ก็ฝึกฝนการอ่านจนดีขึ้นตามลำดับ ลีเซลเป็นเด็กที่มีไหวพริบดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์คับขันได้

ฮันส์ ฮูเบอร์มาน พ่ออุปถัมภ์ของ “แม่หนู” มีอาชีพเป็นช่างทาสี ในช่วงก่อนเกิดสงคราม ลูกค้าส่วนใหญ่ของเขาเป็นคนยิวฮันส์มีอาชีพเสริมจากการเล่นทึบเพลงโซวโน้ตเป็นบางครั้งเขาอาศัยอยู่ในย่านที่ยากจนของเมืองโมลส์คิง ฮันส์มีนิสัยโอบอ้อมอารีต่อทุกคน เขามักยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือ แม้ตนเองจะไม่ได้มีมากเท่าคนอื่น นอกจากนี้เขายังเป็นคนเริ่มสอนให้ลิเซลอ่านออกเขียนได้อีกด้วย

โรซ่า ฮูเบอร์มาน แม่อุปถัมภ์ของลิเซล มีอาชีพรับจ้างทำความสะอาดและซักกรีด เธอสูงเพียงห้าฟุตหนึ่งนิ้วและชอบมัดผมสีเทาน้ำตาลเป็นกระจุกด้วยหนังยาง เธอมักใช้เสียงอันดังตำหนิติเตียนฮันส์ ลิเซล และเพื่อนบ้านอยู่เสมอ แต่ภายใต้ “ปากคอเราะราย” นั้นเธอมีจิตใจที่เอื้ออารีไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสามี อย่างเหตุการณ์ที่แมกซ์ แวนเดนเบิร์กอยู่ดีๆ ก็โผล่มาที่บ้าน เธอก็ไม่ถามหรือปริปากใดๆ เพียงแต่ช่วยดูแลเขาเท่าที่ความสามารถจะเอื้ออำนวย

อิลซ่า เฮอร์มาน ภรรยาของนายกเทศมนตรี เมืองโมลส์คิง เธออาศัยอยู่ในบ้านซึ่งตั้งอยู่บนเขาและยังเป็นลูกค้าซักกรีดคนหนึ่งของโรซ่าด้วย เธอไม่ค่อยพูดจามากนักและมักใช้เวลาอยู่ในห้องสมุดอย่างเงียบๆ เหตุที่เธอมีท่าทีดูเหมือนแบกโลกไว้อยู่ตลอดเวลา เพราะต้องสูญเสียลูกชายไปก่อนวัยอันควร ซึ่งเป็นเรื่องที่ยังทำใจไม่ได้ อิลซ่าเป็นผู้นำพาให้ลิเซลพบชมุทรีพีย์แห่งการอ่าน แม้ภายหลังจะถูกแม่หนูจอมโจรขโมยหนังสือไปหลายครั้ง แต่เธอก็ไม่โกรธและยังเป็นผู้เตือนสติลิเซลว่าไม่ควรทิ้งสิ่งที่ตนรัก

รูดี สไตเนอร์ เด็กหนุ่มช่างบ้านจากครอบครัวที่มีลูกถึง 6 คน ผู้ใฝ่ฝันจะเป็นอย่างนักกรีฑาโอลิมปิกผิวสีนามเจสซี่ โอเวนส์ เขามีผมสีเหลืองมะนาว ตาสีน้ำเงินเรียวเล็ก ร่างกายผอมชুবเพราะหิวโซตลอดเวลา เขาเป็นเพื่อนซี้ของลิเซลและทั้งสองร่วมมือกันขโมยอาหารมาประทังความหิวอยู่บ่อยครั้ง แม้จะมีนิสัยขโมยแต่เขาก็ไม่ได้ทอดทิ้งความซื่ออกซื่อใจในผู้อื่นดังเหตุการณ์ที่เขาไปแอบแจกขนมปังให้กับบรรดานักโทษในขบวนแห่ยิวครั้งหนึ่ง นิสัยอย่างหนึ่งที่ทั้งดีและไม่ดีของรูดีคือเขาชอบออกหน้าแทนเพื่อน จนทำให้เขาได้ถูกสมุนผู้รักดีมาหนึ่งคน ในขณะที่เดียวกันครุฝึกในค่ายยิวชนกั้เหม็นชู้หน้าเขาเต็มทน

แมกซ์ แวนเดนเบิร์ก หนุ่มชาวยิววัย 24 เป็นลูกชายของผู้ที่เคยช่วยชีวิตฮันส์ ฮูเบอร์มานไว้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 เขาหนีออกมาทันในขณะที่ทหารนาซีเข้ามาตรวจค้นบ้าน แต่ต้องทิ้งครอบครัวที่เหลือไว้ข้างหลัง โดยไม่มีแม่แต่เวลาจะเอ่ยคำลา ทำให้แมกซ์ฝันร้ายอยู่บ่อยๆ เหตุเกิดจากความละอายใจที่เขาเป็นเพียงคนเดียวที่รอดมาได้ เขาเป็นนักขมว่ยช่างถนนที่เก่งฉกาจและยังเป็นคนช่างฝัน เขาขีดเขียนใส่กระดาษที่ทาสีขาวทับเนื้อความเก่าเพื่อทำหนังสือภาพให้กับลิเซล ในการบอกเล่าเรื่องราวของเขาและเธอบนกระดาษลอะสีนั้น

คุณนายโฮลซ์เฟล หญิงผอมบางแต่แข็งแรง เพื่อนบ้านของบ้านฮูเบอร์มาน เธอเคยมีปากเสียงกับโรซ่าเมื่อนานมาแล้ว เธอจึงมักจะถ่มน้ำลายใส่หน้าประตูบ้านฮูเบอร์มานทุกครั้งที่ได้ผ่านไป คุณนายโฮลซ์เฟลไม่เคยแต่งงานแต่มีลูกชายสองคนซึ่งทั้งคู่ถูกส่งไปรบ

คุณนายดิลเลอร์ เจ้าของร้านหัวมูมถนนชาวอารยัน หญิงปากจัด สวมแว่นหนาเตอะและชอบถลึงตาให้ดูน่ากลัวเหมือนปีศาจ เพื่อกันไม่ให้เด็กขโมยของในร้าน ผู้คนที่มาซื้อของในร้านจะต้องพูดว่า “โฮล์ อิตเลอร์” เสียก่อน ไม่อย่างนั้นเธอจะไม่ขายสินค้าให้

ฉาก (Setting)

ถนนฮิมเมิล เมืองโมลส์คิง, มิวนิก เยอรมนี ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เมืองโมลส์คิงอยู่ไกลจากซานเมืองมิวนิกไปพอสมควร ส่วนถนนฮิมเมิลที่แปลว่าสวรรค์นั้นประกอบไปด้วยตึกเรียงรายเป็นแถวส่วนใหญ่เป็นบ้านหลังเล็กกับตึกแถวที่ดูน่าขนลุกถนนสายนี้เต็มไปด้วยผู้คนฐานะค่อนข้างยากจน บ้านของครอบครัวฮูเบอร์มานเป็นบ้านหลังเล็กรูปทรงเหมือนกล่องมีแค่ไม่กี่ห้อง และลานด้านนอกที่ใช้ร่วมกับเพื่อนบ้าน หลังคาแบนราบและมีห้องใต้ดินไม้สักนักไว้เก็บของ

ความขัดแย้ง (Conflict)

ความขัดแย้งภายในจิตใจของอเล็กซ์ สไตเนอร์ พ่อของรูดี เขาเป็นสมาชิกพรรคนาซี แต่เขาก็ไม่ได้เกลียดยิวหรือใครเพราะเรื่องนั้น แม้ว่าตอนที่เจ้าของร้านชาวยิวจะถูกตั้งออกจากธุรกิจในย่านนี้จะเป็นผลดีกับร้านของเขาก็ตาม แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าพวกยิวสมควรจะถูกขับออกไปจากสังคมตลอดกาล เช่นเดียวกับกับความคิดของฮันส์ ฮูเบอร์มานที่ว่าไม่จำเป็นต้องเกลียดยิวหากตนเองเป็นอารยัน ยิ่งไปกว่านั้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 ยิวคนหนึ่งยังเป็นผู้ช่วยให้เขารอดชีวิตมาจากสงครามครั้งนั้นอีกด้วย

ในเมื่อเขาไม่เคยบาดหมางกับใครมาก่อน ฮันส์จึงไม่เลือกปฏิบัติกับลูกค้าของเขาไม่ว่าคนๆ นั้นจะมีเชื้อชาติใด นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างครอบครัวฮูเบอร์มานกับชาวเยอรมันคนอื่นๆ เนื่องจากพวกเขามองว่าการที่ฮันส์ทำเช่นนั้นเท่ากับเป็นการทรยศต่อพวกเดียวกัน คำของอิตเลอร์ที่สร้างขึ้นมาเพื่อเชย่ความคิดของชาวเยอรมันที่มีต่อชาวยิวให้มีทิศทางไปตามที่ท่านผู้นำต้องการ อาจเชย่ความคิดของใครหลายคนได้ แต่ไม่ได้รวมไปถึงความคิดของเด็กสองคนบนถนนฮิมเมิล อย่างลิเซลและรูดีเพราะพวกเขามองสิ่งต่างๆ ในแง่มุมที่เกี่ยวข้อกับชีวิตและครอบครัวมากกว่าอุดมการณ์ที่มีแต่จะ

ทำลายล้างสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงการที่มนุษย์ต้องมาชนฆ่ากันเอง ทำให้หลายครอบครัวต้องพลัดพราก อดอยาก และตายจากกันไป

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ผู้เล่าเรื่องเป็นยมทูตใช้สรรพนามแทนตนเองว่า “ข้า” แต่เล่าเรื่องผ่านทรศนะไร้ขอบเขตอยู่ในฐานะผู้รู้แจ้งประดุจพระเจ้าผู้เป็นเจ้าสามารถหยั่งลึกเข้าไปในจิตใจสำนึกสัญชาตญาณและความปรารถนาของตัวละครแต่ละตัวภายในเรื่อง แสดงแง่มุมทางอารมณ์ความรู้สึกสุขทุกข์ของพวกเขาผ่านสายตาของผู้สังเกตการณ์อย่างใกล้ชิด

ภาพยนตร์ “The book thief”

ผู้กำกับ	ไบรอัน เพอร์ชีวาล
ผู้ผลิต / ผู้จัดจำหน่าย	Sunswept Entertainment / 20th Century Fox
ความยาว	130 นาที
ปีที่ออกฉาย	2014
รูปแบบ	แนวชีวิต-สงคราม

โครงเรื่อง (Plot)

1. ชั้นแนะนำเรื่อง (Exposition) ในขบวนรถไฟที่มุ่งหน้าสู่เยอรมนี ลีเซล เมมิงเกอร์ สูญเสียน้องชายของเธอระหว่างการเดินทาง สองแม่ลูกช่วยกันจัดการฝังศพของเด็กชายตัวน้อยด้วยความช่วยเหลือของสัปเหร่อ ระหว่างนั้นลีเซลเก็บหนังสือปกสีดำเล่มหนึ่งได้ เธอหนีบมันขึ้นมาจากกองหิมะสีขาวโพลน เธอได้ไปอาศัยอยู่กับครอบครัวฮูเบอร์แมนแต่กลับต้องพลัดพรากจากแม่แท้ๆ ของตัวเอง

2. ชั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment) รูดี สไตเนอร์ เด็กชายผมสีเหลืองม่นาวเพื่อนบ้านคนใหม่เป็นคนพาลีเซลไปโรงเรียน ที่นั่นคุณครูขอให้เธอเขียนชื่อของตัวเองเพื่อแนะนำตัว แต่เด็กหญิงเขียนได้เพียงเครื่องหมายกากบาท ทำให้เธอถูกเพื่อนร่วมชั้นหัวเราะเยาะและถูกเด็กตัวโตกว่าตัวร้ายย้ง ก่อนจะบานปลายกลายเป็นเรื่องชกต่อยกับเด็กผู้ชาย รูดีเห็นความกล้าบ้าบิ่นในตัวลีเซลจึงชวนเธอมาเข้าร่วมทีมฟุตบอลกับเขา ทำให้ทั้งสองกลายเป็นเพื่อนซี้กันที่สุดในที่สุด

คริสทัลลันท์ (Kristallnacht), เมืองซตุทท์การ์ท เยอรมนี เดือนพฤศจิกายน 1938 ร้านรวงของชาวยิวถูกทหารนาซีทำลาย รวมทั้งการเริ่มกวาดต้อนยิวออกจากเมือง แมกซ์ ฟานเดนเบิร์ก หนุ่มยิวคนหนึ่งจำต้องรีบหนีออกจากบ้านตามคำร้องขอของแม่

เดือนเมษายน, 1939 ในวันคล้ายวันเกิดของท่านผู้นำ ลีเซลลงมือเขียนจดหมายถึงแม่แท้ๆ ของตัวเอง เธอบอกเล่าถึงความรู้สึกคิดถึงและอยากจะทำให้แม่แวะมาหาเธอบ้าง แต่ทั้งฮันส์และโรซ่าต่างรู้ว่าจดหมายฉบับนี้คงไม่มีวันได้รับการตอบกลับ *อเล็กซ์ สไตเนอร์* พ่อของรูดีตามมาตามฮันส์และลีเซลที่บ้าน เพื่อชวนทั้งคู่ไปร่วมขบวนพาเหรด

ฟรานซ์ เด็กชายที่เคยมีเรื่องชกต่อยกับลีเซลเข้ามากล่าวหาว่าแม่ของเธอเป็นคอมมิวนิสต์ ก่อนจะยื่นหนังสือให้เธอนำไปเผา ลีเซลยื่นมองดูเศษกระดาษที่มอดไหม้จนเหลือแต่เถ้า ก่อนฉวยจังหวะที่คิดว่าไม่มีใครเห็นหยิบหนังสือเล่มหนึ่งที่กำลังติดไฟขึ้นมา อย่างไรก็ตามยังมีสายตาคู่หนึ่งที่เห็นการกระทำนั้นโดยตลอด ลีเซลไม่เข้าใจความหมายของคำว่าคอมมิวนิสต์ เธอจึงถามฮันส์ถึงความจริงที่ว่าแม่แท้ๆ จะไม่กลับมาหาเธออีกแล้วใช่ไหม ฮันส์ได้แต่กอดปลอบเธอโดยไร้ซึ่งคำตอบใดๆ

3. จุดหักเหของเรื่อง (Turning point) เมื่อกลับมาถึงบ้านแล้วลีเซลนำหนังสือที่เก็บได้ออกมาอ่านกับฮันส์ในห้องใต้ดิน ระหว่างนั้นมีชายหนุ่มแปลกหน้ามาเคาะประตูถามว่าฮันส์ยังเล่นพิณอยู่รึเปล่าก่อนจะหมดสติไป ทั้งนายและนางฮูเบอร์มานช่วยกันแบกร่างของชายหนุ่มมาไว้ในห้องนอนของลีเซล แล้วฮันส์จึงได้เล่าเรื่องเกี่ยวกับสัญญาที่เคยให้ไว้กับเพื่อนร่วมสงครามชาวยิวให้แก่ลีเซลที่กำลังสับสนฟัง พร้อมกับขอให้ลีเซลเก็บเรื่องนี้เอาไว้เป็นความลับ ชายแปลกหน้านอนชมอยู่ข้างเตียงเธอหลายวัน จนอาการของเขาทุเลาลงลีเซลจึงชวนคุยเกี่ยวกับหนังสือปกแดงที่เขานอนกอดอยู่ตลอดเวลา

ลีเซลค้นพบว่าภายในบ้านหลังใหญ่บนเขามีห้องหนังสือ และที่สำคัญคือนายหญิงของบ้านก็ยินดีต้อนรับเธอให้เข้ามาอ่าน บรรยากาศของสงครามโลกครั้งที่ 2 เริ่มปะทุขึ้น อังฤษประกาศสงครามกับเยอรมนี เด็กๆ บนถนนเฮเวนกระตือรือร้นกับข่าวนี้โดยเฉพาะฟรานซ์ ส่วนรูดีก็ยังไม่ทิ้งความฝันที่จะเป็นนักวิ่งลมกรดอย่างเจสซี โอเวนส์ เมื่อมีการทดสอบเขาจึงไม่พลาดที่จะคว้าชัยชนะมาครอง ด้านลีเซลยังคงแวะเวียนไปบ้านหลังใหญ่บนภูเขาอยู่ จึงได้รู้ว่าอัลซาสูญเสียวัยหนุ่มชายไปในสงครามและเธอยังคงคิดถึงเขาตราบนานเท่านาน

4. ขั้นตอนเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action) โรซ่าเกรงว่าแมกซ์จะเป็นแผลกดทับหากไม่ได้ขยับตัวบ้าง เธอเสนอให้เขาย้ายไปอยู่ห้องใต้ดิน โดยที่แมกซ์ทำตามด้วยความเต็มใจ เขาได้พบคำศัพท์ต่างๆ มากมายที่ลีเซลจำมาเขียนไว้บนฝาผนังห้อง แมกซ์ขอให้ลีเซลช่วยบรรยายสภาพ

อากาศภายนอกกว่าเป็นเช่นไร ในตอนแรกลีเซลบอกอย่างตลกๆ ซัดๆ แต่เมื่อแมกซ์ กระตุ้นให้เธอใช้สายตาบรรยายภาพที่เห็น ลีเซลจึงเริ่มพรรณนาถึงสรรพสิ่งได้อย่างชัดเจนและสวยงาม

ในขณะที่ด้วยกันพ่อของรูดีถูกเรียกตัวเข้ากองทัพ ในวันคริสต์มาสปี 1941 ครอบครัวฮูเบอร์มานจัดงานฉลองเล็กๆ ที่ห้องใต้ดิน พวกเขาเล่นปาหิมะกันก่อนที่ฮันส์จะเล่นทึบเพลงให้ทุกคนฟังท่ามกลางคืนอันหนาวเหน็บของเดือนธันวาคม ด้วยสภาพอากาศที่หนาวเย็นในห้องใต้ดินทำให้แมกซ์ป่วยหนัก

อย่างไรก็ตามความลับระหว่างเพื่อนซี้ไม่มีในโลก เมื่อรูดีแอบตามลีเซลไปที่บ้านหลังใหญ่ เขาหยิบหนังสือปกแดงเปิดดู แล้วถามเธอว่าแมกซ์เป็นใครจนได้รู้ความจริงว่าบ้านฮูเบอร์มานแอบซ่อนคนไว้ ลีเซลขอให้รูดีรักษาสัญญา ระหว่างที่ทั้งสองกำลังคุยกันฟรานซ์แอบมาได้ยินเข้า เขาจึงขู่ถามถึงความลับที่ทั้งคู่กำลังพูดถึงอยู่แต่กลับไม่ได้ความอะไร

สงครามได้ย่างกรายเข้ามาสู่ถนนเฮเว่น ในหมู่บ้านทหารได้เข้าตรวจสอบห้องใต้ดินของแต่ละครอบครัวเพื่อเอาไว้ใช้เป็นหลุมหลบภัยในยามสงคราม และสรุปว่าห้องใต้ดินของบ้านฮูเบอร์มานตื่นเกินกว่าจะใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้นเมื่อสัญญาเดือนกุมภาพันธ์ตั้งขึ้นทั้งครอบครัวยกเว้นแมกซ์จึงต้องไปอาศัยห้องใต้ดินของเพื่อนบ้านเป็นหลุมหลบภัย แมกซ์จึงใช้จังหวะที่ถนนปลอดคนออกมาเดินสำรวจท้องฟ้ายามราตรี

5. ขั้นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax) วันหนึ่งระหว่างที่ฮันส์รับจ้างทาสีบ้านอยู่มีทหารกลุ่มหนึ่งมาจับตัวเพื่อนบ้านของเขาไปแล้วกล่าวหาว่าชายคนนั้นเป็นยิว แต่ไม่มีใครเลยที่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ ฮันส์ทนไม่ไหวจึงออกมายืนยันว่าชายคนนั้นเป็นคนดี แต่เขาก็กลับถูกทหารจตข้อไป ฮันส์เสียใจเป็นอย่างมากที่เขากลายเป็นผู้ทำลายครอบครัวตัวเอง และด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้แมกซ์จำต้องออกไปจากบ้านของครอบครัวฮูเบอร์มาน ไม่กี่วันต่อมาฮันส์ได้รับจดหมายเกณฑ์ไปเข้าร่วมรบ ส่วนรูดีก็ถูกเกณฑ์ให้ไปรับการฝึกในช่วงฤดูร้อนที่จะมาถึง ลีเซลและรูดีที่รู้สึกสูญเสียต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับครอบครัวของตนเองต่างพากันตะโกนด่าว่าฮิตเลอร์ซึ่งเป็นต้นเหตุของเรื่องทั้งหมด

6. ขั้นคลี่คลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion) ระหว่างสงครามรททหารของฮันส์โดนระเบิด เขาจึงได้เดินทางกลับบ้านอีกครั้งเพื่อพักผ่อนจากอาการบาดเจ็บ ลีเซลเริ่มลงมือเขียนบันทึกเกี่ยวกับชีวิตที่ผ่านมาของตัวเองในห้องใต้ดินทุกคำคืน จนคืนหนึ่งเธอผล็อยหลับไป เมื่อตื่นขึ้นมาอีกครั้งเธอพบตัวเองจมอยู่ในซากปรักหักพัง ตัวถูกห่มคลุมด้วยเศษฝุ่น และค้นพบว่าตัวเองได้สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักไปกับอนุภาพของระเบิด มัจจุราชที่ถูกส่งลงมาทำลายล้างอย่างเงิบกริบเมื่อคืนนี้ ทั้งฮันส์ โรซ่า และรูดีที่ต้องมาตายไปต่อหน้า

สองปีต่อมา (1945) เมื่อสงครามสงบลงแล้วอเล็กซ์ สไตเนอร์กลับมาเปิดร้านตัดเสื้ออีกครั้ง โดยมีลิเซลเป็นลูกมือ และแมกซ์ได้กลับมาหาเธอทั้งสองต่างมอบมิตรภาพให้แก่กันเฉกเช่นเดียวกับเมื่อวันวาน

แก่นเรื่อง (Theme)

เพื่อนมนุษย์พึงปฏิบัติต่อกันอย่างมีมนุษยธรรม เพราะไม่ว่าสงครามจะโหดร้ายปานใด แต่ต่างฝ่ายต่างต้องไม่ลืมว่าอีกฝ่ายนั้นเป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน ดังการกระทำของครอบครัวชูเบอร์มานที่มีต่อหนุ่มชาวยิว

ตัวละคร (Character)

ลิเซล เมมิงเกอร์ เด็กหญิงวัย 12 ที่ต้องแยกจากแม่แท้ๆ มาอาศัยอยู่กับครอบครัวชูเบอร์มาน ด้วยเหตุผลจากการลี้ภัยสงคราม เธอสูญเสียน้องชายไประหว่างการเดินทาง ทำให้รู้สึกที่ตัวเองถูกทิ้งให้โดดเดี่ยวตามลำพังบนโลกใบนี้ ความสูญเสียนี้เองที่ทำให้ลิเซลรู้สึกเกลียดชังผู้นำที่เป็นต้นเหตุของสงคราม สงครามที่ทำให้คนรักต้องพลัดพรากจากกัน ในตอนแรกลิเซลอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ แต่ด้วยความช่วยเหลือของพ่ออุปถัมภ์ทำให้เธออ่านและเขียนคล่องขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ลิเซลยังมีนิสัยกล้าหาญไม่เกรงกลัวใครและไม่ยอมให้ใครมารังแก

รูปที่ 4.37 ลิเซล

ฮันส์ ชูเบอร์มาน พ่ออุปถัมภ์ของลิเซลมีอาชีพรับจ้างทาสี ชายวัยกลางคนอัธยาศัยดีและเป็นที่รักของคนบนถนนเฮเว่น เขามีงานอดิเรกคือการเล่นหีบเพลงซึ่งได้มาจากพ่อของแมกซ์อดีเพื่อนร่วมสงครามชาวยิว แม้ว่าฮันส์จะอ่านหนังสือไม่ค่อยคล่องแต่เขาก็ช่วยหัดลิเซลให้อ่านเขียน โดยใช้ผนังของห้องใต้ดินเป็นกระดานสำหรับการสอน

รูปที่ 4.38 ฮันส์

โรซ่า ฮูเบอร์มาน แม่อุปถัมภ์ของลิเซลมีอาชีพรับจ้างซักรีดให้กับคนมีฐานะในย่านนั้น เธอเป็นผู้หญิงปากร้าย อารมณ์ร้อน ในตอนแรกโรซ่าทำให้ลิเซลกลัวด้วยอารมณ์ราวกับฟ้าคะนองตลอดเวลา แต่ความจริงแล้วเธอเป็นคนอ่อนไหวง่ายและช่างดูแลเอาใจใส่คนในครอบครัว

รูดี สไตเนอร์ เพื่อนใหม่ของลิเซลผู้มีความเฉลียวฉลาดและฝันอยากจะเป็นนักวิ่งที่เก่งที่สุดในโลก รูดีชอบความกล้าหาญของลิเซล แม้ในวันที่อดอยากแต่ลิเซลกลับขโมยหนังสือ เขาจึงเป็นคนตั้งฉายาให้เธอว่าจอมโจรหนังสือ

แมกซ์ ฟานเดนเบิร์ก ชายหนุ่มชาวยิวผู้มาขออาศัยหลบภัยในบ้านของครอบครัวฮูเบอร์มาน แมกซ์สุขภาพไม่ค่อยแข็งแรงจึงต้องนอนชมเพราะพิษไข้ไข้อยู่ตลอดเวลา แต่เขาเป็นชายหนุ่มช่างฝันเขาได้มอบหมายหน้าที่ให้ลิเซลคอยเล่าความเคลื่อนไหวและสภาพอากาศจากภายนอกให้ฟัง เขาจึงเปรียบเป็นผู้เปิดดวงตาแห่งจินตนาการให้กับลิเซล

รูปที่ 4.39 แมกซ์

อิลซ่า เฮอร์มันน์ หญิงวัยกลางคนผู้มีสีหน้าอมทุกข์อยู่ตลอดเวลา เธออาศัยอยู่ในบ้านหลังใหญ่กับสามี อิลซ่าเป็นผู้ชักชวนให้ลิเซลเข้ามาอ่านหนังสือในห้องหนังสือ กับเธอเมื่อใดก็ได้ที่ลิเซลต้องการ ซึ่งเป็นเหมือนกับการชดเชยช่วงเวลาที่เราเคยใช้กับลูกชายที่นี่ ก่อนที่เขาจะออกไปรบแล้วหายสาบสูญไป

รูปที่ 4.40 อิลซ่า

ฟรานซ์ หรือ ฟรานซ์ เยอรมัน หากรูดีเป็นเด็กมีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแล้วฟรานซ์ก็เป็นด้านตรงข้ามกับรูดี เขามีนิสัยก้าวร้าวและชอบรังแกคนที่อ่อนแอกว่า จึงไม่แปลกที่เขาจะเป็นเด็กที่กระหายสงครามมากที่สุดคนหนึ่งในถนนเฮเว่น

อเล็กซ์ สไตเนอร์ พ่อของรูดี ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าที่ต้องหาเลี้ยงหลายปากท้องในครอบครัว เขาเป็นเหมือนตัวแทนของชาวเยอรมันในยุคหนึ่งที่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตัวเองอย่างเคร่งครัดและสั่งสอนให้ลูกๆ ปฏิบัติตนอยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม

ฉาก (Setting)

สงครามโลกครั้งที่ 2 ช่วงระหว่างปี 1938 – 1945 ถนนเฮเว่น เมืองมิวนิก เยอรมนีเป็นที่อยู่อาศัยของชนชั้นกลางค่อนข้างระดับล่าง ชุมชนเล็กๆ ที่ผู้คนรู้จักกันหมด เด็กๆ ในละแวกนั้นใช้ถนนเป็นสนามฟุตบอล อาคารบ้านเรือน ร้านค้า และโรงเรียนตั้งอยู่ในระยะที่สามารถเดินถึงกันได้ โดยมีบ้านของคนมีฐานะอย่างบ้านเบอร์เกอร์ไมสเตอร์ตั้งอยู่บนเขา

ความขัดแย้ง (Conflict)

ลีเซลค่อยๆ สั่งสมความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวเองขึ้นทีละนิด จากจุดเริ่มต้นที่ต้องสูญเสียแม่แท้ๆ และน้องชายไปกับการลี้ภัยสงคราม แต่ตัวเองกลับต้องมาแต่งเครื่องแบบยูวชนฮิตเลอร์และได้รับการปลูกฝังจากสังคมอยู่เสมอว่าให้เชื่อในท่านผู้นำ เมื่อมาถึงจุดหนึ่งที่เธอต้องพลัดพรากจากพ่ออุปถัมภ์และแม็กซ์ที่เปรียบเหมือนพี่ชายคนใหม่ เธอจึงใช้วิธีตะโกนด่าทอฮิตเลอร์เพื่อระบายความอัดอั้นในใจออกมา เช่นเดียวกันกับรูดีที่พ่อถูกเกณฑ์ไปร่วมรบและตัวเองก็ยังคงถูกเกณฑ์ไปร่วมฝึก ทั้งๆ ที่เขาเองยังไม่ก้าวไม่พ้นช่วงวัยรุ่นตอนต้นเลยด้วยซ้ำ

ในอีกด้านหนึ่งการที่ครอบครัวฮูเบอร์มานให้ที่หลบซ่อนแก่คนยิว นับได้ว่าการกระทำนั้นถือเป็นปรปักษ์กับสังคมอย่างเจียบๆ เพราะนโยบายของพรรคนาซีในขณะนั้นได้กำหนดขึ้นมาแล้วว่า สงครามครั้งนี้จะเป็นการจับลั่นของคอมมิวนิสต์และชาวยิว จากนโยบายของพรรคและคำพูดเพียงไม่กี่คำของท่านผู้นำเองที่ได้เข้าไปเปลี่ยนแปลงความรู้สึกของคนจากที่เคยเป็นเพื่อนบ้านก็กลายเป็นคนไม่รู้จักกัน จากที่เคยเป็นมิตรก็กลับกลายเป็นศัตรู

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

เนื่องจากภาพยนตร์เป็นแนวชีวิต-สงคราม ผู้เล่าเรื่องซึ่งเป็นเสียงบรรยายแบบไม่ปรากฏตัวผู้เล่าเรื่อง แต่พอจะทราบได้ว่าผู้เล่ามีบทบาทเป็นยมทูตซึ่งมีพรศนะแบบไร้ขอบเขตในการเล่าเรื่อง จึงมักปรากฏเสียงบรรยายของเขาขึ้นมาในฉากสำคัญๆ ที่มีการสูญเสีย เพื่อแสดงความเป็นเอกภาพของเรื่องเล่าทั้งในตอนต้นเรื่องที่บรรยายถึงการมุ่งหน้าเข้าสู่ความตายของผู้คน ไปจนถึงตอนจบที่ยมทูตกล่าวถึงท้ายถึงความตายว่าไม่มีใครจะหนีพ้น พร้อมกันนั้นผู้เล่ายังได้บรรยายลักษณะของวิญญาณแต่ละดวงตามแต่ลักษณะอุปนิสัยของคนๆ นั้นในยามเมื่อพวกเขาสิ้นลมหายใจ ตามอย่างผู้รู้แจ้งที่เป็นผู้ควบคุมเหตุการณ์ทั้งหมดภายในเรื่อง

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องในจอมโจรหนังสือ

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	นวนิยาย	ภาพยนตร์
โครงเรื่อง	<p><u>ขั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u></p> <p>ท่ามกลางบรรยากาศอันระอุของช่วงก่อนเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ลีเซล เมมิงเกอร์ เดินทางไปหาครอบครัวอุปถัมภ์บนถนนฮิมเมล เมืองโมลส์คิง ซึ่งนายและนางฮูเบอร์มานรอเธออยู่ในบ้านหลังเล็กที่มีสภาพคล้ายกับกล่องไม้ขีดไฟ ระหว่างทางเธอสูญเสียน้องชาย และท้ายสุดต้องพลัดพรากจากแม่แท้ๆ โดยมีเพียงหนังสือปกสีด้าที่บังเอิญเก็บได้ติดตัวมา</p> <p><u>ขั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u></p> <p>ลีเซลได้เลื่อนชั้นแต่เธอไม่ผ่านการ</p>	<p><u>ขั้นแนะนำเรื่อง (Exposition)</u></p> <p>ลีเซล เมมิงเกอร์ สูญเสียน้องชายของเธอระหว่างการเดินทาง เธอเก็บหนังสือปกสีด้าเล่มหนึ่งได้ในระหว่างการฝึกศพลีเซลถูกส่งมาพบกับนายและนางฮูเบอร์มานครอบครัวอุปถัมภ์ซึ่งอาศัยอยู่ในบ้านหลังบนถนนฮิว่น</p> <p><u>ขั้นเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Incidental moment)</u></p> <p>ครูให้เธอเขียนชื่อเพื่อแนะนำตัวเอง แต่เด็กหญิงเขียนได้เพียงเครื่องหมายกากบาท ทำให้เธอถูกเพื่อนร่วมชั้นหัวเราะเยาะและถูกเด็กตัวโตกว่าด่าว่ายัยโง่ จนกระทั่งฮันส์มาเห็นลีเซลนอนกอดหนังสือเข้า ต่อจากนั้นเขา</p>

<p>ทดสอบการอ่าน นายฮูเบอร์มานจึงจัดชั้นเรียนเที่ยงคืน และให้หนังสือเล่มเล็กๆ เป็นของขวัญวันคริสต์มาส ทำให้เธออ่านคล่องแคล่วขึ้นตามลำดับ ประกอบกับเธอได้ค้นพบห้องสมุดในบ้านของนายกเทศมนตรี ลีเซลจึงได้แวะเวียนไปนั่งอ่านหนังสือเงียบๆ ที่นั่นอย่างสม่ำเสมอ</p> <p><u>จุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u></p> <p>วันหนึ่งแม็กซ์ แวนเดนเบิร์กหนุ่มชาวยิว ได้มาขออาศัยหลบภัยจากการตามล่าของทหารนาซีในบ้านของครอบครัวฮูเบอร์มาน ทุกคนในครอบครัวให้ความคุ้มครองเขาและให้เขาอาศัยอยู่เงียบๆ ในห้องใต้ดิน ด้วยเศรษฐกิจที่ซบเซาลูกค้าซักรีดของนางฮูเบอร์มานจึงหดหายไปเรื่อยๆ แม้แต่บ้านของนายกเทศมนตรีก็จำต้องปฏิเสธบริการ ทำให้ลีเซลไม่มีข้ออ้างที่จะเข้าไปอ่านหนังสือที่นั่นได้อีก เธอจึงหาทางกลับไปแล้วขโมยหนังสือออกมา รู้ดีเพื่อนซี้ของเธอจึงตั้งฉายาให้ลีเซลว่า “จอมโจรหนังสือ”</p> <p><u>จุดต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u></p> <p>ลีเซลนำหนังสือที่ขโมยมานอ่านให้แม็กซ์ที่นอนป่วยฟังจนกระทั่งเขาหายดีแล้วยังอ่านออกเสียงดังๆ ให้ทุกคนในหลุมหลบภัยของเพื่อนบ้านได้ฟังแทนเสียงหวูดเตือนภัยและเสียงระเบิดที่ดังกึกก้องอยู่ภายนอก</p> <p><u>จุดตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u></p> <p>นายฮูเบอร์มานและพ่อของรูดีถูกเกณฑ์ไปเข้าร่วมกองทัพ ส่วนแม็กซ์ต้องรีบหนีไปจากบ้านฮูเบอร์มานเพราะเกรงว่าเกสตาโปจะมาตรวจค้น ในขณะที่เด็กๆ ซักชวนกันไปแอบแจกขนมปังให้กับชาวยิวในขบวนแห่ยิวที่ต้องเดินผ่านเมืองโมลส์คิง ความโหดร้ายของสงครามโลกที่</p>	<p>จึงคอยสอนให้ลีเซลอ่านหนังสือเล่มนั้นซึ่งมีชื่อเรื่องว่า “คู่มือคนชุดหลุมศพ” หลังจากนั้นลีเซลยังเก็บหนังสืออีกเล่มขึ้นมาจากกองเถาเถาที่ชาวเมืองเผากันเพื่อเฉลิมฉลองวันคล้ายวันเกิดของท่านผู้นำ</p> <p><u>จุดหักเหของเรื่อง (Turning point)</u></p> <p>ชายแปลกหน้ามาเคาะประตูถามว่าฮันส์ยังเล่นทึบเพลงอยู่รึเปล่าก่อนจะหมดสติไป ทั้งนายและนางฮูเบอร์มานช่วยกันแบกร่างของชายหนุ่มมาไว้ในห้องนอนของลีเซล ระหว่างที่แม็กซ์หนุ่มชาวยิวนอนป่วยอยู่นั้นลีเซลได้ค้นพบแหล่งความรู้แห่งใหม่ ซึ่งก็คือห้องหนังสือในบ้านหลังใหญ่ของคุณเบอร์เกอร์ไมสเตอร์</p> <p><u>จุดต่อเนื่องจากจุดหักเหของเรื่อง (Falling action)</u></p> <p>ในวันหนึ่งคุณเบอร์เกอร์ไมสเตอร์มาพบลีเซลอยู่ในห้องหนังสือเข้า เขาจึงยกเลิกการบริการซักรีดจากโรซาและห้ามไม่ให้ลีเซลกลับมาที่นั่นอีก ในขณะเดียวกันพ่อของรูดีถูกรี้ดตัวเข้ากองทัพ แม็กซ์ให้หนังสือปกแดงที่เขาหาสี่ขวบกลายเป็นหน้ากระดาษว่างเปล่าให้กับลีเซล โดยตั้งชื่อหนังสือใหม่ว่า “เขียน” เพื่อรอการเติมเต็มจากเจ้าของหนังสือคนใหม่</p> <p><u>จุดตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุด (Climax)</u></p> <p>ฮันส์ยื่นมือเข้าช่วยเหลือเพื่อนบ้านที่กำลังถูกทหารจับกุมด้วยข้อหาเป็นชาวยิว เขาจึงถูกทหารจตชื่อไป ทำให้แม็กซ์จำต้องออกไปจากบ้านของครอบครัวฮูเบอร์มาน ไม่กี่วันต่อมาฮันส์ได้รับจดหมายเกณฑ์ไปเข้าร่วมรบ ส่วนรูดีก็ถูกเกณฑ์ให้ไปรับบริการฝึกในช่วงฤดูร้อนที่จะมาถึง พฤศจิกายน 1942 ระเบิดเริ่มลงถล่มถนนเฮเวน ท่ามกลางความหวาดกลัวของผู้คนในห้องใต้ดินลีเซลเริ่มต้นเล่าเรื่องเกี่ยวกับการมีชีวิตอยู่ของหลายๆ คนหนึ่ง ทุกคนในหลุมหลบภัยต่างตั้งใจฟังเรื่องเล่ากันอย่างมีความหวัง</p>
---	--

	<p>ดำเนินไปทำให้หลายคนได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต รวมถึงนายฮูเบอร์มานที่ได้รับบาดเจ็บจึงต้องเดินทางกลับมารักษาตัวที่บ้าน ในขบวนแห่ยิวครั้งหลังสุด ลีเซลได้เจอกับแม็กซ์อีกครั้ง เด็กหญิงตัวน้อยที่ค่อยๆ เติบโตและเห็นเหตุการณ์อันเลวร้ายที่ทำให้คนรักต้องพลัดพรากจากกันไปมากมาย ลีเซลซึ่งสับสนระหว่างโลกที่สวยงามในหนังสือกับความเป็นจริงอันโหดร้าย จึงตัดสินใจลงโทษตัวเองด้วยการไม่กลับไปที่บ้านของนายกเทศมนตรีอีก</p> <p><u>ชั้นคลีคลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u></p> <p>ภรรยาของนายกเทศมนตรีมาหาลีเซลที่บ้านแล้วมอบสมุดบันทึกให้ พร้อมกับบอกลีเซลให้ให้อภัยตัวเอง เธอจึงทุ่มเทเวลานั่งจดบันทึกเหตุการณ์ที่ผ่านมาในห้องใต้ดิน จนกระทั่งในคืนหนึ่งอันเงียบสงัด ระเบิดถูกทิ้งลงมาจากถนนฮิมเมลและได้พรากทุกคนที่รักไปจากชีวิตของเธอ</p>	<p><u>ชั้นคลีคลายต่อเนื่องไปจนถึงตอนจบ (Conclusion)</u></p> <p>ระหว่างสงครามรถทหารของฮันส์โดนระเบิด เขาจึงได้เดินทางกลับบ้านอีกครั้งเพื่อพักผ่อนจากอาการบาดเจ็บ ลีเซลเริ่มลงมือเขียนบันทึกเกี่ยวกับชีวิตที่ผ่านมาของตัวเองในห้องใต้ดินทุกคำคืน จนคืนหนึ่งเธอผล็อยหลับไป เมื่อตื่นขึ้นมาอีกครั้งเธอพบตัวเองจมอยู่ในซากปรักหักพัง ตัวถูกห่มคลุมด้วยเศษฝุ่น และค้นพบว่าตัวเองได้สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักไปกับอานุภาพของระเบิด ทั้งฮันส์ โรซ่า และรูดีที่ต้องมาตายไปต่อหน้า สองปีต่อมา (1945) เมื่อสงครามสงบลงแล้วเล็กซ์ สเตเนอร์ก็กลับมาเปิดร้านตัดเสื้ออีกครั้ง โดยมีลีเซลเป็นลูกมือ และแม็กซ์ได้กลับมาหาเธอทั้งสองต่างมอบมิตรภาพให้แก่กันเฉกเช่นเดียวกับเมื่อวันวาน</p>
แก่นเรื่อง	ท่ามกลางความโหดร้ายนั้นยังมีความดีงามหลงเหลืออยู่	เพื่อนมนุษย์พึงปฏิบัติต่อกันอย่างมีมนุษยธรรม
ตัวละคร	<p>- ลีเซล เมมิงเกอร์ หรือ “แม่หนู” เด็กกำพร้าวัย 10 ขวบ เจ้าของฉายาจอมโจรหนังสือ เธอเสียน้องชายที่รักระหว่างเดินทางมาหาครอบครัวอุปถัมภ์ จึงมักจะนอนฝันร้ายอยู่บ่อยๆ เรื่องราวในความฝันซึ่งเกิดขึ้นจากความโหดร้ายที่ต้องเผชิญระหว่างการเดินทาง เธอรักหนังสือ แม้ตอนแรกจะยังอ่านไม่คล่องแต่ก็ฝึกฝนการอ่านจนดีขึ้นตามลำดับ ลีเซลเป็นเด็กที่มีไหวพริบดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์คับขันได้</p> <p>- ฮันส์ ฮูเบอร์มาน พ่ออุปถัมภ์ของ “แม่หนู” มีอาชีพเป็นช่างทาสีในช่วงก่อนเกิดสงครามลูกค้าส่วนใหญ่ของเขาเป็นคนยิว ฮันส์มีอาชีพเสริมจากการเล่นหีบเพลงโซ่</p>	<p>- ลีเซล เมมิงเกอร์ เด็กหญิงวัย 12 ที่ต้องแยกจากแม่แท้ๆ มาอาศัยอยู่กับครอบครัวฮูเบอร์มานด้วยเหตุผลจากการลี้ภัยสงคราม เธอสูญเสียน้องชายไประหว่างการเดินทาง ทำให้รู้สึกว่าตัวเองถูกทิ้งให้โดดเดี่ยวตามลำพังบนโลกใบนี้ ความสูญเสียนี้เองที่ทำให้ลีเซลรู้สึกเกลียดท่านผู้นำที่เป็นต้นเหตุของสงคราม สงครามที่ทำให้คนรักต้องพลัดพรากจากกัน ในตอนแรกลีเซลอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ แต่ด้วยความช่วยเหลือของพ่ออุปถัมภ์ทำให้เธออ่านและเขียนคล่องขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ลีเซลยังมีนิสัยกล้าหาญไม่เกรงกลัวใครและไม่ยอมให้ใครมารังแก</p> <p>- ฮันส์ ฮูเบอร์มาน พ่ออุปถัมภ์ของลีเซลมีอาชีพรับจ้างทาสี ชายวัยกลางคนอัยาศัยดี</p>

<p>ในฉบับเป็นบางครั้ง เขายังเป็นคนเริ่มสอนให้ลีเซลอ่านออกเขียนได้อีกด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรซ่า ฮูเบอร์มาน แม่อุปถัมภ์ของลีเซล มีอาชีพรับจ้างทำความสะอาดและซักรีด ภายใต “ปากคอเราะราย” นั้นเธอมีจิตใจที่เอื้ออารีไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสามี - อิลซ่า เฮอร์มาน ภรรยาของนายกเทศมนตรีเมืองโมลซ์คิง เธอไม่ค่อยพูดจามากนักและมักใช้เวลาอยู่ในห้องสมุดอย่างเงียบๆ อิลซ่าเป็นผู้นำพาให้ลีเซลพบชมุทรีพีย์แห่งการอ่าน แม้ภายหลังจะถูกแม่หนูจอมโจรขโมยหนังสือไปหลายครั้ง แต่เธอก็ไม่โกรธและยังเป็นผู้เตือนสติลีเซลว่าไม่ควรทิ้งสิ่งที่ตนรัก - รูดี สไตเนอร์ เด็กหนุ่มข้างบ้าน เขามีผมสีเหลืองมะนาว ตาสีน้ำเงินเรียวยาว ร่างกายผอมซูบเพราะหิวโซตลอดเวลา เขาเป็นเพื่อนซี้ของลีเซลและทั้งสองร่วมมือกันขโมยอาหารมาประทังความหิวอยู่บ่อยครั้ง แม้จะมีนิสัยขโมยแต่เขาก็ไม่ได้ทอดทิ้งความซื่ออกซื่อใจในผู้อื่น - แมกซ์ แวนเดนเบิร์ก หนุ่มชาวยิววัย 24 ลูกชายของผู้ที่เคยช่วยชีวิตฮันส์ฮูเบอร์มานไว้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 เขาเป็นนักชกมวยข้างถนนที่เก่งฉกาจและยังเป็นคนช่างฝัน เขาขีดเขียนใส่กระดาษที่หาสีขาวทับเนื้อความเก่าเพื่อทำหนังสือภาพให้กับลีเซล - คุณนายโฮลซ์ฟเฟิล หญิงผอมบางแต่แข็งแรง เพื่อนบ้านจอมถ่มน้ำลายเธอไม่เคยแต่งงานแต่มีลูกชายสองคนซึ่งทั้งคู่ถูกส่งไปรบ - คุณนายคิลเลอร์ เจ้าของร้านหัวมุมถนน เป็นหญิงปากจืด สวมแว่นหนาเตอะและชอบถลึงตาให้ดูน่ากลัวเหมือนปีศาจ ผู้คนที่มาซื้อของในร้านจึงต้องพูดว่า “โฮล์ ฮิตเลอร์” เสียก่อน ไม่อย่างนั้นเธอจะไม่ขาย 	<p>เขามีงานอดิเรกคือการเล่นทึบเพลง แม้ว่าฮันส์จะอ่านหนังสือไม่ค่อยคล่องแต่เขาก็ช่วยหัดลีเซลให้อ่านเขียน โดยใช้ผนังของห้องใต้ดินเป็นกระดานสำหรับการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรซ่า ฮูเบอร์มาน แม่อุปถัมภ์ของลีเซลมีอาชีพรับจ้างซักรีดให้กับคนมีฐานะในย่านนั้น เธอเป็นผู้หญิงปากร้าย อารมณ์ร้อน ในตอนแรกโรซ่าทำให้ลีเซลกลัวด้วยอารมณ์ราวกับฟ้าคะนองตลอดเวลา แต่ความจริงแล้วเธอเป็นคนอ่อนไหวง่ายและช่างดูแลเอาใจใส่คนในครอบครัว - รูดี สไตเนอร์ เพื่อนใหม่ของลีเซลผู้มีผมสีเหลืองและฝันอยากจะเป็นนักวิ่งที่เก่งที่สุดในโลก รูดีชอบความกล้าหาญของลีเซล แม้ในวันที่อดอยากแต่ลีเซลกลับขโมยหนังสือ เขาจึงเป็นคนตั้งฉายาให้เธอว่าจอมโจรหนังสือ - แมกซ์ ฟานเดนเบิร์ก ชายหนุ่มชาวยิวผู้มาขออาศัยหลบภัยในบ้านของครอบครัวฮูเบอร์มาน แมกซ์สุขภาพไม่ค่อยแข็งแรงจึงต้องนอนชมเพราะพิษไข้อยู่ตลอดเวลา แต่เขาเป็นชายหนุ่มช่างฝันเขาได้มอบหมายหน้าที่ให้ลีเซลคอยเล่าความเคลื่อนไหวและสภาพอากาศจากภายนอกให้ฟัง เขาจึงเปรียบเป็นผู้เปิดดวงตาแห่งจินตนาการให้กับลีเซล - อิลซ่า เฮอร์มันน์ หญิงวัยกลางคนผู้มีสีหน้าอมทุกข์อยู่ตลอดเวลา เธออาศัยอยู่ในบ้านหลังใหญ่กับสามี อิลซ่าเป็นผู้ชักชวนให้ลีเซลเข้ามาอ่านหนังสือในห้องหนังสือกับเธอ - ฟรานซ์ หรือ ฟรานซ์ เยอร์มัน เด็กชายที่เป็นขี้ตรงข้ามกับรูดี เขามีนิสัยก้าวร้าวและชอบรังแกคนที่อ่อนแอกว่า จึงไม่แปลกที่เขาจะเป็นเด็กที่กระหายสงครามมากที่สุดคนหนึ่งบนถนนเฮเว่น - อเล็กซ์ สไตเนอร์ พ่อของรูดี ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าที่ต้องหาเลี้ยงหลายปากท้องในครอบครัว เขาเป็นเหมือนตัวแทนของชาวยอร์มันในยุคหนึ่งที่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตัวเองอย่างเคร่งครัดและสั่งสอนให้ลูกๆ
--	---

	สินค้าให้	ปฏิบัติตนอยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม
ฉาก	ถนนฮิมเมิล เมืองโมลส์คิง, มิวนิก เยอรมนี ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เมืองโมลส์คิงอยู่ไกลจากซานเมืองมิวนิกไปพอสมควร ถนนฮิมเมิลที่แปลว่าสวรรค์ นั้นประกอบไปด้วยตึกเรียงรายเป็นแถวเต็มไปด้วยผู้คนฐานะค่อนข้างยากจน	สงครามโลกครั้งที่ 2 ช่วงระหว่างปี 1938 – 1945 ถนนเฮเว่น เมืองมิวนิก เยอรมนี เป็นที่อยู่อาศัยของชนชั้นกลางค่อนข้างระดับล่าง ชุมชนเล็กๆ ที่ผู้คนรู้จักกันหมด เด็กๆ ในละแวกนั้นใช้ถนนเป็นสนามฟุตบอล อาคารบ้านเรือน ร้านค้า และโรงเรียนตั้งอยู่ในระยะที่สามารถเดินถึงกันได้
ความขัดแย้ง	ความขัดแย้งภายในจิตใจ : ฮันส์ ฮูเบอร์มาน, อเล็กซ์ สไตเนอร์ ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : ชาวอารยันกับชาวยิว ความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม: ครอบครัวฮูเบอร์มานและรูดีกับชาวเยอรมันคนอื่นๆ	ความขัดแย้งภายในจิตใจ : ลีเซล เมมิงเกอร์, รูดี สไตเนอร์ ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน : ชาวอารยันกับชาวยิว ความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม: ครอบครัวฮูเบอร์มานและรูดีกับชาวเยอรมันคนอื่นๆ
มุมมองของผู้เล่าเรื่อง	ผู้เล่าเรื่องเป็นยมทูตใช้สรรพนามแทนตนเองว่า “ข้า” เล่าเรื่องผ่านทรศนะไร้ขอบเขต อยู่ในฐานะผู้รู้แจ้งประดุจพระเจ้า เป็นเจ้า สามารถหยั่งลึกเข้าไปในจิตใจได้สำนึก สัญชาตญาณและความปรารถนาของตัวละครแต่ละตัวภายในเรื่อง แสดงแง่มุมทางอารมณ์ความรู้สึกสุขทุกข์ของพวกเขาผ่านสายตาของผู้สังเกตการณ์อย่างใกล้ชิด	ผู้เล่าเรื่องซึ่งเป็นยมทูตมีทรศนะแบบไร้ขอบเขตในการเล่าเรื่อง จึงมักปรากฏเสียงบรรยายของเขาขึ้นมาในฉากสำคัญๆ ที่มีการสูญเสีย เพื่อแสดงความเป็นเอกภาพของเรื่องเล่าทั้งในตอนต้นเรื่องที่บรรยายถึงการมุ่งหน้าเข้าสู่ความตายของคนไปจนถึงตอนจบที่ยมทูตกล่าวทิ้งท้ายถึงความตายว่าไม่มีใครจะหนีพ้น

4.3 ผลการวิเคราะห์การตัดแปลง

ผู้วิจัยสนใจศึกษาการตัดแปลงจากนวนิยายที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอกเป็นภาพยนตร์ ด้วยการนำแนวคิดการตัดแปลงสื่อมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผ่านองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง โดยการขยายความคือการเพิ่มเติมเนื้อหาที่นวนิยายไม่มี การตัดทอนหมายถึงถึงภาพยนตร์มีการตัดทอนเนื้อหาอะไรจากนวนิยายลงไปบ้าง และการปรับเปลี่ยนคือภาพยนตร์มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาอะไรที่ทำให้มีความแตกต่างไปจากตัวบทต้นฉบับหรือนวนิยาย

4.3.1 วิเคราะห์การตัดแปลง “เอนเทิล” (1983)

เมื่อวิเคราะห์การตัดแปลงที่เกิดขึ้นจะเห็นว่า โครงเรื่องมีการขยายความไปสู่การที่วรรณกรรมเข้ามามีบทบาทต่อตัวละครเอกเป็นอย่างมาก โดยช่วงเริ่มเรื่องมีการเกริ่นแนะนำตัวละครเอกทั้งฉากที่ไปจ่ายตลาด การต่อรองซื้อหนังสือ และเข้าครัวทำอาหาร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเอนเทิลไม่มีฝีมือด้านงานบ้านงานเรือน รวมถึงการที่เอนเทิลเป็นผู้อ่านบทสวดในงานฝังศพของพ่อ ท่ามกลางความตื่นตะลึงของผู้มาร่วมงานไว้อาลัย เนื่องจากหน้าที่นี้ต้องเป็นผู้ประกอบพิธีซึ่งเป็นผู้ชายเท่านั้น และในระหว่างที่ตัวละครเอกจำต้องอยู่กินฉันท์สามีภรรยากับผู้หญิงอีกคน เธอก็ได้สอนคัมภีร์ทางศาสนาให้กับฮาแดสส์ แม้เป็นไปเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจของภรรยา แต่ก็เกิดการเรียนรู้ขึ้นจริงจากสิ่งที่อันเซลพยายามสอน นอกจากนี้ยังมีประเด็นด้านการขยายความ การตัดทอน และปรับเปลี่ยนในรายละเอียดอื่นๆ อีก ดังนี้

รูปที่ 4.41 ถกกับพ่อเรื่องการอ่าน

รูปที่ 4.42 อ่านบทสวดในงานฝังศพพ่อ

โครงเรื่อง

ขยายความ

- ความยากลำบากในการออกเดินทางจากบ้านเกิดของเยนเทล อย่างการถูกดักจับโดยคนขี่เกวียนที่เอาเงินจากเธอ แต่ไม่รับเธอให้โดยสารไปด้วยและความโดดเดี่ยวที่ต้องนอนกลางป่าตามลำพัง

- บททดสอบจากแรบไบผู้สอนในโรงเรียนศาสนาเบเซฟ ก่อนที่จะรับเด็กใหม่เข้าชั้นเรียน อันเซลได้ตั้งคำถามมากมายเกี่ยวกับข้อกำหนดทางศาสนา ซึ่งเป็นสิ่งที่แรบไบประทับใจในตัวศิษย์ใหม่คนนี้

- ในวันแต่งงานของอันเซลกับฮาแดสส์ อาริกเตอร์ได้มอบถ้อยคำในหนังสือ *Nachmonides the holy letter* ให้เป็นของขวัญแก่เจ้าบ่าว

รูปที่ 4.43 ถกปัญหาทางศาสนากับอาจารย์

ตัดทอน

- การแต่งงานที่เกิดขึ้นระหว่างอาริกเตอร์กับเพซหญิงมายร้ายสามมี รวมทั้งการอยู่ร่วมกันซึ่งไม่ค่อยราบรื่นนักระหว่างคนทั้งสอง

ปรับเปลี่ยน

- ลำดับเวลาที่อาวิกเตอร์ถูกครอบครัวของฮาแดสส์ปฏิเสธการหมั้นเปลี่ยนไป โดยในนวนิยาย เขาถูกปฏิเสธก่อนที่จะมาพบกับอันเซล ส่วนในภาพยนตร์อันเซลได้มีโอกาสรู้เห็นขณะเกิดเหตุการณ์

- วิธีการตัดใจของอาวิกเตอร์ในนวนิยายคือเลือกแต่งงานใหม่ไปกับหญิงม่าย และภายหลังถูกภรรยาถูกฆาตกรรม ส่วนในภาพยนตร์อาวิกเตอร์ตัดสินใจจะออกเดินทางไปอยู่เมืองอื่น เพราะไม่อาจทนให้ชายใดแต่งงานกับอดีตคู่หมั้นได้นอกจากอันเซลเพื่อนสนิทที่ให้ความนับถือแก่กันเหมือนพี่ น้องร่วมสาบาน

- ในตอนจบภาพยนตร์ทำให้จบแบบสมหวังทุกฝ่าย อาวิกเตอร์กับฮาแดสส์ได้ครองรักกันด้วยความเข้าใจ ในขณะที่เียนเทิลออกเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลเพื่อตามหาสถานที่ที่เหมาะสมกับตัวเองต่อไป โดยในนวนิยายให้ความรู้สึกที่ตัวละครทุกตัวนั้นต่างรู้สึกเจ็บปวดมากกว่า ทั้งอาวิกเตอร์ที่รักและนับถือเียนเทิลจนหมดใจ, ฮาแดสส์ที่ยังคงรักสามีคนแรกอยู่ในขณะที่ต้องมาแต่งงานกับอาวิกเตอร์ และเพซหญิงที่ไม่เคยได้รับรักตอบ

แก่นเรื่อง (Theme)

คงเดิม

ความมุ่งมั่นตั้งใจของตัวละครเอกที่จะเอาชนะอุปสรรค เพื่อให้ได้รับโอกาสในการศึกษา ศาสนา ซึ่งเป็นเรื่องต้องห้ามสำหรับผู้หญิงในสังคมยิว

ตัวละคร (Character)

ขยายความ

- ช่วงเวลาที่พ่อของตัวละครเอก ซึ่งเป็นแรปไปได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับลูกสาวก่อนที่เขาจะเสียชีวิต

- เพิ่มตัวละครชิมเมเล่ เพื่อนของอาวิกเตอร์ ชายหนุ่มใส่แว่นผู้มีนิสัยร่าเริง เขาได้พบกับอันเซลพร้อมกับอาวิกเตอร์ระหว่างการเดินทางกลับไปเรียนที่เบเซฟ

ตัดทอน

ไม่ปรากฏตัวละครเพซ ภรรยาผู้เป็นหญิงม่ายร้างสามีของอาวิกเตอร์ และพีตเทิล พ่อตาของอาวิกเตอร์ เนื่องจากในภาพยนตร์อาวิกเตอร์ไม่ได้แต่งงานกับหญิงม่ายคนนี้

ปรับเปลี่ยน

- รูปลักษณ์ภายนอกของฮาแดสส์จากสาวผมบลอนด์ ตาฟ้าเป็นสาวผมแดงผู้มีดวงตาสีเขียว

- ชื่อพ่อของเียนเทิลจากที่อโตรอสเป็นแมนเดล

รูปที่ 4.44 ฮาแดสส์

รูปที่ 4.45 เร็บเมนเดล

ฉาก (Setting)

คงเดิม

มีการระบุช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ให้ชัดเจน โดยเกิดเหตุการณ์ขึ้นในปีค.ศ. 1904 แต่ยังคงสถานที่เดิมเอาไว้คือเมืองในประเทศโปแลนด์หรือแถบยุโรปตะวันออกในสมัยนั้น

ความขัดแย้ง (Conflict)

คงเดิม

ในส่วนของความขัดแย้งภายในจิตใจของเฮนเทิลมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้น นอกจากนี้ยังได้มีการเพิ่มเติมความขัดแย้งระหว่างคนกับคนที่ทำให้ชัดเจนขึ้นคือความขัดแย้งระหว่างเร็บ อัลเทอร์กับอวีกเตอร์

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ปรับเปลี่ยน

ในภาพยนตร์การเล่าเรื่องถูกถ่ายทอดผ่านสายตาของตัวละครเอก ทำให้ผู้ชมคอยติดตามและเอาใจช่วยให้ตัวละครเอาชนะโชคชะตาและอุปสรรคไปได้ ในขณะที่นวนิยายผู้เล่าเรื่องให้ผู้อ่านเห็นภาพกว้างๆ ของสังคมที่ตัวละครอาศัยอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความคิดเห็นของคนในชุมชนที่มีต่อตัวละครแต่ละตัวและประเพณีปฏิบัติต่างๆ ของชาวยิว

4.3.2 วิเคราะห์การดัดแปลง “ฟาเรนไฮต์ 451” (1966)

ในฟาเรนไฮต์ 451 ความเปลี่ยนแปลงที่เด่นชัดขึ้นมาคือ การให้น้ำหนักกับหญิงชราเจ้าของบ้านที่จุดไฟเผาตัวเองไปพร้อมกับหนังสือและการเข้ามามีบทบาทของตัวละครแคลริส ผู้มีอิทธิพลต่อตัวละครเอกในหลายๆ ด้าน ตั้งแต่เหตุการณ์ที่หญิงชราและแคลริสสะกดรอยตามกาย ระหว่างที่เขาดำเนินทางไปทำงาน เพื่อให้เห็นว่าการพบเจอกันของคนทั้งสองไม่ใช่เรื่องบังเอิญ แต่เกิดจากความตั้งใจของแคลริส หรือปรับเปลี่ยนให้แคลริสไม่ได้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุ แต่เธอต้องหลบหนีออกจากบ้านเมื่อลูกของเธอถูกจับกุมฐานต่อต้านรัฐบาล แต่ก่อนจะไปรวมกลุ่มกับคนหนังสือเธอได้ย้อนกลับมาที่บ้านและพบกับกายอีกครั้ง จึงชักชวนให้เขาหนีไปกับเธอ

โครงเรื่อง (Plot)

ขยายความ

- ตอนเปิดเรื่องมีการเพิ่มสถานการณ์ในบ้านที่ได้รับแจ้งเหตุว่ามีหนังสือซุกซ่อนอยู่ ภาพตัดมาที่ชายเจ้าของบ้านได้รับโทรศัพท์ที่รับหนังสือออกมาจากบ้านก่อนที่เจ้าหน้าที่จะเดินทางมาถึง หน่วยผจญเพลิงทำการรื้อค้นบ้านเป้าหมายเพื่อหาหนังสือแล้วรวบรวมออกมาจุดไฟเผาให้ประชาชนแถวนั้นได้ดู เป็นตัวอย่างของการทำผิดกฎหมาย

- ในสถานีดับเพลิงภายใต้วิธีการค้นหาที่ซ่อนหนังสือให้กับนักผจญเพลิงรุ่นใหม่ เช่น ในโทรทัศน์, คอมพิวเตอร์, เครื่องปิ้งขนมปัง ฯ

- การตรวจค้นของหน่วยฟาเรนไฮต์ 451 เป็นไปอย่างเข้มงวด ไม่เว้นแม้แต่ในสวนสาธารณะ ซึ่งน่าจะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของครอบครัว

- กายเดินทางไปโรงเรียนกับแคลริส เมื่อเธอมาปรึกษาว่ามีปัญหาเกี่ยวกับที่ทำงาน จนถึงขั้นถูกไล่ออก เด็กนักเรียนของแคลริสมองเธออย่างหวาดระแวงทำให้เธอทุกข์ใจจนร้องไห้ออกมาโดยมี กายคอยปลอบใจ

- ในตอนจบกลุ่มคนหนังสือที่บรรยายไว้ในนวนิยายว่าประกอบด้วยคนกลุ่มเล็กๆ หลายๆ กลุ่มอยู่กันอย่างกระจัดกระจาย ถูกแทนที่ด้วยภาพของคนที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ในเมือง มีการถ่ายทอดถ้อยคำในหนังสือจากรุ่นปู่สู่รุ่นหลาน ทำให้เห็นว่าความรู้เหล่านั้นจะไม่มีวันสูญสลายไปตามกาลเวลา

รูปที่ 4.46 การตรวจค้นในสวนสาธารณะ

ตัดทอน

เนื่องจากไม่มีตัวละครเฟเบอร์ทำให้เกิดเหตุการณ์การพบกันโดยบังเอิญระหว่างกายกับเฟเบอร์ภายในสวนสาธารณะเมื่อหนึ่งปีที่แล้ว และการไปหาเพื่อขอคำปรึกษาจากเฟเบอร์ที่บ้าน รวมถึงตอนที่เฟเบอร์บอกทางหนีให้กับกายเมื่อเขาถูกตามจับจึงไม่ปรากฏในภาพยนตร์

ปรับเปลี่ยน

- ความสัมพันธ์ระหว่างกายกับภรรยาเป็นไปอย่างดี ไม่ได้จัดซัดเย็นซา แต่เธอกลับต่อต้านการอ่านของเขามากและปฏิเสธที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสามี

- ตอนจบของเรื่องสงครามไม่ได้ทำลายล้างเมืองจนย่อยยับ กลุ่มคนหนังสือยังคงปักหลักกันอยู่ที่เดิม โดยต่างคนต่างท่องจำเนื้อหาจนขึ้นใจ โดยหวังว่าสักวันความรู้ที่พวกเขาจะมีจะก่อให้เกิดประโยชน์ในอนาคต

แก่นเรื่อง (Theme)

คงเดิม

ฟาเรนไฮต์ 451 กล่าวถึง เสรีภาพภายใต้การควบคุมของสังคม โดยใช้หนังสือเป็นวัตถุแสดงแทนการถูกจำกัดเสรีภาพ เมื่อผู้ใดมีวัตถุเหล่านี้ไว้ในครอบครองจะต้องถูกกำจัดไปในทันที นั่นคือ

ระบบมีอำนาจเหนือผู้ใช้เพราะสามารถขีดให้คนเดินไปตามเส้นทางที่กำหนดไว้ แต่ใครที่ทำตัวแตกแถวแตกกลุ่มต้องถูกกำจัดออกจากระบบ

ตัวละคร (Character)

ขยายความ

ทำให้หญิงชราเจ้าของบ้านที่เต็มไปด้วยหนังสือมีบทบาทมากขึ้น โดยเชื่อมโยงให้เธอรู้จักกับ แคลริส นอกจากนี้ในภาพยนตร์ยังเน้นฉากที่บ้านของเธอถูกรื้อค้นและท้ายที่สุดเธอลงมือเผาทำลายทุกสิ่งทุกอย่างที่เธอรักด้วยตัวเอง

รูปที่ 4.47 หญิงเจ้าของบ้านเตรียมจุดไฟเผา

ตัดทอน

ไม่ปรากฏตัวละครเฟเบอร์ซึ่งเป็นตัวละครสำคัญในนวนิยาย

ปรับเปลี่ยน

- ผมของกาย มอนแท็กมีสีบลอนด์ แทนที่จะเป็นสีเหมือนเจ้าถ่านอย่างคนที่ทำงานกับกองเพลิงอยู่ตลอดเวลา เขากำลังจะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นจากหัวหน้า

- ชื่อภรรยาของกายเปลี่ยนจาก มิลลี เป็นลินดา

- แคลริสเป็นหญิงสาววัย 20 ผู้มีหน้าตาละม้ายคล้ายกับภรรยาของกายเธอมีอาชีพเป็นครู และเป็นผู้เปิดมุมมองใหม่ให้กับกายโดยเธอเข้ามาทำหน้าที่สำคัญแทนตัวละครเฟเบอร์

ฉาก (Setting)

ปรับเปลี่ยน

เหตุการณ์เกิดขึ้นในโลกยุคอนาคตเช่นเดิม แต่พาหนะที่ใช้ในการเดินทางปรับเปลี่ยนจากรถไฟใต้ดินเป็นรถไฟลอยฟ้าความเร็วสูงแทน ส่วนบ้านเรือนนั้นมีรูปทรงคล้ายกล่องตั้งเรียงรายกันไป โดยแต่ละหลังต่างมีเสาอากาศรับสัญญาณโทรทัศน์อยู่บนหลังคา

ความขัดแย้ง (Conflict)

คงเดิม

ทั้งความขัดแย้งภายในจิตใจของกาย มอนแท้ก, ความขัดแย้งระหว่างกายกับภรรยาและกายกับหัวหน้า รวมถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างตัวคนกับระบบ

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ใช้การเล่าเรื่องแบบไม่จำกัดขอบเขต โดยกล้องพาผู้ชมไปในทุกที่ ติดตามการกระทำสำคัญๆ ที่ส่งผลต่อภาพรวมของเรื่อง เช่น ฉากการไปแจ้งเบาะแสของลินดาที่สถานี ฉากที่เพื่อนนักผจญเพลิงแอบเห็นกายกำลังขโมยหนังสือมาจากที่เกิดเหตุ โดยใช้วิธีการตัดสลับเหตุการณ์เพื่อให้ผู้ชมมองเห็นทุกแง่มุมที่เป็นเหตุเป็นผลของเรื่องเช่นเดียวกับในนวนิยายที่กล่าวถึงเหตุการณ์ที่ตัวละครเอกต้องเผชิญ รวมถึงสิ่งที่เขาคิดไปพร้อมกับบอกเล่าถึงสถานการณ์ภายนอกที่เกิดขึ้นกันไปแบบคู่ขนาน แต่มุมมองของผู้เล่าเรื่องในนวนิยายจะให้ความสำคัญกับตัวละครเอกเป็นส่วนใหญ่ ด้วยการติดตามชีวิตหยั่งรู้ถึงความคิด และสิ่งที่กำลังจะตัดสินใจกระทำ

4.3.3 วิเคราะห์การดัดแปลง “Matilda อธิฤทธิ์คุณหนูแรงฤทธิ์” (1996)

จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 7 เรื่องที่นำมาศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้ เรื่องมาทิลดามีการดัดแปลงไปมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องให้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างสถานที่เกิดเหตุจากอังกฤษไปเป็นอเมริกา จากชนบทสู่เมืองใหญ่ และรูปร่างของตัวละครซึ่งเป็นคนในครอบครัวของมาทิลดา อย่างไรก็ตามมาทิลดาก็ยังคงเป็นนักอ่านสุดวิเศษเช่นเดิม โดยมีครูฮันนี่ครูประจำชั้นเป็นผู้เข้ามา มีบทบาทสำคัญในการแบ่งปันความรู้สึกที่ยิ่งใหญ่ไปจากโลกใบเล็กๆ ของมาทิลดา

เมื่อครั้งที่ครูฮันนี่ไปเยี่ยมบ้านของมาทิลดา เธอแอบวาง เกรียวกราวในดงทิว (The Wind in the Willows) ซึ่งเป็นเรื่องราวการผจญภัยของ ตัวตุน หนูน้ำ คางคก และแบตเจอร์ ที่เป็นเพื่อน

รักกัน โดยสัตว์แต่ละตัวต่างก็มีทัศนคติการมองโลกที่แตกต่างกันไปตามธรรมชาติและลักษณะนิสัยของสัตว์นั้นๆ เอาไว้ให้เด็กหญิง และในฉากสุดท้ายมาทิลดาได้อ่านเรื่องราวของวาฬสีขาวตัวมหึมา โมบี-ดิก ให้กับผู้ปกครองคนใหม่ของเธอฟังในเวลาก่อนเข้านอน

โครงเรื่อง (Plot)

ขยายความ

- วิธีเดินทางไปห้องสมุดสาธารณะของมาทิลดา เธอต้องหยุดรอสัญญาณไฟข้ามทาง เดินผ่านตรอกซอยต่างๆ และสนามเด็กเล่น สถานที่ที่เธอใช้สำหรับนั่งอ่านหนังสือเป็นบางเวลา
- เอฟปีไอคอยฝ่าจับตาดูการกระทำของนายเวิร์มวู้ดที่ย่อมแมวขายรถมือสอง

รูปที่ 4.48 เอฟปีไอตามสอดส่องพฤติกรรมของนายเวิร์มวู้ด

- นายเวิร์มวู้ดพาลูกค้าๆ ไปดูกิจการขายรถมือสอง พร้อมสอนเทคนิคการโก่งสารพัดวิธี ตั้งแต่เอาซีลื้อยใส่กระปุกเกียร์, ตัดกันชนด้วยกาว และปรับเลขบอกหลักไมล์ด้วยสว่านไฟฟ้า

ตัดทอน

เหตุการณ์การลงโทษพ่อเมื่อเขาฉีกหนังสือที่มาทิลดาขโมยมาจากห้องสมุด ด้วยการใช้นกแก้วของเพื่อนมาเลียนแบบเป็นเสียงผี

ปรับเปลี่ยน

- เมื่อพ่อฉีกโมบี-ดิกที่มาทิลดากำลังอ่านอยู่ เธอถูกบังคับให้ต้องดูโทรทัศน์ เด็กหญิงเพ่งมองด้วยความโมโห จนกระทั่งโทรทัศน์ระเบิดทำให้เธอค้นพบพลังวิเศษในตัวเองเป็นครั้งแรก โดยที่ไม่แน่ใจนักว่าเป็นเพียงเรื่องบังเอิญหรือไม่
- ในตอนสุดท้ายที่มาทิลดาใช้พลังวิเศษกับครูใหญ่ จนทำให้ครูใหญ่กลัวผีของน้องชายจนลนลานแล้ว เธอยังถูกพวกนักเรียนพากันขับไล่ออกจากโรงเรียนด้วยการปาข้าวของใส่
- หลังนายเวิร์มวู้ดถูกเอฟปีไอตามสอดส่องมานาน ในที่สุดครอบครัวเวิร์มวู้ดก็ต้องรีบหนีออกนอกประเทศ พวกเขาจึงมารับตัวเด็กหญิงที่บ้านของครูอันนี่ แต่มาทิลดาเกลี้ยกล่อมจนผู้ปกครองยอมเซ็นเอกสารรับบุตรบุญธรรมให้ครูอันนี่ในที่สุด

แก่นเรื่อง (Theme)

ปรับเปลี่ยน

โดยแก่นเรื่องหลักของนวนิยายคือจินตนาการเสริมสร้างความรู้และเพิ่มพูนทักษะในการคิดสร้างสรรค์ ส่วนแก่นเรื่องรองคือการให้ความรักและความเอาใจใส่แก่เด็กๆ ช่วยสร้างความรักความอบอุ่นที่ควรเกิดขึ้นภายในครอบครัวในขณะที่ภาพยนตร์ให้ความสำคัญกับเรื่องความรักความเอาใจใส่ที่ผู้ใหญ่ควรมีให้กับเด็กมากกว่า

ตัวละคร (Character)

ขยายความ

- ซินเนีย เวิร์มวู้ด นอกจากจะชอบแต่งตัวแต่งหน้าสวยๆ แล้วเธอยังติดคุยโทรศัพท์กับเพื่อน และมีนิสัยชอบดูโทรทัศน์เป็นอย่างมาก

- บรูซ บ็อกทรีตเตอร์ เด็กชายที่กินเค้กช็อกโกแลตปอนด์ใหญ่คนเดียวจนหมด เป็นเพื่อนกลุ่มเดียวกับมาทิลดา

ตัดทอน

นางเพิลส์ บรรณารักษ์ประจำห้องสมุด ไม่ได้มีบทบาทในการช่วยแนะนำหนังสือให้กับมาทิลดานัก

ปรับเปลี่ยน

ลักษณะทางกายภาพของแฮรี เวิร์มวู้ด ที่เปลี่ยนจากผอมหน้าเหมือนหนูมามีรูปร่างอ้วนกลม ในขณะที่ซินเนีย เวิร์มวู้ด กลับทั้งผอมและสูงกว่าสามปี

รูปที่ 4.49 แม่ พ่อ และพี่ชาย

- ไมเคิล เวิร์มวู้ด พี่ชายของมาทิลดาเขาแก่กว่าเธอหลายปี เป็นเด็กชายตัวใหญ่เพราะกินแต่อาหารขยะ เขาชอบเรียกมาทิลดาว่า “น้องเอ๋อ”

รูปที่ 4.50 แฮร์รี ซินเนีย และไมเคิล

- ครูเจนนี ฮันนี่ ไม่ได้เป็นหญิงสาวผู้สงบเสถียรหรือเคร่งขรึม แต่เธอกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้ปกครองของมาทิลดา ในตอนจบหลังจากที่ครูเขาวัวหนีหายไปแล้ว ครูฮันนี่ได้ขึ้นเป็นครูใหญ่ต่อจากเธอ

ฉาก (Setting)

ปรับเปลี่ยน

จากหมู่บ้านแห่งหนึ่งในชนบทของประเทศอังกฤษมาเป็นเมืองแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ประกอบไปด้วยห้องสมุดสาธารณะที่อยู่ห่างจากหมู่บ้านจัดสรรของมาทิลดาไปประมาณ 10 บล็อก ที่ระหว่างทางมีผู้คนสัญจรกันไปมาอย่างขวักไขว่ บ้านของครูฮันนี่เป็นกระท่อมหลังน้อยที่ดูอบอุ่นรายล้อมไปด้วยต้นไม้ขนาดชนิด และภายในบ้านน่าอยู่เป็นระเบียบสะอาดสะอ้าน โดยบ้านสองชั้นหลังใหญ่ที่ครูเขาวัวอาศัยอยู่ ตั้งอยู่ระหว่างทางไปบ้านของครูฮันนี่กับโรงเรียน

ความขัดแย้ง (Conflict)

คงเดิม

ปรากฏคู่ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน ดังนี้ มาทิลดากับครอบครัว, ครูใหญ่กับเด็กๆ, ครูฮันนี่กับผู้ปกครองของมาทิลดา

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ในนวนิยายผู้เขียนเป็นผู้เล่าเรื่องแทนตัวเองด้วยสรรพนามผมโดยใช้สายตาของบุคคลภายนอกมองเข้าไปในเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้น พร้อมสอดแทรกความคิดเห็นของตัวเองลงไปตลอดเรื่อง ส่วนภาพยนตร์มีผู้บรรยายเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยไม่เปิดเผยตัวตนว่าเป็นใคร มีพรรณนาแบบไร้ขอบเขตในการเล่าเรื่องทำให้มุมมองของผู้เล่าเรื่องในสื่อทั้งสองมีความคล้ายคลึงกัน

4.3.4 วิเคราะห์การดัดแปลง “The Old Man Who Read Love Stories” (2001)

การดัดแปลงในชายชราผู้อ่านนิยายรักส่วนใหญ่เกิดจากการเข้ามามีบทบาทของตัวละครโจเซฟินน่า ซึ่งเป็นตัวละครที่ถูกขยายความมาจากนวนิยาย โดยแต่เดิมนั้นเธอเป็นเพียงผู้หญิงคนหนึ่งที่มีหมอรูบิกันโดรู้จักในเมือง แต่ในภาพยนตร์หมอได้พาอันโตนิโอไปแนะนำให้รู้จักกับโจเซฟินน่า ซึ่งกลายเป็นลูกจ้างของผู้ใหญ่บ้าน และเธอผู้นี้เองที่เป็นคนแนะนำให้อันโตนิโอรู้จักนิยายที่บรรจรูื่องราว ทั้งแสนเศร้าและสุขสมของความรักเอาไว้

นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์ที่พัฒนาต่อเนื่องมาจากความสัมพันธ์ระหว่างโจเซฟินน่ากับชายชรา อีกลหลายเหตุการณ์ เช่น เอนาน่ากลองไม้มามอบให้อันโตนิโอกลองหนึ่ง ก้อนออกเดินทางตามล่าแม่เสือ ในนั้นบรรจรวุ่นขยายสำหรับอ่านหนังสือและนิยายรักเล่มที่เขาอ่านค้างไว้ การแสดงความรักระหว่างโจเซฟินน่าและอันโตนิโอ ส่วนในตอนจบของภาพยนตร์อันโตนิโอและโจเซฟินน่าได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันภายในกระท่อมหลังเล็กติดริมแม่น้ำของอันโตนิโอ ทั้งสองมีความรักให้แก่กันและกันไม่ต่างจากตอนจบของนิยายที่ทั้งสองผลัดกันอ่าน

โครงเรื่อง (Plot)

ขยายความ

- ภาพเหตุการณ์ที่ชายชรา มักย้อนระลึกถึงเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีตระหว่างที่เขาอาศัยอยู่กับชนพื้นเมือง เช่น คำพูดของนุซิญโญที่ว่า พวกเขาจะไม่ล่าเสือจากรั้วเพราะเนื้อของมันกินไม่ได้ แต่นักล่าผิวขาวกลับเดินทางมาพร้อมกับอาวุธปืนที่ก่อให้เกิดความตายอย่างทุกข์ทรมาน, การสอนให้ชุดเรือแคนู ทำลูกดอกกอบยาพิษ และเข้าป่าล่าสัตว์ เป็นต้น

รูปที่ 4.51 นุซิญโญสอนชุดเรือ

รูปที่ 4.52 โจเซฟินนำมาบอกกล่องไม้ให้อันโตนิโอ

ตัดทอน

- การพบกันระหว่างชายชรา กับบาทหลวง ในวันหนึ่งที่เรือชูเกรนำบาทหลวงมาพร้อมกับลังเสปียง การแอบอ่านหนังสือของบาทหลวงผู้ผล็อยหลับไปและบทสนทนาที่เกี่ยวกับเรื่องราวในหนังสือทำให้เขาค้นพบว่ยังมีหนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาหลากหลายกันไป ทั้งผจญภัย วิทยาศาสตร์ สิ่งมีชีวิต เรื่องความรัก ฯ เรื่องราวเกี่ยวกับความรักนี้เองเป็นสิ่งที่เขาสนใจ เพราะเขาเคยได้ยืมเรื่องความรักถ่ายทอดผ่านบทเพลงมาก่อน เรื่องราวที่สามารถสะกดให้คนนั่งงั้นได้ด้วยเนื้อเพลงเพียงท่อนเดียว

- ความพยายามคิดหาทางให้ได้หนังสือมาครอบครองสักเล่มหนึ่ง ด้วยการจับลิงมิโกและนกแก้วเพื่อนำมาใช้เป็นค่าเรือโดยสารออกเดินทางจากป่าใหญ่มาสู่เมืองเอลโดราโด

- การบอกเล่าถึงเรื่องราวที่เพิ่งค้นพบว่าตัวเองอ่านหนังสือออกให้กับหมอฟันที่เพิ่งพบกันเป็นครั้งแรกบนเรือชูเกรฟ้ง ทำให้หมอฟันยื่นข้อเสนอว่าจะช่วยหาหนังสือมาให้โดยที่ชายชราไม่จำเป็นต้องออกเดินทางเองก็ได้

- ช่วงที่อันโตนิโอเข้าไปใช้เวลาอยู่ในห้องสมุด ในเมืองเอลโดราโดกว่าห้าเดือนเต็มๆ และใช้แว่นขยายส่องดูหน้ากระดาษแต่ละหน้า เพื่อฝึกอ่านและหาแนวหนังสือที่ตัวเองชอบจนในที่สุดก็เลือกได้แน่แล้วว่าหนังสือที่ชอบอ่านคือนิยายรัก

ปรับเปลี่ยน

- ระหว่างซ่อนตัวอยู่ใต้เรือแคนูล่าเก่าเพื่อรอเวลาให้แม่เสือมาโจมตีอีกครั้ง อันโตนิโอนอนฝันกลางวันไปถึงเรื่องราวในอดีต ตอนที่เขาได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับชนพื้นเมืองระยะหนึ่ง ได้เรียนรู้ว่าปืนไม่ใช่อาวุธที่ทำให้ตายอย่างมีศักดิ์ศรีได้เท่ากับลูกดอกอาบยาพิษ เขาตกใจตื่นเพราะปืนลั่นถูกเท้าตัวเองอันโตนิโอจึงออกมาจากที่ซ่อนแล้วโยนปืนทิ้งน้ำ โดยให้สัญญากับตัวเองว่าจะไม่แตะต้องอาวุธร้ายชนิดนี้อีกเขาทำลูกดอกอาบยาพิษตามแบบฉบับของชนพื้นเมืองขึ้นมาแล้วทอดกายนอนบนพื้นที่โล่งรอเวลาให้แม่เสือมาโจมตีอีกครั้ง เขานอนรออย่างอดทนจนในจังหวะที่แม่เสือกำลังกระโดดเข้าตะครุบ เขาก็ลุกขึ้นเป่าลูกดอกใส่แม่เสือทันทีอันโตนิโอได้บาดเจ็บจากการต่อสู้เล็กน้อยส่วนเสือตัวนั้นไม่อาจทำร้ายใครได้อีกต่อไป

แก่นเรื่อง (Theme)

คงเดิม

ความเห็นแก่ตัวอย่างร้ายกาจของมนุษย์ ที่พร้อมจะตัดดวงผลประโยชน์เป็นของตัวเอง ทั้งจากธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน แต่ในขณะที่กล่าวถึงความโหดร้ายป่าเถื่อนของมนุษย์ ภาพยนตร์ก็นำเสนออีกด้านหนึ่งที่น่าอภิมรย์กว่า ด้านที่แสดงให้เห็นถึงความอ่อนโยนและความรักที่มีในจิตใจของมนุษย์

ตัวละคร (Character)

ขยายความ

- นูซิญโญ ชายชนพื้นเมืองเพื่อนสนิทของอันโตนิโอ ผู้สอนให้เขารู้จักวิธีเอาตัวรอดในป่า จนกระทั่งพวกกรีนโกเข้ามาแล้วเกิดการปะทะกันระหว่างทั้งสองฝ่าย กรีนโกและชนพื้นเมืองเสียชีวิตไปหลายคน รวมถึงทำให้นูซิญโญที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสก่อนจะเสียชีวิตในที่สุด ก่อนตายอันโตนิโอได้รับการร้องขอจากเพื่อนให้ไปตามล่าคนที่พยายามจะฆ่าเขา อันโตนิโอมุ่งมั่นที่จะตามล่าในที่สุดเขาได้สังหารชายผิวขาวคนนั้นด้วยปืนแล้วนำศพกลับมาให้เพื่อน แต่ตามความเชื่อของชนพื้นเมือง การที่อันโตนิโอทำเช่นนั้นเท่ากับว่าวิญญาณของนูซิญโญจะไม่มีวันได้ไปผุดไปเกิด

- โจเซฟินน่า ลูกจ้างสาวที่ทำงานอยู่ในที่ทำการผู้ใหญ่นบ้าน เป็นคนช่วยแนะนำนิยายรักให้กับอันโตนิโอ นั่นเป็นจุดเริ่มต้นของการพบกันอันนำไปสู่ความสัมพันธ์ของคนทั้งสอง เธอมีความเห็นว่าผู้ชายที่อ่านนิยายรักและยอมรับว่าอ่านมันนั้นดูเงาอ่อนกว่าผู้ชายที่ขบถ เยียดว่าภรรยาของเธอต่างหากที่คิดเช่นนั้น

ตัดทอน

ภายในเรื่องไม่ได้พูดถึงชนเผ่าชิบาโรหรือซูอาร์ เพียงแต่แสดงภาพของชนพื้นเมืองกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะทางกายภาพแตกต่างไปจากชาวนิคม

ปรับเปลี่ยน

- รูบิกุนโด โลอาซามิน หมอพื้นเพื่อนต่างวัยของอันโตนิโอ ภายหลังจากที่ชายชรามาขอให้เขาช่วยหาคัมภีร์ไบเบิลให้อ่าน รูบิกุนโดมีความคิดเห็นว่าหนังสือประเภทอื่นอาจดูน่าสนใจกว่า เขาจึงแนะนำให้อันโตนิโอรู้จักกับโจเซฟินน่าและเป็นตัวกลางคอยรับส่งนิยายรักให้กับอันโตนิโอในเวลาต่อมา รูบิกุนโดชอบพูดหยอกล้อเรื่องการเป็นนักอ่านตัวยงของอันโตนิโออยู่เสมอ ในฐานะหมอเขาได้ร่วมเดินทางไปกับคณะล่าแม่เสือด้วย

- ในนวนิยายชายชราผู้อ่านนิยายรัก ฉบับแปลเป็นภาษาไทย กล่าวถึงคนผิวขาวว่าเป็นพวก “แยงกี้” ในขณะที่ภาพยนตร์เรียกคนผิวขาวว่า “กรีนโก”

ฉาก (Setting)

ตัดทอน

ไม่ได้ระบุว่าเป็นแม่น้ำสายใดหรืออธิบายพิกัดที่ตั้งอย่างชัดเจน แต่ลักษณะภูมิประเทศคงเดิมไว้คือส่วนหนึ่งของผืนป่าเมซอนในประเทศเอกวาดอร์

ความขัดแย้ง (Conflict)

เพิ่มเติม

ความขัดแย้งภายในจิตใจของอันโตนิโอต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากเขารู้สึกกังวลว่าแม่เสื้อตัวนั้นเป็นฝ่ายถูกกระทำมาก่อนหน้าที่มันจะออกไล่อย่างปราศจากความปรานี แต่เขาก็ต้องฆ่าเสื้อตัวนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้มันไปทำร้ายใครได้อีก

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ปรับเปลี่ยน

ถึงแม้มุมมองของผู้เล่าเรื่องจะเป็นแบบอิสระไร้การจำกัดขอบเขตเหมือนกัน แต่ในรายละเอียดแล้วนวนิยายมีการสร้างระยะห่างระหว่างตัวละครกับผู้อ่านโดยใช้สรรพนามที่แตกต่างกัน ในขณะที่ภาพยนตร์เลือกใช้การหยั่งลึกเข้าไปในจิตใจของอันโตนิโอ ด้วยการตัดสลับเหตุการณ์ในอดีตที่มีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ปัจจุบันที่กำลังเกิดขึ้น เพื่อถ่ายทอดความคิดคำนึงของตัวละครเอก

4.3.5 วิเคราะห์การตัดแปลง “เดอะ ริดเดอร์” (2008)

การตัดแปลงในเดอะ ริดเดอร์เกิดขึ้นจากการตัดสลับเหตุการณ์ด้วยการเล่าเรื่องย้อนกลับไทม์ไลน์มาระหว่างอดีตกับปัจจุบัน ซึ่งแตกต่างจากในนวนิยายที่เล่าย้อนจากอดีตมาสู่ปัจจุบันในทีเดียว ทำให้เกิดการขยายความในช่วงระหว่างรอยต่อ โดยมีจูเลียสลูกสาวของไมเคิลเป็นตัวละครที่ร้อยเหตุการณ์เข้าด้วยกัน ตั้งแต่ตอนเริ่มเรื่องซึ่งเป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน ภายในห้องพิจารณาคดีเป็นเวลากว่า 2 ชั่วโมงแล้ว ไมเคิลมีนัดกับจูเลียสลูกสาวของเขาที่มาหาจากต่างเมือง แต่เขายังคงครุ่นคิดถึงการทะเลาะกันครั้งสุดท้ายของตัวเองกับฮันนา ก่อนที่เธอจะหายไป ทำให้เขาปรารถนาว่าตัวเองเป็นคนไม่ค่อยเปิดใจให้ใคร เช่นเดียวกันกับที่ลูกสาวของเขาบอกว่าพ่อมักทำตัวห่างเหินเสมอ

ในขบวนการไฟไป Neustadt ปี 1976 ไมเคิลพาจูเลียสไปหาคุณยายที่บ้านเกิด เพื่อแจ้งเรื่องหย่าของเขากับเกอร์ทรูด จนทำให้เขากลับมาพบกับหนังสือที่เคยอ่านและเริ่มต้นบันทึกเสียงลงเทป

เพื่อส่งไปให้ฮันนาในคุก และในตอนจบไมเคิลได้พาจูเลียไปยังหลุมศพของฮันนาแล้วเริ่มเล่าเรื่องราวที่พวกเขาพบกันเป็นครั้งแรกให้ลูกสาวฟัง

โครงเรื่อง (Plot)

ขยายความ

- ไมเคิลในวัยกลางคนไม่เคยคิดจากผูกพันกับใคร แม้ว่าเขาจะมีความสัมพันธ์กับผู้หญิงมากรหน้าหลายตาตลอดเวลาที่ผ่านมา แล้วเรื่องก็ค่อยๆ เล่าย้อนถึงเหตุการณ์ในวัยหนุ่มของเขา
- ไมเคิลในช่วงวัยรุ่นนำแสดมภ์ที่สะสมมาไปขายแล้วจัดการวางแผนการท่องเที่ยวในชนบทกับฮันนาด้วยตัวเอง ที่ร้านอาหารระหว่างทางฮันนาเลือกที่จะสั่งอาหารตามเด็กหนุ่ม แต่สายตาของเธอกลับจับจ้องอยู่ที่กลุ่มลูกเสือโต๊ะข้างๆ ที่กำลังสนุกสนานกับการอ่านรายชื่ออาหารบนเมนู สถานที่ที่พวกเขาแวะไปไม่มีใครรู้จักทั้ง 2 คน พวกเขาเพลิดเพลินกับวันอันแสนสุขกันอย่างเต็มที่ ฮันนาชวนซึ่งไปกับการร้องประสานเสียงในโบสถ์ระหว่างทาง เขาก็พลอยมีความสุขจนนั่งแต่งกลอนให้กับเธอ
- ภาพตัดเข้าสู่ห้องทำงานของไมเคิลในวัยผู้ใหญ่ เขานั่งอยู่ในห้องทำงานพลิกเปิดไดอารี่ก่อนจะขับรถไปทำงานที่ศาล เสียงที่ดังออกจากวิทยุเป็นเพลงประสานเสียงเพลงเดียวกับที่ได้ฟังร่วมกับฮันนาเมื่อครั้งที่พวกเขาไปเที่ยวด้วยกัน
- มิสมาร์เธอร์ ผู้เคราะห์ร้ายชาวฮิวคนลูกที่รอดตายจากเหตุการณ์เพลิงไหม้โบสถ์ นำเอากระป๋องชาเปล่าๆ ซึ่งเป็นของฮันนาไปตั้งไว้ข้างรูปถ่ายของครอบครัว

ตัดทอน

- การทะเลาะกันครั้งรุนแรงที่สุดซึ่งเกิดขึ้นระหว่างที่มีคาเอลพาฮันนาไปเที่ยวชนบทในช่วงวันหยุดหลังเทศกาลวันอีสเตอร์ ซึ่งเป็นเช้าวันหนึ่งที่เขาตื่นแต่เช้าเพื่อไปหาอาหารเช้าและหวังว่าจะมีดอกไม้ติดมือกลับมาให้กับคนที่ยังนอนอยู่บนเตียง ก่อนออกจากห้องไปเขาเขียนข้อความบอกเธอว่าจะออกไปข้างนอกเดี๋ยวจะรีบกลับ แต่เมื่อมีคาเอลกลับเข้ามาก็ต้องพบว่าเธอกำลังโกรธจัดและเปลือยกายทำร้ายเขาจนบาดเจ็บ ก่อนที่ตัวเองจะร้องไห้อย่างเอาเป็นเอาตายพร้อมกันนั้นก็ถามเขาว่าหายไปไหนมา โดยที่เขาเองก็ยืนยันว่าได้ทิ้งข้อความไว้ให้เธอแล้วแต่หาเท่าไรก็ไม่เจอ
- การไปเล่นสกีของกลุ่มนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยมิคาเอลได้รับบาดเจ็บและยังเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เขาได้ใกล้ชิดกับเกอร์ทรูดเพื่อนนักศึกษาสาว ซึ่งต่อมาทั้งสองมีลูกสาวด้วยกันคนหนึ่งที่จะเลิกรากันไป

ปรับเปลี่ยน

การทะเลาะเบาะแว้งกันของคนทั้งสองในนวนิยายครั้งแรกที่ทะเลาะกันมิคาเอลพยายามพยายามขอโทษฮันนาอยู่นานแม้จะเขียนจดหมายก็แล้วแต่ก็ไม่ได้รับการตอบกลับจากเธอ ส่วนในภาพยนตร์พวกเขาคืนดีกันเกือบจะทันทีหลังจากมีปากเสียง

แก่นเรื่อง (Theme)

คงเดิม

โดยแก่นเรื่องหลักคือความรู้สึกผิดและละอายใจของคนรุ่นใหม่ในเยอรมนี ส่วนแก่นเรื่องรองเป็นเรื่องของความรักของตัวละครเอกกับฮันนา โดยในฉบับนวนิยายจะไม่เด่นชัดเท่าในภาพยนตร์

ตัวละคร (Character)

ขยายความ

- อาจารย์วิชาสัมมนาเป็นทั้งผู้สอนและรับฟังการทักท้วงปัญหาที่ว่าด้วยความยุติธรรมและศีลธรรม ที่ตัวเขาเป็นผู้เปิดประเด็นไว้ตั้งแต่เริ่มชั้นเรียนว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่ใช้ขับเคลื่นสังคม เขาเป็นผู้แนะนำให้นักศึกษาในกลุ่มสัมมนาอ่านหนังสือเรื่อง *คำถามต่อสำนึกของชาวเยอรมัน* โดย คาร์ล เจสเปอร์

- จูเลียในวัยเด็กและวัยรุ่น เธอรักและเคารพพ่อของเธอแต่มีความสงสัยในท่าทีที่ดูเย็นชาและห่างเหินของเขาดลอดมา

- มิสมาร์เธอร์ตอนที่ยังเป็นเด็กเธอต้องผจญชีวิตที่ยากลำบากในค่ายกักกัน ในตอนท้ายเรื่องเมื่อไม่เคิณำเงินใส่กระป๋องมาให้และเล่าเรื่องของฮันนาให้เธอฟัง ถึงเธอจะบอกว่าฮันนาทำสิ่งเลวร้ายกับคนอื่น แต่มิสมาร์เธอร์ก็รับกระป๋องใส่ชาเปล่าๆ ไปนั้นไว้แล้วนำไปตั้งเคียงข้างภาพถ่ายของครอบครัวเธอเสมือนการให้อภัยในความผิดของผู้ตาย

รูปที่ 4.53 อาจารย์วิชาสัมมนา

รูปที่ 4.54 มิสมาร์เธอร์

ตัดทอน

บทบาทของพ่อตัวละครเอก โดยไม่ได้ระบุว่าเขาเป็นศาสตราจารย์ด้านปรัชญาที่มีความคิด สุขุมล้ำลึกอย่างไรในนวนิยาย และไม่ได้เป็นผู้ให้คำปรึกษาเมื่อลูกชายมีความสับสนว่าควรจะไปเปิดเผยต่อ ศาลว่าฮันนาอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ดีหรือไม่โดยในภาพยนตร์ผู้เข้ามาทำหน้าที่นี้แทนคืออาจารย์ วิชาสัมมนา

ฉาก (Setting)

ขยายความ

ใส่รายละเอียดด้านสถานที่ตั้งชื่อเมืองที่พวกเขาได้พบกันครั้งแรก, โรงเรียนกฎหมายที่ไมเคิล เรียน, เมืองที่เขาอยู่ในปัจจุบัน

ปรับเปลี่ยน

ลำดับปีที่เกิดเหตุการณ์มีรายละเอียดของสถานที่และเวลามากขึ้น โดยเริ่มต้นตั้งแต่ช่วงฤดูร้อนในปี 1958-1959, ไมเคิลอ่านหนังสืออัตเทบส่งในฮันนาปี 1976, ฮันนาเขียนจดหมายตอบฉบับแรก 1980, ฮันนาพันโทษและฆ่าตัวตาย 1988, เหตุการณ์ปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างไมเคิลกับลูกสาว 1995 รวมระยะเวลาที่ฮันนาอยู่ในคุกทั้งสิ้น 22 ปีส่วนในนวนิยายฮันนาได้รับการลดหย่อนโทษในปีที่ 18

ความขัดแย้ง (Conflict)

ขยายความ

ในด้านความขัดแย้งระหว่างคนกับคน นอกจากการใส่ความจากจำเลยคนอื่นๆ ที่มีต่อฮันนา ในนวนิยายแล้ว ในภาพยนตร์ยังแสดงถึงความขัดแย้งทางความคิดของกลุ่มนักศึกษากฎหมายซึ่งเป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ ที่บางคนก็พร้อมจะกล่าวโทษการกระทำของบรรพบุรุษตัวเองในทันที แต่ก็ยังมีอีกหลายคนที่ไม่สามารถทำได้

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

ปรับเปลี่ยน

จากการเล่าด้วยมุมมองของตัวละครเอกเพียงอย่างเดียวมาเป็นการเล่าแบบผสมคือ การเล่าผ่านมุมมองของไมเคิลสลับกับการใช้มุมมองแบบทรศนะไร้ขอบเขต นำพาผู้ชมไปสัมผัสถึงความรู้สึก และเห็นผลจากการตัดสินใจของตัวละครฮันนา

4.3.6 วิเคราะห์การดัดแปลง “เปิดตำนานอิงค์ฮาร์ท มหัศจรรย์ทะเลโลก” (2008)

ในเปิดตำนานอิงค์ฮาร์ท มหัศจรรย์ทะเลโลก การดัดแปลงเน้นไปที่การตัดทอนเรื่องให้กระชับขึ้น ในหลายเหตุการณ์สำคัญ คือ เหตุการณ์ที่โมน่า Inkheart ไปฝากไว้ที่เอลินอร์ แต่เธอกลับเอาหนังสือเล่มอื่นไปสลับเปลี่ยนเพื่อนำมาอ่านเอง ในคืนที่สมุนของคาปริคอร์นบุกเข้ามาพอดี ทำให้โมถูกจับตัวไปพร้อมกับหนังสือเล่มปลอม เมื่อกี้จึงตามไปช่วยพ่อของเธอด้วยความช่วยเหลือจากเอลินอร์ และดัสท์ฟิงเกอร์ ก็ตัดทอนให้ทั้งโม เมื่อกี้ และเอลินอร์ถูกจับตัวไปพร้อมกันหมด รวมถึงการตัดทอนรายละเอียดในฉากการหลบหนีจากหมู่บ้านของคาปริคอร์นและการถูกตามล่าด้วยความพลุกพล่าน

นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเข้ามาของหนังสือมหัศจรรย์พ่อมดแห่งออซ (The Wonderful Wizard of Oz) ตั้งแต่ตอนที่เอลินอร์มอบให้เมื่อกี้ก่อนที่จะถูกสมุนของคาปริคอร์นโยนลงกองไฟ แต่ดัสท์ฟิงเกอร์ก็แอบเก็บเอาไว้จนในที่สุดโมก็ได้ใช้อ่านเพื่อเอาพาอยู่ที่หอบ้านของโดโรธีออกมา หนังสือยังเป็นเบาะแสให้กับเอลินอร์ เมื่อเธอพบว่าหนังสือถูกวางทิ้งไว้ในบ้านที่ปราศจากคนของเฟโนกลิโอ และการที่เมื่อกี้อ่านเอาตัวละครตัวใหม่อย่างโตโต้ สุนัขของโดโรธีออกมาจากมหัศจรรย์พ่อมดแห่งออซ ซึ่งโตโต้ยังมีบทบาทในการเดินสารให้กับเมื่อกี้ระหว่างถูกบังคับให้ประกอบพิธีเรียกเงาผู้ชั่วร้ายออกมาจากหัวใจน้ำหมึกอีกด้วย

โครงเรื่อง (Plot)

ขยายความ

- เหตุการณ์ตอนเริ่มเรื่องที่โมอ่านนิทานหนูน้อยหมวกแดงให้กับเรซ่าและเมื่อกี้ฟัง แล้วมีเสื้อคลุมสีแดงปลิวมาตกที่ริมรั้วบ้าน
- เรซ่าภรรยาของโม ซึ่งกลายเป็นสาวใช้ของคาปริคอร์นพยายามหลบหนีออกจากหมู่บ้าน แต่ถูกจับตัวได้เสียก่อน
- ณ หมู่บ้านที่เฟโนกลิโออาศัยอยู่ นักเขียนได้พบตัวละครที่เขาสร้างเองจากปลายปากกา ในขณะที่ดัสท์ฟิงเกอร์กำลังไขว่คว้าไฟอยู่กลางจัตุรัส

รูปที่ 4.55 ดัสท์ฟิงเกอร์แสดงกลไฟกลางจัตุรัส

ตัดทอน

- ดัสท์ฟิงเกอร์ไม่ได้รับการเชื่อเชิญให้ร่วมเดินทางไปยังบ้านของป่าเอลินอร์เพราะโมกับเม็กก็รีบหนีหน้าเขาในทันที
- โม, ดัสท์ฟิงเกอร์ และฟาริตร่วมมือกันตั้งแต่แรกในการช่วยเหลือตัวประกันในตอนท้ายเรื่องที่เม็กก็และเฟโนกลีโอถูกจับตัวไปยังหมู่บ้านอีกครั้ง โดยดัสท์ฟิงเกอร์ขอให้โมสัญญาว่าจะส่งเขากลับบ้าน
- การที่โมใช้กวิน อีเห็นของดัสท์ฟิงเกอร์ไปส่งข่าวให้เม็กก็รู้ว่าตัวเองมาช่วยแล้ว ด้วยการเขียนจดหมายเป็นภาษาเอลฟ์จากเรื่องลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์ ซึ่งเป็นรหัสลับที่รู้จักกันเป็นอย่างดี
- มอร์โทลาสาวใช้คนสำคัญของคาปริคอร์นนำหัวใจน้ำหมึกออกจากที่บรรจจุสรพิษมาให้เม็กก็อ่านก่อนถึงเวลาจริง เพื่อเตรียมเธอให้พร้อมสำหรับพิธี
- เอลินอร์ออกเดินทางไปขอความช่วยเหลือจากตำรวจในหมู่บ้านใกล้เคียง ตามลำพัง แต่กลับถูกจับมาส่งให้กับพรรคพวกของคาปริคอร์น
- เฟโนกลีโอนักเขียนชราใช้แผนหลอกล่อ เพื่อเอากระดาษและปากกาจากบาสต้าผู้มีความเชื่อเรื่องโชคกลางอย่างเต็มเปี่ยม ด้วยการบอกว่าจะเขียนยันต์คุ้มครองให้กับสมุนของจอมวายร้าย

ปรับเปลี่ยน

- ดัสท์ฟิงเกอร์รู้ว่าเรซ่าเป็นภรรยาของโมตั้งแต่ตอนต้นเรื่องและเขายังให้สัญญาว่าจะช่วยเธอให้สามารถออกไปพบหน้าครอบครัวอีกครั้ง
- บาสต้าไม่ได้ถูกจับขังอยู่ในกรงเพราะการหลอกล่อของนิ้วฝุ่นหรือกลายเป็นหมาหัวเน่าที่ลูกน้องไม่นับถือและคาปริคอร์นไม่ต้องการเพราะทำงานผิดพลาดหลายครั้ง
- เม็กก็ต้องเขียนตอนจบของ Inkheart ขึ้นมาเอง เพราะแผ่นกระดาษที่กำลังอ่านอยู่ถูกสมุนของคาปริคอร์นแย่งชิงไป และเธอยังเป็นผู้ลงมือพิฆาตคาปริคอร์นและความชั่วร้ายทั้งหมดให้สูญสลายไปด้วยตัวเอง โดยไม่ได้รอความช่วยเหลือจากโมซึ่งในฉบับนวนิยายเขาเป็นคนอ่านให้คาปริคอร์นตายจากภาวะหัวใจหยุดเต้น

รูปที่ 4.56 เรซ่าขอให้ช่วย

รูปที่ 4.57 เมื่อกี้เขียนตอนจบลงบนแขน

- เฟโนลิโอถูกอ่านให้เข้าไปอยู่ในหนังสือด้วยความเต็มใจของเจ้าตัว จากแต่เดิมที่เขาหายเข้าไปในหนังสือโดยบังเอิญจากการอ่านของเมื่อกี้

- ดัสท์ฟิงเกอร์มีครอบครัวรอเขาอยู่ในโลกของ Inkheart ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เขาต้องการกลับบ้านตลอดมา

- เนื่องจากดัสท์ฟิงเกอร์ได้กลับบ้านสมความปรารถนาแล้ว ในตอนจบฟาริดจึงไปอยู่กับครอบครัวของโมพร้อมเก็บกวินเอาไว้กับตัว เพื่อที่ดัสท์ฟิงเกอร์จะได้ไม่ต้องพบกับจุดจบจากการปกป้องกวิน

แก่นเรื่อง (Theme)

ปรับเปลี่ยน

จากความกล้าที่จะเผชิญหน้ากับความกลัวอย่างเข้มแข็งและเด็ดเดี่ยวของเมื่อกี้ในนวนิยาย เมื่อตัดแปลงเป็นภาพยนตร์แล้วแก่นเรื่องเน้นให้น้ำหนักกับเรื่องของความรักและความผูกพันที่มีต่อครอบครัว

รูปที่ 4.58 ครอบครัวของเมื่อกี้กลับมาพร้อมหน้า

รูปที่ 4.59 ดัสท์ฟิงเกอร์ได้พบหน้าภรรยาอีกครั้ง

ตัวละคร (Character)

ขยายความ

- โตโต้สุนัขสีดำของโดโรธีซึ่งเมื่อก็อ่านออกมาจาก The Wonderful Wizard of Oz ได้โดยบังเอิญ โดยโตโต้มีบทบาทในตอนท้ายเรื่องด้วยการคาบเอาตอนจบใหม่ที่เฟโนกลิโอเพิ่งเขียนเสร็จไปให้เมื่อก็อับแทนพิธี

รูปที่ 4.60 โตโต้ สุนัขของโดโรธี

ตัดทอน

- มอร์โธลา แม่ของคาปริคอร์น โดยในภาพยนตร์ปรากฏตัวละครที่เป็นหญิงรับใช้ซึ่งดูใกล้ชิดกับคาปริคอร์นเท่านั้น แต่ไม่ได้บอกว่าเธอมีความสำคัญอย่างไร

- หลานสาวและหลานชายตัวน้อยๆ ของเฟโนกลีโอนักเขียนชรา ทั้งเพาล่า, ปีปโป และริโก้

ปรับเปลี่ยน

รูปร่างหน้าตาของตัวละครที่ถูกดัดแปลงอ่านมาจากบางคนจะออกมาอย่างไม่สมบูรณ์ทั้งใบหน้าผิดสัดส่วนหรือไม่มีเสียงแล้ว ทุกคนจะต้องมีตัวอักษรสีดำพาดผ่านบนใบหน้าด้วย

รูปที่ 4.61 ราพันเซล

รูปที่ 4.62 สมุนของคาปริคอร์น

ฉาก (Setting)

คงเดิม

ช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์เป็นยุคปัจจุบัน โดยสถานที่อิงภูมิประเทศของอิตาลีเป็นหลัก บ้านเรือนตั้งอยู่ริมทะเลและโอบล้อมไปด้วยภูเขา โดยมีหมู่บ้านของคาปริคอร์นซึ่งตั้งอยู่บนภูเขาเป็นฉากหลัก หมู่บ้านนี้มีสภาพถูกทิ้งร้างไม่ได้รับการเอาใจใส่ ผิดกันกับหมู่บ้าน Alassio ทางตอนใต้ของอิตาลี ซึ่งเป็นที่อยู่ของเฟโนกลีโอนักเขียนชรา โดยหมู่บ้านริมชายฝั่งแห่งนี้ดูมีชีวิตชีวาด้วยพลังขับเคลื่อนของผู้คน

รูปที่ 4.63 หมู่บ้านของคาปริคอร์น

รูปที่ 4.64 หมู่บ้านของเฟโนกลิโอ

ความขัดแย้ง (Conflict)

คงเดิม

ความสับสนภายในจิตใจของนิวฟูนในและความขัดแย้งระหว่างพวกของตัวละครเอกและพวกของคาปริคอร์น

ตัดทอน

ความขัดแย้งในตัวเองของเม็กกี้ซึ่งมีสาเหตุมาจากความกลัว โดยในภาพยนตร์ตัวละครเม็กกี้เต็มเปี่ยมไปด้วยความสงสัยใคร่รู้ และความสงสัยนี้เองที่ทำให้เธอเป็นคนกล้าที่จะเผชิญหน้ากับปัญหา

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

คงเดิม

แบบทรศนะไร้ขอบเขต ผู้เล่าเรื่องสามารถยังลึกเข้าไปในความคิดที่ซ่อนเร้นของตัวละครเดินทางติดตามตัวละครทุกตัวไปได้ทุกที่อย่างอิสระ พาผู้ชมไปยังจุดที่เกิดเหตุการณ์สำคัญได้โดยทันทีไม่ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหนหรือเกิดขึ้นได้อย่างไร ทำให้เห็นเหตุการณ์โดยภาพรวมที่เกิดขึ้น

4.3.7 วิเคราะห์การดัดแปลง “The book thief” (2014)

สำหรับ The book thief ฉบับภาพยนตร์ ด้วยความที่ตัวละครลิเซลมีอายุมากกว่าในนวนิยายเล็กน้อย ทำให้อุปนิสัยบางอย่างของเธอเปลี่ยนแปลงไปคือเข้มแข็งขึ้นและปรับตัวยอมรับกับโลกแห่งความเป็นจริงได้มากขึ้น ดังในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ทั้งการแสดงให้เห็นถึงความมุมานะที่จะอ่านในตอนเริ่มเรื่อง เพื่อสบคําสบประมาทของเพื่อนร่วมห้อง หรือในตอนท้ายเรื่อง ที่เธอไม่ได้ย้อนกลับไปยืมห้องหนังสือของอิลซ่า เพื่อที่จะฉีกทำลายหนังสือซึ่งถือเป็นการลงโทษตัวเองที่ได้รับความสุขจากการอ่าน ในขณะที่โลกแห่งความเป็นจริงนั้นแสนจะโหดร้าย

โครงเรื่อง (Plot)

ขยายความ

- รูดีช่วยนำลงไปที่เก็บสมุดบันทึกให้กับลิเซล หลังจากที่ทั้งสองเผชิญหน้ากับฟรานซ์เพื่อนร่วมชั้นจอมแบ่งที่จะเข้ามาชิงสมุดบันทึกจนรูดีต้องโยนทิ้งลงน้ำไป
- หลังจากพ่อของรูดีและพ่อของลิเซลถูกเกณฑ์ไปร่วมรบ รวมถึงรูดีได้หมายเกณฑ์ไปฝึกทหาร ทำให้เด็กทั้งสองคิดจะพากันหนีออกจากเมือง แต่กลับไปลงเอยในที่โล่งแห่งหนึ่งแล้วตะโกนด่าทอ เพื่อระบายความอัดอั้นตันใจที่ทั้งสองรู้สึกต่อท่านผู้นำซึ่งเป็นต้นเหตุของสงคราม

รูปที่ 4.65 รูดีดำน้ำเพื่อเก็บบันทึกให้ลิเซล

รูปที่ 4.66 ทั้งสองระบายความในใจ

ตัดทอน

- แก๊งขโมยอาหารและพืชไร่ที่ลิเซลและรูดีไปเข้าร่วมในบางครั้ง เนื่องจากทั้งสองต่างเป็นเด็กในย่านที่ยากจนที่สุดของเมืองประกอบกับรูดีมีพี่น้องหลายคน ทำให้อาหารไม่เคยพอเพียงสำหรับครอบครัวสไตเนอร์
- การที่รูดีชวนลิเซลไปแอบแจกขนมปังให้กับขบวนชาวยิวที่เดินผ่านเมือง แสดงถึงนิสัยที่เอื้อเฟื้อต่อเพื่อนร่วมโลกโดยไม่แบ่งแยกของเด็กคนหนึ่ง
- การเล่าถึงรายละเอียดชีวิตในค่ายทหารของฮันส์ ฮูเบอร์มานและอเล็กซ์ สไตเนอร์

ปรับเปลี่ยน

- ฮันส์พลีเซลนอนกอดหนังสือปกดำอยู่บนเตียงเขาจึงช่วยสอนการอ่านเขียนให้เธอ แทนที่จะเป็นการค้นพบจากใต้พุกหลังจากลิเซลนอนหลับฝันร้ายและฉีรดที่นอน

- ในขบวนแห่ยิวที่เดินผ่านถนนเฮเว่นลีเซลไม่ได้พบกับแมกซ์ แต่เธอพบเขาอีกครั้งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ผ่านไปแล้วในปี 1945

- บ้านหลังใหญ่บนเขาเป็นของคุณเบอร์เกอร์ไมสเตอร์และอิลซ่า เฮอร์มันน์ ไม่ได้เป็นบ้านของนายกเทศมนตรี

แก่นเรื่อง (Theme)

คงเดิม

ยังคงพูดถึงเรื่องของความดีงามในจิตใจของมนุษย์ท่ามกลางความโหดร้ายของสงคราม โดยภาพยนตร์ยังชี้ให้เห็นอีกว่าหากเรารักเพื่อนมนุษย์เหมือนกับที่รักตัวเองสงครามคงไม่มีวันเกิดขึ้น

ตัวละคร (Character)

ขยายความ

- ฟรานซ์ คู่ปรับของลีเซลในภาพยนตร์ ซึ่งเป็นตัวละครใหม่ที่มีบทบาทเพิ่มเข้ามา โดยเขาแสดงภาพของเด็กชาวเยอรมันที่กระตือรือร้นต่อสงครามที่กำลังจะเกิดขึ้น

- แมกซ์ จากเพื่อนคุยและเพื่อนอ่านหนังสือที่ประสบชะตากรรมเดียวกัน แมกซ์ยังเป็นผู้คอยกระตุ้นเตือนให้ลีเซลใช้จินตนาการ ผ่านการบอกเล่าสภาพอากาศในแต่ละวัน ทั้งยังเป็นคนมอบสมุดบันทึกเอาไว้ให้ลีเซลได้ใช้บรรจุเรื่องราวและขีดเขียนความฝันของตัวเอง

รูปที่ 4.67 ฟรานซ์

ตัดทอน

- อิลซ่า ถูกลดบทบาทลง โดยเป็นเพียงผู้หยิบยื่นโอกาสในการอ่านให้แก่ลีเซล แต่เมื่อลีเซลถูกห้ามไม่ให้เข้ามาที่บ้านของเธออีก บทบาทของอิลซาก็จบลงเพียงเท่านั้น โดยไม่ได้เป็นผู้จุดประกายให้เด็กหญิงเริ่มเขียนหรือสนับสนุนให้ไม่ทิ้งสิ่งที่ตัวเองรัก

- ไม่ปรากฏตัวละครคุณนายโฮลซ์เฟล เพื่อนบ้านจอมถ่มน้ำลายที่ตอนหลังลีเซลไปนั่งอ่านหนังสือให้เธอฟัง เพื่อแลกกับเสบียงเล็กๆ น้อยๆ

ปรับเปลี่ยน

ลีเซลในภาพยนตร์อายุ 12 ปีในตอนเริ่มเรื่อง ส่วนในฉบับนวนิยายเด็กหญิงมีอายุ 10 ปี และอุปนิสัยบางอย่างของตัวละครได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย เนื่องจากวัยที่โตขึ้นทำให้ลีเซลภาคภาพยนตร์เป็นเด็กเข้มแข็งและอดทน อีกทั้งเรียนรู้ในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปได้ไวกว่า

ฉาก (Setting)

ปรับเปลี่ยนและคงเดิม

ปีคริสต์ศักราชไม่ได้ตรงกันในทุกเหตุการณ์ แต่ช่วงเวลาที่เกิดเหตุในเรื่องยังคงอยู่ระหว่างช่วงก่อนและสงครามโลกครั้งที่ 2 (1938 - 1945) โดยคงสถานที่เดิมไว้คืออาคารบ้านเรือนบนถนนฮิมเมิลหรือเฮเวนที่มีความหมายว่าสวรรค์เหมือนกันและเป็นที่อยู่อาศัยของชนชั้นกลางระดับล่าง

ความขัดแย้ง (Conflict)

คงเดิม

การที่ครอบครัวฮูเบอร์มานให้ที่ซ่อนกับยิวถือเป็นความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม เพราะพวกเขาเลือกที่จะทำตามมนุษยธรรมมากกว่าทำตามกฎหรือนโยบายของพรรคนาซี

ตัดทอน

ความขัดแย้งในจิตใจของอเล็กซ์ สไตเนอร์ พ่อของรูดี เนื่องจากตัวละครอเล็กซ์ในภาพยนตร์มีบทบาทไม่มากนัก จึงไม่อาจเห็นเจตนาธรรมของเขาได้ชัดเจนดังในนวนิยาย

มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of view)

คงเดิม

ยมทูตเป็นผู้เล่าเรื่องที่มีทัศนคติแบบไม่จำกัดขอบเขต ทั้งยังปรากฏเสียงบรรยายเพื่อเชื่อมโยงฉากสำคัญๆ ที่มีการสูญเสีย เพื่อแสดงความเป็นเอกภาพของเรื่องเล่าทั้งในตอนต้นเรื่องที่บรรยายถึงการมุ่งหน้าเข้าสู่ความตายของผู้คน ไปจนถึงตอนจบที่ยมทูตกล่าวถึงท้ายถึงความตายที่ไม่มีใครจะ

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัย “บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์” สนใจศึกษาเรื่องเล่าอันเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่าง “คน” “หนังสือ” และ “การอ่าน” ทั้งหมด 7 เรื่อง โดยศึกษาผ่านการวิเคราะห์บทบาทของวรรณกรรมที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราว องค์ประกอบการเล่าเรื่อง รวมถึงการดัดแปลงสื่อจากนวนิยายเป็นภาพยนตร์

สรุปผลการวิจัย

เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาเรื่องเล่าจำนวน 7 เรื่องที่มีลักษณะแตกต่างกันไปในแต่ละเรื่อง ในส่วนของการสรุปผลผู้วิจัยจึงจะยึดเอาจุดร่วมเดียวกันของการศึกษา ซึ่งก็คือบทบาทของวรรณกรรมมาใช้อธิบายใน 3 ประเด็นหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. บทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอก รวมถึงการดำเนินเรื่องในนวนิยายและภาพยนตร์สามารถอธิบายได้ใน 3 ประเด็น ดังนี้

1.1 สร้างความรื่นรมย์และจินตนาการ ในขณะที่จดจ่ออยู่กับการอ่านพวกเขาล้วนได้รับประสบการณ์ทางสุนทรียะผ่านการคิดตามในบางครั้งก็สัมผัสผ่านการอ่านออกเสียงจากงานวรรณกรรม ซึ่งเกิดจากตัวอักษรที่นำมาร้อยเรียงกันเป็นเรื่องราวตามแนวทางการเล่าเรื่องประเภทต่างๆ แล้วสร้างอารมณ์ความรู้สึกบางอย่างให้เกิดขึ้นภายในจิตใจ ดังที่ อันโตนิโอใช้การอ่านเพื่อหลีกเลี่ยงจากโลกของความโหดร้ายมาสู่โลกของความรักในชายชราผู้อ่านนิยายรัก

นอกจากนี้จะสังเกตได้ว่าวรรณกรรมเยาวชน 3 เรื่อง ได้แก่ มาทิลดา, หัวใจน้ำหมึก และจอมโจรหนังสือ ซึ่งมีตัวละครเอกเป็นเด็กผู้หญิงนั้น วรรณกรรมได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของพวกเธอ ทั้งมาทิลดาที่ยึดโลกในหนังสือเป็นโลกอีกใบของเธอ โลกที่ปราศจากความโดดเดี่ยวอ้างว้าง เมื่อก็อใช้หนังสือมาช่วยสร้างโลกในจินตนาการเพื่อปิดกั้นตัวเองออกจากความหวาดกลัว ในขณะที่ถูกสมุนของจอมวายร้ายจับตัวไป โลกในหนังสือจึงเป็นเสมือนพื้นที่ที่เปิดให้เธอสามารถใช้จินตนาการได้ตลอดเวลา และลีเซิลที่ใช้เวลาขลุกอยู่กับหนังสือจนลืมความโหดร้ายของสงครามที่กำลังเกิดขึ้นภายนอก

ในอีกทางหนึ่งอาจกล่าวได้ว่าวรรณกรรมเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ตัวละครเอกได้หลีกเลี่ยงจากความเป็นจริงเฉพาะหน้า แม้ว่าท้ายที่สุดแล้วบางคนเลือกที่จะปฏิเสธการหลีกเลี่ยงหนีเข้าสู่โลกของหนังสือ หันมาเผชิญหน้ากับความเป็นจริง แล้วละทิ้งโลกใบเล็กๆ ของตัวเองเอาไว้เบื้องหลัง ดังที่

อันโตนิโอเลือกที่จะทิ้งหนังสือเอาไว้เบื้องหลังเพราะสิ่งนั้นสร้างมายาภาพให้เขาเห็นแต่ด้านที่สวยงาม ส่วนลีเซลลงมือฉีกหนังสือด้วยความคับแค้นใจที่ว่าความเป็นจริงกับโลกในหนังสือช่างแตกต่างกัน

1.2 ก่อเกิดการเปลี่ยนแปลงจากความรู้เป็นความรู้ ในที่นี้หมายถึง การรู้หนังสือ และการรู้จากการถูกปิดกั้น โดยเรื่องเล่าทั้งหมดให้น้ำหนักกับการบอกเล่าที่มาในการอ่านของตัวละครเอกแต่ละตัว ทั้งที่เกิดจากความพยายามในการเข้าถึงหนังสือของตัวละครที่อ่านไม่เป็นมาก่อน แล้วสามารถหัดอ่านจนเป็นดังตัวละครจากเรื่องชายชราผู้อ่านนิยายรักและเดอะ ริดเดอร์ โดยหนังสือได้เข้ามาทำหน้าที่เปรียบดั่งคนสำคัญของมาทิลดาผู้โดดเดี่ยว, อันโตนิโอผู้ชรา, ฮันนาผู้ไม่ยอมแพ้ และลีเซลผู้เข้มแข็ง ทำให้พวกเขาค้นพบความมหัศจรรย์ของถ้อยคำ และยังเปิดเส้นทาง การเรียนรู้ให้กับตัวละครที่พยายามจะแสวงหาความรู้และคุณค่าบางอย่างภายในหน้ากระดาษเหล่านั้น ทำให้พวกเขา กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงทั้ง กาย มอนแท็กในฟาเรนไฮต์ 451 ที่ยอมแหกกฎลุกขึ้นมาปฏิวัติตัวเอง แล้วต่อสู้กับระบบที่เขายอมเดินตามมาทั้งชีวิต เพื่อที่จะได้อ่านหนังสือ หรือเย็นเทิลในสุภาพบุรุษจำแลงที่ต้องต่อสู้กับความขัดแย้งทั้งภายในจิตใจและความขัดแย้งกับกรอบของสังคมแล้วปลอมตัวเป็นชายไปเรียนศาสนา เพื่อข้ามผ่านข้อห้ามที่ไม่ให้ผู้หญิงศึกษาคัมภีร์

นอกจากนี้การอ่านออกยังนำไปสู่การเขียนได้สำหรับตัวละครหลายๆ ตัวในเรื่องเล่าที่นำมาศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเขียนเพื่อเติมเต็มจินตนาการของเม็กกี้ เขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกของฮันนา และเขียนเพื่อบันทึกความทรงจำสำหรับลีเซล

1.3 การเริ่มต้นสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร จากนวนิยายและภาพยนตร์ที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่พบว่า วรรณกรรมกลายเป็นส่วนสำคัญในการร้อยเรียงเรื่องราวร้อยรัดตัวละคร ถึงแม้ว่าตัวละครเอกจะเป็นผู้ดำเนินเรื่องหลัก แต่ในแต่ละเรื่องเล่าจะต้องมีตัวละครสนับสนุนที่ช่วยให้อ่านเข้าใจทิศทางด้านวรรณกรรมและเป็นผู้เข้ามามีส่วนผลักดันให้ตัวละครเอกเกิดการอ่านอย่างต่อเนื่อง ดังความสัมพันธ์ที่ปรากฏเป็นคู่ในฟาเรนไฮต์ 451 ระหว่างกายกับแคลริสและเฟเบอร์, ในมาทิลดา ระหว่างมาทิลดากับครูฮันนี่, ในชายชราผู้อ่านนิยายรักระหว่างอันโตนิโอกับบาทหลวงและโจเซฟินน่า, ในเดอะ ริดเดอร์ ระหว่างฮันนากับมิคาเอลหรือไมเคิล, ในหัวใจน้ำหมึก ระหว่างโมและเม็กกี้พ่อลูกนักอ่าน รวมถึงการถ่ายทอดและแบ่งปันความหลงใหลในถ้อยคำระหว่างลีเซลกับฮันส์, แมกซ์ และอิลซ่า ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นคนแปลกหน้าที่เพิ่งได้พานพบ หลังจากตัวละครเอก ต้องสูญเสียครอบครัวของตัวเองไป

แนวของวรรณกรรมที่ปรากฏภายในเรื่องเล่าที่นำมาใช้ในการศึกษายังมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะของเรื่องเล่าอีกด้วย โดยเรื่องเล่าที่วรรณกรรมเป็นเรื่องเฉพาะ ได้แก่ เย็นเทิลมีวรรณกรรมที่ปรากฏคือคัมภีร์ศาสนาของยิว (ฮีบรู), ชายชราผู้อ่านนิยายรัก บรรจุนวนิยายรักเอาไว้ภายในเรื่อง, หัวใจน้ำหมึกประกอบไปด้วยวรรณกรรมเกี่ยวกับการผจญภัย และจอมโจรหนังสือที่มี

วรรณกรรมเป็นเรื่องที่มีชื่อเสียงของเยอรมัน ส่วนนวนิยายเล่มอื่นๆ ทั้งฟาเรนไฮต์ 451, มาทิลดา และ เดอะ รีดเดอร์ วรรณกรรมที่ปรากฏเป็นวรรณกรรมประเภทคลาสสิกและวรรณกรรมเอกจากนักเขียนหลายๆ คน โดยอาจมีความแตกต่างกันเล็กน้อยในลักษณะของชิ้นงานกับเรื่องเล่า เช่น ใน เดอะ รีดเดอร์จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของชนชั้นกลางเป็นส่วนมาก, มาทิลดาเป็นเรื่องของความหวัง ความฝัน และจินตนาการ ส่วนในฟาเรนไฮต์ 451 ปรากฏวรรณกรรมที่มีเนื้อหาหลากหลายจากผู้ประพันธ์ที่มีชื่อเสียงและมีเนื้อหาหนักที่ต้องตีความ

2. กลวิธีการเล่าเรื่องที่สนใจอารมณ์คุณค่าและสุนทรียะของเรื่องเล่า สนใจเป้าหมายและการทำบทบาทหน้าที่หลักในการประกอบสร้างความหมาย (Construction of meaning) ให้แก่สรรพสิ่งต่างๆ โดยวิเคราะห์ว่ามีวิธีการเล่าเรื่องอย่างไร (How to narrate) จากองค์ประกอบของการเล่าเรื่องทั้ง 6 องค์ประกอบดังนี้

2.1 โครงเรื่อง จากนวนิยายและภาพยนตร์ที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครเอกสามารถแบ่งตามลักษณะของการเล่าเรื่องได้ 3 ประเภทคือ

2.1.1 วรรณกรรมเป็นจุดเริ่มต้นทำให้เกิดเรื่อง มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้นภายในเรื่องเล่าจากชิ้นงานที่นำมาศึกษาทั้งหมดสามารถจัดให้อยู่ในการเล่าเรื่องประเภทนี้ได้ 3 เรื่อง คือ สุภาพบุรุษจำแลง, ฟาเรนไฮต์ 451 และหัวใจน้ำหมึก ในสุภาพบุรุษจำแลงเกิดจากการที่ตัวละครเอกต้องการได้รับอิสรภาพในการอ่านคัมภีร์ทางศาสนา ทำให้เธอต้องปลอมตัวเป็นชายเพื่อแฝงกายเข้าไปศึกษาในโรงเรียนสอนศาสนาที่เปิดรับแต่นักศึกษาชายเท่านั้น ในฟาเรนไฮต์ 451 นั้นเป็นเรื่องของโลกในยุคอนาคตที่โทรทัศน์กลายเป็นปัจจัยในการดำรงชีวิต ในขณะที่หนังสือกลายเป็นสิ่งต้องห้ามทางกฎหมายไม่เป็นที่ยอมรับของระบบ อันเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเศร้าหมองในจิตใจต่อประชาชนคนอื่น จึงเป็นหน้าที่ของนักผจญเพลิงหรือผู้จุดไฟต้องมาเผาทำลายให้สิ้นซาก เรื่องราวจึงเกิดขึ้นเมื่อคนในหน้าที่คนหนึ่งรื้ออ่านลูกขึ้นมาต่อต้านระบบ โดยเป็นทั้งผู้ครอบครองและลงมืออ่านหนังสือเสียเอง ส่วนในหัวใจน้ำหมึกนั้นเกิดจากผลพวงของการอ่านนิทาน Inkheart ซึ่งกลายมาเป็นจุดเริ่มต้นการผจญภัยของพ่อลูกนักอ่าน

2.1.2 วรรณกรรมมีส่วนในการดำเนินเรื่อง โดยวรรณกรรมเปรียบเสมือนตัวละครตัวหนึ่งที่จุดดิ่งและเชื่อมร้อยเหตุการณ์ตลอดทั้งเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบคือ เดอะ รีดเดอร์ ที่วรรณกรรมเข้ามามีส่วนผลักดันพฤติกรรมของมิคาเอลหรือไมเคิลตัวละครเอกจากเด็กหนุ่มที่ต้องทนทุกข์อยู่กับความเจ็บป่วยเรื้อรังก็ได้การอ่านออกเสียงเข้ามาเยียวยาจิตใจ ทำให้ลืมความทุกข์ไปชั่วขณะหนึ่งเพราะจดจ่ออยู่กับการอ่านให้คนที่ตัวเองรักฟัง และฮันนาสาวใหญ่ที่เคยได้แต่ฟังในตอนท้ายของเรื่องเธอก็เริ่มลงมือหัดเขียนอ่านด้วยตัวเอง ส่วนลิเซลในจอมโจรหนังสือวรรณกรรมได้เข้ามามีส่วนเชื่อมโยงตัวเธอเองกับผู้คนใหม่ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ทั้งพ่ออุปถัมภ์ที่สอนให้เธอเรียนรู้

การอ่านเขียน, หนุ่มสาวยิวที่ช่วยเข้ามาต่อเติมจินตนาการ และหญิงผู้เศร้าโศกที่เปิดประตูต้อนรับเธอ เข้าสู่โลกของวรรณกรรม

นอกจากนี้ยังมีการหยิบยกวรรณกรรมมาเชื่อมโยงให้เข้ากับสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น เช่น ในภาพยนตร์เดอะ รีดเดอร์มีการนำ *สงครามและสันติภาพ (War and Peace)* โดย ลีโอ ตอลสตอย เข้ามาในจังหวะหลังจากการทะเลาะกันของฮันนาห์และไมเคิล ส่วนในภาพยนตร์จอมโจรหนังสือระหว่างที่ลีเซลกำลังอ่านบทที่ 1 ของ *มนุษย์ล่องหน (The Invisible Man)* โดย เอช.จี.เวลล์ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการมาเยือนของคนแปลกหน้ากับฮันส์อยู่ย่น ก็มีชายหนุ่มแปลกหน้ามาเคาะประตูบ้านพอดี

ทั้งนี้ ในภาพยนตร์หัวใจน้ำหมึก วรรณกรรมยังได้เข้ามามีส่วนในการดำเนินเรื่องด้วย โดยมี *พ่อมดมหัศจรรย์แห่งออซ (The Wonderful Wizard of Oz)* เป็นหนังสือที่มีส่วนสำคัญในการเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆ ตั้งแต่ต้นและหนังสือเล่มนี้ยังเปรียบได้กับตัวละครที่คอยถ่ายทอดความทรงจำดีๆ ระหว่างคนในครอบครัว

2.1.3 วรรณกรรมเป็นส่วนหนึ่งของเรื่อง ปากกาสภาพของการอ่านและคลุกคลีกับหนังสือของตัวละครเอก แต่วรรณกรรมไม่ได้เข้าไปมีอิทธิพลต่อตัวเรื่องโดยตรง โดยเรื่องเล่าประเภทนี้ ได้แก่ มาทิลดาและชายชราผู้อ่านนิยายรัก สำหรับสถานการณ์ในมาทิลดาท่ามกลางความรู้สึกแปลกแยกจากครอบครัว มาทิลดาจึงเลือกเอาหนังสือมาเป็นโลกของเธอแทนจนกระทั่งได้เข้าโรงเรียน ที่นั่นเธอมีเพื่อนๆ และครูประจำชั้นที่เอาใจใส่ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนโดดเด่นขึ้นมา ในขณะที่ชายชราผู้อ่านนิยายรักเมื่อชายชราค้นพบว่าตัวเองสามารถอ่านหนังสือออก เขาก็ชวนขวยหาหนังสือมาอ่านจนได้โดยเรื่องที่สนใจคือเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก ความรักอันเป็นชั่วตรงข้ามของแก่นเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงความโหดร้ายภายในจิตใจของมนุษย์

2.2 แก่นเรื่อง แม้รูปแบบและวิธีการเล่าของเรื่องเล่าทั้งหมดจะเปลี่ยนแปลงจากนวนิยายไปเป็นภาพยนตร์ แต่ผู้สร้างสรรค์ใหม่ไม่ได้ทอดทิ้งแนวคิดหลักในการดำเนินเรื่องที่ผู้เขียนต้องการบอกไปถึงผู้อ่าน โดยส่วนใหญ่ยังคงแก่นเรื่องไว้ตามเดิม ซึ่งแก่นเรื่องทั้งหมดได้พูดถึงแง่มุมในจิตใจของมนุษย์ หรือ “ความเป็นมนุษย์” ที่มีทั้งความกล้าและความกลัว ความดีงามและความโหดร้าย ความรักและความเกลียดชัง รวมถึงความเมตตาและความป่าเถื่อน ซึ่งมีการนำเสนอภาพของความอ่อนโยนภายในจิตใจของมนุษย์ท่ามกลางความโหดร้ายของสังคมรอบข้างในเรื่องเล่า 3 เรื่องด้วยกัน คือ ชายชราผู้อ่านนิยายรัก, เดอะ รีดเดอร์ และจอมโจรหนังสือ

อย่างไรก็ตามจากกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์มี 2 เรื่องที่เปลี่ยนแปลงแก่นเรื่องไป โดยสลับเอาประเด็นที่มีความสำคัญรองลงมาเป็นแก่นเรื่องหลัก ได้แก่ มาทิลดาฉบับ

ภาพยนตร์ที่เอาประเด็นเรื่องความรักที่ควรมีในครอบครัวขึ้นมาเป็นแก่นเรื่องหลัก แทนเรื่องของการ รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง คล้ายกันกับภาพยนตร์เรื่องหัวใจน้ำหมึกที่ยกเอาประเด็นเรื่อง ความรัก ที่มีต่อครอบครัวขึ้นมาเด่นกว่าการพูดถึงความกล้าของตัวละครเอกที่จะเอาชนะความกลัว ซึ่งทำให้เธอเติบโตขึ้นในท้ายที่สุด

2.3 ตัวละคร นอกจากบทบาทหน้าที่ของตัวละครเอกซึ่งเป็นผู้ดำเนินเรื่องหลักแล้ว ยังมีตัวละครอีก 2 ประเภท ที่มีส่วนสำคัญต่อพัฒนาการของตัวละครเอกและเรื่องราว ในด้านที่ เกี่ยวกับวรรณกรรมซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

2.3.1 ตัวละครเอก ไม่ว่าจะเป็หญิงสาว ชายหนุ่ม เด็กหญิง หรือคนชรา ทั้งหมดต่างมีคุณสมบัติเดียวกันคือ มีความอยากรู้อยู่ภายในจึงทำให้พวกเขากล้าที่จะตั้งคำถาม กล้าที่จะสงสัยต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว เพียงได้รับแรงกระตุ้นเล็กน้อยก็พร้อมจะลงมือค้นหาคำตอบของชีวิต

2.3.2 ตัวละครสนับสนุน มีส่วนช่วยผลักดันให้ตัวละครเอกเกิดการอ่าน เป็นผู้ให้คำปรึกษาในบางครั้ง รวมถึงช่วยชี้แนะให้ตัวละครเอกสามารถฟันฝ่าอุปสรรคไปได้ ประกอบไปด้วยผู้ให้ (The Donor) และผู้ช่วย (The Helper) โดยตัวละครกลุ่มนี้มักจะเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ ใกล้ชิดกับตัวละครเอก อย่างตัวละครพ่อซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ให้ (The Donor) ทั้งในสุภาพบุรุษจำแลง, หัวใจน้ำหมึก และจอมโจรหนังสือ

2.3.3 ตัวละครขัดขวางหรือผู้ร้าย (The Villain) ในนวนิยายสำหรับเยาวชนทั้ง 2 เรื่อง คือ มาทิลดาและหัวใจน้ำหมึก มีตัวละครที่ทำหน้าที่ขัดขวางและทำลายการอ่าน อย่างชัดเจน ส่วนในนวนิยายประเภทอื่นมีการสร้างเงื่อนไขขึ้น เพื่อระงับพฤติกรรมกรรมการอ่านด้วยการ กำหนดเป็นกฎและข้อห้ามต่างๆ ขึ้นมา ทั้งในเรื่องสุภาพบุรุษจำแลงและฟาเรนไฮต์ 451 โดย บทลงโทษขั้นรุนแรงที่นิยมใช้คือ การฉีกทำลายและเผาหนังสือ โดยผู้เล่าเรื่องซึ่งเป็นยมทูตในจอมโจร หนังสือได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเผาทำลายหนังสือไว้ตอนหนึ่งว่า *“หนังสือมันแสนแพงเกินกว่า จะซื้อไว้อ่านและมีค่าทางปัญญาอย่างมหาศาล เหตุไฉนผู้คนถึงนำออกมาเผากันอย่างกับว่าหนังสือเหล่านั้น เป็นเศษกระดาษบรรจุถ้อยคำที่ไร้ค่าอย่างนั้นเล่า”*

2.4 ฉาก หากพิจารณาเรื่องเล่าทั้ง 7 เรื่องที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จะเห็นว่า ฉากเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เรื่องเล่ากลายเป็นเรื่องราวที่เต็มเปี่ยมไปด้วยจินตนาการและเป็นอิสระ อยู่เหนือกาลเวลา นวนิยายเมื่อครั้งศตวรรษที่แล้วอาจพูดถึงโลกอนาคตในอีกหลายร้อยปีข้างหน้า ในขณะที่นวนิยายยุคปัจจุบันกลับพ่ายอ่อนสู่เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญในช่วงสงครามโลก หรือนำพาผู้อ่านไปสู่การผจญภัยสุดคาดคิดพร้อมกับตัวละครในเรื่อง และทำให้สิ่งที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ กลายเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถหรือศักยภาพของมนุษย์

สำหรับช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องเล่าแบ่งออกเป็นระยะสั้นกับระยะยาว โดยในเยนเทิล, ฟาเรนไฮต์ 451, ชายชราผู้อ่านนิยายรัก และหัวใจน้ำหมึก เกิดเหตุการณ์ในระยะเวลาด้านๆ ช่วงหนึ่งในชีวิตของตัวละคร ในขณะที่มาทิลดา, เดอะ รีดเดอร์ และจอมโจรหนังสือ เลือกว่าจะใช้เวลาในการถ่ายทอดพัฒนาการของตัวละคร ทั้งในเรื่องความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง และอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร ซึ่งสองเรื่องหลังเป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่มีบรรยากาศของสงครามโลกครั้งที่ 2 และผู้ประพันธ์ได้ผูกชะตากรรมของตัวละครเข้ากับเหตุการณ์นี้ โดยแสดงให้เห็นถึงผลกระทบของสงครามต่อประชาชนชาวเยอรมัน ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจากเกิดเหตุการณ์

2.5 ความขัดแย้ง สามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ ความขัดแย้งภายในจิตใจ ซึ่งเป็นการคะคานกันระหว่างความปรารถนา (Id) กับหลักความเป็นจริง (Ego) ว่าตัวละครจะเลือกทำสิ่งที่ตัวเองต้องการหรือสิ่งที่ถูกต้องควรทำมากกว่ากัน ส่วนความขัดแย้งระหว่างคนกับคนในเรื่องเล่าสำหรับเยาวชนจะเป็นความขัดแย้งของฝ่ายดีและฝ่ายร้ายอย่างชัดเจน ในขณะที่เรื่องเล่าประเภทอื่นจะชี้ไปที่ความขัดแย้งทางความคิดที่ต่างกันสุดขั้วของกลุ่มคนหรือเรื่อง ของชาติพันธุ์วรรณาเป็นสำคัญ สำหรับความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคมส่วนใหญ่เกิดจากการที่ตัวละครเอกปฏิเสธชนบ หรือกฎของสังคมโดยไม่ปฏิบัติตามสิ่งที่สังคมคาดหวังจะให้

2.6 มุมมองของผู้เล่าเรื่อง มุมมองที่ใช้ในการเล่าเรื่องของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่เป็นแบบทรศนะไร้ขอบเขต ผู้เล่าเรื่องสามารถหยั่งลึกเข้าไปในความคิดที่ซ่อนเร้นของตัวละคร เดินทางติดตามตัวละครทุกตัวไปได้ทุกที่อย่างอิสระ ทำให้ผู้อ่านเห็นเหตุการณ์โดยรวมที่เกิดขึ้น แสดงแง่มุมทางอารมณ์ความรู้สึกสุขทุกข์ของพวกเขาผ่านสายตาของผู้สังเกตการณ์อย่างใกล้ชิด ส่วนในภาพยนตร์การเล่าเรื่องแบบทรศนะไร้ขอบเขต ทำให้ผู้ชมสามารถไปยังจุดที่เกิดเหตุการณ์สำคัญได้โดยทันที ไม่ว่าจะเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหนหรือเกิดขึ้นได้อย่างไร

สำหรับนวนิยายและภาพยนตร์ที่มีมุมมองของผู้เล่าเรื่องแบบจำกัดขอบเขต มีลักษณะเดียวกันคือ ให้ตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่อง ทำให้การดำเนินเรื่องน่าเชื่อถือเพราะผู้อ่านและผู้ชมเข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร เห็นใจในโชคชะตาของพวกเขาจึงเอาใจช่วยตัวละครเอกให้คิดหาทางพ้นฝ่าอุปสรรคไปได้

อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์มุมมองของผู้เล่าเรื่องในนวนิยายและภาพยนตร์ที่ได้นำมาศึกษา ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าในเรื่องเล่าเรื่องหนึ่งนั้นอาจใช้วิธีการเล่าเรื่องที่สลับซับซ้อนมากกว่าวิธีการเดียว เช่น เปิดเรื่องมาด้วยเสียงบรรยายจากสัพพัญญู แต่เมื่อเข้าสู่เรื่องก็กลายเป็นตัวละครเอกที่เป็นผู้เล่าเสียเอง ซึ่งความคลุมเครือนี้อาจอธิบายได้ด้วยวิธีการวิเคราะห์อย่างละเอียดเกี่ยวกับมุมมองและเสียงเล่า ตามที่ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช (2545: 63-75) กล่าวถึงการจำแนกทั้งสองสิ่งนี้ออก

จากกัน โดยการศึกษามุมมองคือ การตอบคำถามว่า ใครเป็นผู้เห็น และการศึกษาเสียงเล่าคือการตอบคำถามว่า ใครเป็นผู้เล่าเรื่อง

3. การดัดแปลงภาพยนตร์จากนวนิยายที่นำมาใช้ในการศึกษาทั้ง 7 เรื่องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 2 ลักษณะ คือ

3.1 ตัวเรื่อง พบว่ามีการขยายความ ตัดทอน และปรับเปลี่ยนในภาพยนตร์หรือตัวบทปลายทาง จากการวิเคราะห์ผลการดัดแปลงสื่อสรุปได้ว่า การขยายความเป็นไปเพื่อเพิ่มเติมรายละเอียดบอกที่มาและเหตุผลในการตัดสินใจกระทำของตัวละครและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเหตุการณ์ในเรื่อง ส่วนการตัดทอนส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการปรับลดบทบาทของตัวละครบางตัว ทำให้บางฉากในนวนิยายไม่ได้รับการนำเสนอออกมา อีกส่วนเกิดขึ้นจากความต้องการในการสร้างความต่อเนื่องของเหตุการณ์ จึงตัดทอนฉากที่ทำให้ภาพยนตร์ดูแล้วไม่สิ้นไหลเท่าที่ควร และที่สำคัญคือการค้ามาถึงความกระชับของเรื่องราว เนื่องจากบางเรื่องต้องดัดแปลงจากนวนิยายจำนวนหลายร้อยหน้ามาเป็นภาพยนตร์ความยาวไม่เกินสองชั่วโมง สำหรับการปรับเปลี่ยนนั้นเป็นไปตามฉาก สถานการณ์ และตัวละครที่เพิ่มเข้ามา เพื่อเสริมความสมบูรณ์ให้กับเนื้อเรื่อง โดยเทคนิคที่ภาพยนตร์นิยมนำมาใช้คือการตัดสลับเหตุการณ์ใหม่ให้สอดคล้องกับเรื่องราวที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบัน

สำหรับการดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ส่วนใหญ่แล้วยังคงสถานที่และช่วงเวลาเอาไว้ตามแบบต้นฉบับนวนิยาย มีเพียงมาทิลดาที่เปลี่ยนเหตุการณ์ในท้องเรื่องจากชนบทในอังกฤษมาเป็นแถบชนเมืองในสหรัฐอเมริกา และได้มีการเพิ่มตัวละครที่เป็นเจ้าหน้าที่เอฟบีไอ (สำนักงานสอบสวนกลาง) เข้ามาด้วย

3.2 ตัวละคร มีการเพิ่มมิติและบทบาทให้กับตัวละครประกอบโดยเฉพาะตัวละครที่เป็นผู้ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ตัวละครเอก ในขณะที่เดียวกันก็มีการตัดตัวละครอื่นที่ทำหน้าที่เดียวกันนั้นออกหรือปรับลดบทบาทลง สำหรับตัวละครเอกในภาพยนตร์ได้เสริมเน้นให้เห็นบุคลิกบางอย่างที่โดดเด่นขึ้น นอกจากนี้ยังมีการปรับเปลี่ยนรูปร่างลักษณะภายนอกและชื่อของตัวละครบางตัวไป เช่น รูปร่างของสามีภรรยาเวิร์มวูดเปลี่ยนไปในแบบที่ตรงข้ามคือ ฝ่ายสามีจากผอมสูงกลายเป็นอ้วนเตี้ย ส่วนภรรยาจากตัวอ้วนใหญ่กลายเป็นผอมสูง, พ่อของเอนเทิลปรับเปลี่ยนชื่อจาก ท็อดรอส เป็นแมนเดล, ภรรยาของตัวละครเอกเรื่องฟาเรนไฮต์ 451 จากที่ชื่อมิลเดรดในนวนิยายเปลี่ยนเป็นลินดาในภาพยนตร์ และมิกาเอลตัวละครเอกในเดอะริตเตอร์ได้เปลี่ยนเป็นไมเคิล เป็นต้น

อย่างไรก็ตามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวิธีการเล่าเรื่องด้วยมุมมองที่แตกต่างไม่ได้ทำให้วรรณกรรมมีบทบาทลดน้อยลง ทั้งในสุภาพบุรุษจำแลง, ฟาเรนไฮต์ 451, มาทิลดา, ชายชราผู้อ่าน

นิยายรัก และเดอะริตเตอร์ รวมถึงหัวใจน้ำหมึกที่มีพ่อมดมหัศจรรย์แห่งออสเป็นวรรณกรรมที่เข้ามา เข็มร้อยเหตุการณ์ในเรื่อง แทนที่จะใช้วรรณกรรมหลายๆ เล่มตามที่ปรากฏในนวนิยาย

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อตัวละครเอกในนวนิยายและภาพยนตร์ ทำให้ผู้วิจัยพบรูปแบบที่มีความซ้ำกันบางอย่างของเรื่องเล่า จากการวิเคราะห์ผ่านองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง พลังของวรรณกรรม และการดัดแปลงสื่อ โดยนักเล่าเรื่องส่วนใหญ่เลือกที่จะนำเสนอบทบาทของวรรณกรรมผ่านประเด็นของความขัดแย้ง บริบทแวดล้อมหรือฉาก ผลจากการอ่าน และการปรับเปลี่ยนในรายละเอียดบางอย่าง ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

ความขัดแย้งสร้างโอกาสในการอ่าน

ในการวิเคราะห์เรื่องเล่าในเชิง "โครงสร้าง" ซึ่งเป็นการมองหาและกระบวนกรเล่าเรื่องลงไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในเรื่องเล่า จะเห็นว่าประเด็นเรื่องความขัดแย้งหรือปะทะกัน (Conflict) นอกจากจะทำให้ "เรื่องเล่า" มีความแตกต่างไปจากตัวบทด้านภาษาประเภทอื่นแล้ว ในที่นี้ความขัดแย้งยังช่วยเปิดโอกาสและเป็นแรงผลักดันให้กับตัวละครในการเริ่มต้นสัมผัสกับวรรณกรรม ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ, ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน หรือความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคม

จากเรื่องฟาเรนไฮต์ 451 ที่ตัวละครเอกของเรื่องคือ กาย มอนแท็กเริ่มสนใจในหนังสือแต่หน้าที่บอกให้เขาทำลาย เมื่อสำนักฯ รับผิดชอบเริ่มสวนทางกับความต้องการ จึงเกิดเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ เมื่อเขาได้พบปะพูดคุยกับแคลริสและยังพบเจอกับตัวละครอย่างหญิงชราเจ้าของบ้านที่ยอมตายไปพร้อมกับกองเพลิงจึงกลายเป็นการกระตุ้นให้เขาเริ่มลงมืออ่านในที่สุด และสำหรับเม็กก็ในหัวใจน้ำหมึกแล้วการที่รู้ว่าพ่อของตัวเองเป็นนักอ่านที่มีพรสวรรค์ก็ทำให้เธอทั้งอยากรู้และอยากลองอ่านออกเสียงบ้าง เพื่อจะได้พิสูจน์ว่าตัวเองก็มีความสามารถเหมือนกัน จึงลองแอบอ่านออกเสียงเบาๆ เพียงลำพังอยู่บ่อยครั้ง

ความรู้สึกแปลกแตกต่างจากคนอื่นๆ ภายในครอบครัว ทำให้มาทิลดาหันหน้าเข้าหาเครื่องช่วยยัดเหนียวจิตใจอย่างโลกในหนังสือ ซึ่งเป็นสถานที่ที่ทำให้เธอไม่รู้สึกลดเดี่ยว หรือความมุ่งมั่นในจิตใจของลีเซลที่ต้องการจะเอาชนะคำล้อเลียนของเพื่อนร่วมห้องที่ว่าเธออ่านไม่คล่อง จึงมุ่งมั่นฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอด้วยความพยายามของตัวเองและด้วยความช่วยเหลือจากพ่ออุปถัมภ์ แรงผลักดันให้ตัวละครเอกจากทั้งสองเรื่องก้าวเข้ามาสัมผัสกับโลกของวรรณกรรมนั้นมาจากประเด็นความรู้สึกที่ขัดแย้งระหว่างคนกับคน

สำหรับความขัดแย้งระหว่างคนกับสังคมในชายชราผู้อ่านนิยายรักเป็นเหตุให้อันโตนิโอ ชายชราเลือกที่จะอ่านนิยายรักเพื่อลืมเลือนความโหดร้ายและความเห็นแก่ตัวอันเป็นเหรียญอีกด้านของมนุษย์ไปชั่วครว ส่วนในอีกสังคมหนึ่งที่ห้ามผู้หญิงเรียนศาสนาก็ทำให้เยนเทิล หญิงสาวที่รักในการเรียนรู้ต้องแอบอ่านและศึกษาตำราอยู่แต่เพียงในบ้าน

อย่างไรก็ตามเป็นเรื่องไม่ง่ายเลยสำหรับตัวละครเอกในเรื่องเล่าเหล่านี้ที่จะหาหนังสือมาอ่านสักเล่ม บางคนอยากอ่านแต่การอ่านคือการทำผิดกฎจึงต้องลักลอบนำหนังสือเข้าบ้าน หรือปลอมตัวเป็นชายเพื่อให้ได้รับโอกาสในการศึกษาศาสนา ซึ่งเป็นเรื่องต้องห้ามสำหรับเพศหญิง ในขณะที่บางคนนอกจากถูกเพิกเฉยแล้วยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวจนต้องหาทางที่จะได้หนังสือมาด้วยตัวเอง ส่วนบางคนต้องแอบขโมยเพราะหนังสือนั้นแพงเกินกว่าที่จะซื้อได้ และอีกคนค้นพบว่าตัวเองอ่านหนังสือออกในวัยเลยกลางคนไปแล้ว แต่กลับไม่มีอะไรให้อ่านนอกจากหนังสือพิมพ์เก่าๆ จึงมุ่งหน้าออกเดินทางจากหมู่บ้านที่ห่างไกลสู่เมืองใหญ่เพื่อค้นหาและค้นพบ

บริบทที่แวดล้อมเรื่องเล่ามีผลต่อรูปแบบในการอ่าน

จากกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาจะเห็นได้ว่ามีเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศของสงครามโลกอยู่ 2 เรื่อง คือ เดอะ ริดเดอร์และจอมโจรหนังสือ โดยทั้งสองเรื่องนี้ต่างมีตัวละครหญิงที่เริ่มต้นจากความไม่รู้หนังสือในตอนแรก ในภาวะสงครามหนังสือถือเป็นสิ่งฟุ่มเฟือยที่มีไว้สำหรับคนมีฐานะ ไม่ใช่สำหรับครอบครัวของช่างทาสีหรือคนซักรีดอย่างครอบครัวของลีเซล ทำให้เธอต้องขวนขวายหามาอ่านด้วยตัวเอง ส่วนในกรณีของฮันนาผลกระทบจากสงครามโลกอาจไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ความยากจนมีส่วนสำคัญที่ทำให้เธอไม่ได้รับการศึกษา จนไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ เพราะการหาเลี้ยงตัวเองได้ย่อมเป็นเรื่องสำคัญกว่าในสังคมสมัยนั้น ในที่นี้ฐานะทางสังคมจึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเรียนรู้

นอกจากนี้สังคมยังเป็นตัวกำหนดการเรียนรู้ของคน ดังที่ บอร์เกส (อ้างถึงใน Manguel, 2547: 39) กล่าวถึงช่วงระหว่างการเดินขบวนของพรรคประชาชน ในอาร์เจนตินาซึ่งจัดตั้งโดยรัฐบาล

or Listen) ซึ่งเป็นแนวทางในการเพิ่มพูนประสบการณ์ชีวิตให้แก่ชายชรา โดยจะเกิดการเลียนแบบเชิงเปรียบเทียบ และนำตนเองเข้าไปมีส่วนร่วมในพฤติกรรมของตัวละครหรือประสบการณ์ที่ปรากฏในหนังสือ

ในระหว่างที่อ่านเขาก็สร้างจินตนาการถึงสิ่งของที่ได้รับการเอ่ยถึงในหนังสือ สิ่งของที่ไม่เคยเห็นและไม่เคยได้ยินชื่อมาก่อน อย่างรูปร่างหน้าตาของเรือคอนโดล่าว่าจะมีลักษณะเป็นอย่างไร และทำให้เขาหวนรำลึกถึงภาพความทรงจำที่สวยงามในอดีตอย่างความรู้สึกเมื่อได้จับกับภรรยา ก่อนที่เธอจะเสียชีวิต เขาชอบอ่านนิยายที่เกี่ยวกับความรัก เพราะการได้ติดตามถ้อยคำและประโยคแล้วแต่เป็นสิ่งสวยงาม นอกจากนี้ในฉบับภาพยนตร์นิยายรักยังชักนำให้คนสองคนได้มารู้จักและรักกัน

กรณีของมาทิลดาที่หนังสือเข้ามาเติมเต็มความรู้สึกโดดเดี่ยว ด้วยเหตุที่คนในครอบครัวไม่ค่อยเอาใจใส่ต่อเธอนัก ทำให้เธอมีเวลาว่างตลอดบ่ายตามลำพังหลังจากแม่ออกไปเล่นบิงโก มาทิลดาจึงเลือกเอาหนังสือมาเป็นโลกของตัวเองด้วยการใช้เวลาอ่านหนังสือเล่มแล้ว เล่มเล่าในมุมหนึ่งของห้องสมุด หนังสือนำเธอท่องเที่ยวไปยังโลกใหม่ๆ ชักนำเธอให้รู้จักผู้คนที่น่าอัศจรรย์ซึ่งมีชีวิตน่าตื่นเต้น มาทิลดาเกิดการเลียนแบบเชิงเปรียบเทียบ (Identification) หรือสวมรอยเป็นตัวละครตัวนั้น โดยที่เอาประสบการณ์ของตัวละครมาเชื่อมโยงเข้ากับพฤติกรรมหรือประสบการณ์ในชีวิตของตัวเอง

เธอได้ท่องเที่ยวไปทั่วโลก ขณะนั่งอยู่ภายในห้องเล็กๆ ของเธอเอง และสุดท้ายหนังสือยังมอบมิตรภาพที่งดงามให้ เมื่อเข้าเรียนวันแรกเธอบอกกับครูประจำชั้นว่าเธอรักการอ่านและอ่านได้ทุกอย่างเลยทีเดียว โดยมีชาร์ลส์ ดิกเกนส์ เป็นนักเขียนที่โปรดปราน การบอกครูเช่นนี้นั้นเป็นเหมือนกับการถักทอสายใยแห่งความเข้าใจกันบางอย่างให้เกิดขึ้นระหว่างคนทั้งคู่ ส่วนเด็กหญิงอีกคนจากจอมโจรหนังสือก็ได้รับมิตรภาพที่งดงามไม่แพ้กันจากพ่ออุปถัมภ์ผู้อาสาเปิดชั้นเรียนเที่ยงคืนให้กับเธอ เพื่อสอนเสริมให้กับลิเซลในการหัดเรียนอ่านเขียนแม้ว่าตัวเขาเองจะไม่ได้ชำนาญมากมายนัก บทบาทของวรรณกรรมจึงมีอิทธิพลทั้งในแง่ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

ในเดอะ รีดเดอร์ วรรณกรรมทำให้คนสองคนได้เติมเต็มให้แก่กัน เมื่อมีคาเอลหรือไมเคิลเริ่มอ่านออกเสียงให้อันนาฟัง ในขณะที่อ่านเขา รู้สึกเพลิดเพลินมากพอๆ กับอันนาซึ่งเป็นผู้ฟัง เนื่องจากเธอเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมกับประสบการณ์ (Experience vicariously) ของตัวละครต่างๆ ที่ได้ฟัง ทำให้เกิดความรู้สึกเหมือนได้รับประสบการณ์จริง และในบางครั้งเธอยังได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของเหตุการณ์นั้นๆ เข้ามาสู่ชีวิตของตัวเอง ด้วยการวิพากษ์การกระทำของตัวละครแต่ละตัว จากความคิดและประสบการณ์ที่ตัวเองได้พบ

แม้ว่าการบอกเล่าผ่านน้ำเสียงชวนฟังเป็นสิ่งที่น่าสนใจก็จากหัวใจน้ำหมึกขาดหาย เพราะพ่อของเธอไม่เคยแม้แต่จะเล่านิทานก่อนนอนให้เด็กหญิงฟังและเป็นเรื่องที่ทำให้เธอค้างคาใจตลอดมา แต่โม

กับเมื่อกี้ก็ยังได้ใช้เวลาอ่านหนังสือด้วยกันเสมอ ทำให้เธอไม่รู้สึกเหงาหรือเปล่าเปลี่ยวมากนักกับการต้องย้ายที่อยู่บ่อยๆ เพราะมีทั้งพ่อและหนังสือเป็นเพื่อนไม่ห่างกาย สำหรับสุภาพบุรุษจำแลงที่คัมภีร์ทางศาสนาและวรรณกรรมเล่มอื่นๆ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการดับความกระหายรู้ของเยนเทิล แต่ไฟแห่งความต้องการที่จะรู้ของเธอนั้นยังคงแรงกล้า จึงเป็นเหตุให้เธอเลือกที่จะเดินทางหาความฝันของตัวเองต่อไป

นอกจากนี้การอ่านเป็นคำตอบต่อความสงสัยของ กาย นักผจญเพลิงผู้จุดประกายไฟว่าแท้จริงแล้วหนังสือมีคุณค่าอะไรซ่อนอยู่ จนถึงขั้นทำให้หญิงชราตัดสินใจยอมตายไปพร้อมกับหนังสือดีกว่าอยู่โดยปราศจากสิ่งที่เธอรัก และการเริ่มต้นลงมืออ่านนี้เองที่ทำให้เขาตระหนักได้ว่าชีวิตที่ผ่านมา มีเพียงแต่ความว่างเปล่า ระหว่างการอ่านเขา รู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่าในหนังสือแต่ละเล่ม ภายในแต่ละหน้ากระดาษมีเรื่องราวที่จะบอกอีกมากมาย การเริ่มต้นที่ว่าทำให้กายได้ระบายอารมณ์ความรู้สึก ชุ่นซ้องที่กดตัน (Catharsis) ภายในจิตใจของเขาตลอดมา เป็นผลให้ความเครียดความกดดันลดลง และทำให้เขาได้เผชิญหน้ากับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

การอ่านหนังสือในยามดึกสงัดจึงกลายเป็นกิจวัตรที่ขาดไม่ได้ หนังสือกลายเป็นครอบครัวของเขาและเป็นสิ่งที่เข้ามาช่วยดับความกระหายใคร่รู้ในเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต เมื่อได้ระบายอารมณ์ความชุ่นซ้องออกมาแล้ว ทำให้กายสามารถมองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาของตนเอง มองเห็นปัญหาของระบบที่ปิดกั้นผู้คนจากความรู้ ความคิด และปัญญา เขาจึงจัดระบบทางความคิดของตนเองเสียใหม่ ซึ่งเทียบได้กับขั้นตอนการหยั่งเห็น (Insight) ของมอนโร

ภาพสะท้อนสองด้านของบทบาทวรรณกรรมในภาพยนตร์

ในด้านของการดัดแปลงสื่อจากนวนิยายไปเป็นภาพยนตร์ในกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา สอดคล้องกับคำกล่าวของ Dewitt Bodeen (อ้างถึงใน McFarlane, 1996: 7) นักเขียนบทร่วมจากภาพยนตร์ *Billy Budd* ที่ว่า เป็นวิธีการสร้างสรรค์งาน โดยงานลักษณะนี้ต้องอาศัยการเลือกตีความของผู้ดัดแปลงควบคู่ไปกับความสามารถในการสร้างและรักษาอารมณ์ของเรื่องให้คงไว้ เช่นเดิมเป็นอย่างดี เนื่องจากศิลปะแห่งการดัดแปลงผลงานเหล่านี้ยังคงรักษา “แก่นเรื่อง” หรือสาระสำคัญ อันเป็นเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์เอาไว้อย่างเหนียวแน่น ไม่ว่าจะดัดแปลงไปมากน้อยสักเพียงใด

แม้แต่ในมาทิลดาที่มีการปรับเปลี่ยน (Modification) องค์ประกอบของการเล่าเรื่องในหลายส่วน ทั้งฉากจากอังกฤษเป็นอเมริกา รูปร่างของตัวละคร และแก่นเรื่องซึ่งมีการสลับแก่นเรื่องหลักกับแก่นเรื่องรอง ก็ยังคงบทบาทของวรรณกรรมเอาไว้เช่นเดิม โดยได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือลักษณะการอ่านของตัวละครเอกไป เพื่อให้เข้ากับแนวทางในการดำเนินเรื่อง ทั้งนี้ในภาพยนตร์มาทิลดาอ่าน

เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแปลกแตกต่างจากคนอื่นๆ ภายในครอบครัวและอ่านเพื่อแสดงสายสัมพันธ์อันดีกับครูประจำชั้น แต่ในฉบับนวนิยายนั้นเธออ่านเพียงลำพัง

อย่างไรก็ตามภาพของการอ่านในภาพยนตร์ไม่ว่าจะเป็นการอ่านคนเดียวหรือการอ่านเป็นคู่ที่มักปรากฏให้เห็น นอกจากเพื่อแสดงความรู้สึกหรือสะท้อนสภาวะทางจิตใจของตัวละครในขณะนั้นแล้ว ยังเป็นไปเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครที่ก่อตัวขึ้นผ่านการอ่านในอีกทางหนึ่งด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านบทบาทของวรรณกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตัวละครเอก ซึ่งในภาพยนตร์ได้มีการรักษามุมมองอันนี้เอาไว้และยังทำให้เด่นชัดขึ้นหรือมีการขยายความ (Extension) เช่น ในเยนเทิลที่เพิ่มฉากเกี่ยวกับการเขียนอ่านของตัวละครเอกและตัวละครอื่นๆ เข้ามา ทั้งการที่พ่อสอนคัมภีร์ให้กับเยนเทิล และการที่เธอถ่ายทอดต่อให้กับฮาดเดสส์ ในเรื่องเล่าเรื่องอื่นที่มีการเพิ่มมิติและบทบาทให้กับตัวละครประกอบ ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือตัวละครเอกให้ได้รู้จักกับโลกของวรรณกรรม เช่น โจเซฟินน่า ตัวละครใหม่ที่เพิ่มเข้ามาในชายชราผู้อ่านนิยายรัก รวมถึงเฟโนกลิโอในหัวใจน้ำหมึก และแมกซีในจอมโจรหนังสือ ที่เป็นผู้จุดประกายให้ตัวละครเอกอยากสร้างสรรค์งานเขียนขึ้นมา

บทบาทของวรรณกรรมที่ถูกกล่าวถึงในภาพยนตร์นอกจากจะแสดงให้เห็นให้ผู้อ่านรับรู้ถึงผลกระทบในด้านบวกจากการอ่านแล้ว ยังบอกถึงผลกระทบในอีกด้านหนึ่งเช่นกัน ดังที่อาวิกเตอร์ต่อว่าเยนเทิลว่า “ทุกอย่างไม่ได้เป็นอย่างที่ในหนังสือบอกและหนังสือก็ไม่ได้บอกทุกอย่างอย่างที่มันเป็น” เพราะเขาคิดว่าเธอยึดติดกับตำรับตำรามากเกินไป จนไม่ยอมยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นจริง

ภาพยนตร์บางเรื่องเพิ่มเติมผลกระทบจากการอ่านในแง่ลบ ในขณะที่บางเรื่องตัดทอนประเด็น (Reduction) ที่ว่าวรรณกรรมเป็นเครื่องมือที่คนเลือกอ่านเพื่อเอาไว้ใช้หลีกเลี่ยงจากความเป็นจริงอันโหดร้าย ทำให้ผู้อ่านหลุดจากโลกแห่งความเป็นจริงเข้าไปอยู่ในโลกของความฝันที่มีสีสันและความสนุกสนาน หรือที่เรียกว่าวรรณกรรมหลีกเลี่ยง (Escape Literature) ทิ้งไป โดยพลิกผันเหตุการณ์ไปในทางตรงกันข้ามกับฉบับนวนิยาย แล้วเลือกนำเสนอถึงพลังของวรรณกรรมในด้านที่เป็นบวกต่ออารมณ์ความรู้สึก ความคิด และจิตใจของตัวละครตั้งแต่ต้นจนจบแทน

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. เนื่องจากผลงานภาพยนตร์ที่นำมาวิเคราะห์บางเรื่องเป็นภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ชายชราผู้อ่านนิยายรักเป็นภาษาสเปน สุภาพบุรุษจำแลงและฟาเรนไฮต์ 451 เป็นภาษาอังกฤษ จึงทำให้มี

อุปสรรคในการถอดความบางคำพูดของตัวละคร ในจุดนี้ผู้วิจัยจะใช้การอ้างอิงจากส่วนของซับไตเติลภาษาอังกฤษเป็นหลัก

2. กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นนวนิยายแปลทั้งหมด เนื่องจากมีเงื่อนไขเรื่องการตัดแปลงสื่อที่จะต้องได้รับการตัดแปลงจากนวนิยายไปเป็นภาพยนตร์ ผลการวิจัยจึงไม่อาจครอบคลุมถึงการศึกษาเปรียบเทียบในเรื่องรูปแบบและกลวิธีในการเล่าเรื่องระหว่างนวนิยายไทยกับนวนิยายต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้เห็นภาพของพลังวรรณกรรมภายใต้สังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างได้ ชัดเจนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยชิ้นนี้เน้นไปที่การวิเคราะห์วรรณกรรมที่มีบทบาทหลักต่อตัวละครเอกในเรื่อง ในอนาคตจึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงปมหลังหรือสไตล์ของผู้เขียนก่อนจะมาเป็นนวนิยายชิ้นนั้นๆ เพื่อทราบถึงแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

2. ในด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอาจเพิ่มการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนักเขียนไทย หากมีการศึกษานวนิยายไทยร่วมด้วย โดยในขณะนี้ประเทศไทยยังมีงานเขียนประเภทนี้ไม่มากนักและไม่ได้มีประเภทให้เลือกอ่านอย่างหลากหลาย เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นงานเขียนเชิงบทความ บทวิจารณ์ สารคดี ได้แก่ จดหมายเปิดผนึกจากพ่อถึงลูกใน *สอนลูกให้คิดเป็น* (2547) ของเสรี พงศ์พิศ, เรื่องราวความประทับใจที่มีต่อหนังสือที่ได้อ่านจาก *รักคนอ่าน* (2548) และ *อ่านเล่นจนเป็นเรื่อง* (2556) ของทราย เจริญปุระ สำหรับนวนิยายไทยที่วรรณกรรมมีบทบาทต่อตัวละครและเรื่องราว ได้แก่ “*อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะ...ที่รัก*” (2539) ของไพลิน รุ่งรัตน์และ “*ร้านหนังสือที่มีแต่นิยายรัก*” (2555) ของประชาคม ลุนาชัย โดยทั้ง 2 เล่มจัดเป็นนวนิยายรัก

รายการอ้างอิง

- Bradbury, R. (2540). **ฟาเรนไฮต์ 451**. (แปลโดย กรกฎ, พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: เอ็นเนอร์บี บุ๊คส์.
- Dahl, R. (2552). **มาทิลดา**. (แปลโดย ส. คำฉันท, พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผีเสื้อ.
- Funke, C. (2556). **หัวใจน้ำหมึก**. (แปลโดย วัชรวิชญ์, พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพมหานคร: นานามีบุ๊คส์ พับลิเคชันส์.
- Goldenstein, J. P. (2541). **การอ่านนวนิยาย**. (แปลโดย ว. วิวัฒน์ศร, พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Manguel, A. (2547). **โลกในมือนักอ่าน**. (แปลโดย ก. สัตยาหุรัรักษ์, พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- McFarlane, B. (1996). **Novel to Film : an Introduction to the Theory of Adaptation**. Oxford: Clarendon press.
- Plai Jitinat (Producer). (2013, 31 July 2013). **Digital TV Impact & Introduction to Transmedia**. Retrieved from <http://www.slideshare.net/aj3514/digital-tv-impact-introduction-to-transmedia>
- Portnoy, K. (1998). **Screen Adaptation : A Scriptwriting Handbook**. London: Focal Press.
- Sakulsri Srisaracam (Producer). (2012, 31 July 2013). **Transmedia Storytelling**. Retrieved from <http://storify.com/imsakulsri/transmedia-storytelling>
- Schlink, B. (2552). **เดอะ รีดเดอร์**. (แปลโดย ส. วิพิศมากุล). กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- Sepúlveda, L. (2551). **ชายชราผู้อ่านนิยายรัก**. (แปลโดย ส. ทิพย์ศักดิ์). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผีเสื้อ.
- Singer, I. B. (2554). **สุภาพบุรุษจำแลง** (แปลโดย ว. กุณรราชา) ใน **การกลับมาของบุตรผู้สُرูยสุร่าย**. ปทุมธานี: นาคกร.
- Zusak, M. (2551). **จอมโจรหนังสือ**. (แปลโดย ปี่จา). กรุงเทพมหานคร: เวิร์ล พับลิชชิ่ง.
- กฤษณะ คุปตมาร. (2554). **สุนทรียภาพการดัดแปลงข้ามสื่อ จากวรรณกรรมเรื่องสั้นและภาพเขียนชุดฤทธิผีของ เหม เวชกรเป็นละคร โทรทัศน์และหนังสือการ์ตูน**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2537). **มายาพินิจ : โลกนี้คือละครหรือโรงละครกลายเป็นโลกนี้**. กรุงเทพมหานคร: เจนเดอร์เพรส.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2552). **สัมพันธบท” (Intertextuality) : เหล้าเก่าในขวดใหม่ในสื่อสารศึกษา**. วารสารนิเทศศาสตร์, 27(2), 8.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2553). **แนวพินิจใหม่ในสื่อสารศึกษา**. (Vol. 271-292). กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

- เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์. (2540). **ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านการดูกับการใช้ภาษาและความคิดสร้างสรรค์.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรูญพร ปรปักษ์ประลัย. (2552). **คนปรุงเรื่อง.** กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิเด็ก.
- จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา. (2544). **แปล แปลง และแปรรูปบทละคร.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม.
- ฉลองรัตน์ ทิพย์พิमान. (2539). **วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขนาด บัญอารีย์. (2546). **การวิเคราะห์หนังสือพุทธศาสนาประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ คุประตกุล. (2545). **นิยายวิทยาศาสตร์โลกหนังสือและภาพยนตร์.** กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
- ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช. (2545). **มุมมองและเสียงเล่าในวรรณกรรม. ใน อ่าน (ไม่) เอาเรื่อง.** กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. (2550). **หนังสืออุบลรัตน์ ศิริวงศ์ (บรรณาธิการ) ใน สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ และคณะ. (2546). **สุนทรียนิเทศศาสตร์: การศึกษาสื่อสารการแสดงและสื่อจิตตคติ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ และพิรุณ อนวัชศิริวงศ์. (2552). **การ์ตูน: มหัตถุประสงค์แห่งการพัฒนาสมองและการอ่าน.** กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิเด็ก.
- ธัญญา สังขพันธานนท์. (2539). **วรรณกรรมวิจารณ์.** ปทุมธานี: นาค.
- ธัญญา พิทยาพิทักษ์. (2553). **การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวทางการสอนอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน.** (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล กิจไพศาลธนา และ ธัญดา สุทธิธรรม. (2529). **ผลการบำบัดรักษาด้วยหนังสือในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก รายงานการวิจัย.** ขอนแก่น: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิชฉานวีน จุลละพราหมณ์. (2554). **สัมพันธ์บทในภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อเมริกันแนวแวมไพร์ร่วมสมัย.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรจง บรรเจอดศิลป์. (2524). **ศิลปะวรรณคดีกับชีวิต.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สายทิพย์.
- บุษดี อรสิริวรรณ. (2551). **กลวิธีการตัดแปลงวรรณกรรมสามก๊กเป็นการ์ตูนสามก๊กฉบับบรรลือสาส์น.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประชา สุวีรานนท์. (2540). **แก่นเนื้อ เนื้อหนัง.** (พิมพ์ครั้งที่ 1 พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- ปัทมาวดี จารูว. (2528). **ศัพท์ภาพยนตร์.** กรุงเทพมหานคร: สงวนกิจการพิมพ์.
- ปาริชาติ สุนทรพานิช. (2545). **แฮร์รี่ พอตเตอร์: วรรณกรรมเพื่อพัฒนานิสัยการอ่าน.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปลื้อง ณ นคร. (2538). **ศิลปะแห่งการอ่าน: หลักวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ.** กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

- พรสวรรค์ วัฒนางกูร. (2552). การเดินทางข้ามพรมแดนจากวรรณกรรมสู่แผ่นฟิล์ม โรมันมันน์ “ความตายที่เวนิส”. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พุทธชาติ สุขรอด. (2545). การสื่อความหมาย การสร้างอารมณ์ขัน และสัมพันธ์บทในการ์ตูนระก้ากับ ราณี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนตรี กรรพุมมาลัย. (2521). จะเป็นนักประพันธ์พึงสำนึกในอำนาจวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- รัตนา จักกะพาก. (2547). จินตทัศน์ทางสังคมและกลวิธีการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ของอาคิระ คูโรซาว่า. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). สุนทรียรสแห่งวรรณคดี. กรุงเทพมหานคร: ณ เพชร สำนักพิมพ์.
- วัชรเทพ ศรีจันทร์. (2551). การเล่าเรื่องและการดัดแปลง เดรโน้ต ฉบับหนังสือการ์ตูน แอนิเมชัน ภาพยนตร์ และนวนิยาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรวิ เกวลกุล. (2554). การสื่อสาร “วิกฤตอัตลักษณ์” ในนวนิยายของ ฮารุกิ มูราคามิ และเรื่องสั้น แนวหลังสมัยใหม่ของไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเกียรติ อ่อนวิมล. (2551). มองโลกผ่านหนังสือ. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.
- สรिया จันทนฤกษ์. (2549). การบำบัดด้วยหนังสือต่อความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่บ้านสุขฤทัย คณะภคินีศรีชุมพาบาล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภา ศิริมานนท์. (2520). คนรักหนังสือ. เชียงใหม่: ศูนย์หนังสือเชียงใหม่.
- สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2555). ศาสตร์แห่งวรรณคดีคือตรีศิลป์ : ทฤษฎี สุนทรียะ สังคม. กรุงเทพมหานคร: สร้างสรรค์บุ๊คส์.
- หฤทัย รามสูต. (2542). การศึกษาเปรียบเทียบการเสนอภาพเยาวชนในวรรณกรรมเยาวชนต่างวัฒนธรรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรถจันต์ บัณฑิตย์. (2544). การลดความเครียดของผู้ต้องขังวัยหนุ่ม โดยวิธีหนังสือบำบัด รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- อัมพร พินิจวัฒนา. (2528). การใช้หนังสือบำบัดต่อความวิตกกังวลของเด็กป่วยในโรงพยาบาล : การศึกษาเฉพาะกรณีคนไข้โรคไต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุมาพร มะโรณี. (2551). สัมพันธบทของการเล่าเรื่องในสื่อการ์ตูน ละครโทรทัศน์ และนวนิยาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอนก รัตนจิตบรรจง. (2548). บทบาทของหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นกับการเสริมสร้างคุณธรรมแก่เด็กและเยาวชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายชื่อวรรณกรรมที่ได้รับการกล่าวถึงในนวนิยายและภาพยนตร์

สุภาพบุรุษจ๋าแลง (Yentl)	
นวนิยาย	ภาพยนตร์
<p>คัมภีร์โทราห์, คัมภีร์เพนทาทุค, คัมภีร์มีชนาห์, คัมภีร์เกมารา, คัมภีร์ทาลมุด</p> <p>(หมายเหตุ : วรรณกรรมที่ปรากฏเป็นคัมภีร์ทางศาสนาของชาวยิว)</p>	<p>คัมภีร์ทาลมุด (Talmud), Hillel's Argument, Nachmonides the holy letter</p>

ฟาเรนไฮต์ 451 (Fahrenheit 451)	
นวนิยาย	ภาพยนตร์
<p>บทละครของซอเฟอคลีส, พีรินเดลโล, ซอว์ และเซคสเปียร์, บทกวีของมิลตัน, งานเขียนของมิลเลย์ วิทแมน และฟอคเนอร์, เดอะ สตอรี ออฟ ลิตเติ้ล แบล็ก แซมโบ (The story of little black sambo) โดย เฮเลน แบนเดอร์แมน, กระท่อมน้อยของลุงทอม (Uncle Tom's Cabin) โดย แฮเรียต บีเชอร์ สโตว์, เรื่องโปรด : ตัวกู, อุดมรัฐ (The Republic) โดย เพลโต, กัลป์ลิวเวอร์พัญญัย (Gulliver's Travels) โดย โจนาธาน สวิฟท์, วอลเดน (Walden) โดย เฮนรี เดวิด ธอโร, พระคริสตธรรมใหม่ (New Testament)</p>	<p>เดวิด คอปเปอร์ฟิลด์ (David Copperfield) โดย ชาร์ล ดิกเกนส์, อุดมรัฐ (The Republic) โดย เพลโต, วัตเธอริง ไฮต์ส (Wuthering heights) โดย เอมีลี บรอนเต้, อลิซในแดนมหัศจรรย์ (Alice in wonderland) โดย เลวิส แครอล, คอยโกโดต์ (Waiting for Godot) โดย ซามูเอล เบ็คเก็ตต์, ปัญหาชาวยิว (On the Jewish Question) โดย ฌ็อง-ปอล ซาทร์, เดอะ คอร์แซร์ (The Corsair) โดย ลอร์ดไบรอน, เดอะ พิลกริมส์ โพรเกรส (The Pilgrim's Progress) โดย จอห์น บันยัน, บันทึกชาวอังคาร (The Martian Chronicles) โดย เรย์ แบริดบิวรี, เอกสารมรดกของพิกวิก (The Pickwick Papers)</p>

	<p>โดย ชาร์ลส์ ดิกเกนส์, เจ้าผู้ปกครอง (<i>The Prince</i>) โดย นิคโคโล มาเคียเวลลี, สาวทรงเสน่ห์ (<i>Pride and Prejudice</i>) โดย เจน ออสเตน <u>ภาพที่ปรากฏ</u> เจน แอร์ (<i>Jane Eyre</i>) โดย ชาร์ลส์ บรอนเต้, โลลิต้า (<i>Lolita</i>) โดย วลาดิมีร์ นาโบบคอฟ, ภาพศิลปะของดาลี, เทลส์ ออฟ มิสทรี แอนด์ อิมเมจินชัน (<i>Tales of Mystery and Imagination</i>) โดย เอ็ดการ์ อลัน โป</p>
--	---

มาทิลดา นักอ่านสุดพิเศษ (Matilda)	
นวนิยาย	ภาพยนตร์
<p>นิโคลัส นิกเคิลบี้ (<i>The Life and Adventures of Nicholas Nickleby</i>), โอลิเวอร์ ทวิสต์ (<i>Oliver Twist</i>) และความมั่งหวังอันยิ่งใหญ่ (<i>Great Expectations</i>) โดย ชาร์ล ดิกเกนส์, สวนลึกลับ (<i>Secret Garden</i>) โดย ฟรานเชส ฮอดจสัน เบอร์เน็ตต์, เจน แอร์ (<i>Jane Eyre</i>) โดย ชาร์ลส์ บรอนเต้, ความภูมิใจก็บอคติ (<i>Pride and Prejudice</i>) โดย เจน ออสเตน, เทสส์แห่งเดอร์เบอร์วิลล์ (<i>Tess of the d'Urbervilles</i>) โดย ธอมัส ฮาร์ดี้, กลับสู่พิภพ (<i>Gone to Earth</i>) โดย แมรี เว็บบ์, คิม (<i>Kim</i>) โดย รัดยาร์ด คิปลิง, มนุษย์ล่องหน (<i>The Invisible Man</i>) โดย เอช.จี.เวลล์, ชายชราที่ทะเล (<i>The Old Man and the Sea</i>) โดย เฮอร์เนสท์ เฮมิงเวย์, เสียงและความโกรธ (<i>The Sound and the Fury</i>) โดย วิลเลียม ฟอล์คเนอร์,</p>	<p>เอกสารมรดกกรรมของพิกวิก (<i>The Pickwick Papers</i>) โดย ชาร์ลส์ ดิกเกนส์, ลอร์น่า ดูน (<i>Lorna Doone</i>) โดย อาร์.ดี.แบล็กมอร์, คิม (<i>Kim</i>) โดย รัดยาร์ด คิปลิง, ลอร์ด จิม (<i>Lord Jim</i>) โดย โจเซฟ คอนราด, โคลงของเชคสเปียร์, มอบี-ดิก (<i>Moby-Dick</i>) โดย เฮอร์มัน เมลวิลล์, เกรียวกราวในดงทิว (<i>The Wind in the Willows</i>) โดย เคนเนธ แกร์ทัม</p>

<p>ผลแห่งความคับแค้น (<i>The Grapes of Wrath</i>) โดย จอห์น สไตน์เบ็ค, สหายที่ดี (<i>The Good Companions</i>) โดย เจ.บี.พริสต์ลีย์, ก้อนหินแห่งเมืองไบรตัน (<i>Brighton Rock</i>) โดย เกรแฮม กรีน, ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (<i>Animal farm</i>) โดย จอร์จ ออร์เวลล์, ลูกม้าสีแดง (<i>The Red Pony</i>) โดย จอห์น สไตน์เบ็ค, ลอร์ด จิม (<i>Lord Jim</i>) โดย โจเซฟ คอนราด, หิมะแห่งคิลิแมนจาโร (<i>The Snows of Kilimanjaro</i>) โดย เออร์เนสต์ เฮมิงเวย์, แมคสลุ๊กหมาป่า (<i>The Jungle book</i>) โดย รัถยาร์ด คิปลิง</p>	
--	--

ชายชราผู้อ่านนิยายรัก	
นวนิยาย	ภาพยนตร์
<p><i>Lover of the forgotten garden</i> โดย Georges Ahnet เรื่องรักของปอลกับหญิงสาวและเรือกอนโดล่า, หนังสือชีวประวัตินักบุญฟรานซิสโก, เอล โรซารีโอ โดย ฟลอเรนซ์เซีย แอล. บาร์เคลย์ หัวใจ (<i>Heart : A school-boy's journal</i>) โดย เอ็ดมันด์ เดอ อามิซีส</p>	<p><i>To love and to be loved</i> โดย Azel Stevens Roe , <i>Lover of the forgotten garden</i> โดย Georges Ahnet (หมายเหตุ : วรรณกรรมที่ปรากฏทั้งหมดเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรัก)</p>

เดอะ รี๊ดเดอร์ (The Reader)	
นวนิยาย	ภาพยนตร์
<p>บทกวีของโฮเมอร์ (Homer), ซิเซโร (Cicero) และเกอเต้ (Goethe), เฒ่าผจญทะเล (<i>The Old Man and the Sea</i>) โดย เออร์เนสต์ เฮมิงเวย์, ดิ โอดิสซีย์ (<i>The Odyssey</i>) โดย โฮเมอร์, บทละครเรื่องเอมิเลีย กาลิออตตี (<i>Emilia Galotti</i>) โดย Gotthold Ephraim Lessing,</p>	<p>บทละครเรื่องเอมิเลีย กาลิออตตี (<i>Emilia Galotti</i>) โดย Gotthold Ephraim Lessing, ดิ โอดิสซีย์ (<i>The Odyssey</i>) โดย โฮเมอร์, การผจญภัยของฮัคเคิลเบอรี่ ฟินน์ (<i>The Adventures of Huckleberry Finn</i>) โดย มาร์ก ทเวน, ชู้รักของเลดี้แชตเทิลลีย์ (<i>Lady Chatterley's</i></p>

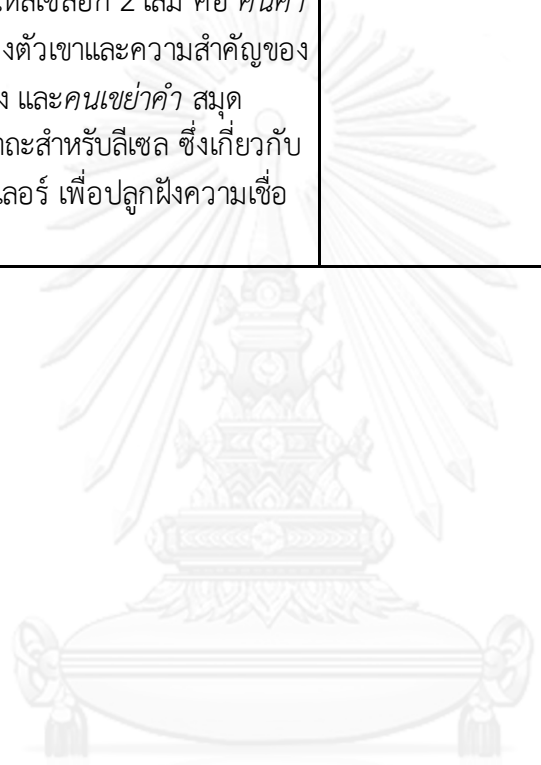

<p><i>แผนร้ายกับความรัก (Intrigues and Love)</i> โดย Friedrich Schiller, <i>บันทึกของคนไม่เอาไหน (Memories of a Good-for-Nothing)</i> โดย โจเซฟ ฟอน ไอเซนดอร์ฟ บทกวีว่าด้วยการกระทำชวนหัวหม่นของตัวเอกเขาเป็นคนไม่เอาไหนที่ต้องปลอมตัวหลบหนีการถูกตามล่า, วรรณกรรมของอันตัน เชคอฟ, สนิทชเลอร์, คาฟกา, ฟริสซ์, จอห์นสัน, บาคมานน์ และเลนซ์, เรื่องราวของผู้ตกเป็นเหยื่อ ของ พรโม เลวี, เอลีวีเซล, ทาดีอุสซ์ โบโรวสกี และฌอง อามอริ, อัตชีวประวัติของรูดอล์ฟ เฮสส์, รายงานเกี่ยวกับไอค์แมนในเยรูซาเล็ม ของ ฮันนาห์ อาเรนต์ และบทความทางวิชาการเกี่ยวกับค่ายกักกัน</p> <p>(หมายเหตุ : วรรณกรรมที่ปรากฏเป็นงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชนชั้นกลางทั้งสิ้น รวมถึงบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2)</p>	<p><i>Lover)</i> โดย ดี.เอช.ลอร์เรนซ์, <i>ติน ตินผจญภัย (The Adventures of Tintin)</i> โดย จอร์จ เรมี, <i>เลดี้ วิท เดอะ ลิตเติ้ลดี็อก (Lady with the Dog)</i> โดย อันตัน เชคอฟ, <i>สงครามและสันติภาพ (War and Peace)</i> โดย ลีโอ ตอลสตอย, <i>คำกล่าวต่อสำนักของชาวเยอรมัน</i> โดย คาร์ล เจสเปอร์</p> <p>(หมายเหตุ : วรรณกรรมที่เลือกนำมาอ่านเป็น เรื่องคลาสสิกและเรื่องเอก (Masterpieces))</p>
---	--

หัวใจน้ำหมึก (Inkheart)	
นวนิยาย	ภาพยนตร์
<p><i>ดิ โอดิสซีย์ (The Odyssey)</i> โดย โฮเมอร์, <i>พันหนึ่งราตรี (The Arabian Nights),</i> <i>ค็อกเตอร์เจคิลล์กับมิสเตอร์ไฮด์ (The Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde)</i> โดย โรเบิร์ต หลุยส์ สตีเวนสัน, <i>เกาะมหาสมบัติ (Treasure Island)</i> โดย โรเบิร์ต หลุยส์ สตีเวนสัน, <i>พิน็อคคิโอ (Pinocchio)</i> โดย การ์โล กอลโลดี, <i>แม่มด (Witch),</i> <i>ไซคลอปยักษ์ตาเดียว (Cyclopes),</i> <i>ทอม ซอว์เยอร์ผจญภัย (The Adventures of Tom Sawyer)</i> โดย มาร์ก ทเวน, <i>การผจญภัยของฮัคเคิลเบอรี่ ฟินน์ (The</i></p>	<p><i>พันหนึ่งราตรี (The Arabian Nights),</i> <i>การผจญภัยของฮัคเคิลเบอรี่ ฟินน์ (The Adventures of Huckleberry Finn)</i> โดย มาร์ก ทเวน, <i>หนูน้อยหมวกแดง (Little Red Riding Hood)</i> โดย ฟีน้องตระกูลกริมม์, <i>ราพันเซล (Rapunzel)</i> โดย ฟีน้องตระกูลกริมม์, <i>พ่อมดมหัศจรรย์แห่งออซ (The Wonderful Wizard of Oz)</i> โดย แอล แฟรงก์ โบม, <u>ภาพที่ปรากฏ</u> <i>ปีเตอร์แพน (Peter Pan)</i> โดย เจ. เอ็ม. แบร์รี่, <i>ซินเดอเรลล่า (Cinderella)</i></p>

<p><i>Adventures of Huckleberry Finn</i>) โดย มาร์ก ทเวน, <i>เชอร์ล็อก โฮลม์ส (Sherlock Holmes)</i> โดย อาร์เธอร์ โคนัน ดอยล์, <i>กษัตริย์อาเธอร์กับอัศวินโต๊ะกลม (King Arthur)</i> โดย เฟลิซิติ์ บรู๊กส์, <i>ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์ (The Lord of the Rings)</i> โดย เจ.อาร์.อาร์.โทลคีน , <i>ไพด์ ไพเพอร์ (The Pied Piper of Hamelin)</i> โดย ฟ็อนตระกูลกริมม์ เรื่องราวเกี่ยวกับนักเป่า ปี่วิเศษผู้ล่อลวงหนูในเทพนิยาย, <i>ปีเตอร์ แพน (Peter Pan)</i> โดย เจ. เอ็ม. แบร์รี, <i>อเล็กซานเดอร์มหาราช (Alexander the Great)</i> <i>ตุ๊กตาทหารตีบุกผู้กล้า (The Steadfast Tin Soldier)</i> โดย ฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์เซน</p> <p>(หมายเหตุ : วรรณกรรมที่ตัวละครเอกอ่านส่วนใหญ่มีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการผจญภัย)</p>	<p>โดย ชาร์ลส แปรโรลต์</p> <p>(หมายเหตุ : วรรณกรรมที่ปรากฏทั้งหมดเป็นวรรณกรรมเยาวชน)</p>
---	--

จอมโจรหนังสือ (The Book Thief)	
นวนิยาย	ภาพยนตร์
<p><i>ตำราลับเพื่อ</i> คู่มือ 12 ขั้นตอนในการฉ้อโกงอย่างประสบความสำเร็จ พิมพ์โดย สมาคมฉ้อโกงบาเยิร์น, <i>เฟลด์ เจ้าตูบ</i> โดย มัตเธอัส อ็อตเทิลเบิร์ก เรื่องราวของสุนัขพันธุ์เยอรมันเชพเพิร์ด ที่มีภาพประกอบเป็นภาพการ์ตูนของสุนัขน้ำลายไหลย่อยที่พูดได้, <i>ประกาศาร</i> โดย อินกริด ริบพินส์ไตน์, <i>ยักษ์ไหล</i> เรื่องราวของยิวคนหนึ่งซึ่งตั้ง แต่เป็นหน่วยการปล่อยชีวิตให้ผ่านไปวันๆ อย่างที่เขาพูดถึง มันคือการยักษ์ไหลให้ปัญหา และความพอใจกับช่วงเวลาที่มีมนุษย์คนหนึ่งมีอยู่บนโลกนี้, <i>ไมน์ คัมป์</i> การต่อสู้ของข้าพเจ้า โดย ฮิตเลอร์,</p>	<p><i>คู่มือคนขูดหลุมศพ (Die Bricherdiebin)</i> <i>มนุษย์ล่องหน (The Invisible Man)</i> โดย เอช. จี. เวลล์ <i>อาชีพนในฝัน (The Dream Carrier)</i></p>

<p>คนผิวปาก เรื่องราวของฆาตกรต่อเนื่องที่ใช้มีด เป็นอาวุธสังหาร, แดร์ โทมัสเทรเกอร์ คนพกดฝัน เรื่องราวเกี่ยวกับ เด็กกำพร้าที่ฝันอยากจะเป็นบาทหลวง, บทเพลงแห่งรัตติกาล, พจนานุกรมดูเดินและสารานุกรมฉบับสมบุรณ์, คนแปลกหน้าคนสุดท้าย</p> <p>หนังสือที่แมกซ์เขียนให้ลีเซลอีก 2 เล่ม คือ คนค้ำหัว ซึ่งบอกถึงที่มาของตัวเขาและความสำคัญของ ลีเซลที่มีต่อยิวคนหนึ่ง และคนเขย่าคำ สมุดรวบรวมความคิดจิตใจป่าเถื่อนสำหรับลีเซล ซึ่งเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำของฮิตเลอร์ เพื่อปลุกฝังความเชื่อให้กับประชาชน</p>	
---	---

ตารางแสดงความสัมพันธ์และสภาวะแวดล้อมของตัวละครภายในเรื่องเล่า

เรื่อง	ตัวละครเอก	ผู้ให้ (The Donor)	ผู้ช่วย (The Helper)	ความขัดแย้ง/ พหุติกรรมต่อต้าน	ฉาก
นวนิยาย					
สุภาพบุรุษ จำแลง	เยนเทิล / อันเซล	(พ่อ) เร็บ ท็อดรอส		ขัดต่อหลักศาสนา / กีดกันไม่ให้ผู้หญิง ศึกษาพระคัมภีร์	โปแลนด์
ฟาเรนไฮต์ 451 เผาหนังสือให้ หมดโลก	กาย	เฟเบอร์	แคลริส	กฎหมายห้ามอ่าน/ เผา	โลกอนาคต (ศตวรรษที่ 24)
มาทิลดา นัก อ่านสุดวิเศษ	มาทิลดา		นางเฟลปส์	ผู้ปกครองไม่ สนับสนุนให้อ่าน หนังสือ แต่ให้ดู โทรทัศน์แทน	อังกฤษ ยุค ปัจจุบัน
ชายชราผู้อ่าน นิยายรัก	อันโตนิโอ	บาทหลวง	หมอรูบิกุน โต	ความโหดร้ายภายใน จิตใจของมนุษย์	หมู่บ้านเอล อิดิลี โอ,เอกวาดอร์
เดอะ ริดเดอร์	มิกาเอล		ฮันนา	ความรู้สึกผิด (ไม่ เคลิ) / อุปสรรคจาก ความไม่รู้หนังสือ (ฮันนา)	เยอรมนี หลัง สงครามโลกครั้งที่ 2 รวมระยะเวลา ที่เกิดเหตุการณ์ใน เรื่อง 25 ปี
หัวใจน้ำหมึก	เม็กกี้	(พ่อ) โม, เอ ลินอร์		การอ่านออกเสียงภ ภัยมาสู่ครอบครัว	อิตาลี ยุคปัจจุบัน
จอมโจรหนังสือ	ลีเซล	(พ่ออุปถัมภ์) ฮันส์, อิลซ่า		สงครามแยกเอา ครอบครัวและคนรัก ให้ต้องพลัดพราก จากกัน	มิวนิก เยอรมนี ช่วงสงครามโลก ครั้งที่ 2

ภาพยนตร์					
เยนเทิล	เยนเทิล / อันเซล	(พ่อ) เร็บ เมนเดล		ขัดต่อหลักศาสนา / กีดกันไม่ให้ผู้หญิง ศึกษาพระคัมภีร์	ปี 1904 ในยุโรป ตะวันออก
ฟารนไฮต์ 451	กาย	แคลริส	แคลริส	กฎหมายห้ามอ่าน / เผา	โลกอนาคต (ศตวรรษที่ 24)
มาทิลดา	มาทิลดา	ครูฮันนี่		ผู้ปกครองห้ามอ่าน แต่ให้ดูโทรทัศน์	อเมริกายุคปัจจุบัน
ชายชราผู้อ่าน นิยายรัก	อันโตนิโอ	โจเซฟินน่า	หมอรูบิกุน โต	ตัวเองอ่านไม่คล่อง / ต้องค่อยๆ สะกด และผสมคำ	หมู่บ้านเอล อิดิลี โอ, เอกวาดอร์
เดอะ รีดเดอร์	ไมเคิล		ฮันนา	อุปสรรคจากความไม่รู้ (ฮันนา)	เยอรมนีปี 1958 ระยะเวลาที่เกิด เหตุการณ์ในเรื่อง 33 ปี
เปิดตำนานอิงค์ ฮาร์ทมหัศจรรย์ ทะลุโลก	เม็กกี้	(พ่อ) โม	เฟโนกลิโอ	การอ่านนำภัยมาสู่ ตัวเองและครอบครัว	อิตาลี ยุคปัจจุบัน
จอมโจรหนังสือ	ลีเซล	(พ่ออุปถัมภ์) ฮันส์, อิลซ่า	แมกซ์	ความยากจน, สงครามโลก / ไม่มีเงินพอจะซื้อหนังสือ อ่าน	ถนนเฮเว่น เยอรมนี ช่วง สงครามโลกครั้งที่ 2

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุพิชชา วิมลโสภารัตน์

อีเมลล์ supitcha.pao@gmail.com

ประวัติโดยย่อ

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ จากคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท ภาควิชาการสื่อสารเชิงสุนทรีย์และบันเทิงคดี คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2555

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY